



**МИНИСТАРСТВО ФИНАНСИЈА
И ТРЕЗОРА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ**

615

На основу члана 20. и 21. Закона о задуживању, дугу и гаранцијама Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", број 52/05, 103/09 и 90/16) и члана 4. Упутства о прикупљању података и вођењу евиденција о државном дугу, о државним гаранцијама, те о дугу и гаранцијама ентитета и Брчко Дистрикта Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", број 14/09 и 8/16), Министарство финансија и трезора БиХ објављује податке како слиједи

СТАЊЕ

**СПОЉНОГ ДУГА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ НА ДАН
31.12.2024. ГОДИНЕ - КОНАЧНИ ПОДАЦИ**

Табела бр. 1.

Назив пројекта	Транша	Стање дуга у оригиналној валути (1)					Стање дуга - прерачун у ЕАМЖМ (2)				
		Босна и Херцеговина	од тога алоцирано Федерацији БиХ	од тога алоцирано Републици	од тога алоцирано Институцији	Босна и Херцеговина	од тога алоцирано Федерацији	од тога алоцирано Републици	од тога алоцирано Институцији	од тога алоцирано Дистрикт Брчко	од тога алоцирано Институцији
Сваки дуг (3)											
Париски клуб кредитора - Аустрија											
	EUR	50.242.559,91	26.279.370,96	23.963.188,95		98.265.905,95	51.397.982,10	46.867.923,84			
	A	50.242.559,91	26.279.370,96	23.963.188,95		98.265.905,95	51.397.982,10	46.867.923,84			
Париски клуб кредитора - Белгија											
	EUR	2.015.999,40	328.124,07	1.687.875,33		3.942.952,11	641.754,90	3.301.197,21			
	USD	638.256,96	638.256,96			1.195.252,96	1.195.252,96				
	A	2.015.999,40	328.124,07	1.687.875,33		3.942.952,11	641.754,90	3.301.197,21			
Париски клуб кредитора - Француска											
	EUR	88.990.820,52	59.603.381,87	29.387.438,65		174.050.916,50	116.574.082,36	57.476.834,13			
	USD	8.393.568,37	8.393.568,37			15.718.492,80	15.718.492,80				
	A	88.990.820,52	59.603.381,87	29.387.438,65		174.050.916,50	116.574.082,36	57.476.834,13			
	A	8.393.568,37	8.393.568,37			15.718.492,80	15.718.492,80				
Париски клуб кредитора - Италија (4)											
	EUR	9.435.156,28	4.014.340,35	5.423.825,93		18.469.448,76	7.851.367,29	10.608.081,47			
	USD	14.617.125,46	11.442.974,66	3.174.150,80		27.373.242,36	21.429.064,12	5.944.178,24			
	A	9.435.156,28	4.014.340,35	5.423.825,93		18.469.448,76	7.851.367,29	10.608.081,47			
	A	14.617.125,46	11.442.974,66	3.174.150,80		27.373.242,36	21.429.064,12	5.944.178,24			
Париски клуб кредитора - Јапан											
	USD	14.511.028,14	14.511.028,14			27.174.555,71	27.174.555,71				
	A	14.511.028,14	14.511.028,14			27.174.555,71	27.174.555,71				
Париски клуб кредитора - Немачка											
	EUR	3.292.236,83	2.366.601,67	926.635,16		6.441.011,39	4.623.670,54	1.817.340,84			
	A	3.292.236,83	2.366.601,67	926.635,16		6.441.011,39	4.623.670,54	1.817.340,84			
	B	56.422,66	56.422,66			110.353,13	110.353,13				
Париски клуб кредитора - Сједињене Америчке Државе											
	USD	1.292.156,28	1.016.448,90	275.707,38		2.419.799,10	1.903.486,58	516.312,52			
	A	1.292.156,28	1.016.448,90	275.707,38		2.419.799,10	1.903.486,58	516.312,52			
Париски клуб кредитора - Швајцарска											
	USD	127.526,18	127.526,18			238.816,11	238.816,11				
	A	127.526,18	127.526,18			238.816,11	238.816,11				
Париски клуб кредитора - Шпанија											
	CHF	17.020.086,40	14.129.905,27	2.890.180,83		35.281.821,52	29.290.615,39	5.991.206,13			
	A	17.020.086,40	14.129.905,27	2.890.180,83		35.281.821,52	29.290.615,39	5.991.206,13			

Сједница 6. - Међународна банка за обнову и развој (WB/IBRD)									
	CPI	1.886,70	575,79	610,92		26.887.511,10	13.045.820,39	13.841.690,71	
	USD	24.680.562,58	11.570.247,74	13.110.314,84		46.218.869,57	21.667.406,25	24.551.463,79	
Консолидирани изазиви Б		1.886,70	575,79	610,92		26.887.511,10	13.045.820,39	13.841.690,71	
Консолидирани изазиви Ц		24.680.482,58	11.570.247,74	13.110.314,84		46.218.869,57	21.667.406,25	24.551.463,79	
Укупно (Стари Ауг)						483.668.596,32	312.757.867,49	170.911.228,84	
Нови Ауг 5)									
ЕРСТЕ Банка (ЕВА)									
Опrema за здравствене установе Уског Санског кантона	EUR	3.245.781,50	3.245.781,50	0,00		6.348.196,83	6.348.196,83	0,00	
Европска банка за обнову и развој (EBRD)									
	EUR	452.338.127,95	379.726.136,55	53.765.098,32	18.248.891,08	0,00	854.696.480,79	742.685.641,05	105.155.392,25
Цесте ФБиХ-Поправна након поплава и модернизација	A	20.397.237,73	20.397.237,73				39.893.529,47		
	B	16.683.804,23	16.683.804,23				32.630.686,83		
Градске саобраћајнице Сарајево	A	2.874.022,99	2.874.022,99				5.621.100,38		
	B	1.147.302,62	1.147.302,62				2.243.928,88		
Јавни превоз Сарајево и-Мобилити	A	3.750.874,50	3.750.874,50				7.336.072,87		
	B	10.000.000,00	10.000.000,00				19.558.300,00		
Лука Брчко	A	5.550.548,18			5.550.548,18				10.855.928,65
	B	1.245.580,12			1.245.580,12				2.436.142,97
Облашница Брчко-Дистрикт Вих	A	6.317.569,94			6.317.569,94				12.356.835,63
Пројекат енергетске ефикасности у јавним грађевинама Сарајево	A	5.241.890,22	5.241.890,22				10.252.246,15		
Пројекат енергетске ефикасности у Болници Звница	A	120.190,80	120.190,80				235.072,77		
Пројекат градских саобраћајница Сарајево	A	2.656.349,58	2.656.349,58				5.155.860,43		
	B	5.900.247,58	5.900.247,58				11.539.881,13		
	Ц	9.995.303,67	9.995.303,67				19.549.114,78		
Пројекат јавни превоз Сарајево	A	11.806.762,98	11.806.762,98				23.092.021,14		
Пројекат јавни превоз Сарајево 2	A	16.922.593,91	16.922.593,91				33.096.420,95		
Пројекат јавни превоз Сарајево 3	A	9.366.666,66	9.366.666,66				17.928.441,65		
Пројекат коридор Бч-Ама 3	A	99.363.720,76	99.363.720,76				182.603.565,97		
	B	600.000,00	600.000,00				1.173.498,00		
	Ц	950.000,00	950.000,00				1.854.038,50		
Пројекат коридор Бч2	A	41.023.841,89	41.023.841,89				80.235.660,68		
Пројекат коридор Бч2, наставак	A	43.032.309,76	43.032.309,76				84.163.491,23		
Пројекат регионални водовод Плава вода	A	106.796.884,10	53.051.585,78	53.765.098,32			208.876.158,66		105.155.392,25
Пројекат водоснабјевачки Граднач	A	124.700,87	124.700,87				243.893,70		
Пројекат водоснабјевачки Граднач	A	3.246.975,12	3.246.975,12				6.350.531,35		
Пројекат водоснабјевачки Високо	A	1.761.764,02	1.761.764,02				3.445.710,92		
	B	1.004.228,97	1.004.228,97				1.964.296,73		
Пројекат Живинице-рег.делонија отпада	A	4.038.575,04	4.038.575,04				7.898.766,22		
Трамвајска пруга Клича-Хрсеница	A	5.468.637,80	5.468.637,80				10.695.725,97		
Водоснабјевачка на Чалпине	A	1.167.875,07	1.167.875,07				2.284.165,10		
Водовод Сарајево	A	6.785.586,59	6.785.586,59				13.271.453,82		
	B	7.486.029,51	7.486.029,51				14.641.401,10		
Земљи грађевини 2 - Водовод Брчко	A	5.729.803,84			5.729.803,84				11.206.522,24
Европска инвестициона банка (ЕИВ)									
	EUR	1.296.707.465,54	800.926.363,87	495.778.101,67		2.536.139.362,33	1.566.481.677,74	969.657.684,99	
	USD	84.018,46	84.018,46			157.339,94	157.339,94		

А	22.894.736,88	22.894.736,88	44.778.213,23	44.778.213,23	44.778.213,23
Б	16.315.789,47	16.315.789,47	31.910.910,52	31.910.910,52	31.910.910,52
Ц	34.736.842,40	34.736.842,40	67.939.357,88	67.939.357,88	67.939.357,88
Д	26.842.105,28	26.842.105,28	52.498.594,77	52.498.594,77	52.498.594,77
Е	32.236.842,11	32.236.842,11	63.049.782,90	63.049.782,90	63.049.782,90
Ф	4.736.842,10	4.736.842,10	9.264.457,88	9.264.457,88	9.264.457,88
А	47.000.000,00	47.000.000,00	91.924.010,00	91.924.010,00	91.924.010,00
А	6.666.666,62	6.666.666,62	13.038.866,58	13.038.866,58	13.038.866,58
Б	2.076.923,04	2.076.923,04	4.062.108,39	4.062.108,39	4.062.108,39
Ц	13.076.923,04	13.076.923,04	25.576.293,39	25.576.293,39	25.576.293,39
Д	11.923.076,96	11.923.076,96	23.319.511,61	23.319.511,61	23.319.511,61
Е	23.882.307,68	23.882.307,68	46.338.126,13	46.338.126,13	46.338.126,13
Ф	12.564.102,56	12.564.102,56	24.573.248,71	24.573.248,71	24.573.248,71
Г	7.478.608,54	7.478.608,54	14.626.886,94	14.626.886,94	14.626.886,94
Х	3.931.132,04	3.931.132,04	7.688.625,98	7.688.625,98	7.688.625,98
А	3.000.000,00	3.000.000,00	15.646.640,00	15.646.640,00	15.646.640,00
Б	7.000.000,00	7.000.000,00	13.690.810,00	13.690.810,00	13.690.810,00
А	3.548.387,12	3.548.387,12	6.940.041,98	6.940.041,98	6.940.041,98
Б	3.870.967,76	3.870.967,76	7.570.954,87	7.570.954,87	7.570.954,87
Ц	4.082.258,08	4.082.258,08	7.886.411,32	7.886.411,32	7.886.411,32
Д	4.193.548,40	4.193.548,40	8.201.867,77	8.201.867,77	8.201.867,77
А	3.410.256,40	3.410.256,40	6.669.881,77	6.669.881,77	6.669.881,77
Б	1.583.461,48	1.583.461,48	3.008.969,12	3.008.969,12	3.008.969,12
Ц	1.076.923,30	1.076.923,30	2.106.278,51	2.106.278,51	2.106.278,51
Д	5.517.189,16	5.517.189,16	10.790.684,07	10.790.684,07	10.790.684,07
Е	6.284.102,49	6.284.102,49	12.290.636,17	12.290.636,17	12.290.636,17
Ф	915.384,88	915.384,88	1.790.336,82	1.790.336,82	1.790.336,82
Г	1.760.292,95	1.760.292,95	3.442.833,76	3.442.833,76	3.442.833,76
Х	1.736.842,08	1.736.842,08	3.396.967,85	3.396.967,85	3.396.967,85
И	2.358.974,40	2.358.974,40	4.613.752,90	4.613.752,90	4.613.752,90
Ј	2.526.315,76	2.526.315,76	4.941.044,15	4.941.044,15	4.941.044,15
К	3.031.576,94	3.031.576,94	5.929.253,04	5.929.253,04	5.929.253,04
Л	2.960.526,35	2.960.526,35	5.790.286,25	5.790.286,25	5.790.286,25
М	4.173.684,16	4.173.684,16	8.165.016,69	8.165.016,69	8.165.016,69
Н	4.105.263,12	4.105.263,12	8.029.196,77	8.029.196,77	8.029.196,77
О	4.263.157,86	4.263.157,86	8.338.012,04	8.338.012,04	8.338.012,04
П	1.350.000,00	1.350.000,00	2.640.370,50	2.640.370,50	2.640.370,50
Р	5.157.894,70	5.157.894,70	10.087.965,19	10.087.965,19	10.087.965,19
С	674.545,44	674.545,44	1.319.296,21	1.319.296,21	1.319.296,21
Т	2.082.245,10	2.082.245,10	4.072.517,43	4.072.517,43	4.072.517,43
А	3.304.347,84	3.304.347,84	6.462.742,64	6.462.742,64	6.462.742,64
Б	5.217.391,32	5.217.391,32	10.204.330,47	10.204.330,47	10.204.330,47
Ц	7.130.434,30	7.130.434,30	13.945.913,29	13.945.913,29	13.945.913,29
Д	7.478.260,88	7.478.260,88	14.626.206,98	14.626.206,98	14.626.206,98
Е	3.826.086,36	3.826.086,36	7.483.175,66	7.483.175,66	7.483.175,66
Ф	6.000.000,00	6.000.000,00	11.734.980,00	11.734.980,00	11.734.980,00
Г	7.500.000,00	7.500.000,00	14.668.725,00	14.668.725,00	14.668.725,00
Х	4.500.000,00	4.500.000,00	8.901.235,00	8.901.235,00	8.901.235,00
И	5.700.000,00	5.700.000,00	11.148.231,00	11.148.231,00	11.148.231,00
Аутопут Бана Лука - Дрвој					
Дистрибуција електричне енергије у Б/г/ Део за ЕПЗЗБ					
Електрична енергија 2					
Житна помоћ у случају поплаве и превенција					

J	1.299.857,56	1.299.857,56	6.769.230,73	1.299.857,56	2.542.300,41	2.542.300,41
Коридор Бч						
A	6.769.230,73	6.769.230,73	6.769.230,73	13.239.464,54	13.239.464,54	
B	6.205.123,24	6.205.123,24	6.205.123,24	12.136.175,97	12.136.175,97	
Ц	9.230.769,30	9.230.769,30	9.230.769,30	18.053.815,52	18.053.815,52	
D	23.717.948,70	23.717.948,70	23.717.948,70	46.388.275,61	46.388.275,61	
A	68.740.000,00	68.740.000,00	68.740.000,00	134.443.754,20	134.443.754,20	
B	70.200.000,00	70.200.000,00	70.200.000,00	137.299.266,00	137.299.266,00	
A	18.000.000,00	18.000.000,00	18.000.000,00	35.204.940,00	35.204.940,00	
B	15.000.000,00	15.000.000,00	15.000.000,00	29.337.450,00	29.337.450,00	
Ц	11.400.000,00	11.400.000,00	11.400.000,00	22.296.462,00	22.296.462,00	
D	7.800.000,00	7.800.000,00	7.800.000,00	15.255.474,00	15.255.474,00	
E	9.900.000,00	9.900.000,00	9.900.000,00	19.362.717,00	19.362.717,00	
F	30.950.000,00	30.950.000,00	30.950.000,00	60.532.938,50	60.532.938,50	
A	15.000.000,00	15.000.000,00	15.000.000,00	29.337.450,00	29.337.450,00	
B	5.000.000,00	5.000.000,00	5.000.000,00	9.779.150,00	9.779.150,00	
Ц	7.750.000,00	7.750.000,00	7.750.000,00	15.157.682,50	15.157.682,50	
D	4.250.000,00	4.250.000,00	4.250.000,00	8.312.277,50	8.312.277,50	
A	25.128.205,30	25.128.205,30	25.128.205,30	49.146.497,38	49.146.497,38	
B	39.487.179,49	39.487.179,49	39.487.179,49	77.230.210,26	77.230.210,26	
Ц	56.512.320,50	56.512.320,50	56.512.320,50	110.528.469,72	110.528.469,72	
A	32.450.000,00	32.450.000,00	32.450.000,00	63.466.683,50	63.466.683,50	
B	21.000.000,00	21.000.000,00	21.000.000,00	41.072.430,00	41.072.430,00	
Ц	23.300.000,00	23.300.000,00	23.300.000,00	45.570.839,00	45.570.839,00	
D	18.300.000,00	18.300.000,00	18.300.000,00	35.791.689,00	35.791.689,00	
E	18.700.000,00	18.700.000,00	18.700.000,00	36.574.021,00	36.574.021,00	
F	26.250.000,00	26.250.000,00	26.250.000,00	51.340.537,50	51.340.537,50	
A	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
B	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Ц	961.223,80	961.223,80	961.223,80	1.880.000,12	1.880.000,12	
D	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
E	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
F	369.923,94	369.923,94	369.923,94	723.518,12	723.518,12	
G	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
A	6.000.000,00	6.000.000,00	6.000.000,00	11.734.980,00	11.734.980,00	
B	6.000.000,00	6.000.000,00	6.000.000,00	11.734.980,00	11.734.980,00	
Ц	3.000.000,00	3.000.000,00	3.000.000,00	5.867.490,00	5.867.490,00	
D	3.000.000,00	3.000.000,00	3.000.000,00	5.867.490,00	5.867.490,00	
E	1.000.000,00	1.000.000,00	1.000.000,00	1.955.830,00	1.955.830,00	
A	8.333.333,35	8.333.333,35	8.333.333,35	16.298.583,37	16.298.583,37	
B	4.760.000,00	4.760.000,00	4.760.000,00	9.309.750,80	9.309.750,80	
Ц	8.216.666,67	8.216.666,67	8.216.666,67	16.070.403,17	16.070.403,17	
D	9.500.000,00	9.500.000,00	9.500.000,00	18.580.385,00	18.580.385,00	
E	9.600.000,00	9.600.000,00	9.600.000,00	18.775.968,00	18.775.968,00	
F	7.300.000,00	7.300.000,00	7.300.000,00	14.277.559,00	14.277.559,00	
A	1.973.884,15	1.973.884,15	1.973.884,15	3.860.130,67	3.860.130,67	
B	7.894.736,23	7.894.736,23	7.894.736,23	15.440.763,13	15.440.763,13	
Ц	3.157.894,70	3.157.894,70	3.157.894,70	6.176.305,19	6.176.305,19	
D	6.710.526,34	6.710.526,34	6.710.526,34	13.124.648,73	13.124.648,73	
E	5.921.052,89	5.921.052,89	5.921.052,89	11.580.572,46	11.580.572,46	
Мјера за шпите од поплава РС						
Модернизација цеста у ФБИХ						
Национални пут Бања Лука - Градишка						

Пројекат градског превоза у Са рајеву А	А	15.000.000,00	15.000.000,00				29.337.450,00	29.337.450,00		
	Б	25.000.000,00	25.000.000,00				48.895.750,00	48.895.750,00		
Пројекат градског превоза у Са рајеву Б	А	11.500.000,00	11.500.000,00				22.492.045,00	22.492.045,00		
Путеви	Б	3.947,31		3.947,31			7.720,27	7.720,27		7.720,27
	Ц	39.473,84		39.473,84			77.204,12	77.204,12		77.204,12
	Д	39.473,84		39.473,84			77.204,12	77.204,12		77.204,12
	Е	131.578,85		131.578,85			257.345,86	257.345,86		257.345,86
	Ф	131.578,85		131.578,85			257.345,86	257.345,86		257.345,86
	Г	180.883,08		180.263,08			352.563,94	352.563,94		352.563,94
	Х	131.578,85		131.578,85			257.345,86	257.345,86		257.345,86
	И	649.800,00		649.800,00			1.270.698,33	1.270.698,33		1.270.698,33
	Ј	260.929,10		260.929,10			510.332,96	510.332,96		510.332,96
Санациј путева у Федерацији БиХ	А	541.233,36	541.233,36				1.058.560,44	1.058.560,44		1.058.560,44
	Б	1.000.000,00	1.000.000,00				1.955.830,00	1.955.830,00		1.955.830,00
	Ц	1.400.000,00	1.400.000,00				2.816.395,20	2.816.395,20		2.816.395,20
	Д	1.080.000,00	1.080.000,00				2.112.296,40	2.112.296,40		2.112.296,40
	Е	2.560.000,00	2.560.000,00				5.006.924,80	5.006.924,80		5.006.924,80
	Ф	6.000.000,00	6.000.000,00				11.734.980,00	11.734.980,00		11.734.980,00
	Г	3.300.000,00	3.300.000,00				6.454.239,00	6.454.239,00		6.454.239,00
Санациј путева у РС	А	200.000,00		200.000,00			391.166,00	391.166,00		391.166,00
	Б	1.360.000,00		1.360.000,00			2.659.928,80	2.659.928,80		2.659.928,80
	Ц	1.400.000,00		1.400.000,00			2.738.162,00	2.738.162,00		2.738.162,00
	Д	2.200.000,00		2.200.000,00			4.381.059,20	4.381.059,20		4.381.059,20
	Е	3.600.000,00		3.600.000,00			7.040.988,00	7.040.988,00		7.040.988,00
	Ф	2.880.000,00		2.880.000,00			5.652.790,40	5.652.790,40		5.652.790,40
Воде и санитација РС	А	3.176.470,58		3.176.470,58			6.212.636,45	6.212.636,45		6.212.636,45
	Б	6.481.176,48		6.481.176,48			12.597.846,19	12.597.846,19		12.597.846,19
	Ц	6.929.411,77		6.929.411,77			13.552.751,42	13.552.751,42		13.552.751,42
	Д	5.828.571,43		5.828.571,43			11.399.694,86	11.399.694,86		11.399.694,86
	Е	5.960.000,00		5.960.000,00			11.656.746,80	11.656.746,80		11.656.746,80
	Ф	5.000.000,00		5.000.000,00			9.779.150,00	9.779.150,00		9.779.150,00
	Г	5.000.000,00		5.000.000,00			9.779.150,00	9.779.150,00		9.779.150,00
	Х	3.000.000,00		3.000.000,00			5.867.690,00	5.867.690,00		5.867.690,00
	И	5.299.179,00		5.299.179,00			10.364.293,26	10.364.293,26		10.364.293,26
	Ј	840.821,00		840.821,00			1.644.502,94	1.644.502,94		1.644.502,94
Водовад и канализација у ФБиХ	А	657.884,73	657.884,73				1.286.730,25	1.286.730,25		1.286.730,25
	Б	723.884,19	723.884,19				1.415.403,25	1.415.403,25		1.415.403,25
	Ц	1.973.884,19	1.973.884,19				3.860.190,75	3.860.190,75		3.860.190,75
	Д	2.631.578,92	2.631.578,92				5.146.924,00	5.146.924,00		5.146.924,00
	Е	7.192.307,68	7.192.307,68				14.066.931,13	14.066.931,13		14.066.931,13
	Ф	17.948.717,96	17.948.717,96				35.104.641,05	35.104.641,05		35.104.641,05
	Г	5.000.000,00	5.000.000,00				9.779.150,00	9.779.150,00		9.779.150,00
	Х	4.600.000,00	4.600.000,00				8.996.818,00	8.996.818,00		8.996.818,00
Водовад и канализација у РС/ИИ Жељезнице 2	А	32.400.000,00		32.400.000,00			24.252.292,00	24.252.292,00		24.252.292,00
	Б	774.493,63	464.516,27	309.677,36			1.514.191,13	908.514,36		605.676,27
	Ц	3.665.665,73	2.300.000,00	1.465.665,73			7.111.376,79	4.302.825,00		2.808.550,79
	Д	3.870.967,65	2.322.580,69	1.548.387,06			7.570.954,66	4.542.572,80		3.028.381,86
	Е	4.193.948,30	2.516.128,98	1.677.419,32			8.201.867,57	4.921.120,54		3.280.747,03
	Ф	4.516.128,95	2.709.677,37	1.806.451,58			8.832.780,48	5.399.666,29		3.433.112,19

Ю	4.838.709,60	2.903.225,76	1.935.483,84	9.463.693,40	5.678.216,04	3.785.477,36
Г	6.774.193,50	4.064.516,10	2.709.677,40	13.249.170,37	7.949.502,52	5.299.668,35
Х	11.148.387,09	6.689.032,24	4.459.354,85	21.804.349,32	13.082.609,93	8.721.740,00
И	7.242.903,25	4.327.741,95	2.885.161,30	14.107.213,56	8.464.327,54	5.642.885,03
А	84.013,46	84.013,46		157.339,94		
Европска комисија (ЕК)						
А	EUR 125.000.000,00	76.875.000,00	46.875.000,00	1.250.000,00	150.354.431,25	91.679.531,25
А	125.000.000,00	76.875.000,00	46.875.000,00	1.250.000,00	150.354.431,25	91.679.531,25
Изазно - узвана банка Корпе (КЕХМ)						
А	HRV 63.704.685.000,00	16.668.009.389,00	47.036.695.611,00		82.286.068,70	21.668.412,21
Б	11.206.842.000,00	6.719.830.733,00	4.487.011.267,00		14.568.894,60	8.735.779,95
В	22.029.312.000,00	9.948.178.856,00	12.081.133.344,00		28.838.105,60	12.932.632,25
Ц	30.468.515.000,00		30.468.515.000,00		39.609.069,50	39.609.069,50
Кудвски фонд за аралски економски развој (КВТ)						
А	KWD 19.475.000,00	19.475.000,00			117.218.077,50	
А	7.875.000,00	7.875.000,00			47.398.837,50	
А	11.600.000,00	11.600.000,00			69.819.240,00	
Међународни фонд за развој пољопривреде (ПФД)						
А	EUR 17.281.715,04	10.470.251,02	6.811.423,96		33.800.096,73	20.478.109,40
А	XDR 23.896.967,22	13.564.056,57	10.332.910,65		58.882.295,41	33.289.111,09
А	8.154.663,67	4.722.663,67	3.432.000,00		15.949.135,85	9.236.727,29
А	9.127.051,37	5.747.627,41	3.379.423,96		17.850.960,88	11.241.382,12
А	1.664.501,49	1.664.501,49			4.086.026,21	4.086.026,21
А	4.024.029,37	2.440.024,00	1.584.005,37		9.875.834,47	5.988.343,50
А	1.554.275,89	961.040,92	593.235,77		3.814.535,53	2.358.601,04
А	5.137.858,41	3.383.500,00	1.774.358,41		12.809.409,18	8.254.752,15
А	5.350.800,51	2.626.251,16	2.624.549,35		12.886.593,37	6.446.384,99
А	6.285.097,25	2.508.339,00	3.756.758,25		15.375.895,65	6.156.009,20
Међународни монетарни фонд (ММФ)						
А	XDR 124.428.125,00	79.526.583,29	44.238.541,71	663.000,00	305.373.370,30	195.175.333,61
Б	21.137.500,00	14.091.665,64	7.045.833,36		51.875.969,56	34.588.979,64
А	36.990.625,00	24.860.416,65	12.330.208,35		90.882.946,73	60.521.984,45
А	66.300.000,00	40.774.500,00	24.862.500,00		162.714.454,50	100.089.389,52
Немачка развојна банка (КРВ)						
А	EUR 50.816.980,48	47.457.424,52	3.319.555,90		99.389.374,93	92.286.887,92
А	89.930,50	89.930,50			175.869,21	175.869,21
А	3.340.000,00	1.336.000,00	2.004.000,00		6.532.472,20	2.612.988,88
А	3.417.778,60	2.102.222,70	1.315.555,90		6.684.593,92	4.111.590,22
Б	1.474.111,40	1.474.111,40			2.877.243,81	2.877.243,81
А	3.328.125,00	3.328.125,00			6.509.246,72	6.509.246,72
Б	1.109.375,00	1.109.375,00			2.169.748,91	2.169.748,91
А	7.059.999,44	7.059.999,44			13.806.985,21	13.806.985,21
Б	28.983.774,93	28.983.774,93			56.687.336,52	56.687.336,52
А	2.017.495,61	2.017.495,61			3.945.878,44	3.945.878,44
Опел фонд за међуградони развој (ОПД)						
А	EUR 34.923.823,60	34.923.823,60			63.305.071,69	63.305.071,69
А	USD 67.303.990,17	65.906.701,45	1.202.318,14	194.970,58	126.039.038,22	123.422.359,39
А	34.983.123,60	34.983.123,60			29.265.335,81	29.265.335,81
А						365.118,09

Комплекс Б, Немања Доња Грчаница Компонента Б	А	19.960.700,00	19.960.700,00							35.039.735,88	39.039.735,88		
5Ц Поддршка Копче-Доња Грчаница	А	30.387.885,83	30.387.885,83							56.906.839,75	56.906.839,75		
Комплекс Б, Немања Доња Грчаница Компонента А	А	24.435.000,00	24.435.000,00							45.759.009,11	45.759.009,11		
Проект руралног развоја	А	1.998.993,75	1.998.993,75							3.743.481,61	3.743.481,61		
Проект стабилне обнове	А	2.999.806,36	1.202.318,14	1.202.318,14						4.868.239,57	2.281.560,74	2.586.678,83	385.118,09
Развој руралног предузетништва	А	3.923.360,00	3.923.360,00							7.347.209,57	7.347.209,57		
Реконструкција жљаница Сарајево-Брадина	А	3.165.743,73	3.165.743,73							5.928.434,47	5.928.434,47		
Унаприједба руралног предузетништва	А	793.420,00	793.420,00							1.485.824,15	1.485.824,15		
Рифлекс банка (РБА)													
	EUR	5.939.903,60	607.142,90	4.783.760,70						10.543.690,99	1.187.468,30	9.356.222,69	
Модернизација универзитета у Банци Луци	А	3.461.538,47		3.461.538,47						6.770.130,79	6.770.130,79		
Модернизација универзитета у Високој	А	607.142,90	607.142,90							1.187.468,30	1.187.468,30		
Модернизација универзитета у Источном Сарајеву	А	1.322.222,23		1.322.222,23						2.586.041,90	2.586.041,90		
Развојна банка Вијећа Европе (СВР)													
	EUR	81.822.264,91	45.013.462,00	20.590.912,01	1.431.385,00	14.246.499,90				160.080.480,38	88.038.891,12	40.154.973,64	2.799.545,72
	USD	896.000,08	560.000,08	336.000,00						1.677.924,12	1.048.202,63	629.221,49	
Дрекаринг центар	А	5.886.866,70								5.886.866,70	11.474.202,73		11.474.202,73
	Б	8.979.833,20								8.979.833,20	17.563.027,17		17.563.027,17
Јачање сектора здравства - Фаза 2	А	1.833.333,35	1.833.333,35							3.585.688,37	3.585.688,37		
	Б	0,00	0,00	0,00						0,00	0,00		
	Ц	750.000,00	750.000,00							1.466.872,50	1.466.872,50		
	Д	733.333,32	733.333,32							1.434.275,31	1.434.275,31		
	Е	174.351,66	174.351,66							341.002,21	341.002,21		
	Ф	1.480.000,01		1.480.000,01						2.894.628,42	2.894.628,42		
Плута Воде Регионално Водоснабјивање	А	2.500.000,00	2.500.000,00							4.389.575,00	4.389.575,00		
Реконструкција стабилних јединица за повратак највећим расељеним лицима	А	320.000,00	348.000,00	148.000,00	24.000,00					625.865,60	289.462,84	289.462,84	46.939,92
	Б	0,00	0,00	0,00	0,00					0,00	0,00	0,00	0,00
	Ц	0,00	0,00	0,00	0,00					0,00	0,00	0,00	0,00
	Д	0,00	0,00	0,00	0,00					0,00	0,00	0,00	0,00
	Е	0,00	0,00	0,00	0,00					0,00	0,00	0,00	0,00
	Б	0,00	0,00	0,00	0,00					0,00	0,00	0,00	0,00
Реструктурирање система примарне здравствене заштите	Д	27.000,00		27.000,00						52.807,41	52.807,41		
	Ф	0,00	0,00	0,00						0,00	0,00		
	Г	52.600,00		52.600,00						102.876,66	102.876,66		
	Х	0,00	0,00	0,00						0,00	0,00		
	И	0,00	0,00	0,00						0,00	0,00		
	А	1.500.000,00		1.500.000,00						2.933.745,00	2.933.745,00		
Социјални програм стабилног абривања у БиХ, у РС-у (Јаки провајдери ДРБС)	А	4.296.800,00	2.984.230,00	1.332.320,00	0,00					8.403.419,18	5.797.627,75	2.605.791,43	0,00
Затварање колективних центара	Б	11.654.346,67	6.591.666,67	5.062.680,00						22.793.920,85	12.892.179,42	9.901.741,42	
	Ц	7.672.895,00		7.672.895,00						15.006.760,88	15.006.760,88		
	Д	11.003.750,00	11.003.750,00							21.521.464,36	21.521.464,36		
	Е	1.724.884,00		1.724.884,00						3.373.579,87	3.373.579,87		
	Г	1.590.993,00		1.590.993,00						2.993.579,71	2.993.579,71		
	Х	15.447.177,00	15.447.177,00							30.212.052,19	30.212.052,19		
	И	1.407.385,00		1.407.385,00						2.752.605,80	2.752.605,80		
	К	2.867.576,00	2.867.576,00							5.608.491,17	5.608.491,17		
Реструктурирање система примарне здравствене заштите	А	896.000,08	560.000,08	336.000,00						1.677.924,12	1.048.202,63	629.221,49	
	Ц	0,00	0,00	0,00						0,00	0,00		

Суданиски развојни фонд (SDF)	E	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Градска магистрала у Зеници	SAR	240.447.580,93	212.236.270,12	212.236.270,12	28.211.310,41	118.348.299,14	104.462.692,15	104.462.692,15	13.885.606,98			
Израда мапирања у Зеници	A	58.885.164,30	58.885.164,30	58.885.164,30		26.423.837,87	26.423.837,87	26.423.837,87				
Израда и обнова одређеног броја болница у БиХ	A	62.746.769,16	62.746.769,16	62.746.769,16		30.883.959,78	30.883.959,78	30.883.959,78				
Обнова стамбених јединица за расељене у БиХ	A	7.000.469,69	7.000.469,69	7.000.469,69		3.445.631,18	3.445.631,18	3.445.631,18				
	B	28.211.310,41			28.211.310,41	13.885.606,98			13.885.606,98			
Опвемање четири болнице	A	44.586.000,00	44.586.000,00	44.586.000,00		21.920.619,20	21.920.619,20	21.920.619,20				
Пројекат развоја инфраструктуре Општине Стари Град	A	27.338.135,28	27.338.135,28	27.338.135,28		13.456.830,18	13.456.830,18	13.456.830,18				
Развој инфраструктуре у Горазду	A	16.929.731,69	16.929.731,69	16.929.731,69		8.332.813,94	8.332.813,94	8.332.813,94				
Сједињена Б. - Међународна банка за обнову и развој (WB/IBRD)	EUR	676.523.883,12	307.657.149,36	307.657.149,36	62.500,00	1.223.465.706,32	758.191.482,43	758.191.482,43	564.951.984,51	122.239,38		
Додатно финансирање за пројекат енергетске ефикасности	A	27.126.192,94	16.215.396,95	16.215.396,95	10.910.795,99	53.054.221,94	31.734.559,82	31.734.559,82	21.339.682,12			
Други пројекат подршке запошљавању	A	7.810.479,14	62.500,00	62.500,00		15.275.967,46	122.239,38	122.239,38	15.153.728,09			
Финансирање малих и средњих предузећа	A	30.290.860,38	18.174.516,24	18.174.516,24	12.116.344,09	59.243.773,36	35.546.284,10	35.546.284,10	23.697.509,26			
Хитни пројекат за ЦОВИД-19	A	38.047.794,43	19.807.694,67	19.807.694,67	18.240.099,76	64.635.867,78	38.740.488,47	38.740.488,47	25.895.384,31			
ИИ пројекат управљања четвртним отпадом	A	2.376.543,63	900.795,64	900.795,64	14.75.747,99	4.648.115,33	1.761.806,14	1.761.806,14	2.886.312,19			
Модернизација пуног сектора у ФБИХ	A	56.839.725,90	56.839.725,90	56.839.725,90		111.168.840,91	111.168.840,91	111.168.840,91				
Програм интегрисаног развоја коридора рјечице Саве и Дрине	A	16.736.074,66	16.736.074,66	16.736.074,66		32.732.316,90	58.674,90	58.674,90	32.732.316,90			
Донаше дрименалних Вилеџаџаг доградњом дрвних	A	21.919.389,91	13.151.633,31	13.151.633,31	8.767.756,00	42.870.600,37	25.722.360,15	25.722.360,15	17.148.240,22			
Програмски развој политике јавне постројке	A	92.300.000,00	54.380.000,00	54.380.000,00	36.920.000,00	180.523.109,00	108.313.885,40	108.313.885,40	72.208.243,60			
Пројекат интегрисаног развоја коридора Саве и Дрине	A	92.500,00	30.000,00	30.000,00	62.500,00	180.914,28	58.674,90	58.674,90	122.239,38			
Пројекат јачања банкарског сектора	A	54.425.917,92	27.212.637,92	27.212.637,92	27.213.280,00	106.447.843,05	53.223.295,62	53.223.295,62	52.281.549,42			
Пројекат модернизације водних и санитарних услуга	A	3.128.750,00	62.500,00	62.500,00	3.066.250,00	6.119.303,11	122.239,38	122.239,38	5.997.063,74			
Пројекат опореза и подршке предузећима	A	23.948.696,04	17.032.696,04	17.032.696,04	6.916.000,00	46.643.999,09	33.213.061,81	33.213.061,81	13.330.937,28			
Пројекат отворености и конкурентности пољопривреде	A	2.153.500,00	2.076.750,00	2.076.750,00	76.750,00	4.211.879,91	4.061.769,95	4.061.769,95	150.109,95			
Пројекат побољшања приступа малим и средњим предузећима	A	62.323.201,49	44.395.095,52	44.395.095,52	17.928.115,97	121.893.597,17	88.002.738,11	88.002.738,11	33.890.859,06			
Пројекат подршке запошљавању	A	46.656.088,78	27.747.643,92	27.747.643,92	18.888.444,81	91.212.261,42	54.889.674,41	54.889.674,41	36.942.587,01			
Пројекат унапређења квалитета здрања	A	1.615.250,00	1.615.250,00	1.615.250,00		3.159.154,41	3.159.154,41	3.159.154,41				
Пројекат унапређења здравствених система	A	169.250,00	48.300,00	48.300,00	120.950,00	359.068,40	94.075,42	94.075,42	234.992,97			
Пројекат за отаџбине воде у Сарајеву	A	13.966.817,75	13.966.817,75	13.966.817,75		27.316.721,16	27.316.721,16	27.316.721,16				
Пројекат за регистрације нерепетитивних	A	39.378.649,35	6.913.883,00	6.913.883,00	12.464.766,35	37.901.343,76	13.522.379,79	13.522.379,79	24.378.963,97			
Развојна политика јаких финансија	A	71.639.200,00	42.983.520,00	42.983.520,00	28.656.680,00	140.114.096,54	84.088.454,92	84.088.454,92	56.045.638,61			
Развојна политика пословања амбијента	A	37.400.000,00	22.440.000,00	22.440.000,00	14.960.000,00	75.148.042,00	43.888.825,20	43.888.825,20	29.259.216,80			
Реконструкција жљезница РС	A	51.300.000,00			51.300.000,00	100.334.073,00			100.334.073,00			
Сједињена Банка - Међународна асоцијација за развој (WB/IDA)	USD	56.448.053,94	56.331.646,19	56.331.646,19	116.405,75	105.709.311,00	105.491.319,93	105.491.319,93	217.991,07			
	XDR	346.052.917,28	209.602.580,82	209.602.580,82	140.718.203,21	849.288.260,38	498.111.978,89	498.111.978,89	345.352.725,09	5.723.556,40		
Хитан опоравак	A	13.200.000,00	13.200.000,00	13.200.000,00		24.719.415,60	24.719.415,60	24.719.415,60				
Хитна обнова централног пријема 7)	A	9.084.501,33	8.968.101,58	8.968.101,58	116.405,75	17.012.402,44	16.794.411,37	16.794.411,37	217.991,07			
Хитна обнова фарми	A	9.200.000,00	9.200.000,00	9.200.000,00		17.228.693,60	17.228.693,60	17.228.693,60				
Хитна обнова транспорта	A	15.763.546,61	15.763.546,61	15.763.546,61		29.520.125,76	29.520.125,76	29.520.125,76				
Воде, канализација и четврти отпад	A	9.200.000,00	9.200.000,00	9.200.000,00		17.228.693,60	17.228.693,60	17.228.693,60				
Додатно финансирање за јачање здравственог сектора	A	4.065.077,45	2.410.519,39	2.410.519,39	1.654.558,06	9.976.574,05	5.915.932,84	5.915.932,84	4.060.641,21			
Енергетска ефикасност А	A	13.395.200,00	3.037.120,00	3.037.120,00	5.358.080,00	32.874.700,77	19.724.820,46	19.724.820,46	13.149.880,31			
Енергетска ефикасност Б	A	1.903.864,52	1.143.487,81	1.143.487,81	765.376,71	4.694.763,94	2.806.364,94	2.806.364,94	1.878.399,00			
Електричне болничке услуге	A	2.340.000,00	1.589.250,00	1.589.250,00	780.750,00	5.742.865,10	3.826.739,74	3.826.739,74	1.916.128,36			
Хитан опоравак од поплава	A	45.985.769,40	21.283.231,40	21.283.231,40	22.370.404,75	112.858.965,05	52.233.625,75	52.233.625,75	54.901.822,89			

A	Хитна децентрализација и дигитализација	1.024.500,10	691.258,98	343.241,12			2.538.885,66	1.696.498,16	842.387,51
A	Хитна област електричне енергије	4.947.112,72	4.947.112,72				12.141.278,24	12.141.278,24	
A	Хитна област обраде земљишта	700.000,00	629.999,80	70.000,20			1.717.950,50	1.546.194,96	171.795,54
A	Хитна област обраде земљишта 2	1.925.000,00	1.222.500,27	702.499,73			4.724.363,88	3.000.278,50	1.724.085,37
A	Хитна област система природног гаса	2.007.456,49	2.007.456,49				4.926.680,75	4.926.680,75	
A	Хитна област трансфера 2	6.822.983,84	2.669.176,03	4.169.407,61			16.744.087,11	6.511.464,41	30.232.622,70
A	Хитна приватизација - ликвидација	4.547.868,88	3.192.021,27	1.355.847,61			11.161.148,02	7.939.906,48	3.327.541,54
A	Хитна са нацији ста мбаног фонда	2.099.394,17	2.099.945,17				5.163.716,94	5.159.716,94	
A	Хитна јавна радња и заштите животне средине	1.374.564,05	1.014.703,82	359.860,23			3.373.475,71	2.490.301,34	883.174,37
A	Хитна децентрализација	1.029.980,45	723.716,27	306.264,18			2.527.793,47	1.776.282,94	751.510,53
A	Хитна подстицање приватног сектора (у складу са чланом 8) за подстицање развоја	1.575.000,00	744.590,00	830.410,00			3.865.388,63	1.827.388,95	2.038.000,68
A	Хитна подстицање приватног сектора (у складу са чланом 8) за подстицање развоја	3.115.000,00	1.707.242,48	1.407.757,52			7.644.879,73	4.189.940,10	3.454.939,62
A	Дачине државног сектора	566.709,19	320.000,00	236.709,19			1.366.284,04	786.348,80	580.936,24
A	Кредит за помоћ у приватизацији	12.480.000,00	11.875.738,62	604.261,38			30.628.603,20	29.145.615,86	1.482.987,34
A	Кредит за приватизацију економског упр. вљана	0,00	0,00	0,00			0,00	0,00	0,00
A	Кредит за приватизацију пословног ембијента	17.650.000,00	10.590.000,00	7.060.000,00			43.316.894,75	25.990.186,85	17.326.757,90
A	Кредит за приватизацију социјалног сектора	6.502.500,00	4.335.000,00	2.167.500,00			15.958.933,04	10.639.022,03	5.319.511,01
A	Кредит за приватизацију предузећа и банака	13.160.000,00	7.896.000,00	5.264.000,00			32.297.169,40	19.378.481,64	12.918.987,76
A	Кредит за приватни сектор	3.767.745,32	3.767.745,32				9.246.858,55	9.246.858,55	
A	Кредит за структурално приватизацију јавних финансија	13.860.000,00	7.260.000,00	6.600.000,00			34.015.419,90	17.817.600,90	16.197.819,00
A	Кредит за структурално приватизацију јавних финансија 2	18.620.000,00	10.862.950,00	7.757.050,00			45.697.483,30	26.660.014,93	19.037.468,47
A	Локалне иницијативе	1.101.470,49	707.711,40	393.759,09			2.703.245,40	1.736.875,93	966.369,47
A	Локалне иницијативе 2 (микрофинансирање)	6.919.878,38	4.164.857,22	2.754.821,16			16.982.378,48	11.178.598,91	5.803.779,56
A	Обнова електричне енергије 2	5.069.320,29	3.543.062,29	1.526.257,98			12.441.201,75	8.695.436,52	3.745.765,23
A	Обнова електричне енергије 3	30.871.885,24	7.018.807,14	3.853.178,10			28.681.698,41	17.225.170,92	9.456.527,49
A	Основна здравства	2.567.659,31	1.709.310,99	858.328,92			6.301.538,91	4.195.015,20	2.106.523,71
A	Пилот кредит	1.109.509,09		1.109.509,09			2.722.973,85		2.722.973,85
A	Пилот културно наслеђе	1.026.021,54	1.026.021,54				2.518.077,45	2.518.077,45	
A	Пилот локални развој	3.839.502,69	2.648.700,99	1.190.802,04			9.422.964,95	6.500.490,72	2.922.484,23
A	Подстицање приватног сектора (у складу са чланом 8) за приватизацију	4.596.335,68	2.717.289,45	1.879.046,23			11.280.150,55	6.668.812,93	4.611.339,02
A	Посебни програми и пројекти	3.156.345,91	1.745.019,90	1.411.326,01			7.746.351,48	4.282.694,01	3.463.697,46
A	Помоћ у реконструкцији	3.382.500,00	3.382.500,00				8.301.382,24		8.301.382,24
A	Припремљеност за извјерну инфлуенцу	818.560,32	474.855,36	343.695,16			2.008.898,96	1.165.397,15	843.561,82
A	Програм енергетске заштите ИИ Бероле	3.742.804,52	1.744.871,18	1.997.933,34			9.185.647,00	4.282.289,02	4.903.357,97
A	Пројекат за шпите од поплава ријеке Дрине	10.009.073,07	4.881.687,57	5.127.385,50			24.564.417,26	11.960.710,86	12.583.706,40
A	Пројекат за шпите од поплава ријеке Дрине	23.210.000,00	13.926.000,00	9.284.000,00			56.962.330,15	34.177.338,09	22.784.892,06
A	Пуна инфраструктура и сигурност	4.074.918,29	2.044.912,27	2.030.006,02			10.000.725,59	5.018.654,37	4.982.074,22
A	Развој и заштита шума - Адафак	436.242,11	254.009,25	182.232,86			1.070.651,93	628.399,31	447.286,62
A	Развој локалне заједнице - Адафак	663.882,96	408.108,21	254.574,15			1.677.348,15	1.001.586,76	625.761,38
A	Развој наводњавања	15.577.326,30	6.719.906,07	8.858.420,23			38.230.107,97	16.489.640,06	21.740.467,90
A	Развој обраде земљишта	3.200.000,00	2.120.000,00	1.080.000,00			7.853.488,00	5.202.935,60	2.650.552,20
A	Развој заједнице	5.298.265,50	3.556.949,31	1.741.316,19			13.003.082,66	8.660.494,05	4.322.646,61
A	Регистрација некретности	15.509.882,25	7.888.875,50	7.620.722,75			38.063.997,83	19.960.505,74	18.702.882,08
A	Регистрација авијације	1.429.171,47	812.285,49	616.885,98			3.507.496,06	1.993.523,23	1.513.970,83
A	Реабилитација жртава рата	677.753,95	677.753,95				1.663.353,91	1.663.353,91	
A	Техничка помоћ у приватизацији	1.296.168,88	803.755,07	492.413,81			3.181.077,11	1.972.587,75	1.208.485,36
A	Техничка помоћ за социјални сектор	975.225,64	607.872,80	367.352,84			2.393.413,39	1.491.850,54	901.562,85

Назив пројекта	Транша	Стане дуга у националној валути				Стане дуга у ЕУАМ/КМ				
		Укупно	од тога Ф едјерација БиХ	од тога Република	од тога Институције	Босна и Херцеговина	од тога Федерација	од тога Република	од тога Дистрикт Брчко	од тога Институције
Спољњи дуг ентитета и спољњи дуг Дистрикта 11)										
БиХ дуг										
Било облигације РС/лондонске берзе										
Облигације РС/друга емисија Лондонске берзе	A	300.000.000,00		300.000.000,00		586.749.000,00		586.749.000,00		
ХУНГАРИАН ЕКСПОРТ-ИМПОРТ БАНК ПЛЦ (ЕЖИМБАН)										
Билл Банк Мађарска Кредит за Буџетски дефицит	A	112.000.000,00		112.000.000,00		219.652.960,00		219.652.960,00		
	B	88.000.000,00		88.000.000,00		172.113.040,00		172.113.040,00		
		24.000.000,00		24.000.000,00		46.939.920,00		46.939.920,00		
Дугорочно кредитно задужење Републике Српске 12)										
Прво дугорочно кредитно задужење Републике Српске у 2024. години	A	374.805.750,16		374.805.750,16		374.805.750,16		374.805.750,16		
Друго дугорочно кредитно задужење Републике Српске у 2024. години	A	100.000.000,00		100.000.000,00		195.583.000,00		195.583.000,00		
Друго дугорочно кредитно задужење Републике Српске у 2024. години	A	374.805.750,16		374.805.750,16		374.805.750,16		374.805.750,16		
Друго дугорочно кредитно задужење Републике Српске у 2024. години	A	300.000.000,00		300.000.000,00		195.583.000,00		195.583.000,00		
Република Португал (PRT)										
		22.148.307,68		22.148.307,68	0,00	43.318.324,61		43.318.324,61		0,00
Трговинске и транспортне облигације у ЈИ Европи										
Управљање цестом и сигурност	A	3.897.500,00	2.883.112,28	1.014.387,72		9.074.459,96	6.584.394,40	2.489.525,56		
Управљање цестом и сигурност	A	11.172.507,91	7.339.257,91	3.833.250,00		27.419.736,90	18.012.116,85	9.407.619,65		
Управљање железничким одводом	A	7.217.543,75	4.744.210,38	2.473.333,37		17.692.624,78	11.663.312,28	5.849.212,51		
Управљање железничким одводом - Анекс	A	282.185,80	179.385,80	82.800,00		643.460,32	440.251,32	203.209,00		
Управљање железничким одводом 2	A	1.331.874,60	979.198,49	352.676,12		4.744.225,62	2.408.165,60	2.338.072,02		
Урбана инфраструктура и пројекат услуга - Анекс	A	799.382,36	887.338,11	514.94,25		1.814.480,57	1.688.102,61	126.377,96		
Водоснабдијевање и канализација за Мастер	A	3.622.853,37	3.622.853,37			8.915.803,23	8.915.803,23			
Шумарство	A	1.460.271,55	978.449,46	481.822,09		3.583.822,34	2.401.325,34	1.182.495,00		
Универзитет Банк Аустрија (ОСВА)										
Модернизација универзитета у Источном Сарајеву	A	7.125.953,98	125.953,98	7.000.000,00	0,00	13.937.124,57	246.344,57	13.690.810,00	0,00	
Воде и канализација за Челић	A	7.000.000,00		7.000.000,00		13.930.810,00		13.930.810,00		
Воде и канализација за Челић	A	325.953,98	325.953,98			246.344,57		246.344,57		
Влада Белгије (BEL)										
Волојски названи кредит Број 1 9)	A	602.990,24	59.802,92	255.578,05		247.609,27	1.179.346,40	499.867,22		484.281,64
Волојски названи кредит Број 2	A	247.609,27				247.609,27	484.281,64			484.281,64
Волојски названи кредит Број 3	A	224.175,99	99.802,92	124.373,07			438.450,13	195.197,55		243.252,58
Волојски названи кредит Број 3	A	333.204,98		131.204,98			256.614,64	256.614,64		
Влада Јапана (JPN)										
Подриња Рударству	A	11.120.266.000,00	1.579.521.488,00	9.540.744.512,00		132.168.690,07	18.775.372,68	113.383.317,40		
Термоелектрана Угљеник	A	1.883.056.000,00	1.579.821.488,00	303.234.512,00		22.379.160,20	18.775.372,68	3.603.787,53		
Термоелектрана Угљеник	A	8.588.970.000,00		8.588.970.000,00		102.075.528,08		102.075.528,08		
Влада Шпаније (ESP)	B	648.240.000,00		648.240.000,00		7.704.001,80		7.704.001,80		
ЕУРО ОБЛИГАЦИЈЕ										
Набавка 9) гарнитура возова и вагона	A	8.576.705,95	7.221.336,28	1.355.369,67		16.774.578,80	14.113.706,14	2.660.872,66		
Пројекат за воде	A	4.208.568,07	4.208.568,07			8.231.243,69		8.231.243,69		
Воде за Широки,Љубушки и Фочицу 10)	A	3.816.704,54	2.461.334,87	1.355.369,67		7.461.825,24	4.818.982,58	2.642.842,66		
Укупно (Нови дуг)		551.433,34	551.433,34			1.078.509,87	1.078.509,87			
Укупно Државни дуг						7.256.222.927,04	4.728.453.886,00	2.474.824.963,38	45.937.839,13	43.467.116,52
Укупно Државни дуг						7.779.851.523,86	5.041.210.973,49	2.646.335.992,22	45.937.839,13	43.467.116,52

Проект на базе вагона-Милеванице	A	22.148.307,68	22.148.307,68	0,00	43.318.324,61	43.318.324,61	0,00	Стане дуга у ЕУРАМКСМ					
								од тога алоцирано Федерација БиХ	од тога алоцирано Бурчко	од тога алоцирано Институте БиХ	од тога алоцирано Институте БиХ		
Република Србија (SBB)													
	EUR	3.589.999,91			3.589.999,91			7.021.429,52				7.021.429,52	
Набавна вагона	A	3.589.999,91			3.589.999,91			7.021.429,52				7.021.429,52	0,00
Влада Пољске (POL)													
	EUR	6.877.334,03			6.877.334,03			13.450.896,22				13.450.896,22	0,00
Милеванице	A	6.877.334,03			6.877.334,03			13.450.896,22				13.450.896,22	0,00
Укупно дуг ентитета	Укупно (Нови дуг)				14.399.881.360,51			43.318.324,61				43.318.324,61	0,00
	Укупно (Нови дуг)				14.399.881.360,51			43.318.324,61				43.318.324,61	0,00
Спољни дуг Јединица локалне самоуправе 13													
Назив пројекта	Гранша	Стане дуга у оригиналној валути		Стане дуга у ЕУРАМКСМ									
		Укупно	од тога алоцирано Федерација БиХ	од тога алоцирано Република Српска	од тога алоцирано Бурчко	од тога алоцирано Институте БиХ	Укупно	од тога алоцирано Федерација БиХ	од тога алоцирано Република Српска	од тога алоцирано Бурчко	од тога алоцирано Институте БиХ	од тога алоцирано Институте БиХ	
Европска банка за обнову и развој (EBRD)													
		EUR	11.304.194,28		11.304.194,28			22.109.082,30				22.109.082,30	
Ево Тополане Град Бана Лука	A		5.216.874,97		5.216.874,97			10.203.320,57				10.203.320,57	
Ведовац 2 Град Бана Лука	A		3.925.769,67		3.925.769,67			7.678.136,14				7.678.136,14	
Ведовац Град Бана Лука	A		2.161.550,64		2.161.550,64			4.227.625,59				4.227.625,59	
	Укупно (Нови дуг)							22.109.082,30	0,00			22.109.082,30	0,00
	Укупно дуг јединица локалне самоуправе							22.109.082,30	0,00			22.109.082,30	0,00
	Скрупцијом Служби дуг Босне и Херцеговине							5.084.525.298,10				4.064.107.710,42	46.937.939,13
													43.407.118,52

Напомене:

- 1) Стане станова дуга пројекта у износу од 22.148.307,68 евра укључује и износ од 22.148.307,68 евра за куповину земљишта за изградњу станова у насељу Милеванице у општини Милеванице.
- 2) Пројекат у ЕУРАМКСМ износи 43.318.324,61 евра од 31.12.2024. године. За пројекат износи 43.318.324,61 евра у износу од 43.318.324,61 евра од 31.12.2024. године.
- 3) Амортизација "чврстог дуга" (орг. износ) износи 7.021.429,52 евра од 31.12.2024. године. Амортизација "чврстог дуга" (орг. износ) износи 7.021.429,52 евра од 31.12.2024. године.
- 4) Амортизација "чврстог дуга" (орг. износ) износи 7.021.429,52 евра од 31.12.2024. године. Амортизација "чврстог дуга" (орг. износ) износи 7.021.429,52 евра од 31.12.2024. године.
- 5) Амортизација "чврстог дуга" (орг. износ) износи 7.021.429,52 евра од 31.12.2024. године. Амортизација "чврстог дуга" (орг. износ) износи 7.021.429,52 евра од 31.12.2024. године.
- 6) Амортизација "чврстог дуга" (орг. износ) износи 7.021.429,52 евра од 31.12.2024. године. Амортизација "чврстог дуга" (орг. износ) износи 7.021.429,52 евра од 31.12.2024. године.
- 7) Амортизација "чврстог дуга" (орг. износ) износи 7.021.429,52 евра од 31.12.2024. године. Амортизација "чврстог дуга" (орг. износ) износи 7.021.429,52 евра од 31.12.2024. године.
- 8) Амортизација "чврстог дуга" (орг. износ) износи 7.021.429,52 евра од 31.12.2024. године. Амортизација "чврстог дуга" (орг. износ) износи 7.021.429,52 евра од 31.12.2024. године.
- 9) Амортизација "чврстог дуга" (орг. износ) износи 7.021.429,52 евра од 31.12.2024. године. Амортизација "чврстог дуга" (орг. износ) износи 7.021.429,52 евра од 31.12.2024. године.
- 10) Амортизација "чврстог дуга" (орг. износ) износи 7.021.429,52 евра од 31.12.2024. године. Амортизација "чврстог дуга" (орг. износ) износи 7.021.429,52 евра од 31.12.2024. године.
- 11) Амортизација "чврстог дуга" (орг. износ) износи 7.021.429,52 евра од 31.12.2024. године. Амортизација "чврстог дуга" (орг. износ) износи 7.021.429,52 евра од 31.12.2024. године.
- 12) Напомена: Амортизација "чврстог дуга" (орг. износ) износи 7.021.429,52 евра од 31.12.2024. године. Амортизација "чврстог дуга" (орг. износ) износи 7.021.429,52 евра од 31.12.2024. године.
- 13) Амортизација "чврстог дуга" (орг. износ) износи 7.021.429,52 евра од 31.12.2024. године. Амортизација "чврстог дуга" (орг. износ) износи 7.021.429,52 евра од 31.12.2024. године.

Табела бр. 2

Преглед сервисирања обавеза спонзор дуга Босне и Херцеговине у 2024. години

Спонзор дуга (назив дуга 1)	Босна и Херцеговина		остата земљама у оквиру ВБЗ		остата земљама Републике Српске		остата земљама Дистрикта ВБЗ	
	Главноца	Укупно	Главноца	Укупно	Главноца	Укупно	Главноца	Укупно
Међународна монетарна фондација - ММФ	368.381.058,43	65.629.536,63	454.210.595,06	272.142.786,50	136.037.110,08	22.678.522,35	158.713.632,43	
Српска банка - СБ	212.226.307,10	11.190.766,81	223.417.073,91	142.895.603,10	6.548.321,92	4.523.697,20	79.927.285,98	3.354.376,13
Европска инвестициона банка - ЕИБ	112.645.754,32	75.673.469,10	188.319.223,42	48.801.658,46	105.182.610,07	26.871.800,63	83.136.007,35	621.184,83
Европска банка за обнову и развој - ЕБРД	128.697.993,39	46.021.746,38	174.719.739,77	107.959.892,39	38.355.112,22	146.251.038,81	12.789.914,76	9.759.520,27
Српска банка - СБ	71.176.670,68	42.750.473,73	113.927.144,41	42.493.986,55	23.807.662,25	66.401.650,80	34.684.682,14	0,00
Параолински кредитни институти	37.573.266,95	3.847.304,39	41.420.571,34	25.376.170,18	2.773.342,43	28.151.512,61	12.195.096,76	59.449,76
Национална развојна банка - НРБ	35.739.045,35	1.121.168,47	36.860.213,82	33.880.493,27	1.049.485,79	1.878.554,08	71.662,68	13.790,72
Остали фондови за међународни развој	24.173.216,61	8.869.811,29	33.043.027,90	23.756.235,39	8.771.264,46	32.527.497,05	348.800,26	58.183,77
Виза Ш панте	17.285.287,54	29.544,10	17.314.831,64	17.091.562,73	292.616,03	17.384.176,76	1.786.724,81	1.094,49
Сарајевски развојни фонд	9.211.371,87	2.262.311,29	11.480.683,16	7.833.124,08	2.128.730,29	9.981.843,37	2.830,07	1.338.247,78
Развојна банка Бурнди Експрес - СБЕ	8.525.692,10	1.663.746,04	10.189.438,14	2.929.943,44	765.653,23	3.632.936,67	3.046.783,47	64.097,83
Виза Банца	8.094.025,87	775.134,47	8.869.160,34	1.335.273,89	148.074,11	1.483.348,00	627.000,36	1.338.247,78
Италија - укупна банка Еуро	7.791.484,12	629.628,99	8.421.113,11	3.036.377,57	373.740,49	3.410.118,06	4.753.106,55	4.068.811,00
Међународни фонд за развој локалне заједнице	6.666.125,62	1.951.546,36	8.617.671,98	4.010.075,32	1.188.480,03	5.198.555,34	2.658.030,30	763.008,54
Културни фонд за српски економски развој	3.065.724,62	2.304.454,14	5.370.178,76	3.065.724,62	2.304.454,14	5.370.178,76		3.421.118,84
Унионски банкарски фонд	3.726.052,03	174.374,72	3.900.426,75	1.199.674,54	12.869,95	1.212.544,49	2.526.377,49	1.611,97
Републички банкарски фонд	2.536.334,18	249.789,32	2.786.123,50	791.643,47	18.867,54	810.513,01	1.764.704,72	2.687.882,26
ЕКС ГЕ Банка	1.289.639,37	81.726,34	1.371.365,71	1.351.367,91	19.997,80	1.371.367,91	231.921,97	1.963.026,69
Европска комисија	0,00	61.104,88	61.104,88	0,00	375.890,08	375.890,08	0,00	220.108,83
Банка Бострић	416.803,61	0,00	416.803,61	65.065,77	0,00	65.065,77	109.996,97	0,00
Делегација Еуро кредитора	0,00	231,78	231,78	0,00	130,56	130,56	80,22	242.140,87
Укупно	1.006.106.871,97	206.701.008,22	1.212.807.880,19	697.936.702,31	180.955.321,67	82.759.683,83	435.048.283,69	13.970.186,12

Спонзор дуга (назив дуга 2)

Спонзор дуга (назив дуга 2)	Босна и Херцеговина		остата земљама у оквиру ВБЗ		остата земљама Републике Српске		остата земљама Дистрикта ВБЗ	
	Главноца	Укупно	Главноца	Укупно	Главноца	Укупно	Главноца	Укупно
Културни фонд за српски економски развој	2.843.880,00	35.141,45	2.879.021,45	2.378.721,45	500.300,00	500.300,00		
Еуро инвестициона БС припасти	0,00	27.870.377,50	27.870.377,50	27.870.377,50	0,00	27.870.377,50	27.870.377,50	
Републички банкарски фонд	4.813.149,19	1.526.730,29	6.339.879,48	4.813.149,19	1.526.730,29	6.339.879,48		
Купонни фондациони депозити БАНК ПИЦ	27.381.620,00	12.827.430,62	40.209.050,62	27.381.620,00	12.827.430,62	40.209.050,62		
Друго државно кредитно задужење Републике Српске у 2024. години	0,00	352.653,08	352.653,08	0,00	352.653,08	352.653,08		
Банка Плоче	2.173.106,21	153.300,72	2.326.406,93	2.173.106,21	153.300,72	2.326.406,93		
Републички банкарски фонд	1.043.102,38	79.338,24	1.122.440,62	1.043.102,38	79.338,24	1.122.440,62		
Укупно	37.754.562,75	42.945.193,00	80.699.755,65	71.567.727,19	1.961.871,74	81.818.598,93	41.383.832,16	71.981.137,72

Спонзор дуга (назив дуга 3)

Спонзор дуга (назив дуга 3)	Босна и Херцеговина		остата земљама у оквиру ВБЗ		остата земљама Републике Српске		остата земљама Дистрикта ВБЗ	
	Главноца	Укупно	Главноца	Укупно	Главноца	Укупно	Главноца	Укупно
Културни фонд за српски економски развој	2.843.880,00	35.141,45	2.879.021,45	2.378.721,45	500.300,00	500.300,00		
Еуро инвестициона БС припасти	0,00	27.870.377,50	27.870.377,50	27.870.377,50	0,00	27.870.377,50	27.870.377,50	
Републички банкарски фонд	4.813.149,19	1.526.730,29	6.339.879,48	4.813.149,19	1.526.730,29	6.339.879,48		
Купонни фондациони депозити БАНК ПИЦ	27.381.620,00	12.827.430,62	40.209.050,62	27.381.620,00	12.827.430,62	40.209.050,62		
Друго државно кредитно задужење Републике Српске у 2024. години	0,00	352.653,08	352.653,08	0,00	352.653,08	352.653,08		
Банка Плоче	2.173.106,21	153.300,72	2.326.406,93	2.173.106,21	153.300,72	2.326.406,93		
Републички банкарски фонд	1.043.102,38	79.338,24	1.122.440,62	1.043.102,38	79.338,24	1.122.440,62		
Укупно	37.754.562,75	42.945.193,00	80.699.755,65	71.567.727,19	1.961.871,74	81.818.598,93	41.383.832,16	71.981.137,72

Табела бр. 3

Учесник	3.4.36.023.62		1.717.576,44		5.153.600,06		3.4.36.023.62		1.717.576,44		5.153.600,06		3.4.36.023.62		1.717.576,44		5.153.600,06	
	Гласина	Укупно	Без обзира на државу	Укупно	Гласина	Укупно	Без обзира на државу	Укупно	Гласина	Укупно	Без обзира на државу	Укупно	Гласина	Укупно	Без обзира на државу	Укупно	Гласина	Укупно
ИСО БиХ: Набавна и монтажна постројења и опрема ИСО, ЕМС, СЦ/Д/Д/Ванкострана		146.500,33		146.500,33		146.500,33		146.500,33										146.500,33
Укупно		146.500,33		146.500,33		146.500,33		146.500,33										146.500,33
Свеукупно	1.107.219.486,34	311.510.347,88	1.418.809.834,22	706.113.427,40	182.217.189,41	687.636.622,91	346.327.457,04	125.866.542,48	512.188.644,97	11.764.756,80	2.706.427,23	13.970.166,12	4.006.811,00	977.144,79	5.025.956,79			

Својим пут: Јавна конкуренција 4)

- Италија:**
- 1) Обавеза организатора приватно-инвестиционог финансирања
 - 2) Понадпретузми од организатора организацију на обавезу
 - 3) Понадпретузми од јавнице или неке самосталне институције, осим ако је јавна институција или самостална институција
 - 4) Понадпретузми од приватног предузетника у Републици Српској или у Републици Федерацији БиХ, а не од организатора обавезу

Табела бр. 3

План сервисирањих обавеза спољног дуга Босне и Херцеговине за 2026. годину - Коначни подаци

Спољни државни дуг	Укупно за Босну и Херцеговину			од тога издвојено за ЕУБХ			од тога издвојено за РС			од тога издвојено за ЕУДХ			од тога издвојено за ЕУМ/КМ		
	Главноца	Камата и остаци проценти	Тотал	Главноца	Камата и остаци проценти	Тотал	Главноца	Камата и остаци проценти	Тотал	Главноца	Камата и остаци проценти	Тотал	Главноца	Камата и остаци проценти	Тотал
Кредитори															
Срп. банка - JDA	200.377.882	7.869.636	208.167.218	129.651.224	4.919.134	134.170.358	70.252.026	3.170.644	73.394.029	503.263	99.538	602.801	0	0	0
ЕИВ	119.560.106	61.573.720	181.133.826	59.235.989	40.891.154	99.646.143	60.184.111	21.304.566	81.488.677	0	0	0	0	0	0
ЕБРД	140.131.698	33.189.720	173.321.358	109.919.023	25.026.878	134.945.903	19.829.810	6.630.391	26.460.201	10.382.773	1.232.032	11.617.805	0	297.449	297.449
Срп. банка - ИБРД	83.761.257	46.039.943	129.801.200	45.810.878	26.054.893	71.865.771	37.920.329	19.441.449	57.391.228	0	0	579.603	0	0	579.603
ИМФ	50.810.175	31.361.926	82.172.111	33.873.450	20.807.957	54.781.407	16.926.725	10.453.979	27.300.704	0	0	0	0	0	0
Париска клуб	45.530.003	2.927.047	48.457.050	30.919.714	2.884.784	33.804.498	14.830.291	0	15.640.254	0	0	0	0	0	0
ОПРС	21.038.099	6.878.633	27.916.734	20.619.816	6.809.041	27.428.910	3.989.918	59.838	419.726	38.363	9.703	69.008	0	0	0
КМВ	15.782.080	951.572	16.733.652	14.944.029	910.033	15.854.034	838.031	41.567	879.418	0	0	0	0	0	0
Својерасне фонци	9.566.489	2.107.728	11.674.217	8.132.977	1.999.809	10.111.576	0	0	0	0	0	0	0	0	0
СВ	101.551.360	1.380.249	11.335.609	4.380.918	688.028	5.189.846	30.523.330	427.579	3.480.129	23.470	61.994	83.464	2.498.422	281.748	2.780.170
ИРАД	8.202.910	1.586.206	9.789.116	4.829.293	927.286	5.856.499	2.222.617	629.000	3.902.617	0	0	0	0	0	0
Банка Јанана	9.063.319	679.263	9.742.582	1.363.382	7.701.937	548.897	8.230.834	0	0	0	0	0	0	0	0
Корига (Б-Банк Банк)	7.480.208	607.670	8.087.878	2.915.072	270.539	3.185.411	4.565.136	337.131	4.902.467	0	0	0	0	0	0
Купуј-фонци	3.204.285	2.823.082	6.029.370	3.204.285	2.823.082	6.029.370	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Резервациони фонци	2.180.528	136.399	2.266.927	395.823	1.844	397.637	1.764.705	134.353	1.899.200	0	0	0	0	0	0
Умјешностни фонци	1.950.830	114.742	2.070.572	0	0	0	1.950.830	114.742	2.070.572	0	0	0	0	0	0
ФРСЕ Банка	1.289.639	52.373	1.322.012	1.289.639	52.373	1.322.012	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Банка Швајцарска	805.801	20.642	826.443	659.076	18.178	647.254	136.725	2.464	179.189	0	0	0	0	0	0
Европска комисија	0	611.197	611.197	0	375.886	375.886	0	229.199	229.199	0	6.112	6.112	0	0	0
Банка Јанана	416.804	0	416.804	65.066	0	65.066	109.597	0	109.597	0	0	242.141	0	0	242.141
Укупно	731.274.069,00	280.839.796,00	932.113.865,00	472.412.816,00	133.761.143,00	606.180.269,00	243.732.867,00	64.384.813,00	388.891.271,00	10.967.271,00	1.991.982,00	12.959.853,00	4.154.546,00	777.856,00	4.932.401,00
Спољни дуг одговорна и каматна дуг Дистрибуција															
Кредитори	Главноца	Укупно	Укупно	Главноца	Укупно	Укупно	Главноца	Укупно	Укупно	Укупно	Укупно	Укупно	Главноца	Укупно	Укупно
Република Црна Гора	4.813.147,19	1.218.047,11	6.031.194,30	4.813.147,19	1.218.047,11	6.031.194,30									
Банка Рат. Банка	2.173.106,17	108.820,95	2.281.927,13				2.173.106,17	108.820,95	2.281.927,13						
Република Србија	1.045.109,34	37.962,28	1.101.071,62				1.045.109,34	37.962,28	1.101.071,62						
Дирекција Буџета	386.749.000,00	65.520.305,00	452.269.305,00				386.749.000,00	65.520.305,00	452.269.305,00						
Министарство Финансија	137.662.553,91	61.130.493,08	198.853.029,99				137.662.553,91	61.130.493,08	198.853.029,99						
Укупно	732.448.864,00	124.095.626,44	856.544.490,44	481.114.719,00	138.867.716,11	620.082.435,11	727.827.549,42	84.227.861,83	816.855.401,25	10.967.271,00	1.991.982,00	12.959.853,00	4.154.546,00	777.856,00	4.932.401,00
Спољни дуг одговорна и каматна дуг Дистрибуција															
Кредитори	Главноца	Укупно	Укупно	Главноца	Укупно	Укупно	Главноца	Укупно	Укупно	Укупно	Укупно	Укупно	Главноца	Укупно	Укупно
Европска банка за обнову и развој	3.882.879,48	1.245.235,60	5.128.115,08				3.882.879,48	1.245.235,60	5.128.115,08						
Укупно	3.882.879,48	1.245.235,60	5.128.115,08	0,00	0,00	0,00	3.882.879,48	1.245.235,60	5.128.115,08	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Свеукупно	1.467.597.836,00	310.180.657,00	1.777.778.493,00	472.412.816,00	172.628.976,11	645.041.792,11	727.827.549,42	84.227.861,83	816.855.401,25	10.967.271,00	1.991.982,00	12.959.853,00	4.154.546,00	777.856,00	4.932.401,00

Табела бр. 4

Станье дуга по издатим спољним гаранцијама Босне и Херцеговине на дан 31.12.2024. године

Спољне државне гаранције

Станье спољне дуге Босне и Херцеговине на дан 31.12.2024. године	Трешња	Оригинална валута	Станье дуга у оригиналној валути		Босна и Херцеговина	Босна и Херцеговина	Станье дуга према у ЕАМ / КМ		од тога алоцирано Дистрикт	од тога алоцирано Институдије
			Босна и Херцеговина	од тога алоцирано Република Српска			од тога алоцирано Федерација	од тога алоцирано Српска		
Нови дуг										
Европска Банка за обнову и развој (ЕБРД)										
Аутопут Бана Лука - Добој Фаза 1	А	EUR	94.784.834,57	94.784.834,57	185.295.010,65	24.447.875,00	24.447.875,00	185.295.010,65		
	Б	EUR	18.764.103,01	18.764.103,01	36.699.395,59	36.699.395,59	36.699.395,59			
	Ц	EUR	9.220.257,06	9.220.257,06	18.033.255,37	18.033.255,37	18.033.255,37			
	Д	EUR	3.326.208,91	3.326.208,91	6.505.499,17	6.505.499,17	6.505.499,17			
Коридор Вцу РС-у и дио	А	EUR	47.590.787,60	47.590.787,60	93.079.490,11	93.079.490,11	93.079.490,11			
Пројекат централног гријања у Приједору	А	EUR	2.916.666,62	2.916.666,62	5.704.504,08	5.704.504,08	5.704.504,08			
Водовод и канализација Бијељина	А	EUR	421.811,37	421.811,37	824.991,33	824.991,33	824.991,33			
Укупно спољне државне гаранције					185.295.010,65			185.295.010,65		

Спољне гаранције емитета

Наслов пројекта	Трешња	Оригинална валута	Станье дуга у оригиналној валути		Укупно	Укупно	Станье дуга према у ЕАМ / КМ		од тога алоцирано Дистрикт	од тога алоцирано Институдије
			Укупно	од тога Република Српска			од тога алоцирано Федерација	од тога алоцирано Српска		
Нови дуг										
Европска Банка за обнову и развој (ЕБРД)										
Гаранција за фонд за заштиту животне средине и енергетску ефикасност Републике Српске	А	EUR	45.000,00	45.000,00	88.012,35	88.012,35	88.012,35			
Извозно - увозна Банка Кине (СЕКМ)										
ХЕДобар	А	EUR	29.862.000,54	29.862.000,54	58.404.996,52	58.404.996,52	58.404.996,52			
Укупно спољне државне гаранције					88.012,35			88.012,35		
Свеукупно спољне државне гаранције БиХ					243.788.019,51			243.788.019,51		

Табела бр. 5

Преглед сервисирањих обавеза гарантованог спољног дуга Босне и Херцеговине у 2024. години

Својим врстама гаранције	Босна и Херцеговина			одгача исплатило Федерација БиХ			одгача исплатило Република Српска			одгача исплатило Дистрикт Брчко			Објављено у ВММ / КМ		
	Платица	Камата и пр. трошкове	Укупно	Платица	Камата и пр. трошкове	Укупно	Платица	Камата и пр. трошкове	Укупно	Платица	Камата и пр. трошкове	Укупно	Платица	Камата и пр. трошкове	Укупно
Бундсдор															
Европска банка за објективну развој	46.237.482,56	10.995.628,09	57.233.110,65				46.237.482,56	10.995.628,09	57.233.110,65						
Укупно	46.237.482,56	10.995.628,09	57.233.110,65				46.237.482,56	10.995.628,09	57.233.110,65						
Својим врстама гаранција	Укупно			одгача Федерација БиХ			одгача Република Српска			одгача Дистрикт Брчко			одгача Исплатило БиХ		
Бундсдор	Платица	Камата и пр. трошкове	Укупно	Платица	Камата и пр. трошкове	Укупно	Платица	Камата и пр. трошкове	Укупно	Платица	Камата и пр. трошкове	Укупно	Платица	Камата и пр. трошкове	Укупно
Европска банка за објективну развој															
Ниполо-Уралска Банк				7.709,02		7.709,02									
Атлс банка и Експресс	9.006.597,15	481.415,13	9.488.012,28				9.006.597,15	481.415,13	9.488.012,28						
Укупно	9.006.597,15	583.877,44	9.592.474,59	7.709,02	96.733,29	96.733,29	9.006.597,15	583.877,44	9.592.474,59						
Бундсдор	55.244.073,71	11.581.505,53	66.825.579,24				55.244.073,71	11.581.505,53	66.825.579,24						

Табела бр. 6

План сервисирања гарантованог спољног дуга Босне и Херцеговине у 2026. години - Ковачки подаци

Својим државне гаранције	Босна и Херцеговина		от тота Федерација БиХ		от тота Република Српска		от тота Федерација БиХ		от тота Диспозит Буџет		от тота Институтури БиХ	
	Главноца	Камата и пр. трошковат	Укупно	Главноца	Камата и пр. трошковат	Укупно	Главноца	Камата и пр. трошковат	Укупно	Главноца	Камата и пр. трошковат	Укупно
Кредиттор												
Европска банка за обнову и развој	45.412.491,13	3.959.379,83	49.371.870,96	45.412.491,13	3.959.379,83	49.371.870,96	-	-	-	-	-	-
Укупно	45.412.491,13	3.959.379,83	49.371.870,96	45.412.491,13	3.959.379,83	49.371.870,96	-	-	-	-	-	-
Облаге државне у ВАРМ / КМ												
Кредиттор												
Европска банка за обнову и развој	45.412.491,13	3.959.379,83	49.371.870,96	45.412.491,13	3.959.379,83	49.371.870,96	-	-	-	-	-	-
Укупно	45.412.491,13	3.959.379,83	49.371.870,96	45.412.491,13	3.959.379,83	49.371.870,96	-	-	-	-	-	-
Својим државне гаранција												
Кредиттор												
Европска банка за обнову и развој	204.364,24	100.952,59	305.316,83	204.364,24	100.952,59	305.316,83	-	-	-	-	-	-
Укупно	204.364,24	100.952,59	305.316,83	204.364,24	100.952,59	305.316,83	-	-	-	-	-	-
Укупно	6.616.875,37	10.477.306,23	16.094.181,60	6.616.875,37	10.477.306,23	16.094.181,60	-	-	-	-	-	-

Број 07-50-3-5166-2/25
27. августа 2025. године
Сарајево

Министар
Др Срђан Амџић, с. р.

Na osnovu člana 20. i 21. Zakona o zaduživanju, dugu i garancijama Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 52/05, 103/09 i 90/16) i člana 4. Uputstva o prikupljanju podataka i vođenju evidencija o državnim dugovima, o državnim garancijama, te o dugu i garancijama entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 14/09 i 8/16), Ministarstvo finansija i trezora BiH objavljuje podatke kako slijedi

STANJE
VANJSKOG DUGA BOSNE I HERCEGOVINE NA DAN
31.12.2024. GODINE - KONAČNI PODACI

Tabela br. 1

Naziv projekta	Transakcija	Osnovna valuta	Stanje duga u originalnoj valuti: 1)		od toga alocirano		od toga alocirano		od toga alocirano	
			Bosna i Hercegovina	Republika Srpska	Distrikt Brčko	Institucije BiH	Bosna i Hercegovina	Republika Srpska	Distrikt Brčko	Institucije BiH
Stanje dug										
Pariski klub kreditora - Austrija		EUR	90.242.539,51	26.279.370,56	23.963.188,95			98.265.905,95	51.397.982,10	46.867.032,84
Austrija (Pariski klub)	A	EUR	90.242.539,51	26.279.370,56	23.963.188,95			98.265.905,95	51.397.982,10	46.867.032,84
Pariski klub kreditora - Belgija		EUR	2.015.959,80	338.134,07	1.687.875,33			3.948.582,11	641.758,90	3.306.119,21
Belgija (Pariski klub)	A	EUR	2.015.959,80	338.134,07	1.687.875,33			3.948.582,11	641.758,90	3.306.119,21
Belgija (Pariski klub)	A	USD		688.258,96	688.258,96			1.196.252,96	119.625,96	1.076.626,96
Pariski klub kreditora - Francuska		EUR	88.990.820,52	59.669.381,87	29.387.438,65			174.059.916,90	116.574.082,36	57.476.834,13
Francuska (Pariski klub)	A	EUR	88.990.820,52	59.669.381,87	29.387.438,65			174.059.916,90	116.574.082,36	57.476.834,13
Francuska (Pariski klub)	A	USD		59.669.381,87	59.669.381,87			116.574.082,36	116.574.082,36	116.574.082,36
Pariski klub kreditora - Italija		EUR	9.483.166,28	4.018.380,35	5.464.785,93			18.499.488,76	7.859.367,29	10.640.121,47
Italija (Pariski klub)	A	EUR	9.483.166,28	4.018.380,35	5.464.785,93			18.499.488,76	7.859.367,29	10.640.121,47
Italija (Pariski klub)	A	USD		3.174.159,00	3.174.159,00			27.373.242,36	21.429.064,12	5.944.178,24
Pariski klub kreditora - Japan		USD	14.511.028,14	14.511.028,14				27.174.955,71	27.174.955,71	
Japan (Pariski klub)	A	USD	14.511.028,14	14.511.028,14				27.174.955,71	27.174.955,71	
Pariski klub kreditora - Njemačka		EUR	3.292.286,89	2.166.616,67	926.695,16			6.441.611,39	4.628.670,84	1.812.940,54
Njemačka (Pariski klub)	A	EUR	3.292.286,89	2.166.616,67	926.695,16			6.441.611,39	4.628.670,84	1.812.940,54
Njemačka (Pariski klub)	B	EUR		58.422,66	58.422,66			130.353,13	130.353,13	
Pariski klub kreditora - Sjedinjene Američke Države		USD	1.292.156,22	1.018.418,90	275.707,32			2.419.793,10	1.903.483,58	516.312,52
USA (Pariski klub)	A	USD	1.292.156,22	1.018.418,90	275.707,32			2.419.793,10	1.903.483,58	516.312,52
Pariski klub kreditora - Španjolska		USD	127.526,48	127.526,48				238.816,11	238.816,11	
Španjolska (Pariski klub)	A	USD	127.526,48	127.526,48				238.816,11	238.816,11	
Pariski klub kreditora - Švicarska		CHF	17.000.006,10	14.129.905,27	2.890.100,83			35.281.821,52	29.290.615,39	5.991.206,13
Švicarska (Pariski klub)	A	CHF	17.000.006,10	14.129.905,27	2.890.100,83			35.281.821,52	29.290.615,39	5.991.206,13
Švicarska - Medunarodna banka za obnovu i razvoj (WBIBRO)		CHF	11.866,70	575,79	6.800,92			26.837.111,10	13.049.220,39	13.787.890,71

Konsolidirani za jtm B	USD	24.680.562,28	11.570.247,74	13.110.314,54	46.218.869,97	21.607.406,25	24.551.463,73
A	CPU	1.186,70	575,73	610,97	36.887.511,10	13.045.820,99	13.841.690,71
Konsolidirani za jtm C	USD	24.680.562,28	11.570.247,74	13.110.314,54	46.218.869,97	21.607.406,25	24.551.463,73
Ukupno (Start dug)					483.668.596,32	312.757.367,49	170.911.228,84
Novi dug 5)							
ERSTE Banka (EBA)							
Oprnema za zdravstvene ustanove Unsko-Sanjskog kantona	EUR	3.245.781,50	3.245.781,50	0,00	6.348.196,83	6.348.196,83	0,00
A	EUR	3.245.781,50	3.245.781,50	0,00	6.348.196,83	6.348.196,83	0,00
Evropska banka za obnovu i razvoj (EBRD)							
Ceste FBiH-Popravka na kon poplavi i modernizacija	EUR	452.338.127,95	379.575.138,55	53.765.089,32	824.656.480,79	742.635.641,05	105.155.352,25
A	EUR	20.397.257,73	20.397.257,73		39.895.529,47	39.895.529,47	
B	EUR	16.639.804,23	16.683.804,23		32.690.684,83	32.690.684,83	
Gradске саобраћајнице Сарајево							
A	EUR	2.874.022,99	2.874.022,99		5.621.300,38	5.621.300,38	
B	EUR	1.147.302,62	1.147.302,62		2.243.928,88	2.243.928,88	
Јавни преливоз Сарајево e-Mobility							
A	EUR	3.750.874,50	3.750.874,50		7.336.072,87	7.336.072,87	
B	EUR	10.000.000,00	10.000.000,00		19.558.300,00	19.558.300,00	
Лука Брчко							
A	EUR	5.550.548,18	5.550.548,18		10.655.928,65	10.655.928,65	
B	EUR	1.245.580,12	1.245.580,12		2.436.342,97	2.436.342,97	
Обилазница Брчко дистрикт BH							
A	EUR	6.317.958,94	6.317.958,94		12.356.853,63	12.356.853,63	
Пројекат енергетске ефикасности у болници Zenica							
A	EUR	5.244.890,22	5.244.890,22		10.252.246,15	10.252.246,15	
B	EUR	120.190,80	120.190,80		235.072,77	235.072,77	
Пројекат градских саобраћајница Сарајево							
A	EUR	2.636.149,58	2.636.149,58		5.155.860,43	5.155.860,43	
B	EUR	5.900.247,53	5.900.247,53		11.839.881,13	11.839.881,13	
C	EUR	9.995.303,67	9.995.303,67		19.549.114,78	19.549.114,78	
Пројекат јавни превоз Sa die1							
A	EUR	11.806.762,93	11.806.762,93		23.092.021,14	23.092.021,14	
Пројекат јавни превоз Sa die2							
A	EUR	16.922.953,91	16.922.953,91		33.098.420,95	33.098.420,95	
Пројекат јавни превоз Sa die3							
A	EUR	93.383.720,76	93.383.720,76		173.282.441,85	173.282.441,85	
B	EUR	600.000,00	600.000,00		182.603.565,97	182.603.565,97	
C	EUR	950.000,00	950.000,00		1.173.493,00	1.173.493,00	
Пројекат коридор Sc 2							
A	EUR	41.023.841,89	41.023.841,89		1.848.038,50	1.848.038,50	
Пројекат коридор Sc 2 - наставка							
A	EUR	43.032.109,76	43.032.109,76		80.235.660,88	80.235.660,88	
Пројекат коридор VC-обилазница Doboj							
A	EUR	106.796.694,10	53.031.958,78	53.765.098,32	84.163.491,23	84.163.491,23	
Пројекат регионални водовод Piva voda							
A	EUR	3.246.975,12	3.246.975,12		208.976.153,65	103.720.766,42	105.155.392,25
Пројекат водоснабдијевања Gradačac							
A	EUR	1.761.761,02	1.761.761,02		243.893,70	243.893,70	
Пројекат водовод Visoko							
A	EUR	1.004.328,97	1.004.328,97		6.350.151,35	6.350.151,35	
B	EUR	4.038.575,04	4.038.575,04		3.445.710,92	3.445.710,92	
Пројекат Žrnjine-eng dronjski otpada							
A	EUR	5.468.637,80	5.468.637,80		1.964.296,73	1.964.296,73	
Tramvajска пруга Ilidža-Hrasnica							
A	EUR	1.167.875,07	1.167.875,07		7.898.766,22	7.898.766,22	
Vodovod bijelojevske Čujskine							
A	EUR	6.785.586,59	6.785.586,59		10.695.724,87	10.695.724,87	
Vodovod Sarajevo							
A	EUR	7.486.029,51	7.486.029,51		2.284.165,10	2.284.165,10	
B	EUR	5.729.803,84	5.729.803,84		13.271.453,82	13.271.453,82	
A	EUR	5.729.803,84	5.729.803,84		14.641.401,10	14.641.401,10	
Zeleni grad dioničar - Vodovod Brčko							
A	EUR	1.296.307.465,54	800.929.363,87	495.378.101,67	11.206.152,24	11.206.152,24	
Evropska investicijska banka (EIB)							
		EUR	1.296.307.465,54	800.929.363,87	2.596.130.362,33	1.966.481.677,74	965.657.624,99
		USD	240.182,46	84.018,46	157.339,94	157.339,94	
Autoput Banja Luka - Doboj							
A	EUR	22.894.736,88	22.894.736,88		44.778.213,23	44.778.213,23	
B	EUR	16.315.789,47	16.315.789,47		31.930.910,52	31.930.910,52	
C	EUR	34.736.842,10	34.736.842,10		67.939.357,88	67.939.357,88	
D	EUR	26.842.105,28	26.842.105,28		52.498.194,77	52.498.194,77	

F	EUR	32.236.842,11								32.236.842,11						63.049.782,90
F	EUR	4.736.842,30								4.736.842,30						9.264.457,28
A	EUR	47.000.000,00								47.000.000,00						91.924.030,00
A	EUR	6.666.666,62								6.666.666,62						13.038.866,58
B	EUR	2.076.923,04								2.076.923,04						4.062.103,39
C	EUR	13.076.923,04								13.076.923,04						26.576.238,39
D	EUR	11.923.076,96								11.923.076,96						23.319.511,61
E	EUR	23.692.307,68								23.692.307,68						46.338.126,13
F	EUR	12.564.102,56								12.564.102,56						24.573.248,71
G	EUR	7.478.608,54								7.478.608,54						14.626.886,94
H	EUR	3.931.132,04								3.931.132,04						7.688.625,98
A	EUR	8.000.000,00								8.000.000,00						15.646.640,00
B	EUR	7.000.000,00								7.000.000,00						13.690.830,00
A	EUR	3.548.387,12								3.548.387,12					6.940.041,98	
B	EUR	3.870.967,76								3.870.967,76					7.570.954,87	
C	EUR	4.032.258,08								4.032.258,08					7.896.411,32	
D	EUR	4.139.548,40								4.139.548,40					8.201.867,77	
A	EUR	3.430.256,40								3.430.256,40					6.669.381,77	
B	EUR	1.538.461,48								1.538.461,48					3.008.969,12	
C	EUR	1.076.923,30								1.076.923,30					2.106.278,51	
D	EUR	5.517.189,16								5.517.189,16					30.790.684,07	
E	EUR	6.284.102,49								6.284.102,49					12.290.636,17	
F	EUR	915.384,68								915.384,68					1.790.336,82	
G	EUR	1.760.292,95								1.760.292,95					3.442.893,76	
H	EUR	1.736.842,08								1.736.842,08					3.396.967,85	
I	EUR	2.358.974,40								2.358.974,40					4.613.752,90	
J	EUR	2.526.315,76								2.526.315,76					4.941.044,15	
K	EUR	3.031.578,94								3.031.578,94					5.929.283,04	
L	EUR	2.960.526,35								2.960.526,35					5.790.286,25	
M	EUR	4.173.694,16								4.173.694,16					8.163.016,69	
N	EUR	4.105.265,12								4.105.265,12					8.029.196,77	
O	EUR	4.263.157,86								4.263.157,86					8.338.012,04	
P	EUR	1.350.000,00								1.350.000,00					2.640.370,50	
R	EUR	5.157.894,70								5.157.894,70					10.087.965,19	
S	EUR	674.545,44								674.545,44					1.319.296,21	
T	EUR	2.082.245,30								2.082.245,30					4.072.517,43	
A	EUR	3.304.347,84								3.304.347,84					6.462.742,64	
B	EUR	5.217.391,32								5.217.391,32					10.204.330,47	
C	EUR	7.130.434,80								7.130.434,80					13.945.918,28	
D	EUR	7.478.260,38								7.478.260,38					14.626.206,98	
E	EUR	3.826.086,96								3.826.086,96					7.483.175,66	
F	EUR	6.000.000,00								6.000.000,00					11.734.980,00	
G	EUR	7.500.000,00								7.500.000,00					14.668.725,00	
H	EUR	4.500.000,00								4.500.000,00					8.801.235,00	
I	EUR	5.700.000,00								5.700.000,00					11.148.231,00	
J	EUR	1.299.857,56								1.299.857,56					2.542.300,41	
A	EUR	6.169.230,73								6.169.230,73					13.239.464,94	
B	EUR	6.205.128,24								6.205.128,24					12.136.175,97	
C	EUR	9.230.769,30								9.230.769,30					18.053.815,52	
D	EUR	23.717.948,70								23.717.948,70					46.388.275,61	
Električna energija 2																
Distribucija električne energije u BiH /Bi/dio za ERPHZHB																
Električna energija 2																
Hitna pomoć u slučaju požara i prevencija																
Karidori																

Koridor 5c: Medakovo- Poprikuće	A	EUR	68.740.000,00	68.740.000,00				134.443.754,20	134.443.754,20		
	B	EUR	70.200.000,00	70.200.000,00				137.299.266,00	137.299.266,00		
Koridor 5c: Podjevi-Bijela	A	EUR	18.000.000,00	18.000.000,00				35.204.940,00	35.204.940,00		
	B	EUR	15.000.000,00	15.000.000,00				29.337.450,00	29.337.450,00		
	C	EUR	11.400.000,00	11.400.000,00				22.296.462,00	22.296.462,00		
	D	EUR	7.800.000,00	7.800.000,00				15.255.474,00	15.255.474,00		
	E	EUR	9.900.000,00	9.900.000,00				19.362.717,00	19.362.717,00		
	F	EUR	30.950.000,00	30.950.000,00				60.532.938,50	60.532.938,50		
Koridor 5c: Zenica Sjever	A	EUR	15.000.000,00	15.000.000,00				29.337.450,00	29.337.450,00		
	B	EUR	5.000.000,00	5.000.000,00				9.779.150,00	9.779.150,00		
	C	EUR	7.750.000,00	7.750.000,00				15.157.692,50	15.157.692,50		
	D	EUR	4.250.000,00	4.250.000,00				8.312.277,50	8.312.277,50		
Koridor 5c: druga faza	A	EUR	25.128.205,10	25.128.205,10				49.146.497,38	49.146.497,38		
	B	EUR	39.487.179,49	39.487.179,49				77.230.210,26	77.230.210,26		
	C	EUR	56.512.820,50	56.512.820,50				110.529.469,72	110.529.469,72		
Koridor 5c: Centar i dio	A	EUR	32.450.000,00	32.450.000,00				63.466.693,50	63.466.693,50		
	B	EUR	21.000.000,00	21.000.000,00				41.072.430,00	41.072.430,00		
	C	EUR	23.300.000,00	23.300.000,00				45.570.899,00	45.570.899,00		
	D	EUR	18.300.000,00	18.300.000,00				35.791.699,00	35.791.699,00		
	E	EUR	18.700.000,00	18.700.000,00				36.574.021,00	36.574.021,00		
	F	EUR	26.250.000,00	26.250.000,00				51.340.537,50	51.340.537,50		
Ma li Izaslnja preduzaca	A	EUR	0,00	0,00				0,00	0,00		
	B	EUR	0,00	0,00				0,00	0,00		
	C	EUR	961.228,80	961.228,80				1.880.000,12	1.880.000,12		
	D	EUR	0,00	0,00				0,00	0,00		
	E	EUR	0,00	0,00				0,00	0,00		
	F	EUR	369.929,94	369.929,94				725.518,12	725.518,12		
	G	EUR	0,00	0,00				0,00	0,00		
Mjere zaštite od poplava RS	A	EUR	6.000.000,00	6.000.000,00				11.734.980,00	11.734.980,00		
	B	EUR	6.000.000,00	6.000.000,00				11.734.980,00	11.734.980,00		
	C	EUR	3.000.000,00	3.000.000,00				5.867.490,00	5.867.490,00		
	D	EUR	3.000.000,00	3.000.000,00				5.867.490,00	5.867.490,00		
	E	EUR	1.000.000,00	1.000.000,00				1.955.890,00	1.955.890,00		
Modernizacija cesta u FBiH	A	EUR	8.333.333,35	8.333.333,35				16.298.583,37	16.298.583,37		
	B	EUR	4.760.000,00	4.760.000,00				9.309.750,80	9.309.750,80		
	C	EUR	8.216.666,67	8.216.666,67				16.070.403,17	16.070.403,17		
	D	EUR	9.500.000,00	9.500.000,00				18.590.385,00	18.590.385,00		
	E	EUR	9.600.000,00	9.600.000,00				18.775.968,00	18.775.968,00		
	F	EUR	7.300.000,00	7.300.000,00				14.277.559,00	14.277.559,00		
Nacionalni put Banja Luka-Gradiška	A	EUR	1.973.694,15	1.973.694,15				3.860.190,67	3.860.190,67		
	B	EUR	7.894.736,83	7.894.736,83				15.440.763,13	15.440.763,13		
	C	EUR	3.157.894,70	3.157.894,70				6.176.305,19	6.176.305,19		
	D	EUR	6.710.526,34	6.710.526,34				13.124.648,73	13.124.648,73		
	E	EUR	5.921.052,68	5.921.052,68				11.580.572,46	11.580.572,46		
Projekat gradskog prijevaza u Sarajevu A	A	EUR	15.000.000,00	15.000.000,00				29.337.450,00	29.337.450,00		
	B	EUR	25.000.000,00	25.000.000,00				48.895.750,00	48.895.750,00		
Projekat gradskog prijevaza u Sarajevu B	A	EUR	11.500.000,00	11.500.000,00				22.492.045,00	22.492.045,00		
	B	EUR	3.947,31	3.947,31				7.720,27	7.720,27		
	C	EUR	39.473,84	39.473,84				77.204,12	77.204,12		
	D	EUR	39.473,84	39.473,84				77.204,12	77.204,12		

	E	EUR	131.578,85			131.578,85				257.345,86		257.345,86
	F	EUR	131.578,85			131.578,85				257.345,86		257.345,86
	G	EUR	130.269,08			130.269,08				352.569,94		352.569,94
	H	EUR	131.578,85			131.578,85				257.345,86	257.345,86	
	I	EUR	649.800,00			649.800,00				1.270.898,33		1.270.898,33
	J	EUR	260.929,10			260.929,10				510.332,96	510.332,96	
	A	EUR	541.293,36			541.293,36				1.058.560,44	1.058.560,44	
	B	EUR	1.000.000,00			1.000.000,00				1.955.830,00	1.955.830,00	
	C	EUR	1.440.000,00			1.440.000,00				2.816.395,20	2.816.395,20	
	D	EUR	1.080.000,00			1.080.000,00				2.112.296,40	2.112.296,40	
	E	EUR	2.560.000,00			2.560.000,00				5.006.924,80	5.006.924,80	
	F	EUR	6.000.000,00			6.000.000,00				11.734.390,00	11.734.390,00	
	G	EUR	3.900.000,00			3.900.000,00				6.454.239,00	6.454.239,00	
	A	EUR	200.000,00			200.000,00				391.166,00	391.166,00	
	B	EUR	1.360.000,00			1.360.000,00				2.659.928,80	2.659.928,80	
	C	EUR	1.400.000,00			1.400.000,00				2.738.162,00	2.738.162,00	
	D	EUR	2.240.000,00			2.240.000,00				4.381.059,20	4.381.059,20	
	E	EUR	3.600.000,00			3.600.000,00				7.040.988,00	7.040.988,00	
	F	EUR	2.880.000,00			2.880.000,00				5.632.790,40	5.632.790,40	
	A	EUR	3.176.470,58			3.176.470,58				6.212.696,45	6.212.696,45	
	B	EUR	6.441.176,48			6.441.176,48				12.597.846,19	12.597.846,19	
	C	EUR	6.929.411,77			6.929.411,77				13.552.751,42	13.552.751,42	
	D	EUR	5.828.571,43			5.828.571,43				11.399.694,86	11.399.694,86	
	E	EUR	5.960.000,00			5.960.000,00				11.656.746,80	11.656.746,80	
	F	EUR	5.000.000,00			5.000.000,00				9.779.150,00	9.779.150,00	
	G	EUR	5.000.000,00			5.000.000,00				9.779.150,00	9.779.150,00	
	H	EUR	3.000.000,00			3.000.000,00				5.867.490,00	5.867.490,00	
	I	EUR	5.299.179,00			5.299.179,00				10.364.293,26	10.364.293,26	
	J	EUR	840.821,00			840.821,00				1.644.502,94	1.644.502,94	
	A	EUR	657.894,73			657.894,73				1.286.790,25	1.286.790,25	
	B	EUR	725.694,19			725.694,19				1.415.403,25	1.415.403,25	
	C	EUR	1.973.694,19			1.973.694,19				3.860.190,75	3.860.190,75	
	D	EUR	2.651.578,92			2.651.578,92				5.146.921,00	5.146.921,00	
	E	EUR	7.192.307,68			7.192.307,68				14.066.951,13	14.066.951,13	
	F	EUR	17.946.717,96			17.946.717,96				35.104.641,05	35.104.641,05	
	G	EUR	5.000.000,00			5.000.000,00				9.779.150,00	9.779.150,00	
	H	EUR	4.600.000,00			4.600.000,00				8.996.813,00	8.996.813,00	
	A	EUR	12.400.000,00			12.400.000,00				24.252.292,00	24.252.292,00	
	B	EUR	774.193,69			774.193,69				1.514.191,13	1.514.191,13	
	C	EUR	3.666.666,73			3.666.666,73				7.171.376,79	7.171.376,79	
	D	EUR	3.870.967,65			3.870.967,65				7.570.954,66	7.570.954,66	
	E	EUR	4.195.548,30			4.195.548,30				8.201.867,57	8.201.867,57	
	F	EUR	4.516.128,95			4.516.128,95				8.832.780,48	8.832.780,48	
	G	EUR	4.838.709,60			4.838.709,60				9.465.893,40	9.465.893,40	
	H	EUR	6.774.193,50			6.774.193,50				13.249.170,87	13.249.170,87	
	I	EUR	11.148.387,09			11.148.387,09				21.804.349,92	21.804.349,92	
	J	EUR	7.212.903,25			7.212.903,25				14.107.212,56	14.107.212,56	
	A	USD	84.018,46			84.018,46				157.393,94	157.393,94	
		EUR	125.000.000,00			125.000.000,00				244.478.790,00	150.354.481,25	91.679.531,25
		EUR						0,00				2.444.787,50
												0,00

Evropska komisija (EK)

	EUR	EUR	288.804.239,76	62.500,00	1.323.165.706,32	758.191.482,48	564.851.934,51	122.239,38
Dodatno finansiranje za projekat energ. efikasnosti	A	EUR	27.126.192,94	16.215.395,95	10.930.795,99	7.747.976,34	62.500,00	122.239,38
Drugi projekat podrške zapošljavanju	A	EUR	7.830.478,34	62.500,00	7.747.976,34	15.275.967,46	122.239,38	15.153.728,09
Finansiranje malih i srednjih preduzeća	A	EUR	30.290.860,39	18.174.516,24	12.116.344,09	59.245.773,36	35.546.364,30	23.697.509,26
Hitni projekat za COVID-19	A	EUR	33.047.794,43	19.807.694,67	13.240.099,76	64.636.967,78	38.740.493,47	24.895.394,31
Il projekat upravljanja životom opstojom	A	EUR	2.376.543,69	800.795,64	1.475.747,99	4.648.115,39	1.761.503,34	2.886.612,09
Modernizacija putnog sektora u FBiH	A	EUR	56.839.725,80	56.839.725,80		111.168.800,91	111.168.800,91	
Program integriranog razvoja karidona Save i Drine	A	EUR	16.736.074,66		16.736.074,66	32.735.916,90	32.735.916,90	
odrijemom, viđe razne druge mlađe sistupe	A	EUR	21.919.389,91	13.151.653,91	8.767.736,00	42.870.600,37	25.722.860,15	17.148.240,22
Programski razvoj politike javne potrošnje	A	EUR	92.300.000,00	95.380.000,00	36.920.000,00	180.525.109,00	108.313.865,40	72.209.243,60
Programski zajam za razvojnu politiku zdravstvenih sektora u BiH	A	EUR	95.500,00	30.000,00		130.944,28	58.674,90	122.239,38
Projekat integriranog razvoja karidona Save i Drine	A	EUR	54.425.917,92	27.212.627,92	27.212.627,92	106.447.863,05	55.228.283,62	53.224.549,42
Projekat jačanja bankarskog sektora	A	EUR	3.128.750,00	62.500,00	3.066.250,00	6.119.303,11	122.239,38	5.997.063,74
Projekat modernizacije vodnih i sanitarnih usluga	A	EUR	23.848.698,04	17.032.699,04	6.816.000,00	46.643.999,09	38.313.061,81	13.330.937,28
Projekat oporavka i podrške preduzećima	A	EUR	2.159.500,00	2.076.750,00	76.750,00	4.211.879,91	4.061.769,96	150.109,95
Projekat opornosti i konkurentnosti poljoprivrede	A	EUR	62.329.201,49	44.995.085,52	17.328.115,97	121.693.587,17	88.002.743,11	33.890.849,06
Projekat poboljšanja pristupa malih i srednjih preduzeća finansijskim sredstvima	A	EUR	46.636.088,73	27.747.643,92	18.888.444,81	91.212.261,42	54.269.674,41	36.942.587,01
Projekat podrške za zapošljavanje	A	EUR	1.615.250,00	1.615.250,00		3.159.154,41	3.159.154,41	
Projekat unapređenja kvaliteta zra ka	A	EUR	1.682.250,00	48.100,00	1.20.150,00	3.29.068,40	94.075,42	234.992,97
Projekat unapređenja zdravstvenih sistema	A	EUR	13.966.817,75	13.966.817,75		27.316.721,16	27.316.721,16	
Projekat za opadne vode u Srebljevu	A	EUR	19.378.649,35	6.913.883,00	12.464.766,35	37.901.343,76	19.522.379,79	24.378.869,97
Projekat za registracije nekretnina	A	EUR	17.639.200,00	22.943.500,00	28.655.686,00	140.114.096,54	84.088.457,92	56.045.638,62
Razvojna politika javnih finansija	A	EUR	37.400.000,00	42.440.000,00	14.960.000,00	73.446.042,00	43.888.855,20	29.259.216,80
Razvojna politika poslovanje ambijelma	A	EUR	51.300.000,00	51.300.000,00		100.334.079,00		300.334.079,00
Rekonstrukcija željeznica RS	A	EUR						
Svjetska banka - Međunarodna asocijacija za razvoj (WBIDA)		USD	56.448.073,94	56.331.648,19	116.405,75	105.769.311,00	105.491.319,93	217.991,07
		XDR	346.653.917,28	203.602.560,82	148.718.203,21	849.238.260,30	492.211.978,89	346.352.725,69
Hitan oporavak	A	USD	13.200.000,00	13.200.000,00		24.719.415,60		
Hitna obnova centralnog grijanja 7)	A	USD	9.084.507,39	8.869.101,58	116.405,75	17.012.402,44	16.794.411,37	217.991,07
Hitna obnova fa mli	A	USD	9.200.000,00	9.200.000,00		17.228.693,60		
Hitna obnova transporta	A	USD	15.765.546,61	15.765.546,61		29.520.125,76		
Voda, kanalizacija i čišćenje otpad	A	USD	9.200.000,00	9.200.000,00		17.228.693,60		
Dodatno finansiranje za jačanje zdravstvenog sektora	A	XDR	4.065.077,45	2.410.519,39	1.654.558,06	9.976.574,05	5.915.992,84	4.060.641,21
Energetska efikasnost dio A	A	XDR	13.396.200,00	8.037.120,00	5.359.080,00	32.374.700,77	19.724.820,46	13.149.880,31
Energetska efikasnost dio B	A	XDR	1.908.864,52	1.143.487,81	765.376,71	4.694.763,94	2.806.364,94	1.878.395,00
Ekscelentne bolničke usluge	A	XDR	2.340.000,00	1.959.250,00	780.750,00	5.742.863,30	3.326.734,74	1.916.126,56
Hitan oporavak od poplava	A	XDR	45.985.769,40	21.283.231,40	22.370.404,75	112.858.965,05	52.238.695,75	54.901.782,89
Hitna demobilizacija i reintegracija	A	XDR	1.034.500,00	891.259,98	343.241,12	2.558.885,66	1.696.498,16	842.387,51
Hitna obnova električne energije	A	XDR	4.947.112,72	4.581.711,72		12.141.278,24	12.141.278,24	
Hitna obnova obrazovanja	A	XDR	700.000,00	629.999,80	70.000,20	1.717.950,40	1.546.164,96	171.795,44
Hitna obnova obrazovanja 2	A	XDR	1.925.000,00	1.222.500,27	702.499,73	4.728.383,88	3.000.278,90	1.724.095,37
Hitna obnova sistema prirodnog gasa	A	XDR	2.007.436,49	2.007.436,49		4.926.690,75	4.926.690,75	
Hitna obnova transporta 2	A	XDR	6.822.583,64	2.653.176,03	4.169.407,61	16.744.087,11	6.511.464,41	10.232.622,70
Hitna prekva likvidacija - pilot kredit	A	XDR	4.547.288,88	3.192.021,27	1.355.847,61	11.161.448,02	7.233.906,48	3.327.541,54
Hitna sanacija atambenog fonda	A	XDR	2.099.945,17	2.099.945,17		5.135.716,94	5.135.716,94	
Hitni javni radovi i zapošljavanje	A	XDR	1.374.564,05	1.014.703,82	359.860,23	3.372.475,71	2.490.301,34	883.174,37
Hitna deminacija	A	XDR	10.293.980,45	723.766,27	306.212,18	2.627.793,47	1.776.282,94	751.510,53
Hitna ponovno pokretanje industrije uključujući garancije za pilotički rizik	A	XDR	1.575.000,00	744.950,00	308.410,00	3.865.388,63	1.827.393,96	2.038.004,68
Izvozna podrška preduzećima 8)	A	XDR	3.115.000,00	1.707.242,48	1.407.757,52	7.644.879,73	4.189.940,10	3.454.939,62

Naziv projekta	Tranša	Originalna valuta	Stanje duga u originalnoj valuti			Stanje duga u BAM/KM		
			Ukupno	od toga Federacija BiH	od toga Distrikt Brčko	B osna i Hercegovina	od toga Federacija BiH	od toga Distrikt Brčko
Vanjski dug entiteta i vanjski dug Distrikta 13)								
Novi dug								
Belgijski lični kredit broj 2	A	EUR	224.175,99	99.802,32	124.373,07	438.450,13	195.397,55	243.252,58
Belgijski lični kredit broj 3	A	EUR	131.204,98		131.204,98	256.614,64		256.614,64
Viada Japana (JPY)								
Padriška rubaravu	A	JPY	1.893.056.000,00	1.579.821.488,00	9.540.448.512,00	18.215.690,07	18.775.372,68	113.383.317,40
Templeiaktivana Ugljevik	A	JPY	8.588.970.000,00	8.588.970.000,00		22.379.160,20	18.775.372,68	3.603.787,53
	B	JPY	648.240.000,00			102.075.528,08		302.075.528,08
Viada Španije (ESP)								
Nabavka 9 garnitura vozova i vagona	A	EUR	8.576.769,95	7.221.336,28	1.955.369,67	16.774.978,80	14.133.706,14	2.660.672,66
Projekat za vodu	A	EUR	3.816.704,54	2.461.334,87	1.355.369,67	7.461.825,24	4.813.952,58	2.650.872,66
Voda za Široki, Ljubuški i Fojnicu 30)	A	EUR	551.433,34	551.433,34		1.078.909,87		
Ukupno (Novi dug)						7.596.222,927,04	4.728.453,606,00	2.474.424.363,38
Ukupno Džamci dug						7.779.894.523,36	5.041.210.973,49	2.645.395.952,22
Ukupno Džamci dug								
Vanjski dug entiteta i vanjski dug Distrikta 14)								
Novi dug								
Obveznice B5 dionice Londonška berza	A	EUR	300.000.000,00		300.000.000,00			586.749.000,00
HUNGARIAN EXPORT-IMPORT BANK PLC (EXIMBANK)	A	EUR	300.000.000,00		300.000.000,00			586.749.000,00
Ukupno Džamci dug								
Etim Bank Mađarska kredit za budžetski deficit	A	EUR	112.000.000,00		112.000.000,00			216.052.960,00
Dugoročno kreditno zaduženje Republike Srpske 12)	B	EUR	24.000.000,00		24.000.000,00			46.938.920,00
Ukupno Džamci dug								
Priča dugoročno kreditno zaduženje Republike Srpske u 2024. godini	A	BAM	374.805.750,16		374.805.750,16			374.805.750,16
Drugi dugoročno kreditno zaduženje Republike Srpske u 2024. godini	A	BAM	100.000.000,00		100.000.000,00			195.583.000,00
Republika Portugal (PRT)	A	EUR	374.805.750,16		374.805.750,16			374.805.750,16
Projekat nabavke vagona-željeznice	A	EUR	300.000.000,00		300.000.000,00			395.583.000,00
Republika Šri Lanka (Sri)	A	EUR	22.148.307,68	22.148.307,68				
Nabavka vagona	A	EUR	3.589.999,91		3.589.999,91			7.021.429,52
Ukupno Džamci dug								
Viada Poljske (POL)	A	EUR	6.877.334,03		6.877.334,03			13.460.896,22
Željeznice	A	EUR	6.877.334,03		6.877.334,03			13.460.896,22
Ukupno (Novi dug)						1.495.991.360,51	43.318.324,61	1.396.663.035,90
Ukupno Dug entiteta						1.495.991.360,51	43.318.324,61	1.396.663.035,90
Vanjski dug jedinica lokalne samouprave 15)								
Novi dug								
Evropska banka za obnovu i razvoj (EBRD)		EUR	11.304.194,28		11.304.194,28			22.105.682,30
Ukupno (Novi dug)								22.105.682,30
Ukupno Dug entiteta								22.105.682,30

Екс Терпине Гранд Банја Лука	A	EUR	5.216.874,97	5.216.874,97	10.208.320,57	10.208.320,57
Voivodac 2 Гранд Банја Лука	A	EUR	3.925.788,67	3.925.788,67	7.678.136,14	7.678.136,14
Voivodac Гранд Банја Лука	A	EUR	2.161.550,64	2.161.550,64	4.227.625,59	4.227.625,59
Укупно (Нови дуг)				22.109.683,30	0,00	22.109.683,30
Укупно Дуг јединица локалне самоуправе				22.109.683,30	0,00	22.109.683,30
Свободно Ванплат дуг Босне и Херцеговине				5.024.525.258,10	4.064.107.710,42	49.937.859,13

Напомене:

- 1) Занимљивост дуга по ставуја изазн првонанх левданх сврханах на општану главну.
- 2) Првонанх ЕМАММММ изазн првонанх левданх сврханах на општану главну.
- 3) Аблација "Ург дуга" (дегустацио до 2. 4. 1992. године) извршена је на основу улагиванх Зупанска и Шибовска муниципалитет и аблација (Улагиванх Клуб "БЕД Јурица Клуб").
- 4) Аблација обавеза дуга на лану (Фондс Клуб) јерк еману је, јер је јунију ступило обавеза по лану аблација и плаћања по ратним аблацијама. Еману аблација на лану је 83,104%, на ФБНХ 16,896%, на ЕС (Зупанска муниципалитет од 13. 6. 2002. године).
- 5) Аблација "војво" дуга (дегустацио првонанх 14. 12. 1995. године) извршена је на основу аблација првонанхх општану сврханах, обавеза на основу Уговорна додјеланх сврханах.
- 6) Аблација обавеза на левданх РТУ (Првонанх Станица водовода Угледо-Сарчево) извршена је на основу аблација првонанхх левданх сврханах док еману по ратним аблацијама општану сврханах од 13.7.09. до ЕДР.
- 7) Аблација обавеза на левданх Београдска банка - ДА (Нова банка сврханах сврханах - 897000) на Сарајево Град и док на Топлар Банја Лука) извршена је на основу аблација првонанхх левданх сврханах.
- 8) Аблација обавеза на левданх Београдска банка је је аблација Асприја ЕА (М010125270) првонанх је, обавеза на основу аблација првонанхх левданх сврханах.
- 9) Аблација обавеза по левданх Угледо-Сарчево (Фондс левданх) извршена је на основу аблација првонанхх левданх сврханах.
- 10) Аблација обавеза на ФБНХ по левданх Еману (Угледо-Сарчево) извршена је на основу аблација првонанхх левданх сврханах.
- 11) Ванплат дуг еману и Директора регуларан је Занам 49. Занам о забављану дуга и гаранцијама БНХ и забављану дуга и гаранцијама еману. Обавеза изазн по овом дугу изазн је докано од сврханах и Директора. Иско еману првонанхх левданх сврханах.

Министарство финансија и трговине БНХ презентира ове податке, а у циљу независног ревизије финансија о ванплат дугу еману и Директора регуларан је Занам 49. Занам о забављану дуга и гаранцијама БНХ и забављану дуга и гаранцијама еману.

12) На постојећу Дигиталну сврханах Републике Српске ступило је у снагу од 1. јануара 2024. године.

13) Уговорни и ревизијски орди левданх врсти се дивдану изазн до, ју дивдану левданх сврханах и не левданх.

Табела бр. 2

Пregled servisa stranoh obaveza vanjskog duga Bosne i Hercegovine u 2024. godini

Kreditor	Bosna i Hercegovina		otduga akcionara Republike BiH		otduga akcionara Republike Srpske		otduga akcionara Federacije BiH		otduga akcionara izvan BiH		Ostale vrzine u BiH i van BiH		
	Šifra	Ukupno	Šifra	Ukupno	Šifra	Ukupno	Šifra	Ukupno	Šifra	Ukupno	Šifra	Ukupno	
Mehmedović novom fond - MIF	368.81.058.43	65.629.536,63	434.210.955,06	229.165.526,61	42.977.250,89	272.142.786,50	136.037.110,08	22.676.322,55	158.713.624,93	175.954,39	3.524.376,13		
Srpska banka - IDA	212.226.307,10	11.190.796,81	224.170.073,91	1.36.330.281,92	6.548.321,18	1.42.888.603,10	75.403.586,78	4.533.687,20	79.927.283,98	502.624,40	621.184,83		
Evropska investiciona banka - EIB	112.645.754,32	75.673.469,10	188.319.223,42	56.381.007,61	48.801.808,46	105.152.610,07	56.264.746,72	24.871.890,63	83.136.607,35				
Evropska banka za obnovu i razvoj - EBRD	128.697.993,39	46.021.746,38	174.719.739,77	107.655.892,39	38.295.116,22	146.251.008,81	12.769.914,76	5.660.217,14	18.430.131,90	7.972.184,05	9.739.520,27	289.078,99	
Srpska banka	77.178.670,68	42.750.473,72	119.929.144,41	42.469.988,38	23.807.652,23	66.601.630,80	34.684.682,14	18.783.361,71	53.468.043,85	0,00	59.449,76	59.449,76	
Pariska štih kreditov	37.373.266,95	3.847.304,59	41.420.571,54	25.378.170,18	2.773.342,43	28.151.512,61	12.195.096,76	10.735.902,17	13.269.038,93				
Njemačka razvojna banka - ERF	35.739.047,35	1.121.169,47	36.860.216,82	33.800.493,27	1.049.485,90	34.909.980,06	1.878.554,08	71.882,68	1.950.236,76				
Opće fond za međunarodni razvoj	24.173.216,61	8.989.811,29	33.043.027,90	23.750.232,39	8.771.264,46	32.527.497,05	338.800,26	84.796,10	443.596,36	38.183,77	13.790,72	71.934,49	
Vlada Španje	17.288.287,54	295.446,10	17.583.733,64	17.091.562,73	292.616,03	17.384.178,76	1.76.724,81	2.830,07	1.79.554,88				
Saudijski razvojni fond	9.211.371,87	2.269.311,29	11.480.683,16	7.633.241,08	2.128.730,29	9.861.973,37							
Francuska banka "Bijela Evropa" - CEB	8.352.692,10	1.663.746,04	10.016.438,14	2.026.945,44	705.633,23	3.032.508,67	3.046.783,49	533.940,56	3.599.624,05	53.540,84	64.087,83	117.628,67	
Vlada Japana	8.094.025,67	775.134,47	8.869.160,14	1.335.273,89	148.074,11	1.483.346,00	7.638.751,99	627.000,36	8.265.812,34				
Levneno - u vezu sa bankom Kojeje	7.791.484,12	829.628,99	8.621.113,11	3.036.377,57	373.749,49	3.410.118,06	4.755.106,55	436.088,50	5.211.055,05				
Mehmedović fond za razvoj poljoprivrede	6.688.125,62	1.951.548,36	8.639.673,98	4.010.075,32	1.188.480,02	5.198.555,34							
Evropski fond za razvoj i ekonomski razvoj	3.003.724,62	2.304.454,14	5.370.178,96	3.003.724,62	2.304.454,14	5.370.178,96							
UniCredit Bank Austrija	3.726.052,03	174.374,72	3.900.426,75	1.109.674,54	12.820,95	1.212.544,49	2.526.377,49	161.304,77	2.687.822,26				
Parizilovska banka	2.566.330,18	239.789,32	2.796.119,50	791.645,47	18.867,54	810.513,01	1.764.704,72	230.921,97	1.995.626,69				
EPS TE Banka	1.269.639,37	81.728,54	1.351.367,91	1.269.639,37	81.728,54	1.351.367,91							
Evropska komisija	0,00	611.196,88	611.196,88	0,00	375.890,08	375.890,08	0,00	229.186,83	229.186,83	0,00	6.111,97	6.111,97	
Vlada Belgije	416.803,61	0,00	416.803,61	65.065,77	0,00	65.065,77	109.398,97	0,00	109.398,97			242.140,87	
Londoni Club Investition	0,00	230,78	230,78	0,00	150,56	150,56	0,00	80,22	80,22			0,00	
Ukupno	1.066.108.871,97	206.701.068,22	1.332.809.940,19	697.936.702,31	180.955.321,67	878.912.023,96	352.288.599,86	82.739.883,83	435.048.283,69	11.764.195,80	2.205.427,32	13.970.186,12	4.098.811,00

Vanjski dug evropske i devizni

Kreditor	Ukupno		otduga akcionara Republike BiH		otduga akcionara Republike Srpske		otduga akcionara Federacije BiH		otduga akcionara izvan BiH	
	Šifra	Ukupno	Šifra	Ukupno	Šifra	Ukupno	Šifra	Ukupno	Šifra	Ukupno
Evropski fond za razvoj i ekonomski razvoj	2.343.380,00	2.378.721,45	2.343.380,00	2.378.721,45						
Evropska komisija	4.813.147,19	1.526.730,29	4.813.147,19	6.339.877,48						
Evropska banka za obnovu i razvoj - EBRD	27.881.620,00	12.927.430,62	27.881.620,00	12.927.430,62						
Evropska komisija	0,00	352.655,08	0,00	352.655,08						
Ukupno	2.173.108,21	1.53.300,72	2.173.108,21	2.326.628,93						
Ukupno	1.043.100,35	79.138,24	1.122.447,59	1.122.447,59						
Ukupno	37.754.567,75	42.945.193,90	80.699.758,65	80.699.758,65						

Vanjski dug jedinica lokalne samouprave

Kreditor	Ukupno		otduga akcionara Republike BiH		otduga akcionara Republike Srpske		otduga akcionara Federacije BiH		otduga akcionara izvan BiH	
	Šifra	Ukupno	Šifra	Ukupno	Šifra	Ukupno	Šifra	Ukupno	Šifra	Ukupno
Evropska banka	3.436.023,62	1.717.576,44	3.436.023,62	5.133.000,06						
Ukupno	3.436.023,62	1.717.576,44	3.436.023,62	5.133.000,06						

	3.436.023,62	1.717.576,44	5.153.600,06						3.436.023,62	1.717.576,44	5.153.600,06								
Укупно																			

Фондир	Укупно		од тог износио Републике БИХ		од тог износио Федерације БИХ		од тог износио Републике Српске		од тог износио Федерације БИХ		од тог износио Републике Српске		од тог износио Федерације БИХ		од тог износио Републике Српске				
	Обилазак	Камата на трошковима	Обилазак	Камата на трошковима	Обилазак	Камата на трошковима	Обилазак	Камата на трошковима	Обилазак	Камата на трошковима	Обилазак	Камата на трошковима	Обилазак	Камата на трошковима	Обилазак	Камата на трошковима			
INOS BИH Материјална и нематеријална постојећности и опрема		146.500,33																	
ISO_EMS_SEKADA_nastavnishig		146.500,33																	
Укупно		146.500,33																	
Свеукупно	1.107.299.483,24	311.503.247,88	1.418.802.731,12	887.636.622,31	346.327.469,44	125.666.592,43	512.162.444,47	11.764.756,80	2.286.427,37	13.978.166,12	4.086.811,00	977.144,73							

Напомена:
 1) Обилазак означава износ финансирања;
 2) Камата представља износ финансирања од обилазака;
 3) Подаци представљају износ финансирања од тог износио Републике БИХ, док остало финансирање представља финансирање од тог износио Републике Српске;
 4) Подаци представљају износ финансирања од тог износио Републике БИХ, док остало финансирање представља финансирање од тог износио Републике Српске.

Tabela br. 3

Plan servisiranih obaveza vanjskog duga Bosne i Hercegovine za 2026. godinu

Kasidlov	Ukupno za Bosnu i Hercegovinu			od toga: abotano na FBiH			od toga: abotano na RS			od toga: abotano na FBiH			Total
	glavnica	kamati i ostali troškovi	Total	glavnica	kamati i ostali troškovi	Total	glavnica	kamati i ostali troškovi	Total	glavnica	kamati i ostali troškovi	Total	
Svj. banka - IDA	200.377.582	7.859.636	208.167.218	129.651.224	4.419.134	134.170.358	70.226.025	3.170.894	73.394.919	500.263	99.538	600.801	0
EIB	119.500.100	61.573.720	181.133.820	39.375.989	61.184.111	99.644.143	60.184.111	21.304.566	81.488.677	0	0	0	0
EBRD	140.131.608	33.189.720	173.321.328	109.910.023	25.026.878	134.942.903	19.829.810	6.830.391	26.440.201	10.382.773	1.233.032	11.617.805	297.449
Svj. banka - IBRD	83.761.227	46.075.945	129.837.172	45.810.878	26.054.891	71.865.770	37.929.329	19.441.449	57.391.288	0	579.603	57.970.891	0
IMF	50.810.175	31.361.926	82.172.101	33.873.420	20.907.957	54.781.407	16.926.725	10.433.979	27.390.704	0	0	27.390.704	0
Pariska Klub	45.330.000	2.927.047	48.257.047	30.719.714	2.084.384	32.804.100	14.810.291	822.263	15.642.554	0	0	15.642.554	0
OPFC	21.038.099	6.878.635	27.916.734	20.619.816	6.889.094	27.428.910	3.391.918	39.838	419.726	38.345	9.703	68.088	0
KfW	15.782.080	951.572	16.733.652	14.944.029	910.005	15.854.034	838.001	41.567	879.618	0	0	879.618	0
Svjetski fond	9.566.489	21.077.728	30.644.217	8.122.307	1.959.069	10.111.376	0	0	10.111.376	0	0	10.111.376	0
CEB	101.153.300	1.380.249	102.533.549	4.800.918	608.928	5.189.846	3.025.530	477.579	3.480.129	29.470	61.994	3.542.123	146.629
IFAD	8.202.910	1.566.206	9.769.116	4.829.293	927.266	5.856.499	3.272.617	629.000	3.902.617	0	0	3.902.617	0
Vlada Sjeverne Koreje (Chon Bank)	7.483.208	607.670	8.090.878	2.915.072	270.258	3.185.411	4.561.136	337.131	4.902.667	0	0	4.902.667	0
Kuwaiti fond	3.204.285	2.825.083	6.029.370	3.204.285	2.825.083	6.029.370	0	0	6.029.370	0	0	6.029.370	0
Rufflambang bank	21.601.528	136.309	21.737.837	2.266.927	295.823	2.562.750	1.764.705	134.353	1.899.200	0	0	1.899.200	0
UniCredit bank	1.935.830	114.742	2.050.572	0	0	0	1.935.830	114.742	2.050.572	0	0	2.050.572	0
ENFIE Banka	1.269.639	52.373	1.322.012	1.269.639	52.373	1.322.012	0	0	1.322.012	0	0	1.322.012	0
Vlada Sjeverne Evrope - Jamstige	805.801	20.645	826.446	629.076	18.178	647.254	178.725	2.464	179.189	0	0	179.189	0
Vlada Belgije	416.804	0	416.804	65.066	0	65.066	109.597	0	109.597	0	0	109.597	0
Ukupno	731.274.069,00	200.839.796,00	932.113.865,00	472.412.866,00	133.761.144,00	606.174.010,00	243.722.467,00	64.364.810,00	308.091.271,00	10.967.371,00	1.991.982,00	12.959.353,00	4.882.001,00

Vanjski dug ostalih i vanjski dug Distrikta

Kasidlov	Ukupno			od toga: Republika BiH			od toga: Republika Srpska			od toga: Distrikt Brčko			Ukupno
	glavnica	kamati i ostali troškovi	Total	glavnica	kamati i ostali troškovi	Total	glavnica	kamati i ostali troškovi	Total	glavnica	kamati i ostali troškovi	Total	
Republika Portugal	4.813.147,19	1.218.047,11	6.031.194,30	4.813.147,19	1.218.047,11	6.031.194,30	0	0	0	0	0	0	
Vlada Rep. Srbije	21.721.066,17	108.830,95	21.830.897,12	21.721.066,17	108.830,95	21.830.897,12	0	0	0	0	0	0	
Republika Srbija	1.045.109,24	57.962,29	1.103.071,53	1.045.109,24	57.962,29	1.103.071,53	0	0	0	0	0	0	
Lombarda banka	586.749.000,00	65.200.305,00	652.949.305,00	37.649.727,50	37.649.727,50	37.649.727,50	586.749.000,00	27.870.377,50	614.619.377,50	0	0	614.619.377,50	
Matsushita Financial	137.666.553,91	61.130.493,08	198.835.026,99	137.666.553,91	61.130.493,08	198.835.026,99	0	0	0	0	0	0	
Ukupno	732.448.896,01	128.056.626,44	860.505.522,45	481.117,19	38.867.746,11	481.117,19	727.427.549,42	89.227.861,83	816.655.411,25	10.967.371,00	1.991.982,00	12.959.353,00	4.882.001,00

Vanjski dug jedinica u lene samouprave

Kasidlov	Ukupno			od toga: abotano FBiH			od toga: abotano Distrikt Brčko			od toga: abotano Republika Srpska			Ukupno
	glavnica	kamati i ostali troškovi	Total	glavnica	kamati i ostali troškovi	Total	glavnica	kamati i ostali troškovi	Total	glavnica	kamati i ostali troškovi	Total	
Evropska banka za obnovu i razvoj	3.882.879,48	1.245.235,60	5.128.115,08	0,00	0,00	0,00	3.882.879,48	1.245.235,60	5.128.115,08	0,00	0,00	0,00	
Ukupno	3.882.879,48	1.245.235,60	5.128.115,08	0,00	0,00	0,00	3.882.879,48	1.245.235,60	5.128.115,08	0,00	0,00	0,00	

Sveukupno	1.467.597.836,00	330.180.657,04	1.797.778.493,04	472.232.133,19	172.628,974,61	644.861.108,80	975.240.865,90	154.831.901,43	1.130.674.897,33	10.967.371,00	1.991.982,00	12.959.353,00	4.882.001,00
-----------	------------------	----------------	------------------	----------------	----------------	----------------	----------------	----------------	------------------	---------------	--------------	---------------	--------------

Табела бр. 4

Станје дуга по издатим ванјским гаранцијama Босне и Херцеговине на дан 31.12.2024. године

Ванјске државне гаранције

Станје ванјског дуга Босне и Херцеговине на дан 31.12.2024. године	Транша	Оригинална вриједност	Станје дуга у оригиналној валути		Станје дуга - прераџан у ЕАМ/КМ		од тога алоцирано Дистрикт Брчко	од тога алоцирано Федерација БИХ	од тога алоцирано Дистрикт Брчко	од тога алоцирано Институције
			Босна и Херцеговина	од тога алоцирано Република Српска	Босна и Херцеговина	од тога алоцирано Република Српска				
Нови дуг										
Европска банка за обнову и развој (ЕБРД)										
А	EUR	94.784.834,57	12.500.000,00	94.784.834,57	185.295.010,65	24.447.875,00		185.295.010,65		
Б	EUR	18.764.103,01	18.764.103,01			36.699.395,59				
С	EUR	9.220.257,06	9.220.257,06			18.033.255,37				
Д	EUR	3.326.208,91	3.326.208,91			6.505.499,17				
А	EUR	47.590.787,60	47.590.787,60			93.079.490,11				
А	EUR	2.916.666,62	2.916.666,62			5.704.504,08				
А	EUR	421.811,37	421.811,37			824.991,33				
Укупно ванјске државне гаранције					185.295.010,65			185.295.010,65		

Ванјске гаранције ентитета

Назив пројекта	Транша	Оригинална вриједност	Станје дуга у оригиналној валути		Станје дуга - прераџан у ЕАМ/КМ		од тога алоцирано Дистрикт Брчко	од тога алоцирано Институције
			Босна и Херцеговина	од тога алоцирано Република Српска	Босна и Херцеговина	од тога алоцирано Република Српска		
Нови дуг								
Европска банка за обнову и развој (ЕБРД)								
А	EUR	45.000,00	45.000,00	45.000,00	88.012,35			88.012,35
Укупно ванјске гаранције ентитета					88.012,35			88.012,35
Извозно - увозна банка Кине (СИНМ)								
А	EUR	29.862.000,54	29.862.000,54	29.862.000,54	58.404.996,52			58.404.996,52
Укупно ванјске гаранције ентитета					58.404.996,52			58.404.996,52
Свеукупно ванјске гаранције БИХ					243.786.019,51			243.786.019,51

Tabela br. 5

Преглед сервисираних обавеза гарантованих ванјасног дуга Босне и Херцеговине у 2024. години

Ванјасне државне гаранције	Босна и Херцеговина			од тога: Лицеано Федерација БиХ			од тога: Лицеано Република Српска			од тога: Лицеано Дистрикт Брчко			Остале институције у БИХ/КМ		
	Гласница	Камата и др. трошкови	Укупно	Гласница	Камата и др. трошкови	Укупно	Гласница	Камата и др. трошкови	Укупно	Гласница	Камата и др. трошкови	Укупно	Гласница	Камата и др. трошкови	Укупно
Европска банка за обавезу и развој	46.237.482,56	10.995.628,89	57.233.111,45				46.237.482,56	10.995.628,89	57.233.111,45						
Укупно	46.237.482,56	10.995.628,89	57.233.111,45				46.237.482,56	10.995.628,89	57.233.111,45						
Ванјасне гаранције ентитета															
Кредитор	Босна и Херцеговина			од тога: Република БиХ			од тога: Република Српска			од тога: Дистрикт Брчко			од тога: Институције БиХ		
	Гласница	Камата и др. трошкови	Укупно	Гласница	Камата и др. трошкови	Укупно	Гласница	Камата и др. трошкови	Укупно	Гласница	Камата и др. трошкови	Укупно	Гласница	Камата и др. трошкови	Укупно
Европска банка за обавезу и развој															
Иницијална институција за обавезу и развој															
Државна банка БиХ															
Укупно	45.244.079,71	11.581.506,53	56.825.586,24				45.244.079,71	11.581.506,53	56.825.586,24						

Табела бр. 6

Plan servisa tražnja garantovanog vanjskog duga Bosne i Hercegovine u 2026. godini

Vanjske državne garancije	Bosna i Hercegovina			od republičke Federacije BiH			od republičke Republike Srpske			od zakonodavno izvršne vlasti FBiH		
	Glavnica	Kamata i dr. troškovi	Ukupno	Glavnica	Kamata i dr. troškovi	Ukupno	Glavnica	Kamata i dr. troškovi	Ukupno	Glavnica	Kamata i dr. troškovi	Ukupno
Kreditor												
Evropska banka za obnovu i razvoj	45.412.491,13	3.959.379,83	49.371.870,96	45.412.491,13	3.959.379,83	49.371.870,96	-	-	-	-	-	-
Ukupno	45.412.491,13	3.959.379,83	49.371.870,96	45.412.491,13	3.959.379,83	49.371.870,96	-	-	-	-	-	-
Vanjske garancije entiteta	Ukupno			od republičke Federacije BiH			od republičke Republike Srpske			od zakonodavno izvršne vlasti FBiH		
	Glavnica	Kamata i dr. troškovi	Ukupno	Glavnica	Kamata i dr. troškovi	Ukupno	Glavnica	Kamata i dr. troškovi	Ukupno	Glavnica	Kamata i dr. troškovi	Ukupno
Kreditor												
Rezim:												
Evropska banka za obnovu i razvoj	204.394,24	100.952,59	305.346,83	204.394,24	100.952,59	305.346,83	-	-	-	-	-	-
Ukupno	-	6.477.926,39	6.682.310,63	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Sveukupno	45.616.885,37	10.437.306,22	56.054.191,59	45.616.885,37	10.437.306,22	56.054.191,59	-	-	-	-	-	-

Broj 07-50-3-5166-2/25
27. augusta 2025. godine
Sarajevo

Ministar
Dr. Srđan Amidžić, s. r.

Na osnovu člana 20. i 21. Zakona o zaduživanju, dugu i jamstvima Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 52/05, 103/09 i 90/16) i člana 4. Naputka o prikupljanju podataka i vođenju evidencija o državnom dugu, o državnim jamstvima, te o dugu i jamstvima entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 14/09 i 8/16), Ministarstvo financija i trezora BiH objavljuje podatke kako slijedi

STANJE
VANJSKOG DUGA BOSNE I HERCEGOVINE NA DAN
31.12.2024. GODINE - KONAČNI PODACI

Tabela br. 1

Naziv projekta	Tržište	Originalna valuta	Stanje duga u originalnoj valuti ¹⁾		od toga alocirano u Distrikt Brčko	od toga alocirano u Republiku Srpsku	od toga alocirano u Federaciju BiH	od toga alocirano u Distrikt Brčko	od toga alocirano u Republiku Srpsku	od toga alocirano u Federaciju BiH
			Bosna i Hercegovina	Federacija BiH						
Stanje dug²⁾										
Pariski klub kreditora - Austrija										
Austrija (Pariski klub)	A	EUR	50.242.559,51	26.279.370,96	23.863.188,95		98.265.505,95	51.897.932,10	46.867.932,84	
Pariski klub kreditora - Belgija										
Belgija (Pariski klub)	A	EUR	2.015.990,40	328.124,07	1.687.775,33		3.982.252,11	641.724,90	3.811.197,21	
Belgija (Pariski klub)	A	USD	6382.565,96	638.256,96			1.195.152,96	1.195.152,96		
Belgija (Pariski klub)	A	EUR	2.015.990,40	328.124,07	1.687.775,33		3.982.252,11	641.724,90	3.811.197,21	
Belgija (Pariski klub)	A	USD	6382.565,96	638.256,96			1.195.152,96	1.195.152,96		
Pariski klub kreditora - Francuska										
Francuska (Pariski klub)	A	EUR	82.990.820,52	59.609.381,67	29.387.438,45		174.650.916,50	157.184.902,80	57.476.834,13	
Francuska (Pariski klub)	A	USD	8.393.168,37	8.393.168,37			15.738.452,00	15.738.452,00		
Pariski klub kreditora - Italija - 4)										
Italija (Pariski klub)	A	EUR	5.482.146,28	4.014.340,35	5.482.146,28		18.859.486,76	7.881.367,29	10.608.019,27	
Italija (Pariski klub)	A	USD	14.657.152,46	11.442.574,66	3.174.192,80		27.973.242,36	21.425.068,12	5.944.179,24	
Italija (Pariski klub)	A	EUR	5.482.146,28	4.014.340,35	5.482.146,28		18.859.486,76	7.881.367,29	10.608.019,27	
Italija (Pariski klub)	A	USD	14.657.152,46	11.442.574,66	3.174.192,80		27.973.242,36	21.425.068,12	5.944.179,24	
Pariski klub kreditora - Japan										
Japan (Pariski klub)	A	USD	14.511.028,14	14.511.028,14			27.174.459,71	27.174.459,71		
Pariski klub kreditora - Njemačka										
Njemačka (Pariski klub)	A	EUR	3.293.386,83	2.346.401,67	926.635,16		6.411.011,39	4.628.670,54	1.812.340,24	
Njemačka (Pariski klub)	B	EUR	3.286.844,17	2.330.179,01	926.635,16		6.350.140,25	4.583.317,41	1.812.340,24	
Njemačka (Pariski klub)	B	EUR	567.222,66	567.222,66			130.335,18	130.335,18		
Pariski klub kreditora - Sjedinjene Američke Države										
USA (Pariski klub)	A	USD	1.292.156,28	1.016.443,90	275.707,38		2.403.795,10	1.901.446,58	546.312,52	
USA (Pariski klub)	A	USD	1.292.156,28	1.016.443,90	275.707,38		2.403.795,10	1.901.446,58	546.312,52	
Pariski klub kreditora - Španjolska										
Španjolska (Pariski klub)	A	USD	127.526,18	127.526,18			238.316,11	238.316,11		
Španjolska (Pariski klub)	A	USD	127.526,18	127.526,18			238.316,11	238.316,11		
Pariski klub kreditora - Švicarska										
Švicarska (Pariski klub)	A	CHF	17.020.086,10	14.128.905,27	2.890.180,83		35.281.821,52	29.250.615,98	5.991.106,13	
Švicarska (Pariski klub)	A	CHF	17.020.086,10	14.128.905,27	2.890.180,83		35.281.821,52	29.250.615,98	5.991.106,13	
Svjetska i - Međunarodna banka za obnovu i razvoj (Svjetska)										
Svjetska i - Međunarodna banka za obnovu i razvoj (Svjetska)	CPN		11.862,90	975,79	6.602,11		26.807.111,10	13.048.238,29	13.841.690,71	

		USD		11.570.287,74	13.110.314,24		21.667.406,25	24.551.463,73
Konsolidirani zajam B		A	CPU	1.186,70	610,92		46.218.869,97	21.667.406,25
Konsolidirani zajam C		A	USD	24.680.562,58	13.110.314,24		26.887.511,10	13.045.820,39
Ukupno (Saari dug)				115.90.247,74	13.110.314,24		46.218.869,97	24.551.463,73
Nevi dug 5)							312.757.367,89	170.911.238,84
ERSTE Banka (EBA)								
Oprema za zdravstvene ustanove Unsko-Sanskog kantona		A	EUR	3.245.781,50	0,00		6.348.196,83	0,00
Evropska banka za obnovu i razvoj (EBRD)								
Ceate FBH-Popravka nakon poplava i modernizacija		A	EUR	452.332.127,95	53.765.098,22	18.884.891,08	324.696.480,79	742.685.641,05
		B	EUR	20.397.237,73			39.893.529,47	
		A	EUR	16.683.804,23			32.630.894,83	
Gradsko saobracajnica Sarajevo		A	EUR	2.874.022,99			5.621.100,38	
		B	EUR	1.147.302,62			2.243.926,98	
Javni priljevoz Sarajevo e-Mobility		A	EUR	3.750.874,50			7.336.072,87	
		B	EUR	10.000.000,00			19.558.300,00	
Luksa Brčko		A	EUR	5.560.648,18		5.560.548,18	10.855.928,65	
		B	EUR	1.245.580,12		1.245.580,12	2.436.142,97	
Oblaznica Brčko distrikt BiH		A	EUR	6.317.958,94		6.317.958,94	12.356.853,63	
Projektat energetske efikasnosti u javnim zgradama Sarajevo		A	EUR	5.211.890,22			10.352.246,15	
		B	EUR	120.190,80			235.072,77	
Projektat energetske efikasnosti u bolnici Zenica		A	EUR	2.656.149,58			5.155.860,43	
Projektat gradskih saobracajnica Sarajevo		A	EUR	5.900.247,53			11.539.831,13	
		B	EUR	9.995.303,67			19.549.114,78	
Projektat javni priljevoz Sa dio 1		A	EUR	11.306.762,99			23.092.021,14	
		B	EUR	16.922.953,91			33.098.420,95	
Projektat javni priljevoz Sa dio 2		A	EUR	3.166.666,66			17.928.441,65	
		B	EUR	98.383.720,76			182.603.565,97	
Projektat koridor 5c - dio 3		A	EUR	600.000,00			1.173.498,00	
		B	EUR	950.000,00			1.850.038,50	
Projektat koridor 5c 2 - nastavak		A	EUR	41.023.841,89			80.235.660,68	
		B	EUR	43.032.109,76			84.165.491,23	
Projektat koridor Ve-oblastnica Doboj		A	EUR	306.796.698,10			303.720.766,42	
		B	EUR	124.700,87			243.895,70	
Projektat regionalni vodovod Pleva voda		A	EUR	3.246.975,12			6.350.531,35	
		B	EUR	1.761.764,02			3.445.710,92	
Projektat vodostajsbijevanja Gradac		A	EUR	1.004.228,97			1.964.296,73	
		B	EUR	4.038.575,04			7.898.766,22	
Projektat Žrnice-Reg-deponija otpada		A	EUR	5.468.837,80			10.695.725,87	
Tramvajka pruga Iliđa-Hranica		A	EUR	1.167.875,07			2.284.165,10	
Vodostajsbijevanje Čapljine		A	EUR	6.785.586,59			13.271.455,82	
Vodovod Sarajevo		A	EUR	7.486.029,51			14.641.401,10	
		B	EUR	5.729.802,84		5.729.802,84	11.206.522,24	
Zeleni gradovi 2 - Vodovod Brčko								
Evropska investiciona banka (EIB)								
		EUR		1.296.707.465,54	380.029.363,87	495.778.101,67	2.156.195.362,33	1.566.481.677,74
		USD		84.018,46	84.018,46		157.339,94	157.339,94
Autoput Banja Luka - Doboj		A	EUR	22.884.736,88			44.778.213,25	
		B	EUR	16.315.789,47			31.910.930,52	
		C	EUR	34.736.842,10			67.989.357,88	
		D	EUR	26.842.105,28			52.498.594,77	

E	EUR	32.286.842,11	32.235.842,11			53.049.732,90	53.049.732,90
F	EUR	4.736.842,10	4.736.842,10			9.264.457,89	9.264.457,89
A	EUR	47.000.000,00	47.000.000,00			91.924.010,00	91.924.010,00
A	EUR	6.666.666,62	6.666.666,62			13.033.366,59	13.033.366,59
B	EUR	2.076.923,04	2.076.923,04			4.062.108,39	4.062.108,39
C	EUR	13.076.923,04	13.076.923,04			25.576.230,39	25.576.230,39
D	EUR	11.923.076,96	11.923.076,96			23.319.511,61	23.319.511,61
E	EUR	23.692.307,68	23.692.307,68			46.338.126,13	46.338.126,13
F	EUR	12.564.102,56	12.564.102,56			24.573.248,71	24.573.248,71
G	EUR	7.478.608,54	7.478.608,54			14.626.886,94	14.626.886,94
H	EUR	3.931.132,04	3.931.132,04			7.689.625,98	7.689.625,98
A	EUR	8.000.000,00	8.000.000,00			15.646.640,00	15.646.640,00
B	EUR	7.000.000,00	7.000.000,00			13.690.840,00	13.690.840,00
A	EUR	3.548.337,12	3.548.337,12			6.940.044,98	6.940.044,98
B	EUR	3.870.967,76	3.870.967,76			7.570.954,87	7.570.954,87
C	EUR	4.032.258,08	4.032.258,08			7.886.411,32	7.886.411,32
D	EUR	4.133.548,40	4.133.548,40			8.201.867,77	8.201.867,77
A	EUR	3.410.256,40	3.410.256,40			6.669.881,77	6.669.881,77
B	EUR	1.538.461,48	1.538.461,48			3.008.969,12	3.008.969,12
C	EUR	1.076.923,10	1.076.923,10			2.166.278,51	2.166.278,51
D	EUR	5.517.483,16	5.517.483,16			10.790.684,07	10.790.684,07
E	EUR	6.284.102,49	6.284.102,49			12.290.636,17	12.290.636,17
F	EUR	915.384,63	915.384,63			1.790.336,82	1.790.336,82
G	EUR	1.760.292,95	1.760.292,95			3.442.833,76	3.442.833,76
H	EUR	1.736.842,08	1.736.842,08			3.396.967,85	3.396.967,85
I	EUR	2.358.974,40	2.358.974,40			4.613.752,90	4.613.752,90
J	EUR	2.526.315,76	2.526.315,76			4.941.044,15	4.941.044,15
K	EUR	3.031.578,94	3.031.578,94			5.929.243,04	5.929.243,04
L	EUR	2.960.526,35	2.960.526,35			5.790.286,25	5.790.286,25
M	EUR	4.173.684,16	4.173.684,16			8.163.016,69	8.163.016,69
N	EUR	4.105.265,12	4.105.265,12			8.029.196,77	8.029.196,77
O	EUR	4.263.157,86	4.263.157,86			8.338.012,04	8.338.012,04
P	EUR	1.350.000,00	1.350.000,00			2.640.370,50	2.640.370,50
R	EUR	5.157.894,70	5.157.894,70			10.087.965,19	10.087.965,19
S	EUR	674.545,44	674.545,44			1.319.296,21	1.319.296,21
T	EUR	2.082.245,10	2.082.245,10			4.072.517,43	4.072.517,43
A	EUR	3.304.347,84	3.304.347,84			6.462.742,64	6.462.742,64
B	EUR	5.217.391,32	5.217.391,32			10.204.330,47	10.204.330,47
C	EUR	7.130.434,80	7.130.434,80			13.945.918,29	13.945.918,29
D	EUR	7.478.249,98	7.478.249,98			14.626.206,98	14.626.206,98
E	EUR	3.826.086,96	3.826.086,96			7.483.175,66	7.483.175,66
F	EUR	6.000.000,00	6.000.000,00			11.794.980,00	11.794.980,00
G	EUR	7.500.000,00	7.500.000,00			14.668.725,00	14.668.725,00
H	EUR	4.500.000,00	4.500.000,00			8.901.235,00	8.901.235,00
I	EUR	5.700.000,00	5.700.000,00			11.148.231,00	11.148.231,00
J	EUR	1.299.857,56	1.299.857,56			2.542.300,41	2.542.300,41
A	EUR	6.769.230,73	6.769.230,73			13.239.461,54	13.239.461,54
B	EUR	6.205.128,24	6.205.128,24			12.136.175,97	12.136.175,97
C	EUR	9.230.769,30	9.230.769,30			18.053.815,52	18.053.815,52
D	EUR	23.717.946,70	23.717.946,70			46.389.275,61	46.389.275,61

Distribucija električne energije u BiH / B/ dio za ERHNB

Električna energija 2

Hiti pomoć u slučaju poplave i prevencija

Korisnik: Sr

Koridor 5c Medkovo- Poprišta		A	EUR	68.740.000,00	88.740.000,00					134.443.754,20	134.443.754,20	
		B	EUR	70.200.000,00	70.200.000,00					137.299.266,00	137.299.266,00	
Koridor 5c Pačitelj-Bijaka		A	EUR	18.000.000,00	18.000.000,00					35.204.940,00	35.204.940,00	
		B	EUR	15.000.000,00	15.000.000,00					29.337.450,00	29.337.450,00	
		C	EUR	11.400.000,00	11.400.000,00					22.296.462,00	22.296.462,00	
		D	EUR	7.800.000,00	7.800.000,00					15.255.474,00	15.255.474,00	
		E	EUR	9.900.000,00	9.900.000,00					19.362.717,00	19.362.717,00	
		F	EUR	30.950.000,00	30.950.000,00					60.532.938,50	60.532.938,50	
Koridor 5c Zenica Sjever		A	EUR	15.000.000,00	15.000.000,00					29.337.450,00	29.337.450,00	
		B	EUR	5.000.000,00	5.000.000,00					9.779.150,00	9.779.150,00	
		C	EUR	7.750.000,00	7.750.000,00					15.157.682,50	15.157.682,50	
		D	EUR	4.250.000,00	4.250.000,00					8.312.277,50	8.312.277,50	
Koridor 5c druga faza		A	EUR	25.128.205,10	25.128.205,10					49.146.497,38	49.146.497,38	
		B	EUR	39.487.179,99	39.487.179,99					77.230.210,26	77.230.210,26	
		C	EUR	56.512.820,50	56.512.820,50					110.529.469,72	110.529.469,72	
Koridor 5c Centralni dio		A	EUR	32.450.000,00	32.450.000,00					63.466.683,50	63.466.683,50	
		B	EUR	21.000.000,00	21.000.000,00					41.072.430,00	41.072.430,00	
		C	EUR	23.300.000,00	23.300.000,00					45.570.839,00	45.570.839,00	
		D	EUR	18.300.000,00	18.300.000,00					35.791.689,00	35.791.689,00	
		E	EUR	18.700.000,00	18.700.000,00					36.574.021,00	36.574.021,00	
		F	EUR	26.250.000,00	26.250.000,00					51.340.537,50	51.340.537,50	
Mala i srednja preduzeća		A	EUR	0,00	0,00					0,00	0,00	
		B	EUR	0,00	0,00					0,00	0,00	
		C	EUR	961.228,80	961.228,80					1.880.000,12	1.880.000,12	
		D	EUR	0,00	0,00					0,00	0,00	
		E	EUR	0,00	0,00					0,00	0,00	
		F	EUR	365.925,94	365.925,94					723.518,12	723.518,12	
		G	EUR	0,00	0,00					0,00	0,00	
Mjere asfite od poplava RS		A	EUR	6.000.000,00	6.000.000,00					11.734.980,00	11.734.980,00	
		B	EUR	6.000.000,00	6.000.000,00					11.734.980,00	11.734.980,00	
		C	EUR	3.000.000,00	3.000.000,00					5.867.490,00	5.867.490,00	
		D	EUR	3.000.000,00	3.000.000,00					5.867.490,00	5.867.490,00	
		E	EUR	1.000.000,00	1.000.000,00					1.955.830,00	1.955.830,00	
Modernizacija cesta u FBiH		A	EUR	8.338.333,35	8.338.333,35					16.298.583,37	16.298.583,37	
		B	EUR	4.760.000,00	4.760.000,00					9.309.750,80	9.309.750,80	
		C	EUR	8.216.666,67	8.216.666,67					16.070.403,17	16.070.403,17	
		D	EUR	9.500.000,00	9.500.000,00					18.580.385,00	18.580.385,00	
		E	EUR	9.600.000,00	9.600.000,00					18.775.968,00	18.775.968,00	
		F	EUR	7.300.000,00	7.300.000,00					14.277.559,00	14.277.559,00	
Nacionalni put Banja Luka-Gradiška		A	EUR	1.973.684,15	1.973.684,15					3.860.130,67	3.860.130,67	
		B	EUR	7.894.736,83	7.894.736,83					15.440.765,13	15.440.765,13	
		C	EUR	3.157.894,70	3.157.894,70					6.176.305,19	6.176.305,19	
		D	EUR	6.710.526,34	6.710.526,34					13.124.648,73	13.124.648,73	
		E	EUR	5.921.052,68	5.921.052,68					11.580.572,46	11.580.572,46	
Projekat gradskog prijava u Sarajevu A		A	EUR	15.000.000,00	15.000.000,00					29.337.450,00	29.337.450,00	
		B	EUR	25.000.000,00	25.000.000,00					48.895.750,00	48.895.750,00	
Projekat gradskog prijava u Sarajevu B		A	EUR	11.500.000,00	11.500.000,00					22.492.045,00	22.492.045,00	
		B	EUR	3.947,31	3.947,31					7.720,27	7.720,27	
		C	EUR	39.473,84	39.473,84					77.204,12	77.204,12	
		D	EUR	39.473,84	39.473,84					77.204,12	77.204,12	

	EUR	676.523.889,12	387.657.149,36	288.804.237,76	62.500,00	758.191.482,48	564.351.946,51	12.229,38
Dodatno financiranje za projekat energ. efikasnosti	A	EUR	27.124.132,94	16.215.396,95	10.930.796,99	53.054.221,92	31.714.559,82	21.339.662,12
Dugi projekat podrške zapošljavanju	A	EUR	7.810.478,14	62.500,00	7.747.978,14	15.275.967,46	12.229,38	15.153.728,09
Financiranje malih i srednjih preduzaca	A	EUR	30.290.880,33	38.174.516,24	12.116.344,09	59.433.773,36	35.546.284,10	23.887.509,26
Hitni projekat za COVID-19	A	EUR	33.047.794,43	39.807.894,67	13.240.099,76	64.535.687,78	38.740.483,47	25.895.394,31
II projekat upravljanja čvstnim otpadom	A	EUR	2.376.543,63	900.795,64	1.475.747,99	4.548.115,33	1.761.803,14	2.886.312,19
Modernizacija punog sektora u FBiH	A	EUR	56.859.725,80	56.859.725,80		111.168.840,91	111.168.840,91	
Program integrisanog razvoja koridora rijeka Save i Drine primjenom višestranog programskog pristupa	A	EUR	16.736.074,66		16.736.074,66	32.732.916,90		32.732.916,90
Programski razvoj politike javne potrošnje	A	EUR	21.910.389,91	13.151.693,91	8.767.796,00	42.870.600,37	25.722.360,15	17.148.240,22
Programski razvoj politike javne potrošnje	A	EUR	92.300.000,00	55.330.000,00	36.970.000,00	180.523.105,00	108.313.885,40	72.209.245,60
Projekat integrisanog razvoja koridora Save i Drina BiH	A	EUR	92.500,00	30.000,00		62.500,00		122.299,38
Projekat jačanja banarskog sektora	A	EUR	84.425.917,92	27.212.697,92	27.213.280,00	106.647.845,05	53.223.239,62	53.224.549,42
Projekat modernizacije vodnih i sanitarnih usluga	A	EUR	3.123.750,00	62.500,00	3.066.250,00	6.119.305,11	122.299,38	5.997.065,74
Projekat opravka i podrške preduzetima	A	EUR	23.846.698,04	17.032.698,04	6.816.000,00	46.643.996,09	33.313.061,81	13.330.937,28
Projekat otpornosti i konkurentnosti poljoprivrede	A	EUR	2.159.500,00	2.076.750,00	76.750,00	4.211.379,91	4.061.769,96	150.109,95
Projekat poboljšanja pristupa malih i srednjih preduzaca finansijskim sredstvima	A	EUR	62.323.201,49	44.995.085,52	17.328.115,97	121.693.587,17	88.002.738,11	33.890.849,06
Projekat podrške zapošljavanju	A	EUR	46.693.088,73	27.747.843,92	18.883.444,21	91.121.261,42	54.289.674,41	36.942.587,01
Projekat unapređenja kvaliteta zraka	A	EUR	1.615.250,00	1.615.250,00		3.159.154,41	3.159.154,41	
Projekat unapređenja zdravstvenih sistema	A	EUR	168.250,00	48.300,00	120.150,00	329.068,40	94.075,42	234.992,97
Projekat za otpadne vode u Sarajevu	A	EUR	13.966.817,75	13.966.817,75		27.316.721,16		
Projekat za registraciju mekretina	A	EUR	19.378.649,35	6.913.389,35	12.464.766,25	37.501.343,76	13.522.379,79	24.378.963,97
Razvojna politika javnih finansija	A	EUR	71.693.200,00	42.938.520,00	28.656.680,00	140.114.095,54	84.069.457,92	56.045.638,61
Razvojna politika podizanja ambijenta	A	EUR	37.400.000,00	22.440.000,00	14.960.000,00	73.148.042,00	43.888.825,20	29.259.216,80
Rakomatska željeznica RS	A	EUR	51.300.000,00		51.300.000,00	102.600.000,00	102.600.000,00	
Svojetska banka - Međunarodna asocijacija za razvoj (WBIDA)		USD	56.448.093,94	56.331.648,19	116.405,75	116.405,75	105.709.311,00	217.991,07
		XDR	346.052.917,28	203.600.580,42	140.716.269,21	2.332.139,25	849.282.246,38	346.352.725,09
		USD	13.200.000,00	13.200.000,00			24.719.415,60	
Hitna operavak	A	USD	9.084.507,33	8.968.301,58	116.405,75	17.012.402,44	16.794.411,37	217.991,07
Hitna obnova centra inogigijanja 7)	A	USD	9.200.000,00	9.200.000,00		17.228.683,60	17.228.683,60	
Hitna obnova farmi	A	USD	15.763.546,61	15.763.546,61		29.520.125,76	29.520.125,76	
Hitna obnova tri reparta	A	USD	9.200.000,00	9.200.000,00		17.228.683,60	17.228.683,60	
Voda, kanalizacija i čvstni otpad	A	USD	4.065.077,45	2.400.543,39	1.664.534,06	9.976.571,05	5.915.932,94	4.060.641,21
Dodatno financiranje za jačanje zdravstvenog sektora	A	XDR	13.393.200,00	8.037.120,00	5.355.080,00	32.874.700,77	19.724.820,46	13.149.880,31
Energetska efikasnost dia A	A	XDR	1.908.864,52	1.145.487,81	763.376,71	4.694.765,94	2.806.364,94	1.878.395,00
Energetska efikasnost dia B	A	XDR	2.340.000,00	1.599.250,00	780.750,00	5.742.869,10	3.826.794,74	1.916.128,36
Essencija i ne batičke usluge	A	XDR	45.985.769,40	21.238.231,40	22.370.404,75	112.589.965,05	52.239.625,75	54.301.782,99
Hitna operavak od poplava	A	XDR	1.034.500,10	691.258,98	343.241,12	2.138.885,66	1.696.498,16	842.387,51
Hitna demobilizacija i reintegracija	A	XDR	4.947.112,72	4.947.112,72		12.141.278,24	12.141.278,24	
Hitna obnova električne energije	A	XDR	700.000,00	629.999,80	70.000,20	1.171.950,50	1.546.154,96	171.795,54
Hitna obnova obrazovna	A	XDR	1.925.000,00	1.222.500,27	702.499,73	4.724.365,88	3.000.278,50	1.724.085,37
Hitna obnova obrazovna 2	A	XDR	2.007.436,49	2.007.436,49		4.926.680,75	4.926.680,75	
Hitna obnova sistema prirodnog gasa	A	XDR	6.822.583,84	2.655.176,03	4.169.407,81	16.744.087,11	6.511.464,41	10.232.622,70
Hitna obnova transporta 2	A	XDR	4.547.889,88	3.492.021,27	1.955.867,61	11.161.448,02	7.933.906,48	3.327.541,54
Hitna prekvalifikacija - pilot kredit	A	XDR	2.099.945,17	2.099.945,17		5.143.715,94	5.143.715,94	
Hitna sa racija za obnove fondsa	A	XDR	1.374.584,05	1.014.703,82	959.840,23	3.173.475,71	2.490.300,94	883.174,77
Hitni javni radovi i zapošljavanje	A	XDR	1.029.930,45	729.768,27	306.212,18	2.527.793,47	1.776.282,94	751.510,53
Hitna deminiranje	A	XDR	1.575.000,00	744.590,00	890.410,00	3.865.385,68	1.827.389,96	2.038.004,68
Hitna ponovno pokretanje industrije uključujući garancije za politički rizik	A	XDR						

		EUR	11.304.194,28									22.109.022,30			22.109.022,30			
Eto Topline Grad Banja Luka	A	EUR	5.216.574,97									10.203.320,57			10.203.320,57			
Vodovod 2 Grad Banja Luka	A	EUR	3.925.788,67									7.678.136,14			7.678.136,14			
Vodovod Grad Banja Luka	A	EUR	2.161.150,64									4.227.625,59			4.227.625,59			
												0,00			0,00			0,00
Ukupno (Novi dug)												22.109.022,30			22.109.022,30			0,00
Ukupno Dug jedinice lokalne samouprave												22.109.022,30			22.109.022,30			0,00
Sveukupno Vaspisiti dug Borse i Hanesgovine												9.241.981.966,17			4.064.107.716,42			49.937.395,13

Напомена:

- 1) Ступи ванредног дуга предвиђања износ провизорних издата за отварање финансијских инструмената за општине грађевине.
- 2) Према плану ЕМАССМ издати први курсови листи СЕБНН-а од 31. 12. 2004. године. За прва два курса који нису издати у периоду од 31. 12. 2004. године до 31. 12. 2004. године издати су на основу усвојених Закона о облијацији (Лондонски клуб), ЕБФД, Париди Клуб).
- 3) Облијација Хансгов дуга (дуг на основу Закона о облијацији) издати су на основу усвојених Закона о облијацији (Лондонски клуб), ЕБФД, Париди Клуб).
- 4) Облијација Хансгов дуга за Банју (Париди Клуб) превремена је, у складу са њеном датумом доспјелости, обавезна на основу Уговора о облијацији. Коначна облијација за Банју је 63,10% за ЕБФД, 11,66% за ЕБФД (у складу са забљудом од 13. 6. 2007. године).
- 5) Облијација Хансгов дуга (дуг на основу Закона о облијацији) издати су на основу усвојених Закона о облијацији (Лондонски клуб), ЕБФД, Париди Клуб).
- 6) Облијација Хансгов дуга за град Банју (Париди Клуб) превремена је, у складу са њеном датумом доспјелости, обавезна на основу Уговора о облијацији. Коначна облијација за град Банју је 63,10% за ЕБФД, 11,66% за ЕБФД (у складу са забљудом од 13. 6. 2007. године).
- 7) Облијација Хансгов дуга за град Банју (Париди Клуб) превремена је, у складу са њеном датумом доспјелости, обавезна на основу Уговора о облијацији. Коначна облијација за град Банју је 63,10% за ЕБФД, 11,66% за ЕБФД (у складу са забљудом од 13. 6. 2007. године).
- 8) Облијација Хансгов дуга за град Банју (Париди Клуб) превремена је, у складу са њеном датумом доспјелости, обавезна на основу Уговора о облијацији. Коначна облијација за град Банју је 63,10% за ЕБФД, 11,66% за ЕБФД (у складу са забљудом од 13. 6. 2007. године).
- 9) Облијација Хансгов дуга за град Банју (Париди Клуб) превремена је, у складу са њеном датумом доспјелости, обавезна на основу Уговора о облијацији. Коначна облијација за град Банју је 63,10% за ЕБФД, 11,66% за ЕБФД (у складу са забљудом од 13. 6. 2007. године).
- 10) Облијација Хансгов дуга за град Банју (Париди Клуб) превремена је, у складу са њеном датумом доспјелости, обавезна на основу Уговора о облијацији. Коначна облијација за град Банју је 63,10% за ЕБФД, 11,66% за ЕБФД (у складу са забљудом од 13. 6. 2007. године).
- 11) Укупни дуг отплате и дивиденди издати су на основу усвојених Закона о облијацији (Лондонски клуб), ЕБФД, Париди Клуб).
- 12) На постојећим дуговима издати су на основу усвојених Закона о облијацији (Лондонски клуб), ЕБФД, Париди Клуб).
- 13) Укупно издати су на основу усвојених Закона о облијацији (Лондонски клуб), ЕБФД, Париди Клуб).

Tabela br. 2

Pregled servisiranih obvezu vanjskog duga Bosne i Hercegovine u 2024. godini

Vrijedni instrumenti (ug.) ¹⁾	Bosna i Hercegovina		od toga: od strane Republike Srpske		od toga: od strane Federacije BiH		od toga: od strane Brčko distrikta		od toga: od strane entiteta BiH	
	Obimna	Kamata i troškovi	Obimna	Kamata i troškovi	Obimna	Kamata i troškovi	Obimna	Kamata i troškovi	Obimna	Kamata i troškovi
Mehanički novčani fond - MIFB	366.381.026,43	65.829.526,63	434.210.995,06	45.977.239,89	136.037.110,08	22.676.322,35	175.8421,94	0,00	3.534.376,13	0,00
Srpska banka - IDA	212.226.307,10	11.190.766,81	223.417.073,91	6.546.321,92	142.896.603,10	75.403.596,78	4.527.682,98	118.758,43	621.184,83	0,00
Evropska investiciona banka - EIB	112.645.734,32	25.673.460,10	188.319.233,42	56.381.072,61	103.182.616,07	56.244.746,72	26.871.800,43	0,00	831.367.073,59	0,00
Evropska banka za obnovu i razvoj - EBRD	128.697.993,39	46.021.746,32	174.719.739,71	107.935.892,39	36.255.116,22	146.251.008,81	12.769.914,76	5.660.217,14	18.430.131,90	0,00
Srpska banka - IBRD	771.78.670,68	42.750.473,73	119.029.144,41	42.469.988,55	66.401.630,80	34.694.682,14	18.783.361,71	53.468.043,85	59.446,76	289.078,99
Povratni krediti	37.573.296,95	3.847.304,59	41.420.571,54	25.378.170,18	2.773.342,43	28.151.512,61	12.150.006,76	1.073.962,17	13.269.038,93	0,00
Novčanik zaprežna banka - EZVZ	35.759.947,35	1.121.108,47	36.880.216,82	33.880.493,27	1.099.488,79	34.909.990,06	0,00	1.930.236,76	0,00	0,00
Opće fond za međunarodni razvoj	24.173.216,01	8.869.811,29	33.043.027,30	23.799.332,59	8.771.209,46	35.527.497,05	338.800,26	64.796,10	443.906,36	0,00
Vlada Švajcarske	17.288.287,54	285.446,10	17.573.733,64	17.091.562,73	265.616,03	17.344.178,76	1.767.247,81	2.830,07	1.79.554,88	0,00
Saudijski zaprežni fond	9.211.371,87	2.269.311,29	11.480.683,16	7.833.124,08	2.128.739,29	9.961.863,37	0,00	0,00	1.338.247,78	140.572,01
Evropska banka "Vijeta Europe - CEB	8.525.692,10	1.663.746,04	10.189.438,14	2.926.245,44	705.633,23	3.652.598,27	3.046.783,47	533.040,56	3.999.830,05	117.683,67
Vlada Japana	8.594.023,87	775.134,47	9.369.158,34	1.333.273,89	148.074,11	1.483.348,00	627.000,36	8.283.812,34	0,00	0,00
Evencro - u vezi sa bankom Kooje	7.791.484,12	829.828,99	8.621.313,11	3.036.377,57	373.740,49	3.410.118,06	4.56.088,50	5.211.195,02	0,00	0,00
Mehanički fond za razvoj poljoprivrede	6.688.125,62	1.951.548,36	8.639.673,98	4.010.075,32	1.188.480,02	5.168.555,34	2.438.000,30	763.068,54	3.421.118,84	0,00
Vanjski fond za razvoj i ekonomski razvoj	3.065.724,62	2.374.454,14	5.440.178,76	3.065.724,62	2.374.454,14	5.440.178,76	0,00	0,00	0,00	0,00
United Bank Australia	3.728.052,03	174.374,72	3.902.426,75	1.199.074,94	12.869,95	1.212.544,49	2.538.377,49	161.504,77	2.697.882,26	0,00
Evropska banka	2.558.330,18	239.780,52	2.798.110,70	791.045,47	18.867,54	810.513,01	1.764.704,72	220.921,97	1.955.626,69	0,00
IBRD TE Banka	1.269.639,37	81.725,54	1.351.364,91	1.269.639,37	81.725,54	1.351.364,91	0,00	0,00	0,00	0,00
Evropska banka	0,00	611.198,88	611.198,88	0,00	378.896,08	378.896,08	0,00	229.198,83	229.198,83	0,00
Vlada Poljske	416.603,61	0,00	416.603,61	65.863,77	0,00	65.863,77	109.596,97	0,00	109.596,97	0,00
Londanski klub kreditora	0,00	230,78	230,78	0,00	130,36	130,36	0,00	80,22	0,00	0,00
Ukupno	1.066.108.871,97	266.701.066,22	1.332.809.938,19	697.936.702,31	180.958.321,67	352.288.999,84	82.739.683,83	62.739.683,83	435.048.283,69	11.764.798,80

Vrijedni dug entiteta i Distrikta

Vrijedni instrumenti (ug.) ²⁾	Ukupno		od toga: od strane Republike Srpske		od toga: od strane Federacije BiH		od toga: od strane Brčko distrikta		od toga: od strane entiteta BiH	
	Obimna	Kamata i troškovi	Obimna	Kamata i troškovi	Obimna	Kamata i troškovi	Obimna	Kamata i troškovi	Obimna	Kamata i troškovi
Bankovni fond za vanjski ekonomski razvoj	2.343.380,00	35.141,45	2.343.380,00	35.141,45	0,00	0,00	2.343.380,00	35.141,45	0,00	0,00
Druvo izvezeno u Srbiju	0,00	27.870.577,50	27.870.577,50	0,00	0,00	0,00	27.870.577,50	0,00	0,00	0,00
Republika BiH	4.613.147,19	1.526.730,29	6.139.877,48	4.613.147,19	1.526.730,29	6.139.877,48	0,00	0,00	0,00	0,00
HERZEGOVINA EXPORT-IMPORT BANK d.o.o.	27.381.602,00	12.527.430,62	40.309.032,62	0,00	0,00	0,00	40.309.032,62	0,00	0,00	0,00
Evropska banka za obnovu i razvoj - EBRD	0,00	352.655,08	352.655,08	0,00	0,00	0,00	352.655,08	0,00	0,00	0,00
Vlada Poljske	2.173.106,21	1.533.300,72	3.706.406,93	1.533.300,72	2.173.106,21	1.533.300,72	0,00	0,00	0,00	0,00
Republika Srbija	1.043.109,35	70.338,24	1.113.447,59	1.043.109,35	70.338,24	1.113.447,59	0,00	0,00	0,00	0,00
Ukupno	37.254.526,25	42.245.193,60	89.699.766,65	71.567.221,19	1.561.871,44	8.718.208,93	27.870.577,50	35.141,45	435.048.283,69	11.764.798,80

Vrijedni dug jedinica lokalne samouprave³⁾

Vrijedni instrumenti (ug.)	Ukupno		od toga: od strane Republike Srpske		od toga: od strane Federacije BiH		od toga: od strane Brčko distrikta		od toga: od strane entiteta BiH	
	Obimna	Kamata i troškovi	Obimna	Kamata i troškovi	Obimna	Kamata i troškovi	Obimna	Kamata i troškovi	Obimna	Kamata i troškovi
Vlada BiH i Jula	3.436.023,62	1.717.976,44	5.153.600,06	3.436.023,62	1.717.976,44	5.153.600,06	0,00	0,00	0,00	0,00

Укупно	3.436.023,63	1.717.576,44	5.153.600,07				3.436.023,63	1.717.576,44	5.153.600,07					
Укупни dug javnih poduzeća 4)														
	Укупно		od toga: abstrakno Federalna BiH		od toga: abstrakno Republika Srpska		od toga: abstrakno Distrikt Brčko		od toga: abstrakno entiteti BiH					
	Šumica	Komun. i dr. tvornici	Šumica	Komun. i dr. tvornici	Šumica	Komun. i dr. tvornici	Šumica	Komun. i dr. tvornici	Šumica	Komun. i dr. tvornici				
NOB BiH Međunarodni turistički promet i organizacija		146.500,33												
TSO - JAVNA SAGRAMA		146.500,33												
Укупно		146.500,33												
Укупно	1.107.239.483,34	311.010.347,88	1.418.869.866,22	705.113.429,49	162.517.138,41	887.636.622,91	386.322.469,64	124.860.562,43	512.183.041,47	13.870.186,12	7.205.427,32	11.784.4798,80	4.098.811,00	977.144,79

4) Подаци представљени су за период од 1. јануара до 31. децембра 2024. године.

1) Овдје се налази списак финансијских података о извршењу буџета;
 2) Подаци представљени су за период од 1. јануара до 31. децембра 2024. године;
 3) Подаци представљени су за период од 1. јануара до 31. децембра 2024. године;
 4) Подаци представљени су за период од 1. јануара до 31. децембра 2024. године.

Tabela br. 3

Plan servisiranih obveza vanjskog duga Bosne i Hercegovine za 2026. godinu - Konacni podaci

Kreditor	Ukupno za Bosnu i Hercegovinu			od toga: abstrakno na FBiH			od toga: abstrakno na RS			od toga: abstrakno na EDBiH			Ukupno		
	Glavnica	kamata i ostali troškovi	Total	Glavnica	kamata i ostali troškovi	Total	Glavnica	kamata i ostali troškovi	Total	Glavnica	kamata i ostali troškovi	Total	Glavnica	kamata i ostali troškovi	Total
Sj. banka - IDA	200.777.382	7.789.636	208.567.018	129.631.224	4.719.134	134.350.358	70.223.065	3.170.964	73.394.029	503.263	603.801	0	0	0	0
EIB	119.500.100	61.573.720	181.073.820	39.375.895	40.869.154	80.245.049	60.084.111	21.304.566	81.388.677	0	0	0	0	0	0
ERFD	140.131.068	33.189.720	173.320.788	109.919.023	25.026.878	134.945.903	19.629.810	6.620.391	26.250.201	10.362.773	11.617.805	0	0	297.449	297.449
Sj. banka - IFRD	83.781.227	46.073.945	129.855.172	45.910.878	26.054.893	71.965.771	37.930.239	19.441.489	57.371.728	0	0	0	0	0	0
IMF	50.810.175	31.361.936	82.172.111	33.873.450	20.307.957	54.181.407	16.976.725	10.453.979	27.430.704	0	0	0	0	0	0
Privatni klub	45.530.005	2.977.047	48.507.052	30.719.714	2.094.784	32.814.498	14.810.291	832.283	15.646.574	0	0	0	0	0	0
ORF C	21.038.059	6.878.625	27.916.684	20.619.816	6.809.094	27.428.910	329.918	59.838	329.750	38.363	68.088	0	0	0	0
KfW	15.782.080	951.572	16.733.652	14.944.029	910.003	15.854.032	838.051	41.557	879.618	0	0	0	0	0	0
Svjetski fond	9.566.489	2.107.728	11.674.217	8.152.597	1.959.069	10.111.666	0	0	0	0	0	0	1.413.982	148.639	1.562.621
CEB	101.553.960	1.380.249	102.934.209	4.380.918	608.628	4.989.546	3.032.530	427.579	3.460.109	23.470	61.994	83.464	2.496.422	281.748	2.777.910
IFAD	8.202.010	1.556.266	9.758.276	4.929.293	927.286	5.856.499	3.729.817	629.000	4.388.817	0	0	0	0	0	0
Vlada Japana	9.065.319	679.263	9.744.582	1.363.382	130.366	1.493.748	7.701.937	548.897	8.250.834	0	0	0	0	0	0
Koreja (KfW Bank)	7.480.238	607.670	8.087.908	2.715.072	270.238	3.085.310	4.363.126	287.231	4.650.257	0	0	0	0	0	0
Kuvajti fond	3.204.283	2.824.085	6.028.368	3.204.283	2.824.085	6.028.368	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Radiševbank	2.160.228	136.339	2.296.567	396.823	1.814	398.637	1.794.705	134.585	1.929.290	0	0	0	0	0	0
UniCredit Bank	1.935.830	114.742	2.050.572	0	0	0	1.935.830	114.742	2.050.572	0	0	0	0	0	0
ERST & Baska	1.269.639	52.378	1.322.017	1.269.639	52.378	1.322.017	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Vlada Švajcige	805.801	20.642	826.443	629.076	18.178	647.254	176.725	2.464	179.189	0	0	0	0	0	0
Evrop. bankoigra	0	61.197	61.197	0	373.866	373.866	0	229.199	229.199	0	6.112	6.112	0	0	0
Vlada Poljske	416.894	0	416.894	65.066	0	65.066	109.597	0	109.597	0	0	0	242.141	0	242.141
Ukupno	731.714.069,00	208.839.795,00	940.553.864,00	472.413.816,00	133.76.143,00	606.180.329,00	243.727.467,00	64.988.814,00	308.891.271,00	10.967.871,00	1.991.982,00	12.959.853,00	4.154.456,00	777.856,00	4.932.401,00
Vanjski dug emitira i vanjski dug Distriktia															
Kreditor	Ukupno			od toga: Republika Srpska			od toga: Distrikt Brčko			od toga: Distrikt Banja Luka			Ukupno		
	Glavnica	Kamata i dr. troškovi	Ukupno	Glavnica	Kamata i dr. troškovi	Ukupno	Glavnica	Kamata i dr. troškovi	Ukupno	Glavnica	Kamata i dr. troškovi	Ukupno	Glavnica	Kamata i dr. troškovi	Ukupno
Republika Srpska	4.813.147,19	1.218.047,11	6.031.194,30	4.813.147,19	1.218.047,11	6.031.194,30	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Vlada Rep. Poljske	2.173.106,17	108.820,25	2.281.926,42	0	0	0	2.173.106,17	108.820,25	2.281.926,42	0	0	0	0	0	0
Republika Srbija	1.043.109,34	57.962,29	1.101.071,63	1.043.109,34	57.962,29	1.101.071,63	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Lebanon banka	586.749.000,00	65.529.305,00	652.278.305,00	0	0	0	586.749.000,00	65.529.305,00	652.278.305,00	0	0	0	0	0	0
Madarska banka	137.662.333,91	61.190.491,08	198.852.824,99	0	0	0	137.662.333,91	61.190.491,08	198.852.824,99	0	0	0	0	0	0
Ukupno	732.446.866,61	128.095.626,44	860.542.493,05	4.813.147,19	38.867.716,61	5.200.863,80	727.627.467,42	822.721,83	816.856.501,25	10.967.871,00	1.991.982,00	12.959.853,00	4.154.456,00	777.856,00	4.932.401,00
Vanjski dug jedinica u bh. raumopisave															
Kreditor	Ukupno			od toga: abstrakno Federacija BiH			od toga: abstrakno Distrikt Brčko			od toga: abstrakno Distrikt Banja Luka			Ukupno		
	Glavnica	Kamata i dr. troškovi	Ukupno	Glavnica	Kamata i dr. troškovi	Ukupno	Glavnica	Kamata i dr. troškovi	Ukupno	Glavnica	Kamata i dr. troškovi	Ukupno	Glavnica	Kamata i dr. troškovi	Ukupno
Evropska banka za obnovu i razvoj	3.882.879,48	1.246.235,40	5.129.114,88	3.882.879,48	1.246.235,40	5.129.114,88	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ukupno	3.882.879,48	1.246.235,40	5.129.114,88	3.882.879,48	1.246.235,40	5.129.114,88	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Sveukupno	1.467.597.815,09	330.189.667,04	1.797.787.482,13	472.232.133,19	172.628.971,61	648.861.104,80	976.524.883,90	154.831.901,43	1.131.693.085,33	30.967.871,00	1.991.982,00	12.959.853,00	4.154.456,00	777.856,00	4.932.401,00

Obveza izražena u BAM / KM

Tabela br. 4

Stanje duga po izdatim vanjskim jamstvima Bosne i Hercegovine na dan 31.12.2024. godine

Vanjska država jamstava	Transha	Originalna valuta	Stanje duga u originalnoj valuti		Stanje duga-prenatu u BAM / KM								
			Bosna i Hercegovina	od toga alocirano od toga alocirano od toga alocirano od toga alocirano od toga alocirano od toga alocirano	Bosna i Hercegovina	Federacija BiH	Republika Srpska	Distrikt Brčko	Institucije				
Novi dug													
Evropska banka za obnovu i razvoj (EBRD)													
Starje vanjskog duga Bosne i Hercegovine na dan 31.12.2024. godine													
		EUR	94.784.834,57	94.784.834,57	185.295.010,65	185.295.010,65							
Autoput Banja Luka - Doboj Faza 1	A	EUR	12.500.000,00	12.500.000,00	24.447.875,00	24.447.875,00							
	B	EUR	18.764.103,01	18.764.103,01	36.699.395,59	36.699.395,59							
	C	EUR	9.220.257,06	9.220.257,06	18.033.255,37	18.033.255,37							
	D	EUR	3.326.208,91	3.326.208,91	6.505.499,17	6.505.499,17							
Kondor Yc u RS-u dio	A	EUR	47.590.787,60	47.590.787,60	93.079.490,11	93.079.490,11							
Projekat centralnog grijanja u Prije donu	A	EUR	2.916.666,62	2.916.666,62	5.704.504,08	5.704.504,08							
Vodovod i kanalizacija Bijeljina	A	EUR	421.811,37	421.811,37	824.991,33	824.991,33							
Ukupno vanjska država na jamstva					185.295.010,65	185.295.010,65							

Vanjska jamstva entiteta	Naziv projekta	Transha	Originalna valuta	Stanje duga u originalnoj valuti		Stanje duga-prenatu u BAM / KM							
				Ukupno	od toga Republika Srpska	Ukupno	od toga Republika Srpska	Distrikt Brčko	Institucije				
Novi dug													
Evropska banka za obnovu i razvoj (EBRD)													
Garancija za Fond za zaštitu životne sredine i energetiku efikasnost Republike Srpske													
		A	EUR	45.000,00	45.000,00	88.012,35	88.012,35						
Izvozn - uozna banka Kine (CEIM)													
		A	EUR	29.862.000,54	29.862.000,54	58.404.996,52	58.404.996,52						
		A	EUR	29.862.000,54	29.862.000,54	58.404.996,52	58.404.996,52						
						58.493.008,87	58.493.008,87						
						243.788.019,51	243.788.019,51						

Табела бр. 5

Преглед сервисираних обвеза јавственог ванјабог дуга Босне и Херцеговине у 2024. години

Ванјабог дуг државне јединице	Босна и Херцеговина			од њега државно Федерацији БиХ			од њега државно Републици Српској			Остале јединице у БиХ / КМ		
	Главно	Камата и др. трошкови	Укупно	Главно	Камата и др. трошкови	Укупно	Главно	Камата и др. трошкови	Укупно	Главно	Камата и др. трошкови	Укупно
Европска банка за обнову и развој	46.237.482,56	10.995.628,09	57.233.110,65	-	-	-	46.237.482,56	10.995.628,09	57.233.110,65	-	-	-
Укупно	46.237.482,56	10.995.628,09	57.233.110,65	-	-	-	46.237.482,56	10.995.628,09	57.233.110,65	-	-	-
Ванјабог јавственог дуга												
Федерација	Укупно			од њега Федерацији БиХ			од њега Републици Српској			од њега Бијелици БиХ		
	Главно	Камата и др. трошкови	Укупно	Главно	Камата и др. трошкови	Укупно	Главно	Камата и др. трошкови	Укупно	Главно	Камата и др. трошкови	Укупно
Европска банка за обнову и развој	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Босанска банка за обнову и развој	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Изуменом трговачка банка	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
А.А. банка а.д. Београд	9.006.597,15	481.415,13	9.488.012,28	-	-	-	9.006.597,15	481.415,13	9.488.012,28	-	-	-
Укупно	9.006.597,15	382.877,44	9.389.474,59	-	-	-	9.006.597,15	382.877,44	9.389.474,59	-	-	-
Свакупно	55.244.079,71	11.378.505,53	66.622.585,24	-	-	-	55.244.079,71	11.378.505,53	66.622.585,24	-	-	-

Табела бр. 6

Plan servisiranja jamstvenog vanjskog duga Bosne i Hercegovine u 2026. godini

Vanjska državna jamstva	Bosna i Hercegovina			od toga allocirano Federaciji BiH			od toga allocirano Republici Srpskoj			Ostave izdatone ЦВАМ / КМ od toga allocirano Institucije BiH		
	Glavnica	Kamata i dr. troškovi	Ukupno	Glavnica	Kamata i dr. troškovi	Ukupno	Glavnica	Kamata i dr. troškovi	Ukupno	Glavnica	Kamata i dr. troškovi	Ukupno
Kreditör												
Evropska banka za obnovu i razvoj	45.412.401,15	3.926.379,23	49.338.780,38				45.412.401,15	3.926.379,23	49.338.780,38			
Ukupno	45.412.401,15	3.926.379,23	49.338.780,38				45.412.401,15	3.926.379,23	49.338.780,38			
Vanjska jamstva entiteta	Ukupno			od toga Federaciji BiH			od toga Republici Srpskoj			od toga Institucije BiH		
	Glavnica	Kamata i dr. troškovi	Ukupno	Glavnica	Kamata i dr. troškovi	Ukupno	Glavnica	Kamata i dr. troškovi	Ukupno	Glavnica	Kamata i dr. troškovi	Ukupno
Kreditör												
Koordinirana banka za obnovu i razvoj	204.364,24	140.952,59	345.316,83				204.364,24	140.952,59	345.316,83			
Ukupno	204.364,24	140.952,59	345.316,83				204.364,24	140.952,59	345.316,83			
Sveukupno	45.616.765,39	4.067.331,82	50.684.101,99				45.616.765,39	4.067.331,82	50.684.101,99			

**БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
УПРАВА ЗА ИНДИРЕКТНО
ОПОРЕЗИВАЊЕ**

616

На основу члана 372. став (2) Одлуке о спровођењу Закона о царинској политици у Босни и Херцеговини ("Службени гласник БиХ", бр. 13/19, 54/19, 21/20, 47/21, 49/21, 4/22, 23/22 и 6/23) и члана 14. став (3) Закона о систему индиректног опорезивања у Босни и Херцеговини ("Службени гласник БиХ", бр. 44/03, 52/04, 34/07, 4/08, 49/09, 32/13 и 91/17), Управни одбор Управе за индиректно опорезивање, на 10. сједници одржаној 05.09.2025. године, донио је

**ОДЛУКУ
О ВИСИНИ СТОПЕ КОМПЕНЗАТОРНЕ КАМАТЕ ЗА
ПЕРИОД ОД 01. ЈУЛА 2025. ГОДИНЕ
ДО 31. ДЕЦЕМБРА 2025. ГОДИНЕ**

Члан 1.
(Предмет)

Овом одлуком утврђује се висина стопе компензаторне камате за период од 01. јула 2025. године до 31. децембра 2025. године.

Члан 2.

(Висина стопе компензаторне камате)

Висина стопе компензаторне камате која се, у складу са чланом 372. Одлуке о спровођењу Закона о царинској политици у Босни и Херцеговини, зарачунава на износ увозних дажбина у случају када царински дуг настане у вези с добијеним производом или увозном робом у поступку унутрашње обраде или привременог увоза, за период из члана 1. ове одлуке износи 12%.

Члан 3.

(Ступање на снагу)

Ова одлука ступа на снагу 01. јула 2025. године и објављује се у "Службеном гласнику БиХ".

Број 02-02-20-1/25
05. септембра 2025. године
Бањалука

Председавајући
Управног одбора
Др **Срђан Амиџић**, с. р.

На основу члана 372. став (2) Одлуке о provoђењу Закона о царинској политици у Босни и Херцеговини ("Службени гласник БиХ", бр. 13/19, 54/19, 21/20, 47/21, 49/21, 4/22, 23/22 и 6/23) и члана 14. став (3) Закона о систему индиректног опорезивања у Босни и Херцеговини ("Службени гласник БиХ", бр. 44/03, 52/04, 34/07, 4/08, 49/09, 32/13 и 91/17), Управни одбор Управе за индиректно опорезивање, на 10. сједници одржаној 05.09.2025. године, донио је

**ОДЛУКУ
О ВИСИНИ СТОПЕ КОМПЕНЗАТОРНЕ КАМАТЕ ЗА
ПЕРИОД ОД 01. ЈУЛА 2025. ГОДИНЕ
ДО 31. ДЕЦЕМБРА 2025. ГОДИНЕ**

Члан 1.
(Предмет)

Овом одлуком утврђује се висина стопе компензаторне камате за период од 01. јула 2025. године до 31. децембра 2025. године.

Члан 2.

(Висина стопе компензаторне камате)

Висина стопе компензаторне камате која се, у складу са чланом 372. Одлуке о provoђењу Закона о царинској политици у Босни и Херцеговини, зарачунава на износ увозних дажбина у

случају када царински дуг настане у вези с добијеним производом или увозном робом у поступку унутарње обраде или привременог увоза, за период из члана 1. ове одлуке износи 12%.

Члан 3.

(Ступање на снагу)

Ова одлука ступа на снагу 01. јула 2025. године и објављује се у "Службеном гласнику БиХ".

Број 02-02-20-1/25
05. септембра 2025. године
Бањалука

Предsjednik
Управног одбора
Др. **Срђан Амиџић**, с. р.

Темелјем чланка 372. ставак (2) Одлуке о provoђењу Закона о царинској политици у Босни и Херцеговини ("Службени гласник БиХ", бр. 13/19, 54/19, 21/20, 47/21, 49/21, 4/22, 23/22 и 6/23) и чланка 14. ставак (3) Закона о sustаву неizrавног опорезивања у Босни и Херцеговини ("Службени гласник БиХ", бр. 44/03, 52/04, 34/07, 4/08, 49/09, 32/13 и 91/17), Управни одбор Управе за неizrавно опорезивање, на 10. сједници одржаној 05.09.2025. године, донио је

**ОДЛУКУ
О ВИСИНИ СТОПЕ КОМПЕНЗАТОРНЕ КАМАТЕ ЗА
РАЗДОБЛЈЕ ОД 01. СРПЊА 2025. ГОДИНЕ
ДО 31. ПРОСИНЦА 2025. ГОДИНЕ**

Чланак 1.
(Предмет)

Овом одлуком утврђује се висина стопе компензаторне камате за раздоблје од 01. српња 2025. године до 31. просинца 2025. године.

Чланак 2.

(Висина стопе компензаторне камате)

Висина стопе компензаторне камате која се, суkladно чланку 372. Одлуке о provoђењу Закона о царинској политици у Босни и Херцеговини, зарачунава на износ увозних пристojби у случају када царински дуг настане у свеzi с добијеним производом или увозном робом у поступку унутарње обраде или привременог увоза, за раздоблје из чланка 1. ове одлуке износи 12%.

Чланак 3.

(Ступање на снагу)

Ова одлука ступа на снагу 01. српња 2025. године и објављује се у "Службеном гласнику БиХ".

Број 02-02-20-1/25
05. ружна 2025. године
Бањалука

Предsjedatelj
Управног одбора
Др. **Срђан Амиџић**, в. р.

617

На основу члана 14. став 1) алинеја vii) Закона о систему индиректног опорезивања у Босни и Херцеговини ("Службени гласник БиХ", бр. 44/03, 52/04, 32/07, 34/07, 4/08, 49/09, 32/13 и 91/17), члана 36. став 1) Закона о акцизама у Босни и Херцеговини ("Службени гласник БиХ", бр. 49/09, 49/14, 60/14, 91/17 и 50/22), а у вези са чланом 60. Правилника о примјени Закона о акцизама у Босни и Херцеговини ("Службени гласник БиХ", бр. 50/09, 80/11, 48/12, 74/14, 85/17, 4/18, 3/21, 62/21 и 85/22), Управни одбор Управе за индиректно опорезивање, по приједлозима Влада Федерације Босне и Херцеговине и Републике Српске и у складу са Рјешењима Савјета за државну помоћ број УП-И 03-26-1-63-5/22, УП/И 03-26-1-62-4/22, на 10. сједници, одржаној 05.09.2025. године, донио је

**ОДЛУКУ
О КОЛИЧИНАМА ДИЗЕЛ ГОРИВА НА КОЈЕ СЕ НЕ
ПЛАЋА ПУТАРИНА ЗА 2025. ГОДИНУ**

Члан 1.

Овом одлуком утврђују се количине дизел горива које користе жељезнице, а на које се не плаћа путарина за 2025. годину (у даљем тексту: ослобађање).

Члан 2.

(1) Корисници ослобађања из члана 1. ове одлуке су следећи субјекти:

I. ЖЕЉЕЗНИЦЕ БиХ		
1.1.	ЈП "Жељезнице Федерације Босне и Херцеговине" д.о.о. Сарајево	2.888.430
1.2.	"Жељезнице Републике Српске" а.д. Добој	1.060.000

- (2) Жељезнице Федерације БиХ ослобађају се за 2025. годину у укупној количини од 2.888.430 литара.
(3) Жељезнице Републике Српске ослобађају се за 2025. годину у укупној количини од 1.060.000 литара.

Члан 3.

- (1) За реализацију ове одлуке задужује се Управа за индиректно опорезивање.
(2) Управа за индиректно опорезивање једном у три мјесеца поднијеће Управном одбору Извјештај о реализацији ове одлуке.

Члан 4.

- (1) Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику БиХ", а примјенљиваће се за 2025. годину.
(2) Одлука ће бити објављена у Службеним гласилима ентитета.

Број 02-02-59-1/24

05. септембра 2025. године
Бања Лука

Председавајући УО УИО
Др **Срђан Амидић**, с. р.

Na основу члана 14. став 1) alineја vii) Закона о систему индиректног опорезивања у Босни и Херцеговини ("Службени гласник БиХ", бр. 44/03, 52/04, 32/07, 34/07, 4/08, 49/09, 32/13 и 91/17), члана 36. став 1) Закона о акцизама у Босни и Херцеговини ("Службени гласник БиХ", бр. 49/09, 49/14, 60/14, 91/17 и 50/22), а у вези са чланом 60. Правилника о примјени Закона о акцизама у Босни и Херцеговини ("Службени гласник БиХ", бр. 50/09, 80/11, 48/12, 74/14, 85/17, 4/18, 3/21, 62/21 и 85/22), Управни одбор Управе за индиректно опорезивање, по приједлозима Влада Федерације Босне и Херцеговине и Републике Српске и у складу са Рјешењима Вјећа за државну помоћ број UP-I 03-26-1-63-5/22 и UP/I 03-26-1-62-4/22, на 10. сједници, одржаној 05.09.2025. године, донио је

**ОДЛУКУ
О КОЛИЧИНАМА ДИЗЕЛ ГОРИВА НА КОЈЕ СЕ НЕ
ПЛАЋА ПУТАРИНА ЗА 2025. ГОДИНУ**

Члан 1.

Овом одлуком утврђују се количине дизел горива које користе жељезнице, а на које се не плаћа путарина за 2025. годину (у даљњем тексту: ослобађање).

Члан 2.

(1) Корисници ослобађања из члана 1. ове одлуке су следећи субјекти:

I. ЖЕЉЕЗНИЦЕ БиХ		
1.1.	ЈП "Жељезнице Федерације Босне и Херцеговине" д.о.о. Сарајево	2.888.430
1.2.	"Жељезнице Републике Српске" а.д. Добој	1.060.000

- (2) Жељезнице Федерације БиХ ослобађају се за 2025. годину у укупној количини од 2.888.430 литара.
(3) Жељезнице Републике Српске ослобађају се за 2025. годину у укупној количини од 1.060.000 литара.

Члан 3.

- (1) За реализацију ове одлуке задужује се Управа за индиректно опорезивање.
(2) Управа за индиректно опорезивање једном у три мјесеца поднијеће Управном одбору Извјештај о реализацији ове одлуке.

Члан 4.

- (1) Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику БиХ", а примјенљиваће се за 2025. годину.
(2) Одлука ће бити објављена и у службеним гласилима ентитета.

Број 02-02-59-1/24

05. септембра 2025. године
Банја Лука

Председавајући УО УИО
Др **Срдан Амидић**, с. р.

Na temelju члана 14. ставак 1) alineја vii) Закона о sustavu neizravnog опорезивања у Босни и Херцеговини ("Службени гласник БиХ", бр. 44/03, 52/04, 32/07, 34/07, 4/08, 49/09, 32/13 и 91/17), члана 36. ставак 1) Закона о трошаринама у Босни и Херцеговини ("Службени гласник БиХ", бр. 49/09, 49/14, 60/14, 91/17 и 50/22), а у свези са чланком 60. Правилника о примјени Закона о трошаринама у Босни и Херцеговини ("Службени гласник БиХ", бр. 50/09, 80/11, 48/12, 74/14, 85/17, 4/18, 3/21, 62/21 и 85/22), Управни одбор Управе за неizravno опорезивање, по приједлозима Влада Федерације Босне и Херцеговине и Републике Српске и суkladно Рјешењима Вјећа за државну потпору број UP-I 03-26-1-63-5/22 UP/I 03-26-1-62-4/22, на 10. сједници, одржаној 05.09.2025. године, донио је

**ОДЛУКУ
О КОЛИЧИНАМА ДИЗЕЛ ГОРИВА НА КОЈЕ СЕ НЕ
ПЛАЋА ЦЕТАРИНА ЗА 2025. ГОДИНУ**

Чланак 1.

Овом одлуком утврђују се количине дизел горива које користе жељезнице, а на које се не плаћа цестарина за 2025. годину (у даљњем тексту: ослобађање).

Чланак 2.

(1) Корисници ослобађања из члана 1. ове одлуке су следећи субјекти:

I. ЖЕЉЕЗНИЦЕ БиХ		
1.1.	ЈП "Жељезнице Федерације Босне и Херцеговине" д.о.о. Сарајево	2.888.430
1.2.	"Жељезнице Републике Српске" а.д. Добој	1.060.000

- (2) Жељезнице Федерације БиХ ослобађају се за 2025. годину у укупној количини од 2.888.430 литара.
(3) Жељезнице Републике Српске ослобађају се за 2025. годину у укупној количини од 1.060.000 литара.

Чланак 3.

- (1) За реализацију ове одлуке задужује се Управа за неizravno опорезивање.
(2) Управа за неizravno опорезивање једном у три мјесеца поднијеће Управном одбору Извјешће о реализацији ове одлуке.

Чланак 4.

- (1) Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику БиХ", а примјенљиваће се за 2025. годину.

(2) Odluka će biti objavljena i u službenim glasilima entiteta.

Број 02-02-59-1/24
05. rujna 2025. godine
Banja Luka

Председатељ УО УНО
Dr. Srđan Amidžić, v. r.

ДРЖАВНА РЕГУЛАТОРНА КОМИСИЈА ЗА ЕЛЕКТРИЧНУ ЕНЕРГИЈУ - ДЕРК

618

На основу чл. 4.2., 4.7. и 7. Закона о преносу, регулатору и оператору система електричне енергије у Босни и Херцеговини ("Службени гласник БиХ", број 7/02, 13/03, 76/09 и 1/11), члана 36. Пословника о раду Државне регулаторне комисије за електричну енергију ("Службени гласник БиХ", број 2/05) и члана 16. Правилника о лиценцама - Пречишћени текст ("Службени гласник БиХ", број 63/16), рјешавајући по захтјеву правног лица "Renewable Energy Solutions BH" д.о.о., Бања Лука, од 13. јуна 2025. године, на сједници Државне регулаторне комисије за електричну енергију, одржаној 3. септембра 2025. године, донијета је

ОДЛУКА

О ИЗДАВАЊУ ПРИВРЕМЕНЕ ЛИЦЕНЦЕ ЗА ДЈЕЛАТНОСТ МЕЂУНАРОДНЕ ТРГОВИНЕ ЕЛЕКТРИЧНОМ ЕНЕРГИЈОМ

1. Правном лицу "Renewable Energy Solutions BH" д.о.о., Бања Лука, издаје се привремена лиценца за обављање дјелатности међународне трговине електричном енергијом.
2. Привремена лиценца из тачке 1. ове одлуке издаје се за период од 16. септембра 2025. године до 15. септембра 2027. године и користи се у складу са Стандардним условима за коришћење лиценце за обављање дјелатности међународне трговине електричном енергијом ("Службени гласник БиХ", број 14/16).
3. Привремена лиценца за обављање дјелатности међународне трговине електричном енергијом саставни је дио ове одлуке.
4. Власник привремене лиценце је у обавези плаћати регулаторну накнаду у периоду важења привремене лиценце, на начин и у роковима утврђеним посебним актом.
5. Ова одлука ступа на снагу даном доношења, а њен диспозитив ће бити објављен у "Службеном гласнику БиХ" и службеним гласилима ентитета.

Број 05-28-12-195-17/25

3. септембра 2025. године
Тузла

Председавајући Комисије
Суад Зељковић, с. р.

На основу чл. 4.2., 4.7. и 7. Закона о пријеносу, регулатору и оператору система електричне енергије у Босни и Херцеговини ("Службени гласник БиХ", број 7/02, 13/03, 76/09 и 1/11), члана 36. Пословника о раду Државне регулаторне комисије за електричну енергију ("Службени гласник БиХ", број 2/05) и члана 16. Правилника о лиценцама - Пречишћени текст ("Службени гласник БиХ", број 63/16), рјешавајући по захтјеву правног лица "Renewable Energy Solutions BH" д.о.о., Бања Лука, од 13. јуна 2025. године, на сједници Државне регулаторне комисије за електричну енергију, одржаној 3. септембра 2025. године, донијета је

ОДЛУКА

О ИЗДАВАЊУ ПРИВРЕМЕНЕ ЛИЦЕНЦЕ ЗА ДЈЕЛАТНОСТ МЕЂУНАРОДНЕ ТРГОВИНЕ ЕЛЕКТРИЧНОМ ЕНЕРГИЈОМ

1. Правном лицу "Renewable Energy Solutions BH" д.о.о., Бања Лука, издаје се привремена лиценца за обављање дјелатности међународне трговине електричном енергијом.
2. Привремена лиценца из тачке 1. ове Оdlуке издаје се за период од 16. септембра 2025. године до 15. септембра 2027. године и користи се у складу са Стандардним uvjetима за коришћење лиценце за обављање дјелатности међународне трговине електричном енергијом ("Службени гласник БиХ", број 14/16).
3. Привремена лиценца за обављање дјелатности међународне трговине електричном енергијом саставни је дио ове Оdlуке.
4. Власник привремене лиценце је у обавези плаћати регулаторну накнаду у периоду важења привремене лиценце, на начин и у роковима утврђеним посебним актом.
5. Ова Оdlука ступа на снагу даном доношења, а њен диспозитив bit će објављен у "Службеном гласнику БиХ" и службеним гласилима ентитета.

Број 05-28-12-195-17/25

3. септембра 2025. године
Тузла

Председавајући Комисије
Суад Зељковић, с. р.

На основу чл. 4.2., 4.7. и 7. Закона о пријеносу, регулатору и оператору система електричне енергије у Босни и Херцеговини ("Службени гласник БиХ", број 7/02, 13/03, 76/09 и 1/11), члана 36. Пословника о раду Државне регулаторне комисије за електричну енергију ("Службени гласник БиХ", број 2/05) и члана 16. Правилника о лиценцама - Пречишћени текст ("Службени гласник БиХ", број 63/16), рјешавајући по захтјеву правне особе "Renewable Energy Solutions BH" д.о.о., Бања Лука, од 13. јуна 2025. године, на сједници Државне регулаторне комисије за електричну енергију, одржаној 3. јуна 2025. године, донијета је

ОДЛУКА

О ИЗДАВАЊУ ПРИВРЕМЕНЕ ЛИЦЕНЦЕ ЗА ДЈЕЛАТНОСТ МЕЂУНАРОДНЕ ТРГОВИНЕ ЕЛЕКТРИЧНОМ ЕНЕРГИЈОМ

1. Правној особи "Renewable Energy Solutions BH" д.о.о., Бања Лука, издаје се привремена лиценца за обављање дјелатности међународне трговине електричном енергијом.
2. Привремена лиценца из тачке 1. ове Оdlуке издаје се за раздобље од 16. јуна 2025. године до 15. јуна 2027. године и користи се у складу са Стандардним uvjetима за коришћење лиценце за обављање дјелатности међународне трговине електричном енергијом ("Службени гласник БиХ", број 14/16).
3. Привремена лиценца за обављање дјелатности међународне трговине електричном енергијом саставни је дио ове Оdlуке.
4. Власник привремене лиценце је у обавези плаћати регулаторну накнаду у раздобљу важења привремене лиценце, на начин и у роковима утврђеним посебним актом.
5. Ова Оdlука ступа на снагу даном доношења, а њена изрека bit će објављена у "Службеном гласнику БиХ" и службеним гласилима ентитета.

Број 05-28-12-195-17/25

3. јуна 2025. године
Тузла

Председатељ Комисије
Суад Зељковић, в. р.

619

На основу чл. 4.2., 4.7. и 7. Закона о преносу, регулатору и оператору система електричне енергије у Босни и Херцеговини ("Службени гласник БиХ", број 7/02, 13/03, 76/09 и 1/11), члана 36. Пословника о раду Државне регулаторне комисије за електричну енергију ("Службени гласник БиХ", број 2/05) и члана 49. Правилника о лиценцама - Пречишћени текст ("Службени гласник БиХ", број 63/16), рјешавајући по захтјеву правног лица "Green Energy Trading - Трговина зеленом енергијом" д.о.о., Читлук од 11. јула 2025. године, на сједници Државне регулаторне комисије за електричну енергију, одржаној 3. септембра 2025. године, донијета је

ОДЛУКА**О ИЗМЈЕНИ ОДЛУКЕ О ИЗДАВАЊУ ЛИЦЕНЦЕ ЗА ДЈЕЛАТНОСТ МЕЂУНАРОДНЕ ТРГОВИНЕ ЕЛЕКТРИЧНОМ ЕНЕРГИЈОМ**

- У Одлуци о издавању лиценце за дјелатност међународне трговине електричном енергијом број 05-28-12-223-16/24 од 13. августа 2024. године, тачка 1. мијења се и гласи:
"Правном лицу "Green Energy Trading - Трговина зеленом енергијом" д.о.о., Читлук, издаје се лиценца за обављање дјелатности међународне трговине електричном енергијом."
- Ова одлука ступа на снагу даном доношења, а њен диспозитив ће бити објављен у "Службеном гласнику БиХ" и службеним гласилима ентитета.

Број 05-28-12-220-16/25

3. септембра 2025. године
ТузлаПредседавајући Комисије
Суад Зељковић, с. р.

На основу чл. 4.2., 4.7. и 7. Закона о пријеносу, регулатору и оператору система електричне енергије у Босни и Херцеговини ("Службени гласник БиХ", број 7/02, 13/03, 76/09 и 1/11), члана 36. Пословника о раду Државне регулаторне комисије за електричну енергију ("Службени гласник БиХ", број 2/05) и члана 49. Правилника о лиценцама - Прочишћени текст ("Службени гласник БиХ", број 63/16), рјешавајући по захтјеву правне особе "Green Energy Trading - Трговина зеленом енергијом" д.о.о., Читлук од 11. септембра 2025. године, на сједници Државне регулаторне комисије за електричну енергију, одржаној 3. јуна 2025. године, донијета је

ОДЛУКА**О ИЗМЈЕНИ ОДЛУКЕ О ИЗДАВАЊУ ЛИЦЕНЦЕ ЗА ДЈЕЛАТНОСТ МЕЂУНАРОДНЕ ТРГОВИНЕ ЕЛЕКТРИЧНОМ ЕНЕРГИЈОМ**

- У Одлуци о издавању лиценце за дјелатност међународне трговине електричном енергијом број 05-28-12-223-16/24 од 13. колотова 2024. године, тачка 1. мијења се и гласи:
"Правној особи "Green Energy Trading - Трговина зеленом енергијом" д.о.о., Читлук, издаје се лиценца за обављање дјелатности међународне трговине електричном енергијом."
- Ова Одлука ступа на снагу даном доношења, а њена изрека бит ће објављена у "Службеном гласнику БиХ" и службеним гласилима ентитета.

Број 05-28-12-220-16/25

3. јуна 2025. године
ТузлаПредседатељ Комисије
Суад Зељковић, в. р.**САВЈЕТ ЗА ДРЖАВНУ ПОМОЋ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ****620**

На основу чл. 4.2., 4.7. и 7. Закона о пријеносу, регулатору и оператору система електричне енергије у Босни и Херцеговини ("Службени гласник БиХ", број 7/02, 13/03, 76/09 и 1/11), члана 36. Пословника о раду Државне регулаторне комисије за електричну енергију ("Службени гласник БиХ", број 2/05) и члана 49. Правилника о лиценцама - Пречишћени текст ("Службени гласник БиХ", број 63/16), рјешавајући по захтјеву правног лица "Green Energy Trading - Трговина зеленом енергијом" д.о.о., Читлук од 11. јула 2025. године, на сједници Државне регулаторне комисије за електричну енергију, одржаној 3. септембра 2025. године, донијета је

ОДЛУКА**О ИЗМЈЕНИ ОДЛУКЕ О ИЗДАВАЊУ ЛИЦЕНЦЕ ЗА ДЈЕЛАТНОСТ МЕЂУНАРОДНЕ ТРГОВИНЕ ЕЛЕКТРИЧНОМ ЕНЕРГИЈОМ**

- У Одлуци о издавању лиценце за дјелатност међународне трговине електричном енергијом број 05-28-12-223-16/24 од 13. августа 2024. године, тачка 1. мијења се и гласи:
"Правном лицу "Green Energy Trading - Трговина зеленом енергијом" д.о.о., Читлук, издаје се лиценца за обављање дјелатности међународне трговине електричном енергијом."
- Ова Одлука ступа на снагу даном доношења, а њен диспозитив бит ће објављен у "Службеном гласнику БиХ" и службеним гласилима ентитета.

Број 05-28-12-220-16/25

3. септембра 2025. године
ТузлаПредседавајући Комисије
Суад Зељковић, с. р.

На основу члана 12. став (7) Закона о систему државне помоћи у Босни и Херцеговини ("Службени гласник БиХ", бр. 10/12 и 39/20) и члана 193. Закона о управном поступку ("Службени гласник БиХ", бр. 29/02, 12/04, 88/07, 93/09, 41/13 и 53/16), рјешавајући у поступку ех пост контроле усклађености државне помоћи с прописима о државној помоћи, покренутом на основу пријаве Министарства енергетике и рударства Републике Српске за одобрење државне помоћи у облику гаранције кориснику ЗП "Хидроелектране на Дрини" а.д. Вишеград за кредитно задужење код Извозно-увозне банке Кине за пројекат финансирања и изградње хидроелектрана Б-1, Б-2а и Б-3 на ријечи Бистрици, Савјет за државну помоћ Босне и Херцеговине на 167. сједници, одржаној 18. августа 2025. године, донио је следеће

РЈЕШЕЊЕ

- Одобрава се ех пост државна помоћ додијељена у облику гаранције Републике Српске кориснику ЗП "Хидроелектране на Дрини" а.д. Вишеград за кредитно задужење у износу од 74.783.680,39 евра за пројекат финансирања и изградње хидроелектрана Б-1, Б-2а и Б-3 на ријечи Бистрици, јер је у складу са Законом о систему државне помоћи у Босни и Херцеговини.
- Ово рјешење биће објављено у "Службеном гласнику БиХ", службеним гласилима ентитета и Брчко Дистрикта Босне и Херцеговине.

Образложење**1. Захтјев за покретање поступка**

Савјет за државну помоћ Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Савјет) запримио је 02.12.2024. године, под бројем: УП/1 03-26-1-70-1/24, пријаву Министарства енергетике и рударства Републике Српске за одобрење државне помоћи у облику гаранције Републике Српске кориснику ЗП "Хидроелектране на Дрини" а.д. Вишеград за кредитно задужење код Извозно-увозне банке Кине (у даљем тексту: СЕХИМ банка) за пројекат финансирања и изградње хидроелектрана Б-1, Б-2а и Б-3 на ријеци Бистрици.

У смислу члана 14. став (1) Закона о систему државне помоћи у Босни и Херцеговини (у даљем тексту: Закон), Министарство финансија Републике Српске је својим актом дало консултативно мишљење, број 06.10/421-356-1/24 од 25.11.2024. године, на пријаву државне помоћи Министарства енергетике и рударства Републике Српске која се односи на издавање гаранције Републике Српске за кредитно задужење предузећа ЗП "Хидроелектране на Дрини" а.д. Вишеград код СЕХИМ банке за пројекат финансирања и изградње хидроелектрана Б-1, Б-2а и Б-3 на ријеци Бистрици, те у прилогу, сходно одредби члана 12. став (2) Закона, доставило Савјету Образац за пријаву државне помоћи Министарства енергетике и рударства Републике Српске.

Уз Образац за пријаву државне помоћи (у даљем тексту: Образац пријаве), подносилац је доставио сљедећа документа:

- Иницијативу за издавање гаранције ЗП "Хидроелектране на Дрини" а.д. Вишеград, број 04-00-132-64/24 од 05.11.2024. године,
- Потврду Пореске управе Републике Српске о регистрацији ЗП "Хидроелектране на Дрини" а.д. Вишеград, број 06/1.07/0804-053-64-16/14 од 03.09.2014. године,
- Увјерење Управе за индиректно опорезивање БиХ о регистрацији ЗП "Хидроелектране на Дрини" а.д. Вишеград, број 04/1-17-1-УПЈР/1-6858-2/14 од 06.11.2014. године,
- Рјешење Окружног привредног суда у Источном Сарајеву о регистрацији ЗП "Хидроелектране на Дрини" а.д. Вишеград, број 061-0-Рег-23-000076 од 16.02.2023. године,
- Уговор о концесији за изградњу хидроелектрана Бистрица Б-1, Бистрица Б-2а и Бистрица Б-3 на ријеци Бистрици, број 05-312-1290/06 од 30.08.2006. године,
- Анекс Уговора о концесији, број 05.07/312-233/09 од 11.03.2009. године,
- Анекс II Уговора о концесији од 01.12.2009. године,
- Анекс III Уговора о концесији, број 05.07/312-588/10 од 15.07.2010. године,
- Анекс IV Уговора о концесији, број 05.05/312-463/11 од 13.07.2011. године,
- Анекс V Уговора о концесији, број 05.05/312-885-4/12 од 05.02.2012. године,
- Уговор о преносу - уступању Уговора о концесији, број 05.07/312-229/09 од 10. 03. 2009. године,
- Рјешење Комисије за концесије Републике Српске, број 01-321/10 од 23.06.2010. године,
- Инвестициону одлуку Надзорног одбора ХЕ "Бистрица" д.о.о. Фоча, број НО-22-9/22 од 18.02.2022. године,
- Одлуку о давању сагласности на Инвестициону одлуку Надзорног одбора ХЕ "Бистрица" д.о.о. Фоча за изградњу хидроелектрана Б-1, Б-2а и Б-3

на ријеци Бистрици, број СД-88-8/22 од 18.04.2022. године,

- Одлуку о усвајању Плана развоја Мјешовитог холдинга "Електропривреда Републике Српске" за период 2019 - 2029. година, број 04/1-012-2-1559/19 од 13.06.2019. године,
- Стратегију развоја енергетике Републике Српске до 2035. године,
- Писмо намјере СЕХИМ банке, број ЈУС 2023 НО.2 од 20.03.2023. године,
- Нацрт уговора о гаранцији између Републике Српске, коју заступа Министарство финансија, и СЕХИМ банке који се односи на кредитну линију одобрену ЗП "Хидроелектране на Дрини" а.д. Вишеград од 18.09.2024. године (верзија на српском језику),
- Радну верзију уговора о кредиту између ЗП "Хидроелектране на Дрини" а.д. Вишеград као зајмопримца, МХ "Електропривреда Републике Српске" - МП а.д. Требиње, као гаранта, и СЕХИМ банке, као зајмодавца, од 11.11.2024. године,
- Уговорни споразум о изградњи хидроелектрана Б-1, Б-2а и Б-3 на ријеци Бистрици с пратећим документима, закључен 4. децембра 2019. године између наручиоца - Хидроелектране "Бистрица" д.о.о. Фоча, и извођача - China National Aero-Technology International Engineering Corporation (неовјерена копија),
- Финансијске извјештаје (биланс стања и успјеха) ЗП "Хидроелектране на Дрини" а.д. Вишеград за 2021, 2022. и 2023. годину,
- Анализу - Гаранцију за финансирање пројекта изградње ХЕ "Бистрица" од октобра/новембра 2024. године,
- Дугорочне финансијске пројекције за ЗП "Хидроелектране на Дрини" а.д. Вишеград са освртом на могућност финансирања ХЕ "Бистрица", број 10/24 од 01.03.2024. године,
- Рјешење о одобрењу грађења Хидроелектране Б-3 на ријеци Бистрици, број 16-360-71/09 од 24.04.2010. године,
- Рјешење о одобрењу грађења Хидроелектране Б-1 на ријеци Бистрици, број 16-360-69/09 од 18.01.2011. године,
- Рјешење о одобрењу грађења Хидроелектране Б-2а на ријеци Бистрици, број 16-360-70/09 од 04.04.2023. године,
- Рјешење о издавању еколошке дозволе за пројекат изградње Хидроелектране Б-1 на ријеци Бистрици, број 15.04-96-128/22 од 27.09.2022. године,
- Рјешење о издавању еколошке дозволе за пројекат изградње Хидроелектране Б-2а на ријеци Бистрици, број 15.04-96-129/22 од 27.09.2022. године,
- Рјешење о издавању еколошке дозволе за пројекат изградње Хидроелектране Б-3 на ријеци Бистрици, број 15.04-96-130/22 од 27.09.2022. године,
- Одлуку о давању сагласности МХ "ЕРС" - МП а.д. Требиње - ЗП "Хидроелектране на Дрини" а.д. Вишеград за задужење код Извозно-увозне банке Кине за реализацију пројекта за изградњу хидроелектрана Б-1, Б-2а и Б-3 на ријеци Бистрици, број 04/1-012-3230/24 од 24.10.2024. године,
- Одлуку о давању сагласности на Одлуку Надзорног одбора МХ "ЕРС" - МП а.д. Требиње -

ЗП "Хидроелектране на Дрини" а.д. Вишеград о давању сагласности на Инвестициону одлуку привременог Надзорног одбора Хидроелектране "Бистрица" д.о.о. Фоча за изградњу хидроелектрана Б-1, Б-2а и Б-3 на ријечи Бистрици, број 04/1-012-2-758/22 од 10.03.2022. године,

- Закључак Владе Републике Српске, број 04/1-012-2-3493/24 од 22. 11.2024. године,
- Информацију о иницијативи за издавање гаранције Републике Српске за кредитно задужење МХ "ЕРС" - МП а.д. Требиње - ЗП "Хидроелектране на Дрини" а.д. Вишеград за реализацију пројекта изградње хидроелектрана Б-1, Б-2а и Б-3 на ријечи Бистрици од новембра 2024. године.

Такође, 02.12.2024. године Министарство финансија Републике Српске је актом број 06.10/421-356-2/24 од 27.11.2024. године доставило допуну документације достављену од Министарства енергетике и рударства Републике Српске, акт број 05.05/012-1752-8/24 од 27.11.2025. године, а у вези са пријавом државне помоћи која се односи на издавање гаранције Републике Српске за кредитно задужење предузећа ЗП "Хидроелектране на Дрини" а.д. Вишеград код СЕХИМ банке за пројекат финансирања и изградње хидроелектрана Б-1, Б-2а и Б-3 на ријечи Бистрици. У прилогу наведених аката је достављена Потврда "Grant Thorton" д.о.о. Бања Лука, број 100-300-1-П/24 од 26.11.2025. године, којом се потврђује да предузеће ЗП "Хидроелектране на Дрини" а.д. Вишеград није у финансијским потешкоћама.

Увидом у поднесу пријаву Савјет је утврдио да је она непотпуна, сходно Одлуци о поступцима и обрасцима за подношење обавјештења о државној помоћи и праћење државне помоћи ("Службени гласник БиХ", број 64/13), јер не садржи сва документа неопходна за њену оцјену и доношење одлуке у складу са чланом 12. став (3) Закона.

Наиме, уз пријаву није достављен правни основ за додјелу државне помоћи у облику гаранције, као ни оригинални примјерак Уговорног споразума о изградњи хидроелектрана Б-1, Б-2а и Б-3 на ријечи Бистрици са пратећим документима, закључен 4. децембра 2019. године између наручиоца - Хидроелектране "Бистрица" д.о.о. Фоча, и извођача - China National Aero-Technology International Engineering Corporation нити његова овјерена копија, што није у складу са чланом 2. став (4) Одлуке о поступцима и обрасцима за подношење обавјештења о државној помоћи и праћење државне помоћи, те кредитни рејтинг ЗП "Хидроелектране на Дрини" а.д. Вишеград и ниво осигурања које ће Влада Републике Српске захтијевати од ЗП "Хидроелектране на Дрини" а.д. Вишеград за издавање гаранције Републике Српске (висока, просјечна или ниска).

Узимајући у обзир наведено, Савјет је путем Министарства финансија Републике Српске затражио од Министарства енергетике и рударства Републике Српске допуну предметне пријаве државне помоћи актом број 03-26-1-70-3/24 од 05. 12.2024. године.

Дана 24. 12.2024. године Министарство финансија Републике Српске је актом број 06.10/421-356-2-3/24 од 23. 12.2024. године доставило следећу документацију:

- Нацрт уговора о кредиту између ЗП "Хидроелектране на Дрини" а.д. Вишеград, као зајмопримца, МХ "Електропривреда Републике Српске" - МП а.д. Требиње, као гаранта, и СЕХИМ банке, као зајмодавца, на српском и енглеском језику,

- Нацрт уговора о гаранцији који се односи на кредитну линију одобрену за МХ "Електропривреда Републике Српске" - МП а.д. Требиње - ЗП "Хидроелектране на Дрини" а.д. Вишеград, на српском и енглеском језику,
- Нацрт одлуке о давању сагласности за издавање гаранције Републике Српске за кредитно задужење ЗП "Хидроелектране на Дрини" а.д. Вишеград, као зајмопримца, и МХ "Електропривреда Републике Српске" - МП а.д. Требиње, као гаранта, код СЕХИМ банке, као зајмодавца, за реализацију пројекта изградње хидроелектрана Б-1, Б-2а и Б-3 на ријечи Бистрици,
- Актуелни извод из судског регистра Хидроелектране "Бистрица" д.о.о. Фоча,
- Актуелни извод из судског регистра ЗП "Хидроелектране на Дрини" а.д. Вишеград,
- Уговор о регулисању међусобних односа у вези са пројектом Бистрица између ЗП "Хидроелектране на Дрини" а.д. Вишеград, предузећа Хидроелектране "Бистрица" д.о.о. Фоча и МХ "Електропривреда Републике Српске" - МП а.д. Требиње,
- Изјаву директора ЗП "Хидроелектране на Дрини" а.д. Вишеград о непосједовању кредитног рејтинга, број 04-00-1555/24 од 16.12.2024. године,
- Нацрт уговора о регулисању међусобних права и обавеза између ЗП "Хидроелектране на Дрини" а.д. Вишеград, МХ "Електропривреда Републике Српске" - МП а.д. Требиње, Министарства енергетике и рударства и Министарства финансија Републике Српске,
- Уговорни споразум о изградњи хидроелектрана Б-1, Б-2а и Б-3 на ријечи Бистрици са пратећим документима, закључен 4. децембра 2019. године између наручиоца - Хидроелектране "Бистрица" д.о.о. Фоча, и извођача - China National Aero-Technology International Engineering Corporation, скраћено AVIC, оригинални примјерак на енглеском језику и пријевод на српски језик који је овјерио овлаштени судски тумач.

С обзиром на то да је у "Службеном гласнику Републике Српске", број 108/24 од 13.12.2024. године, објављена Одлука Владе Републике Српске о давању сагласности за издавање гаранције Републике Српске за кредитно задужење МХ "Електропривреда Републике Српске" - МП а.д. Требиње - ЗП "Хидроелектране на Дрини" а.д. Вишеград (као зајмопримца) и МХ "Електропривреда Републике Српске" - МП а.д. Требиње (као гаранта) код Извозно-увозне банке Кине (СЕХИМ банка) за реализацију пројекта изградње хидроелектрана Б-1, Б-2а и Б-3 на ријечи Бистрици (у даљем тексту: Одлука Владе Републике Српске о гаранцији), Савјет се обратио Министарству финансија Републике Српске захтјевом за достављање додатне документације, акт број 03-26-1-70-5/24 од 26. 12.2024. године. У наведеном захтјеву Савјет је истакнуо да је утврдио да је потенцијална државна помоћ у облику гаранције додијељена кориснику ЗП "Хидроелектране на Дрини" а.д. Вишеград даном ступања на снагу претходно наведене одлуке Владе Републике Српске о гаранцији, а то је наредни дан од дана објављивања у "Службеном гласнику Републике Српске", односно 14. 12.2024. године. Наиме, чланом 2. тачка 16) Уредбе о намјени, критеријумима и условима за додјелу државне помоћи у Републици Српској ("Службени гласник Републике Српске", број 111/20) прописано је да се као датум додјеле помоћи означава дан на који је, на основу прописа Републике

Српске, корисник стекао право на примање помоћи, те је Савјет у конкретном случају закључио да је потенцијална државна помоћ додијелена даном ступања на снагу Одлуке Владе Републике Српске о гаранцији, која представља правни основ за издавање гаранције Републике Српске, а заједно са самом гаранцијом представља правни основ за додјелу државне помоћи кориснику ЗП "Хидроелектране на Дрини" а.д. Вишеград.

Сходно наведеном, Савјет је предметним актом обавијестио Министарство финансија Републике Српске да ће усклађеност предметне државне помоћи у облику гаранције за кредитно задужење ЗП "Хидроелектране на Дрини" а.д. Вишеград оцјењивати у поступку ех пост контроле у складу са чланом 12. став (7) Закона, којим је прописано да Савјет може да одобри државну помоћ ех пост ако утврди да је предметна државна помоћ усклађена са овим законом и подзаконским актима донесеним у складу са чланом 24. овог закона те у сврху доношења одлуке затражио достављање докумената наведених у тач. VIII и IX Одлуке о гаранцији ("Службени гласник Републике Српске", број 108/24).

Дана 17.01.2025. године Министарство финансија је актом број 06.10/421-356-5/24 од 10.01.2025. године доставило сљедећу документацију:

- Уговор о кредиту закључен 21.12.2024. године између МХ "Електропривреда Републике Српске" - МП а.д. Требиње - ЗП "Хидроелектране на Дрини" а.д. Вишеград, као зајмопримца, и МХ "Електропривреда Републике Српске" - МП а.д. Требиње, као гаранта, и Извозно-увозне банке Кине (СЕХИМ банка), као зајмодавца, превод на српски језик који је овјерио овлаштени судски тумач (у даљем тексту: Уговор о кредиту),
- Уговор о гаранцији који се односи на кредитну линију одобрену ЗП "Хидроелектране на Дрини" а.д. Вишеград, закључен 21. 12.2024. године између Републике Српске, коју представља Министарство финансија Републике Српске, као гаранта, и СЕХИМ банке, као корисника, превод на српски језик који је овјерио овлаштени судски тумач (у даљем тексту: Уговор о гаранцији),
- Уговор о регулисању међусобних права и обавеза по основу Гаранције Републике Српске за кредитно задужење ЗП "Хидроелектране на Дрини" а.д. Вишеград, као зајмопримца, и Мјешовитог холдинга "Електропривреда Републике Српске" - МП а.д. Требиње, као гаранта, код Извозно-увозне банке Кине (СЕХИМ банка), као зајмодавца, за реализацију пројекта изградње хидроелектрана Б-1, Б-2а и Б-3 на ријеци Бистрици, закључен 31. 12.2024. године између Републике Српске - Министарства финансија и Министарства енергетике и рударства, као давалаца гаранције, ЗП "Хидроелектране на Дрини" а.д. Вишеград, као зајмопримца, и Мјешовитог холдинга "Електропривреда Републике Српске" - МП а.д. Требиње, као гаранта (у даљем тексту: Уговор о регулисању међусобних права и обавеза по основу гаранције Републике Српске).

Такође, Министарство финансија Републике Српске је 29. 01. 2025. године, актом број 06.10/421-356-6/25 од 27.01.2025. године, доставило овјерену копију Уговора о гаранцији који се односи на кредитну линију одобрену ЗП "Хидроелектране на Дрини" а.д. Вишеград, закључен 21.12.2024. године између Републике Српске и СЕХИМ банке,

те 06.02.2025. године, актом број 06.10/421-356-7/25 од 30.01.2025. године, доставило овјерену копију Уговора о кредиту између ЗП "Хидроелектране на Дрини" а.д. Вишеград, као зајмопримца, и Мјешовитог холдинга "Електропривреда Републике Српске" - МП а.д. Требиње, као гаранта, и Извозно-увозне банке Кине (СЕХИМ банка), као зајмодавца.

Савјет се 25.03.2024. године обратио Централној банци Босне и Херцеговине Захтјевом за достављање података о просјечној каматној стопи комерцијалних банака на тржишту капитала, акт број УП/И 03-26-1-70-9/24. Тражене податке Централна банка Босне и Херцеговине доставила је Савјету 15.04.2025. године актом број 114-43-1-911-2/25 од 09.04.2025. године.

Савјет је 29.04. 025. године, под бројем: УП/И 03-26-1-70-11/24, запримио допуну документације од Министарства финансија Републике Српске, акт број 06.10/421-356-8/25 од 24.04. 025. године, у чијем прилогу је достављено правно мишљење Министарства правде Републике Српске о гаранцији за пројекат изградње хидроелектрана Б-1, Б-2а и Б-3 на ријеци Бистрици, број 08.010/020-269/25 од 13. 02. 2025. године, на српском и енглеском језику.

Дана 27 06.2025. године Савјет је под бројем УП/И 03-26-1-70-12/24 запримио од Министарства енергетике и рударства Захтјев за хитно поступање, број 05.05/052-4523/25 од 20. 06. 2025. године.

Савјет се обратио Министарству финансија Републике Српске Захтјевом за достављање додатне документације - план отплата кредита из Уговора о кредиту, акт број УП/И 03-26-1-70-13/24 од 04. 08. 2025. године.

Дана 14. 08. 2025. године Савјет је електронским путем, под бројем: УП/И 03-26-1-70-14/24, запримио допуну документације од Министарства финансија Републике Српске, акт број 06.10/421-356-7/25 од 14.08.2025. године, у чијем прилогу је достављена овјерена копија отплатног плана кредита за изградњу хидроелектрана на ријеци Бистрици.

2. Примјениени прописи

Осим одредаба Закона, Савјет је у поступку примијенио и одредбе Уредбе о намјени, критеријумима и условима за додјелу државне помоћи у Републици Српској ("Службени гласник Републике Српске", број 111/20), Закона о задужевању, дугу и гаранцијама Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске", бр. 71/12, 52/14, 114/17, 131/20, 28/21 и 90/21) и Уредбе о поступку издавања гаранција Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске", број 131/20), те у сврху поређења прописе Европске уније из области државне помоћи.

У складу са одредбом члана 4. став (1) Уредбе о намјени, критеријумима и условима за додјелу државне помоћи у Републици Српској којом је прописано да државна помоћ може да се додијели ако програм (шема) или појединачни пројекат државне помоћи испуњава услове из ове уредбе и члана 71. став 2. Споразума о стабилизацији и придруживању између Европских заједница и Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", број 5/08 - издање међународни уговори) (у даљем тексту: ССП), Савјет је обавезан да приликом оцјене захтјева за додјелу државне помоћи примјењује не само право БиХ него да на одговарајући начин примијени и критеријуме и услове који произлазе из примјене конкуренцијских правила важећих у Заједници и инструмената за тумачење које су усвојиле институције Заједнице. Осим Уредбом о намјени, критеријумима и условима за додјелу државне помоћи у Републици Српској, обавеза примјене наведених критеријума и услова Савјету је прописана одредбом члана 71. став 1.

тачка ц) ССП-а који гласи: Конкуренција и друге економске одредбе "1. Сљедеће је неспојиво са правилном примјеном овог споразума, у мјери у којој то може утицати на трговину између Заједнице и Босне и Херцеговине: (ц) свака државна помоћ којом се нарушава или пријети нарушавању конкуренције давањем предности одређеним предузећима или одређеним производима.", те ставом 2. истог члана који гласи: "2. Свака пракса супротна овом члану оцјењиваће се на основу критеријума који произлазе из примјене правила конкуренције која важе у Заједници, посебно чл. 81, 82, 86. и 87. Уговора о оснивању Европске заједнице (у даљем тексту: Уговор о ЕЗ) и инструмената за тумачење које су усвојиле институције Заједнице."

Како одредбама Закона и Уредбе о намјени, критеријумима и условима за додјелу државне помоћи у Републици Српској нису детаљно образложени критеријуми и услови из појма/дефиниције државне помоћи, критеријуми и услови за додјелу државне помоћи у облику гаранција и улагање у енергију из обновљивих извора, Савјет је у конкретном случају, у сврху поређења, сходно члану 71. став 2. ССП-а, узео у обзир и сљедеће прописе Европске уније:

- Уговор о функционисању Европске уније ("Службени лист Европске уније", серија Ц, број 202, 07.06.2016 - пречишћени текст) (у даљем тексту: УФЕУ),
- Комуникацију Комисије - Смјернице о државној помоћи за климу, заштиту животне средине и енергију за 2022. годину ("Службени лист Европске уније", серија Ц, број 80/1, 18.02.2022) (у даљем тексту: Смјернице Комисије (2022/Ц 80/01)),
- Обавјештење Комисије о појму државне помоћи из члана 107. став 1. Уговора о функционисању Европске уније ("Службени лист Европске уније", серија Ц, број 262/1, 19.07.2016) (у даљем тексту: Обавјештење Комисије (2016/Ц 262/01)),
- Обавјештење Комисије о примјени чл. 87. и 88. Уговора о Европској заједници у области државне помоћи у облику гаранција ("Службени лист Европске уније", серија Ц, број 155, 20.06.2008) (у даљем тексту: Обавјештење Комисије (2008/Ц 155/02)),
- Обавјештење Комисије ЕУ о ревизији методе о одређивању референтних и дисконтних стопа ("Службени лист Европске уније", бр. Ц 14/2008) и
- Одлуку Европске комисије ("Службени лист Европске уније", серија Ц, број 25, 22.01.2021) од 08.12.2020. године у предмету оцјене државне помоћи у облику гаранције додијелене кипарском ЛНГ терминалу, број СА.55388 (2020/Н).

3. Утврђивање чињеница

На основу достављених података, Савјет је у поступку утврдио сљедеће:

3.1. Предмет пријаве државне помоћи

Предмет пријаве је одобрење државне помоћи у облику гаранције Републике Српске кориснику ЗП "Хидроелектране на Дрини" а.д. Вишеград за кредитно задужење код СЕХИМ банке за пројекат финансирања и изградње хидроелектрана Б-1, Б-2а и Б-3 на ријечи Бистрици у износу од 74.783.680,39 евра.

3.2. Даваоци и корисник државне помоћи

Сходно Одлуци Владе Републике Српске о гаранцији, Уговору о гаранцији и Уговору о регулисању међусобних права и обавеза по основу Гаранције Републике Српске,

Министарство финансија и Министарство енергетике и рударства Републике Српске су гаранти, тј. даваоци предметне гаранције те, у складу с тим, представљају даваоце државне помоћи у смислу члана 3. став (2) Закона.

Корисник државне помоћи, у смислу члана 3. став (3) Закона, у конкретном случају је ЗП "Хидроелектране на Дрини" а.д. Вишеград, с обзиром на то да се гаранцијом коју су издали Министарство финансија и Министарство енергетике и рударства Републике Српске безусловно гарантује СЕХИМ банци испуњење његових обавеза у складу са Уговором о кредиту.

3.3. Опис елемената гаранције и пратећих аката

У складу са Одлуком Владе Републике Српске о гаранцији, Уговору о гаранцији и Уговору о регулисању међусобних права и обавеза по основу Гаранције Републике Српске, Република Српска, као давалац гаранције, безусловно гарантује благовремено плаћање свих доспјелих износа који су плативи према Уговору о кредиту између СЕХИМ банке и ЗП "Хидроелектране на Дрини" а.д. Вишеград, као зајмопримца, и МХ "Електропривреда Републике Српске" - МП а.д. Требиње, као гаранта, којим су одобрена кредитна средства за пројекат финансирања и изградње хидроелектрана Б-1, Б-2а и Б-3 на ријечи Бистрици, под сљедећим условима:

- износ кредитног задужења (главница): 74.783.680,39 евра,
- период отплате: 15 година (четири године грејс-периода укљученог у период отплате и 11 година за отплату),
- номинална каматна стопа: једнака шестомјесечном EURIBOR-у увећаном за фиксну маржу од 2,4%, уз напомену да ће се шестомјесечни EURIBOR рачунати као нула (енгл. zero rate) уколико шестомјесечни EURIBOR буде са негативним предзнаком,
- отплата главнице и камате: отплата главнице у једнаким полугодишњим ратама, а камате се отплаћују полугодишње и обрачунавају на остатак дуга,
- једнократна провизија за обраду кредита: 1% на износ кредитног задужења,
- провизија на неповучена средства: 0,3% годишње, обрачунато на основу доступних неповучених средстава зајмодавца током периода доступности,
- остале обавезе плаћања из финансијске документације,
- Sinosure премија осигурања: 5,43% на износ збира главнице и камате кредита СЕХИМ банке. Плаћање премије осигурања предвиђено је у двије једнаке рате, и то: прва у износу од 50% вриједности премије осигурања се плаћа унапријед, а друга у износу од 50% вриједности урачуната је у износ кредитног задужења и биће плаћена током периода трајања отплате кредита,
- износ гаранције Републике Српске: 74.783.680,39 евра.

У складу са тачком II Одлуке Владе Републике Српске о гаранцији, циљ пројекта је изградња хидроелектрана Б-1, Б-2а и Б-3 на ријечи Бистрици.

Тачком IV Одлуке Владе Републике Српске о гаранцији прописано је сљедеће:

- 1) Крајњи дужник и корисник кредита из тачке I ове одлуке је ЗП "Хидроелектране на Дрини" а.д. Вишеград;

- 2) Гарант по основу овог кредита је Мјешовити холдинг "Електропривреда Републике Српске" - Матично предузеће а.д. Требиње;
- 3) Република Српска издаје гаранцију за кредитна средства СЕХИМ банке.

Сходно тачки VII Одлуке Владе Републике Српске о гаранцији, наведени пројекат ће реализовати Привредно друштво Хидроелектране "Бистрица" д.о.о. Фоча као наручилац радова, које је у стопостотном власништву ЗП "Хидроелектране на Дрини" а.д. Вишеград.

У складу са тачком IX. Одлуке Владе Републике Српске о гаранцији, овлаштен је министар финансија, као први потписник, и супотписници: предсједник Владе Републике Српске, министар енергетике и рударства и министар правде, да потпишу Уговор о гаранцији између СЕХИМ банке и Републике Српске, те министар финансија и министар енергетике и рударства да потпишу Уговор о регулисању међусобних права и обавеза између Републике Српске и ЗП "Хидроелектране на Дрини" а.д. Вишеград, као дужника, и МХ "Електропривреда Републике Српске" - МП а.д. Требиње, као гаранта.

Савјет је у поступку утврдио да је наведена одлука Владе Републике Српске о гаранцији ступила на снагу 14.12.2024. године, с обзиром на то да је објављена у "Службеном гласнику Републике Српске", број 108/24 од 13.12.2024, а да је тачком XI наведене одлуке прописано да она ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Републике Српске".

Сходно члану 45. став (4) Закона о задуживању, дугу и гаранцијама Републике Српске и наведеној одлуци Владе Републике Српске о гаранцији, 31.12.2024. године закључен је Уговор о регулисању међусобних права и обавеза по основу Гаранције Републике Српске између Републике Српске - Министарства финансија и Министарства енергетике и рударства, као давалаца гаранције, с једне стране, и ЗП "Хидроелектране на Дрини" а.д. Вишеград, као зајмопримца, и МХ "Електропривреда Републике Српске" - МП а.д. Требиње, као гаранта, са друге стране, којим је такође утврђено да Република Српска безусловно гарантује испуњење обавеза зајмопримца и гаранта у складу са Уговором о кредиту са СЕХИМ банком.

Чланом 6. наведеног уговора прописано је да уколико зајмопримац и гарант не измире солидарно обавезе према СЕХИМ банци и она достави позив за плаћање Министарству финансија, наведено министарство ће по добијању сагласности Министарства енергетике и рударства извршити плаћање досјелих и неплаћених ануитета у име зајмопримца и гаранта у року од 15 дана од дана пријема првог писаног позива СЕХИМ банке за плаћање.

Истим чланом Уговора о регулисању међусобних права и обавеза по основу Гаранције Републике Српске прописано је да ће Министарство финансија све обавезе које евентуално плати у име зајмопримца и гаранта намирити из њихове цјелокупне имовине.

У складу са чланом 7. Уговора о регулисању међусобних права и обавеза по основу Гаранције Републике Српске, зајмопримац и гарант су дужни да Министарству финансија, као инструмент осигурања издате гаранције, доставе по 15 бјанко сопствених мјеница са ознаком "без протеста" са мјеничним изјавама и по 30 бјанко потписаних и овјерених налога за пренос средстава са изјавама о блокади рачуна потписаним и овјереним од овлаштеног лица.

Чланом 8. Уговора о регулисању међусобних права и обавеза по основу Гаранције Републике Српске утврђено је да Министарство финансија из буџета Републике Српске врши реализацију позива за плаћање досјелих и неплаћених

обавеза кредита у отплати, запримљеног од СЕХИМ банке по издатој гаранцији.

Сходно члану 9. Уговора о регулисању међусобних права и обавеза по основу Гаранције Републике Српске, у случају раскида овог уговора и доспјелости на наплату укупног износа неплаћеног дуга, Министарство финансија може да покрене поступак принудног извршења за износ неплаћеног дуга путем директне наплате из дијела прихода који у складу са законом припадају зајмопримцу и гаранту.

Тачком 2. Уговора о гаранцији прописано је да Република Српска као гарант неопозиво и безусловно:

- (а) гарантује СЕХИМ банци као кориснику гаранције благовремено и тачно придржавање и извршавање обавеза по Уговору о кредиту од стране дужника - ЗП "Хидроелектране на Дрини" а.д. Вишеград, као зајмопримца, и МХ "Електропривреда Републике Српске" - МП а.д. Требиње, као гаранта, и
- (б) обавезује се да ће исплатити кориснику, на захтјев, све неизмирене износе гарантоване обавезе (као што је дефинисано испод) које дужници морају да плате кориснику према или у складу са Уговором о кредиту, у складу са овом гаранцијом.

Такође, у истој тачки Уговора о гаранцији дефинисано је следеће: "да не би било сумње, без обзира на било коју другу одредбу Гаранције, гарантована обавеза плаћања гаранта покриће главницу, камату, затезну камату, накнаде (накнаду за управљање и накнаду за обавезе), те бруто порез који дужници плаћају у складу са Уговором о кредиту".

3.4. Утврђивање износа државне помоћи садржане у Гаранцији Републике Српске

Будући да је предмет пријаве одобрење државне помоћи у облику гаранције Републике Српске кориснику ЗП "Хидроелектране на Дрини" а.д. Вишеград за кредитно задужење код СЕХИМ банке за пројекат финансирања и изградње хидроелектрана Б-1, Б-2а и Б-3 на ријеци Бистрици у износу од 74.783.680,39 евра, те да гаранције представљају специфичан инструмент додјеле државне помоћи, Савјет је обавезан да утврди износ односно еквивалент државне помоћи садржане у предметној гаранцији.

Правни акт релевантан за израчун износа државне помоћи садржаног у предметној гаранцији представља Обавјештење Комисије (2008/Ц 155/02).

Наведеним обавјештењем Комисије (2008/Ц 155/02) прописано је да се елементом државне помоћи сматра разлика између прикладне тржишне цијене гаранције и стварне цијене плаћене за ту мјеру те да годишње противвриједности помоћи треба дисконтовати на њихову садашњу вриједност примјеном референтне стопе, затим их треба сабрати да би се добила укупна противвриједност дате помоћи.

С обзиром да на тржишту Републике Српске и Босне и Херцеговине не постоји тржишна премија/цијена за издавање гаранције, у конкретном случају смо израчун износа државне помоћи садржане у гаранцији рачунали сходно тачки 4.2. Обавјештења Комисије (2008/Ц 155/02), као противвриједност помоћи у облику бескаматног кредита, тј. као разлику између одређене тржишне каматне стопе коју би предузетник сносио без гаранције и каматне стопе постигнуте захваљујући државној гаранцији, при чему смо због непостојања тржишне каматне стопе у замјену користили референтну стопу, у складу са чланом 6. став (1) Уредбе о намјени, критеријумима и условима за додјелу државне помоћи у Републици Српској и Обавјештењем Комисије ЕУ о ревизији методе о одређивању референтних и дисконтних стопа.

Наиме, тачком 4.2. Обавјештења Комисије (2008/Ц 155/02) прописано је да када на тржишту не постоји тржишна цијена за гаранцију, у том случају се елемент помоћи треба да рачуна на исти начин као и противвриједност помоћи у облику бескаматног кредита, наиме као разлику између одређене тржишне каматне стопе коју би предузетник сносио без гаранције и каматне стопе постигнуте захваљујући државној гаранцији, након што се одбију све плаћене премије. Ако не постоји тржишна каматна стопа и ако држава чланица жели да користи референтну стопу у замјену, Комисија наглашава да услови прописани у Обавјештењу Комисије ЕУ о ревизији методе о одређивању референтних и дисконтних стопа вриједи и за израчун интензитета помоћи појединачне гаранције. Ово значи да се посебна пажња мора посветити допуни, коју је потребно додати на основну стопу како би се узео у обзир мјеродавни профил ризика везан уз дјелатност која се покрива, предузетника којем се гарантује кредит и колатерал који је пружио.

Савјет је у сврху израчуна износа државне помоћи садржане у предметној гаранцији, сходно члану 6. став (1) Уредбе о намјени, критеријумима и условима за додјелу државне помоћи у Републици Српској, користио просјечну основну референтну стопу у износу од 4,997%, утврђену на основу просјечне каматне стопе нефинансијским предузећима на кредите у КМ за износе веће од 1 милион евра коју објављује Централна банка Босне и Херцеговине. Наиме, према подацима Централне банке Босне и Херцеговине, достављеним актом број 114-43-1-911-2/25 од 09.04.2025. године, просјечна каматна стопа на кредите нефинансијским предузећима у КМ са валутном клаузулом, преко износа 1.000.000 евра, уз промјенливу стопу и до једне године ИПФКС (иницијални период фиксне каматне стопе) за задња три мјесеца 2024. године износила је 4,997%.

С обзиром на то да се, у складу са чланом 6. став (2) Уредбе о намјени, критеријумима и условима за додјелу државне помоћи у Републици Српској, на износ основне референтне стопе додаје маржа ризика исказана у базним поенима, у зависности од кредитног рејтинга привредног субјекта и понуђених инструмената осигурања, њу је био проблем утврдити, будући да у конкретном случају није познат кредитни рејтинг ЗП "Хидроелектране на Дрини" а.д. Вишеград, што произлази из изјаве директора ЗП "Хидроелектране на Дрини" а.д. Вишеград о непосједовању кредитног рејтинга, број 04-00-1555/24 од 16. 12.2024. године, те да је утврђено да је дат низак ниво кредитног осигурања у виду 15 бјанко сопствених мјеница са ознаком "без протеста" са мјеничним изјавама и по 30 бјанко потписаних и овјерених налога за пренос средстава са изјавама о блокади рачуна потписаним и овјереним од овлашћеног лица, које су зајмопримац и гарант дужни да доставе Министарству финансија као инструмент осигурања издате гаранције, сходно члану 7. Уговора о регулацији међусобних права и обавеза по основу Гаранције Републике Српске.

Узимајући у обзир наведено, Савјет је у сврху израчуна примијенио маржу ризика у износу од 400 базних бодова, сходно Одлуци Европске комисије од 08.12.2020. године у предмету оцјене државне помоћи у облику гаранције додијељене кипарском ЛНГ терминалу, број СА.55388 (2020/Н).

Наиме, у наведеној одлуци Европска комисија је прихватила израчун износа државне помоћи садржане у 100% гаранцији државе Кипар, заснованом на маржи ризика у износу од 400 базних бодова коју су примијениле кипарске власти у одсуству кредитног рејтинга предузећа ЛНГ терминал.

Сходно наведеном, процијенили смо да вриједност новчаног елемента државне помоћи садржане у предметној гаранцији за кредит у износу од 74.783.680,39 евра износи 16.287.550,63 евра, што представља 21,78% удјела у кредиту.

Наведени износ државне помоћи произлази из разлике између референтне каматне стопе (која представља тржишну каматну стопу) од 8,997% (основна референтна стопа 4,997% увећана за маржу ризика од 400 базних бодова, што представља 4%) и каматне стопе по којој је кредит одобрен у износу од 5,04% (6-мјесечни EURIBOR 2,64% + фиксна маржа 2,40%), дисконтвану на садашњу вриједност. Наиме, наведену разлику смо дисконтвали на садашњу вриједност, будући да је наведени кредит одобрен на 15 година.

Савјет је утврдио да дисконтна каматна стопа у конкретном случају износи 5,997% годишње (основна референтна стопа 4,997% увећана за фиксну маржу 100 базних бодова или 1%) сходно члану 6. став (3) Уредбе о намјени, критеријумима и условима за додјелу државне помоћи у Републици Српској.

Сходно наведеном, Савјет је утврдио да дисконтвани износ од 16.287.550,63 евра представља еквивалент државне помоћи садржане у предметној гаранцији.

3.5. Правни основ за издавање гаранције

Правни основ за издавање гаранције, односно закључивање Уговора о гаранцији са СЕХИМ банком, садржан је у одредбама Закона о задуживању, дугу и гаранцијама Републике Српске. Сходно члану 38. наведеног закона, гаранција Републике Српске представља њену потенцијалну обавезу која постаје стварна обавеза у случају када зајмопримац није извршио отплату обавезе, у складу са условима из кредитног споразума и ако су испуњени услови из гаранције, мора да буде издата у писаној форми и у тренутку доспјелости на наплату, у складу са условима из гаранције, постаје дуг Републике Српске. Даље, чланом 41. став 3. Закона о задуживању, дугу и гаранцијама Републике Српске прописано је да се Одлуком Владе именује овлашћени потписник који у име Републике Српске потписује гаранцију у складу са одредбама овог закона, док је чланом 42. истог закона одређено да се гаранције Републике Српске могу издати кредиту или зајмодавцу за гарантовање обавеза насталих задужењем јединица локалне самоуправе, фондова социјалне безбједности, Инвестиционо-развојне банке Републике Српске и фондова којима она управља, као и јавних предузећа и институција јавног сектора, у вези са финансирањем капиталних инвестиција које служе у јавне сврхе.

Такође, правни основ у конкретном случају представљају и Уредба о поступку издавања гаранција Републике Српске и Одлука Владе Републике Српске о гаранцији.

Узимајући у обзир наведено, утврђено је да су Министарство финансија и Министарство енергетике и рударства Републике Српске издали предметну гаранцију у складу са одредбама Закона о задуживању, дугу и гаранцијама Републике Српске, Уредбом о поступку издавања гаранција Републике Српске и Одлуком Владе Републике Српске.

3.6. ЗП "Хидроелектране на Дрини" а.д. Вишеград - правни статус, власничка структура, дјелатност и финансијско стање

Привредни субјекат ЗП "Хидроелектране на Дрини" а.д. Вишеград уписан је у судском регистру Окружног привредног суда у Источном Сарајеву и под матичним бројем субјекта уписа (МБС): 89-02-0013-09 (1-1642), ЛИБ: 4400497620000, као акционарско друштво за производњу

електричне енергије са сједиштем у Вишеграду, комплекс Андрићград.

ЗП "Хидроелектране на Дрини" а.д. Вишеград је основан као Јавно предузеће "Електропривреда РС" - електропривредно предузеће "Хидроелектране на Дрини" п. о. 16. августа 1993. Одлуком број УО-01-02/05 од 12. 01. 2005. године предузеће је промијенило облик организовања у акционарско друштво.

Основни (уписани) капитал износи 441.955.312,00 КМ и подијељен је на 441.955.312 акција номиналне вриједности 1,00 КМ, од чега је 65% основног капитала у власништву МХ "Електропривреда Републике Српске" - МП а.д. Требиње, 32,42% у власништву фондова и 2,58% у власништву малих акционара.

Основна дјелатност ЗП "Хидроелектране на Дрини" а.д. Вишеград је производња електричне енергије.

Финансијско стање

ЗП "Хидроелектране на Дрини" Вишеград регистрован је као акционарско друштво које, сходно члану 2. тачка 7) Уредбе о намјени, критеријумима и условима за дојелу државне помоћи у Републици Српској, представља велики привредни субјекат, с обзиром на то да је на дан 31. 12. 2022. године запошљавао 345 радника, а на дан 31.12.2023. године 363 радника. Укупна вриједност имовине на дан 31.12.2022. године износила је 631.686.432 КМ, а на дан 31.12.2023. године 634.479.394 КМ, док је остварени укупни приход у 2022. години износио 37.737.361 КМ, а у 2023. години 43.094.449 КМ.

На основу показатеља из биланса стања и успјеха за 2022. и 2023. годину, утврдили смо, сходно члану 29. Уредбе о намјени, критеријумима и условима за дојелу државне помоћи у Републици Српској, да ЗП "Хидроелектране на Дрини" а.д. Вишеград није привредни субјекат у тешкоћама.

Наиме, Савјет је у поступку утврдио наведено, будући да ЗП "Хидроелектране на Дрини" а.д. Вишеград није имао губитке капитала, односно није изгубио више од половине уписаног основног капитала, није предмет колективног стечајног поступка нити испуњава критеријуме према домаћем закону за стављање у колективни стечајни поступак на захтјев својих повјерилаца, те је ЕБИТДА коефицијент био изнад 1х, тачније за 2023. годину износио је 26,47, а за 2022. годину 28,32, док је омјер књиговодственог дуга и капитала за обје посматране године био испод 7,5х, односно за 2022. је износио 0,03, а за 2023. годину износио је 0,02.

3.7. Опис пројекта финансирања и изградње објеката хидроелектрана Б-1, Б-2а и Б-3 на ријечи Бистрици

Хидроенергетским кориштењем ријеке Бистрице (лијева притока ријеке Дрине) предвиђена је изградња система од три хидроелектране инсталиране снаге 50,8 МВА. Хидроелектране Б-3, Б-2а и Б-1 су мале хидроелектране деривационог типа, степенасто распоређене низ ток ријеке Бистрице сјеверозападно од Фоче. Бистрица се улијева у ријеку Дрину. Бране и машинске зграде све три хидроелектране лоциране су недалеко од магистралног пута Сарајево - Фоча. Брана Б-3 је најудаљенија и налази се на 29 км од центра Фоче, док је брана Б-1 најближа, на свега 9,5 км од центра Фоче. Локација бране Б-3 налази се на 50 км од Сарајева, а локација машинске зграде Б-1 је на 70 км од Сарајева.

Уговором о концесији за изградњу хидроелектрана Бистрица Б-1, Бистрица Б-2а и Бистрица Б-3 на ријечи Бистрици, број 05-312-1290/06 од 30. 08. 2006. године, закљученим између Владе Републике Српске - Министарство привреде, енергетике и развоја и Електродистрибуције а.д. Пале, наведеном предузећу је додијељена концесија за

изградњу хидроелектрана Бистрица Б-1, Бистрица Б-2а и Бистрица Б-3 на ријечи Бистрици. Уговором о преносу - уступању Уговора о концесији, број 05.07/312-229/09 од 10.03.2009. године, закљученим између ЗП "Електродистрибуција" а.д. Пале, као уступноца уговора, предузећа Хидроелектране "Бистрица" д.о.о. Фоча, као примаоца уговора, и Министарства привреде, енергетике и развоја, као концедента, извршен је пренос - уступање Уговора о концесији за изградњу хидроелектрана Бистрица Б-1, Бистрица Б-2а и Бистрица Б-3 на ријечи Бистрици, број 05-312-1290/06 од 30.08.2006. године, чиме је прималац уговора - Хидроелектране "Бистрица" д.о.о. Фоча - постао концесионар.

Хидроелектране "Бистрица" д.о.о. Фоча, као власник концесије (у даљем тексту: концесионар) и China National Aero-Technology International Engineering Corporation (Кинеска корпорација за ваздухопловну индустрију, скраћено AVIC, у даљем тексту: генерални извођач) закључили су уговорни споразум о изградњи хидроелектрана Б-1, Б-2а и Б-3 на ријечи Бистрици (у даљем тексту: ЕПЦ уговор) 4. децембра 2019. године. Као генерални извођач ЕПЦ пројекта (уговор о инжењерингу, набавци, изградњи), компанија AVIC је одговорна за финансирање, укупну координацију и управљање пројектом. Уговорена цијена дефинисана ЕПЦ уговором износи 102.814.046,41 евро.

Власник 100% оснивачког капитала предузећа Хидроелектране "Бистрица" д.о.о. Фоча је ЗП "Хидроелектране на Дрини" а.д. Вишеград. Наиме, Рјешењем Окружног привредног суда у Требињу о регистрацији, број 062-О-Рег-20-000001 од 16. 01. 2020. године, у Регистар пословних субјеката уписан је пренос оснивачког удјела, на начин да је ЗП "Хидроелектране на Дрини" а.д. Вишеград уписан као 100% власник уписаног капитала предузећа Хидроелектране "Бистрица" д.о.о. Фоча у износу од 78.737.376,23 КМ. Сходно наведеном рјешењу о регистрацији, Привредно друштво Хидроелектране "Бистрица" д.о.о. Фоча је трансформисано у јавно предузеће, односно друштво са ограниченом одговорношћу у оквиру ЗП "Хидроелектране на Дрини" а.д. Вишеград, као јединог оснивача и власника предузећа Хидроелектране "Бистрица" д.о.о. Фоча.

Дана 13.11.2024. године закључен је Уговор о регулисању међусобних односа у вези са пројектом Бистрица између ЗП "Хидроелектране на Дрини" а.д. Вишеград, предузећа Хидроелектране "Бистрица" д.о.о. Фоча и МХ "Електропривреда Републике Српске" - МП а.д. Требиње. Предмет наведеног уговора је регулисање међусобних односа уговорних страна који се односе на финансирање пројекта изградње три хидроелектране Б-1, Б-2а и Б-3 на ријечи Бистрици и испуњавање обавеза од стране ЗП "Хидроелектране на Дрини" а.д. Вишеград у вези са кредитним аранжманом са СЕХИМ банком из Кине који ће бити закључен ради финансирања реализације пројекта.

Сходно одредбама члана 2. Уговора о регулисању међусобних односа у вези са пројектом Бистрица, уговорне стране су сагласне да ће ЗП "Хидроелектране на Дрини" а.д. Вишеград бити зајмопримац дугорочног кредита примљеног од СЕХИМ банке, на начин и под условима прописаним у Уговору о кредиту, а да ће МХ "Електропривреда Републике Српске" - МП а.д. Требиње бити гарант дугорочног кредита примљеног од СЕХИМ банке, на начин и под условима прописаним у Уговору о кредиту, те да је сврха кредита финансирање 70% ЕПЦ уговора и 50% премије осигурања Sinosure, а према клаузули 3.1. Нацрта уговора о кредиту.

Такође, одредбом члана 2. наведеног уговора прописано је да ће средства из Уговора о кредиту бити исплаћена

генералном извођачу (China National Aero-Technology International Engineering Corporation - AVIC) за извршење обавеза према ЕПЦ уговору, а дио ће бити исплаћен Sinosure за покриће премије осигурања.

У Уговору о регулисању међусобних односа у вези са пројектом Бистрица наведено је да је предузеће Хидроелектране "Бистрица" д.о.о. Фоча уплатило генералном извођачу радова авансно 30% вриједности радова сходно ЕПЦ уговору, док ће преосталих 70% наведеног уговора и 50% премије осигурања Sinosure бити финансирано кредитним средствима.

Сходно одредбама Инвестиционе одлуке Надзорног одбора ХЕ "Бистрица" д.о.о. Фоча за изградњу хидроелектрана Б-1, Б-2а и Б-3 на ријеци Бистрици, општина Фоча, број НО-22-9/22 од 18.2.2022. године (у даљем тексту: Инвестициона одлука), актуелно техничко рјешење за хидроелектране на ријеци Бистрици обрађено је у склопу Студије изводљивости за изградњу хидроелектрана Б-1, Б-2а и Б-3 на ријеци Бистрици коју је урадио China Water Resources Beifang Investigation, Design and Research Ltd, из септембра 2020. године, а што је била обавеза кинеске компаније AVIC по ЕПЦ уговору из децембра 2019. године.

Према одредбама Инвестиционе одлуке, главни пројекат изградње три хидроелектране на ријеци Бистрици обухвата изградњу следећих објеката:

- три гравитационе бетонске бране Б-1, Б-2а и Б-3,
- улазних грађевина за објекте Б-1, Б-2а и Б-3,
- доводних тунела за објекте Б-1, Б-2а и Б-3,
- водостана за објекте Б-1, Б-2а и Б-3,
- цјевовода под притиском за објекте Б-1, Б-2а и Б-3,
- машинских зграда са одводним каналима, пратећим објектима и опремом за објекте Б-1, Б-2а и Б-3,
- приступних путева за све објекте хидроелектрана Б-1, Б-2а и Б-3.

У тачки III Инвестиционе одлуке наводи се да процијењена вриједност ЕПЦ уговора за изградњу три хидроелектране на ријеци Бистрици, према Студији изводљивости и Ажурираној финансијској анализи из децембра 2021. године, износи 102.814.046,41 евро без ПДВ-а, односно 201.086.796,40 КМ. У моменту доношења Инвестиционе одлуке улагање оснивача и власника ЗП "Хидроелектране на Дрини" а.д. Вишеград у пројекат изградње три хидроелектране на ријеци Бистрици износило је 4.100.000,00 КМ, а процијењена вриједност послова стручног надзора над грађењем/инвестицијом износила је око 3 милиона КМ.

Укупна вриједност инвестиције на коју је донесена ова инвестициона одлука износи око 204,1 милион КМ (вриједност улагања у ЕПЦ пројекат и вриједност стручног надзора).

У складу са Студијом изводљивости, период изградње три хидроелектране на ријеци Бистрици је од 2022. до 2026. године.

Тачком VI Инвестиционе одлуке дефинисано је да је изградња три хидроелектране на ријеци Бистрици предвиђена Планом развоја МХ "Електропривреда Републике Српске" за период 2019 - 2029. (чији је основ за израду Стратегија развоја енергетике Републике Српске до 2035. године), као приоритетан пројекат за рјешавање и реализацију енергетског биланса Републике Српске. Одлуком број 04/1-012-2-1559/19 Влада Републике Српске је на 24. сједници, одржаној 13.06.2019. године, усвојила наведени План развоја МХ "Електропривреда Републике Српске" (2019 - 2029).

Остали прибављени документи за изградњу хидроелектрана Б-1, Б-2а и Б-3 на ријеци Бистрици су:

- Рјешење Комисије за концесије Републике Српске, број 01-321/10 од 23. 06. 2010. године,
- Одлука о давању сагласности на Инвестициону одлуку Надзорног одбора ХЕ "Бистрица" д.о.о. Фоча за изградњу хидроелектрана Б-1, Б-2а и Б-3 на ријеци Бистрици, број СД-88-8/22 од 18.04.2022. године,
- Одлука о усвајању Плана развоја Мјешовитог холдинга "Електропривреда Републике Српске" за период 2019 - 2029. година, број 04/1-012-2-1559/19 од 13.06.2019. године,
- Рјешење о одобрењу грађења Хидроелектране Б-3 на ријеци Бистрици, број 16-360-71/09 од 24.04.2010. године,
- Рјешење о одобрењу грађења Хидроелектране Б-1 на ријеци Бистрици, број 16-360-69/09 од 18.01.2011. године,
- Рјешење о одобрењу грађења Хидроелектране Б-2а на ријеци Бистрици, број 16-360-70/09 од 04.04.2023. године,
- Рјешење о издавању еколошке дозволе за пројекат изградње Хидроелектране Б-1 на ријеци Бистрици, број 15.04-96-128/22 од 27.09.2022. године,
- Рјешење о издавању еколошке дозволе за пројекат изградње Хидроелектране Б-2а на ријеци Бистрици, број 15.04-96-129/22 од 27.09.2022. године,
- Рјешење о издавању еколошке дозволе за пројекат изградње Хидроелектране Б-3 на ријеци Бистрици, број 15.04-96-130/22 од 27.09.2022. године,
- Одлука о давању сагласности МХ "ЕРС" - МП а.д. Требиње - ЗП "Хидроелектране на Дрини" а.д. Вишеград за задужење код Извозно-увозне банке Кине за реализацију пројекта за изградњу хидроелектрана Б-1, Б-2а и Б-3 на ријеци Бистрици, број 04/1-012-3230/24 од 24.10.2024. године,
- Одлука о давању сагласности на Одлуку Надзорног одбора МХ "ЕРС" - МП а.д. Требиње - ЗП "Хидроелектране на Дрини" а.д. Вишеград о давању сагласности на Инвестициону одлуку привременог Надзорног одбора Хидроелектране "Бистрица" д.о.о. Фоча за изградњу хидроелектрана Б-1, Б-2а и Б-3 на ријеци Бистрици, број 04/1-012-2-758/22 од 10.03.2022. године,
- Закључак Владе Републике Српске, број 04/1-012-2-3493/24 од 22.11.2024. године,
- Дугорочне финансијске пројекције за ЗП "Хидроелектране на Дрини" а.д. Вишеград са освртом на могућност финансирања ХЕ "Бистрица", број 10/24 од 01. 03.2024. године.

3.8. Образложење пријаве државне помоћи

Подносилац предметне пријаве, Министарство енергетике и рударства Републике Српске, у Обрасцу пријаве навео је да је у конкретном случају ријеч о додјели појединачне државне помоћи у облику гаранције кориснику ЗП "Хидроелектране на Дрини" а.д. Вишеград за кредитно задужење код СЕХИМ банке за пројекат финансирања и изградње хидроелектрана Б-1, Б-2а и Б-3 на ријеци Бистрици, те да је законски основ за додјелу државне помоћи садржан у члану 6. став (2) тачка ц) Закона.

У прилогу пријаве Савјету је достављена и Анализа - Гаранција за финансирање пројекта изградње ХЕ "Бистрица". У наведеној анализи се, између осталог, наводи да је

гаранција коју је издала Влада Републике Српске кориснику ЗП "Хидроелектране на Дрини" а.д. Вишеград за кредитно задужење код СЕХИМ банке за пројекат финансирања и изградње хидроелектрана Б-1, Б-2а и Б-3 на ријеци Бистрици компатибилна/усклађена са чланом 107. став (3) тачка ц) УФЕУ и чланом 6. став (2) тачка ц) Закона, јер је додијељена у складу са Одјељком 3. Смјерница Комисије (2022/Ц 80/01) који се односи на додјелу државне помоћи за улагање у енергију из обновљивих извора.

3.9. Мишљење органа за спровођење Закона на пријаву државне помоћи

У смислу члана 14. став (1) Закона, Министарство финансија Републике Српске је својим актом дало консултативно мишљење, број 06.10/421-356-1/24 од 25. 11.2024. године, на пријаву државне помоћи Министарства енергетике и рударства Републике Српске која се односи на издавање гаранције Републике Српске за кредитно задужење предузећа ЗП "Хидроелектране на Дрини" а.д. Вишеград код СЕХИМ банке за пројекат финансирања и изградње хидроелектрана Б-1, Б-2а и Б-3 на ријеци Бистрици.

У наведеном мишљењу Министарство финансија Републике Српске истиче да гаранција Републике Српске за кредитно задужење ЗП "Хидроелектране на Дрини" а.д. Вишеград код СЕХИМ банке за пројекат финансирања и изградње хидроелектрана Б-1, Б-2а и Б-3 на ријеци Бистрици у износу од 74.783.680,39 евра представља државну помоћ из члана 3. став (1) Закона, као и да услови из члана 137. став (1) Уредбе о намјени, критеријумима и условима за додјелу државне помоћи у Републици Српској нису кумулативно испуњени, како државна гаранција не би представљала инструмент додјеле државне помоћи.

Такође, у мишљењу је истакнуто да предметна гаранција може да буде одобрена у складу са чланом 6. став (2) тачка ц) Закона, односно чланом 107. став (3) тачка ц) УФЕУ, с обзиром да би била додијељена у складу са Одјељком 3. Смјерница Комисије (2022/Ц 80/01), који се односи на додјелу државне помоћи за улагање у енергију из обновљивих извора.

4. Доношење одлуке

Савјет је разматрао пријаву Министарства енергетике и рударства Републике Српске на 167. сједници, одржаној 18. августа 2025. године. Приликом доношења одлуке Савјет је узео у обзир цјелокупну достављену документацију.

С обзиром на то да се, сходно члану 2. тачка 16) Уредбе о намјени, критеријумима и условима за додјелу државне помоћи у Републици Српској, као датум додјеле помоћи означава дан на који је, на основу прописа Републике Српске, корисник стекао право на примање помоћи, Савјет је закључио да је државна помоћ додијељена даном ступања на снагу Одлуке Владе Републике Српске о гаранцији, односно 14.12.2024. године, која представља правни основ за издавање гаранције Републике Српске, а заједно са Уговором о гаранцији, закљученим 21.12.2024. године, представља правни основ за додјелу државне помоћи кориснику ЗП "Хидроелектране на Дрини" а.д. Вишеград, те у конкретном случају провео поступак ex post одобрења, у складу са чланом 12. став (7) Закона.

Наиме, Савјет је закључио да је у конкретном случају помоћ већ додијељена ступањем на снагу Одлуке Владе Републике Српске о гаранцији и Уговора о гаранцији, узимајући у обзир и тачку 2.1. Обавјештења Комисије (2008/Ц 155/02) којом је прописано да је помоћ додијељена у тренутку када се гаранција издаје, а не у тренутку када се она позива на наплату или у тренутку када се извршава плаћање према условима из гаранције.

Савјет је првенствено током поступка требао да утврди да ли помоћ додијељена у облику гаранције кориснику ЗП "Хидроелектране на Дрини" а.д. Вишеград за кредитно задужење код СЕХИМ банке за пројекат финансирања и изградње хидроелектрана Б-1, Б-2а и Б-3 на ријеци Бистрици у износу од 74.783.680,39 евра представља државну помоћ из члана 3. став (1) Закона.

Приликом утврђивања да ли додјела помоћи у облику гаранције кориснику ЗП "Хидроелектране на Дрини" а.д. Вишеград представља државну помоћ, Савјет је размотрио да ли су испуњени сви услови из члана 3. став (1) Закона, односно да ли је ријеч о трансферу државних средстава; да ли се додјелом предметне гаранције кориснику пружа економска предност коју он не би стекао у нормалним тржишним условима, односно путем сопствене ефикасности пословања; да ли се предметна гаранција додјељује кориснику на селективној основи, односно на селективан начин, чиме се даје предност одређеним привредним субјектима или одређеним привредним секторима, и да ли се додјелом предложене гаранције нарушава или постоји опасност од нарушавања конкуренције на тржишту стављањем у повољнији положај одређених привредних субјеката или производње или трговине одређених производа или пружања одређених услуга у мјери у којој то утиче на испуњавање међународних обавеза Босне и Херцеговине из ове области, односно на трговину између Босне и Херцеговине и ЕУ.

С обзиром на то да су одредбом члана 137. став (1) Уредбе о намјени, критеријумима и условима за додјелу државне помоћи у Републици Српској само прописани услови када државна гаранција није инструмент додјеле државне помоћи, Савјет је у поступку најприје утврђивао испуњење наведених услова:

- 1) да привредни субјекат није у тешкоћама;
- 2) да је гаранција повезана са посебном финансијском трансакцијом, на фиксни износ и фиксни период;
- 3) да гаранција не покрива више од 80% неизмиреног кредита или друге финансијске обавезе корисника, с тим да се ово ограничење не односи на:
 1. гаранције које покривају дужничке обвезнице или
 2. гаранције дате са циљем финансирања привредног субјекта чија је искључива дјелатност пружање услуга од општег економског интереса, а гаранцију даје орган који је повјерио вршење услуга од општег економског интереса;
- 4) да се премија за гаранцију обрачунава примјеном тржишних принципа.

Савјет је у поступку, на основу показатеља из биланса стања и успјеха за двије претходне године, 2022. и 2023. годину, утврдио, сходно члану 29. Уредбе о намјени, критеријумима и условима за додјелу државне помоћи у Републици Српској, да ЗП "Хидроелектране на Дрини" а.д. Вишеград није привредни субјекат у тешкоћама, будући да није изгубио више од половине уписаног основног капитала, није предмет колективног стечајног поступка нити испуњава критеријуме према домаћем закону за стављање у колективни стечајни поступак на захтјев својих повјерилаца, те је ЕБИТДА коефицијент био изнад 1x, тачније за 2023. годину износио је 26,47, а за 2022. годину 28,32, док је омјер књиговодственог дуга и капитала за обје посматране године био испод 7,5x, односно за 2022. је износио 0,03, а за 2023. годину износио је 0,02.

На основу Одлуке Владе Републике Српске о гаранцији, Уговора о гаранцији и Уговора о регулисању међусобних права и обавеза по основу Гаранције Републике Српске,

Савјет је утврдио да је гаранција повезана са посебном финансијском трансакцијом - кредитом СЕХИМ банке, на фиксни износ од 74.783.680,39 евра и фиксни период од 15 година, Савјет је утврдио да је испуњен услов из члана 137. став (1) тачка б) Уредбе о намјени, критеријумима и условима за додјелу државне помоћи у Републици Српској.

С обзиром на то да предметна гаранција покрива 100% кредита, односно да Република Српска гарантује за укупне обавезе дужника ЗП "Хидроелектране на Дрини" а.д. Вишеград према СЕХИМ банци, сходно Уговору о кредиту, како је то прописано Уговором о гаранцији, Одлуком Владе Републике Српске о гаранцији и Уговором о регулисању међусобних права и обавеза по основу Гаранције Републике Српске, Савјет је утврдио да услов из члана 137. став (1) тачка ц) Уредбе о намјени, критеријумима и условима за додјелу државне помоћи у Републици Српској да гаранција не покрива више од 80% неизмиреног кредита, није испуњен.

Будући да Одлуком Владе Републике Српске о гаранцији и Уговором о регулисању међусобних права и обавеза по основу Гаранције Републике Српске није прописана обавеза ЗП "Хидроелектране на Дрини" а.д. Вишеград, да Републици Српској, као даваоцу гаранције за његово кредитно задужење код СЕХИМ банке плати премију за гаранцију, обрачунату примјеном тржишних принципа, Савјет је утврдио да није испуњен услов из члана 137. став (1) тачка д) Уредбе о намјени, критеријумима и условима за додјелу државне помоћи у Републици Српској.

Узимајући у обзир наведено, Савјет је у поступку утврдио да у случају издавања предметне гаранције за кредитно задужење ЗП "Хидроелектране на Дрини" а.д. Вишеград код СЕХИМ банке, нису кумулативно испуњени сви услови из члана 137. Уредбе о намјени, критеријумима и условима за додјелу државне помоћи у Републици Српској, који искључују постојање државне помоћи, будући да гаранција покрива више од 80% кредита и за њу није плаћена тржишна премија.

Сходно наведеном, Савјет је даље утврђивао јесу ли испуњени сви услови из члана 3. став (1) Закона, односно да ли додјела помоћи у облику гаранције кориснику ЗП "Хидроелектране на Дрини" а.д. Вишеград представља државну помоћ.

Савјет је у поступку утврдио да је услов из члана 3. став (1) Закона који се односи на пренос државних средстава испуњен будући да Република Српска, сходно Уговору о гаранцији, преузима ризик плаћања свих неплаћених обавеза за кредитно задужење ЗП "Хидроелектране на Дрини" а.д. Вишеград, као зајмопримца, и МХ "Електропривреда Републике Српске" - МП а.д. Требиње, као гаранта, код СЕХИМ банке за пројекат финансирања и изградње хидроелектрана Б-1, Б-2а и Б-3 на ријеци Бистрици у износу од 74.783.680,39 евра, те да ЗП "Хидроелектране на Дрини" а.д. Вишеград није наплаћена адекватна накнада од Владе Републике Српске за издату гаранцију у виду тржишне премије.

Наиме, сходно тачки 2.1. Обавјештења Комисије (2008/Ц 155/02), гаранције које је директно дала држава, то јесте централне или локалне власти, као и гаранције које су кроз изворе државе дала друга тијела под контролом државе, као напримјер предузетници, а која се могу приписати јавној власти, могу се сматрати државном помоћи. Такође, истом тачком Обавјештења Комисије (2008/Ц 155/02) прописано је да погодност државне гаранције јесте та да ризик повезан са гаранцијом сноси држава и за то прихватање ризика од стране државе, у нормалним околностима, требало би платити одговарајућу накнаду, те ако се држава одрекне те накнаде, то истовремено представља корист за предузетника и

исцрпљивање државних средстава, па у складу с тим, чак и ако се никад не изврши плаћање према условима из гаранције, свједно је ријеч о државној помоћи.

Када је у питању други услов из члана 3. став (1) Закона, Савјет је у поступку утврдио да је он испуњен, јер је издавањем предметне гаранције корисник ЗП "Хидроелектране на Дрини" а.д. Вишеград стекао економску предност коју не би стекао у нормалним тржишним условима, односно путем сопствене ефикасности пословања, с обзиром на то да за њу није платио тржишну премију Републици Српској и што без гаранције Републике Српске наведеном предузећу не би био одобрен кредит СЕХИМ банке, јер је државна гаранција неопходан услов СЕХИМ банке за додјелу кредита.

Даље, Савјет је у поступку утврдио да је трећи услов из члана 3. став (1) Закона испуњен, с обзиром на то да је помоћ у облику гаранције додијељена на селективној основи односно на селективан начин, јер је додјелом дата предност само једном тачно одређеном привредном субјекту. Наиме, да би овај услов био испуњен, потребно је утврдити да се додјелом државне помоћи стављају у повољнији положај одређени привредни субјекти, одређени сектори привреде или производња/трговина одређених производа. У конкретном случају, Савјет је утврдио да се предметном гаранцијом ставља у повољнији положај, односно фаворизује само један привредни субјекат - ЗП "Хидроелектране на Дрини" а.д. Вишеград за чије је кредитно задужење код СЕХИМ банке издата државна гаранција.

Што се тиче четвртог услова из члана 3. став (1) Закона, који се односи на нарушавање и постојање опасности од нарушавања конкуренције на тржишту, стављањем у повољнији положај одређених привредних субјеката или производње или трговине одређених производа или пружања одређених услуга у мјери у којој то утиче на испуњавање међународних обавеза Босне и Херцеговине из ове области, односно на трговину између Босне и Херцеговине и ЕУ, Савјет је у поступку утврдио да издавањем предметне гаранције ЗП "Хидроелектране на Дрини" а.д. Вишеград за кредитно задужење код СЕХИМ банке постоји опасност од нарушавања конкуренције и утицај на трговину, јер се ЗП "Хидроелектране на Дрини" а.д. Вишеград ставља у повољнији положај у односу на друге произвођаче електричне енергије на тржишту Републике Српске и БиХ.

Наиме, сходно тачки 187. Обавјештења Комисије (2016/Ц 262/01), којом је прописано да нарушавање конкуренције на тржишту, у смислу члана 107. став 1. Уговора о функционисању Европске уније, обично постоји када држава додијели финансијску предност неком предузетнику у либерализованом сектору у коме постоји или би могла да постоји конкуренција на тржишту, Савјет је утврдио да је тржиште електричне енергије у Републици Српској либерализовано ступањем на снагу Закона о електричној енергији 01. 01. 2021. године, те да се издавањем предметне гаранције ЗП "Хидроелектране на Дрини" а.д. Вишеград ставља у повољнији положај у односу на остале произвођаче електричне енергије на тржишту. Наиме, чланом 3. наведеног закона о електричној енергији прописано је да се он заснива на принципима недискриминације, правичности, транспарентности, тржишне конкуренције, слободе кретања робе и слободе пружања услуга, заштите права крајњих купаца, јавног интереса и заштите животне средине, те слободе избора снабјевача електричном енергијом, из чега произишља да је тржиште електричне енергије у Републици Српској либерализовано. Такође, производња електричне енергије је предмет Директиве о електричној енергији Енергетске заједнице. Циљ Директиве о електричној енергији

је либерализација и интеграција енергетских тржишта Енергетске заједнице. У том контексту свака помоћ државе која фаворизује одређено предузеће супротна је циљевима либерализације тржишта и противи се напорима либерализације.

Када је у питању утицај на трговину, Савјет је утврдио да се додјелом државне помоћи у облику гаранције ЗП "Хидроелектране на Дрини" а.д. Вишеград утиче на трговину, будући да је предметна гаранција издата за кредитно задужење ЗП "Хидроелектране на Дрини" а.д. Вишеград у сврху финансирања пројекта за изградњу објеката за производњу електричне енергије - хидроелектрана, те се на тај начин јача положај ЗП "Хидроелектране на Дрини" а.д. Вишеград у сектору гдје постоји значајна прекогранична трговина електричном енергијом, па се предметном гаранцијом утиче на трговину умреженом енергијом између БиХ и ЕУ, односно прије свега са државама потписницама Уговора о оснивању Енергетске заједнице.

Наиме, тачком 190. Обавјештења Комисије (2016/Ц 262/01) прописано је да су судови ЕУ пресудили да "када помоћ коју држава чланица додијели јача положај предузетника у односу на остале предузетнике конкуренте у трговини у ЕУ, сматра се да та помоћ утиче на трговину", док је тачком 191. истог обавјештења прописано да се може сматрати да јавна помоћ може имати учинак на трговину између држава чланица чак и ако корисник није директно укључен у прекограничну трговину (напримјер због субвенције би привредним субјектима из других држава чланица могло бити теже ући на тржиште одржавањем или повећавањем локалне понуде).

Узимајући у обзир наведено, у конкретном случају утврђено је да гаранција издата од Владе Републике Српске за кредитно задужење ЗП "Хидроелектране на Дрини" а.д. Вишеград представља државну помоћ из члана 3. став (1) Закона, јер су кумулативно испуњени претходно наведени услови.

С обзиром на то да гаранција издата за кредитно задужење ЗП "Хидроелектране на Дрини" а.д. Вишеград представља државну помоћ у смислу члана 3. став (1) Закона, а чланом 5. став (1) Закона прописана је општа забрана додјеле државне помоћи која нарушава или пријети да наруши тржишну конкуренцију давањем предности одређеним привредним субјектима, производњи или трговини одређених производа или пружању одређених услуга у мјери у којој то може утицати на испуњавање обавеза Босне и Херцеговине из међународних споразума, док су чланом 6. став (1) Закона, односно подзаконским актима усвојеним на основу њега прописана изузећа од опште забране, Савјет је у поступку утврђивао да ли у конкретном случају постоји могућност примјене изузећа на основу члана 6. ст. (1) и (2) Закона и Уредбе о намјени, критеријумима и условима за додјелу државне помоћи у Републици Српској.

Будући да је предметна гаранција издата за кредитно задужење у сврху финансирања и изградње хидроелектрана Б-1, Б-2а и Б-3 на ријеци Бистрици, Савјет је утврдио да је у конкретном случају ријеч о државној помоћи за обновљиве изворе енергије, за чију додјелу су прописани критеријуми и услови у Поглављу 9. - Државна помоћ за заштиту животне средине Уредбе о намјени, критеријумима и условима за додјелу државне помоћи у Републици Српској.

Како одредбама Уредбе о намјени, критеријумима и условима за додјелу државне помоћи у Републици Српској нису детаљно образложени критеријуми и услови за додјелу државне помоћи за изградњу објеката за производњу енергије из обновљивих извора, Савјет је у конкретном случају,

сходно члану 71. став 2. ССП-а, узео у обзир Смјернице Комисије (2022/Ц 80/01), с обзиром на то да је предметна гаранција издата за кредитно задужење у сврху изградње хидроелектрана Б-1, Б-2а и Б-3 на ријеци Бистрици, тј. улагање у енергију из обновљивих извора, а што спада у дјелокруг наведених смјерница.

Наиме, чланом 16. тачка а) Смјерница Комисије (2022/Ц 80/01) прописано је да помоћ за смањење и уклањање емисија стакленичких гасова, укључујући помоћи за енергију из обновљивих извора и енергетску ефикасност могу бити спојиве са унутрашњим тржиштем на основу члана 107. став 3. тачка (ц) УФЕУ.

Како би се процијенило може ли се додијелена државна помоћ сматрати спојивом са унутрашњим тржиштем, Комисија уопштено анализира да ли се избором облика државне помоћи обезбјеђује да се позитивним учинком помоћи на циљ од заједничког интереса премашују њени потенцијално негативни учинци на трговину и конкуренцију. У Одјелу 3. Смјерница утврђују се и дефинишу заједнички принципи примјенљиви на процјену спојивости мјера помоћи које Комисија проводи.

У складу са чланом 21. Смјерница Комисије (2022/Ц 80/01), Комисија може сматрати да је помоћ за олакшавање развоја одређених привредних дјелатности у ЕУ (позитивни услов) спојива са унутрашњим тржиштем (члан 107. став 3. тачка (ц) УФЕУ) ако такве помоћи не утичу негативно на трговинске услове у мјери у којој би то било супротно заједничком интересу (негативни услов).

Сходно члану 22. Смјерница Комисије (2022/Ц 80/01), приликом процјене спојивости помоћи за заштиту околиша и енергију са унутрашњим тржиштем у складу са чланом 107. став 3. тачка (ц) УФЕУ, Комисија ће анализирати следеће аспекте:

- а) када је ријеч о првом (позитивном) услову да помоћи олакшавају развој привредне дјелатности:**
 - 1) утврђивање привредне дјелатности коју мјера олакшава, њених позитивних ефеката на друштво у цјелини и према потреби њене важности за одређене политике ЕУ,
 - 2) ефекат подстицаја помоћи,
 - 3) непостојање повреде било које релевантне одредбе права ЕУ;
- б) када је ријеч о другом (негативном) услову да помоћ не утиче неоправдано на трговинске услове у мјери у којој би то било супротно заједничком интересу:**
 - 1) потреба за државном интервенцијом,
 - 2) примјереност помоћи,
 - 3) пропорционалност помоћи (помоћ ограничена на најнижи ниво потребан за постизање њеног циља), укључујући кумулацију,
 - 4) транспарентност помоћи,
 - 5) избјегавање неоправданих негативних ефеката на конкуренцију и трговину,
 - 6) разматрање позитивних и негативних ефеката помоћи.

С обзиром на то да је предметна гаранција за кредитно задужење у сврху изградње хидроелектрана Б-1, Б-2а и Б-3 на ријеци Бистрици, тј. улагање у енергију из обновљивих извора, Савјет је у поступку утврђивао испуњавање општих одредаба о спојивости у складу са Одјељком 3. Смјерница, а с циљем доказивања компатибилности предметне државне помоћи у облику гаранције са чланом 6. став (2) тачка ц) Закона, односно чланом 107. став 3. тачка (ц) УФЕУ.

Сматрамо битним истаћи да је, у складу са обавезом усклађивања националног законодавства са правном тековином ЕУ (acquis), члан 107. став 3. тачка (ц) УФЕУ, којим је прописано да се може сматрати спојивим са унутрашњим тржиштем: "(ц) помоћ за олакшавање развоја одређених привредних дјелатности или одређених привредних подручја, када таква помоћ не утиче негативно на услове трговања у обиму који би био супротан заједничком интересу;", транспонован у одредбу члана 6. став (2) тачка ц) Закона којим је прописано: "Државна помоћ може бити одобрена одлуком Савјета, у складу са чланом 12. став (3) овог закона, ако је ријеч о:

ц) државној помоћи која олакшава развој одређених економских дјелатности или одређених економских подручја ако таква помоћ не утиче негативно на трговинске услове у мјери у којој би то било супротно међународним споразумима које је Босна и Херцеговина ратификовала."

а) Позитиван услов: помоћ мора олакшати развој привредне дјелатности:

1) Допринос развоју привредне дјелатности и позитивни ефекти на друштво у цјелини и важност за одређене политике ЕУ

Сходно Смјерницама Комисије (2022/Ц 80/01), општи циљ помоћи за заштиту животне средине је повећање нивоа заштите животне средине у поређењу са нивоом који би се остварио без те помоћи. Стратегијом Европа 2020. посебно се одређују циљеви за одрживи раст за подстицање прелазна на ресурсно ефикасну и конкурентну привреду са ниским нивоом емисија штетних гасова. Основни циљ помоћи у енергетском сектору је обезбјеђивање конкурентног, одрживог и безбједног енергетског система на добро функционалном енергетском тржишту Уније.

Смјернице Комисије (2022/Ц 80/01) државама чланицама омогућавају да, под одређеним условима, подстичу производњу електричне енергије из обновљивих извора. Циљ тих правила јесте помоћи државама чланицама да остваре амбициозне енергетске и климатске циљеве ЕУ уз најмање могуће трошкове за пореске обвезнике и без неоправданог нарушавања конкуренције на јединственом тржишту.

У складу са тачкама 23 - 25. Смјерница Комисије (2022/Ц 80/01), државе чланице морају да идентификују економске активности које ће бити олакшане као резултат помоћи и да опишу да ли ће и како ће помоћ допринијети постизању политика и циљева Уније. Државе чланице морају да опишу и хоће ли и како помоћ допринијети постизању циљева климатске политике, политике заштите животне средине и енергетске политике Уније те, конкретније, очекиване користи помоћи у смислу њеног битног доприноса заштити животне средине, укључујући ублажавање климатских промјена, или ефикасном функционисању унутрашњег енергетског тржишта.

Сходно запримљеној документацији и аргументацији изнесеној у Анализи - Гаранција за финансирање пројекта изградње ХЕ "Бистрица", Савјет је у поступку утврдио да је основни разлог изградње хидроелектрана Б-1, Б-2а и Б-3 на ријеци Бистрици повећање удјела произведене електричне енергије из обновљивих извора енергије (у даљем тексту: ОИЕ), а у сврху испуњавања обавезујућег циља Босне и Херцеговине и Републике Српске у вези са удјелом енергије из ОИЕ-а.

Наиме, у складу са Уговором о оснивању Енергетске заједнице, Министарски савјет је 18. октобра 2012. године усвојио Одлуку о имплементацији Директиве 2009/28/ЕЦ о промоцији употребе енергије из обновљивих извора, којом је

за Босну и Херцеговину утврђен обавезујући циљ од 40% удјела ОИЕ-а у финалној потрошњи енергије до 2020. године. Као полазна основа коју је признао Секретаријат Енергетске заједнице узета је 2009. година и учешће од 34% ОИЕ-а у укупној домаћој потрошњи.

Да би се остварио обавезујући постављени циљ повећања домаће потрошње из ОИЕ-а до 2020. године и обезбиједило недостајућих 6% учешћа ОИЕ-а у потрошњи на нивоу БиХ, владе Федерације БиХ и Републике Српске су 2014. године усвојиле акционе планове за кориштење ОИЕ-а и подстицање производње из ОИЕ-а. У Републици Српској је у мају 2014. донесен Акциони план Републике Српске за кориштење обновљивих извора енергије, према којем Република Српска има за циљ постизање 48% учешћа ОИЕ-а у бруто финалној потрошњи у 2020. години.

На основу ентитетских акционих планова, донесен је Акциони план за кориштење обновљивих извора енергије у Босни и Херцеговини (енгл. NREAP BiH) чиме је испуњена обавеза проистекла из међународне обавезе коју је Босна и Херцеговина преузела потписивањем Уговора о оснивању Енергетске заједнице. Наиме, Директивом 2009/28/ЕЗ Европског парламента и Савјета од 23. априла 2009. о повећању употребе енергије из обновљивих извора ("Службени лист Европске уније", серија Л, број 140, 05. 06. 2009) прописана је обавеза државама чланицама ЕУ да поставе националне циљеве за укупан удио енергије из обновљивих извора у коначној бруто потрошњи енергије. Политика кориштења обновљивих извора енергије одређена Директивом ЕУ 2009/28/ЕЦ о повећању производње електричне енергије из обновљивих извора огледа се у следећем:

- безбједном, квалитетном и поузданом снабдијевању електричном енергијом,
- заштити животне средине и
- смањењу енергетске зависности од увоза и кориштења фосилних горива.

Узимајући у обзир наведено, Савјет је закључио да ће се додјелом државне помоћи у облику гаранције за изградњу хидроелектрана Б-1, Б-2а и Б-3 на ријеци Бистрици допринијети испуњавању обавезујућег циља Републике Српске и Босне и Херцеговине у погледу удјела енергије из ОИЕ-а и та ће мјера посљедишно допринијети смањењу емисија CO₂ и других стакленичких гасова, у складу са циљевима Зеленог плана ЕУ и циљевима за заштиту животне средине постављеним стратешким документима Републике Српске и БиХ, прије свега Стратегијом развоја енергетике Републике Српске до 2035. године, коју је 2012. године усвојила Народна скупштина Републике Српске, те Акционим планом за кориштење обновљивих извора енергије.

Дакле, Савјет је утврдио да је предметна државна помоћ неопходна за даљи развој производње енергије из обновљивих извора, што представља не само тренд него и међународно преузету обавезу Републике Српске и БиХ, али и за помоћ Републици Српској и БиХ у остваривању европских и националних циљева за заштиту животне средине.

Наиме, у вези са очитим промјенама у динамици и структури понуде и потражње енергије, ЕУ већ низ година предводи и стимулише политику "декарбонизације", односно подстицања чишће енергије. Као и претходно наведено, овај тренд и смјер развоја енергетике има значајан утицај на формирање енергетских стратегија у свим аспектима. У складу са чланом 194. став 1. УФЕУ, промовисање обновљивих облика енергије један је од циљева енергетске политике Уније. Повећана употреба енергије из обновљивих

извора важан је дио пакета мјера потребних за смањење емисија стакленичких гасова и испуњавање обавезе Уније из Париског споразума о климатским промјенама из 2015. који је услиједио након 21. конференције странака Оквирне конвенције Уједињених нација о климатским промјенама (Париски споразум), и из оквира Уније за енергетску и климатску политику до 2030, укључујући обавезујући циљ Уније за смањењем емисија стакленичких гасова за најмање 40% испод нивоа из 1990. до 2030.

Директивом (ЕУ) 2018/2001 Европског парламента и Савјета од 11. децембра 2018. о промовисању употребе енергије из обновљивих извора ("Службени лист Европске уније", серија Л, број 328, 21.12.2018) утврђен је обавезујући циљ на нивоу ЕУ да до 2030. године удио енергије из обновљивих извора буде 32% укупне производње енергије. Комуникацијом о европском Зеленом плану из 2019. Комисија је појачала своје климатске амбиције и поставила циљ да се до 2050. оствари нулта нето емисија стакленичких гасова. Недавно донесеним европским прописом о клими (Уредба (ЕУ) 2021/1119 Европског парламента и Савјета од 30. јуна 2021. о успостави оквира за постизање климатске неутралности и о измјени уредби (ЕЗ) бр. 401/2009 и (ЕУ) 2018/1999 (Европски закон о клими)), којим се утврђује циљ климатске неутралности до 2050. и уводи прелазни циљ смањења нето емисија стакленичких гасова за најмање 55% до 2030, постављени су темељи за законодавне приједлоге у пакету "Спремни за 55%" које је Комисија донијела 14. јула 2021. Међу тим приједлозима Комисија је представила измјену Директиве о енергији из обновљивих извора, којом се поставља повећани циљ производње 40% енергије из обновљивих извора у ЕУ до 2030. године.

Из наведеног Савјет је закључио да је ЕУ одређена да настави тренд смањења емисије штетних гасова и уопште заштите животне средине те се, сходно томе, највећа пажња посвећује промоцији производње и кориштења енергије из ОИЕ-а. Сходно Директиви (ЕУ) 2018/2001, повећана употреба енергије из обновљивих извора има и кључну улогу у промовисању безбједности снабдијевања енергијом, одрживе енергије по приступачним цијенама, технолошког развоја и иновација те технолошког и индустријског водства, обезбјеђујући притом животну средину, друштвене и здравствене користи те важне могућности за запошљавање и регионални развој, понајприје у руралним и удаљеним подручјима, у регијама или подручјима са ниском густином насељености или у којима се одвија дјелимична деиндустријализација.

Босна и Херцеговина која је на путу придруживања ЕУ у обавези је, сходно међународним споразумима, прије свега ССП-у и Уговору о оснивању Енергетске заједнице, да поштује наведене прописе ЕУ о смањењу емисије стакленичких гасова и уопште о заштити животне средине, на начин да се достигну циљеви производње и кориштења енергије из ОИЕ-а. Такође, и позитивни прописи БиХ који су усклађивани са *acquisom* намећу исту обавезу смањења емисије CO₂, SO₂ и др. штетних гасова и давање предности енергије из ОИЕ-а. То су следећа документа: Оквирна енергетска стратегија БиХ до 2035. године, Акциони план за кориштење обновљивих извора енергије у Босни и Херцеговини, Стратегија развоја енергетике Републике Српске до 2035. године и Акциони план Републике Српске за кориштење обновљивих извора енергије. Такође, битно је истаћи и Софијску декларацију о Зеленом плану за Западни Балкан коју су потписали лидери држава Западног Балкана 10. новембра 2020. на Самиту о Западном Балкану у оквиру иницијативе Берлинског процеса. Наведеном декларацијом обавезали су се да ће заједно са ЕУ радити на постизању

циља за угљично неутрални континент до 2050. године, увођењем строге климатске политике и реформом енергетског и транспортног сектора, између осталог повећањем удјела обновљивих извора енергије и обезбјеђивањем потребних услова за улагање, у складу са правном тековином ЕУ и Енергетске заједнице.

Узимајући у обзир наведено, Савјет је утврдио да је додјелом државне помоћи у облику гаранције ЗП "Хидроелектране на Дрини" а.д. Вишеград за кредитно задужење код СЕХИМ банке за пројекат финансирања и изградње хидроелектрана Б-1, Б-2а и Б-3 на ријеци Бистрици испуњен први критеријум из Смјерница Комисије (2022/Ц 80/01) - "допринос развоју привредне дјелатности и позитивни ефекти на друштво у цјелини и важност за одређене политике ЕУ" - јер предметна мјера државне помоћи тежи циљу од заједничког интереса у складу са чланом 6. став (2) тачка ц) Закона и чланом 107. став 3. УФЕУ, а то је у конкретном случају остварење амбициозних енергетских и климатских циљева ЕУ у вези са смањењем емисије стакленичких гасова путем повећања удјела производње и кориштења енергије из ОИЕ-а.

Такође, изградњом хидроелектрана Б-1, Б-2а и Б-3 на ријеци Бистрици допринијеће се, осим заштити животне средине, и безбједном, квалитетном и поузданом снабдијевању електричном енергијом и смањењу енергетске зависности Босне и Херцеговине и Републике Српске од увоза и кориштења фосилних горива.

2) Подстицајни ефекат помоћи

Сходно члану 26. Смјерница Комисије (2022/Ц 80/01), може се сматрати да помоћ олакшава привредну дјелатност само ако има ефекат подстицаја. Подстицајни ефекат постоји када помоћ потакне корисника да промијени своје понашање односно да се укључи у додатну привредну дјелатност или привредну дјелатност која је прихватљивија за заштиту животне средине, а коју без помоћи не би обављао или би је обављао на ограничен или другачији начин.

Дакле, да би се утврдило да ли мјера има стимулативни ефекат, мора се показати да она мијења понашање дотичног предузећа тако да се оно ангажује на активностима које не би извршило без помоћи и које би провело у ограниченој мјери или на другачији начин.

Савјет је утврдио да издавање гаранције, односно изградња хидроелектрана Б-1, Б-2а и Б-3 на ријеци Бистрици има подстицајни ефекат, будући да се без ове гаранције, односно кредита СЕХИМ банке, не би могао изградити много ефикаснији и за животну средину неупоредиво повољнији објекат за производњу енергије из ОИЕ-а у односу на улагање у термоелектране које су доминантне у енергетском сектору Републике Српске.

Дакле, Савјет је утврдио да без предметне државне помоћи у облику гаранције "Хидроелектране на Дрини" а.д. Вишеград, зависно предузеће у саставу МХ "Електропривреда Републике Српске" - МП а.д. Требиње, не би могле финансирати изградњу три хидроелектране на ријеци Бистрици и на тај начин повећати удио енергије из ОИЕ-а на нивоу МХ "Електропривреда Републике Српске" - МП а.д. Требиње, у коме је доминантна производња електричне енергије из угља. Наведеном мјером се мијења понашање МХ "Електропривреда Републике Српске" - МП а.д. Требиње, с обзиром на то да без гаранције МХ "Електропривреда Републике Српске" - МП а.д. Требиње, путем Зависног предузећа "Хидроелектране на Дрини" а.д. Вишеград, који су 100% власници предузећа Хидроелектране "Бистрица" д. о. о. Фоча, не би могла улагати у производњу енергије из обновљивих извора, него би наставила

електричну енергију производити из угља у постојећим објектима (термоелектранама), чија је производња доста јефтинија.

Такође, у поступку је утврђено да наведена мјера помоћи има подстицајни ефекат и због тога што цијене електричне енергије не покривају у потпуности трошкове производње електричне енергије из обновљивих извора. Стога, без предметне државне помоћи у облику гаранције не би било ни улагања наведених корисника.

Посматрајући интегрални пројекат побољшања животне средине у БиХ и Републици Српској, дефинисан наведеним стратешким документима и међународним обавезама, Савјет је закључио да је испуњена потреба за интервенцијом државе, будући да сврха одговарајуће помоћи (издавања гаранције) јесте изградња хидроелектрана Б-1, Б-2а и Б-3 на ријеци Бистрици које ће:

- радити са знатно већим степеном ефикасности,
- користити најсавременију технологију која ће знатно допринијети заштити животне средине,
- дати значајан допринос у постизању обавезујућег циља Републике Српске од 48% и БиХ од 40% у погледу удјела енергије из ОИЕ-а, у складу са Одлуком о имплементацији Директиве 2009/28/ЕЦ о промоцији употребе енергије из обновљивих извора,
- помоћи БиХ да смањи емисије полутаната и помоћи у постизању циљева емисије честица укључујући и CO_2 .

С обзиром на то да хидроелектране Б-1, Б-2а и Б-3 на ријеци Бистрици, инсталиране снаге 50,8 MVA, представљају капитални пројекат који је планиран у свим стратешким документима Републике Српске и МХ "Електропривреда Републике Српске" - МП а.д. Требиње, неопходна је била интервенција државе имајући у виду обавезе у погледу достизања обавезујућих циљева у погледу производње из ОИЕ-а и смањења емисије стакленичких гасова.

Такође, Савјет је утврдио да је битан услов за потребом интервенције државе, кроз дојелу државне помоћи у облику гаранције, чињеница да СЕХИМ банка из Кине не би одобрила кредит за изградњу хидроелектрана Б-1, Б-2а и Б-3 на ријеци Бистрици без гаранције Републике Српске. Дакле, СЕХИМ банка је тражила да кредит за финансирање изградње три хидроелектране на ријеци Бистрици гарантује искључиво Република Српска, као већински акционар МХ "Електропривреда Републике Српске" - МП а.д. Требиње, чије је Зависно предузеће "Хидроелектране на Дрини" а.д. Вишеград зајмопримац кредита.

Сходно наведеном, Савјет је закључио да пријављена мјера има подстицајно дјеловање, јер подстиче корисника да се укључи у економску активност коју он не би могао да изврши без државне помоћи.

3) Непостојање повреде било које релевантне одредбе права ЕУ

Према члану 33. Смјерница Комисије (2022/Ц 80/01), ако дјелатност која се подупире или мјера помоћи односно њени услови, укључујући начин њеног финансирања ако је он саставни дио мјере, подразумевају повреду мјеродавног права ЕУ, помоћ се не може прогласити спојивом са унутрашњим тржиштем. Напримјер, то може бити случај кад помоћ подлијеже одредбама којима се директно или индиректно условљава поријекло производа или опреме, или као што су захтјеви да корисник купи домаће производе.

У конкретном случају, Савјет је утврдио да пријављена мјера није у супротности са свим релевантним законима ЕУ у енергетском сектору. Наиме, Савјет је закључио да ће се

корисник помоћи - ЗП "Хидроелектране на Дрини" а.д. Вишеград придржавати свих прописа Босне и Херцеговине и ЕУ у области енергије, посебно Директиве (ЕУ) 2018/2001 Европског парламента и Савјета од 11. децембра 2018. о повећању употребе енергије из обновљивих извора.

б) Негативан услов: да помоћ не утиче неоправдано на трговинске услове у мјери у којој би то било супротно заједничком интересу

1) Потреба за државном интервенцијом

Сходно члану 34. Смјерница Комисије (2022/Ц 80/01), предложена мјера државне помоћи мора да буде усмјерена на ситуацију у којој може да доведе до битног развоја који тржиште не може да оствари само, напримјер, исправљањем тржишних недостатака у односу на пројекте или дјелатности за које се додјељује помоћ. Док је општеприхваћено да конкурентна тржишта обично доводе до ефикасних резултата у смислу развоја привредних дјелатности, цијена, производње и употребе ресурса, у случају тржишних недостатака јавна интервенција у облику државне помоћи може да побољша ефикасно функционисање тржишта и тиме допринесе развоју привредне дјелатности у мјери у којој тржиште не успије самостално постићи ефикасан резултат.

Државне помоћи би требале да буду усмјерене на ситуације у којима помоћ може да донесе материјално побољшање које само тржиште не може да оствари.

Како би се утврдиле смјернице којима се обезбјеђује да се мјерама помоћи оствари заједнички циљ, државе чланице требале би да дефинишу тржишне недостатке који отежавају повећани ниво заштите животне средине или добро функционисање безбједног, приступачног и одрживог унутрашњег енергетског тржишта. Тржишни недостаци који се односе на циљеве заштите животне средине и енергетске циљеве могу да буду слични или да се разликују, али могу да спријече оптималне резултате и доведу до неефикасног резултата због нпр: (а) негативних спољних чинилаца: најчешћи су за мјере помоћи за заштиту животне средине и појављују се кад за загађивача није одређена исправна цијена, тј. када дотични предузетник не сноси целокупни трошак загађења. У том случају предузећа која дјелују у сопственом интересу немају довољно подстицаја да узму у обзир негативне спољне утицаје настале током производње, ни при доношењу одлука о одређеној производној технологији, ни при доношењу одлука о нивоу производње. Другим ријечима, производни трошкови које сноси предузетник мањи су од трошкова које сноси друштво. Стога предузетници обично немају довољно подстицаја како би смањили свој ниво загађења или предузели појединачне мјере за заштиту животне средине.

Комисија ће сматрати да је помоћ потребна ако држава чланица докаже да се уз помоћ ефикасно рјешава неки (преостали) неријешени тржишни недостатак.

У складу са чланом 38. Смјерница Комисије (2022/Ц 80/01), прописано је да, с циљем доказивања нужности помоћи, држава чланица мора да докаже да се пројекат или, у случају програма, референтни пројекат не би провео без помоћи.

Будући да је Савјет претходно утврдио да СЕХИМ банка из Кине не би одобрила кредит за изградњу хидроелектрана Б-1, Б-2а и Б-3 на ријеци Бистрици без државне гаранције, односно гаранције Републике Српске, Савјет је закључио да је наведени услов из Смјерница Комисије (2022/Ц 80/01) који се односи на потребу за интервенцијом државе испуњен.

2) Примјереност помоћи

Чланом 39. Смјерница Комисије (2022/Ц 80/01) прописано је да предложена мјера помоћи мора да буде

примјерен инструмент политике за остваривање предвиђеног циља помоћи, односно не смије постојати инструмент политике и помоћи који мање нарушава конкуренцију, а којим се могу остварити исти резултати.

Предложена мјера помоћи мора да буде адекватан инструмент намијењен дотичном стратешком циљу. Мјера помоћи неће се сматрати спојивом са унутрашњим тржиштем ако се исти позитивни допринос заједничком циљу може постићи помоћу инструмената политика који тржиште нарушавају у мањој мјери или других врста инструмената помоћи који тржиште нарушавају у мањој мјери.

Сходно члану 43. Смјерница Комисије (2022/Ц 80/01), државне помоћи за заштиту животне средине и енергију могу се додијелити у различитим облицима. Међутим, држава чланица требала би да обезбиди да се помоћ додијели у облику који ће вјероватно најмање нарушити трговину и конкуренцију.

Одредбама члана 44. Смјерница Комисије (2022/Ц 80/01) прописано је да држава чланица мора да докаже зашто су други облици помоћи који потенцијално мање нарушавају конкуренцију мање примјерени, на примјер: повратни кредити у поређењу са директним бесповратним средствима; пореске олакшице у поређењу са смањењем пореза; или облици помоћи који се заснивају на финансијским инструментима као што су дужнички инструменти у поређењу са власничким инструментима, укључујући, на примјер, зајмове са ниским каматама или попусте на камате, државне гаранције или алтернативно финансирање по повољним условима.

Сходно одредби члана 93. Смјерница Комисије (2022/Ц 80/01), Комисија претпоставља да државна помоћ у принципу може да буде одговарајућа мјера за постизање циљева декарбонизације с обзиром на то да други инструменти политике обично нису довољни за постизање тих циљева, под условом да су испуњени сви други услови спојивости. С обзиром на размјер и хитност изазова декарбонизације, могу се употребљавати различити инструменти, укључујући директна бесповратна средства.

Битно је истаћи да гаранције представљају специфичан инструмент дојеле државне помоћи, који у мањој мјери нарушавају тржиште од других облика државне помоћи као што су: субвенције, грантови и друга бесповратна средства, јер издавањем гаранција држава преузима ризик повезан са њиховим издавањем, односно сноси ризик од неплаћања кредита од стране зајмопримаца (привредних субјеката), што може да оптерети државни буџет и стави наведеног привредног субјекта у повољнији положај у односу на конкуренте, док се додјелом субвенција и грантова, који представљају директан расход из буџета, корисници (привредни субјекти) директно стављају у повољнији положај у односу на конкуренте на тржишту.

У складу са наведеним, Савјет је утврдио да је предметна државна помоћ у облику гаранције Републике Српске примјерена мјера помоћи, с обзиром на то да је представљала кључни услов за добијање кредитних средстава СЕХИМ банке из Кине, а без којих се пројекат изградње хидроелектрана Б-1, Б-2а и Б-3 на ријеци Бистрици не би могао реализовати, будући да наведена средства није могао да обезбиди МХ "Електропривреда Републике Српске" - МП а.д. Требиње - ЗП "Хидроелектране на Дрини" а.д. Вишеград, па ни из буџета Републике Српске као јединог акционара Матичног предузећа, као ни другим инструментима државне помоћи који нарушавају тржиште у мањој мјери од гаранција.

3) Пропорционалност помоћи

Помоћ за заштиту животне средине и енергију може се сматрати компатибилном са унутрашњим тржиштем само ако је пропорционална. Према члану 47. Смјерница Комисије (2022/Ц 80/01), мјера се сматра пропорционалном ако је износ помоћи по кориснику ограничен на најнижи ниво потребан за спровођење пројекта или обављање дјелатности којој је додијељена помоћ.

Одредбом члана 48. Смјерница Комисије (2022/Ц 80/01) прописано је да ће се у принципу помоћ сматрати ограниченом на најнижи ниво потребан за спровођење пројекта или обављање дјелатности којој је додијељена помоћ ако помоћ одговара нето додатним трошковима ("мањак финансијских средстава").

Узимајући у обзир наведено, Савјет је утврдио да предметна гаранција не укључује прекомјерну накнаду односно да је мјера пропорционална и да је спојива са унутрашњим тржиштем, јер ниједна алтернативна мјера није могла остварити исти ефекат и може се закључити да гаранције представљају адекватан инструмент помоћи, који тржиште нарушава у мањој мјери од осталих инструмената државне помоћи, те истовремено представља мањи "трошак" за буџет од бесповратних средстава (субвенције, грантови...) као најчешћег облика државне помоћи.

Наиме, утврдили смо да укупан износ пројекта за изградњу три хидроелектране на ријеци Бистрици, односно вриједност дефинисана ЕПЦ уговором износи 102.814.046,41 евро, док је потенцијални трошак за Републику Српску процијењен на износ државне помоћи садржане у предметној гаранцији у износу од 16.287.550,63 евра, који би био исплаћен на терет средстава буџета Републике Српске само у случају да зајмопримац не испуњава своје обавезе из уговора о кредиту.

Дакле, у конкретном случају, интензитет државне помоћи садржане у предметној гаранцији износи 15,84% удјела у вриједности ЕПЦ уговора, из чега је Савјет закључио да је износ државне помоћи ограничен на најнижи ниво потребан за реализацију наведеног пројекта.

4) Транспарентност помоћи

Одредбама члана 58. Смјерница Комисије (2022/Ц 80/01) прописано је да ће се, с циљем смањења негативних ефеката, конкурентима обезбидити приступ релевантним информацијама о дјелатностима које се помажу, те да ће предметна држава чланица обезбидити да се на Комисијном модулу за транспарентну дојелу или на свеобухватним веб-страницама о државним помоћима на националном или регионалном нивоу објави следеће:

- (а) комплетан текст одлуке о дојели одобреног програма помоћи или појединачне помоћи и њених проведбених одредаба односно повезница на тај текст;
- (б) информације о свакој појединачној помоћи додијељеној једнократно или у оквиру програма помоћи који је одобрен на основу ових смјерница и премашује 100 000 евра.

Сходно члану 59. Смјерница Комисије (2022/Ц 80/01), државе чланице морају своје свеобухватне веб-странице о државним помоћима на којима ће се објављивати обавезне информације из овог одјелка организовати на начин који омогућава једноставан приступ информацијама. Јавност мора имати неограничен приступ веб-страницама. За приступ веб-страницама не смије се захтијевати претходна регистрација корисника.

Савјет све своје одлуке објављује у "Службеном гласнику БиХ", службеним гласилима ентитета и Брчко

Дистрикта Босне и Херцеговине и на својој веб-страници <http://www.szdp.gov.ba>, тако да ће и предметно рјешење донесено у поступку ех пост контроле усклађености државне помоћи са прописима о државној помоћи, покренутом на основу пријаве Министарства енергетике и рударства Републике Српске за одобрење државне помоћи у облику гаранције кориснику ЗП "Хидроелектране на Дрини" а.д. Вишеград за кредитно задужење код СЕХИМ банке Кине за пројекат финансирања и изградње хидроелектрана Б-1, Б-2а и Б-3 на ријеци Бистрици бити објављено на описани начин.

Осим тога, транспарентност се огледа и у чињеници да је и Влада Републике Српске у "Службеном гласнику Републике Српске", број 108/24 од 13. 12.2024. године, објавила Одлуку о давању сагласности за издавање гаранције Републике Српске за кредитно задужење МХ "Електропривреда Републике Српске" - МП а.д. Требиње - ЗП "Хидроелектране на Дрини" а.д. Вишеград (као зајмопримца) и МХ "Електропривреда Републике Српске" - МП а.д. Требиње (као гаранта) код Извозно-увозне банке Кине (СЕХИМ банка) за реализацију пројекта изградње хидроелектрана Б-1, Б-2а и Б-3 на ријеци Бистрици.

Сходно наведеном, Савјет је утврдио да је испуњен услов из Смјерница Комисије (2022/Ц 80/01) који се односи на транспарентност помоћи.

5) Избјегавање неоправданих негативних ефеката на конкуренцију и трговину

Чланом 107. став 3. тачка (ц) УФЕУ, Комисији се допушта да помоћи за олакшавање развоја одређених привредних дјелатности или одређених економских подручја прогласи спојивим, али само "ако такве помоћи не утичу негативно на трговинске услове у мјери у којој би то било супротно заједничком интересу".

Сходно члану 64. Смјерница Комисије (2022/Ц 80/01), за примјену тог негативног услова прво је потребно процијенити нарушавајући ефекат предметне помоћи на трговинске услове. Чак и ако је нужна, примјерена, пропорционална и транспарентна, свака мјера помоћи због своје природе нарушиће или ће пријетити да ће нарушити конкуренцију и утицати на трговину међу државама чланицама јер јача конкурентски положај корисника.

Према члану 65. Смјерница Комисије (2022/Ц 80/01), у оквиру помоћи за заштиту животне средине предност ће, због њихове природе, обично имати производи и технологије прихватљиви за животну средину на штету других који више загађују, а тај се ефекат помоћи у принципу неће сматрати неоправданим нарушавањем конкуренције јер исправља тржишне недостатке због којих је помоћ нужна. Осим тога, помоћи за климатски прихватљиве производе и технологије погодују постизању циљева Европског закона о клими за 2030. и 2050. За мјере заштите животне средине Комисија ће стога да размотри нарушавајуће ефекте на конкуренте који и без помоћи послују на начин који је прихватљив за конкуренте.

С обзиром на то да је у конкретном случају ријеч о изградњи три мање хидроелектране, односно помоћ се односи на улагање у ОИЕ и самим тим доприноси смањењу емисије стакленичких гасова повећањем удјела производње и кориштења енергије из ОИЕ-а у складу са енергетским и климатским циљевима ЕУ, Савјет је утврдио да је ризик од неприкладних негативних ефеката на конкуренцију и трговину додјелом предметне државне помоћи у облику гаранције кориснику ЗП "Хидроелектране на Дрини" а.д. Вишеград ограничен.

6) Разматрање позитивних ефеката помоћи у односу на негативне ефекте на конкуренцију и трговину

Чланом 71. Смјерница Комисије (2022/Ц 80/01) прописано је да ће Комисија на крају упоредити утврђене негативне ефекте мјере помоћи на конкуренцију и трговинске услове са позитивним ефектима планиране помоћи на привредне дјелатности које се помажу, укључујући њен допринос заштити животне средине и циљевима енергетске политике те, конкретно, преласку на еколошки одрживе дјелатности и постизању правно обавезујућих циљева у складу са Европским законом о клими и енергетским и климатским циљевима ЕУ до 2030.

Савјет је закључио да су негативни ефекти предметне државне помоћи у облику гаранције за изградњу хидроелектрана Б-1, Б-2а и Б-3 на ријеци Бистрици на конкуренцију и трговинске услове ограничени и мањи у односу на еколошку корист која се остварује од релевантне мјере државне помоћи.

Наиме, како смо претходно утврдили додјелом државне помоћи у облику гаранције за изградњу хидроелектрана Б-1, Б-2а и Б-3 на ријеци Бистрици доприносиће се испуњавању обавезујућег циља Републике Српске и БиХ у погледу удјела енергије из ОИЕ-а и та ће мјера посљедишно допринијети смањењу емисија CO₂ и других стакленичких гасова, у складу са циљевима Зеленог плана ЕУ и циљевима за заштиту животне средине постављеним стратешким документима Републике Српске и БиХ, прије свега Стратегијом развоја енергетике Републике Српске до 2035. године, коју је 2012. године усвојила Народна скупштина Републике Српске, те Акционим планом за кориштење обновљивих извора енергије.

Истовремено, Савјет је утврдио да су негативни ефекти помоћи на конкуренцију и трговину довољно ограничени. Наиме, помоћ је ограничена на нужни минимум односно дата је у облику гаранције, која представља адекватан инструмент помоћи који тржиште нарушава у мањој мјери од осталих инструмената државне помоћи, те истовремено представља мањи "трошак" за буџет од рецимо бесповратних средстава као најчешћег облика државне помоћи, што ће помоћи да се избјегне прекомјерна компензација.

Сходно наведеном, Савјет је утврдио да ће изградња хидроелектрана Б-1, Б-2а и Б-3 на ријеци Бистрици допринијети испуњењу дугорочног ЕЕ биланса повећањем производње "зелене" (чисте) електричне енергије уз одсуство штетне емисије гасова у атмосферу, те да помоћ кориснику неће значајно нарушити конкуренцију и трговину, јер позитиван утицај мјере помоћи на развој привредне активности производње електричне енергије из ОИЕ-а надмашује све потенцијалне негативне ефекте на конкуренцију и трговину.

Ови циљеви и ефекти који ће се постићи изградњом три хидроелектране на ријеци Бистрици далеко су значајнији и много већи од евентуалних лоших утицаја на конкуренцију и трговину између држава чланица, а посебно конкурената који се баве производњом која више загађује, јер су добри утицаји они који производе еколошки прихватљиве производе и технологије конкурентније науштрб загађујућих. Савјет је става да сви ови добри утицаји имају превагу над негативним, тако да се према Смјерницама Комисије (2022/Ц 80/01) не могу сматрати непожељним нарушавањем конкуренције.

У складу са наведеним, Савјет је утврдио да је државна помоћ у облику гаранције коју је издала Влада Републике Српске за кредитно задужење ЗП "Хидроелектране на Дрини" а.д. Вишеград код СЕХИМ банке за пројекат финансирања и изградње хидроелектрана Б-1, Б-2а и Б-3 на ријеци Бистрици

додијељена у складу са Одјељком 3. Смјерница Комисије (2022/Ц 80/01).

Слиједом наведеног, Савјет је у поступку *ex post* контроле усклађености државне помоћи са прописима о државној помоћи, покренутом на основу пријаве Министарства енергетике и рударства Републике Српске, утврдио да је државна помоћ у облику гаранције за кредитно задужење ЗП "Хидроелектране на Дрини" а.д. Вишеград у износу од 74.783.680,39 евра код СЕХИМ банке за пројекат финансирања и изградње хидроелектрана Б-1, Б-2а и Б-3 на ријеци Бистрици усклађена са чланом 6. став (2) тачка ц) Закона, јер је додијељена у складу са Одјељком 3. Смјерница Комисије (2022/Ц 80/01).

У складу са наведеним, Савјет је одлучио као у диспозитиву овог рјешења.

Упутство о правном лијесу:

Ово рјешење је коначно у управном поступку и против њега није дозвољена жалба.

Незадовољна страна може да покрене управни спор пред Судом Босне и Херцеговине у року од 30 дана од дана пријема овог рјешења.

Број УП/1 03-26-1-70-15/24

Предејдавајући

18. августа 2025. године

Савјета за државну помоћ БиХ

Источно Сарајево

Дејан Мутњић, с. р.

На основу члана 12. став (7) Закона о систему државне помоћи у Босни и Херцеговини ("Службени гласник БиХ", бр. 10/12 и 39/20) и члана 193. Закона о управном поступку ("Службени гласник БиХ", бр. 29/02, 12/04, 88/07, 93/09, 41/13 и 53/16), рјешавајући у поступку *ex post* контроле усклађености државне помоћи с прописима о државној помоћи, покренутом на основу пријаве Министарства енергетике и рударства Републике Српске за одобрење државне помоћи у облику гаранције кориснику ЗП "Хидроелектране на Дрини" а.д. Вишеград за кредитно задужење код Извозно-увозне банке Кине за пројекат финансирања и изградње хидроелектрана Б-1, Б-2а и Б-3 на ријеци Бистрици, Вљеће за државну помоћ Босне и Херцеговине на 167. сједници, одржаној 18. августа 2025. године, доњело је слjedeће

РЈЕШЕЊЕ

- Одобрава се *ex post* државна помоћ додijелјена у облику гаранције Републике Српске кориснику ЗП "Хидроелектране на Дрини" а.д. Вишеград за кредитно задужење у износу од 74.783.680,39 евра за пројекат финансирања и изградње хидроелектрана Б-1, Б-2а и Б-3 на ријеци Бистрици, јер је у складу са Законом о систему државне помоћи у Босни и Херцеговини.
- Ово рјешење биће објављено у "Службеном гласнику БиХ", службеним гласилима entитета и Брчко Distrikta Босне и Херцеговине.

Образложење

1. Захтјев за покретање поступка

Вљеће за државну помоћ Босне и Херцеговине (у даљњем тексту: Вљеће) заприло је 2.12.2024. године, под бројем: УП/1 03-26-1-70-1/24, пријаву Министарства енергетике и рударства Републике Српске за одобрење државне помоћи у облику гаранције Републике Српске кориснику ЗП "Хидроелектране на Дрини" а.д. Вишеград за кредитно задужење код Извозно-увозне банке Кине (у даљњем тексту: СЕХИМ банка) за пројекат финансирања и изградње хидроелектрана Б-1, Б-2а и Б-3 на ријеци Бистрици.

У смислу члана 14. став (1) Закона о систему државне помоћи у Босни и Херцеговини (у даљњем тексту: Закон), Министарство финансија Републике Српске је својим актом дало консултативно мишљење, број 06.10/421-356-1/24 од 25.11.2024.

године, на пријаву државне помоћи Министарства енергетике и рударства Републике Српске која се односи на издавање гаранције Републике Српске за кредитно задужење предузећа ЗП "Хидроелектране на Дрини" а.д. Вишеград код СЕХИМ банке за пројекат финансирања и изградње хидроелектрана Б-1, Б-2а и Б-3 на ријеци Бистрици, те у прилогу, shodno одредби члана 12. став (2) Закона, доставило Вљећу Образац за пријаву државне помоћи Министарства енергетике и рударства Републике Српске.

Уз Образац за пријаву државне помоћи (у даљњем тексту: Образац пријаве), подносилац је доставио sljedeће документе:

- Иницијативу за издавање гаранције ЗП "Хидроелектране на Дрини" а.д. Вишеград, број 04-00-132-64/24 од 5.11.2024. године,
- Потврду Пореске управе Републике Српске о регистрацији ЗП "Хидроелектране на Дрини" а.д. Вишеград, број 06/1.07/0804-053-64-16/14 од 3.9.2014. године,
- Увјерење Управе за индиректно опорезивање БиХ о регистрацији ЗП "Хидроелектране на Дрини" а.д. Вишеград, број 04/1-17-1-УПЈР/1-6858-2/14 од 6.11.2014. године,
- Рјешење Окружног привредног суда у Истоћном Сарајеву о регистрацији ЗП "Хидроелектране на Дрини" а.д. Вишеград, број 061-0-Reg-23-000076 од 16.2.2023. године,
- Уговор о концесiji за изградњу хидроелектрана Биштрица Б-1, Биштрица Б-2а и Биштрица Б-3 на ријеци Биштрици, број 05-312-1290/06 од 30.8.2006. године,
- Анекс Уговора о концесiji, број 05.07/312-233/09 од 11.3.2009. године,
- Анекс II. Уговора о концесiji од 1.12.2009. године,
- Анекс III. Уговора о концесiji, број 05.07/312-588/10 од 15.7.2010. године,
- Анекс IV. Уговора о концесiji, број 05.05/312-463/11 од 13.7.2011. године,
- Анекс V. Уговора о концесiji, број 05.05/312-885-4/12 од 5.2.2012. године,
- Уговор о пријеносу - уступању Уговора о концесiji, број 05.07/312-229/09 од 10.3.2009. године,
- Рјешење Комисије за концесije Републике Српске, број 01-321/10 од 23.6.2010. године,
- Инвестициону одлуку Надзорног одбора HE "Биштрица" д.о.о. Фоћа, број NO-22-9/22 од 18.2.2022. године,
- Одлуку о давању сагласности на Инвестициону одлуку Надзорног одбора HE "Биштрица" д.о.о. Фоћа за изградњу хидроелектрана Б-1, Б-2а и Б-3 на ријеци Биштрици, број SD-88-8/22 од 18.4.2022. године,
- Одлуку о усвајању Плана развоја Мјешовитог holdinga "Електропривреда Републике Српске" за период 2019 - 2029. година, број 04/1-012-2-1559/19 од 13.6.2019. године,
- Стратегију развоја енергетике Републике Српске до 2035. године,
- Писмо намјере СЕХИМ банке, број JYC 2023 NO.2 од 20.3.2023. године,
- Нацрт уговора о гаранцији између Републике Српске, коју заступа Министарство финансија, и СЕХИМ банке који се односи на кредитну линију одобрену ЗП "Хидроелектране на Дрини" а.д. Вишеград од 18.9.2024. године (верзија на српском језику),
- Радну верзију уговора о кредиту између ЗП "Хидроелектране на Дрини" а.д. Вишеград као зајмодавца, МН "Електропривреда Републике Српске" - МП а.д. Требиње, као гаранта, и СЕХИМ банке, као зајмодавца, од 11.11.2024. године,
- Уговорни споразум о изградњи хидроелектрана Б-1, Б-2а и Б-3 на ријеци Биштрици с пратећим документима,

- zaključen 4. decembra 2019. godine između naručioca - Hidroelektrane "Bistrica" d.o.o. Foča, i izvođača - China National Aero-Technology International Engineering Corporation (neovjerena kopija),
- Finansijske izvještaje (bilans stanja i uspjeha) ZP "Hidroelektrane na Drini" a.d. Višegrad za 2021, 2022. i 2023. godinu,
 - Analizu - Garanciju za finansiranje projekta izgradnje HE "Bistrica" od oktobra/novembra 2024. godine,
 - Dugoročne finansijske projekcije za ZP "Hidroelektrane na Drini" a.d. Višegrad s osvrtom na mogućnost finansiranja HE "Bistrica", broj 10/24 od 1.3.2024. godine,
 - Rješenje o odobrenju građenja Hidroelektrane B-3 na rijeci Bistrici, broj 16-360-71/09 od 24.4.2010. godine,
 - Rješenje o odobrenju građenja Hidroelektrane B-1 na rijeci Bistrici, broj 16-360-69/09 od 18.1.2011. godine,
 - Rješenje o odobrenju građenja Hidroelektrane B-2a na rijeci Bistrici, broj 16-360-70/09 od 4.4. 2023. godine,
 - Rješenje o izdavanju ekološke dozvole za projekat izgradnje Hidroelektrane B-1 na rijeci Bistrici, broj 15.04-96-128/22 od 27.9.2022. godine,
 - Rješenje o izdavanju ekološke dozvole za projekat izgradnje Hidroelektrane B-2a na rijeci Bistrici, broj 15.04-96-129/22 od 27.9.2022. godine,
 - Rješenje o izdavanju ekološke dozvole za projekat izgradnje Hidroelektrane B-3 na rijeci Bistrici, broj 15.04-96-130/22 od 27.9.2022. godine,
 - Odluku o davanju saglasnosti MH "ERS" - MP a.d. Trebinje - ZP "Hidroelektrane na Drini" a.d. Višegrad za zaduženje kod Izvoznog-uvodne banke Kine za realizaciju projekta za izgradnju hidroelektrana B-1, B-2a i B-3 na rijeci Bistrici, broj 04/1-012-3230/24 od 24.10.2024. godine,
 - Odluku o davanju saglasnosti na Odluku Nadzornog odbora MH "ERS" - MP a.d. Trebinje - ZP "Hidroelektrane na Drini" a.d. Višegrad o davanju saglasnosti na Investicionu odluku privremenog Nadzornog odbora Hidroelektrane "Bistrica" d.o.o. Foča za izgradnju hidroelektrana B-1, B-2a i B-3 na rijeci Bistrici, broj 04/1-012-2-758/22 od 10.3.2022. godine,
 - Zaključak Vlade Republike Srpske, broj 04/1-012-2-3493/24 od 22.11.2024. godine,
 - Informaciju o inicijativi za izdavanje garancije Republike Srpske za kreditno zaduženje preduzeća ZP "Hidroelektrane na Drini" - MP a.d. Trebinje - ZP "Hidroelektrane na Drini" a.d. Višegrad za realizaciju projekta izgradnje hidroelektrana B-1, B-2a i B-3 na rijeci Bistrici od novembra 2024. godine.

Također, 2.12.2024. godine Ministarstvo finansija Republike Srpske je aktom broj 06.10/421-356-2/24 od 27.11.2024. godine dostavilo dopunu dokumentacije dostavljenu od Ministarstva energetike i rudarstva Republike Srpske, akt broj 05.05/012-1752-8/24 od 27.11.2025. godine, a u vezi s prijavom državne pomoći koja se odnosi na izdavanje garancije Republike Srpske za kreditno zaduženje preduzeća ZP "Hidroelektrane na Drini" a.d. Višegrad kod CEXIM banke za projekat finansiranja i izgradnje hidroelektrana B-1, B-2a i B-3 na rijeci Bistrici. U prilogu navedenih akata je dostavljena Potvrda "Grant Thorton" d.o.o. Banja Luka, broj 100-300-1-P/24 od 26.11.2025. godine, kojom se potvrđuje da preduzeće ZP "Hidroelektrane na Drini" a.d. Višegrad nije u finansijskim poteškoćama.

Uvidom u podnesenu prijavu Vijeće je utvrdilo da je ona nepotpuna, shodno Odluci o postupcima i obrascima za podnošenje obavještenja o državnoj pomoći i praćenje državne

pomoći ("Službeni glasnik BiH", broj 64/13), jer ne sadrži sve dokumente neophodne za njenu ocjenu i donošenje odluke u skladu s članom 12. stav (3) Zakona.

Naime, uz prijavu nije dostavljen pravni osnov za dodjelu državne pomoći u obliku garancije, kao ni originalni primjerak Ugovornog sporazuma o izgradnji hidroelektrana B-1, B-2a i B-3 na rijeci Bistrici s pratećim dokumentima, zaključen 4. decembra 2019. godine između naručioca - Hidroelektrane "Bistrica" d.o.o. Foča, i izvođača - China National Aero-Technology International Engineering Corporation niti njegova ovjerena kopija, što nije u skladu s članom 2. stav (4) Odluke o postupcima i obrascima za podnošenje obavještenja o državnoj pomoći i praćenje državne pomoći, te kreditni rejting ZP "Hidroelektrane na Drini" a.d. Višegrad i nivo osiguranja koje će Vlada Republike Srpske zahtijevati od ZP "Hidroelektrane na Drini" a.d. Višegrad za izdavanje garancije Republike Srpske (visoka, prosječna ili niska).

Uzimajući u obzir navedeno, Vijeće je putem Ministarstva finansija Republike Srpske zatražilo od Ministarstva energetike i rudarstva Republike Srpske dopunu predmetne prijave državne pomoći aktom broj 03-26-1-70-3/24 od 5.12.2024. godine.

Dana 24.12.2024. godine Ministarstvo finansija Republike Srpske je aktom broj 06.10/421-356-2-3/24 od 23.12.2024. godine dostavilo sljedeću dokumentaciju:

- Nacrt ugovora o kreditu između ZP "Hidroelektrane na Drini" a.d. Višegrad, kao zajmoprimca, MH "Elektroprivreda Republike Srpske" - MP a.d. Trebinje, kao garanta, i CEXIM banke, kao zajmodavca, na srpskom i engleskom jeziku,
- Nacrt ugovora o garanciji koji se odnosi na kreditnu liniju odobrenu za MH "Elektroprivreda Republike Srpske" - MP a.d. Trebinje - ZP "Hidroelektrane na Drini" a.d. Višegrad, na srpskom i engleskom jeziku,
- Nacrt odluke o davanju saglasnosti za izdavanje garancije Republike Srpske za kreditno zaduženje ZP "Hidroelektrane na Drini" a.d. Višegrad, kao zajmoprimca, i MH "Elektroprivreda Republike Srpske" - MP a.d. Trebinje, kao garanta, kod CEXIM banke, kao zajmodavca, za realizaciju projekta izgradnje hidroelektrana B-1, B-2a i B-3 na rijeci Bistrici,
- Aktuelni izvod iz sudskog registra Hidroelektrane "Bistrica" d.o.o. Foča,
- Aktuelni izvod iz sudskog registra ZP "Hidroelektrane na Drini" a.d. Višegrad,
- Ugovor o reguliranju međusobnih odnosa u vezi s projektom Bistrica između ZP "Hidroelektrane na Drini" a.d. Višegrad, preduzeća Hidroelektrane "Bistrica" d.o.o. Foča i MH "Elektroprivreda Republike Srpske" - MP a.d. Trebinje,
- Izjavu direktora ZP "Hidroelektrane na Drini" a.d. Višegrad o neposjedovanju kreditnog rejtinga, broj 04-00-1555/24 od 16.12.2024. godine,
- Nacrt ugovora o reguliranju međusobnih prava i obaveza između ZP "Hidroelektrane na Drini" a.d. Višegrad, MH "Elektroprivreda Republike Srpske" - MP a.d. Trebinje, Ministarstva energetike i rudarstva i Ministarstva finansija Republike Srpske,
- Ugovorni sporazum o izgradnji hidroelektrana B-1, B-2a i B-3 na rijeci Bistrici s pratećim dokumentima, zaključen 4. decembra 2019. godine između naručioca - Hidroelektrane "Bistrica" d.o.o. Foča, i izvođača - China National Aero-Technology International Engineering Corporation, skraćeno AVIC, originalni primjerak na engleskom jeziku i prijevod na srpski jezik koji je ovjerio ovlašteni sudski tumač.

S obzirom na to da je u "Službenom glasniku Republike Srpske", broj 108/24 od 13.12.2024. godine, objavljena Odluka Vlade Republike Srpske o davanju saglasnosti za izdavanje garancije Republike Srpske za kreditno zaduženje MH "Elektroprivreda Republike Srpske" - MP a.d. Trebinje - ZP "Hidroelektrane na Drini" a.d. Višegrad (kao zajmoprimca) i MH "Elektroprivreda Republike Srpske" - MP a.d. Trebinje (kao garanta) kod Izvozno-uvozne banke Kine (CEXIM banka) za realizaciju projekta izgradnje hidroelektrana B-1, B-2a i B-3 na rijeci Bistrici (u daljnjem tekstu: Odluka Vlade Republike Srpske o garanciji), Vijeće se obratilo Ministarstvu finansija Republike Srpske zahtjevom za dostavljanje dodatne dokumentacije, akt broj 03-26-1-70-5/24 od 26.12.2024. godine. U navedenom zahtjevu Vijeće je istaknulo da je utvrdilo da je potencijalna državna pomoć u obliku garancije dodijeljena korisniku ZP "Hidroelektrane na Drini" a.d. Višegrad danom stupanja na snagu prethodno navedene odluke Vlade Republike Srpske o garanciji, a to je naredni dan od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srpske", odnosno 14.12.2024. godine. Naime, članom 2. tačka 16) Uredbe o namjeni, kriterijima i uslovima za dodjelu državne pomoći u Republici Srpskoj ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 111/20) propisano je da se kao datum dodjele pomoći označava dan na koji je, na osnovu propisa Republike Srpske, korisnik stekao pravo na primanje pomoći, te je Vijeće u konkretnom slučaju zaključilo da je potencijalna državna pomoć dodijeljena danom stupanja na snagu Odluke Vlade Republike Srpske o garanciji, koja predstavlja pravni osnov za izdavanje garancije Republike Srpske, a zajedno sa samom garancijom predstavlja pravni osnov za dodjelu državne pomoći korisniku ZP "Hidroelektrane na Drini" a.d. Višegrad.

Shodno navedenom, Vijeće je predmetnim aktom obavijestilo Ministarstvo finansija Republike Srpske da će usklađenost predmetne državne pomoći u obliku garancije za kreditno zaduženje ZP "Hidroelektrane na Drini" a.d. Višegrad ocjenjivati u postupku *ex post* kontrole u skladu s članom 12. stav (7) Zakona, kojim je propisano da Vijeće može odobriti državnu pomoć *ex post* ako utvrdi da je predmetna državna pomoć usklađena s ovim zakonom i podzakonskim aktima donesenim u skladu s članom 24. ovog zakona te u svrhu donošenja odluke zatražilo dostavljanje dokumenata navedenih u tač. VIII. i IX. Odluke o garanciji ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 108/24).

Dana 17.1.2025. godine Ministarstvo finansija je aktom broj 06.10/421-356-5/24 od 10.1.2025. godine dostavilo sljedeću dokumentaciju:

- Ugovor o kreditu zaključen 21.12.2024. godine između MH "Elektroprivreda Republike Srpske" - MP a.d. Trebinje - ZP "Hidroelektrane na Drini" a.d. Višegrad, kao zajmoprimca, i MH "Elektroprivreda Republike Srpske" - MP a.d. Trebinje, kao garanta, i Izvozno-uvozne banke Kine (CEXIM banka), kao zajmodavca, prijevod na srpski jezik koji je ovjerio ovlašteni sudski tumač (u daljnjem tekstu: Ugovor o kreditu),
- Ugovor o garanciji koji se odnosi na kreditnu liniju odobrenu ZP "Hidroelektrane na Drini" a.d. Višegrad, zaključen 21.12.2024. godine između Republike Srpske, koju predstavlja Ministarstvo finansija Republike Srpske, kao garanta, i CEXIM banke, kao korisnika, prijevod na srpski jezik koji je ovjerio ovlašteni sudski tumač (u daljnjem tekstu: Ugovor o garanciji),
- Ugovor o reguliranju međusobnih prava i obaveza po osnovu Garancije Republike Srpske za kreditno zaduženje ZP "Hidroelektrane na Drini" a.d. Višegrad, kao zajmoprimca, i Mješovitog holdinga

"Elektroprivreda Republike Srpske" - MP a.d. Trebinje, kao garanta, kod Izvozno-uvozne banke Kine (CEXIM banka), kao zajmodavca, za realizaciju projekta izgradnje hidroelektrana B-1, B-2a i B-3 na rijeci Bistrici, zaključen 31.12.2024. godine između Republike Srpske - Ministarstva finansija i Ministarstva energetike i rudarstva, kao davalaca garancije, ZP "Hidroelektrane na Drini" a.d. Višegrad, kao zajmoprimca, i Mješovitog holdinga "Elektroprivreda Republike Srpske" - MP a.d. Trebinje, kao garanta (u daljnjem tekstu: Ugovor o reguliranju međusobnih prava i obaveza po osnovu garancije Republike Srpske).

Također, Ministarstvo finansija Republike Srpske je 29.1.2025. godine, aktom broj 06.10/421-356-6/25 od 27.1.2025. godine, dostavilo ovjerenu kopiju Ugovora o garanciji koji se odnosi na kreditnu liniju odobrenu ZP "Hidroelektrane na Drini" a.d. Višegrad, zaključen 21.12.2024. godine između Republike Srpske i CEXIM banke, te 6.2.2025. godine, aktom broj 06.10/421-356-7/25 od 30.1.2025. godine, dostavilo ovjerenu kopiju Ugovora o kreditu između ZP "Hidroelektrane na Drini" a.d. Višegrad, kao zajmoprimca, i Mješovitog holdinga "Elektroprivreda Republike Srpske" - MP a.d. Trebinje, kao garanta, i Izvozno-uvozne banke Kine (CEXIM banka), kao zajmodavca.

Vijeće se 25.3.2024. godine obratilo Centralnoj banci Bosne i Hercegovine Zahtjevom za dostavljanje podataka o prosječnoj kamatnoj stopi komercijalnih banaka na tržištu kapitala, akt broj UP/I 03-26-1-70-9/24. Tražene podatke Centralna banka Bosne i Hercegovine dostavila je Vijeću 15.4.2025. godine aktom broj 114-43-1-911-2/25 od 9.4.2025. godine.

Vijeće je 29.4.2025. godine, pod brojem: UP/I 03-26-1-70-11/24, zaprimilo dopunu dokumentacije od Ministarstva finansija Republike Srpske, akt broj 06.10/421-356-8/25 od 24.4.2025. godine, u čijem prilogu je dostavljeno pravno mišljenje Ministarstva pravde Republike Srpske o garanciji za projekat izgradnje hidroelektrana B-1, B-2a i B-3 na rijeci Bistrici, broj 08.010/020-269/25 od 13.2.2025. godine, na srpskom i engleskom jeziku.

Dana 27.6.2025. godine Vijeće je pod brojem: UP/I 03-26-1-70-12/24 zaprimilo od Ministarstva energetike i rudarstva Zahtjev za hitno postupanje, broj 05.05/052-4523/25 od 20.6.2025. godine.

Vijeće se obratilo Ministarstvu finansija Republike Srpske Zahtjevom za dostavljanje dodatne dokumentacije - plan otplate kredita iz Ugovora o kreditu, akt broj UP/I 03-26-1-70-13/24 od 4.8.2025. godine.

Dana 14. 8. 2025. godine Vijeće je elektronskim putem, pod brojem: UP/I 03-26-1-70-14/24, zaprimilo dopunu dokumentacije od Ministarstva finansija Republike Srpske, akt broj 06.10/421-356-7/25 od 14.8.2025. godine, u čijem prilogu je dostavljena ovjerena kopija otplatnog plana kredita za izgradnju hidroelektrana na rijeci Bistrici.

2. Primijenjeni propisi

Osim odredbi Zakona, Vijeće je u postupku primijenilo i odredbe Uredbe o namjeni, kriterijima i uslovima za dodjelu državne pomoći u Republici Srpskoj ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 111/20), Zakona o zaduživanju, dugu i garancijama Republike Srpske ("Službeni glasnik Republike Srpske", br. 71/12, 52/14, 114/17, 131/20, 28/21 i 90/21) i Uredbe o postupku izdavanja garancija Republike Srpske ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 131/20), te u svrhu poređenja propise Evropske unije iz oblasti državne pomoći.

U skladu s odredbom člana 4.stav (1) Uredbe o namjeni, kriterijima i uslovima za dodjelu državne pomoći u Republici Srpskoj kojom je propisano da se državna pomoć može dodijeliti

ako program (shema) ili pojedinačni projekat državne pomoći ispunjava uslove iz ove uredbe i člana 71. stav 2. Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Evropskih zajednica i Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 5/08 - izdanje međunarodni ugovori) (u daljnjem tekstu: SSP), Vijeće je obavezano da prilikom ocjene zahtjeva za dodjelu državne pomoći primjenjuje ne samo pravo BiH nego da na odgovarajući način primijeni i kriterije i uslove koji proizlaze iz primjene konkurencijskih pravila važećih u Zajednici i instrumenata za tumačenje koje su usvojile institucije Zajednice. Osim Uredbom o namjeni, kriterijima i uslovima za dodjelu državne pomoći u Republici Srpskoj, obaveza primjene navedenih kriterija i uslova Vijeću je propisana odredbom člana 71. stav 1. tačka c) SSP-a koji glasi: Konkurencija i druge ekonomske odredbe "1. Sljedeće je nespojivo s propisnim funkcioniranjem ovog sporazuma, u mjeri u kojoj može uticati na trgovinu između Zajednice i Bosne i Hercegovine: (c) svaka državna pomoć kojom se narušava ili prijeti narušavanju konkurencije davanjem prednosti određenim preduzećima ili određenim proizvodima.", te stavom 2. istog člana koji glasi: "2. Svaka praksa suprotna ovom članu ocjenjivat će se na osnovu kriterija koji proizlaze iz primjene konkurencijskih pravila važećih u Zajednici, posebno čl. 81, 82, 86. i 87. Ugovora o osnivanju Evropske zajednice (u daljnjem tekstu: Ugovor o EZ) i instrumenata za tumačenje koje su usvojile institucije Zajednice."

Kako odredbama Zakona i Uredbe o namjeni, kriterijima i uslovima za dodjelu državne pomoći u Republici Srpskoj nisu detaljno obrazloženi kriteriji i uslovi iz pojma/definicije državne pomoći, kriteriji i uslovi za dodjelu državne pomoći u obliku garancija i ulaganje u energiju iz obnovljivih izvora, Vijeće je u konkretnom slučaju, u svrhu poređenja, shodno članu 71. stav 2. SSP-a, uzelo u obzir i sljedeće propise Evropske unije:

- Ugovor o funkcioniranju Evropske unije ("Službeni list Evropske unije", serija C, broj 202, 7.6.2016 - prečišćeni tekst) (u daljnjem tekstu: UFEU),
- Komunikaciju Komisije - Smjernice o državnoj pomoći za klimu, zaštitu okoliša i energiju za 2022. godinu ("Službeni list Evropske unije", serija C, broj 80/1, 18.2.2022.) (u daljnjem tekstu: Smjernice Komisije (2022/C 80/01)),
- Obavještenje Komisije o pojmu državne pomoći iz člana 107. stav 1. Ugovora o funkcioniranju Evropske unije ("Službeni list Evropske unije", serija C, broj 262/1, 19.7.2016) (u daljnjem tekstu: Obavještenje Komisije (2016/C 262/01)),
- Obavještenje Komisije o primjeni čl. 87. i 88. Ugovora o Evropskoj zajednici u oblasti državne pomoći u obliku garancija ("Službeni list Evropske unije", serija C, broj 155, 20.6.2008) (u daljnjem tekstu: Obavještenje Komisije (2008/C 155/02)),
- Obavještenje Komisije EU o reviziji metode o određivanju referentnih i diskontnih stopa ("Službeni list Evropske unije", br. C 14/2008) i
- Odluku Evropske komisije ("Službeni list Evropske unije", serija C, broj 25, 22.1.2021) od 8.12.2020. godine u predmetu ocjene državne pomoći u obliku garancije dodijeljene kiparskom LNG terminalu, broj SA.55388 (2020/N).

3. Utvrđivanje činjenica

Na osnovu dostavljenih podataka, Vijeće je u postupku utvrdilo sljedeće:

3.1. Predmet prijave državne pomoći

Predmet prijave je odobrenje državne pomoći u obliku garancije Republike Srpske korisniku ZP "Hidroelektrane na Drini" a.d. Višegrad za kreditno zaduženje kod CEXIM banke za

projekat finansiranja i izgradnje hidroelektrana B-1, B-2a i B-3 na rijeci Bistrici u iznosu od 74.783.680,39 eura.

3.2. Davaoci i korisnik državne pomoći

Shodno Odluci Vlade Republike Srpske o garanciji, Ugovoru o garanciji i Ugovoru o reguliranju međusobnih prava i obaveza po osnovu Garancije Republike Srpske, Ministarstvo finansija i Ministarstvo energetike i rudarstva Republike Srpske su garanti, tj. davaoci predmetne garancije te, u skladu s tim, predstavljaju davaoce državne pomoći u smislu člana 3. stav (2) Zakona.

Korisnik državne pomoći, u smislu člana 3. stav (3) Zakona, u konkretnom slučaju je ZP "Hidroelektrane na Drini" a.d. Višegrad, s obzirom na to da se garancijom koju su izdali Ministarstvo finansija i Ministarstvo energetike i rudarstva Republike Srpske bezuslovno garantira CEXIM banci ispunjenje njegovih obaveza u skladu s Ugovorom o kreditu.

3.3. Opis elemenata garancije i pratećih akata

U skladu s Odlukom Vlade Republike Srpske o garanciji, Ugovoru o garanciji i Ugovoru o reguliranju međusobnih prava i obaveza po osnovu Garancije Republike Srpske, Republika Srpska, kao davalac garancije, bezuslovno garantira pravovremeno plaćanje svih dospjelih iznosa koji su plativi prema Ugovoru o kreditu između CEXIM banke i ZP "Hidroelektrane na Drini" a.d. Višegrad, kao zajmoprimca, i MH "Elektroprivreda Republike Srpske" - MP a.d. Trebinje, kao garanta, kojim su odobrena kreditna sredstva za projekat finansiranja i izgradnje hidroelektrana B-1, B-2a i B-3 na rijeci Bistrici, pod sljedećim uslovima:

- iznos kreditnog zaduženja (glavnica): 74.783.680,39 eura,
- period otplate: 15 godina (četiri godine grejs perioda uključenog u period otplate i 11 godina za otplatu),
- nominalna kamatna stopa: jednaka šestomjesečnom EURIBOR-u uvećanom za fiksnu maržu od 2,4%, uz napomenu da će se šestomjesečni EURIBOR računati kao nula (engl. *zero rate*) ukoliko šestomjesečni EURIBOR bude s negativnim predznakom,
- otplata glavnice i kamate: otplata glavnice u jednakim polugodišnjim ratama, a kamate se otplaćuju polugodišnje i obračunavaju na ostatak duga,
- jednokratna provizija za obradu kredita: 1% na iznos kreditnog zaduženja,
- provizija na nepovučena sredstva: 0,3% godišnje, obračunato na osnovu dostupnih nepovučenih sredstava zajmodavca tokom perioda dostupnosti,
- ostale obaveze plaćanja iz finansijske dokumentacije,
- Sinosure premija osiguranja: 5,43% na iznos zbira glavnice i kamate kredita CEXIM banke. Plaćanje premije osiguranja predviđeno je u dvije jednake rate, i to: prva u iznosu od 50% vrijednosti premije osiguranja se plaća unaprijed, a druga u iznosu od 50% vrijednosti uračunata je u iznos kreditnog zaduženja i bit će plaćena tokom perioda trajanja otplate kredita,
- iznos garancije Republike Srpske: 74.783.680,39 eura.

U skladu s tačkom II. Odluke Vlade Republike Srpske o garanciji, cilj projekta je izgradnja hidroelektrana B-1, B-2a i B-3 na rijeci Bistrici.

Tačkom IV. Odluke Vlade Republike Srpske o garanciji propisano je sljedeće:

- 1) Krajnji dužnik i korisnik kredita iz tačke I. ove odluke je ZP "Hidroelektrane na Drini" a.d. Višegrad;
- 2) Garant po osnovu ovog kredita je Mješoviti holding "Elektroprivreda Republike Srpske" - Matično preduzeće a.d. Trebinje;

- 3) Republika Srpska izdaje garanciju za kreditna sredstva CEXIM banke.

Shodno tački VII. Odluke Vlade Republike Srpske o garanciji, navedeni projekat će realizirati Privredno društvo Hidroelektrane "Bistrica" d.o.o. Foča kao naručilac radova, koje je u stopostotnom vlasništvu ZP "Hidroelektrane na Drini" a.d. Višegrad.

U skladu s tačkom IX. Odluke Vlade Republike Srpske o garanciji, ovlašten je ministar finansija, kao prvi potpisnik, i supotpisnici: predsjednik Vlade Republike Srpske, ministar energetike i rudarstva i ministar pravde, da potpišu Ugovor o garanciji između CEXIM banke i Republike Srpske, te ministar finansija i ministar energetike i rudarstva da potpišu Ugovor o reguliranju međusobnih prava i obaveza između Republike Srpske i ZP "Hidroelektrane na Drini" a.d. Višegrad, kao dužnika, i MH "Elektroprivreda Republike Srpske" - MP a.d. Trebinje, kao garanta.

Vijeće je u postupku utvrdilo da je navedena odluka Vlade Republike Srpske o garanciji stupila na snagu 14.12.2024. godine, s obzirom na to da je objavljena u "Službenom glasniku Republike Srpske", broj 108/24 od 13.12.2024, a da je tačkom XI. navedene odluke propisano da ona stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srpske".

Shodno članu 45. stav (4) Zakona o zaduživanju, dugu i garancijama Republike Srpske i navedenoj odluci Vlade Republike Srpske o garanciji, 31.12.2024. godine zaključen je Ugovor o reguliranju međusobnih prava i obaveza po osnovu Garancije Republike Srpske između Republike Srpske - Ministarstva finansija i Ministarstva energetike i rudarstva, kao davalaca garancije, s jedne strane, i ZP "Hidroelektrane na Drini" a.d. Višegrad, kao zajmoprimca, i MH "Elektroprivreda Republike Srpske" - MP a.d. Trebinje, kao garanta, s druge strane, kojim je također utvrđeno da Republika Srpska bezuslovno garantira ispunjenje obaveza zajmoprimca i garanta u skladu s Ugovorom o kreditu s CEXIM bankom.

Članom 6. navedenog ugovora propisano je da ukoliko zajmoprimac i garant ne izmire solidarno obaveze prema CEXIM banci i ona dostavi poziv za plaćanje Ministarstvu finansija, navedeno ministarstvo će po dobivanju saglasnosti Ministarstva energetike i rudarstva izvršiti plaćanje dospjelih i neplaćenih anuiteta u ime zajmoprimca i garanta u roku od 15 dana od dana prijema prvog pisanog poziva CEXIM banke za plaćanje.

Istim članom Ugovora o reguliranju međusobnih prava i obaveza po osnovu Garancije Republike Srpske propisano je da će Ministarstvo finansija sve obaveze koje eventualno plati u ime zajmoprimca i garanta namiriti iz njihove cjelokupne imovine.

U skladu s članom 7. Ugovora o reguliranju međusobnih prava i obaveza po osnovu Garancije Republike Srpske, zajmoprimac i garant su dužni Ministarstvu finansija, kao instrument osiguranja izdate garancije, dostaviti po 15 bjanko vlastitih mjenica s oznakom "bez protesta" s mjeničnim izjavama i po 30 bjanko potpisanih i ovjerenih naloga za prijenos sredstava sa izjavama o blokadi računa potpisanim i ovjerenim od ovlaštenog lica.

Članom 8. Ugovora o reguliranju međusobnih prava i obaveza po osnovu Garancije Republike Srpske utvrđeno je da Ministarstvo finansija iz budžeta Republike Srpske vrši realizaciju poziva za plaćanje dospjelih i neplaćenih obaveza kredita u otplati, zaprimljenog od CEXIM banke po izdatoj garanciji.

Shodno članu 9. Ugovora o reguliranju međusobnih prava i obaveza po osnovu Garancije Republike Srpske, u slučaju raskida ovog ugovora i dospjelosti na naplatu ukupnog iznosa neplaćenog duga, Ministarstvo finansija može pokrenuti postupak prinudnog izvršenja za iznos neplaćenog duga putem direktne naplate iz dijela prihoda koji u skladu sa zakonom pripadaju zajmoprimcu i garantu.

Tačkom 2. Ugovora o garanciji propisano je da Republika Srpska kao garant neopozivo i bezuslovno:

- garantira CEXIM banci kao korisniku garancije pravovremeno i tačno pridržavanje i izvršavanje obaveza po Ugovoru o kreditu od strane dužnika - ZP "Hidroelektrane na Drini" a.d. Višegrad, kao zajmoprimca, i MH "Elektroprivreda Republike Srpske" - MP a.d. Trebinje, kao garanta, i
- obavezuje se da će isplatiti korisniku, na zahtjev, sve neizmirene iznose garantirane obaveze (kao što je definirano ispod) koje dužnici moraju platiti korisniku prema ili u skladu s Ugovorom o kreditu, u skladu s ovom garancijom.

Također, u istoj tački Ugovora o garanciji definirano je sljedeće: "da ne bi bilo sumnje, bez obzira na bilo koju drugu odredbu Garancije, garantirana obaveza plaćanja garanta će pokriti glavnicu, kamatu, zateznu kamatu, naknade (naknadu za upravljanje i naknadu za obaveze), te bruto porez koji dužnici plaćaju u skladu s Ugovorom o kreditu".

3.4. Utvrđivanje iznosa državne pomoći sadržane u Garanciji Republike Srpske

Budući da je predmet prijave odobrenje državne pomoći u obliku garancije Republike Srpske korisniku ZP "Hidroelektrane na Drini" a.d. Višegrad za kreditno zaduženje kod CEXIM banke za projekat finansiranja i izgradnje hidroelektrana B-1, B-2a i B-3 na rijeci Bistrici u iznosu od 74.783.680,39 eura, te da garancije predstavljaju specifičan instrument dodjele državne pomoći, Vijeće je obavezano da utvrdi iznos odnosno ekvivalent državne pomoći sadržane u predmetnoj garanciji.

Pravni akt relevantan za izračun iznosa državne pomoći sadržanog u predmetnoj garanciji predstavlja Obavještenje Komisije (2008/C 155/02).

Navedenim obavještenjem Komisije (2008/C 155/02) propisano je da se elementom državne pomoći smatra razlika između prikladne tržišne cijene garancije i stvarne cijene plaćene za tu mjeru te da godišnje protuvrijednosti pomoći treba diskontirati na njihovu sadašnju vrijednost primjenom referentne stope, zatim ih treba sabrati da bi se dobila ukupna protuvrijednost date pomoći.

S obzirom da na tržištu Republike Srpske i Bosne i Hercegovine ne postoji tržišna premija/cijena za izdavanje garancije, u konkretnom slučaju smo izračun iznosa državne pomoći sadržane u garanciji računali shodno tački 4.2. Obavještenja Komisije (2008/C 155/02), kao protuvrijednost pomoći u obliku beskamratnog kredita, tj. kao razliku između određene tržišne kamatne stope koju bi preduzetnik snosio bez garancije i kamatne stope postignute zahvaljujući državnoj garanciji, pri čemu smo zbog nepostojanja tržišne kamatne stope u zamjenu koristili referentnu stopu u skladu s članom 6. stav (1) Uredbe o namjeni, kriterijima i uslovima za dodjelu državne pomoći u Republici Srpskoj i Obavještenjem Komisije EU o reviziji metode o određivanju referentnih i diskontnih stopa.

Naime, tačkom 4.2. Obavještenja Komisije (2008/C 155/02) propisano je da kada na tržištu ne postoji tržišna cijena za garanciju, u tom slučaju element pomoći treba se računati na isti način kao i protuvrijednost pomoći u obliku beskamratnog kredita, naime kao razliku između određene tržišne kamatne stope koju bi preduzetnik snosio bez garancije i kamatne stope postignute zahvaljujući državnoj garanciji, nakon što se odbiju sve plaćene premije. Ako ne postoji tržišna kamatna stopa i ako država članica želi koristiti referentnu stopu u zamjenu, Komisija naglašava da uslovi propisani u Obavještenju Komisije EU o reviziji metode o određivanju referentnih i diskontnih stopa vrijede i za izračun intenziteta pomoći pojedinačne garancije. Ovo znači da se posebna pažnja mora posvetiti dopuni, koju je potrebno dodati na

osnovnu stopu kako bi se uzeo u obzir mjerodavni profil rizika vezan uz djelatnost koja se pokriva, preduzetnika kojem se garantira kredit i kolateral koji je pružio.

Vijeće je u svrhu izračuna iznosa državne pomoći sadržane u predmetnoj garanciji, shodno članu 6. stav (1) Uredbe o namjeni, kriterijima i uslovima za dodjelu državne pomoći u Republici Srpskoj, koristilo prosječnu osnovnu referentnu stopu u iznosu od 4,997%, utvrđenu na osnovu prosječne kamatne stope nefinansijskim preduzećima na kredite u KM za iznose veće od 1 milion eura koju objavljuje Centralna banka Bosne i Hercegovine. Naime, prema podacima Centralne banke Bosne i Hercegovine, dostavljenim aktom broj 114-43-1-911-2/25 od 9.4.2025. godine, prosječna kamatna stopa na kredite nefinansijskim preduzećima u KM s valutnom klauzulom, preko iznosa 1.000.000 eura, uz promjenjivu stopu i do jedne godine IPFKS (inicijalni period fiksne kamatne stope) za zadnja tri mjeseca 2024. godine iznosila je 4,997%.

S obzirom na to da se, u skladu s članom 6. stav (2) Uredbe o namjeni, kriterijima i uslovima za dodjelu državne pomoći u Republici Srpskoj, na iznos osnovne referentne stope dodaje marža rizika iskazana u baznim poenima, u zavisnosti od kreditnog rejtinga privrednog subjekta i ponuđenih instrumenata osiguranja, nju je bio problem utvrditi, budući da u konkretnom slučaju nije poznat kreditni rejting ZP "Hidroelektrane na Drini" a.d. Višegrad, što proizlazi iz izjave direktora ZP "Hidroelektrane na Drini" a.d. Višegrad o neposjedovanju kreditnog rejtinga, broj 04-00-1555/24 od 16.12.2024. godine, te da je utvrđeno da je dat nizak nivo kreditnog osiguranja u vidu 15 bjanko vlastitih mjenica sa oznakom "bez protesta" s mjeničnim izjavama i po 30 bjanko potpisanih i ovjerenih naloga za prijenos sredstava sa izjavama o blokadi računa potpisanim i ovjerenim od ovlaštenog lica, koje su zajmoprimac i garant dužni dostaviti Ministarstvu finansija kao instrument osiguranja izdate garancije, shodno članu 7. Ugovora o reguliranju međusobnih prava i obaveza po osnovu Garancije Republike Srpske.

Uzimajući u obzir navedeno, Vijeće je u svrhu izračuna primijenilo maržu rizika u iznosu od 400 baznih bodova, shodno Odluci Evropske komisije od 8.12.2020. godine u predmetu ocjene državne pomoći u obliku garancije dodijeljene kiparskom LNG terminalu, broj SA.55388 (2020/N).

Naime, u navedenoj odluci Evropska komisija je prihvatila izračun iznosa državne pomoći sadržane u 100% garanciji države Kipar, zasnovanom na marži rizika u iznosu od 400 baznih bodova koju su primijenile kiparske vlasti u odsustvu kreditnog rejtinga preduzeća LNG terminal.

Shodno navedenom, procijenili smo da vrijednost novčanog elementa državne pomoći sadržane u predmetnoj garanciji za kredit u iznosu od 74.783.680,39 eura iznosi 16.287.550,63 eura, što predstavlja 21,78% udjela u kreditu.

Navedeni iznos državne pomoći proizlazi iz razlike između referentne kamatne stope (koja predstavlja tržišnu kamatnu stopu) od 8,997% (osnovna referentna stopa 4,997% uvećana za maržu rizika od 400 baznih bodova, što predstavlja 4%) i kamatne stope po kojoj je kredit odobren u iznosu od 5,04% (6-mjesečni EURIBOR 2,64% + fiksna marža 2,40%), diskontirana na sadašnju vrijednost. Naime, navedenu razliku smo diskontirali na sadašnju vrijednost, budući da je navedeni kredit odobren na 15 godina.

Vijeće je utvrdilo da diskontna kamatna stopa u konkretnom slučaju iznosi 5,997% godišnje (osnovna referentna stopa 4,997% uvećana za fiksnu maržu 100 baznih bodova ili 1%) shodno članu 6. stav (3) Uredbe o namjeni, kriterijima i uslovima za dodjelu državne pomoći u Republici Srpskoj.

Shodno navedenom, Vijeće je utvrdilo da diskontirani iznos od 16.287.550,63 eura predstavlja ekvivalent državne pomoći sadržane u predmetnoj garanciji.

3.5. Pravni osnov za izdavanje garancije

Pravni osnov za izdavanje garancije, odnosno zaključivanje Ugovora o garanciji sa CEXIM bankom, sadržan je u odredbama Zakona o zaduživanju, dugu i garancijama Republike Srpske. Shodno članu 38. navedenog zakona, garancija Republike Srpske predstavlja njenu potencijalnu obavezu koja postaje stvarna obaveza u slučaju kada zajmoprimac nije izvršio otplatu obaveze, u skladu sa uslovima iz kreditnog sporazuma i ako su ispunjeni uslovi iz garancije, mora biti izdata u pisanoj formi i u trenutku dospjelosti na naplatu, u skladu sa uslovima iz garancije, postaje dug Republike Srpske. Dalje, članom 41. stav 3. Zakona o zaduživanju, dugu i garancijama Republike Srpske propisano je da se Odlukom Vlade imenuje ovlašten potpisnik koji u ime Republike Srpske potpisuje garanciju u skladu s odredbama ovog zakona, dok je članom 42. istog zakona određeno da se garancije Republike Srpske mogu izdati kreditoru ili zajmodavcu za garantiranje obaveza nastalih zaduženjem jedinica lokalne samouprave, fondova socijalne sigurnosti, Investiciono-razvojne banke Republike Srpske i fondova kojima ona upravlja, kao i javnih preduzeća i institucija javnog sektora, u vezi s finansiranjem kapitalnih investicija koje služe u javne svrhe.

Također, pravni osnov u konkretnom slučaju predstavljaju i Uredba o postupku izdavanja garancija Republike Srpske i Odluka Vlade Republike Srpske o garanciji.

Uzimajući u obzir navedeno, utvrđeno je da su Ministarstvo finansija i Ministarstvo energetike i rudarstva Republike Srpske izdali predmetnu garanciju u skladu s odredbama Zakona o zaduživanju, dugu i garancijama Republike Srpske, Uredbom o postupku izdavanja garancija Republike Srpske i Odlukom Vlade Republike Srpske.

3.6. ZP "Hidroelektrane na Drini" a.d. Višegrad - pravni status, vlasnička struktura, djelatnost i finansijsko stanje

Privredni subjekat ZP "Hidroelektrane na Drini" a.d. Višegrad upisan je u sudskom registru Okružnog privrednog suda u Istočnom Sarajevu i pod matičnim brojem subjekta upisa (MBS): 89-02-0013-09 (1-1642), JIB: 4400497620000, kao akcionarsko društvo za proizvodnju električne energije sa sjedištem u Višegradu, kompleks Andrićgrad.

ZP "Hidroelektrane na Drini" a.d. Višegrad je osnovan kao Javno preduzeće "Elektroprivreda RS" - elektroprivredno preduzeće "Hidroelektrane na Drini" p. o. 16. augusta 1993. Odlukom broj UO-01-02/05 od 12.1.2005. godine preduzeće je promijenilo oblik organiziranja u akcionarsko društvo.

Osnovni (upisani) kapital iznosi 441.955.312,00 KM i podijeljen je na 441.955.312 akcija nominalne vrijednosti 1,00 KM, od čega je 65% osnovnog kapitala u vlasništvu MH "Elektroprivreda Republike Srpske" - MP a.d. Trebinje, 32,42% u vlasništvu fondova i 2,58% u vlasništvu malih akcionara.

Osnovna djelatnost ZP "Hidroelektrane na Drini" a.d. Višegrad je proizvodnja električne energije.

Finansijsko stanje

ZP "Hidroelektrane na Drini" Višegrad registriran je kao akcionarsko društvo koje, shodno članu 2. tačka 7) Uredbe o namjeni, kriterijima i uslovima za dodjelu državne pomoći u Republici Srpskoj, predstavlja veliki privredni subjekat, s obzirom na to da je na dan 31.12.2022. godine zapošljavao 345 radnika, a na dan 31.12.2023. godine 363 radnika. Ukupna vrijednost imovine na dan 31.12.2022. godine iznosila je 631.686.432 KM, a na dan 31.12.2023. godine 634.479.394 KM, dok je ostvareni ukupni prihod u 2022. godini iznosio 37.737.361 KM, a u 2023. godini 43.094.449 KM.

Na osnovu pokazatelja iz bilansa stanja i uspjeha za 2022. i 2023. godinu, utvrdili smo, shodno članu 29. Uredbe o namjeni, kriterijima i uslovima za dodjelu državne pomoći u Republici

Srpskoj, da ZP "Hidroelektrane na Drini" a.d. Višegrad nije privredni subjekt u teškoćama.

Naime, Vijeće je u postupku utvrdilo navedeno, budući da ZP "Hidroelektrane na Drini" a.d. Višegrad nije imao gubitke kapitala, odnosno nije izgubio više od polovine upisanog osnovnog kapitala, nije predmet kolektivnog stečajnog postupka niti ispunjava kriterije prema domaćem zakonu za stavljanje u kolektivni stečajni postupak na zahtjev svojih povjerilaca, te je EBITDA koeficijent bio iznad 1x, tačnije za 2023. godinu iznosio je 26,47, a za 2022. godinu 28,32, dok je omjer knjigovodstvenog duga i kapitala za obje posmatrane godine bio ispod 7,5x, odnosno za 2022. je iznosio 0,03, a za 2023. godinu iznosio je 0,02.

3.7. Opis projekta finansiranja i izgradnje objekata hidroelektrana B-1, B-2a i B-3 na rijeci Bistrici

Hidroenergetskim korištenjem rijeke Bistrice (lijeva pritoka rijeke Drine) predviđena je izgradnja sistema od tri hidroelektrane instalirane snage 50,8 MVA. Hidroelektrane B-3, B-2a i B-1 su male hidroelektrane derivacionog tipa, stepenasto raspoređene niz tok rijeke Bistrice sjeverozapadno od Foče. Bistrica se ulijeva u rijeku Drinu. Brane i mašinske zgrade sve tri hidroelektrane locirane su nedaleko od magistralnog puta Sarajevo - Foča. Brana B-3 je najudaljenija i nalazi se na 29 km od centra Foče, dok je brana B-1 najbliža, na svega 9,5 km od centra Foče. Lokacija brane B-3 nalazi se na 50 km od Sarajeva, a lokacija mašinske zgrade B-1 je na 70 km od Sarajeva.

Ugovorom o koncesiji za izgradnju hidroelektrana Bistrica B-1, Bistrica B-2a i Bistrica B-3 na rijeci Bistrici, broj 05-312-1290/06 od 30.8.2006. godine, zaključenim između Vlade Republike Srpske - Ministarstvo privrede, energetike i razvoja i Elektrodistribucije a.d. Pale, navedenom preduzeću je dodijeljena koncesija za izgradnju hidroelektrana Bistrica B-1, Bistrica B-2a i Bistrica B-3 na rijeci Bistrici. Ugovorom o prijenosu - ustupanju Ugovora o koncesiji, broj 05/07/312-229/09 od 10.3.2009. godine, zaključenim između ZP "Elektrodistribucija" a.d. Pale, kao ustupiooca ugovora, preduzeća Hidroelektrane "Bistrica" d.o.o. Foča, kao primaoca ugovora, i Ministarstva privrede, energetike i razvoja, kao koncedenta, izvršen je prijenos - ustupanje Ugovora o koncesiji za izgradnju hidroelektrana Bistrica B-1, Bistrica B-2a i Bistrica B-3 na rijeci Bistrici, broj 05-312-1290/06 od 30.8.2006. godine, čime je primalac ugovora - Hidroelektrane "Bistrica" d.o.o. Foča - postao koncesionar.

Hidroelektrane "Bistrica" d.o.o. Foča, kao vlasnik koncesije (u daljnjem tekstu: koncesionar) i China National Aero-Technology International Engineering Corporation (Kineska korporacija za zrakoplovnu industriju, skraćeno AVIC, u daljnjem tekstu: generalni izvođač) zaključili su ugovorni sporazum o izgradnji hidroelektrana B-1, B-2a i B-3 na rijeci Bistrici (u daljnjem tekstu: EPC ugovor) 4.decembra 2019. godine. Kao generalni izvođač EPC projekta (ugovor o inženjeringu, nabavi, izgradnji), kompanija AVIC je odgovorna za finansiranje, ukupnu koordinaciju i upravljanje projektom. Ugovorena cijena definirana EPC ugovorom iznosi 102.814.046,41 euro.

Vlasnik 100% osnivačkog kapitala preduzeća Hidroelektrane "Bistrica" d.o.o. Foča je ZP "Hidroelektrane na Drini" a.d. Višegrad. Naime, Rješenjem Okružnog privrednog suda u Trebinju o registraciji, broj 062-O-Reg-20-000001 od 16.1.2020. godine, u Registar poslovnih subjekata upisan je prijenos osnivačkog udjela, na način da je ZP "Hidroelektrane na Drini" a.d. Višegrad upisan kao 100% vlasnik upisanog kapitala preduzeća Hidroelektrane "Bistrica" d.o.o. Foča u iznosu od 78.737.376,23 KM. Shodno navedenom rješenju o registraciji, Privredno društvo Hidroelektrane "Bistrica" d.o.o. Foča je transformirano u javno preduzeće, odnosno društvo s ograničenom odgovornošću u okviru ZP "Hidroelektrane na Drini" a.d.

Višegrad, kao jedinog osnivača i vlasnika preduzeća Hidroelektrane "Bistrica" d.o.o. Foča.

Dana 13.11.2024. godine zaključen je Ugovor o reguliranju međusobnih odnosa u vezi s projektom Bistrica između ZP "Hidroelektrane na Drini" a.d. Višegrad, preduzeća Hidroelektrane "Bistrica" d.o.o. Foča i MH "Elektroprivreda Republike Srpske" - MP a.d. Trebinje. Predmet navedenog ugovora je reguliranje međusobnih odnosa ugovornih strana koji se odnose na finansiranje projekta izgradnje tri hidroelektrane B-1, B-2a i B-3 na rijeci Bistrici i ispunjavanje obaveza od strane ZP "Hidroelektrane na Drini" a.d. Višegrad u vezi s kreditnim aranžmanom s CEXIM bankom iz Kine koji će biti zaključen radi finansiranja realizacije projekta.

Shodno odredbama člana 2. Ugovora o reguliranju međusobnih odnosa u vezi s projektom Bistrica, ugovorne strane su saglasne da će ZP "Hidroelektrane na Drini" a.d. Višegrad biti zajmoprimac dugoročnog kredita primljenog od CEXIM banke, na način i pod uslovima propisanim u Ugovoru o kreditu, a da će MH "Elektroprivreda Republike Srpske" - MP a.d. Trebinje biti garant dugoročnog kredita primljenog od CEXIM banke, na način i pod uslovima propisanim u Ugovoru o kreditu, te da je svrha kredita finansiranje 70% EPC ugovora i 50% premije osiguranja Sinasure, a prema klauzuli 3.1. Nacrta ugovora o kreditu.

Također, odredbom člana 2. navedenog ugovora propisano je da će sredstva iz Ugovora o kreditu biti isplaćena generalnom izvođaču (China National Aero-Technology International Engineering Corporation - AVIC) za izvršenje obaveza prema EPC ugovoru, a dio će biti isplaćen Sinasureu za pokriće premije osiguranja.

U Ugovoru o reguliranju međusobnih odnosa u vezi s projektom Bistrica navedeno je da je preduzeće Hidroelektrane "Bistrica" d.o.o. Foča uplatilo generalnom izvođaču radova avansno 30% vrijednosti radova shodno EPC ugovoru, dok će preostalih 70% navedenog ugovora i 50% premije osiguranja Sinasure biti finansirano kreditnim sredstvima.

Shodno odredbama Investicione odluke Nadzornog odbora HE "Bistrica" d.o.o. Foča za izgradnju hidroelektrana B-1, B-2a i B-3 na rijeci Bistrici, općina Foča, broj NO-22-9/22 od 18. 2. 2022. godine (u daljnjem tekstu: Investiciona odluka), aktuelno tehničko rješenje za hidroelektrane na rijeci Bistrici obrađeno je u sklopu Studije izvodljivosti za izgradnju hidroelektrana B-1, B-2a i B-3 na rijeci Bistrici koju je uradio China Water Resources Beifang Investigation, Design and Research Ltd, iz septembra 2020. godine, a što je bila obaveza kineske kompanije AVIC po EPC ugovoru iz decembra 2019. godine.

Prema odredbama Investicione odluke, glavni projekat izgradnje tri hidroelektrane na rijeci Bistrici obuhvata izgradnju sljedećih objekata:

- tri gravitacione betonske brane B-1, B-2a i B-3,
- ulaznih građevina za objekte B-1, B-2a i B-3,
- dovodnih tunela za objekte B-1, B-2a i B-3,
- vodostana za objekte B-1, B-2a i B-3,
- cjevovoda pod pritiskom za objekte B-1, B-2a i B-3,
- mašinskih zgrada s odvodnim kanalima, pratećim objektima i opremom za objekte B-1, B-2a i B-3,
- pristupnih puteva za sve objekte hidroelektrana B-1, B-2a i B-3.

U tački III. Investicione odluke navodi se da procijenjena vrijednost EPC ugovora za izgradnju tri hidroelektrane na rijeci Bistrici, prema Studiji izvodljivosti i Ažuriranoj finansijskoj analizi iz decembra 2021. godine, iznosi 102.814.046,41 euro bez PDV-a, odnosno 201.086.796,40 KM. U momentu donošenja Investicione odluke ulaganje osnivača i vlasnika ZP "Hidroelektrane na Drini" a.d. Višegrad u projekat izgradnje tri hidroelektrane na rijeci Bistrici iznosilo je 4.100.000,00 KM, a

procijenjena vrijednost poslova stručnog nadzora nad građenjem/investigijom iznosila je oko 3 miliona KM.

Ukupna vrijednost investicije na koju je donesena ova investiciona odluka iznosi oko 204,1 milion KM (vrijednost ulaganja u EPC projekat i vrijednost stručnog nadzora).

U skladu sa Studijom izvodljivosti, period izgradnje tri hidroelektrane na rijeci Bistrici je od 2022. do 2026. godine.

Tačkom VI. Investicione odluke definirano je da je izgradnja tri hidroelektrane na rijeci Bistrici predviđena Planom razvoja MH "Elektroprivreda Republike Srpske" za period 2019 - 2029. (čiji je osnov za izradu Strategija razvoja energetike Republike Srpske do 2035. godine), kao prioritetan projekat za rješavanje i realizaciju energetskog bilansa Republike Srpske. Odlukom broj 04/1-012-2-1559/19 Vlada Republike Srpske je na 24. sjednici, održanoj 13.6.2019. godine, usvojila navedeni Plan razvoja MH "Elektroprivreda Republike Srpske" (2019 - 2029).

Ostali pribavljeni dokumenti za izgradnju hidroelektrana B-1, B-2a i B-3 na rijeci Bistrici su:

- Rješenje Komisije za koncesije Republike Srpske, broj 01-321/10 od 23.6.2010. godine,
- Odluka o davanju saglasnosti na Investicionu odluku Nadzornog odbora HE "Bistrica" d.o.o. Foča za izgradnju hidroelektrana B-1, B-2a i B-3 na rijeci Bistrici, broj SD-88-8/22 od 18.4.2022. godine,
- Odluka o usvajanju Plana razvoja Mješovitog holdinga "Elektroprivreda Republike Srpske" za period 2019 - 2029. godina, broj 04/1-012-2-1559/19 od 13.6.2019. godine,
- Rješenje o odobrenju građenja Hidroelektrane B-3 na rijeci Bistrici, broj 16-360-71/09 od 24.4.2010. godine,
- Rješenje o odobrenju građenja Hidroelektrane B-1 na rijeci Bistrici, broj 16-360-69/09 od 18.1.2011. godine,
- Rješenje o odobrenju građenja Hidroelektrane B-2a na rijeci Bistrici, broj 16-360-70/09 od 4.4. 2023. godine,
- Rješenje o izdavanju ekološke dozvole za projekat izgradnje Hidroelektrane B-1 na rijeci Bistrici, broj 15.04-96-128/22 od 27.9.2022. godine,
- Rješenje o izdavanju ekološke dozvole za projekat izgradnje Hidroelektrane B-2a na rijeci Bistrici, broj 15.04-96-129/22 od 27.9.2022. godine,
- Rješenje o izdavanju ekološke dozvole za projekat izgradnje Hidroelektrane B-3 na rijeci Bistrici, broj 15.04-96-130/22 od 27.9.2022. godine,
- Odluka o davanju saglasnosti MH "ERS" - MP a.d. Trebinje - ZP "Hidroelektrane na Drini" a.d. Višegrad za zaduženje kod Izvožno-uvodne banke Kine za realizaciju projekta za izgradnju hidroelektrana B-1, B-2a i B-3 na rijeci Bistrici, broj 04/1-012-3230/24 od 24.10.2024. godine,
- Odluka o davanju saglasnosti na Odluku Nadzornog odbora MH "ERS" - MP a.d. Trebinje - ZP "Hidroelektrane na Drini" a.d. Višegrad o davanju saglasnosti na Investicionu odluku privremenog Nadzornog odbora Hidroelektrane "Bistrica" d.o.o. Foča za izgradnju hidroelektrana B-1, B-2a i B-3 na rijeci Bistrici, broj 04/1-012-2-758/22 od 10.3.2022. godine,
- Zaključak Vlade Republike Srpske, broj 04/1-012-2-3493/24 od 22.11.2024. godine,
- Dugoročne finansijske projekcije za ZP "Hidroelektrane na Drini" a.d. Višegrad sa osvrtom na mogućnost finansiranja HE "Bistrica", broj 10/24 od 1.3. 2024. godine.

3.8. Obrazloženje prijave državne pomoći

Podnosilac predmetne prijave, Ministarstvo energetike i rudarstva Republike Srpske, u Obrascu prijave naveo je da je u konkretnom slučaju riječ o dodjeli pojedinačne državne pomoći u obliku garancije korisniku ZP "Hidroelektrane na Drini" a.d. Višegrad za kreditno zaduženje kod CEXIM banke za projekat finansiranja i izgradnje hidroelektrana B-1, B-2a i B-3 na rijeci Bistrici, te da je zakonski osnov za dodjelu državne pomoći sadržan u članu 6. stav (2) tačka c) Zakona.

U prilogu prijave Vijeću je dostavljena i Analiza - Garancija za finansiranje projekta izgradnje HE "Bistrica". U navedenoj analizi se, između ostalog, navodi da je garancija koju je izdala Vlada Republike Srpske korisniku ZP "Hidroelektrane na Drini" a.d. Višegrad za kreditno zaduženje kod CEXIM banke za projekat finansiranja i izgradnje hidroelektrana B-1, B-2a i B-3 na rijeci Bistrici kompatibilna/usklađena s članom 107. stav (3) tačka c) UFEU i članom 6. stav (2) tačka c) Zakona, jer je dodijeljena u skladu s Odjeljkom 3. Smjernica Komisije (2022/C 80/01) koji se odnosi na dodjelu državne pomoći za ulaganje u energiju iz obnovljivih izvora.

3.9. Mišljenje organa za provođenje Zakona na prijavu državne pomoći

U smislu člana 14. stav (1) Zakona, Ministarstvo finansija Republike Srpske je svojim aktom dalo konsultativno mišljenje, broj 06.10/421-356-1/24 od 25.11.2024. godine, na prijavu državne pomoći Ministarstva energetike i rudarstva Republike Srpske koja se odnosi na izdavanje garancije Republike Srpske za kreditno zaduženje preduzeća ZP "Hidroelektrane na Drini" a.d. Višegrad kod CEXIM banke za projekat finansiranja i izgradnje hidroelektrana B-1, B-2a i B-3 na rijeci Bistrici.

U navedenom mišljenju Ministarstvo finansija Republike Srpske ističe da garancija Republike Srpske za kreditno zaduženje ZP "Hidroelektrane na Drini" a.d. Višegrad kod CEXIM banke za projekat finansiranja i izgradnje hidroelektrana B-1, B-2a i B-3 na rijeci Bistrici u iznosu od 74.783.680,39 eura predstavlja državnu pomoć iz člana 3. stav (1) Zakona, kao i da uslovi iz člana 137. stav (1) Uredbe o namjeni, kriterijima i uslovima za dodjelu državne pomoći u Republici Srpskoj nisu kumulativno ispunjeni, kako državna garancija ne bi predstavljala instrument dodjele državne pomoći.

Također, u mišljenju je istaknuto da predmetna garancija može biti odobrena u skladu s članom 6. stav (2) tačka c) Zakona, odnosno članom 107. stav (3) tačka c) UFEU, s obzirom da bi bila dodijeljena u skladu s Odjeljkom 3. Smjernica Komisije (2022/C 80/01), koji se odnosi na dodjelu državne pomoći za ulaganje u energiju iz obnovljivih izvora.

4. Donošenje odluke

Vijeće je razmatralo prijavu Ministarstva energetike i rudarstva Republike Srpske na 167. sjednici, održanoj 18. augusta 2025. godine. Prilikom donošenja odluke Vijeće je uzelo u obzir cjelokupnu dostavljenu dokumentaciju.

S obzirom na to da se, shodno članu 2. tačka 16) Uredbe o namjeni, kriterijima i uslovima za dodjelu državne pomoći u Republici Srpskoj, kao datum dodjele pomoći označava dan na koji je, na osnovu propisa Republike Srpske, korisnik stekao pravo na primanje pomoći, Vijeće je zaključilo da je državna pomoć dodijeljena danom stupanja na snagu Odluke Vlade Republike Srpske o garanciji, odnosno 14.12.2024. godine, koja predstavlja pravni osnov za izdavanje garancije Republike Srpske, a zajedno s Ugovorom o garanciji, zaključenim 21.12.2024. godine, predstavlja pravni osnov za dodjelu državne pomoći korisniku ZP "Hidroelektrane na Drini" a.d. Višegrad, te u konkretnom slučaju provelo postupak *ex post* odobrenja, u skladu s članom 12. stav (7) Zakona.

Naime, Vijeće je zaključilo da je u konkretnom slučaju pomoć već dodijeljena stupanjem na snagu Odluke Vlade Republike Srpske o garanciji i Ugovora o garanciji, uzimajući u obzir i tačku 2.1. Obavještenja Komisije (2008/C 155/02) kojom je propisano da je pomoć dodijeljena u trenutku kada se garancija izdaje, a ne u trenutku kada se ona poziva na naplatu ili u trenutku kada se izvršava plaćanje prema uslovima iz garancije.

Vijeće je prvenstveno tokom postupka trebalo utvrditi da li pomoć dodijeljena u obliku garancije korisniku ZP "Hidroelektrane na Drini" a.d. Višegrad za kreditno zaduženje kod CEXIM banke za projekat finansiranja i izgradnje hidroelektrana B-1, B-2a i B-3 na rijeci Bistrici u iznosu od 74.783.680,39 eura predstavlja državnu pomoć iz člana 3. stav (1) Zakona.

Prilikom utvrđivanja da li dodjela pomoći u obliku garancije korisniku ZP "Hidroelektrane na Drini" a.d. Višegrad predstavlja državnu pomoć, Vijeće je razmotrilo jesu li ispunjeni svi uslovi iz člana 3. stav (1) Zakona, odnosno da li je riječ o transferu državnih sredstava; da li se dodjelom predmetne garancije korisniku pruža ekonomska prednost koju on ne bi stekao u normalnim tržišnim uslovima, odnosno putem vlastite efikasnosti poslovanja; da li se predmetna garancija dodjeljuje korisniku na selektivnoj osnovi, odnosno na selektivan način, čime se daje prednost određenim privrednim subjektima ili određenim privrednim sektorima, i da li se dodjelom predložene garancije narušava ili postoji opasnost od narušavanja konkurencije na tržištu stavljanjem u povoljniji položaj određenih privrednih subjekata ili proizvodnje ili trgovine određenih proizvoda ili pružanja određenih usluga u mjeri u kojoj to utiče na ispunjavanje međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine iz ove oblasti, odnosno na trgovinu između Bosne i Hercegovine i EU.

S obzirom na to da su odredbom člana 137. stav (1) Uredbe o namjeni, kriterijima i uslovima za dodjelu državne pomoći u Republici Srpskoj samo propisani uslovi kada državna garancija nije instrument dodjele državne pomoći, Vijeće je u postupku najprije utvrđivalo ispunjenje navedenih uslova:

- 1) da privredni subjekat nije u teškoćama;
- 2) da je garancija povezana s posebnom finansijskom transakcijom, na fiksni iznos i fiksni period;
- 3) da garancija ne pokriva više od 80% neizmirenog kredita ili druge finansijske obaveze korisnika, s tim da se ovo ograničenje ne odnosi na:
 1. garancije koje pokrivaju dužničke obveznice ili
 2. garancije date s ciljem finansiranja privrednog subjekta čija je isključiva djelatnost pružanje usluga od općeg ekonomskog interesa, a garanciju daje organ koji je povjerio vršenje usluga od općeg ekonomskog interesa;
- 4) da se premija za garanciju obračunava primjenom tržišnih principa.

Vijeće je u postupku, na osnovu pokazatelja iz bilansa stanja i uspjeha za dvije prethodne godine, 2022. i 2023. godinu, utvrdilo, shodno članu 29. Uredbe o namjeni, kriterijima i uslovima za dodjelu državne pomoći u Republici Srpskoj, da ZP "Hidroelektrane na Drini" a.d. Višegrad nije privredni subjekat u teškoćama, budući da nije izgubio više od polovine upisanog osnovnog kapitala, nije predmet kolektivnog stečajnog postupka niti ispunjava kriterije prema domaćem zakonu za stavljanje u kolektivni stečajni postupak na zahtjev svojih povjerilaca, te je EBITDA koeficijent bio iznad 1x, tačnije za 2023. godinu iznosio je 26,47, a za 2022. godinu 28,32, dok je omjer knjigovodstvenog duga i kapitala za obje posmatrane godine bio ispod 7,5x, odnosno za 2022. je iznosio 0,03, a za 2023. godinu iznosio je 0,02.

Na osnovu Odluke Vlade Republike Srpske o garanciji, Ugovora o garanciji i Ugovora o reguliranju međusobnih prava i obaveza po osnovu Garancije Republike Srpske, Vijeće je utvrdilo da je garancija povezana s posebnom finansijskom transakcijom -

kreditom CEXIM banke, na fiksni iznos od 74.783.680,39 eura i fiksni period od 15 godina, Vijeće je utvrdilo da je ispunjen uslov iz člana 137. stav (1) tačka b) Uredbe o namjeni, kriterijima i uslovima za dodjelu državne pomoći u Republici Srpskoj.

S obzirom na to da predmetna garancija pokriva 100% kredita, odnosno da Republika Srpska garantira za ukupne obaveze dužnika ZP "Hidroelektrane na Drini" a.d. Višegrad prema CEXIM banci, shodno Ugovoru o kreditu, kako je to propisano Ugovorom o garanciji, Odlukom Vlade Republike Srpske o garanciji i Ugovorom o reguliranju međusobnih prava i obaveza po osnovu Garancije Republike Srpske, Vijeće je utvrdilo da uslov iz člana 137. stav (1) tačka c) Uredbe o namjeni, kriterijima i uslovima za dodjelu državne pomoći u Republici Srpskoj da garancija ne pokriva više od 80% neizmirenog kredita, nije ispunjen.

Budući da Odlukom Vlade Republike Srpske o garanciji i Ugovorom o reguliranju međusobnih prava i obaveza po osnovu Garancije Republike Srpske nije propisana obaveza ZP "Hidroelektrane na Drini" a.d. Višegrad, da Republici Srpskoj, kao davaocu garancije za njegovo kreditno zaduženje kod CEXIM banke plati premiju za garanciju, obračunatu primjenom tržišnih principa, Vijeće je utvrdilo da nije ispunjen uslov iz člana 137. stav (1) tačka d) Uredbe o namjeni, kriterijima i uslovima za dodjelu državne pomoći u Republici Srpskoj.

Uzimajući u obzir navedeno, Vijeće je u postupku utvrdilo da u slučaju izdavanja predmetne garancije za kreditno zaduženje ZP "Hidroelektrane na Drini" a.d. Višegrad kod CEXIM banke, nisu kumulativno ispunjeni svi uslovi iz člana 137. Uredbe o namjeni, kriterijima i uslovima za dodjelu državne pomoći u Republici Srpskoj, koji isključuju postojanje državne pomoći, budući da garancija pokriva više od 80% kredita i za nju nije plaćena tržišna premija.

Shodno navedenom, Vijeće je dalje utvrđivalo jesu li ispunjeni svi uslovi iz člana 3. stav (1) Zakona, odnosno da li dodjela pomoći u obliku garancije korisniku ZP "Hidroelektrane na Drini" a.d. Višegrad predstavlja državnu pomoć.

Vijeće je u postupku utvrdilo da je uslov iz člana 3. stav (1) Zakona koji se odnosi na prijenos državnih sredstava ispunjen budući da Republika Srpska, shodno Ugovoru o garanciji, preuzima rizik plaćanja svih neplaćenih obaveza za kreditno zaduženje ZP "Hidroelektrane na Drini" a.d. Višegrad, kao zajmoprimca, i MH "Elektroprivreda Republike Srpske" - MP a.d. Trebinje, kao garanta, kod CEXIM banke za projekat finansiranja i izgradnje hidroelektrana B-1, B-2a i B-3 na rijeci Bistrici u iznosu od 74.783.680,39 eura, te da ZP "Hidroelektrane na Drini" a.d. Višegrad nije naplaćena adekvatna naknada od Vlade Republike Srpske za izdatu garanciju u vidu tržišne premije.

Naime, shodno tački 2.1. Obavještenja Komisije (2008/C 155/02), garancije koje je direktno dala država, to jeste centralne ili lokalne vlasti, kao i garancije koje su kroz izvore države dala druga tijela pod kontrolom države, kao naprimjer preduzetnici, a koja se mogu pripisati javnoj vlasti, mogu se smatrati državnom pomoći. Također, istom tačkom Obavještenja Komisije (2008/C 155/02) propisano je da pogodnost državne garancije jeste ta da rizik povezan s garancijom snosi država i za to prihvatanje rizika od strane države, u normalnim okolnostima, trebalo bi platiti odgovarajuću naknadu, te ako se država odrekne te naknade, to istovremeno predstavlja korist za preduzetnika i iscrpljivanje državnih sredstava, pa u skladu s tim, čak i ako se nikad ne izvrši plaćanje prema uslovima iz garancije, svejedno je riječ o državnoj pomoći.

Kada je u pitanju drugi uslov iz člana 3. stav (1) Zakona, Vijeće je u postupku utvrdilo da je on ispunjen, jer je izdavanjem predmetne garancije korisnik ZP "Hidroelektrane na Drini" a.d. Višegrad stekao ekonomsku prednost koju ne bi stekao u normalnim tržišnim uslovima, odnosno putem vlastite efikasnosti

poslovanja, s obzirom na to da za nju nije platio tržišnu premiju Republici Srpskoj i što bez garancije Republike Srpske navedenom preduzeću ne bi bio odobren kredit CEXIM banke, jer je državna garancija neophodan uslov CEXIM banke za dodjelu kredita.

Dalje, Vijeće je u postupku utvrdilo da je treći uslov iz člana 3. stav (1) Zakona ispunjen, s obzirom na to da je pomoć u obliku garancije dodijeljena na selektivnoj osnovi odnosno na selektivan način, jer je dodjelom data prednost samo jednom tačno određenom privrednom subjektu. Naime, da bi ovaj uslov bio ispunjen, potrebno je utvrditi da se dodjelom državne pomoći stavljaju u povoljniji položaj određeni privredni subjekti, određeni sektori privrede ili proizvodnja/trgovina određenih proizvoda. U konkretnom slučaju, Vijeće je utvrdilo da se predmetnom garancijom stavlja u povoljniji položaj, odnosno favorizira samo jedan privredni subjekat - ZP "Hidroelektrane na Drini" a.d. Višegrad za čije je kreditno zaduženje kod CEXIM banke izdata državna garancija.

Što se tiče četvrtog uslova iz člana 3. stav (1) Zakona, koji se odnosi na narušavanje i postojanje opasnosti od narušavanja konkurencije na tržištu, stavljanjem u povoljniji položaj određenih privrednih subjekata ili proizvodnje ili trgovine određenih proizvoda ili pružanja određenih usluga u mjeri u kojoj to utiče na ispunjavanje međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine iz ove oblasti, odnosno na trgovinu između Bosne i Hercegovine i EU, Vijeće je u postupku utvrdilo da izdavanjem predmetne garancije ZP "Hidroelektrane na Drini" a.d. Višegrad za kreditno zaduženje kod CEXIM banke postoji opasnost od narušavanja konkurencije i uticaj na trgovinu, jer se ZP "Hidroelektrane na Drini" a.d. Višegrad stavlja u povoljniji položaj u odnosu na druge proizvođače električne energije na tržištu Republike Srpske i BiH.

Naime, shodno tački 187. Obavještenja Komisije (2016/C 262/01), kojom je propisano da narušavanje konkurencije na tržištu, u smislu člana 107. stav 1. Ugovora o funkcioniranju Evropske unije, obično postoji kada država dodijeli finansijsku prednost nekom preduzetniku u liberaliziranom sektoru u kome postoji ili bi mogla postojati konkurencija na tržištu, Vijeće je utvrdilo da je tržište električne energije u Republici Srpskoj liberalizirano stupanjem na snagu Zakona o električnoj energiji 1.1. 2021. godine, te da se izdavanjem predmetne garancije ZP "Hidroelektrane na Drini" a.d. Višegrad stavlja u povoljniji položaj u odnosu na ostale proizvođače električne energije na tržištu. Naime, članom 3. navedenog zakona o električnoj energiji propisano je da se on zasniva na principima nediskriminacije, pravičnosti, transparentnosti, tržišne konkurencije, slobode kretanja robe i slobode pružanja usluga, zaštite prava krajnjih kupaca, javnog interesa i zaštite okoliša, te slobode izbora snabdjevača električnom energijom, iz čega proizlazi da je tržište električne energije u Republici Srpskoj liberalizirano. Također, proizvodnja električne energije je predmet Direktive o električnoj energiji Energetske zajednice. Cilj Direktive o električnoj energiji je liberalizacija i integracija energetskih tržišta Energetske zajednice. U tom kontekstu svaka pomoć države koja favorizira određeno preduzeće suprotna je ciljevima liberalizacije tržišta i protiv se naporima liberalizacije.

Kada je u pitanju uticaj na trgovinu, Vijeće je utvrdilo da se dodjelom državne pomoći u obliku garancije ZP "Hidroelektrane na Drini" a.d. Višegrad utiče na trgovinu, budući da je predmetna garancija izdata za kreditno zaduženje ZP "Hidroelektrane na Drini" a.d. Višegrad u svrhu finansiranja projekta za izgradnju objekata za proizvodnju električne energije - hidroelektrana, te se na taj način jača položaj ZP "Hidroelektrane na Drini" a.d. Višegrad u sektoru gdje postoji značajna prekogranična trgovina električnom energijom, pa se predmetnom garancijom utiče na trgovinu umreženom energijom između BiH i EU, odnosno prije

svega s državama potpisnicama Ugovora o osnivanju Energetske zajednice.

Naime, tačkom 190. Obavještenja Komisije (2016/C 262/01) propisano je da su sudovi EU presudili da "kada pomoć koju država članica dodijeli jača položaj preduzetnika u odnosu na ostale preduzetnike konkurente u trgovini u EU, smatra se da ta pomoć utiče na trgovinu", dok je tačkom 191. istog obavještenja propisano da se može smatrati da javna pomoć može imati učinak na trgovinu između država članica čak i ako korisnik nije direktno uključen u prekograničnu trgovinu (naprimjer zbog subvencije bi privrednim subjektima iz drugih država članica moglo biti teže ući na tržište održavanjem ili povećavanjem lokalne ponude).

Uzimajući u obzir navedeno, u konkretnom slučaju utvrđeno je da garancija izdata od Vlade Republike Srpske za kreditno zaduženje ZP "Hidroelektrane na Drini" a.d. Višegrad predstavlja državnu pomoć iz člana 3. stav (1) Zakona, jer su kumulativno ispunjeni prethodno navedeni uslovi.

S obzirom na to da garancija izdata za kreditno zaduženje ZP "Hidroelektrane na Drini" a.d. Višegrad predstavlja državnu pomoć u smislu člana 3. stav (1) Zakona, a članom 5. stav (1) Zakona propisana je opća zabrana dodjele državne pomoći koja narušava ili prijeti da naruši tržišnu konkurenciju davanjem prednosti određenim privrednim subjektima, proizvodnji ili trgovini određenih proizvoda ili pružanju određenih usluga u mjeri u kojoj to može uticati na ispunjavanje obaveza Bosne i Hercegovine iz međunarodnih sporazuma, dok su članom 6. stav (1) Zakona, odnosno podzakonskim aktima usvojenim na osnovu njega propisana izuzeća od opće zabrane, Vijeće je u postupku utvrđivalo da li u konkretnom slučaju postoji mogućnost primjene izuzeća na osnovu člana 6. st. (1) i (2) Zakona i Uredbe o namjeni, kriterijima i uslovima za dodjelu državne pomoći u Republici Srpskoj.

Budući da je predmetna garancija izdata za kreditno zaduženje u svrhu finansiranja i izgradnje hidroelektrana B-1, B-2a i B-3 na rijeci Bistrici, Vijeće je utvrdilo da je u konkretnom slučaju riječ o državnoj pomoći za obnovljive izvore energije, za čiju dodjelu su propisani kriteriji i uslovi u Poglavlju 9. - Državna pomoć za zaštitu okoliša Uredbe o namjeni, kriterijima i uslovima za dodjelu državne pomoći u Republici Srpskoj.

Kako odredbama Uredbe o namjeni, kriterijima i uslovima za dodjelu državne pomoći u Republici Srpskoj nisu detaljno obrazloženi kriteriji i uslovi za dodjelu državne pomoći za izgradnju objekata za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora, Vijeće je u konkretnom slučaju, shodno članu 71. stav 2. SSP-a, uzelo u obzir Smjernice Komisije (2022/C 80/01), s obzirom na to da je predmetna garancija izdata za kreditno zaduženje u svrhu izgradnje hidroelektrana B-1, B-2a i B-3 na rijeci Bistrici, tj. ulaganje u energiju iz obnovljivih izvora, a što spada u djelokrug navedenih smjernica.

Naime, članom 16. tačka a) Smjernica Komisije (2022/C 80/01) propisano je da pomoć za smanjenje i uklanjanje emisija stakleničkih gasova, uključujući pomoći za energiju iz obnovljivih izvora i energetsku efikasnost mogu biti spojive s unutrašnjim tržištem na osnovu člana 107. stav 3. tačka (c) UFEU.

Kako bi se procijenilo može li se dodijeljena državna pomoć smatrati spojivom s unutrašnjim tržištem, Komisija uopćeno analizira da li se izborom oblika državne pomoći osigurava da se pozitivnim učinkom pomoći na cilj od zajedničkog interesa premašuju njeni potencijalno negativni učinci na trgovinu i konkurenciju. U Odjeljku 3. Smjernica utvrđuju se i definiraju zajednički principi primjenjivi na procjenu spojivosti mjera pomoći koje Komisija provodi.

U skladu s članom 21. Smjernica Komisije (2022/C 80/01), Komisija može smatrati da je pomoć za olakšavanje razvoja određenih privrednih djelatnosti u EU (pozitivni uslov) spojiva s unutrašnjim tržištem (član 107. stav 3. tačka (c) UFEU) ako takve

pomoći ne utiču negativno na trgovinske uslove u mjeri u kojoj bi to bilo suprotno zajedničkom interesu (negativni uslov).

Shodno članu 22. Smjernica Komisije (2022/C 80/01), prilikom procjene spojivosti pomoći za zaštitu okoliša i energiju s unutrašnjim tržištem u skladu s članom 107. stav 3. tačka (c) UFEU, Komisija će analizirati sljedeće aspekte:

a) kada je riječ o prvom (pozitivnom) uslovu da pomoći olakšavaju razvoj privredne djelatnosti:

- 1) utvrđivanje privredne djelatnosti koju mjera olakšava, njenih pozitivnih efekata na društvo u cjelini i prema potrebi njene važnosti za određene politike EU,
- 2) efekat podsticaja pomoći,
- 3) nepostojanje povrede bilo koje relevantne odredbe prava EU;

b) kada je riječ o drugom (negativnom) uslovu da pomoć ne utiče neopravdano na trgovinske uslove u mjeri u kojoj bi to bilo suprotno zajedničkom interesu:

- 1) potreba za državnom intervencijom,
- 2) primjerenost pomoći,
- 3) proporcionalnost pomoći (pomoć ograničena na najniži nivo potreban za postizanje njenog cilja), uključujući kumulaciju,
- 4) transparentnost pomoći,
- 5) izbjegavanje neopravdanih negativnih efekata na konkurenciju i trgovinu,
- 6) razmatranje pozitivnih i negativnih efekata pomoći.

S obzirom na to da je predmetna garancija za kreditno zaduženje u svrhu izgradnje hidroelektrana B-1, B-2a i B-3 na rijeci Bistrici, tj. ulaganje u energiju iz obnovljivih izvora, Vijeće je u postupku utvrđivalo ispunjavanje općih odredbi o spojivosti u skladu s Odjeljkom 3. Smjernica, a s ciljem dokazivanja kompatibilnosti predmetne državne pomoći u obliku garancije s članom 6. stav (2) tačka (c) Zakona, odnosno članom 107. stav 3. tačka (c) UFEU.

Smatramo bitnim istaći da je, u skladu s obavezom usklađivanja nacionalnog zakonodavstva s pravnom tečevinom EU (*acquis*), član 107. stav 3. tačka (c) UFEU, kojim je propisano da se može smatrati spojivim s unutrašnjim tržištem: "(c) pomoć za olakšavanje razvoja određenih privrednih djelatnosti ili određenih privrednih područja, kada takva pomoć ne utiče negativno na uslove trgovanja u obimu koji bi bio suprotan zajedničkom interesu.", transponiran u odredbu člana 6. stav (2) tačka c) Zakona kojim je propisano: "Državna pomoć može biti odobrena odlukom Vijeća, u skladu s članom 12. stav (3) ovog zakona, ako je riječ o:

- c) državnoj pomoći koja olakšava razvoj određenih ekonomskih djelatnosti ili određenih ekonomskih područja ako takva pomoć ne utiče negativno na trgovinske uslove u mjeri u kojoj bi to bilo suprotno međunarodnim sporazumima koje je Bosna i Hercegovina ratificirala."

a) Pozitivan uslov: pomoć mora olakšati razvoj privredne djelatnosti:

1) Doprinos razvoju privredne djelatnosti i pozitivni efekti na društvo u cjelini i važnost za određene politike EU

Shodno Smjernicama Komisije (2022/C 80/01), opći cilj pomoći za zaštitu okoliša je povećanje nivoa zaštite okoliša u poređenju s nivoom koji bi se ostvario bez te pomoći. Strategijom Europa 2020. posebno se određuju ciljevi za održivi rast za podsticanje prijelaza na resursno efikasnu i konkurentnu privredu s niskim nivoom emisija štetnih gasova. Osnovni cilj pomoći u energetskom sektoru je osiguravanje konkurentnog, održivog i

sigurnog energetskog sistema na dobro funkcionalnom energetskom tržištu Unije.

Smjernice Komisije (2022/C 80/01) državama članicama omogućavaju da, pod određenim uslovima, podstiču proizvodnju električne energije iz obnovljivih izvora. Cilj tih pravila jeste pomoći državama članicama da ostvare ambiciozne energetske i klimatske ciljeve EU uz najmanje moguće troškove za poreske obveznike i bez neopravdanog narušavanja konkurencije na jedinstvenom tržištu.

U skladu s tačkama 23 - 25. Smjernica Komisije (2022/C 80/01), države članice moraju identificirati ekonomske aktivnosti koje će biti olakšane kao rezultat pomoći i opisati da li će i kako će pomoć doprinijeti postizanju politika i ciljeva Unije. Države članice moraju opisati i hoće li i kako pomoć doprinijeti postizanju ciljeva klimatske politike, politike zaštite okoliša i energetske politike Unije te, konkretnije, očekivane koristi pomoći u smislu njenog bitnog doprinosa zaštiti okoliša, uključujući ublažavanje klimatskih promjena, ili efikasnom funkcioniranju unutrašnjeg energetskog tržišta.

Shodno zaprimljenoj dokumentaciji i argumentaciji iznesenoj u Analizi - Garancija za finansiranje projekta izgradnje HE "Bistrica", Vijeće je u postupku utvrdilo da je osnovni razlog izgradnje hidroelektrana B-1, B-2a i B-3 na rijeci Bistrici povećanje udjela proizvedene električne energije iz obnovljivih izvora energije (u daljnjem tekstu: OIE), a u svrhu ispunjavanja obavezujućeg cilja Bosne i Hercegovine i Republike Srpske u vezi s udjelom energije iz OIE-a.

Naime, u skladu s Ugovorom o osnivanju Energetske zajednice, Ministarsko vijeće je 18. oktobra 2012. godine usvojilo Odluku o implementaciji Direktive 2009/28/EC o promociji upotrebe energije iz obnovljivih izvora, kojom je za Bosnu i Hercegovinu utvrđen obavezujući cilj od 40% udjela OIE-a u finalnoj potrošnji energije do 2020. godine. Kao polazna osnova koju je priznao Sekretarijat Energetske zajednice uzeta je 2009. godina i učešće od 34% OIE-a u ukupnoj domaćoj potrošnji.

Da bi se ostvario obavezujući postavljeni cilj povećanja domaće potrošnje iz OIE-a do 2020. godine i osiguralo nedostajućih 6% učešća OIE-a u potrošnji na nivou BiH, vlade Federacije BiH i Republike Srpske su 2014. godine usvojile akcione planove za korištenje OIE-a i podsticanje proizvodnje iz OIE-a. U Republici Srpskoj je u maju 2014. donesen Akcioni plan Republike Srpske za korištenje obnovljivih izvora energije, prema kojem Republika Srpska ima za cilj postizanje 48% učešća OIE-a u bruto finalnoj potrošnji u 2020. godini.

Na osnovu entitetskih akcionih planova, donesen je Akcioni plan za korištenje obnovljivih izvora energije u Bosni i Hercegovini (engl. NREAP BiH) čime je ispunjena obaveza proistekla iz međunarodne obaveze koju je Bosna i Hercegovina preuzela potpisivanjem Ugovora o osnivanju Energetske zajednice. Naime, Direktivom 2009/28/EZ Evropskog parlamenta i Vijeća od 23. aprila 2009. o povećanju upotrebe energije iz obnovljivih izvora ("Službeni list Evropske unije", serija L, broj 140, 5.6.2009.) propisana je obaveza državama članicama EU da postave nacionalne ciljeve za ukupan udio energije iz obnovljivih izvora u konačnoj bruto potrošnji energije. Politika korištenja obnovljivih izvora energije određena Direktivom EU 2009/28/EC o povećanju proizvodnje električne energije iz obnovljivih izvora ogleda se u sljedećem:

- sigurnom, kvalitetnom i pouzdanom snabdijevanju električnom energijom,
- zaštitu okoliša i
- smanjenju energetske zavisnosti od uvoza i korištenja fosilnih goriva.

Uzimajući u obzir navedeno, Vijeće je zaključilo da će se dodjelom državne pomoći u obliku garancije za izgradnju hidroelektrana B-1, B-2a i B-3 na rijeci Bistrici doprinijeti

ispunjavanju obavezujućeg cilja Republike Srpske i Bosne i Hercegovine u pogledu udjela energije iz OIE-a i ta će mjera posljedično doprinijeti smanjenju emisija CO₂ i drugih stakleničkih gasova, u skladu s ciljevima Zelenog plana EU i ciljevima za zaštitu okoliša postavljenim strateškim dokumentima Republike Srpske i BiH, prije svega Strategijom razvoja energetike Republike Srpske do 2035. godine, koju je 2012. godine usvojila Narodna skupština Republike Srpske, te Akcionim planom za korištenje obnovljivih izvora energije.

Dakle, Vijeće je utvrdilo da je predmetna državna pomoć neophodna za daljnji razvoj proizvodnje energije iz obnovljivih izvora, što predstavlja ne samo trend nego i međunarodno preuzetu obavezu Republike Srpske i BiH, ali i za pomoć Republici Srpskoj i BiH u ostvarivanju evropskih i nacionalnih ciljeva za zaštitu okoliša.

Naime, u vezi s očitim promjenama u dinamici i strukturi ponude i potražnje energije, EU već niz godina predvodi i stimulira politiku "dekarbonizacije", odnosno podsticanja čišće energije. Kao i prethodno navedeno, ovaj trend i smjer razvoja energetike ima značajan uticaj na formiranje energetske strategije u svim aspektima. U skladu s članom 194. stav 1. UFEU, promoviranje obnovljivih oblika energije jedan je od ciljeva energetske politike Unije. Povećana upotreba energije iz obnovljivih izvora važan je dio paketa mjera potrebnih za smanjenje emisija stakleničkih gasova i ispunjavanje obaveze Unije iz Pariskog sporazuma o klimatskim promjenama iz 2015. koji je uslijedio nakon 21. konferencije stranaka Okvirne konvencije Ujedinjenih naroda o klimatskim promjenama (Pariski sporazum), i iz okvira Unije za energetsku i klimatsku politiku do 2030, uključujući obavezujući cilj Unije za smanjenjem emisija stakleničkih gasova za najmanje 40% ispod nivoa iz 1990. do 2030.

Direktivom (EU) 2018/2001 Evropskog parlamenta i Vijeća od 11. decembra 2018. o promoviranju upotrebe energije iz obnovljivih izvora ("Službeni list Evropske unije", serija L, broj 328, 21.12.2018.) utvrđen je obavezujući cilj na nivou EU da do 2030. godine udio energije iz obnovljivih izvora bude 32% ukupne proizvodnje energije. Komunikacijom o evropskom Zelenom planu iz 2019. Komisija je pojačala svoje klimatske ambicije i postavila cilj da se do 2050. ostvari nulta neto emisija stakleničkih gasova. Nedavno donesenim evropskim propisom o klimi (Uredba (EU) 2021/1119 Evropskog parlamenta i Vijeća od 30. juna 2021. o uspostavi okvira za postizanje klimatske neutralnosti i o izmjeni uredbi (EZ) br. 401/2009 i (EU) 2018/1999 (Evropski zakon o klimi)), kojim se utvrđuje cilj klimatske neutralnosti do 2050. i uvodi prijelazni cilj smanjenja neto emisija stakleničkih gasova za najmanje 55% do 2030, postavljeni su temelji za zakonodavne prijedloge u paketu "Spremni za 55%" koje je Komisija donijela 14. jula 2021. Među tim prijedlozima Komisija je predstavila izmjenjenu Direktivu o energiji iz obnovljivih izvora, kojom se postavlja povećani cilj proizvodnje 40% energije iz obnovljivih izvora u EU do 2030. godine.

Iz navedenog Vijeće je zaključilo da je EU opredijeljena da nastavi trend smanjenja emisije štetnih gasova i uopće zaštite okoliša te se, shodno tome, najveća pažnja posvećuje promociji proizvodnje i korištenja energije iz OIE-a. Shodno Direktivi (EU) 2018/2001, povećana upotreba energije iz obnovljivih izvora ima i ključnu ulogu u promoviranju sigurnosti snabdijevanja energijom, održive energije po pristupačnim cijenama, tehnološkog razvoja i inovacija te tehnološkog i industrijskog vodstva, osiguravajući pritom okolišne, društvene i zdravstvene koristi te važne mogućnosti za zapošljavanje i regionalni razvoj, ponajprije u ruralnim i udaljenim područjima, u regijama ili područjima s niskom gustoćom naseljenosti ili u kojima se odvija djelimična deindustrijalizacija.

Bosna i Hercegovina koja je na putu pridruživanja EU u obavezi je, shodno međunarodnim sporazumima, prije svega SSP- u i Ugovoru o osnivanju Energetske zajednice, da poštuje navedene propise EU o smanjenju emisije stakleničkih gasova i uopće o zaštiti okoliša, na način da se dostignu ciljevi proizvodnje i korištenja energije iz OIE-a. Također, i pozitivni propisi BiH koji su usklađivani s *acquisom* nameću istu obavezu smanjenja emisije CO₂, SO₂ i dr. štetnih gasova i davanje prednosti energije iz OIE-a. To su sljedeći dokumenti: Okvirna energetska strategija BiH do 2035. godine, Akcioni plan za korištenje obnovljivih izvora energije u Bosni i Hercegovini, Strategija razvoja energetike Republike Srpske do 2035. godine i Akcioni plan Republike Srpske za korištenje obnovljivih izvora energije. Također, bitno je istaći i Sofijsku deklaraciju o Zelenom planu za Zapadni Balkan koju su potpisali lideri država Zapadnog Balkana 10. novembra 2020. na Samitu o Zapadnom Balkanu u okviru inicijative Berlinskog procesa. Navedenom deklaracijom obavezali su se da će zajedno s EU raditi na postizanju cilja za ugljično neutralni kontinent do 2050. godine, uvođenjem stroge klimatske politike i reformom energetske i transportnog sektora, između ostalog povećanjem udjela obnovljivih izvora energije i osiguranjem potrebnih uslova za ulaganje, u skladu s pravnom tečevinom EU i Energetske zajednice.

Uzimajući u obzir navedeno, Vijeće je utvrdilo da je dodjelom državne pomoći u obliku garancije ZP "Hidroelektrane na Drini" a.d. Višegrad za kreditno zaduženje kod CEXIM banke za projekat finansiranja i izgradnje hidroelektrana B-1, B-2a i B-3 na rijeci Bistrici ispunjen prvi kriterij iz Smjernica Komisije (2022/C 80/01) - "doprinos razvoju privredne djelatnosti i pozitivni efekti na društvo u cjelini i važnost za određene politike EU" - jer predmetna mjera državne pomoći teži cilju od zajedničkog interesa u skladu s članom 6. stav (2) tačka c) Zakona i članom 107. stav 3. UFEU, a to je u konkretnom slučaju ostvarenje ambicioznih energetske i klimatske ciljeva EU u vezi sa smanjenjem emisije stakleničkih gasova putem povećanja udjela proizvodnje i korištenja energije iz OIE-a.

Također, izgradnjom hidroelektrana B-1, B-2a i B-3 na rijeci Bistrici doprinijet će se, osim zaštiti okoliša, i sigurnom, kvalitetnom i pouzdanom snabdijevanju električnom energijom i smanjenju energetske zavisnosti Bosne i Hercegovine i Republike Srpske od uvoza i korištenja fosilnih goriva.

2) Podsticajni efekat pomoći

Shodno članu 26. Smjernica Komisije (2022/C 80/01), može se smatrati da pomoć olakšava privrednu djelatnost samo ako ima efekat podsticaja. Podsticajni efekat postoji kada pomoć potakne korisnika da promijeni svoje ponašanje odnosno da se uključi u dodatnu privrednu djelatnost ili privrednu djelatnost koja je prihvatljivija za zaštitu okoliša, a koju bez pomoći ne bi obavljao ili bi je obavljao na ograničen ili drugačiji način.

Dakle, da bi se utvrdilo da li mjera ima stimulativni efekat, mora se pokazati da ona mijenja ponašanje dotičnog preduzeća tako da se ono angažira na aktivnostima koje ne bi izvršilo bez pomoći i koje bi provelo u ograničenoj mjeri ili na drugačiji način.

Vijeće je utvrdilo da izdavanje garancije, odnosno izgradnja hidroelektrana B-1, B-2a i B-3 na rijeci Bistrici ima podsticajni efekat, budući da se bez ove garancije, odnosno kredita CEXIM banke, ne bi mogao izgraditi mnogo efikasniji i za okoliš neuporedivo povoljniji objekat za proizvodnju energije iz OIE-a u odnosu na ulaganje u termoelektrane koje su dominantne u energetske sektoru Republike Srpske.

Dakle, Vijeće je utvrdilo da bez predmetne državne pomoći u obliku garancije "Hidroelektrane na Drini" a.d. Višegrad, zavisno preduzeće u sastavu MH "Elektroprivreda Republike Srpske" - MP a.d. Trebinje, ne bi mogle finansirati izgradnju tri hidroelektrane na rijeci Bistrici i na taj način povećati udio

energije iz OIE-a na nivou MH "Elektroprivreda Republike Srpske" - MP a.d. Trebinje, u kome je dominantna proizvodnja električne energije iz uglja. Navedenom mjerom se mijenja ponašanje MH "Elektroprivreda Republike Srpske" - MP a.d. Trebinje, s obzirom na to da bez garancije MH "Elektroprivreda Republike Srpske" - MP a.d. Trebinje, putem Zavisnog preduzeća "Hidroelektrane na Drini" a.d. Višegrad, koji su 100% vlasnici preduzeća Hidroelektrane "Bistrica" d. o. o. Foča, ne bi mogla ulagati u proizvodnju energije iz obnovljivih izvora, nego bi nastavila električnu energiju proizvoditi iz uglja u postojećim objektima (termoelektranama), čija je proizvodnja dosta jeftinija.

Također, u postupku je utvrđeno da navedena mjera pomoći ima podsticajni efekat i zbog toga što cijene električne energije ne pokrivaju u potpunosti troškove proizvodnje električne energije iz obnovljivih izvora. Stoga, bez predmetne državne pomoći u obliku garancije ne bi bilo ni ulaganja navedenih korisnika.

Posmatrajući integralni projekat poboljšanja okoliša u BiH i Republici Srpskoj, definiran navedenim strateškim dokumentima i međunarodnim obavezama, Vijeće je zaključilo da je ispunjena potreba za intervencijom države, budući da svrha odgovarajuće pomoći (izdavanja garancije) jeste izgradnja hidroelektrana B-1, B-2a i B-3 na rijeci Bistrici koje će:

- raditi sa znatno većim stepenom efikasnosti,
- koristiti najsavremeniju tehnologiju koja će znatno doprinijeti zaštiti okoliša,
- dati značajan doprinos u postizanju obavezujućeg cilja Republike Srpske od 48% i BiH od 40% u pogledu udjela energije iz OIE-a, u skladu s Odlukom o implementaciji Direktive 2009/28/EC o promociji upotrebe energije iz obnovljivih izvora,
- pomoći BiH da smanji emisije polutanata i pomoći u postizanju ciljeva emisije čestica uključujući i CO₂.

S obzirom na to da hidroelektrane B-1, B-2a i B-3 na rijeci Bistrici, instalirane snage 50,8 MVA, predstavljaju kapitalni projekat koji je planiran u svim strateškim dokumentima Republike Srpske i MH "Elektroprivreda Republike Srpske" - MP a.d. Trebinje, neophodna je bila intervencija države imajući u vidu obaveze u pogledu dostizanja obavezujućih ciljeva u pogledu proizvodnje iz OIE-a i smanjenja emisije stakleničkih gasova.

Također, Vijeće je utvrdilo da je bitan uslov za potrebom intervencije države, kroz dodjelu državne pomoći u obliku garancije, činjenica da CEXIM banka iz Kine ne bi odobrila kredit za izgradnju hidroelektrana B-1, B-2a i B-3 na rijeci Bistrici bez garancije Republike Srpske. Dakle, CEXIM banka je tražila da kredit za finansiranje izgradnje tri hidroelektrane na rijeci Bistrici garantira isključivo Republika Srpska, kao većinski akcionar MH "Elektroprivreda Republike Srpske" - MP a.d. Trebinje, čije je Zavisno preduzeće "Hidroelektrane na Drini" a.d. Višegrad zajmoprimac kredita.

Shodno navedenom, Vijeće je zaključilo da prijavljena mjera ima podsticajno djelovanje, jer podstiče korisnika da se uključi u ekonomsku aktivnost koju on ne bi mogao izvršiti bez državne pomoći.

3) Nepostojanje povrede bilo koje relevantne odredbe prava EU

Prema članu 33. Smjernica Komisije (2022/C 80/01), ako djelatnost koja se podupire ili mjera pomoći odnosno njeni uslovi, uključujući način njenog finansiranja ako je on sastavni dio mjere, podrazumijevaju povredu mjerodavnog prava EU, pomoć se ne može proglasiti spojivom s unutrašnjim tržištem. Naprimjer, to može biti slučaj kad pomoć podliježe odredbama kojima se direktno ili indirektno uslovljava porijeklo proizvoda ili opreme, ili kao što su zahtjevi da korisnik kupi domaće proizvode.

U konkretnom slučaju, Vijeće je utvrdilo da prijavljena mjera nije u suprotnosti sa svim relevantnim zakonima EU u energetskektoru. Naime, Vijeće je zaključilo da će se korisnik pomoći - ZP "Hidroelektrane na Drini" a.d. Višegrad pridržavati svih propisa Bosne i Hercegovine i EU u oblasti energije, posebno Direktive (EU) 2018/2001 Evropskog parlamenta i Vijeća od 11. decembra 2018. o povećanju upotrebe energije iz obnovljivih izvora.

b) Negativan uslov: da pomoć ne utiče neopravdano na trgovinske uslove u mjeri u kojoj bi to bilo suprotno zajedničkom interesu

1) Potreba za državnom intervencijom

Shodno članu 34. Smjernica Komisije (2022/C 80/01), predložena mjera državne pomoći mora biti usmjerena na situaciju u kojoj može dovesti do bitnog razvoja koji tržište ne može ostvariti samo, naprimjer, ispravljanjem tržišnih nedostataka u odnosu na projekte ili djelatnosti za koje se dodjeljuje pomoć. Dok je općeprihvaćeno da konkurentna tržišta obično dovode do efikasnih rezultata u smislu razvoja privrednih djelatnosti, cijena, proizvodnje i upotrebe resursa, u slučaju tržišnih nedostataka javna intervencija u obliku državne pomoći može poboljšati efikasno funkcioniranje tržišta i time doprinijeti razvoju privredne djelatnosti u mjeri u kojoj tržište ne uspije samostalno postići efikasan rezultat.

Državne pomoći bi trebale biti usmjerene na situacije u kojima pomoć može donijeti materijalno poboljšanje koje samo tržište ne može ostvariti.

Kako bi se utvrdile smjernice kojima se osigurava da se mjerama pomoći ostvari zajednički cilj, države članice trebale bi definirati tržišne nedostatke koji otežavaju povećani nivo zaštite okoliša ili dobro funkcioniranje sigurnog, pristupačnog i održivog unutrašnjeg energetskektora tržišta. Tržišni nedostaci koji se odnose na ciljeve zaštite okoliša i energetske ciljeve mogu biti slični ili se razlikovati, ali mogu spriječiti optimalne rezultate i dovesti do neefikasnog rezultata zbog npr: (a) negativnih vanjskih činilaca: najčešći su za mjere pomoći za zaštitu okoliša i pojavljuju se kad za zagađivača nije određena ispravna cijena, tj. kada dotični preduzetnik ne snosi cjelokupni trošak zagađenja. U tom slučaju preduzeća koja djeluju u vlastitom interesu nemaju dovoljno podsticaja da uzmu u obzir negativne vanjske uticaje nastale tokom proizvodnje, ni pri donošenju odluka o određenoj proizvodnoj tehnologiji, ni pri donošenju odluka o nivou proizvodnje. Drugim riječima, proizvodni troškovi koje snosi preduzetnik manji su od troškova koje snosi društvo. Stoga preduzetnici obično nemaju dovoljno podsticaja kako bi smanjili svoj nivo zagađenja ili preduzeli pojedinačne mjere za zaštitu okoliša.

Komisija će smatrati da je pomoć potrebna ako država članica dokaže da se uz pomoć efikasno rješava neki (preostali) neriješeni tržišni nedostatak.

U skladu s članom 38. Smjernica Komisije (2022/C 80/01), propisano je da, s ciljem dokazivanja nužnosti pomoći, država članica mora dokazati da se projekat ili, u slučaju programa, referentni projekat ne bi proveo bez pomoći.

Budući da je Vijeće prethodno utvrdilo da CEXIM banka iz Kine ne bi odobrila kredit za izgradnju hidroelektrana B-1, B-2a i B-3 na rijeci Bistrici bez državne garancije, odnosno garancije Republike Srpske, Vijeće je zaključilo da je navedeni uslov iz Smjernica Komisije (2022/C 80/01) koji se odnosi na potrebu za intervencijom države ispunjen.

2) Primjerenost pomoći

Članom 39. Smjernica Komisije (2022/C 80/01) propisano je da predložena mjera pomoći mora biti primjeren instrument politike za ostvarivanje predviđenog cilja pomoći, odnosno ne

smije postojati instrument politike i pomoći koji manje narušava konkurenciju, a kojim se mogu ostvariti isti rezultati.

Predložena mjera pomoći mora biti adekvatan instrument namijenjen dotičnom strateškom cilju. Mjera pomoći neće se smatrati spojivom s unutrašnjim tržištem ako se isti pozitivni doprinos zajedničkom cilju može postići pomoću instrumenata politika koji tržište narušavaju u manjoj mjeri ili drugih vrsta instrumenata pomoći koji tržište narušavaju u manjoj mjeri.

Shodno članu 43. Smjernica Komisije (2022/C 80/01), državne pomoći za zaštitu okoliša i energiju mogu se dodijeliti u različitim oblicima. Međutim, država članica trebala bi osigurati da se pomoć dodijeli u obliku koji će vjerovatno najmanje narušiti trgovinu i konkurenciju.

Odredbama člana 44. Smjernica Komisije (2022/C 80/01) propisano je da država članica mora dokazati zašto su drugi oblici pomoći koji potencijalno manje narušavaju konkurenciju manje primjereni, naprimjer: povratni krediti u poređenju s direktnim bespovratnim sredstvima; poreske olakšice u poređenju sa smanjenjem poreza; ili oblici pomoći koji se zasnivaju na finansijskim instrumentima kao što su dužnički instrumenti u poređenju s vlasničkim instrumentima, uključujući, naprimjer, zajmove s niskim kamatama ili popuste na kamate, državne garancije ili alternativno finansiranje po povoljnim uslovima.

Shodno odredbi člana 93. Smjernica Komisije (2022/C 80/01), Komisija pretpostavlja da državna pomoć u principu može biti odgovarajuća mjera za postizanje ciljeva dekarbonizacije s obzirom na to da drugi instrumenti politike obično nisu dovoljni za postizanje tih ciljeva, pod uslovom da su ispunjeni svi drugi uslovi spojivosti. S obzirom na razmjer i hitnost izazova dekarbonizacije, mogu se upotrebljavati različiti instrumenti, uključujući direktna bespovratna sredstva.

Bitno je istaći da garancije predstavljaju specifičan instrument dodjele državne pomoći, koji u manjoj mjeri narušavaju tržište od drugih oblika državne pomoći kao što su: subvencije, grantovi i druga bespovratna sredstva, jer izdavanjem garancija država preuzima rizik povezan s njihovim izdavanjem, odnosno snosi rizik od neplaćanja kredita od strane zajmoprimaca (privrednih subjekata), što može opteretiti državni budžet i staviti navedenog privrednog subjekta u povoljniji položaj u odnosu na konkurente, dok se dodjelom subvencija i grantova, koji predstavljaju direktan rashod iz budžeta, korisnici (privredni subjekti) direktno stavljaju u povoljniji položaj u odnosu na konkurente na tržištu.

U skladu s navedenim, Vijeće je utvrdilo da je predmetna državna pomoć u obliku garancije Republike Srpske primjerena mjera pomoći, s obzirom na to da je predstavljala ključni uslov za dobivanje kreditnih sredstava CEXIM banke iz Kine, a bez kojih se projekat izgradnje hidroelektrana B-1, B-2a i B-3 na rijeci Bistrici ne bi mogao realizirati, budući da navedena sredstva nije mogao osigurati MH "Elektroprivreda Republike Srpske" - MP a.d. Trebinje - ZP "Hidroelektrane na Drini" a.d. Višegrad, pa ni iz budžeta Republike Srpske kao jedinog akcionara Matičnog preduzeća, kao ni drugim instrumentima državne pomoći koji narušavaju tržište u manjoj mjeri od garancija.

3) Proporcionalnost pomoći

Pomoć za zaštitu okoliša i energiju može se smatrati kompatibilnom s unutrašnjim tržištem samo ako je proporcionalna. Prema članu 47. Smjernica Komisije (2022/C 80/01), mjera se smatra proporcionalnom ako je iznos pomoći po korisniku ograničen na najniži nivo potreban za provođenje projekta ili obavljanje djelatnosti kojoj je dodijeljena pomoć.

Odredbom člana 48. Smjernica Komisije (2022/C 80/01) propisano je da će se u principu pomoć smatrati ograničenom na najniži nivo potreban za provođenje projekta ili obavljanje

djelatnosti kojoj je dodijeljena pomoć ako pomoć odgovara neto dodatnim troškovima ("manjak finansijskih sredstava").

Uzimajući u obzir navedeno, Vijeće je utvrdilo da predmetna garancija ne uključuje prekomjernu naknadu odnosno da je mjera proporcionalna i da je spojiva s unutrašnjim tržištem, jer nijedna alternativna mjera nije mogla ostvariti isti efekat i može se zaključiti da garancije predstavljaju adekvatan instrument pomoći, koji tržište narušava u manjoj mjeri od ostalih instrumenata državne pomoći, te istovremeno predstavlja manji "trošak" za budžet od bespovratnih sredstava (subvencije, grantovi...) kao najčešćeg oblika državne pomoći.

Naime, utvrdili smo da ukupan iznos projekta za izgradnju tri hidroelektrane na rijeci Bistrici, odnosno vrijednost definirana EPC ugovorom iznosi 102.814.046,41 euro, dok je potencijalni trošak za Republiku Srpsku procijenjen na iznos državne pomoći sadržane u predmetnoj garanciji u iznosu od 16.287.550,63 eura, koji bi bio isplaćen na teret sredstava budžeta Republike Srpske samo u slučaju da zajmoprimac ne ispunjava svoje obaveze iz ugovora o kreditu.

Dakle, u konkretnom slučaju, intenzitet državne pomoći sadržane u predmetnoj garanciji iznosi 15.84% udjela u vrijednosti EPC ugovora, iz čega je Vijeće zaključilo da je iznos državne pomoći ograničen na najniži nivo potreban za realizaciju navedenog projekta.

4) Transparentnost pomoći

Odredbama člana 58. Smjernica Komisije (2022/C 80/01) propisano je da će se, s ciljem smanjenja negativnih efekata, konkurentima osigurati pristup relevantnim informacijama o djelatnostima koje se pomažu, te da će predmetna država članica osigurati da se na Komisijinom modulu za transparentnu dodjelu ili na sveobuhvatnim internetskim stranicama o državnim pomoćima na nacionalnom ili regionalnom nivou objavi sljedeće:

- kompletan tekst odluke o dodjeli odobrenog programa pomoći ili pojedinačne pomoći i njenih provedbenih odredbi odnosno poveznica na taj tekst;
- informacije o svakoj pojedinačnoj pomoći dodijeljenoj jednokratno ili u okviru programa pomoći koji je odobren na osnovu ovih smjernica i premašuje 100 000 eura.

Shodno članu 59. Smjernica Komisije (2022/C 80/01), države članice moraju svoje sveobuhvatne internetske stranice o državnim pomoćima na kojima će se objavljivati obavezne informacije iz ovog odjeljka organizirati na način koji omogućava jednostavan pristup informacijama. Javnost mora imati neograničen pristup internetskim stranicama. Za pristup internetskim stranicama ne smije se zahtijevati prethodna registracija korisnika.

Vijeće sve svoje odluke objavljuje u "Službenom glasniku BiH", službenim glasilima entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine i na svojoj veb-stranici <http://www.szdp.gov.ba>, tako da će i predmetno rješenje doneseno u postupku *ex post* kontrole usklađenosti državne pomoći s propisima o državnoj pomoći, pokrenutom na osnovu prijave Ministarstva energetike i rudarstva Republike Srpske za odobrenje državne pomoći u obliku garancije korisniku ZP "Hidroelektrane na Drini" a.d. Višegrad za kreditno zaduženje kod CEXIM banke Kine za projekat finansiranja i izgradnje hidroelektrana B-1, B-2a i B-3 na rijeci Bistrici biti objavljeno na opisani način.

Osim toga, transparentnost se ogleda i u činjenici da je i Vlada Republike Srpske u "Službenom glasniku Republike Srpske", broj 108/24 od 13.12.2024. godine, objavila Odluku o davanju saglasnosti za izdavanje garancije Republike Srpske za kreditno zaduženje MH "Elektroprivreda Republike Srpske" - MP a.d. Trebinje - ZP "Hidroelektrane na Drini" a.d. Višegrad (kao zajmoprimca) i MH "Elektroprivreda Republike Srpske" - MP a.d.

Trebinje (kao garanta) kod Izvozno-uvozne banke Kine (CEXIM banka) za realizaciju projekta izgradnje hidroelektrana B-1, B-2a i B-3 na rijeci Bistrici.

Shodno navedenom, Vijeće je utvrdilo da je ispunjen uslov iz Smjernica Komisije (2022/C 80/01) koji se odnosi na transparentnost pomoći.

5) Izbjegavanje neopravdanih negativnih efekata na konkurenciju i trgovinu

Članom 107. stav 3. tačka (c) UFEU, Komisiji se dopušta da pomoći za olakšavanje razvoja određenih privrednih djelatnosti ili određenih ekonomskih područja proglasi spojivim, ali samo "ako takve pomoći ne utiču negativno na trgovinske uslove u mjeri u kojoj bi to bilo suprotno zajedničkom interesu".

Shodno članu 64. Smjernica Komisije (2022/C 80/01), za primjenu tog negativnog uslova prvo je potrebno procijeniti narušavajući efekat predmetne pomoći na trgovinske uslove. Čak i ako je nužna, primjerena, proporcionalna i transparentna, svaka mjera pomoći zbog svoje prirode narušit će ili prijetiti da će narušiti konkurenciju i uticati na trgovinu među državama članicama jer jača konkurentski položaj korisnika.

Prema članu 65. Smjernica Komisije (2022/C 80/01), u okviru pomoći za zaštitu okoliša prednost će, zbog njihove prirode, obično imati proizvodi i tehnologije prihvatljivi za okoliš na štetu drugih koji više zagađuju, a taj se efekat pomoći u principu neće smatrati neopravdanim narušavanjem konkurencije jer ispravlja tržišne nedostatke zbog kojih je pomoć nužna. Osim toga, pomoći za klimatski prihvatljive proizvode i tehnologije pogoduju postizanju ciljeva Evropskog zakona o klimi za 2030. i 2050. Za mjere zaštite okoliša Komisija će stoga razmotriti narušavajuće efekte na konkurente koji i bez pomoći posluju na način koji je prihvatljiv za konkurente.

S obzirom na to da je u konkretnom slučaju riječ o izgradnji tri manje hidroelektrane, odnosno pomoć se odnosi na ulaganje u OIE i samim tim doprinosi smanjenju emisije stakleničkih gasova povećanjem udjela proizvodnje i korištenja energije iz OIE-a u skladu s energetske i klimatske ciljevima EU, Vijeće je utvrdilo da je rizik od neprikladnih negativnih efekata na konkurenciju i trgovinu dodjelom predmetne državne pomoći u obliku garancije korisniku ZP "Hidroelektrane na Drini" a.d. Višegrad ograničen.

6) Razmatranje pozitivnih efekata pomoći u odnosu na negativne efekte na konkurenciju i trgovinu

Članom 71. Smjernica Komisije (2022/C 80/01) propisano je da će Komisija na kraju uporediti utvrđene negativne efekte mjere pomoći na konkurenciju i trgovinske uslove s pozitivnim efektima planirane pomoći na privredne djelatnosti koje se pomažu, uključujući njen doprinos zaštiti okoliša i ciljevima energetske politike te, konkretno, prelasku na ekološki održive djelatnosti i postizanju pravno obavezujućih ciljeva u skladu s Evropskim zakonom o klimi i energetske i klimatske ciljevima EU do 2030.

Vijeće je zaključilo da su negativni efekti predmetne državne pomoći u obliku garancije za izgradnju hidroelektrana B-1, B-2a i B-3 na rijeci Bistrici na konkurenciju i trgovinske uslove ograničeni i manji u odnosu na ekološku korist koja se ostvaruje od relevantne mjere državne pomoći.

Naime, kako smo prethodno utvrdili dodjelom državne pomoći u obliku garancije za izgradnju hidroelektrana B-1, B-2a i B-3 na rijeci Bistrici doprinijet će se ispunjavanju obavezujućeg cilja Republike Srpske i BiH u pogledu udjela energije iz OIE-a i ta će mjera posljedično doprinijeti smanjenju emisija CO₂ i drugih stakleničkih gasova, u skladu s ciljevima Zelenog plana EU i ciljevima za zaštitu okoliša postavljenim strateškim dokumentima Republike Srpske i BiH, prije svega Strategijom razvoja energetike Republike Srpske do 2035. godine, koju je 2012.

godine usvojila Narodna skupština Republike Srpske, te Akcionim planom za korištenje obnovljivih izvora energije.

Istovremeno, Vijeće je utvrdilo da su negativni efekti pomoći na konkurenciju i trgovinu dovoljno ograničeni. Naime, pomoć je ograničena na nužni minimum odnosno data je u obliku garancije, koja predstavlja adekvatan instrument pomoći koji tržište narušava u manjoj mjeri od ostalih instrumenata državne pomoći, te istovremeno predstavlja manji "trošak" za budžet od recimo bespovratnih sredstava kao najčešćeg oblika državne pomoći, što će pomoći da se izbjegne prekomjerna kompenzacija.

Shodno navedenom, Vijeće je utvrdilo da će izgradnja hidroelektrana B-1, B-2a i B-3 na rijeci Bistrici doprinijeti ispunjenju dugoročnog EE bilansa povećanjem proizvodnje "zelene" (čiste) električne energije uz odsustvo štetne emisije gasova u atmosferu, te da pomoć korisniku neće značajno narušiti konkurenciju i trgovinu, jer pozitivan uticaj mjere pomoći na razvoj privredne aktivnosti proizvodnje električne energije iz OIE-a nadmašuje sve potencijalne negativne efekte na konkurenciju i trgovinu.

Ovi ciljevi i efekti koji će se postići izgradnjom tri hidroelektrane na rijeci Bistrici daleko su značajniji i mnogo veći od eventualnih loših uticaja na konkurenciju i trgovinu između država članica, a posebno konkurenata koji se bave proizvodnjom koja više zagađuje, jer su dobri uticaji oni koji proizvode ekološki prihvatljive proizvode i tehnologije konkurentnije nauštrb zagađujućih. Vijeće je stava da svi ovi dobri uticaji imaju prevagu nad negativnim, tako da se prema Smjernicama Komisije (2022/C 80/01) ne mogu smatrati nepoželjnim narušavanjem konkurencije.

U skladu s navedenim, Vijeće je utvrdilo da je državna pomoć u obliku garancije koju je izdala Vlada Republike Srpske za kreditno zaduženje ZP "Hidroelektrane na Drini" a.d. Višegrad kod CEXIM banke za projekat finansiranja i izgradnje hidroelektrana B-1, B-2a i B-3 na rijeci Bistrici dodijeljena u skladu s Odjeljkom 3. Smjernica Komisije (2022/C 80/01).

Slijedom navedenog, Vijeće je u postupku *ex post* kontrole usklađenosti državne pomoći s propisima o državnoj pomoći, pokrenutom na osnovu prijave Ministarstva energetike i rudarstva Republike Srpske, utvrdilo da je državna pomoć u obliku garancije za kreditno zaduženje ZP "Hidroelektrane na Drini" a.d. Višegrad u iznosu od 74.783.680,39 eura kod CEXIM banke za projekat finansiranja i izgradnje hidroelektrana B-1, B-2a i B-3 na rijeci Bistrici usklađena s članom 6. stav (2) tačka c) Zakona, jer je dodijeljena u skladu s Odjeljkom 3. Smjernica Komisije (2022/C 80/01).

U skladu s navedenim, Vijeće je odlučilo kao u dispozitivu ovog rješenja.

Uputstvo o pravnom lijeku:

Ovo rješenje je konačno u upravnom postupku i protiv njega nije dozvoljena žalba.

Nezadovoljna strana može pokrenuti upravni spor pred Sudom Bosne i Hercegovine u roku od 30 dana od dana prijema ovog rješenja.

Број UP/I 03-26-1-70-15/24
18. августа 2025. године
Источно Сарајево

Председavajući
Вијећа за државну помоћ БиХ
Dejan Mutić, s. r.

Na temelju članka 12. stavak (7) Zakona o sustavu državne potpore u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", br. 10/12 i 39/20) i članka 193. Zakona o upravnom postupku ("Službeni glasnik BiH", br. 29/02, 12/04, 88/07, 93/09, 41/13 i 53/16), rješavajući u postupku *ex post* kontrole usklađenosti državne potpore s propisima o državnoj potpori, pokrenutom na temelju prijave Ministarstva energetike i rudarstva Republike Srpske za odobrenje državne potpore u obliku garancije korisniku ZP

"Hidroelektrane na Drini" a.d. Višegrad za kreditno zaduženje kod Izvorno-uvodne banke Kine za projekt financiranja i izgradnje hidroelektrana B-1, B-2a i B-3 na rijeci Bistrici, Vijeće za državnu potporu Bosne i Hercegovine na 167. sjednici, održanoj 18. kolovoza 2025. godine, donijelo je sljedeće

RJEŠENJE

1. Odobrava se ex post državna potpora dodijeljena u obliku garancije Republike Srpske korisniku ZP "Hidroelektrane na Drini" a.d. Višegrad za kreditno zaduženje u iznosu od 74.783.680,39 eura za projekt financiranja i izgradnje hidroelektrana B-1, B-2a i B-3 na rijeci Bistrici, jer je sukladna Zakonu o sustavu državne potpore u Bosni i Hercegovini.
2. Ovo Rješenje bit će objavljeno u "Službenom glasniku BiH", službenim glasilima entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine.

Образложење

1. Zahtjev za pokretanje postupka

Vijeće za državnu potporu Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Vijeće) zaprimilo je 2.12.2024. godine, pod brojem: UP/I 03-26-1-70-1/24, prijavu Ministarstva energetike i rudarstva Republike Srpske za odobrenje državne potpore u obliku garancije Republike Srpske korisniku ZP "Hidroelektrane na Drini" a.d. Višegrad za kreditno zaduženje kod Izvorno-uvodne banke Kine (u daljnjem tekstu: CEXIM banka) za projekt financiranja i izgradnje hidroelektrana B-1, B-2a i B-3 na rijeci Bistrici.

U smislu članka 14. stavak (1) Zakona o sustavu državne potpore u Bosni i Hercegovini (u daljnjem tekstu: Zakon), Ministarstvo financija Republike Srpske je svojim aktom dalo konzultativno mišljenje, broj 06.10/421-356-1/24 od 25.11.2024. godine, na prijavu državne potpore Ministarstva energetike i rudarstva Republike Srpske koja se odnosi na izdavanje garancije Republike Srpske za kreditno zaduženje poduzeća ZP "Hidroelektrane na Drini" a.d. Višegrad kod CEXIM banke za projekt financiranja i izgradnje hidroelektrana B-1, B-2a i B-3 na rijeci Bistrici, te u privitku, shodno odredbi članka 12. stavak (2) Zakona, dostavilo Vijeću obrazac za prijavu državne potpore Ministarstva energetike i rudarstva Republike Srpske.

Uz obrazac za prijavu državne potpore (u daljnjem tekstu: Obrazac prijave), podnositelj je dostavio sljedeće dokumente:

- Inicijativu za izdavanje garancije ZP "Hidroelektrane na Drini" a.d. Višegrad, broj 04-00-132-64/24 od 5.11.2024. godine,
- Potvrdu Porezne uprave Republike Srpske o registraciji ZP "Hidroelektrane na Drini" a.d. Višegrad, broj 06/1.07/0804-053-64-16/14 od 3.9.2014. godine,
- Uvjerenje Uprave za neizravno oporezivanje BiH o registraciji ZP "Hidroelektrane na Drini" a.d. Višegrad, broj 04/1-17-1-UPJR/1-6858-2/14 od 6.11.2014. godine,
- Rješenje Okružnog gospodarskog suda u Istočnom Sarajevu o registraciji ZP "Hidroelektrane na Drini" a.d. Višegrad, broj 061-0-Reg-23-000076 od 16.2.2023. godine,
- Ugovor o koncesiji za izgradnju hidroelektrana Bistrica B-1, Bistrica B-2a i Bistrica B-3 na rijeci Bistrici, broj 05-312-1290/06 od 30.8.2006. godine,
- Aneks Ugovora o koncesiji, broj 05.07/312-233/09 od 11.3.2009. godine,
- Aneks II. Ugovora o koncesiji od 1.12.2009. godine,
- Aneks III. Ugovora o koncesiji, broj 05.07/312-588/10 od 15.7.2010. godine,
- Aneks IV. Ugovora o koncesiji, broj 05.05/312-463/11 od 13.7.2011. godine,

- Aneks V. Ugovora o koncesiji, broj 05.05/312-885-4/12 od 5.2.2012. godine,
- Ugovor o prijenosu - ustupanju Ugovora o koncesiji, broj 05.07/312-229/09 od 10.3.2009. godine,
- Rješenje Povjerenstva za koncesije Republike Srpske, broj 01-321/10 od 23.6.2010. godine,
- Investicijsku odluku Nadzornog odbora HE "Bistrica" d.o.o. Foča, broj NO-22-9/22 od 18.2.2022. godine,
- Odluku o davanju suglasnosti na Investicijsku odluku Nadzornog odbora HE "Bistrica" d.o.o. Foča za izgradnju hidroelektrana B-1, B-2a i B-3 na rijeci Bistrici, broj SD-88-8/22 od 18.4.2022. godine,
- Odluku o usvajanju Plana razvoja Mješovitog holdinga "Elektroprivreda Republike Srpske" za razdoblje 2019. - 2029. godina, broj 04/1-012-2-1559/19 od 13.6.2019. godine,
- Strategiju razvoja energetike Republike Srpske do 2035. godine,
- Pismo namjere CEXIM banke, broj JYC 2023 NO.2 od 20.3.2023. godine,
- Nacrt ugovora o garanciji između Republike Srpske, koju zastupa Ministarstvo financija, i CEXIM banke koji se odnosi na kreditnu liniju odobrenu ZP "Hidroelektrane na Drini" a.d. Višegrad od 18. 9. 2024. godine (verzija na srpskom jeziku),
- Radnu verziju ugovora o kreditu između ZP "Hidroelektrane na Drini" a.d. Višegrad kao zajmoprimatelja, MH "Elektroprivreda Republike Srpske" - MP a.d. Trebinje, kao garanta, i CEXIM banke, kao zajmodavatelja, od 11.11.2024. godine,
- Ugovorni sporazum o izgradnji hidroelektrana B-1, B-2 i B-3 na rijeci Bistrici s pratećim dokumentima, zaključen 4. prosinca 2019. godine između naručitelja - Hidroelektrane "Bistrica" d.o.o. Foča, i izvođača - China National Aero-Technology International Engineering Corporation (neovjerenja preslika),
- Financijska izvješća (bilanca stanja i uspjeha) ZP "Hidroelektrane na Drini" a.d. Višegrad za 2021., 2022. i 2023. godinu,
- Analizu - Garanciju za financiranje projekta izgradnje HE "Bistrica" od listopada/studenoga 2024. godine,
- Dugoročne financijske projekcije za ZP "Hidroelektrane na Drini" a.d. Višegrad s osvrtom na mogućnost financiranja HE "Bistrica", broj 10/24 od 1.3.2024. godine,
- Rješenje o odobrenju građenja Hidroelektrane B-3 na rijeci Bistrici, broj 16-360-71/09 od 24.4.2010. godine,
- Rješenje o odobrenju građenja Hidroelektrane B-1 na rijeci Bistrici, broj 16-360-69/09 od 18.1.2011. godine,
- Rješenje o odobrenju građenja Hidroelektrane B-2a na rijeci Bistrici, broj 16-360-70/09 od 4.4.2023. godine,
- Rješenje o izdavanju ekološke dozvole za projekt izgradnje Hidroelektrane B-1 na rijeci Bistrici, broj 15.04-96-128/22 od 27.9.2022. godine,
- Rješenje o izdavanju ekološke dozvole za projekt izgradnje Hidroelektrane B-2a na rijeci Bistrici, broj 15.04-96-129/22 od 27.9.2022. godine,
- Rješenje o izdavanju ekološke dozvole za projekt izgradnje Hidroelektrane B-3 na rijeci Bistrici, broj 15.04-96-130/22 od 27.9.2022. godine,
- Odluku o davanju suglasnosti MH "ERS" - MP a.d. Trebinje - ZP "Hidroelektrane na Drini" a.d. Višegrad za zaduženje kod Izvorno-uvodne banke Kine za realizaciju projekta za izgradnju hidroelektrana B-1, B-2a i B-3 na rijeci Bistrici, broj 04/1-012-3230/24 od 24.10.2024. godine,

- Odluku o davanju suglasnosti na Odluku Nadzornog odbora MH "ERS" - MP a.d. Trebinje - ZP "Hidroelektrane na Drini" a.d. Višegrad o davanju suglasnosti na Investicijsku odluku privremenog Nadzornog odbora Hidroelektrane "Bistrica" d.o.o. Foča za izgradnju hidroelektrana B-1, B-2a i B-3 na rijeci Bistrici, broj 04/1-012-2-758/22 od 10.3.2022. godine,
- Zaključak Vlade Republike Srpske, broj 04/1-012-2-3493/24 od 22.11.2024. godine,
- Informaciju o inicijativi za izdavanje garancije Republike Srpske za kreditno zaduženje MH "ERS" - MP a.d. Trebinje - ZP "Hidroelektrane na Drini" a.d. Višegrad za realizaciju projekta izgradnje hidroelektrana B-1, B-2a i B-3 na rijeci Bistrici od novembra 2024. godine.

Također, 2.12.2024. godine Ministarstvo financija Republike Srpske je aktom broj 06.10/421-356-2/24 od 27.11.2024. godine dostavilo dopunu dokumentacije dostavljenu od Ministarstva energetike i rudarstva Republike Srpske, akt broj 05.05/012-1752-8/24 od 27.11.2025. godine, a u vezi s prijavom državne potpore koja se odnosi na izdavanje garancije Republike Srpske za kreditno zaduženje poduzeća ZP "Hidroelektrane na Drini" a.d. Višegrad kod CEXIM banke za projekt financiranja i izgradnje hidroelektrana B-1, B-2a i B-3 na rijeci Bistrici. U privitku navedenih akata je dostavljena Potvrda "Grant Thorton" d.o.o. Banja Luka, broj 100-300-1-P/24 od 26.11.2025. godine, kojom se potvrđuje da poduzeće ZP "Hidroelektrane na Drini" a.d. Višegrad nije u finansijskim poteškoćama.

Uvidom u podnesenu prijavu Vijeće je utvrdilo kako je ona nepotpuna, shodno Odluci o postupcima i obrascima za podnošenje obavijesti o državnoj potpori i praćenje državne potpore ("Službeni glasnik BiH", broj 64/13), jer ne sadrži sve dokumente neophodne za njezinu ocjenu i donošenje odluke sukladno članku 12. stavak (3) Zakona.

Naime, uz prijavu nije dostavljena pravna osnova za dodjelu državne potpore u obliku garancije, kao ni izvorni primjerak Ugovornog sporazuma o izgradnji hidroelektrana B-1, B-2a i B-3 na rijeci Bistrici s pratećim dokumentima, zaključen 4. prosinca 2019. godine između naručitelja - Hidroelektrane "Bistrica" d.o.o. Foča, i izvođača - China National Aero-Technology International Engineering Corporation niti njegova ovjerena preslika, što nije sukladno članku 2. stavak (4) Odluke o postupcima i obrascima za podnošenje obavijesti o državnoj potpori i praćenje državne potpore, te kreditni rejting ZP "Hidroelektrane na Drini" a.d. Višegrad i razina osiguranja koje će Vlada Republike Srpske zahtijevati od ZP "Hidroelektrane na Drini" a.d. Višegrad za izdavanje garancije Republike Srpske (visoka, prosječna ili niska).

Uzimajući u obzir navedeno, Vijeće je putem Ministarstva financija Republike Srpske zatražilo od Ministarstva energetike i rudarstva Republike Srpske dopunu predmetne prijave državne potpore aktom broj 03-26-1-70-3/24 od 5.12.2024. godine.

Dana 24.12.2024. godine Ministarstvo financija Republike Srpske je aktom broj 06.10/421-356-2-3/24 od 23.12.2024. godine dostavilo sljedeću dokumentaciju:

- Nacrt ugovora o kreditu između ZP "Hidroelektrane na Drini" a.d. Višegrad, kao zajmoprimatelja, MH "Elektroprivreda Republike Srpske" - MP a.d. Trebinje, kao garanta, i CEXIM banke, kao zajmodavatelja, na srpskom i engleskom jeziku,
- Nacrt ugovora o garanciji koji se odnosi na kreditnu liniju odobrenu za MH "Elektroprivreda Republike Srpske" - MP a.d. Trebinje - ZP "Hidroelektrane na Drini" a.d. Višegrad, na srpskom i engleskom jeziku,

- Nacrt odluke o davanju suglasnosti za izdavanje garancije Republike Srpske za kreditno zaduženje ZP "Hidroelektrane na Drini" a.d. Višegrad, kao zajmoprimatelja, i MH "Elektroprivreda Republike Srpske" - MP a.d. Trebinje, kao garanta, kod CEXIM banke, kao zajmodavatelja, za realizaciju projekta izgradnje hidroelektrana B-1, B-2a i B-3 na rijeci Bistrici,
- Aktualni izvod iz sudbenog registra Hidroelektrane "Bistrica" d.o.o. Foča,
- Aktualni izvod iz sudbenog registra ZP "Hidroelektrane na Drini" a.d. Višegrad,
- Ugovor o reguliranju međusobnih odnosa u vezi s projektom Bistrica između ZP "Hidroelektrane na Drini" a.d. Višegrad, poduzeća Hidroelektrane "Bistrica" d.o.o. Foča i MH "Elektroprivreda Republike Srpske" - MP a.d. Trebinje,
- Izjavu ravnatelja ZP "Hidroelektrane na Drini" a.d. Višegrad o neposjedovanju kreditnog rejtinga, broj 04-00-1555/24 od 16.12.2024. godine,
- Nacrt ugovora o reguliranju međusobnih prava i obveza između ZP "Hidroelektrane na Drini" a.d. Višegrad, MH "Elektroprivreda Republike Srpske" - MP a.d. Trebinje, Ministarstva energetike i rudarstva i Ministarstva financija Republike Srpske,
- Ugovorni sporazum o izgradnji hidroelektrana B-1, B-2a i B-3 na rijeci Bistrici s pratećim dokumentima, zaključen 4. prosinca 2019. godine između naručitelja - Hidroelektrane "Bistrica" d.o.o. Foča, i izvođača - China National Aero-Technology International Engineering Corporation, skraćeno AVIC, izvorni primjerak na engleskom jeziku i prijevod na srpski jezik koji je ovjerio ovlašteni sudski tumač.

S obzirom na to da je u "Službenom glasniku Republike Srpske", broj 108/24 od 13. 12. 2024. godine, objavljena Odluka Vlade Republike Srpske o davanju suglasnosti za izdavanje garancije Republike Srpske za kreditno zaduženje MH "Elektroprivreda Republike Srpske" - MP a.d. Trebinje - ZP "Hidroelektrane na Drini" a.d. Višegrad (kao zajmoprimatelja) i MH "Elektroprivreda Republike Srpske" - MP a.d. Trebinje (kao garanta) kod Izvozno-uvozne banke Kine (CEXIM banka) za realizaciju projekta izgradnje hidroelektrana B-1, B-2a i B-3 na rijeci Bistrici (u daljnjem tekstu: Odluka Vlade Republike Srpske o garanciji), Vijeće se obratilo Ministarstvu financija Republike Srpske zahtjevom za dostavu dodatne dokumentacije, akt broj 03-26-1-70-5/24 od 26.12.2024. godine. U navedenom Zahtjevu Vijeće je istaknulo da je utvrdilo da je potencijalna državna potpora u obliku garancije dodijeljena korisniku ZP "Hidroelektrane na Drini" a.d. Višegrad danom stupanja na snagu prethodno navedene odluke Vlade Republike Srpske o garanciji, a to je naredni dan od dana objave u "Službenom glasniku Republike Srpske", odnosno 14.12.2024. godine. Naime, člankom 2. točka 16) Uredbe o namjeni, kriterijima i uvjetima za dodjelu državne potpore u Republici Srpskoj ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 111/20) propisano je kako se kao datum dodjele potpore označava dan na koji je, na temelju propisa Republike Srpske, korisnik stekao pravo na primanje potpore, te je Vijeće u konkretnom slučaju zaključilo kako je potencijalna državna potpora dodijeljena danom stupanja na snagu Odluke Vlade Republike Srpske o garanciji, koja predstavlja pravnu osnovu za izdavanje garancije Republike Srpske, a zajedno sa samom garancijom predstavlja pravnu osnovu za dodjelu državne potpore korisniku ZP "Hidroelektrane na Drini" a.d. Višegrad.

Shodno navedenom, Vijeće je predmetnim aktom obavijestilo Ministarstvo financija Republike Srpske da će usklađenost predmetne državne potpore u obliku garancije za

kreditno zaduženje ZP "Hidroelektrane na Drini" a.d. Višegrad ocjenjivati u postupku ex post kontrole sukladno članku 12. stavak (7) Zakona, kojim je propisano da Vijeće može odobriti državnu potporu ex post ako utvrdi da je predmetna državna potpora usklađena s ovim zakonom i podzakonskim aktima donesenim sukladno članku 24. ovoga Zakona te u svrhu donošenja odluke zatražilo dostavu dokumenata navedenih u toč. VIII. i IX. Odluke o garanciji ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 108/24).

Dana 17.1.2025. godine Ministarstvo financija je aktom broj 06.10/421-356-5/24 od 10.1.2025. godine dostavilo sljedeću dokumentaciju:

- Ugovor o kreditu, zaključen 21.12.2024. godine između MH "Elektroprivreda Republike Srpske" - MP a.d. Trebinje - ZP "Hidroelektrane na Drini" a.d. Višegrad, kao zajmoprimatelja, i MH "Elektroprivreda Republike Srpske" - MP a.d. Trebinje, kao garanta, i Izvozno-uvozne banke Kine (CEXIM banka), kao zajmodavatelja, prijevod na srpski jezik koji je ovjerio ovlašteni sudski tumač (u daljnjem tekstu: Ugovor o kreditu),
- Ugovor o garanciji koji se odnosi na kreditnu liniju odobrenu ZP "Hidroelektrane na Drini" a.d. Višegrad, zaključen 21.12.2024. godine između Republike Srpske, koju predstavlja Ministarstvo financija Republike Srpske, kao garanta, i CEXIM banke, kao korisnika, prijevod na srpski jezik koji je ovjerio ovlašteni sudski tumač (u daljnjem tekstu: Ugovor o garanciji),
- Ugovor o reguliranju međusobnih prava i obveza po osnovi Garancije Republike Srpske za kreditno zaduženje ZP "Hidroelektrane na Drini" a.d. Višegrad, kao zajmoprimatelja, i Mješovitog holdinga "Elektroprivreda Republike Srpske" - MP a.d. Trebinje, kao garanta, kod Izvozno-uvozne banke Kine (CEXIM banka), kao zajmodavatelja, za realizaciju projekta izgradnje hidroelektrana B-1, B-2a i B-3 na rijeci Bistrici, zaključen 31.12.2024. godine između Republike Srpske - Ministarstva financija i Ministarstva energetike i rudarstva, kao davatelja garancije, ZP "Hidroelektrane na Drini" a.d. Višegrad, kao zajmoprimatelja, i Mješovitog holdinga "Elektroprivreda Republike Srpske" - MP a.d. Trebinje, kao garanta (u daljnjem tekstu: Ugovor o reguliranju međusobnih prava i obveza po osnovi garancije Republike Srpske).

Takoder, Ministarstvo financija Republike Srpske je 29.1.2025. godine, aktom broj 06.10/421-356-6/25 od 27.1.2025. godine, dostavilo ovjerenu presliku Ugovora o garanciji koji se odnosi na kreditnu liniju odobrenu ZP "Hidroelektrane na Drini" a.d. Višegrad, zaključen 21.12.2024. godine između Republike Srpske i CEXIM banke, te 6.2.2025. godine, aktom broj 06.10/421-356-7/25 od 30.1.2025. godine, dostavilo ovjerenu presliku Ugovora o kreditu između ZP "Hidroelektrane na Drini" a.d. Višegrad, kao zajmoprimatelja, i Mješovitog holdinga "Elektroprivreda Republike Srpske" - MP a.d. Trebinje, kao garanta, i Izvozno-uvozne banke Kine (CEXIM banka), kao zajmodavatelja.

Vijeće se 25.3.2024. godine obratilo Centralnoj banci Bosne i Hercegovine Zahtjevom za dostavu podataka o prosječnoj kamatnoj stopi komercijalnih banaka na tržištu kapitala, akt broj UP/I 03-26-1-70-9/24. Tražene podatke Centralna banka Bosne i Hercegovine dostavila je Vijeću 15.4.2025. godine aktom broj 114-43-1-911-2/25 od 9.4.2025. godine.

Vijeće je 29.4.2025. godine, pod brojem: UP/I 03-26-1-70-11/24, zaprimilo dopunu dokumentacije od Ministarstva financija Republike Srpske, akt broj 06.10/421-356-8/25 od 24.4.2025.

godine, u čijem privitku je dostavljeno pravno mišljenje Ministarstva pravde Republike Srpske o garanciji za projekt izgradnje hidroelektrana B-1, B-2a i B-3 na rijeci Bistrici, broj 08.010/020-269/25 od 13.2.2025. godine, na srpskom i engleskom jeziku.

Dana 27.6.2025. godine Vijeće je pod brojem: UP/I 03-26-1-70-12/24 zaprimilo od Ministarstva energetike i rudarstva Zahtjev za hitno postupanje, broj 05.05/052-4523/25 od 20.6.2025. godine.

Vijeće se obratilo Ministarstvu financija Republike Srpske Zahtjevom za dostavu dodatne dokumentacije - plan otplate kredita iz Ugovora o kreditu, akt broj UP/I 03-26-1-70-13/24 od 4.8.2025. godine.

Dana 14.8.2025. godine Vijeće je elektroničkim putem, pod brojem: UP/I 03-26-1-70-14/24, zaprimilo dopunu dokumentacije od Ministarstva financija Republike Srpske, akt broj 06.10/421-356-7/25 od 14.8.2025. godine, u čijem privitku je dostavljena ovjerena preslika otplatnog plana kredita za izgradnju hidroelektrana na rijeci Bistrici.

2. Primijenjeni propisi

Osim odredaba Zakona, Vijeće je u postupku primijenilo i odredbe Uredbe o namjeni, kriterijima i uvjetima za dodjelu državne potpore u Republici Srpskoj ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 111/20), Zakona o zaduživanju, dugu i garancijama Republike Srpske ("Službeni glasnik Republike Srpske", br. 71/12, 52/14, 114/17, 131/20, 28/21 i 90/21) i Uredbe o postupku izdavanja garancija Republike Srpske ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 131/20), te u svrhu usporedbe propise Europske unije iz područja državne potpore.

Sukladno odredbi članka 4. stavak (1) Uredbe o namjeni, kriterijima i uvjetima za dodjelu državne potpore u Republici Srpskoj kojom je propisano da se državna potpora može dodijeliti ako program (shema) ili pojedinačni projekt državne potpore ispunjava uvjete iz ove Uredbe i članka 71. stavak 2. Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Europskih zajednica i Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 5/08 - izdanje međunarodni ugovori) (u daljnjem tekstu: SSP), Vijeće je obvezno prilikom ocjene zahtjeva za dodjelu državne potpore primjenjivati ne samo pravo BiH nego na odgovarajući način primijeniti i kriterije i uvjete koji proizlaze iz primjene konkurencijskih pravila važećih u Zajednici i instrumenata za tumačenje koje su usvojile institucije Zajednice. Osim Uredbom o namjeni, kriterijima i uvjetima za dodjelu državne potpore u Republici Srpskoj, obveza primjene navedenih kriterija i uvjeta Vijeću je propisana odredbom članka 71. stavak 1. točka c) SSP-a koji glasi: Tržišno natjecanje i druge ekonomske odredbe "1. Sljedeće je nespojivo s pravilnom primjenom ovoga Sporazuma, u mjeri u kojoj može utjecati na trgovinu između Zajednice i Bosne i Hercegovine: (c) svaka državna potpora kojom se narušava ili prijeti narušavanjem tržišnoga natjecanja davanjem prednosti određenim poduzećima ili određenim proizvodima.", te stavkom 2. istoga članka koji glasi: "2. Svako postupanje suprotno ovome članku ocjenjivat će se na temelju kriterija koji proizlaze iz primjene pravila tržišnoga natjecanja koja vrijede u Zajednici, osobito čl. 81., 82., 86. i 87. Ugovora o osnivanju Europske zajednice (u daljnjem tekstu: Ugovor o EZ) i instrumenata za tumačenje koje su usvojile institucije Zajednice."

Kako odredbama Zakona i Uredbe o namjeni, kriterijima i uvjetima za dodjelu državne potpore u Republici Srpskoj nisu detaljno obrazloženi kriteriji i uvjeti iz pojma/definicije državne potpore, kriteriji i uvjeti za dodjelu državne potpore u obliku garancija i ulaganje u energiju iz obnovljivih izvora, Vijeće je u konkretnom slučaju, u svrhu usporedbe, shodno članku 71. stavak 2. SSP-a, uzelo u obzir i sljedeće propise Europske unije:

- Ugovor o funkcioniranju Europske unije ("Službeni list Europske unije", serija C, broj 202, 7.6.2016. - pročišćeni tekst) (u daljnjem tekstu: UFEU),
 - Komunikaciju Komisije - Smjernice o državnoj potpori za klimu, zaštitu okoliša i energiju za 2022. godinu ("Službeni list Europske unije", serija C, broj 80/1, 18.2.2022.) (u daljnjem tekstu: Smjernice Komisije (2022/C 80/01)),
 - Obavijest Komisije o pojmu državne potpore iz članka 107. stavak 1. Ugovora o funkcioniranju Europske unije ("Službeni list Europske unije", serija C, broj 262/1, 19.7.2016.) (u daljnjem tekstu: Obavijest Komisije (2016/C 262/01)),
 - Obavijest Komisije EU o primjeni čl. 87. i 88. Ugovora o Europskoj zajednici u području državne potpore u obliku garancija ("Službeni list Europske unije", serija C, broj 155, 20.6.2008.) (u daljnjem tekstu: Obavijest Komisije (2008/C 155/02)),
 - Obavijest Komisije o reviziji metode o određivanju referentnih i diskontnih stopa ("Službeni list Europske unije", br. C 14/2008) i
 - Odluku Europske komisije ("Službeni list Europske unije", serija C, broj 25, 22.1.2021.) od 8.12.2020. godine u predmetu ocjene državne potpore u obliku garancije dodijeljene ciparskom LNG terminalu, broj SA.55388 (2020/N).
- razdoblje otplate: 15 godina (četiri godine grejs razdoblja uključenog u razdoblje otplate i 11 godina za otplatu),
 - nominalna kamatna stopa: jednaka šestomjesečnom EURIBOR-u uvećanom za fiksnu maržu od 2,4%, uz napomenu da će se šestomjesečni EURIBOR računati kao nula (engl. zero rate) ukoliko šestomjesečni EURIBOR bude s negativnim predznakom,
 - otplata glavnice i kamate: otplata glavnice u jednakim polugodišnjim ratama, a kamate se otplaćuju polugodišnje i obračunavaju na ostatak duga,
 - jednokratna provizija za obradu kredita: 1% na iznos kreditnog zaduženja,
 - provizija na nepovučena sredstva: 0,3% godišnje, obračunato na temelju dostupnih nepovučenih sredstava zajmodavatelja tijekom razdoblja dostupnosti,
 - ostale obveze plaćanja iz financijske dokumentacije,
 - Sinosure premija osiguranja: 5,43% na iznos zbroja glavnice i kamate kredita CEXIM banke. Plaćanje premije osiguranja predviđeno je u dvije jednake rate, i to: prva u iznosu od 50% vrijednosti premije osiguranja se plaća unaprijed, a druga u iznosu od 50% vrijednosti uračunata je u iznos kreditnog zaduženja i bit će plaćena tijekom razdoblja trajanja otplate kredita,
 - iznos garancije Republike Srpske: 74.783.680,39 eura.

3. Utvrđivanje činjenica

Na temelju dostavljenih podataka, Vijeće je u postupku utvrdilo sljedeće:

3.1. Predmet prijave državne potpore

Predmet prijave je odobrenje državne potpore u obliku garancije Republike Srpske korisniku ZP "Hidroelektrane na Drini" a.d. Višegrad za kreditno zaduženje kod CEXIM banke za projekt financiranja i izgradnje hidroelektrana B-1, B-2a i B-3 na rijeci Bistrici u iznosu od 74.783.680,39 eura.

3.2. Davatelji i korisnik državne potpore

Shodno Odluci Vlade Republike Srpske o garanciji, Ugovoru o garanciji i Ugovoru o reguliranju međusobnih prava i obveza po osnovi Garancije Republike Srpske, Ministarstvo financija i Ministarstvo energetike i rudarstva Republike Srpske su garanti, tj. davatelji predmetne garancije te, sukladno tome, predstavljaju davatelje državne potpore u smislu članka 3. stavak (2) Zakona.

Korisnik državne potpore, u smislu članka 3. stavak (3) Zakona, u konkretnom slučaju je ZP "Hidroelektrane na Drini" a.d. Višegrad, s obzirom na to da se garancijom koju su izdali Ministarstvo financija i Ministarstvo energetike i rudarstva Republike Srpske bezuvjetno garantira CEXIM banci ispunjenje njegovih obveza sukladno Ugovoru o kreditu.

3.3. Opis elemenata garancije i pratećih akata

Sukladno Odluci Vlade Republike Srpske o garanciji, Ugovoru o garanciji i Ugovoru o reguliranju međusobnih prava i obveza po osnovi Garancije Republike Srpske, Republika Srpska, kao davatelj garancije, bezuvjetno garantira pravovremeno plaćanje svih dospjelih iznosa koji su plativi prema Ugovoru o kreditu između CEXIM banke i ZP "Hidroelektrane na Drini" a.d. Višegrad, kao zajmoprimalca, i MH "Elektroprivreda Republike Srpske" - MP a.d. Trebinje, kao garanta, kojim su odobrena kreditna sredstva za projekt financiranja i izgradnje hidroelektrana B-1, B-2a i B-3 na rijeci Bistrici, pod sljedećim uvjetima:

- iznos kreditnog zaduženja (glavnica): 74.783.680,39 eura,

Sukladno točki II. Odluke Vlade Republike Srpske o garanciji, cilj projekta je izgradnja hidroelektrana B-1, B-2a i B-3 na rijeci Bistrici.

Točkom IV. Odluke Vlade Republike Srpske o garanciji propisano je sljedeće:

- 1) Krajnji dužnik i korisnik kredita iz točke I. ove Odluke je ZP "Hidroelektrane na Drini" a.d. Višegrad;
- 2) Garant po osnovi ovog kredita je Mješoviti holding "Elektroprivreda Republike Srpske" - Matično poduzeće a.d. Trebinje;
- 3) Republika Srpska izdaje garanciju za kreditna sredstva CEXIM banke.

Shodno točki VII. Odluke Vlade Republike Srpske o garanciji, navedeni projekt će realizirati Gospodarsko društvo Hidroelektrane "Bistrica" d.o.o. Foča kao naručilac radova, koje je u stopostotnom vlasništvu ZP "Hidroelektrane na Drini" a.d. Višegrad.

Sukladno točki IX. Odluke Vlade Republike Srpske o garanciji, ovlašten je ministar financija, kao prvi potpisnik, i supotpisnici: predsjednik Vlade Republike Srpske, ministar energetike i rudarstva i ministar pravde, da potpišu Ugovor o garanciji između CEXIM banke i Republike Srpske, te ministar financija i ministar energetike i rudarstva da potpišu Ugovor o reguliranju međusobnih prava i obveza između Republike Srpske i ZP "Hidroelektrane na Drini" a.d. Višegrad, kao dužnika, i MH "Elektroprivreda Republike Srpske" - MP a.d. Trebinje, kao garanta.

Vijeće je u postupku utvrdilo da je navedena Odluka Vlade Republike Srpske o garanciji stupila na snagu 14.12.2024. godine, s obzirom na to da je objavljena u "Službenom glasniku Republike Srpske", broj 108/24 od 13.12.2024., a da je točkom XI. navedene Odluke propisano da ona stupa na snagu narednog dana od dana objave u "Službenom glasniku Republike Srpske".

Shodno članku 45. stavak (4) Zakona o zaduživanju, dugu i garancijama Republike Srpske i navedenoj Odluci Vlade Republike Srpske o garanciji, 31.12.2024. godine zaključen je Ugovor o reguliranju međusobnih prava i obveza po osnovi Garancije Republike Srpske između Republike Srpske - Ministarstva financija i Ministarstva energetike i rudarstva, kao

davatelja garancije, s jedne strane, i ZP "Hidroelektrane na Drini" a.d. Višegrad, kao zajmoprimatelja, i MH "Elektroprivreda Republike Srpske" - MP a.d. Trebinje, kao garanta, s druge strane, kojim je također utvrđeno da Republika Srpska bezuvjetno garantira ispunjenje obveza zajmoprimatelja i garanta sukladno Ugovoru o kreditu s CEXIM bankom.

Člankom 6. navedenoga Ugovora propisano je da ukoliko zajmoprimatelj i garant ne izmire solidarno obveze prema CEXIM banci i ona dostavi poziv za plaćanje Ministarstvu financija, navedeno ministarstvo će po dobivanju suglasnosti Ministarstva energetike i rudarstva izvršiti plaćanje dospjelih i neplaćenih anuiteta u ime zajmoprimatelja i garanta u roku od 15 dana od dana prijema prvog pisanog poziva CEXIM banke za plaćanje.

Istim člankom Ugovora o reguliranju međusobnih prava i obveza po osnovi Garancije Republike Srpske propisano je da će Ministarstvo financija sve obveze koje eventualno plati u ime zajmoprimatelja i garanta namiriti iz njihove cjelokupne imovine.

Sukladno članku 7. Ugovora o reguliranju međusobnih prava i obveza po osnovi Garancije Republike Srpske, zajmoprimatelj i garant su dužni Ministarstvu financija, kao instrument osiguranja izdane garancije, dostaviti po 15 bjanko vlastitih mjenica s oznakom "bez protesta" s mjeničnim izjavama i po 30 bjanko potpisanih i ovjerenih naloga za prijenos sredstava s izjavama o blokadi računa potpisanim i ovjerenim od ovlaštene osobe.

Člankom 8. Ugovora o reguliranju međusobnih prava i obveza po osnovi Garancije Republike Srpske utvrđeno je da Ministarstvo financija iz proračuna Republike Srpske vrši realizaciju poziva za plaćanje dospjelih i neplaćenih obveza kredita u otplati, zaprimljenog od CEXIM banke po izdanoj garanciji.

Shodno članku 9. Ugovora o reguliranju međusobnih prava i obveza po osnovi Garancije Republike Srpske, u slučaju raskida ovoga Ugovora i dospjelosti na naplatu ukupnog iznosa neplaćenog duga, Ministarstvo financija može pokrenuti postupak prinudnog izvršenja za iznos neplaćenog duga putem izravne naplate iz dijela prihoda koji sukladno zakonu pripadaju zajmoprimatelju i garantu.

Točkom 2. Ugovora o garanciji propisano je da Republika Srpska kao garan neopozivo i bezuvjetno:

- (a) garantira CEXIM banci kao korisniku garancije pravovremeno i točno pridržavanje i izvršavanje obveza po Ugovoru o kreditu od strane dužnika - ZP "Hidroelektrane na Drini" a.d. Višegrad, kao zajmoprimatelja, i MH "Elektroprivreda Republike Srpske" - MP a.d. Trebinje, kao garanta, i
- (b) obvezuje se da će isplatiti korisniku, na zahtjev, sve neizmirene iznose garantirane obveze (kao što je definirano ispod) koje dužnici moraju platiti korisniku prema ili sukladno Ugovoru o kreditu, sukladno ovoj Garanciji.

Također, u istoj točki Ugovora o garanciji definirano je sljedeće: "da ne bi bilo sumnje, bez obzira na bilo koju drugu odredbu Garancije, garantirana obveza plaćanja garanta će pokriti glavnicu, kamatu, zateznu kamatu, naknade (naknadu za upravljanje i naknadu za obveze), te bruto porez koji dužnici plaćaju sukladno Ugovoru o kreditu".

3.4. Utvrđivanje iznosa državne potpore sadržane u Garanciji Republike Srpske

Budući da je predmet prijave odobrenje državne potpore u obliku garancije Republike Srpske korisniku ZP "Hidroelektrane na Drini" a.d. Višegrad za kreditno zaduženje kod CEXIM banke za projekt financiranja i izgradnje hidroelektrana B-1, B-2a i B-3 na rijeci Bistrici u iznosu od 74.783.680,39 eura, te da garancije predstavljaju specifičan instrument dodjele državne potpore,

Vijeće je obavezano utvrditi iznos odnosno ekvivalent državne potpore sadržane u predmetnoj Garanciji.

Pravni akt relevantan za izračun iznosa državne potpore sadržanog u predmetnoj Garanciji predstavlja Obavijest Komisije (2008/C 155/02).

Navedenom Obaviješću Komisije (2008/C 155/02) propisano je da se elementom državne potpore smatra razlika između prikladne tržišne cijene garancije i stvarne cijene plaćene za tu mjeru te da godišnje protuvrijednosti potpore treba diskontirati na njihovu sadašnju vrijednost primjenom referentne stope, zatim ih treba zbrojiti da bi se dobila ukupna protuvrijednost dane potpore.

S obzirom da na tržištu Republike Srpske i Bosne i Hercegovine ne postoji tržišna premija/cijena za izdavanje garancije, u konkretnom slučaju smo izračun iznosa državne potpore sadržane u garanciji računali shodno točki 4.2. Obavijesti Komisije (2008/C 155/02), kao protuvrijednost potpore u obliku beskamatnog kredita, tj. kao razliku između određene tržišne kamatne stope koju bi poduzetnik snosio bez garancije i kamatne stope postignute zahvaljujući državnoj garanciji, pri čemu smo zbog nepostojanja tržišne kamatne stope u zamjenu koristili referentnu stopu sukladno članku 6. stavak (1) Uredbe o namjeni, kriterijima i uvjetima za dodjelu državne potpore u Republici Srpskoj i Obavijesti Komisije EU o reviziji metode o određivanju referentnih i diskontnih stopa.

Naime, točkom 4.2. Obavijesti Komisije (2008/C 155/02) propisano je da kada na tržištu ne postoji tržišna cijena za garanciju, u tom slučaju element potpore treba se računati na isti način kao i protuvrijednost potpore u obliku beskamatnog kredita, naime kao razliku između određene tržišne kamatne stope koju bi poduzetnik snosio bez garancije i kamatne stope postignute zahvaljujući državnoj garanciji, nakon što se odbiju sve plaćene premije. Ako ne postoji tržišna kamatna stopa i ako država članica želi koristiti referentnu stopu u zamjenu, Komisija naglašava da uvjeti propisani u Obavijesti Komisije EU o reviziji metode o određivanju referentnih i diskontnih stopa vrijede i za izračun intenziteta potpore pojedinačne garancije. Ovo znači da se posebna pozornost mora posvetiti dopuni, koju je potrebno dodati na osnovnu stopu kako bi se uzeo u obzir mjerodavni profil rizika vezan uz djelatnost koja se pokriva, poduzetnika kojem se garantira kredit i kolateral koji je pružio.

Vijeće je u svrhu izračuna iznosa državne potpore sadržane u predmetnoj Garanciji, shodno članku 6. stavak (1) Uredbe o namjeni, kriterijima i uvjetima za dodjelu državne potpore u Republici Srpskoj, koristilo prosječnu osnovnu referentnu stopu u iznosu od 4,997%, utvrđenu na temelju prosječne kamatne stope nefinancijskim poduzećima na kredite u KM za iznose veće od 1 milijun eura koju objavljuje Centralna banka Bosne i Hercegovine. Naime, prema podacima Centralne banke Bosne i Hercegovine, dostavljenim aktom broj 114-43-1-911-2/25 od 9.4.2025. godine, prosječna kamatna stopa na kredite nefinancijskim poduzećima u KM s valutnom klauzulom, preko iznosa 1.000.000 eura, uz promjenjivu stopu i do jedne godine IPFKS (inicijalni period fiksne kamatne stope) za zadnja tri mjeseca 2024. godine iznosila je 4,997%.

S obzirom na to da se, sukladno članku 6. stavak (2) Uredbe o namjeni, kriterijima i uvjetima za dodjelu državne potpore u Republici Srpskoj, na iznos osnovne referentne stope dodaje marža rizika iskazana u baznim poenima, u ovisnosti o kreditnom rejtingu gospodarskog subjekta i ponuđenih instrumenata osiguranja, nju je bio problem utvrditi, budući da u konkretnom slučaju nije poznat kreditni rejting ZP "Hidroelektrane na Drini" a.d. Višegrad, što proizlazi iz izjave ravnatelja ZP "Hidroelektrane na Drini" a.d. Višegrad o neposjedovanju kreditnog rejtinga, broj 04-00-1555/24 od 16.12.2024. godine, te da je utvrđeno da je dana niska razina kreditnog osiguranja u vidu 15 bjanko vlastitih

mjenica s oznakom "bez protesta" s mjeničnim izjavama i po 30 bjanko potpisanih i ovjerenih naloga za prijenos sredstava s izjavama o blokadi računa potpisanim i ovjerenim od ovlaštene osobe, koje su zajmoprimatelj i garant dužni dostaviti Ministarstvu financija kao instrument osiguranja izdane garancije, shodno članku 7. Ugovora o reguliranju međusobnih prava i obveza po osnovi Garancije Republike Srpske.

Uzimajući u obzir navedeno, Vijeće je u svrhu izračuna primijenilo maržu rizika u iznosu od 400 baznih bodova, shodno Odluci Europske komisije od 8.12.2020. godine u predmetu ocjene državne potpore u obliku garancije dodijeljene ciparskom LNG terminalu, broj SA.55388 (2020/N).

Naime, u navedenoj Odluci Europska komisija je prihvatila izračun iznosa državne potpore sadržane u 100% garanciji države Cipar, utemeljenom na marži rizika u iznosu od 400 baznih bodova koju su primijenile ciparske vlasti u odsutnosti kreditnog rejtinga poduzeća LNG terminal.

Shodno navedenom, procijenili smo da vrijednost novčanog elementa državne potpore sadržane u predmetnoj garanciji za kredit u iznosu od 74.783.680,39 eura iznosi 16.287.550,63 eura, što predstavlja 21,78% udjela u kreditu.

Navedeni iznos državne potpore proizlazi iz razlike između referentne kamatne stope (koja predstavlja tržišnu kamatnu stopu) od 8,997% (osnovna referentna stopa 4,997% uvećana za maržu rizika od 400 baznih bodova, što predstavlja 4%) i kamatne stope po kojoj je kredit odobren u iznosu od 5,04% (6-mjesečni EURIBOR 2,64% + fiksna marža 2,40%), diskontirana na sadašnju vrijednost. Naime, navedenu razliku smo diskontirali na sadašnju vrijednost, budući da je navedeni kredit odobren na 15 godina.

Vijeće je utvrdilo da diskontna kamatna stopa u konkretnom slučaju iznosi 5,997% godišnje (osnovna referentna stopa 4,997% uvećana za fiksnu maržu 100 baznih bodova ili 1%) shodno članku 6. stavak (3) Uredbe o namjeni, kriterijima i uvjetima za dodjelu državne potpore u Republici Srpskoj.

Shodno navedenom, Vijeće je utvrdilo da diskontirani iznos od 16.287.550,63 eura predstavlja ekvivalent državne potpore sadržane u predmetnoj garanciji.

3.5. Pravna osnova za izdavanje garancije

Pravna osnova za izdavanje garancije, odnosno zaključivanje Ugovora o garanciji s CEXIM bankom, sadržana je u odredbama Zakona o zaduživanju, dugu i garancijama Republike Srpske. Shodno članku 38. navedenoga Zakona, garancija Republike Srpske predstavlja njezinu potencijalnu obvezu koja postaje stvarna obveza u slučaju kada zajmoprimatelj nije izvršio otplatu obveze, sukladno uvjetima iz kreditnog sporazuma i ako su ispunjeni uvjeti iz garancije, mora biti izdana u pisanoj obliku i u trenutku dospelosti na naplatu, sukladno uvjetima iz garancije, postaje dug Republike Srpske. Dalje, člankom 41. stavak 3. Zakona o zaduživanju, dugu i garancijama Republike Srpske propisano je da se Odlukom Vlade imenuje ovlašteni potpisnik koji u ime Republike Srpske potpisuje garanciju sukladno odredbama ovoga Zakona, dok je člankom 42. istoga Zakona određeno da se garancije Republike Srpske mogu izdati kreditoru ili zajmodavatelju za garantiranje obveza nastalih zaduženjem jedinica lokalne samouprave, fondova socijalne sigurnosti, Investicijsko-razvojne banke Republike Srpske i fondova kojima ona upravlja, kao i javnih poduzeća i institucija javnog sektora, u vezi s financiranjem kapitalnih investicija koje služe u javne svrhe.

Također, pravnu osnovu u konkretnom slučaju predstavljaju i Uredba o postupku izdavanja garancija Republike Srpske i Odluka Vlade Republike Srpske o garanciji.

Uzimajući u obzir navedeno, utvrđeno je da su Ministarstvo financija i Ministarstvo energetike i rudarstva Republike Srpske

izdali predmetnu garanciju sukladno odredbama Zakona o zaduživanju, dugu i garancijama Republike Srpske, Uredbi o postupku izdavanja garancija Republike Srpske i Odluci Vlade Republike Srpske.

3.6. ZP "Hidroelektrane na Drini" a.d. Višegrad - pravni status, vlasnička struktura, djelatnost i financijsko stanje

Gospodarski subjekt ZP "Hidroelektrane na Drini" a.d. Višegrad upisan je u sudbenom registru Okružnog gospodarskog suda u Istočnom Sarajevu i pod matičnim brojem subjekta upisa (MBS): 89-02-0013-09 (1-1642), JIB: 4400497620000, kao akcionarsko društvo za proizvodnju električne energije sa sjedištem u Višegradu, kompleks Andrićgrad.

ZP "Hidroelektrane na Drini" a.d. Višegrad je osnovan kao Javno poduzeće "Elektroprivreda RS" - elektroprivredno poduzeće "Hidroelektrane na Drini" p. o. 16. kolovoza 1993. Odlukom broj UO-01-02/05 od 12.1.2005. godine poduzeće je promijenilo oblik organiziranja u akcionarsko društvo.

Osnovni (upisani) kapital iznosi 441.955.312,00 KM i podijeljen je na 441.955.312 akcija nominalne vrijednosti 1,00 KM, od čega je 65% osnovnog kapitala u vlasništvu MH "Elektroprivreda Republike Srpske" - MP a.d. Trebinje, 32,42% u vlasništvu fondova i 2,58% u vlasništvu malih akcionara.

Osnovna djelatnost ZP "Hidroelektrane na Drini" a.d. Višegrad je proizvodnja električne energije.

Financijsko stanje

ZP "Hidroelektrane na Drini" Višegrad registriran je kao akcionarsko društvo koje, shodno članku 2. točka 7) Uredbe o namjeni, kriterijima i uvjetima za dodjelu državne potpore u Republici Srpskoj, predstavlja veliki gospodarski subjekt, s obzirom na to da je na dan 31.12.2022. godine zapošljavao 345 djelatnika, a na dan 31.12.2023. godine 363 djelatnika. Ukupna vrijednost imovine na dan 31.12.2022. godine iznosila je 631.686.432 KM, a na dan 31. 12. 2023. godine 634.479.394 KM, dok je ostvareni ukupni prihod u 2022. godini iznosio 37.737.361 KM, a u 2023. godini 43.094.449 KM.

Na temelju pokazatelja iz bilanci stanja i uspjeha za 2022. i 2023. godinu, utvrdili smo, shodno članku 29. Uredbe o namjeni, kriterijima i uvjetima za dodjelu državne potpore u Republici Srpskoj, kako ZP "Hidroelektrane na Drini" a.d. Višegrad nije gospodarski subjekt u teškoćama.

Naime, Vijeće je u postupku utvrdilo navedeno, budući da ZP "Hidroelektrane na Drini" a.d. Višegrad nije imao gubitke kapitala, odnosno nije izgubio više od polovice upisanog osnovnog kapitala, nije predmet kolektivnog stečajnog postupka niti ispunjava kriterije prema domaćem zakonu za stavljanje u kolektivni stečajni postupak na zahtjev svojih povjeritelja, te je EBITDA koeficijent bio iznad 1x, točnije za 2023. godinu iznosio je 26,47, a za 2022. godinu 28,32, dok je omjer knjigovodstvenog duga i kapitala za obje posmatrane godine bio ispod 7,5x, odnosno za 2022. je iznosio 0,03, a za 2023. godinu iznosio je 0,02.

3.7. Opis projekta financiranja i izgradnje objekata hidroelektrana B-1, B-2a i B-3 na rijeci Bistrici

Hidroenergetskim korištenjem rijeke Bistrice (lijeva pritoka rijeke Drine) predviđena je izgradnja sustava od tri hidroelektrane instalirane snage 50,8 MVA. Hidroelektrane B-3, B-2a i B-1 su male hidroelektrane derivacijskog tipa, stepenasto raspoređene niz tok rijeke Bistrice sjeverozapadno od Foče. Bistrica se ulijeva u rijeku Drinu. Brane i mašinske zgrade sve tri hidroelektrane locirane su nedaleko od magistralne ceste Sarajevo - Foča. Brana B-3 je najudaljenija i nalazi se na 29 km od centra Foče, dok je brana B-1 najbliža, na svega 9,5 km od centra Foče. Lokacija brane B-3 nalazi se na 50 km od Sarajeva, a lokacija mašinske zgrade B-1 je na 70 km od Sarajeva.

Ugovorom o koncesiji za izgradnju hidroelektrana Bistrica B-1, Bistrica B-2a i Bistrica B-3 na rijeci Bistrici, broj 05-312-1290/06 od 30.8.2006. godine, zaključenim između Vlade Republike Srpske - Ministarstvo gospodarstva, energetike i razvoja i Elektrodistribucija a.d. Pale, navedenom poduzeću je dodijeljena koncesija za izgradnju hidroelektrana Bistrica B-1, Bistrica B-2a i Bistrica B-3 na rijeci Bistrici. Ugovorom o prijenosu - ustupanju Ugovora o koncesiji, broj 05.07/312-229/09 od 10.3.2009. godine, zaključenim između ZP "Elektrodistribucija" a.d. Pale, kao ustupitelja ugovora, poduzeća Hidroelektrane "Bistrica" d.o.o. Foča, kao primatelja ugovora, i Ministarstva gospodarstva, energetike i razvoja, kao koncedenta, izvršen je prijenos - ustupanje Ugovora o koncesiji za izgradnju hidroelektrana Bistrica B-1, Bistrica B-2a i Bistrica B-3 na rijeci Bistrici, broj 05-312-1290/06 od 30.8.2006. godine, čime je primatelj ugovora - Hidroelektrane "Bistrica" d.o.o. Foča - postao koncesionar.

Hidroelektrane "Bistrica" d.o.o. Foča, kao vlasnik koncesije (u daljnjem tekstu: koncesionar) i China National Aero-Technology International Engineering Corporation (Kineska korporacija za zrakoplovnu industriju, skraćeno AVIC, u daljnjem tekstu: generalni izvođač) zaključili su ugovorni sporazum o izgradnji hidroelektrana B-1, B-2a i B-3 na rijeci Bistrici (u daljnjem tekstu: EPC ugovor) 4. prosinca 2019. godine. Kao generalni izvođač EPC projekta (ugovor o inženjeringu, nabavi, izgradnji), tvrtka AVIC je odgovorna za financiranje, ukupnu koordinaciju i upravljanje projektom. Ugovorena cijena definirana EPC ugovorom iznosi 102.814.046,41 euro.

Vlasnik 100% osnivačkog kapitala poduzeća Hidroelektrane "Bistrica" d.o.o. Foča je ZP "Hidroelektrane na Drini" a.d. Višegrad. Naime, Rješenjem Okružnog gospodarskog suda u Trebinju u registraciji, broj 062-O-Reg-20-000001 od 16.1.2020. godine, u Registar poslovnih subjekata upisan je prijenos osnivačkog udjela, na način da je ZP "Hidroelektrane na Drini" a.d. Višegrad upisan kao 100% vlasnik upisanog kapitala poduzeća Hidroelektrane "Bistrica" d.o.o. Foča u iznosu od 78.737.376,23 KM. Shodno navedenom rješenju o registraciji, Gospodarsko društvo Hidroelektrane "Bistrica" d.o.o. Foča je transformirano u javno poduzeće, odnosno društvo s ograničenom odgovornošću u okviru ZP "Hidroelektrane na Drini" a.d. Višegrad, kao jedinog osnivača i vlasnika poduzeća Hidroelektrane "Bistrica" d.o.o. Foča.

Dana 13.11.2024. godine zaključen je Ugovor o reguliranju međusobnih odnosa u vezi s projektom Bistrica između ZP "Hidroelektrane na Drini" a.d. Višegrad, poduzeća Hidroelektrane "Bistrica" d.o.o. Foča i MH "Elektroprivreda Republike Srpske" - MP a.d. Trebinje. Predmet navedenoga Ugovora je reguliranje međusobnih odnosa ugovornih stranaka koji se odnose na financiranje projekta izgradnje triju hidroelektrana B-1, B-2a i B-3 na rijeci Bistrici i ispunjenje obveza od strane ZP "Hidroelektrane na Drini" a.d. Višegrad u vezi s kreditnim aranžmanom s CEXIM bankom iz Kine koji će biti zaključen radi financiranja realizacije projekta.

Shodno odredbama članka 2. Ugovora o reguliranju međusobnih odnosa u vezi s projektom Bistrica, ugovorne stranke su suglasne da će ZP "Hidroelektrane na Drini" a.d. Višegrad biti zajmoprimatelj dugoročnog kredita primljenog od CEXIM banke, na način i pod uvjetima propisanim u Ugovoru o kreditu, a da će MH "Elektroprivreda Republike Srpske" - MP a.d. Trebinje biti garant dugoročnog kredita primljenog od CEXIM banke, na način i pod uvjetima propisanim u Ugovoru o kreditu, te da je svrha kredita financiranje 70% EPC ugovora i 50% premije osiguranja Sinasure, a prema klauzuli 3.1. Nacrta ugovora o kreditu.

Također, odredbom članka 2. navedenoga Ugovora propisano je da će sredstva iz Ugovora o kreditu biti isplaćena generalnom izvođaču (China National Aero-Technology

International Engineering Corporation - AVIC) za izvršenje obveza prema EPC ugovoru, a dio će biti isplaćen Sinasureu za pokriće premije osiguranja.

U Ugovoru o reguliranju međusobnih odnosa u vezi s projektom Bistrica navedeno je da je poduzeće Hidroelektrane "Bistrica" d.o.o. Foča uplatilo generalnom izvođaču radova avansno 30% vrijednosti radova shodno EPC ugovoru, dok će preostalih 70% navedenoga ugovora i 50% premije osiguranja Sinasure biti financirano kreditnim sredstvima.

Shodno odredbama Investicijske odluke Nadzornog odbora HE "Bistrica" d.o.o. Foča za izgradnju hidroelektrana B-1, B-2a i B-3 na rijeci Bistrici, općina Foča, broj NO-22-9/22 od 18.2.2022. godine (u daljnjem tekstu: Investicijska odluka), aktualno tehničko rješenje za hidroelektrane na rijeci Bistrici obrađeno je u sklopu Studije izvodljivosti za izgradnju hidroelektrana B-1, B-2a i B-3 na rijeci Bistrici koju je uradio China Water Resources Beifang Investigation, Design and Research Ltd, iz rujna 2020. godine, a što je bila obveza kineske tvrtke AVIC po EPC ugovoru iz prosinca 2019. godine.

Prema odredbama Investicijske odluke, glavni projekt izgradnje triju hidroelektrana na rijeci Bistrici obuhvaća izgradnju sljedećih objekata:

- tri gravitacijske betonske brane B-1, B-2a i B-3,
- ulaznih građevina za objekte B-1, B-2a i B-3,
- dovodnih tunela za objekte B-1, B-2a i B-3,
- vodostana za objekte B-1, B-2a i B-3,
- cjevovoda pod tlakom za objekte B-1, B-2a i B-3,
- mašinskih zgrada s odvodnim kanalima, pratećim objektima i opremom za objekte B-1, B-2a i B-3,
- pristupnih cesta za sve objekte hidroelektrana B-1, B-2a i B-3.

U točki III. Investicijske odluke navodi se da procijenjena vrijednost EPC ugovora za izgradnju triju hidroelektrana na rijeci Bistrici, prema Studiji izvodljivosti i Ažuriranoj financijskoj analizi iz prosinca 2021. godine, iznosi 102.814.046,41 euro bez PDV-a, odnosno 201.086.796,40 KM. U momentu donošenja Investicijske odluke ulaganje osnivača i vlasnika ZP "Hidroelektrane na Drini" a.d. Višegrad u projekt izgradnje triju hidroelektrana na rijeci Bistrici iznosilo je 4.100.000,00 KM, a procijenjena vrijednost poslova stručnog nadzora nad građenjem/investicijom iznosila je oko 3 milijuna KM.

Ukupna vrijednost investicije na koju je donesena ova investicijska odluka iznosi oko 204,1 milijun KM (vrijednost ulaganja u EPC projekt i vrijednost stručnog nadzora).

Sukladno Studiji izvodljivosti, razdoblje izgradnje triju hidroelektrana na rijeci Bistrici je od 2022. do 2026. godine.

Točkom VI. Investicijske odluke definirano je da je izgradnja triju hidroelektrana na rijeci Bistrici predviđena Planom razvoja MH "Elektroprivreda Republike Srpske" za razdoblje 2019. - 2029. (čija je osnova za izradu Strategija razvoja energetike Republike Srpske do 2035. godine), kao prioritetan projekt za rješavanje i realizaciju energetske bilance Republike Srpske. Odlukom broj 04/1-012-2-1559/19 Vlada Republike Srpske je na 24. sjednici, održanoj 13. 6. 2019. godine, usvojila navedeni Plan razvoja MH "Elektroprivreda Republike Srpske" (2019. - 2029.).

Ostali pribavljeni dokumenti za izgradnju hidroelektrana B-1, B-2a i B-3 na rijeci Bistrici su:

- Rješenje Povjerenstva za koncesije Republike Srpske, broj 01-321/10 od 23.6.2010. godine,
- Odluka o davanju suglasnosti na Investicijsku odluku Nadzornog odbora HE "Bistrica" d.o.o. Foča za izgradnju hidroelektrana B-1, B-2a i B-3 na rijeci Bistrici, broj SD-88-8/22 od 18.4.2022. godine,
- Odluka o usvajanju Plana razvoja Mješovitog holdinga "Elektroprivreda Republike Srpske" za razdoblje 2019.

- 2029. godina, broj 04/1-012-2-1559/19 od 13.6.2019. godine,
- Rješenje o odobrenju građenja Hidroelektrane B-3 na rijeci Bistrici, broj 16-360-71/09 od 24.4.2010. godine,
- Rješenje o odobrenju građenja Hidroelektrane B-1 na rijeci Bistrici, broj 16-360-69/09 od 18.1.2011. godine,
- Rješenje o odobrenju građenja Hidroelektrane B-2a na rijeci Bistrici, broj 16-360-70/09 od 4.4.2023. godine,
- Rješenje o izdavanju ekološke dozvole za projekt izgradnje Hidroelektrane B-1 na rijeci Bistrici, broj 15.04-96-128/22 od 27.9.2022. godine,
- Rješenje o izdavanju ekološke dozvole za projekt izgradnje Hidroelektrane B-2a na rijeci Bistrici, broj 15.04-96-129/22 od 27.9.2022. godine,
- Rješenje o izdavanju ekološke dozvole za projekt izgradnje Hidroelektrane B-3 na rijeci Bistrici, broj 15.04-96-130/22 od 27.9.2022. godine,
- Odluka o davanju suglasnosti MH "ERS" - MP a.d. Trebinje - ZP "Hidroelektrane na Drini" a.d. Višegrad za zaduženje kod Izvozno-uvozne banke Kine za realizaciju projekta za izgradnju hidroelektrana B-1, B-2a i B-3 na rijeci Bistrici, broj 04/1-012-3230/24 od 24.10.2024. godine,
- Odluka o davanju suglasnosti na Odluku Nadzornog odbora MH "ERS" - MP a.d. Trebinje - ZP "Hidroelektrane na Drini" a.d. Višegrad o davanju suglasnosti na Investicijsku odluku privremenog Nadzornog odbora Hidroelektrane "Bistrica" d.o.o. Foča za izgradnju hidroelektrana B-1, B-2a i B-3 na rijeci Bistrici, broj 04/1-012-2-758/22 od 10.3.2022. godine,
- Zaključak Vlade Republike Srpske, broj 04/1-012-2-3493/24 od 22.11. 2024. godine,
- Dugoročne finansijske projekcije za ZP "Hidroelektrane na Drini" a.d. Višegrad s osvrtnom na mogućnost financiranja HE "Bistrica", broj 10/24 od 1.3.2024. godine.

3.8. Obrazloženje prijave državne potpore

Podnositelj predmetne prijave, Ministarstvo energetike i rudarstva Republike Srpske, u Obrascu prijave naveo je kako je u konkretnom slučaju riječ o dodjeli pojedinačne državne potpore u obliku garancije korisniku ZP "Hidroelektrane na Drini" a.d. Višegrad za kreditno zaduženje kod CEXIM banke za projekt financiranja i izgradnje hidroelektrana B-1, B-2a i B-3 na rijeci Bistrici, te kako je zakonska osnova za dodjelu državne potpore sadržana u članku 6. stavak (2) točka c) Zakona.

U pravitku prijave Vijeću je dostavljena i Analiza - Garancija za financiranje projekta izgradnje HE "Bistrica". U navedenoj analizi se, među ostalim, navodi da je garancija koju je izdala Vlada Republike Srpske korisniku ZP "Hidroelektrane na Drini" a.d. Višegrad za kreditno zaduženje kod CEXIM banke za projekt financiranja i izgradnje hidroelektrana B-1, B-2a i B-3 na rijeci Bistrici kompatibilna/usklađena s člankom 107. stavak (3) točka c) UFEU i člankom 6. stavak (2) točka c) Zakona, jer je dodijeljena sukladno Odjeljku 3. Smjernica Komisije (2022/C 80/01) koji se odnosi na dodjelu državne potpore za ulaganje u energiju iz obnovljivih izvora.

3.9. Mišljenje tijela za provedbu Zakona na prijavu državne potpore

U smislu članka 14. stavak (1) Zakona, Ministarstvo financija Republike Srpske je svojim aktom dalo konzultativno mišljenje, broj 06.10/421-356-1/24 od 25.11.2024. godine, na prijavu državne potpore Ministarstva energetike i rudarstva Republike Srpske koja se odnosi na izdavanje garancije Republike Srpske za kreditno zaduženje poduzeća ZP "Hidroelektrane na

Drini" a.d. Višegrad kod CEXIM banke za projekt financiranja i izgradnje hidroelektrana B-1, B-2a i B-3 na rijeci Bistrici.

U navedenome mišljenju Ministarstvo financija Republike Srpske ističe da garancija Republike Srpske za kreditno zaduženje ZP "Hidroelektrane na Drini" a.d. Višegrad kod CEXIM banke za projekt financiranja i izgradnje hidroelektrana B-1, B-2a i B-3 na rijeci Bistrici u iznosu od 74.783.680,39 eura predstavlja državnu potporu iz članka 3. stavak (1) Zakona, kao i da uvjeti iz članka 137. stavak (1) Uredbe o namjeni, kriterijima i uvjetima za dodjelu državne potpore u Republici Srpskoj nisu kumulativno ispunjeni, kako državna garancija ne bi predstavljala instrument dodjele državne potpore.

Također, u mišljenju je istaknuto kako predmetna garancija može biti odobrena sukladno članku 6. stavak (2) točka c) Zakona, odnosno članku 107. stavak (3) točka c) UFEU, s obzirom da bi bila dodijeljena sukladno Odjeljku 3. Smjernica Komisije (2022/C 80/01), koji se odnosi na dodjelu državne potpore za ulaganje u energiju iz obnovljivih izvora.

4. Donošenje odluke

Vijeće je razmatralo prijavu Ministarstva energetike i rudarstva Republike Srpske na 167. sjednici, održanoj 18. kolovoza 2025. godine. Pri donošenju odluke Vijeće je uzelo u obzir cjelokupnu dostavljenu dokumentaciju.

S obzirom na to da se, shodno članku 2. točka 16) Uredbe o namjeni, kriterijima i uvjetima za dodjelu državne potpore u Republici Srpskoj, kao datum dodjele potpore označava dan na koji je, na temelju propisa Republike Srpske, korisnik stekao pravo na primanje potpore, Vijeće je zaključilo da je državna potpora dodijeljena danom stupanja na snagu Odluke Vlade Republike Srpske o garanciji, odnosno 14.12.2024. godine, koja predstavlja pravnu osnovu za izdavanje garancije Republike Srpske, a zajedno s Ugovorom o garanciji, zaključenim 21.12.2024. godine, predstavlja pravnu osnovu za dodjelu državne potpore korisniku ZP "Hidroelektrane na Drini" a.d. Višegrad, te u konkretnom slučaju provelo postupak ex post odobrenja, sukladno članku 12. stavak (7) Zakona.

Naime, Vijeće je zaključilo da je u konkretnom slučaju potpora već dodijeljena stupanjem na snagu Odluke Vlade Republike Srpske o garanciji i Ugovora o garanciji, uzimajući u obzir i točku 2.1. Obavijesti Komisije (2008/C 155/02) kojom je propisano da je potpora dodijeljena u trenutku kada se garancija izdaje, a ne u trenutku kada se ona poziva na naplatu ili u trenutku kada se izvršava plaćanje prema uvjetima iz garancije.

Vijeće je prvenstveno tijekom postupka trebalo utvrditi je li potpora dodijeljena u obliku garancije korisniku ZP "Hidroelektrane na Drini" a.d. Višegrad za kreditno zaduženje kod CEXIM banke za projekt financiranja i izgradnje hidroelektrana B-1, B-2a i B-3 na rijeci Bistrici u iznosu od 74.783.680,39 eura predstavlja državnu potporu iz članka 3. stavak (1) Zakona.

Pri utvrđivanju je li dodjela potpore u obliku garancije korisniku ZP "Hidroelektrane na Drini" a.d. Višegrad predstavlja državnu potporu, Vijeće je razmotrilo jesu li ispunjeni svi uvjeti iz članka 3. stavak (1) Zakona, odnosno je li riječ o transferu državnih sredstava; je li se dodjelom predmetne garancije korisniku pruža ekonomska prednost koju on ne bi stekao u normalnim tržišnim uvjetima, odnosno putem vlastite učinkovitosti poslovanja; je li se predmetna garancija dodjeljuje korisniku na selektivnoj osnovi, odnosno na selektivan način, čime se daje prednost određenim gospodarskim subjektima ili određenim gospodarskim sektorima, i je li se dodjelom predložene garancije narušava ili postoji opasnost od narušavanja konkurencije na tržištu stavljanjem u povoljniji položaj određenih gospodarskih subjekata ili proizvodnje ili trgovine određenih proizvoda ili pružanja određenih usluga u mjeri u kojoj to utječe na ispunjavanje međunarodnih obveza Bosne i Hercegovine iz

ovoga područja, odnosno na trgovinu između Bosne i Hercegovine i EU.

S obzirom na to da su odredbom članka 137. stavak (1) Uredbe o namjeni, kriterijima i uvjetima za dodjelu državne potpore u Republici Srpskoj samo propisani uvjeti kada državna garancija nije instrument dodjele državne potpore, Vijeće je u postupku najprije utvrđivalo ispunjenje navedenih uvjeta:

- 1) da gospodarski subjekt nije u teškoćama;
- 2) da je garancija povezana s posebnom financijskom transakcijom, na fiksni iznos i fiksno razdoblje;
- 3) da garancija ne pokriva više od 80% neizmirenog kredita ili druge financijske obveze korisnika, s tim da se ovo ograničenje ne odnosi na:
 1. garancije koje pokrivaju dužničke obveznice ili
 2. garancije dane s ciljem financiranja gospodarskog subjekta čija je isključiva djelatnost pružanje usluga od općeg ekonomskog interesa, a garanciju daje tijelo koje je povjereni izvršenje usluga od općeg ekonomskog interesa;
- 4) da se premija za garanciju obračunava primjenom tržišnih načela.

Vijeće je u postupku, na temelju pokazatelja iz bilanci stanja i uspjeha za dvije prethodne godine, 2022. i 2023. godinu, utvrdilo, shodno članku 29. Uredbe o namjeni, kriterijima i uvjetima za dodjelu državne potpore u Republici Srpskoj, da ZP "Hidroelektrane na Drini" a.d. Višegrad nije gospodarski subjekt u teškoćama, budući da nije izgubio više od polovice upisanog osnovnog kapitala, nije predmet kolektivnog stečajnog postupka niti ispunjava kriterije prema domaćem zakonu za stavljanje u kolektivni stečajni postupak na zahtjev svojih povjerenika, te je EBITDA koeficijent bio iznad 1x, točnije za 2023. godinu iznosio je 26,47, a za 2022. godinu 28,32, dok je omjer knjigovodstvenog duga i kapitala za obje posmatrane godine bio ispod 7,5x, odnosno za 2022. je iznosio 0,03, a za 2023. godinu iznosio je 0,02.

Na temelju Odluke Vlade Republike Srpske o garanciji, Ugovora o garanciji i Ugovora o reguliranju međusobnih prava i obveza po osnovi Garancije Republike Srpske, Vijeće je utvrdilo da je garancija povezana s posebnom financijskom transakcijom - kreditom CEXIM banke, na fiksni iznos od 74.783.680,39 eura i fiksno razdoblje od 15 godina, Vijeće je utvrdilo da je ispunjen uvjet iz članka 137. stavak (1) točka b) Uredbe o namjeni, kriterijima i uvjetima za dodjelu državne potpore u Republici Srpskoj.

S obzirom na to da predmetna garancija pokriva 100% kredita, odnosno da Republika Srpska garantira za ukupne obveze dužnika ZP "Hidroelektrane na Drini" a.d. Višegrad prema CEXIM banci, shodno Ugovoru o kreditu, kako je to propisano Ugovorom o garanciji, Odlukom Vlade Republike Srpske o garanciji i Ugovorom o reguliranju međusobnih prava i obveza po osnovi Garancije Republike Srpske, Vijeće je utvrdilo da uvjet iz članka 137. stavak (1) točka c) Uredbe o namjeni, kriterijima i uvjetima za dodjelu državne potpore u Republici Srpskoj da garancija ne pokriva više od 80% neizmirenog kredita, nije ispunjen.

Budući da Odlukom Vlade Republike Srpske o garanciji i Ugovorom o reguliranju međusobnih prava i obveza po osnovi Garancije Republike Srpske nije propisana obveza ZP "Hidroelektrane na Drini" a.d. Višegrad, da Republici Srpskoj, kao davatelju garancije za njegovo kreditno zaduženje kod CEXIM banke plati premiju za garanciju, obračunatu primjenom tržišnih načela, Vijeće je utvrdilo kako nije ispunjen uvjet iz članka 137. stavak (1) točka d) Uredbe o namjeni, kriterijima i uvjetima za dodjelu državne potpore u Republici Srpskoj.

Uzimajući u obzir navedeno, Vijeće je u postupku utvrdilo da u slučaju izdavanja predmetne garancije za kreditno zaduženje ZP "Hidroelektrane na Drini" a.d. Višegrad kod CEXIM banke,

nisu kumulativno ispunjeni svi uvjeti iz članka 137. Uredbe o namjeni, kriterijima i uvjetima za dodjelu državne potpore u Republici Srpskoj, koji isključuju postojanje državne potpore, budući da garancija pokriva više od 80% kredita i za nju nije plaćena tržišna premija.

Shodno navedenom, Vijeće je dalje utvrđivalo jesu li ispunjeni svi uvjeti iz članka 3. stavak (1) Zakona, odnosno je li dodjela potpore u obliku garancije korisniku ZP "Hidroelektrane na Drini" a.d. Višegrad predstavlja državnu potporu.

Vijeće je u postupku utvrdilo kako je uvjet iz članka 3. stavak (1) Zakona koji se odnosi na prijenos državnih sredstava ispunjen budući da Republika Srpska, shodno Ugovoru o garanciji, preuzima rizik plaćanja svih neplaćenih obveza za kreditno zaduženje ZP "Hidroelektrane na Drini" a.d. Višegrad, kao zajmoprimatelja, i MH "Elektroprivreda Republike Srpske" - MP a.d. Trebinje, kao garanta, kod CEXIM banke za projekt financiranja i izgradnje hidroelektrana B-1, B-2a i B-3 na rijeci Bistrici u iznosu od 74.783.680,39 eura, te da ZP "Hidroelektrane na Drini" a.d. Višegrad nije naplaćena adekvatna naknada od Vlade Republike Srpske za izdanu garanciju u vidu tržišne premije.

Naime, shodno točki 2.1. Obavijesti Komisije (2008/C 155/02), garancije koje je izravno dala država, to jeste centralne ili lokalne vlasti, kao i garancije koje su kroz izvore države dala druga tijela pod kontrolom države, kao naprimjer poduzetnici, a koja se mogu pripisati javnoj vlasti, mogu se smatrati državnom potporom. Također, istom točkom Obavijesti Komisije (2008/C 155/02) propisano je da pogodnost državne garancije jeste ta da rizik povezan s garancijom snosi država i za to prihvaćanje rizika od strane države, u normalnim okolnostima, trebalo bi platiti odgovarajuću naknadu, te ako se država odrekne te naknade, to istodobno predstavlja korist za poduzetnika i iscrpljivanje državnih sredstava, pa sukladno tome, čak i ako se nikad ne izvrši plaćanje prema uvjetima iz garancije, svejedno je riječ o državnoj potpori.

Kada je u pitanju drugi uvjet iz članka 3. stavak (1) Zakona, Vijeće je u postupku utvrdilo da je on ispunjen, jer je izdavanjem predmetne garancije korisnik ZP "Hidroelektrane na Drini" a.d. Višegrad stekao ekonomsku prednost koju ne bi stekao u normalnim tržišnim uvjetima, odnosno putem vlastite učinkovitosti poslovanja, s obzirom na to da za nju nije platio tržišnu premiju Republici Srpskoj i što bez garancije Republike Srpske navedenom poduzeću ne bi bio odobren kredit CEXIM banke, jer je državna garancija neophodan uvjet CEXIM banke za dodjelu kredita.

Dalje, Vijeće je u postupku utvrdilo da je treći uvjet iz članka 3. stavak (1) Zakona ispunjen, s obzirom na to da je potpora u obliku garancije dodijeljena na selektivnoj osnovi odnosno na selektivan način, jer je dodjelom dana prednost samo jednom točno određenom gospodarskom subjektu. Naime, da bi ovaj uvjet bio ispunjen, potrebno je utvrditi da se dodjelom državne potpore stavljaju u povoljniji položaj određeni gospodarski subjekti, određeni sektori gospodarstva ili proizvodnja/trgovina određenih proizvoda. U konkretnom slučaju, Vijeće je utvrdilo da se predmetnom garancijom stavlja u povoljniji položaj, odnosno favorizira samo jedan gospodarski subjekt - ZP "Hidroelektrane na Drini" a.d. Višegrad za čije je kreditno zaduženje kod CEXIM banke izdana državna garancija.

Što se tiče četvrtog uvjeta iz članka 3. stavak (1) Zakona, koji se odnosi na narušavanje i postojanje opasnosti od narušavanja konkurencije na tržištu, stavljanjem u povoljniji položaj određenih gospodarskih subjekata ili proizvodnje ili trgovine određenih proizvoda ili pružanja određenih usluga u mjeri u kojoj to utječe na ispunjenje međunarodnih obveza Bosne i Hercegovine iz ovoga područja, odnosno na trgovinu između Bosne i Hercegovine i EU, Vijeće je u postupku utvrdilo da

izdavanjem predmetne garancije ZP "Hidroelektrane na Drini" a.d. Višegrad za kreditno zaduženje kod CEXIM banke postoji opasnost od narušavanja konkurencije i utjecaj na trgovinu, jer se ZP "Hidroelektrane na Drini" a.d. Višegrad stavlja u povoljniji položaj u odnosu na druge proizvođače električne energije na tržištu Republike Srpske i BiH.

Naime, shodno točki 187. Obavijesti Komisije (2016/C 262/01), kojom je propisano da narušavanje konkurencije na tržištu, u smislu članka 107. stavak 1. Ugovora o funkcioniranju Europske unije, obično postoji kada država dodijeli financijsku prednost nekom poduzetniku u liberaliziranom sektoru u kome postoji ili bi mogla postojati konkurencija na tržištu, Vijeće je utvrdilo da je tržište električne energije u Republici Srpskoj liberalizirano stupanjem na snagu Zakona o električnoj energiji 1.1.2021. godine, te da se izdavanjem predmetne garancije ZP "Hidroelektrane na Drini" a.d. Višegrad stavlja u povoljniji položaj u odnosu na ostale proizvođače električne energije na tržištu. Naime, člankom 3. navedenoga Zakona o električnoj energiji propisano je da se on temelji na načelima nediskriminacije, pravičnosti, transparentnosti, tržišne konkurencije, slobode kretanja roba i slobode pružanja usluga, zaštite prava krajnjih kupaca, javnog interesa i zaštite okoliša, te slobode izbora opskrbljivača električnom energijom, iz čega proizlazi da je tržište električne energije u Republici Srpskoj liberalizirano. Također, proizvodnja električne energije je predmet Direktive o električnoj energiji Energetske zajednice. Cilj Direktive o električnoj energiji je liberalizacija i integracija energetske tržišta Energetske zajednice. U tom kontekstu svaka potpora države koja favorizira određeno poduzeće suprotna je ciljevima liberalizacije tržišta i protivi se naporima liberalizacije.

Kada je u pitanju utjecaj na trgovinu, Vijeće je utvrdilo da se dodjelom državne potpore u obliku garancije ZP "Hidroelektrane na Drini" a.d. Višegrad utječe na trgovinu, budući da je predmetna garancija izdana za kreditno zaduženje ZP "Hidroelektrane na Drini" a.d. Višegrad u svrhu financiranja projekta za izgradnju objekata za proizvodnju električne energije - hidroelektrana, te se na taj način jača položaj ZP "Hidroelektrane na Drini" a.d. Višegrad u sektoru gdje postoji značajna prekogranična trgovina električnom energijom, pa se predmetnom garancijom utječe na trgovinu umreženom energijom između BiH i EU, odnosno prije svega s državama potpisnicama Ugovora o osnivanju Energetske zajednice.

Naime, točkom 190. Obavijesti Komisije (2016/C 262/01) propisano je da su sudovi EU presudili da "kada potpora koju država članica dodijeli jača položaj poduzetnika u odnosu na ostale poduzetnike konkurente u trgovini u EU, smatra se da ta potpora utječe na trgovinu", dok je točkom 191. iste Obavijesti propisano da se može smatrati da javna potpora može imati učinak na trgovinu između država članica čak i ako korisnik nije izravno uključen u prekograničnu trgovinu (primjerice zbog subvencije bi gospodarskim subjektima iz drugih država članica moglo biti teže učiti na tržište održavanjem ili povećavanjem lokalne ponude).

Uzimajući u obzir navedeno, u konkretnom slučaju utvrđeno je da garancija izdana od Vlade Republike Srpske za kreditno zaduženje ZP "Hidroelektrane na Drini" a.d. Višegrad predstavlja državnu potporu iz članka 3. stavak (1) Zakona, jer su kumulativno ispunjeni prethodno navedeni uvjeti.

S obzirom na to da garancija izdana za kreditno zaduženje ZP "Hidroelektrane na Drini" a.d. Višegrad predstavlja državnu potporu u smislu članka 3. stavak (1) Zakona, a člankom 5. stavak (1) Zakona propisana je opća zabrana dodjele državne potpore koja narušava ili prijeti narušavanju tržišne konkurencije davanjem prednosti određenim gospodarskim subjektima, proizvodnji ili trgovini određenih proizvoda ili pružanju određenih usluga u mjeri u kojoj to može utjecati na ispunjenje obveza Bosne i Hercegovine iz međunarodnih sporazuma, dok su

člankom 6. stavak (1) Zakona, odnosno podzakonskim aktima usvojenim na temelju njega propisana izuzeća od opće zabrane, Vijeće je u postupku utvrđivalo je li u konkretnom slučaju postoji mogućnost primjene izuzeća na temelju članka 6. st. (1) i (2) Zakona i Uredbe o namjeni, kriterijima i uvjetima za dodjelu državne potpore u Republici Srpskoj.

Budući da je predmetna garancija izdana za kreditno zaduženje u svrhu financiranja i izgradnje hidroelektrana B-1, B-2a i B-3 na rijeci Bistrici, Vijeće je utvrdilo da je u konkretnom slučaju riječ o državnoj potpori za obnovljive izvore energije, za čiju dodjelu su propisani kriteriji i uvjeti u Poglavlju 9. - Državna potpora za zaštitu okoliša Uredbe o namjeni, kriterijima i uvjetima za dodjelu državne potpore u Republici Srpskoj.

Kako odredbama Uredbe o namjeni, kriterijima i uvjetima za dodjelu državne potpore u Republici Srpskoj nisu detaljno obrazloženi kriteriji i uvjeti za dodjelu državne potpore za izgradnju objekata za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora, Vijeće je u konkretnom slučaju, shodno članku 71. stavak 2. SSP-a, uzelo u obzir Smjernice Komisije (2022/C 80/01), s obzirom na to da je predmetna garancija izdana za kreditno zaduženje u svrhu izgradnje hidroelektrana B-1, B-2a i B-3 na rijeci Bistrici, tj. ulaganje u energiju iz obnovljivih izvora, a što spada u djelokrug navedenih Smjernica.

Naime, člankom 16. točka a) Smjernica Komisije (2022/C 80/01) propisano je da potpora za smanjenje i uklanjanje emisija stakleničkih plinova, uključujući potpore za energiju iz obnovljivih izvora i energetske učinkovitost mogu biti spojive s unutarnjim tržištem na temelju članka 107. stavak 3. točka (c) UFEU.

Kako bi se procijenilo može li se dodijeljena državna potpora smatrati spojivom s unutarnjim tržištem, Komisija uopćeno analizira je li se izborom oblika državne potpore osigurava da se pozitivnim učinkom potpore na cilj od zajedničkog interesa premašuju njezini potencijalno negativni učinci na trgovinu i konkurenciju. U Odjeljku 3. Smjernica utvrđuju se i definiraju zajednička načela primjenjiva na procjenu spojivosti mjera potpore koje Komisija provodi.

Sukladno članku 21. Smjernica Komisije (2022/C 80/01), Komisija može smatrati da je potpora za olakšavanje razvoja određenih gospodarskih djelatnosti u EU (pozitivni uvjet) spojiva s unutarnjim tržištem (članak 107. stavak 3. točka (c) UFEU) ako takve potpore ne utječu negativno na trgovinske uvjete u mjeri u kojoj bi to bilo suprotno zajedničkom interesu (negativni uvjet).

Shodno članku 22. Smjernica Komisije (2022/C 80/01), pri procjeni spojivosti potpore za zaštitu okoliša i energiju s unutarnjim tržištem sukladno članku 107. stavak 3. točka (c) UFEU, Komisija će analizirati sljedeće aspekte:

- a) **kada je riječ o prvom (pozitivnom) uvjetu da potpore olakšavaju razvoj gospodarske djelatnosti:**
 - 1) utvrđivanje gospodarske djelatnosti koju mjera olakšava, njezinih pozitivnih učinaka na društvo u cjelini i prema potrebi njezine važnosti za određene politike EU,
 - 2) učinak podsticaja potpore,
 - 3) nepostojanje povrede bilo koje relevantne odredbe prava EU;
- b) **kada je riječ o drugom (negativnom) uvjetu da potpora ne utječe neopravdano na trgovinske uvjete u mjeri u kojoj bi to bilo suprotno zajedničkom interesu:**
 - 1) potreba za državnim intervencijom,
 - 2) primjerenost potpore,
 - 3) proporcionalnost potpore (potpora ograničena na najnižu razinu potrebnu za postizanje njezina cilja), uključujući kumulaciju,
 - 4) transparentnost potpore,

- 5) izbjegavanje neopravdanih negativnih učinaka na konkurenciju i trgovinu,
- 6) razmatranje pozitivnih i negativnih učinaka potpore.

S obzirom na to da je predmetna garancija za kreditno zaduženje u svrhu izgradnje hidroelektrana B-1, B-2a i B-3 na rijeci Bistrici, tj. ulaganje u energiju iz obnovljivih izvora, Vijeće je u postupku utvrđivalo ispunjavanje općih odredaba o spojivosti sukladno Odjeljku 3. Smjernica, a s ciljem dokazivanja kompatibilnosti predmetne državne potpore u obliku garancije s člankom 6. stavak (2) točka c) Zakona, odnosno člankom 107. stavak 3. točka (c) UFEU.

Smatramo bitnim istaći da je, sukladno obvezi usklađivanja nacionalnog zakonodavstva s pravnom stečevinom EU (acquis), članak 107. stavak 3. točka (c) UFEU, kojim je propisano da se može smatrati spojivim s unutarnjim tržištem: "(c) potpora za olakšavanje razvoja određenih gospodarskih djelatnosti ili određenih gospodarskih područja, kada takva potpora ne utječe negativno na uvjete trgovanja u opsegu koji bi bio suprotan zajedničkom interesu," transponiran u odredbu članka 6. stavak (2) točka c) Zakona kojim je propisano: "Državna potpora može biti odobrena odlukom Vijeća, sukladno članku 12. stavak (3) ovoga Zakona, ako je riječ o:

- c) državnoj potpori koja olakšava razvoj određenih ekonomskih djelatnosti ili određenih ekonomskih područja ako takva potpora ne utječe negativno na trgovinske uvjete u mjeri u kojoj bi to bilo suprotno međunarodnim sporazumima koje je Bosna i Hercegovina ratificirala."

a) Pozitivan uvjet: potpora mora olakšati razvoj gospodarske djelatnosti:

1) Doprinos razvoju gospodarske djelatnosti i pozitivni učinci na društvo u cjelini i važnost za određene politike EU

Shodno Smjernicama Komisije (2022/C 80/01), opći cilj potpore za zaštitu okoliša je povećanje razine zaštite okoliša u usporedbi s razinom koja bi se ostvarila bez te potpore. Strategijom Europa 2020. posebno se određuju ciljevi za održivi rast za podsticanje prijelaza na resursno učinkovito i konkurentno gospodarstvo s niskom razinom emisija štetnih plinova. Osnovni cilj potpore u energetske sektoru je osiguravanje konkurentnog, održivog i sigurnog energetskog sustava na dobro funkcionalnom energetskom tržištu Unije.

Smjernice Komisije (2022/C 80/01) državama članicama omogućuju da, pod određenim uvjetima, podstiču proizvodnju električne energije iz obnovljivih izvora. Cilj tih pravila jeste potpora državama članicama u ostvarivanju ambicioznih energetskih i klimatskih ciljeva EU uz najmanje moguće troškove za porezne obveznike i bez neopravdanog narušavanja konkurencije na jedinstvenom tržištu.

Sukladno točkama 23. - 25. Smjernica Komisije (2022/C 80/01), države članice moraju identificirati ekonomske aktivnosti koje će biti olakšane kao rezultat potpore i opisati hoće li i kako će potpora pridonijeti postizanju politika i ciljeva Unije. Države članice moraju opisati i hoće li i kako potpora pridonijeti postizanju ciljeva klimatske politike, politike zaštite okoliša i energetske politike Unije te, konkretnije, očekivane koristi potpore u smislu njezina bitnog doprinosa zaštiti okoliša, uključujući ublažavanje klimatskih promjena, ili učinkovitom funkcioniranju unutarnjeg energetskog tržišta.

Shodno zaprimljenoj dokumentaciji i argumentaciji iznesenoj u Analizi - Garancija za financiranje projekta izgradnje HE "Bistrica", Vijeće je u postupku utvrdilo kako je osnovni razlog izgradnje hidroelektrana B-1, B-2a i B-3 na rijeci Bistrici povećanje udjela proizvedene električne energije iz obnovljivih izvora energije (u daljnjem tekstu: OIE), a u svrhu ispunjavanja

obvezujućeg cilja Bosne i Hercegovine i Republike Srpske u vezi s udjelom energije iz OIE-a.

Naime, sukladno Ugovoru o osnivanju Energetske zajednice, Ministarsko vijeće je 18. listopada 2012. godine usvojilo Odluku o implementaciji Direktive 2009/28/EC o promidžbi uporabe energije iz obnovljivih izvora, kojom je za Bosnu i Hercegovinu utvrđen obvezujući cilj od 40% udjela OIE-a u finalnoj potrošnji energije do 2020. godine. Kao polazna osnova koju je priznalo Tajništvo Energetske zajednice uzeta je 2009. godina i sudjelovanje od 34% OIE-a u ukupnoj domaćoj potrošnji.

Da bi se ostvario obvezujući postavljeni cilj povećanja domaće potrošnje iz OIE-a do 2020. godine i osiguralo nedostajućih 6% sudjelovanja OIE-a u potrošnji na razini BiH, vlade Federacije BiH i Republike Srpske su 2014. godine usvojile akcijske planove za korištenje OIE-a i podsticanje proizvodnje iz OIE-a. U Republici Srpskoj je u svibnju 2014. donesen Akcijski plan Republike Srpske za korištenje obnovljivih izvora energije, prema kojemu Republika Srpska ima za cilj postizanje 48% sudjelovanja OIE-a u bruto finalnoj potrošnji u 2020. godini.

Na temelju entitetskih akcijskih planova, donesen je Akcijski plan za korištenje obnovljivih izvora energije u Bosni i Hercegovini (engl. NREAP BiH) čime je ispunjena obveza proistekla iz međunarodne obveze koju je Bosna i Hercegovina preuzela potpisivanjem Ugovora o osnivanju Energetske zajednice. Naime, Direktivom 2009/28/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 23. travnja 2009. o povećanju uporabe energije iz obnovljivih izvora ("Službeni list Europske unije", serija L, broj 140, 5.6.2009.) državama članicama EU propisana je obveza postaviti nacionalne ciljeve za ukupan udio energije iz obnovljivih izvora u konačnoj bruto potrošnji energije. Politika korištenja obnovljivih izvora energije određena Direktivom EU 2009/28/EC o povećanju proizvodnje električne energije iz obnovljivih izvora ogleda se u sljedećem:

- sigurnoj, kvalitetnoj i pouzdanoj opskrbi električnom energijom,
- zaštiti okoliša i
- smanjenju energetske ovisnosti o uvozu i korištenju fosilnih goriva.

Uzimajući u obzir navedeno, Vijeće je zaključilo kako će se dodjelom državne potpore u obliku garancije za izgradnju hidroelektrana B-1, B-2a i B-3 na rijeci Bistrici pridonijeti ispunjenju obvezujućeg cilja Republike Srpske i Bosne i Hercegovine glede udjela energije iz OIE-a i ta će mjera posljedično pridonijeti smanjenju emisija CO₂ i drugih stakleničkih plinova, sukladno ciljevima Zelenog plana EU i ciljevima za zaštitu okoliša postavljenim strateškim dokumentima Republike Srpske i BiH, prije svega Strategijom razvoja energetike Republike Srpske do 2035. godine, koju je 2012. godine usvojila Narodna skupština Republike Srpske, te Akcijskim planom za korištenje obnovljivih izvora energije.

Dakle, Vijeće je utvrdilo kako je predmetna državna potpora neophodna za daljnji razvoj proizvodnje energije iz obnovljivih izvora, što predstavlja ne samo trend nego i međunarodno preuzetu obvezu Republike Srpske i BiH, ali i za potporu Republici Srpskoj i BiH u ostvarivanju europskih i nacionalnih ciljeva za zaštitu okoliša.

Naime, u vezi s očitim promjenama u dinamici i strukturi ponude i potražnje energije, EU već niz godina predvodi i stimulira politiku "dekarbonizacije", odnosno podsticanja čišće energije. Kao i prethodno navedeno, ovaj trend i smjer razvoja energetike ima značajan utjecaj na formiranje energetskih strategija u svim aspektima. Sukladno članku 194. stavak 1. UFEU, promoviranje obnovljivih oblika energije jedan je od ciljeva energetske politike Unije. Povećana uporaba energije iz obnovljivih izvora važan je dio paketa mjera potrebnih za smanjenje emisija stakleničkih plinova i ispunjenje obveze Unije

iz Pariškog sporazuma o klimatskim promjenama iz 2015. koji je uslijedio nakon 21. konferencije stranaka Okvirne konvencije Ujedinjenih naroda o klimatskim promjenama (Pariški sporazum), i iz okvira Unije za energetske i klimatsku politiku do 2030., uključujući obvezujući cilj Unije za smanjenjem emisija stakleničkih plinova za najmanje 40% ispod razine iz 1990. do 2030.

Direktivom (EU) 2018/2001 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. prosinca 2018. o promoviranju uporabe energije iz obnovljivih izvora ("Službeni list Europske unije", serija L, broj 328, 21.12.2018.) utvrđen je obvezujući cilj na razini EU da do 2030. godine udio energije iz obnovljivih izvora bude 32% ukupne proizvodnje energije. Komunikacijom o europskom Zelenom planu iz 2019. Komisija je pojačala svoje klimatske ambicije i postavila cilj da se do 2050. ostvari nulta neto emisija stakleničkih plinova. Nedavno donesenim europskim propisom o klimi (Uredba (EU) 2021/1119 Europskog parlamenta i Vijeća od 30. lipnja 2021. o uspostavi okvira za postizanje klimatske neutralnosti i o izmjeni uredbi (EZ) br. 401/2009 i (EU) 2018/1999 (Europski zakon o klimi)), kojim se utvrđuje cilj klimatske neutralnosti do 2050. i uvodi prijelazni cilj smanjenja neto emisija stakleničkih plinova za najmanje 55% do 2030., postavljeni su temelji za zakonodavne prijedloge u paketu "Spremni za 55%" koje je Komisija donijela 14. srpnja 2021. Među tim prijedlozima Komisija je predstavila izmjenu Direktive o energiji iz obnovljivih izvora, kojom se postavlja povećani cilj proizvodnje 40% energije iz obnovljivih izvora u EU do 2030. godine.

Iz navedenoga Vijeće je zaključilo kako je EU opredijeljena nastaviti trend smanjenja emisije štetnih plinova i uopće zaštite okoliša te se, shodno tome, najveća pozornost posvećuje promidžbi proizvodnje i korištenja energije iz OIE-a. Shodno Direktivi (EU) 2018/2001, povećana uporaba energije iz obnovljivih izvora ima i ključnu ulogu u promoviranju sigurnosti opskrbe energijom, održive energije po pristupačnim cijenama, tehnološkog razvoja i inovacija te tehnološkog i industrijskog vodstva, osiguravajući pritom okolišne, društvene i zdravstvene koristi te važne mogućnosti za zapošljavanje i regionalni razvoj, ponajprije u ruralnim i udaljenim područjima, u regijama ili područjima s niskom gustoćom naseljenosti ili u kojima se odvija djelimična deindustrijalizacija.

Bosna i Hercegovina koja je na putu pridruživanja EU u obvezi je, shodno međunarodnim sporazumima, prije svega SSP-u i Ugovoru o osnivanju Energetske zajednice, poštovati navedene propise EU o smanjenju emisije stakleničkih plinova i uopće o zaštiti okoliša, na način da se dostignu ciljevi proizvodnje i korištenja energije iz OIE-a. Također, i pozitivni propisi BiH koji su usklađivani s *acquisom* nameću istu obvezu smanjenja emisije CO₂, SO₂ i dr. štetnih plinova i davanje prednosti energije iz OIE-a. To su sljedeći dokumenti: Okvirna energetska strategija BiH do 2035. godine, Akcijski plan za korištenje obnovljivih izvora energije u Bosni i Hercegovini, Strategija razvoja energetike Republike Srpske do 2035. godine i Akcijski plan Republike Srpske za korištenje obnovljivih izvora energije. Također, bitno je istaći i Sofijsku deklaraciju o Zelenom planu za Zapadni Balkan koju su potpisali čelnici država Zapadnog Balkana 10. studenoga 2020. na Summitu o Zapadnom Balkanu u okviru inicijative Berlinskog procesa. Navedenom deklaracijom obvezali su se da će zajedno s EU raditi na postizanju cilja za ugljično neutralni kontinent do 2050. godine, uvođenjem stroge klimatske politike i reformom energetskog i transportnog sektora, među ostalim, povećanjem udjela obnovljivih izvora energije i osiguranjem potrebnih uvjeta za ulaganje, sukladno pravnoj stečevini EU i Energetske zajednice.

Uzimajući u obzir navedeno, Vijeće je utvrdilo kako je dodjelom državne potpore u obliku garancije ZP "Hidroelektrane

na Drini" a.d. Višegrad za kreditno zaduženje kod CEXIM banke za projekt financiranja i izgradnje hidroelektrana B-1, B-2a i B-3 na rijeci Bistrici ispunjen prvi kriterij iz Smjernica Komisije (2022/C 80/01) - "doprinos razvoju gospodarske djelatnosti i pozitivni učinci na društvo u cjelini i važnost za određene politike EU" - jer predmetna mjera državne potpore teži cilju od zajedničkog interesa sukladno članku 6. stavak (2) točka c) Zakona i članku 107. stavak 3. UFEU, a to je u konkretnom slučaju ostvarenje ambicioznih energetskih i klimatskih ciljeva EU u vezi sa smanjenjem emisije stakleničkih plinova putem povećanja udjela proizvodnje i korištenja energije iz OIE-a.

Također, izgradnjom hidroelektrana B-1, B-2a i B-3 na rijeci Bistrici pridonijet će se, osim zaštiti okoliša, i sigurnoj, kvalitetnoj i pouzdanoj opskrbi električnom energijom i smanjenju energetske ovisnosti Bosne i Hercegovine i Republike Srpske od uvoza i korištenja fosilnih goriva.

2) Podsticajni učinak potpore

Shodno članku 26. Smjernica Komisije (2022/C 80/01), može se smatrati kako potpora olakšava gospodarsku djelatnost samo ako ima učinak podsticaja. Podsticajni učinak postoji kada potpora potakne korisnika na promjenu svojega ponašanja odnosno na uključivanje u dodatnu gospodarsku djelatnost ili gospodarsku djelatnost koja je prihvatljivija za zaštitu okoliša, a koju bez potpore ne bi obavljao ili bi je obavljao na ograničen ili drukčiji način.

Dakle, da bi se utvrdilo je li mjera ima stimulativni učinak, mora se pokazati da ona mijenja ponašanje dotičnog poduzeća tako da se ono angažira na aktivnostima koje ne bi izvršilo bez potpore i koje bi provelo u ograničenoj mjeri ili na drukčiji način.

Vijeće je utvrdilo da izdavanje garancije, odnosno izgradnja hidroelektrana B-1, B-2a i B-3 na rijeci Bistrici ima podsticajni učinak, budući da se bez ove garancije, odnosno kredita CEXIM banke, ne bi mogao izgraditi mnogo učinkovitiji i za okoliš neuporedivo povoljniji objekt za proizvodnju energije iz OIE-a u odnosu na ulaganje u termoelektrane koje su dominantne u energetskom sektoru Republike Srpske.

Dakle, Vijeće je utvrdilo da bez predmetne državne potpore u obliku garancije "Hidroelektrane na Drini" a.d. Višegrad, zavisno poduzeće u sastavu MH "Elektroprivreda Republike Srpske" - MP a.d. Trebinje, ne bi mogle financirati izgradnju tri hidroelektrane na rijeci Bistrici i na taj način povećati udio energije iz OIE-a na razini MH "Elektroprivreda Republike Srpske" - MP a.d. Trebinje, u kojemu je dominantna proizvodnja električne energije iz uglja. Navedenom mjerom se mijenja ponašanje MH "Elektroprivreda Republike Srpske" - MP a.d. Trebinje, s obzirom na to da bez garancije MH "Elektroprivreda Republike Srpske" - MP a.d. Trebinje, putem Zavisnog poduzeća "Hidroelektrane na Drini" a.d. Višegrad, koji su 100% vlasnici poduzeća Hidroelektrane "Bistrica" d. o. o. Foča, ne bi mogla ulagati u proizvodnju energije iz obnovljivih izvora, nego bi nastavila električnu energiju proizvoditi iz uglja u postojećim objektima (termoelektranama), čija je proizvodnja dosta jeftinija.

Također, u postupku je utvrđeno kako navedena mjera potpore ima podsticajni učinak i zbog toga što cijene električne energije ne pokrivaju u potpunosti troškove proizvodnje električne energije iz obnovljivih izvora. Stoga, bez predmetne državne potpore u obliku garancije ne bi bilo ni ulaganja navedenih korisnika.

Posmatrajući integralni projekt poboljšanja okoliša u BiH i Republici Srpskoj, definiran navedenim strateškim dokumentima i međunarodnim obvezama, Vijeće je zaključilo kako je ispunjena potreba za intervencijom države, budući da svrha odgovarajuće potpore (izdavanja garancije) jeste izgradnja hidroelektrana B-1, B-2a i B-3 na rijeci Bistrici koje će:

- raditi sa znatno većim stupnjem učinkovitosti,

- koristiti najsvremeniju tehnologiju koja će znatno pridonijeti zaštiti okoliša,
- dati značajan doprinos u postizanju obavezujućeg cilja Republike Srpske od 48% i BiH od 40% glede udjela energije iz OIE-a, sukladno Odluci o implementaciji Direktive 2009/28/EC o promociji uporabe energije iz obnovljivih izvora,
- pomoći BiH u smanjenju emisije polutanata i pomoći u postizanju ciljeva emisije čestica, uključujući i CO₂.

S obzirom na to da hidroelektrane B-1, B-2a i B-3 na rijeci Bistrici, instalirane snage 50,8 MVA, predstavljaju kapitalni projekt koji je planiran u svim strateškim dokumentima Republike Srpske i MH "Elektroprivreda Republike Srpske" - MP a.d. Trebinje, neophodna je bila intervencija države imajući u vidu obveze glede dostizanja obavezujućih ciljeva glede proizvodnje iz OIE-a i smanjenja emisije stakleničkih plinova.

Također, Vijeće je utvrdilo kako je bitan uvjet za potrebom intervencije države, kroz dodjelu državne potpore u obliku garancije, činjenica da CEXIM banka iz Kine ne bi odobrila kredit za izgradnju hidroelektrana B-1, B-2a i B-3 na rijeci Bistrici bez garancije Republike Srpske. Dakle, CEXIM banka je tražila da kredit za financiranje izgradnje tri hidroelektrane na rijeci Bistrici garantira isključivo Republika Srpska, kao većinski akcionar MH "Elektroprivreda Republike Srpske" - MP a.d. Trebinje, čije je Zavisno poduzeće "Hidroelektrane na Drini" a.d. Višegrad zajmoprimatelj kredita.

Shodno navedenom, Vijeće je zaključilo da prijavljena mjera ima podsticajno dejstvo, jer podstiče korisnika na uključivanje u ekonomsku aktivnost koju on ne bi mogao izvršiti bez državne potpore.

3) Nepostojanje povrede bilo koje relevantne odredbe prava EU

Prema članku 33. Smjernica Komisije (2022/C 80/01), ako djelatnost koja se podupire ili mjera potpore odnosno njezini uvjeti, uključujući način njezina financiranja ako je on sastavni dio mjere, podrazumijevaju povredu mjerodavnog prava EU, potpora se ne može proglasiti spojivom s unutarnjim tržištem. Primjerice, to može biti slučaj kad potpora podliježe odredbama kojima se izravno ili neizravno uvjetuje podrijetlo proizvoda ili opreme, ili kao što su zahtjevi da korisnik kupi domaće proizvode.

U konkretnom slučaju, Vijeće je utvrdilo da prijavljena mjera nije u suprotnosti sa svim relevantnim zakonima EU u energetskom sektoru. Naime, Vijeće je zaključilo da će se korisnik potpore - ZP "Hidroelektrane na Drini" a.d. Višegrad pridržavati svih propisa Bosne i Hercegovine i EU u području energije, osobito Direktive (EU) 2018/2001 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. prosinca 2018. o povećanju uporabe energije iz obnovljivih izvora.

b) Negativan uvjet: da potpora ne utječe neopravdano na trgovinske uvjete u mjeri u kojoj bi to bilo suprotno zajedničkom interesu

1) Potreba za državnom intervencijom

Shodno članku 34. Smjernica Komisije (2022/C 80/01), predložena mjera državne potpore mora biti usmjerena na situaciju u kojoj može dovesti do bitnog razvoja koji tržište ne može ostvariti samo, primjerice, ispravljanjem tržišnih nedostataka u odnosu na projekte ili djelatnosti za koje se dodjeljuje potpora. Dok je općeprihvaćeno da konkurentna tržišta obično dovode do učinkovitih rezultata u smislu razvoja gospodarskih djelatnosti, cijena, proizvodnje i uporabe resursa, u slučaju tržišnih nedostataka javna intervencija u obliku državne potpore može poboljšati učinkovito funkcioniranje tržišta i time pridonijeti razvoju gospodarske djelatnosti u mjeri u kojoj tržište ne uspije samostalno postići učinkovit rezultat.

Državne potpore bi trebale biti usmjerene na situacije u kojima potpora može donijeti materijalno poboljšanje koje samo tržište ne može ostvariti.

Kako bi se utvrdile smjernice kojima se osigurava da se mjerama potpore ostvari zajednički cilj, države članice trebale bi definirati tržišne nedostatke koji otežavaju povećanu razinu zaštite okoliša ili dobro funkcioniranje sigurnog, pristupačnog i održivog unutarnjeg energetskog tržišta. Tržišni nedostaci koji se odnose na ciljeve zaštite okoliša i energetske ciljeve mogu biti slični ili se razlikovati, ali mogu spriječiti optimalne rezultate i dovesti do neučinkovitog rezultata zbog npr.: (a) negativnih vanjskih činitelja: najčešći su za mjere potpore za zaštitu okoliša i pojavljuju se kad za onečišćivača nije određena ispravna cijena, tj. kada dotični poduzetnik ne snosi cjelokupni trošak onečišćenja. U tom slučaju poduzeća koja djeluju u vlastitom interesu nemaju dovoljno podsticaja da uzmu u obzir negativne vanjske utjecaje nastale tijekom proizvodnje, ni pri donošenju odluka o određenoj proizvodnoj tehnologiji, ni pri donošenju odluka o razini proizvodnje. Drugim riječima, proizvodni troškovi koje snosi poduzetnik manji su od troškova koje snosi društvo. Stoga poduzetnici obično nemaju dovoljno podsticaja kako bi smanjili svoju razinu onečišćenja ili poduzeli pojedinačne mjere za zaštitu okoliša.

Komisija će smatrati da je potpora potrebna ako država članica dokaže da se uz potporu učinkovito rješava neki (preostali) neriješeni tržišni nedostatak.

Sukladno članku 38. Smjernica Komisije (2022/C 80/01), propisano je da, s ciljem dokazivanja nužnosti potpore, država članica mora dokazati da se projekt ili, u slučaju programa, referentni projekt ne bi proveo bez potpore.

Budući da je Vijeće prethodno utvrdilo da CEXIM banka iz Kine ne bi odobrila kredit za izgradnju hidroelektrana B-1, B-2a i B-3 na rijeci Bistrici bez državne garancije, odnosno garancije Republike Srpske, Vijeće je zaključilo da je navedeni uvjet iz Smjernica Komisije (2022/C 80/01) koji se odnosi na potrebu za intervencijom države ispunjen.

2) Primjerenost potpore

Članom 39. Smjernica Komisije (2022/C 80/01) propisano je da predložena mjera potpore mora biti primjeren instrument politike za ostvarivanje predviđenog cilja potpore, odnosno ne smije postojati instrument politike i potpore koji manje narušava konkurenciju, a kojim se mogu ostvariti isti rezultati.

Predložena mjera potpore mora biti adekvatan instrument namijenjen dotičnom strateškom cilju. Mjera potpore neće se smatrati spojivom s unutarnjim tržištem ako se isti pozitivni doprinos zajedničkom cilju može postići pomoću instrumenata politika koji tržište narušavaju u manjoj mjeri ili drugih vrsta instrumenata potpore koji tržište narušavaju u manjoj mjeri.

Shodno članku 43. Smjernica Komisije (2022/C 80/01), državne potpore za zaštitu okoliša i energiju mogu se dodijeliti u različitim oblicima. Međutim, država članica trebala bi osigurati da se potpora dodijeli u obliku koji će vjerojatno najmanje narušiti trgovinu i konkurenciju.

Odredbama članka 44. Smjernica Komisije (2022/C 80/01) propisano je da država članica mora dokazati zašto su drugi oblici potpore koji potencijalno manje narušavaju konkurenciju manje primjereni, primjerice: povratni krediti u usporedbi s izravnim bespovratnim sredstvima; porezne olakšice u usporedbi sa smanjenjem poreza; ili oblici potpore koji se temelje na financijskim instrumentima kao što su dužnički instrumenti u usporedbi s vlasničkim instrumentima, uključujući, primjerice, zajmove s niskim kamatama ili popuste na kamate, državne garancije ili alternativno financiranje po povoljnim uvjetima.

Shodno odredbi članka 93. Smjernica Komisije (2022/C 80/01), Komisija pretpostavlja da državna potpora u načelu može

biti odgovarajuća mjera za postizanje ciljeva dekarbonizacije s obzirom na to da drugi instrumenti politike obično nisu dovoljni za postizanje tih ciljeva, pod uvjetom da su ispunjeni svi drugi uvjeti spojivosti. S obzirom na razmjer i hitnost izazova dekarbonizacije, mogu se upotrebljavati različiti instrumenti, uključujući izravna bespovratna sredstva.

Bitno je istaći da garancije predstavljaju specifičan instrument dodjele državne potpore, koji u manjoj mjeri narušavaju tržište od drugih oblika državne potpore kao što su: subvencije, grantovi i druga bespovratna sredstva, jer izdavanjem garancija država preuzima rizik povezan s njihovim izdavanjem, odnosno snosi rizik od neplaćanja kredita od strane zajmoprimatelja (gospodarskih subjekata), što može opteretiti državni proračun i staviti navedenog gospodarskog subjekta u povoljniji položaj u odnosu na konkurente, dok se dodjelom subvencija i grantova, koji predstavljaju izravan rashod iz proračuna, korisnici (gospodarski subjekti) izravno stavljaju u povoljniji položaj u odnosu na konkurente na tržištu.

Sukladno navedenom, Vijeće je utvrdilo da je predmetna državna potpora u obliku garancije Republike Srpske primjerena mjera potpore, s obzirom na to da je predstavljala ključni uvjet za dobivanje kreditnih sredstava CEXIM banke iz Kine, a bez kojih se projekt izgradnje hidroelektrana B-1, B-2a i B-3 na rijeci Bistrici ne bi mogao realizirati, budući da navedena sredstva nije mogao osigurati MH "Elektroprivreda Republike Srpske" - MP a.d. Trebinje - ZP "Hidroelektrane na Drini" a.d. Višegrad, pa ni iz proračuna Republike Srpske kao jedinog akcionara Matičnog poduzeća, kao ni drugim instrumentima državne potpore koji narušavaju tržište u manjoj mjeri od garancija.

3) Proporcionalnost potpore

Potpore za zaštitu okoliša i energiju može se smatrati kompatibilnom s unutarnjim tržištem samo ako je proporcionalna. Prema članku 47. Smjernica Komisije (2022/C 80/01), mjera se smatra proporcionalnom ako je iznos potpore po korisniku ograničen na najnižu razinu potrebnu za provedbu projekta ili obavljanje djelatnosti kojoj je dodijeljena potpora.

Odredbom članka 48. Smjernica Komisije (2022/C 80/01) propisano je da će se u načelu potpora smatrati ograničenom na najnižu razinu potrebnu za provedbu projekta ili obavljanje djelatnosti kojoj je dodijeljena potpora ako potpora odgovara neto dodatnim troškovima ("manjak financijskih sredstava").

Uzimajući u obzir navedeno, Vijeće je utvrdilo da predmetna garancija ne uključuje prekomjernu naknadu odnosno da je mjera proporcionalna i da je spojiva s unutarnjim tržištem, jer nijedna alternativna mjera nije mogla ostvariti isti učinak i može se zaključiti da garancije predstavljaju adekvatan instrument potpore, koji tržište narušava u manjoj mjeri od ostalih instrumenata državne potpore, te istodobno predstavlja manji "trošak" za proračun od bespovratnih sredstava (subvencije, grantovi...) kao najčešćeg oblika državne potpore.

Naime, utvrdili smo kako ukupan iznos projekta za izgradnju tri hidroelektrane na rijeci Bistrici, odnosno vrijednost definirana EPC ugovorom iznosi 102.814.046,41 euro, dok je potencijalni trošak za Republiku Srpsku procijenjen na iznos državne potpore sadržane u predmetnoj garanciji u iznosu od 16.287.550,63 eura, koji bi bio isplaćen na teret sredstava proračuna Republike Srpske samo u slučaju da zajmoprimatelj ne ispunjava svoje obveze iz ugovora o kreditu.

Dakle, u konkretnom slučaju, intenzitet državne potpore sadržane u predmetnoj garanciji iznosi 15.84% udjela u vrijednosti EPC ugovora, iz čega je Vijeće zaključilo da je iznos državne potpore ograničen na najnižu razinu potrebnu za realizaciju navedenog projekta.

4) Transparentnost potpore

Odredbama članka 58. Smjernica Komisije (2022/C 80/01) propisano je da će se, s ciljem smanjenja negativnih učinaka, konkurentima osigurati pristup relevantnim informacijama o djelatnostima koje se pomažu, te da će predmetna država članica osigurati da se na Komisijinom modulu za transparentnu dodjelu ili na sveobuhvatnim internetskim stranicama o državnim potporama na nacionalnoj ili regionalnoj razini objavi sljedeće:

- kompletan tekst odluke o dodjeli odobrenog programa potpore ili pojedinačne potpore i njezinih provedbenih odredaba odnosno poveznica na taj tekst;
- informacije o svakoj pojedinačnoj potpori dodijeljenoj jednokratno ili u okviru programa potpore koji je odobren na temelju ovih smjernica i premašuje 100 000 eura.

Shodno članku 59. Smjernica Komisije (2022/C 80/01), države članice moraju svoje sveobuhvatne internetske stranice o državnim potporama na kojima će se objavljivati obvezne informacije iz ovoga odjeljka organizirati na način koji omogućuje jednostavan pristup informacijama. Javnost mora imati neograničen pristup internetskim stranicama. Za pristup internetskim stranicama ne smije se zahtijevati prethodna registracija korisnika.

Vijeće sve svoje odluke objavljuje u "Službenom glasniku BiH", službenim glasilima entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine i na svojoj internetskoj stranici <http://www.szdp.gov.ba>, tako da će i predmetno rješenje doneseno u postupku ex post kontrole usklađenosti državne potpore s propisima o državnoj potpori, pokrenutom na temelju prijave Ministarstva energetike i rudarstva Republike Srpske za odobrenje državne potpore u obliku garancije korisniku ZP "Hidroelektrane na Drini" a.d. Višegrad za kreditno zaduženje kod CEXIM banke Kine za projekt financiranja i izgradnje hidroelektrana B-1, B-2a i B-3 na rijeci Bistrici biti objavljeno na opisani način.

Osim toga, transparentnost se ogleda i u činjenici da je i Vlada Republike Srpske u "Službenom glasniku Republike Srpske", broj 108/24 od 13.12.2024. godine, objavila Odluku o davanju suglasnosti za izdavanje garancije Republike Srpske za kreditno zaduženje MH "Elektroprivreda Republike Srpske" - MP a.d. Trebinje - ZP "Hidroelektrane na Drini" a.d. Višegrad (kao zajmoprimatelja) i MH "Elektroprivreda Republike Srpske" - MP a.d. Trebinje (kao garanta) kod Izvozno-uvozne banke Kine (CEXIM banka) za realizaciju projekta izgradnje hidroelektrana B-1, B-2a i B-3 na rijeci Bistrici.

Shodno navedenom, Vijeće je utvrdilo da je ispunjen uvjet iz Smjernica Komisije (2022/C 80/01) koji se odnosi na transparentnost potpore.

5) Izbjegavanje neopravdanih negativnih učinaka na konkurenciju i trgovinu

Člankom 107. stavak 3. točka (c) UFEU, Komisiji se dopušta da potpore za olakšavanje razvoja određenih gospodarskih djelatnosti ili određenih ekonomskih područja proglasi spojivim, ali samo "ako takve potpore ne utječu negativno na trgovinske uvjete u mjeri u kojoj bi to bilo suprotno zajedničkom interesu".

Shodno članku 64. Smjernica Komisije (2022/C 80/01), za primjenu tog negativnog uvjeta prvo je potrebno procijeniti narušavajući učinak predmetne potpore na trgovinske uvjete. Čak i ako je nužna, primjerena, proporcionalna i transparentna, svaka mjera potpore zbog svoje prirode narušit će ili prijetiti da će narušiti konkurenciju i utjecati na trgovinu među državama članicama jer jača konkurentski položaj korisnika.

Prema članku 65. Smjernica Komisije (2022/C 80/01), u okviru potpore za zaštitu okoliša prednost će, zbog njihove prirode, obično imati proizvodi i tehnologije prihvatljivi za okoliš na štetu drugih koji više onečišćavaju, a taj se učinak potpore u

načelu neće smatrati neopravdanim narušavanjem konkurencije jer ispravlja tržišne nedostatke zbog kojih je potpora nužna. Osim toga, potpore za klimatski prihvatljive proizvode i tehnologije pogoduju postizanju ciljeva Europskog zakona o klimi za 2030. i 2050. Za mjere zaštite okoliša Komisija će stoga razmotriti narušavajuće učinke na konkurente koji i bez potpore posluju na način koji je prihvatljiv za konkurente.

S obzirom na to da je u konkretnom slučaju riječ o izgradnji triju manjih hidroelektrana, odnosno potpora se odnosi na ulaganje u OIE i samim tim pridonosi smanjenju emisije stakleničkih plinova povećanjem udjela proizvodnje i korištenja energije iz OIE-a sukladno energetske i klimatske ciljevima EU, Vijeće je utvrdilo da je rizik od neprikladnih negativnih učinaka na konkurenciju i trgovinu dodjelom predmetne državne potpore u obliku garancije korisniku ZP "Hidroelektrane na Drini" a.d. Višegrad ograničen.

6) Razmatranje pozitivnih učinaka potpore u odnosu na negativne učinke na konkurenciju i trgovinu

Člankom 71. Smjernica Komisije (2022/C 80/01) propisano je da će Komisija na kraju uporediti utvrđene negativne učinke mjere potpore na konkurenciju i trgovinske uvjete s pozitivnim učincima planirane potpore na gospodarske djelatnosti koje se pomažu, uključujući njezin doprinos zaštiti okoliša i ciljevima energetske politike te, konkretno, prelasku na ekološki održive djelatnosti i postizanju pravno obvezujućih ciljeva sukladno Europskom zakonu o klimi i energetske i klimatske ciljevima EU do 2030.

Vijeće je zaključilo da su negativni učinci predmetne državne potpore u obliku garancije za izgradnju hidroelektrana B-1, B-2a i B-3 na rijeci Bistrici na konkurenciju i trgovinske uvjete ograničeni i manji u odnosu na ekološku korist koja se ostvaruje od relevantne mjere državne potpore.

Naime, kako smo prethodno utvrdili dodjelom državne potpore u obliku garancije za izgradnju hidroelektrana B-1, B-2a i B-3 na rijeci Bistrici doprinijet će se ispunjavanju obvezujućeg cilja Republike Srpske i BiH glede udjela energije iz OIE-a i ta će mjera posljedično pridonijeti smanjenju emisija CO₂ i drugih stakleničkih plinova, sukladno ciljevima Zelenog plana EU i ciljevima za zaštitu okoliša postavljenim strateškim dokumentima Republike Srpske i BiH, prije svega Strategijom razvoja energetike Republike Srpske do 2035. godine, koju je 2012. godine usvojila Narodna skupština Republike Srpske, te Akcijskim planom za korištenje obnovljivih izvora energije.

Istodobno, Vijeće je utvrdilo da su negativni učinci potpore na konkurenciju i trgovinu dovoljno ograničeni. Naime, potpora je ograničena na nužni minimum odnosno dana je u obliku garancije, koja predstavlja adekvatan instrument potpore koji tržište narušava u manjoj mjeri od ostalih instrumenata državne potpore, te istodobno predstavlja manji "trošak" za proračun od recimo bespovratnih sredstava kao najčešćeg oblika državne potpore, što će pomoći da se izbjegne prekomjerna kompenzacija.

Shodno navedenome, Vijeće je utvrdilo da će izgradnja hidroelektrana B-1, B-2a i B-3 na rijeci Bistrici pridonijeti ispunjenju dugoročne EE bilance povećanjem proizvodnje "zelene" (čiste) električne energije uz odsutnost štetne emisije plinova u atmosferu, te da potpora korisniku neće značajno narušiti konkurenciju i trgovinu, jer pozitivan utjecaj mjere potpore na razvoj gospodarske aktivnosti proizvodnje električne energije iz OIE-a nadmašuje sve potencijalne negativne učinke na konkurenciju i trgovinu.

Ovi ciljevi i učinci koji će se postići izgradnjom tri hidroelektrane na rijeci Bistrici daleko su značajniji i mnogo veći od eventualnih loših utjecaja na konkurenciju i trgovinu između država članica, a osobito konkurenata koji se bave proizvodnjom koja više zagađuje, jer su dobri utjecaji oni koji proizvode

ekološki prihvatljive proizvode i tehnologije konkurentnije nauštrb zagađujućih. Vijeće je stava da svi ovi dobri utjecaji imaju prevagu nad negativnim, tako da se prema Smjernicama Komisije (2022/C 80/01) ne mogu smatrati nepoželjnim narušavanjem konkurencije.

Sukladno navedenome, Vijeće je utvrdilo da je državna potpora u obliku garancije koju je izdala Vlada Republike Srpske za kreditno zaduženje ZP "Hidroelektrane na Drini" a.d. Višegrad kod CEXIM banke za projekt financiranja i izgradnje hidroelektrana B-1, B-2a i B-3 na rijeci Bistrici dodijeljena sukladno Odjeljku 3. Smjernica Komisije (2022/C 80/01).

Slijedom navedenoga, Vijeće je u postupku ex post kontrole usklađenosti državne potpore s propisima o državnoj potpori, pokrenutom na temelju prijave Ministarstva energetike i rudarstva Republike Srpske, utvrdilo da je državna potpora u obliku garancije za kreditno zaduženje ZP "Hidroelektrane na Drini" a.d. Višegrad u iznosu od 74.783.680,39 eura kod CEXIM banke za projekt financiranja i izgradnje hidroelektrana B-1, B-2a i B-3 na rijeci Bistrici usklađena s člankom 6. stavak (2) točka c) Zakona, jer je dodijeljena sukladno Odjeljku 3. Smjernica Komisije (2022/C 80/01).

Sukladno navedenom, Vijeće je odlučilo kao u dispozitivu ovoga Rješenja.

Uputa o pravnom lijeku:

Ovo Rješenje je konačno u upravnom postupku i protiv njega nije dopuštena žalba.

Nezadovoljna stranka može pokrenuti upravni spor pred Sudom Bosne i Hercegovine u roku od 30 dana od dana prijema ovoga Rješenja.

Број УР/І 03-26-1-70-15/24
18. колвоза 2025. године
Истоčno Сарајево

Председатељ
Вјећа за државну потпору БиН
Дејан Мутић, в. р.

АГЕНЦИЈА ЗА ДРЖАВНУ СЛУЖБУ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

621

На основу члана 29. став (4) Одлуке о начину полагања јавног и стручног испита ("Службени гласник БиХ", бр. 96/07, 43/10, 103/12 и 56/19), а у вези са чланом 28. став 5. Закона о државној служби у институцијама Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 19/02, 35/03, 4/04, 26/04, 37/04, 48/05, 2/06, 32/06, 43/09, 8/10, 40/12, 93/17 и 18/24), Агенција за државну службу Босне и Херцеговине, по службеној дужности, објављује

ПРЕГЛЕД

ПОСТАВЉЕНИХ ДРЖАВНИХ СЛУЖБЕНИКА ПО ЈАВНИМ ОГЛАСИМА ЗА АВГУСТ 2025. ГОДИНЕ

I

1. Горан Тимотија, поставља се на радно мјесто шеф Одсјека за протокол у Сектору за међународне односе и протокол Заједничке службе - Секретаријат Парламентарне скупштине БиХ, почев од 18.08.2025. године.
3. Државном службенику из тачке 1. припада плата из Б4 платног разреда државних службеника.

II

1. Јасмин Мујезиновић, поставља се на радно мјесто виши стручни сарадник - ветеринарски инспектор на граници у Одјељењу за граничну инспекцију, Гранични ветеринарски прелаз Изачић - Канцеларија за ветеринарство БиХ, почев од 01.09.2025. године.
2. Државном службенику из тачке 1. припада плата из Б2 платног разреда државних службеника.

III

1. Небојша Јовичић, поставља се на радно мјесто виши стручни сарадник - ветеринарски инспектор на граници у Одјелу за граничну инспекцију, Гранични ветеринарски прелаз Раџа - Канцелариј за ветеринарство БиХ, почев од 01.09.2025. године.
2. Државном службенику из тачке 1. припада плата из Б2 платног разреда државних службеника.

IV

1. Соња Петровић, поставља се на радно мјесто љекар опште праксе у Служби здравствене заштите - Завод за извршење кривичних санкција, притвора и других мјера БиХ, почев од 01.08.2025. године.
2. Државном службенику из тачке 1. припада плата из Б3 платног разреда државних службеника.

V

1. Милена Зековић поставља се на радно мјесто виши стручни сарадник за имплементацију политика у Одсјек за политике Сектора за политику и планове, Министарство одбране БиХ, почев од 25.08.2025. године.
2. Државном службенику из тачке 1. припада плата из Б2 платног разреда државних службеника.

Број 03-34-2-137-14/25

05. септембра 2025. године
СарајевоДиректорика
Анита Маркић, с. р.

На основу члана 29. став (4) Одлуке о начину полагања јавног и стручног испита ("Службени гласник БиХ", бр. 96/07, 43/10, 103/12 и 56/19), а у вези са чланом 28. став 5. Закона о државној служби у институцијама Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 19/02, 35/03, 4/04, 26/04, 37/04, 48/05, 2/06, 32/06, 43/09, 8/10, 40/12, 93/17 и 18/24), Агенција за државну службу Босне и Херцеговине, по службеној дужности, објављује

**PREGLED
POSTAVLJENIH DRŽAVNIH SLUŽBENIKA PO JAVNIM
OGLASIMA ZA AUGUST 2025. GODINE**

I

1. Goran Timotija, postavlja se na radno mjesto šef Odsjeka za protokol u Sektoru za međunarodne odnose i protokol Zajedničke službe - Sekretarijat Parlamentarne skupštine BiH, počev od 18.08.2025. godine.
3. Državnom službeniku iz tačke 1. pripada plata iz B4 platnog razreda državnih službenika.

II

1. Jasmin Mujezinović, postavlja se na radno mjesto viši stručni saradnik - veterinarski inspektor na granici u Odjeljenju za graničnu inspekciju, Granični veterinarski prelaz Izačić - Ured za veterinarstvo BiH, počev od 01.09.2025. godine.
2. Državnom službeniku iz tačke 1. pripada plata iz B2 platnog razreda državnih službenika.

III

1. Nebojša Jovičić, postavlja se na radno mjesto viši stručni saradnik - veterinarski inspektor na granici u Odjeljenju za graničnu inspekciju, Granični veterinarski prelaz Rača - Ured za veterinarstvo BiH, počev od 01.09.2025. godine.
2. Državnom službeniku iz tačke 1. pripada plata iz B2 platnog razreda državnih službenika.

IV

1. Sonja Petrović, postavlja se na radno mjesto ljekar opće prakse u Službi zdravstvene zaštite - Zavod za izvršenje

krivičnih sankcija, pritvora i drugih mjera BiH, počev od 01.08.2025. godine.

2. Državnom službeniku iz tačke 1. pripada plata iz B3 platnog razreda državnih službenika.

V

1. Milena Zeković postavlja se na radno mjesto viši stručni saradnik za implementaciju politika u Odsjeku za politike Sektora za politiku i planove, Ministarstvo odbrane BiH, počev od 25.08.2025. godine.
2. Državnom službeniku iz tačke 1. pripada plata iz B2 platnog razreda državnih službenika.

Број 03-34-2-137-14/25

05. септембра 2025. године
СарајевоДиректорика
Анита Маркић, с. р.

На основу члана 29. став (4) Одлуке о начину полагања јавног и стручног испита ("Службени гласник БиХ", бр. 96/07, 43/10, 103/12 и 56/19), а у вези са чланом 28. став 5. Закона о државној служби у институцијама Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 19/02, 35/03, 4/04, 26/04, 37/04, 48/05, 2/06, 32/06, 43/09, 8/10, 40/12, 93/17 и 18/24), Агенција за државну службу Босне и Херцеговине, по службеној дужности, објављује

**PREGLED
POSTAVLJENIH DRŽAVNIH SLUŽBENIKA PO JAVNIM
NATJEČAJIMA ZA KOLOVOZ 2025. GODINE**

I

1. Goran Timotija, postavlja se na radno mjesto voditelj Odjela za protokol u Sektoru za međunarodne odnose i protokol Zajedničke službe - Tajništvo Parlamentarne skupštine BiH, počev od 18.08.2025. godine.
3. Državnom službeniku iz tačke 1. pripada plaća iz B4 platnog razreda državnih službenika.

II

1. Jasmin Mujezinović, postavlja se na radno mjesto viši stručni saradnik - veterinarski inspektor na granici u Odjeljenju za graničnu inspekciju, Granični veterinarski prelaz Izačić - Ured za veterinarstvo BiH, počev od 01.09.2025. godine.
2. Državnom službeniku iz tačke 1. pripada plaća iz B2 platnog razreda državnih službenika.

III

1. Nebojša Jovičić, postavlja se na radno mjesto viši stručni saradnik - veterinarski inspektor na granici u Odjeljenju za graničnu inspekciju, Granični veterinarski prelaz Rača - Ured za veterinarstvo BiH, počev od 01.09.2025. godine.
2. Državnom službeniku iz tačke 1. pripada plaća iz B2 platnog razreda državnih službenika.

IV

1. Sonja Petrović, postavlja se na radno mjesto ljekar opće prakse u Službi zdravstvenu skrb - Zavod za izvršenje kaznenih sankcija, pritvora i drugih mjera BiH, počev od 01.08.2025. godine.
2. Državnom službeniku iz tačke 1. pripada plaća iz B3 platnog razreda državnih službenika.

V

1. Milena Zeković postavlja se na radno mjesto viši stručni saradnik za implementaciju politika u Odsjeku za politike Sektora za politiku i planove, Ministarstvo obrane BiH, počev od 25.08.2025. godine.

2. Државном службенику из тачке 1. припада плаћа из В2 платног разреда државних службеника.

Број 03-34-2-137-14/25
05. ружна 2025. године
Сарајево

Равнатељница
Anita Markić, v. r.

3. Државном службенику из тачке 1. припада плата из Б3 платног разреда државних службеника.

Број 03-34-2-138-14/25
05. септембра 2025. године
Сарајево

Директорица
Anita Markić, с. р.

622

На основу члана 28. став 5. Закона о државној служби у институцијама Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 19/02, 35/03, 4/04, 26/04, 37/04, 48/05, 2/06, 32/06, 43/09, 8/10, 40/12, 93/17 и 18/24) и члана 12. став (3) Правилника о условима и начину обављања интерних конкурса, интерних и екстерних премјештаја државних службеника у институцијама Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 62/10, 30/14 и 38/17), Агенција за државну службу Босне и Херцеговине, по службеној дужности, објављује

ПРЕГЛЕД ПОСТАВЉЕНИХ ДРЖАВНИХ СЛУЖБЕНИКА ПО ИНТЕРНИМ ОГЛАСИМА ЗА АВГУСТ 2025. ГОДИНЕ

I

1. Мурмета Ђишић, поставља се на радно мјесто стручни савјетник за финансијско - рачуноводствене послове у Одсјеку за опште, правне и финансијско - рачуноводствене послове Сектора за опште, правне, финансијско - рачуноводствене послове, писарницу и архив, Канцеларија за разматрање жалби БиХ, почев од 01.09.2025. године.
2. Државни службеник из тачке 1. разрјешава се дужности државног службеника на досадашњем радном мјесту.
3. Државном службенику из тачке 1. припада плата из Б3 платног разреда државних службеника.

II

1. Амра Селимовић-Фијуљанин, поставља се на радно мјесто шеф Одсјека за регулисање области производње оружја Сектора за спољнотрговинску политику и страна улагања, Министарство спољне трговине и економских односа БиХ, почев од 01.09.2025. године.
2. Државни службеник из тачке 1. разрјешава се дужности државног службеника на досадашњем радном мјесту.
3. Државном службенику из тачке 1. припада плата из Б4 платног разреда државних службеника.

III

1. Хелена Мустапић, поставља се на радно мјесто шеф Одсјека за подршку, Дирекција за економско планирање БиХ, почев од 01.09.2025. године.
2. Државни службеник из тачке 1. разрјешава се дужности државног службеника на досадашњем радном мјесту.
3. Државном службенику из тачке 1. припада плата из Б4 платног разреда државних службеника.

IV

1. Берин Халиловић, поставља се на радно мјесто стручни савјетник за прописе из области привредних дјелатности у Одсјеку за јавне финансије, привреду и околиш Сектора за сигурност, одбрану, друштвене дјелатности, финансије, привреду и околиш, Уред за законодавство Савјета министара БиХ, почев од 01.09.2025. године.
2. Државни службеник из тачке 1. разрјешава се дужности државног службеника на досадашњем радном мјесту.

На основу члана 28. став 5. Закона о државној служби у институцијама Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 19/02, 35/03, 4/04, 26/04, 37/04, 48/05, 2/06, 32/06, 43/09, 8/10, 40/12, 93/17 и 18/24) и члана 12. став (3) Правилника о условима и начину обављања интерних конкурса, интерних и екстерних премјештаја државних службеника у институцијама Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 62/10, 30/14 и 38/17), Агенција за државну службу Босне и Херцеговине, по службеној дужности, објављује

ПРЕГЛЕД ПОСТАВЉЕНИХ ДРЖАВНИХ СЛУЖБЕНИКА ПО ИНТЕРНИМ ОГЛАСИМА ЗА АВГУСТ 2025. ГОДИНЕ

I

1. Мурмета Ђишић, поставља се на радно мјесто стручни савјетник за финансијско - рачуноводствене послове у Одсјеку за опће, правне и финансијско - рачуноводствене послове Сектора за опће, правне, финансијско - рачуноводствене послове, писарницу и архив, Уред за разматрање жалби БиХ, почев од 01.09.2025. године.
2. Државни службеник из тачке 1. разрјешава се дужности државног службеника на досадашњем радном мјесту.
3. Државном службенику из тачке 1. припада плата из Б3 платног разреда државних службеника.

II

1. Амра Селимовић-Фијуљанин, поставља се на радно мјесто шеф Одсјека за регулисање области производње оружја Сектора за ванјскотрговинску политику и страна улагања, Министарство ванјске трговине и економских односа БиХ, почев од 01.09.2025. године.
2. Државни службеник из тачке 1. разрјешава се дужности државног службеника на досадашњем радном мјесту.
3. Државном службенику из тачке 1. припада плата из Б4 платног разреда државних службеника.

III

1. Хелена Мустапић, поставља се на радно мјесто шеф Одјела за подршку, Дирекција за економско планирање БиХ, почев од 01.09.2025. године.
2. Државни службеник из тачке 1. разрјешава се дужности државног службеника на досадашњем радном мјесту.
3. Државном службенику из тачке 1. припада плата из Б4 платног разреда државних службеника.

IV

1. Берин Халиловић, поставља се на радно мјесто стручни савјетник за прописе из области привредних дјелатности у Одсјеку за јавне финансије, привреду и околиш Сектора за сигурност, одбрану, друштвене дјелатности, финансије, привреду и околиш, Уред за законодавство Вјеча министара БиХ, почев од 01.09.2025. године.
2. Државни службеник из тачке 1. разрјешава се дужности државног службеника на досадашњем радном мјесту.
3. Државном службенику из тачке 1. припада плата из Б3 платног разреда државних службеника.

Број 03-34-2-138-14/25
05. септембра 2025. године
Сарајево

Директорица
Anita Markić, с. р.

Na temelju članka 28. stavak 5. Zakona o državnoj službi u institucijama Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 19/02, 35/03, 4/04, 26/04, 37/04, 48/05, 2/06, 32/06, 43/09, 8/10, 40/12, 93/17 i 18/24) i članka 12. stavak (3) Pravilnika o uslovima i načinu obavljanja internih konkursa, internih i eksternih premještaja državnih službenika u institucijama Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 62/10, 30/14 i 38/17), Agencija za državnu službu Bosne i Hercegovine, po službenoj dužnosti, objavljuje

**PREGLED
POSTAVLJENIH DRŽAVNIH SLUŽBENIKA PO
INTERNIM NATJEČAJIMA ZA KOLOVOZ
2025. GODINE**

I

- Murmeta Čišić, postavlja se na radno mjesto stručni savjetnik za finansijsko - računovodstvene poslove u Odsjeku za opće, pravne i finansijsko - računovodstvene poslove Sektora za opće, pravne, finansijsko - računovodstvene poslove, pisarnicu i arhiv, Ured za razmatranje žalbi BiH, počev od 01.09.2025. godine.
- Državni službenik iz točke 1. razrješava se dužnosti državnog službenika na dosadašnjem radnom mjestu.
- Državnom službeniku iz točke 1. pripada plaća iz B3 platnog razreda državnih službenika.

II

- Amra Selimović-Fijuljanin, postavlja se na radno mjesto šef Odsjeka za reguliranje oblasti proizvodnje oružja Sektora za vanjskotrgovinsku politiku i strana ulaganja, Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH, počev od 01.09.2025. godine.
- Državni službenik iz točke 1. razrješava se dužnosti državnog službenika na dosadašnjem radnom mjestu.
- Državnom službeniku iz točke 1. pripada plaća iz B4 platnog razreda državnih službenika.

III

- Helena Mustapić, postavlja se na radno mjesto šef Odjela za potporu, Direkcija za ekonomsko planiranje BiH, počev od 01.09.2025. godine.
- Državni službenik iz točke 1. razrješava se dužnosti državnog službenika na dosadašnjem radnom mjestu.
- Državnom službeniku iz točke 1. pripada plaća iz B4 platnog razreda državnih službenika.

IV

- Berin Halilović, postavlja se na radno mjesto stručni savjetnik za propise iz oblasti privrednih djelatnosti u Odjelu za javne financije, privredu i okoliš Sektora za sigurnost, odbranu, društvene djelatnosti, financije, privredu i okoliš, Ured za zakonodavstvo Vijeća ministara BiH, počev od 01.09.2025. godine.
- Državni službenik iz točke 1. razrješava se dužnosti državnog službenika na dosadašnjem radnom mjestu.
- Državnom službeniku iz točke 1. pripada plaća iz B3 platnog razreda državnih službenika.

Broj 03-34-2-138-14/25

5. rujna 2025. godine
Sarajevo

Ravnateljica
Anita Markić, v. r.

**АГЕНЦИЈА ЗА ЛИЈЕКОВЕ И
МЕДИЦИНСКА СРЕДСТВА
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ**

623

Na основу члана 22. Zakona o lijekovima i medicinskim sredstvima ("Službeni glasnik BiH" број 58/08), директор Агенције за лијекове и медицинска средства БиХ доноси

РЈЕШЕЊЕ

**О ВИСИНИ НОВЧАНЕ НАКНАДЕ ЗА РАД КОМИСИЈЕ
ЗА КЛИНИЧКА ИСПИТИВАЊА АГЕНЦИЈЕ ЗА
ЛИЈЕКОВЕ И МЕДИЦИНСКА СРЕДСТВА БиХ**

- Овим рјешењем утврђује се висина накнаде за рад Комисије за клиничка испитивања Агенције за лијекове и медицинска средства Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Комисија).
- Новчана накнада за рад комисије исплаћује се мјесечно.
- Предсједник и чланови комисије немају право на накнаду за рад који обављају у току радног времена.
- Мјесечна накнада за рад Чланова комисије из става (1) овог рјешења утврђује се:

а)	за предсједника комисије у износу од	400,00 КМ
б)	за остале чланове комисије у износу од	350,00 КМ
ц)	за секретара комисије у износу од	250,00 КМ

- Накнада за рад исплаћује се за мјесец у којем је одржана сједница комисије, под условом да је члан комисије присуствовао сједници комисије, уз примјену ограничења прописаних чланом 39. ставови (3), (4) и (5) Закона о платама и накнадама институцијама БиХ ("Službeni glasnik BiH", бр. 50/08, 35/09, 75/09, 32/12, 42/12, 50/12, 32/13, 87/13, 75/15, 88/15, 16/16, 94/16, 72/17, 25/18, 32/20, 65/20 и 59/22).
- Члан комисије остварује право на накнаду за рад, у складу са одредбама овог рјешења у периоду мандата на који је исти именован.
- Члан комисије има право на накнаду трошкова превоза за дане када присуствује сједницама комисије изван мјеста пребивалишта, обрачунату на темељу вриједности појединачне карте на релацији: мјесто пребивалишта члана комисије - мјесто одржавања сједнице комисије, утврђено линијским превозом.
- Члан комисије нема право на накнаду из става (7) овог рјешења у случају када за долазак на сједнице комисије користе службено возило институције у којој има регулисан радно - правни статус.
- Мјесечна накнада за рад у комисији из става (1) овог рјешења може износити максимално до висине основице за обрачун плате запосленим у институцијама Босне и Херцеговине.
- Укупна годишња накнада члану комисије из става (1) овог рјешења може износити максимално до висине 12 мјесечних накнада утврђених у ставу (9) овог рјешења и она се не може прекорачити ни учешћем у раду више и/или различитих радних тијела.
- Накнаде утврђене одредбама овог рјешења исплаћују се на терет Буџета Агенције за лијекове и медицинска средства БиХ.
- Наčin и висина обрачуна и исплата новчаних накнада предсједнику и члановима комисије примјењује се од ступања на снагу овог рјешења.
- За реализацију овог рјешења задужује се Министарство финансија и трезора БиХ и Агенција за лијекове и медицинска средства БиХ.
- Ступањем на снагу овог рјешења, престаје важити Одлука о висини новчане накнаде за рад Комисије за

клиничка испитивања Агенције за лијекове и медицинска средства Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 57/2010).

- (15) Ово рјешење ступа на снагу даном доношења и објављује се у "Службеном гласнику БиХ".

Образложење

Поступајући у складу са прописима којима се уређује питање исплата накнада за рад предсједника и чланова, те секретара Комисије за клиничка испитивања Агенције овим рјешењем утврђена је висина за рад истих. Накнаде утврђене овим рјешењем исплаћују се на терет Буджета Агенције за лијекове и медицинска средства Босне и Херцеговине.

Како је на основу члана 39. ставови (3), (4) и (5) Закона о платама и накнадама у институцијама БиХ ("Службени гласник БиХ", бр. 50/08, 35/09, 75/09, 32/12, 42/12, 50/12, 32/13, 87/13, 75/15 и 88/15) предвиђено да предсједник и чланови, те секретар Комисије за клиничка испитивања Агенције немају право на накнаду за рад који обављају током радног времена, као и да мјесечна накнада предсједнику и члановима, те секретару Комисије за клиничка испитивања Агенције може износити максимално до висине основице за обрачун плата запосленима у институцијама Босне и Херцеговине, као и да укупна годишња накнада чланова Комисије за клиничка испитивања Агенције може износити до висине 12 мјесечних накнада утврђених овим законом, те се не може прекорачити ни учешћем у раду више истих или различитих тијела, одлучено је као у диспозитиву овог рјешења.

Број 10-02.3-9927-13/24
01. септембра 2025. године

Директор

Мр ph **Наташа Грубиша**, с. р.

На основу члана 22. Закона о лијековима и медицинским средствима ("Службени гласник БиХ" број 58/08), директор Агенције за лијекове и медицинска средства БиХ доноси

РЈЕШЕЊЕ

О ВИСИНИ НОВЧАНЕ НАКНАДЕ ЗА РАД КОМИСИЈЕ ЗА КЛИНИЧКА ИСПИТИВАЊА АГЕНЦИЈЕ ЗА ЛИЈЕКОВЕ И МЕДИЦИНСКА СРЕДСТВА БиХ

- (1) Овим рјешењем утврђује се висина накнаде за рад Комисије за клиничка испитивања Агенције за лијекове и медицинска средства Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Комисија).
- (2) Новчана накнада за рад комисије исплаћује се мјесеčno.
- (3) Предсједник и чланови комисије немају право на накнаду за рад који обављају у току радног времена.
- (4) Мјесечна накнада за рад чланова комисије из става (1) овог рјешења утврђује се:

a)	за предсједника комисије у износу од	400,00 КМ
b)	за остале чланове комисије у износу од	350,00 КМ
c)	за секретара комисије у износу од	250,00 КМ

- (5) Накнада за рад исплаћује се за мјесец у којем је одржана сједница комисије, под условом да је члан комисије присуствовао сједници комисије, уз примјену ограничења прописаних чланом 39. ставови (3), (4) и (5) Закона о платама и накнадама у институцијама БиХ ("Службени гласник БиХ", бр. 50/08, 35/09, 75/09, 32/12, 42/12, 50/12, 32/13, 87/13, 75/15, 88/15, 16/16, 94/16, 72/17, 25/18, 32/20, 65/20 и 59/22).
- (6) Члан комисије остварује право на накнаду за рад, у складу са одредбама овог рјешења у периоду мандата на који је исти именован.
- (7) Члан комисије има право на накнаду трошкова превоза за дане када присуствује сједницама комисије изван мјеста пребивалишта, обрачунату на основу вриједности појединачне

карте на релацији: мјесто пребивалишта члана комисије - мјесто одржања сједнице комисије, утврђено линијским превозом.

- (8) Члан комисије нема право на накнаду из става (7) овог рјешења у случају када за долазак на сједнице комисије користи службено возило институције у којој има регулисан радно - правни статус.
- (9) Мјесечна накнада за рад у комисији из става (1) овог рјешења може износити максимално до висине основице за обрачун плаће запосленим у институцијама Босне и Херцеговине.
- (10) Укупна годишња накнада члану комисије из става (1) овог рјешења може износити максимално до висине 12 мјесечних накнада утврђених у ставу (9) овог рјешења и она се не може прекорачити ни учешћем у раду више и/или различитих радних тијела.
- (11) Накнаде утврђене одредбама овог рјешења исплаћују се на терет Буджета Агенције за лијекове и медицинска средства БиХ.
- (12) Наčin и висина обрачуна и исплата новчаних накнада предсједнику и члановима комисије примјенује се од ступања на снагу овог рјешења.
- (13) За реализацију овог рјешења задужује се Министарство финансија и трезора БиХ и Агенција за лијекове и медицинска средства БиХ.
- (14) Ступањем на снагу овог рјешења, престaje важити Одлука о висини новчане накнаде за рад Комисије за клиничка средства Агенције за лијекове и медицинска средства Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 57/2010).
- (15) Ово рјешење ступа на снагу даном доношења и објављује се у "Службеном гласнику БиХ".

Образложење

Поступајући у складу са прописима којима се уређује питање исплата накнада за рад предсједника и чланова, те секретара Комисије за клиничка испитивања Агенције овим рјешењем утврђена је висина за рад истих. Накнаде утврђене овим рјешењем исплаћују се на терет Буджета Агенције за лијекове и медицинска средства Босне и Херцеговине.

Како је на основу члана 39. ставови (3), (4) и (5) Закона о платама и накнадама у институцијама БиХ ("Службени гласник БиХ", бр. 50/08, 35/09, 75/09, 32/12, 42/12, 50/12, 32/13, 87/13, 75/15 и 88/15) предвиђено да предсједник и чланови, те секретар Комисије за клиничка испитивања Агенције немају право на накнаду за рад који обављају током радног времена, као и да мјесечна накнада предсједнику и члановима, те секретару Комисије за клиничка испитивања Агенције може износити максимално до висине основице за обрачун плата запосленима у институцијама Босне и Херцеговине, као и да укупна годишња накнада чланова Комисије за клиничка испитивања Агенције може износити до висине 12 мјесечних накнада утврђених овим законом, те се не може прекорачити ни учешћем у раду више истих или различитих тијела, одлучено је као у диспозитиву овог рјешења.

Број 10-02.3-9927-13/24
01. септембра 2025. године

Директор

Мр. ph. **Наташа Грубиша**, с. р.

На основу члана 22. Закона о лијековима и медицинским производима ("Службени гласник БиХ" број 58/08), директор Агенције за лијекове и медицинска средства БиХ доноси

РЈЕШЕЊЕ

О ВИСИНИ НОВЧАНЕ НАКНАДЕ ЗА РАД КОМИСИЈЕ ЗА КЛИНИЧКА ИСПИТИВАЊА АГЕНЦИЈЕ ЗА ЛИЈЕКОВЕ И МЕДИЦИНСКЕ ПРОИЗВОДЕ БиХ

- (1) Овим рјешењем утврђује се висина накнаде за рад Комисије за клиничка испитивања Агенције за лијекове и медицинске производе Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Комисија).
- (2) Новчана накнада за рад комисије исплаћује се мјесеčno.

- (3) Председатelj i članovi komisije nemaju pravo na naknadu za rad koji obavljaju u tijeku radnog vremena.
- (4) Мјесечна накнада за рад чланова komisije из ставка (1) овог рјешења утврђује се:

a)	за председателја komisije у износу од	400,00 КМ
b)	за остале чланове komisije у износу од	350,00 КМ
c)	за секретара komisije у износу од	250,00 КМ

- (5) Накнада за рад исплаћује се за мјесец у којем је одржана сједница komisije, под увјетом да је члан komisije присуствовао сједници komisije, уз примјену ограничења прописаних чланком 39. ставци (3), (4) и (5) Закона о плаћама и накнадама у институцијама БиХ ("Службени гласник БиХ", бр. 50/08, 35/09, 75/09, 32/12, 42/12, 50/12, 32/13, 87/13, 75/15, 88/15, 16/16, 94/16, 72/17, 25/18, 32/20, 65/20 и 59/22).
- (6) Члан komisije остварује право на накнаду за рад, у складу са одредбама овог рјешења у раздобљу мандата на који је исти именован.
- (7) Члан komisije има право на накнаду трошкова превоза за дане када присуствује сједницама komisije изван мјеста пребивалишта, обрачунату на основу вриједности појединачне карте на релацији: мјесто пребивалишта члана komisije - мјесто одржавања сједнице komisije, утврђено линијским превозом.
- (8) Члан komisije нема право на накнаду из ставка (7) овог рјешења у случају када за долазак на сједнице komisije користи службено возило институције у којој има регулиран радно - правни статус.
- (9) Мјесечна накнада за рад у комисiji из ставка (1) овог рјешења може износити максимално до висине основце за обрачун плаће запосленим у институцијама Босне и Херцеговине.
- (10) Укупна годишња накнада члану komisije из ставка (1) овог рјешења може износити максимално до висине 12 мјесечних накнада утврђених у ставку (9) овог рјешења и она се не може прекорачити ни у чеџем у раду више и/или различитих радних тијела.
- (11) Накнаде утврђене одредбама овог рјешења исплаћују се на терет Буџета Агенције за лијекове и медицинске производе БиХ.
- (12) Наћин и висина обрачуна и исплата новћаних накнада председателју и члановима komisije примјенује се од ступања на снагу овог рјешења.
- (13) За реализацију овог рјешења задужује се Министарство финансија и трезора БиХ и Агенција за лијекове и медицинске производе БиХ.
- (14) Ступањем на снагу овог рјешења, престaje ваћити Одлука о висини новћане накнаде за рад Комисije за клиничка средства Агенције за лијекове и медицинска средства Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 57/2010).
- (15) Ово рјешење ступа на снагу даном доношења и објављује се у "Службеном гласнику БиХ".

Образложење

Postupajući u skladu sa propisima kojima se uređuje pitanje isplata naknada za rad predsjednika i članova, te sekretara Komisije za klinička ispitivanja Agencije ovim rješenjem utvrđena je visina za rad istih. Naknade utvrđene ovim rješenjem isplaćuju se na teret Budžeta Agencije za lijekove i medicinske proizvode Bosne i Hercegovine.

Kako je na osnovu članka 39. stavci (3), (4) i (5) Zakona o plaćama i naknadama u institucijama BiH ("Службени гласник БиХ", бр. 50/08, 35/09, 75/09, 32/12, 42/12, 50/12, 32/13, 87/13, 75/15 и 88/15) предвидено да председатelj i чланови, те секретар Комисije за клиничка испитивања Агенције немају право на накнаду за рад који обављају током радног времена, као и да мјесечна накнада председателју и члановима, те секретару Комисije за клиничка испитивања Агенције може износити

максимално до висине основце за обрачун плаћа запосленима у институцијама Босне и Херцеговине, као и да укупна годишња накнада чланова Комисije за клиничка испитивања Агенције може износити до висине 12 мјесечних накнада утврђених овим законом, те се не може прекорачити ни у чеџем у раду више истих или различитих тијелaj одлучено је као у диспозитиву овог рјешења.

Број 10-02.3-9927-13/24
01. ружна 2025. године

Директор
Mr. ph. **Nataša Grubiša**, v. r.

624

На основу члана 22. Закона о лијековима и медицинским средствима ("Службени гласник БиХ", број 58/08), директор Агенције за лијекове и медицинска средства БиХ доноси

РЈЕШЕЊЕ

О ВИСИНИ НОВЧАНЕ НАКНАДЕ ЗА РАД КОМИСИЈЕ ЗА ФАРМАКОПЕЈУ АГЕНЦИЈЕ ЗА ЛИЈЕКОВЕ И МЕДИЦИНСКА СРЕДСТВА БиХ

- (1) Овим рјешењем утврђује се висина накнаде за рад Комисije за фармакопеју Агенције за лијекове и медицинска средства Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Комисija).
- (2) Новћана накнада за рад комисije исплаћује се мјесечно.
- (3) Председник и чланови комисije немају право на накнаду за рад који обављају у току радног времена.
- (4) Мјесечна накнада за рад чланова комисije из става (1) овог рјешења утврђује се:

a)	за председника комисije у износу од	400,00 КМ
b)	за остале чланове комисije у износу од	350,00 КМ
ц)	за секретара комисije у износу од	250,00 КМ

- (5) Накнада за рад исплаћује се за мјесец у којем је одржана сједница комисije, под условом да је члан комисije присуствовао сједници комисije, уз примјену ограничења прописаних чланом 39. ставови (3), (4) и (5) Закона о платама и накнадама институцијама БиХ ("Службени гласник БиХ", бр. 50/08, 35/09, 75/09, 32/12, 42/12, 50/12, 32/13, 87/13, 75/15, 88/15, 16/16, 94/16, 72/17, 25/18, 32/20, 65/20 и 59/22).
- (6) Члан комисije остварује право на накнаду за рад, у складу са одредбама овог рјешења у периоду мандата на који је исти именован.
- (7) Члан комисije има право на накнаду трошкова превоза за дане када присуствује сједницама комисije изван мјеста пребивалишта, обрачунату на основу вриједности појединачне карте на релацији: мјесто пребивалишта члана комисije - мјесто одржавања сједнице комисije, утврђено линијским превозом.
- (8) Члан комисije нема право на накнаду из става (7) овог рјешења у случају када за долазак на сједнице комисije користи службено возило институције у којој има регулисан радно - правни статус.
- (9) Мјесечна накнада за рад у комисiji из става (1) овог рјешења може износити максимално до висине основце за обрачун плате запосленим у институцијама Босне и Херцеговине.
- (10) Укупна годишња накнада члану комисije из става (1) овог рјешења може износити максимално до висине 12 мјесечних накнада утврђених у ставу (9) овог рјешења и она се не може прекорачити ни у чеџем у раду више и/или различитих радних тијела.
- (11) Накнаде утврђене одредбама овог рјешења исплаћују се на терет Буџета Агенције за лијекове и медицинска средства БиХ.

- (12) Начин и висина обрачуна и исплата новчаних накнада предсједнику и члановима комисије примјењује се од ступања на снагу овог рјешења.
- (13) За реализацију овог рјешења задужује се Министарство финансија и трезора БиХ и Агенција за лијекове и медицинска средства БиХ.
- (14) Ступањем на снагу овог рјешења, престаје важити Одлука о висини новчане накнаде за рад Комисије за фармакопеју Агенције за лијекове и медицинска средства Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 57/2010).
- (15) Ово рјешење ступа на снагу даном доношења и објављује се у "Службеном гласнику БиХ".

Образложење

Поступајући у складу са прописима којима се уређује питање исплата накнада за рад предсједника и чланова, те секретара Комисије за фармакопеју Агенције овим рјешењем утврђена је висина за рад истих. Накнаде утврђене овим рјешењем исплаћују се на терет Буџета Агенције за лијекове и медицинска средства Босне и Херцеговине.

Како је на основу члана 39. ставови (3), (4) и (5) Закона о платама и накнадама у институцијама БиХ ("Службени гласник БиХ" бр. 50/08, 35/09, 75/09, 32/12, 42/12, 50/12, 32/13, 87/13, 75/15 и 88/15) предвиђено да предсједник и чланови, те секретар Комисије за фармакопеју Агенције немају право на накнаду за рад који обављају током радног времена, као и да мјесечна накнада предсједнику и члановима, те секретару Комисије за фармакопеју Агенције може износити максимално до висине основице за обрачун плата запосленима у институцијама Босне и Херцеговине, као и да укупна годишња накнада чланова Комисије за фармакопеју Агенције може износити до висине 12 мјесечних накнада утврђених овим законом, те се не може прекорачити ни учешћем у раду више истих или различитих тијела, одлучено је као у диспозитиву овог рјешења.

Број 10-02.3-9927-14/24 Директор
01. септембра 2025. године Мр. ph Наташа Грубиша, с. р.

На основу члана 22. Закона о лијековима и медицинским средствима ("Службени гласник БиХ" број 58/08), директор Агенције за лијекове и медицинска средства БиХ donosi

РЈЕШЕЊЕ

О ВИСИНИ НОВЧАНЕ НАКНАДЕ ЗА РАД КОМИСИЈЕ ЗА ФАРМАКОПЕЈУ АГЕНЦИЈЕ ЗА ЛИЈЕКОВЕ И МЕДИЦИНСКА СРЕДСТВА БиХ

- (1) Овим рјешењем утврђује се висина накнаде за рад Комисије за фармакопеју Агенције за лијекове и медицинска средства Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Комисија).
- (2) Новчана накнада за рад комисије исплаћује се мјесеčno.
- (3) Предсједник и чланови комисије немају право на накнаду за рад који обављају у току радног времена.
- (4) Мјесечна накнада за рад чланова комисије из става (1) овог рјешења утврђује се:

a)	за предсједника комисије у износу од	400,00 КМ
b)	за остале чланове комисије у износу од	350,00 КМ
c)	за секретара комисије у износу од	250,00 КМ

- (5) Накнада за рад исплаћује се за мјесец у којем је одржана сједница комисије, под условом да је члан комисије присуствовао сједници комисије, уз примјену ограничења прописаних чланом 39. ставови (3), (4) и (5) Закона о платама и накнадама у институцијама БиХ ("Службени гласник БиХ", бр. 50/08, 35/09, 75/09, 32/12, 42/12, 50/12, 32/13,

- 87/13, 75/15, 88/15, 16/16, 94/16, 72/17, 25/18, 32/20, 65/20 и 59/22).
- (6) Члан комисије остварује право на накнаду за рад, у складу са одредбама овог рјешења у периоду мандата на који је исти именован.
- (7) Члан комисије има право на накнаду трошкова превоза за дане када присуствује сједницама комисије изван мјеста пребивалишта, обрачунату на основу вриједности појединачне карте на релацији: мјесто пребивалишта члана комисије - мјесто одржања сједнице комисије, утврђено линијским превозом.
- (8) Члан комисије нема право на накнаду из става (7) овог рјешења у случају када за долазак на сједнице комисије користи службено возило институције у којој има регулисан радно - правни статус.
- (9) Мјесечна накнада за рад у комисији из става (1) овог рјешења може износити максимално до висине основице за обрачун плаће запосленим у институцијама Босне и Херцеговине.
- (10) Укупна годишња накнада члану комисије из става (1) овог рјешења може износити максимално до висине 12 мјесечних накнада утврђених у ставу (9) овог рјешења и она се не може прекорачити ни учешћем у раду више и/или различитих радних тијела.
- (11) Накнаде утврђене одредбама овог рјешења исплаћују се на терет Буџета Агенције за лијекове и медицинска средства БиХ.
- (12) Начин и висина обрачуна и исплата новчаних накнада предсједнику и члановима комисије примјењује се од ступања на снагу овог рјешења.
- (13) За реализацију овог рјешења задужује се Министарство финансија и трезора БиХ и Агенција за лијекове и медицинска средства БиХ.
- (14) Ступањем на снагу овог рјешења, престаје важити Одлука о висини новчане накнаде за рад Комисије за фармакопеју Агенције за лијекове и медицинска средства Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 57/2010).
- (15) Ово рјешење ступа на снагу даном доношења и објављује се у "Службеном гласнику БиХ".

Образложење

Поступајући у складу са прописима којима се уређује питање исплата накнада за рад предсједника и чланова, те секретара Комисије за фармакопеју Агенције овим рјешењем утврђена је висина за рад истих. Накнаде утврђене овим рјешењем исплаћују се на терет Буџета Агенције за лијекове и медицинска средства Босне и Херцеговине.

Како је на основу члана 39. став (3), (4) и (5) Закона о платама и накнадама у институцијама БиХ ("Службени гласник БиХ", бр. 50/08, 35/09, 75/09, 32/12, 42/12, 50/12, 32/13, 87/13, 75/15 и 88/15) предвиђено да предсједник и чланови, те секретар Комисије за фармакопеју Агенције немају право на накнаду за рад који обављају током радног времена, као и да мјесечна накнада предсједнику и члановима, те секретару Комисије за фармакопеју Агенције може износити максимално до висине основице за обрачун плата запосленима у институцијама Босне и Херцеговине, као и да укупна годишња накнада чланова Комисије за фармакопеју Агенције може износити до висине 12 мјесечних накнада утврђених овим законом, те се не може прекорачити ни учешћем у раду више истих или различитих тијела, одлучено је као у диспозитиву овог рјешења.

Број 10-02.3-9927-14/24 Директор
01. септембра 2025. године Мр. ph Наташа Грубиша, с. р.

На основу чланка 22. Закона о лијековима и медицинским производима ("Службени гласник БиХ", број 58/08), директор Агенције за лијекове и медицинске производе БиХ donosi

RJEŠENJE**O VISINI NOVČANE NAKNADE ZA RAD KOMISIJE ZA FARMAKOPEJU AGENCIJE ZA LIJEKOVE I MEDICINSKE PROIZVODE BIH**

- (1) Ovim rješenjem utvrđuje se visina naknade za rad Komisije za farmakopeju Agencije za lijekove i medicinske proizvode Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Komisija).
- (2) Novčana naknada za rad komisije isplaćuje se mjesečno.
- (3) Predsjedatelj i članovi komisije nemaju pravo na naknadu za rad koji obavljaju u tijeku radnog vremena.
- (4) Mjesečna naknada za rad članova komisije iz stavka (1) ovog rješenja utvrđuje se:

a)	za predsjedatelja komisije u iznosu od	400,00 KM
b)	za ostale članove komisije u iznosu od	350,00 KM
c)	za sekretara komisije u iznosu od	250,00 KM

- (5) Naknada za rad isplaćuje se za mjesec u kojem je održana sjednica komisije, pod uvjetom da je član komisije prisustvovao sjednici komisije, uz primjenu ograničenja propisanih člankom 39. stavci (3), (4) i (5) Zakona o plaćama i naknadama u institucijama BiH ("Službeni glasnik BiH", br. 50/08, 35/09, 75/09, 32/12, 42/12, 50/12, 32/13, 87/13, 75/15, 88/15, 16/16, 94/16, 72/17, 25/18, 32/20, 65/20 i 59/22).
- (6) Član komisije ostvaruje pravo na naknadu za rad, u skladu sa odredbama ovog rješenja u razdoblju mandata na koji je isti imenovan.
- (7) Član komisije ima pravo na naknadu troškova prevoza za dane kada prisustvuje sjednicama komisije izvan mjesta prebivališta, obračunatu na temelju vrijednosti pojedinačne karte na relaciji: mjesto prebivališta člana komisije - mjesto održavanja sjednice komisije, utvrđeno linijskim prevozom.
- (8) Član komisije nema pravo na naknadu iz stavka (7) ovog rješenja u slučaju kada za dolazak na sjednice komisije koristi službeno vozilo institucije u kojoj ima reguliran radno - pravni status.
- (9) Mjesečna naknada za rad u komisiji iz stavka (1) ovog rješenja može iznositi maksimalno do visine osnovice za obračun plaće zaposlenim u institucijama Bosne i Hercegovine.
- (10) Ukupna godišnja naknada članu komisije iz stavka (1) ovog rješenja može iznositi maksimalno do visine 12 mjesečnih naknada utvrđenih u stavku (9) ovog rješenja i ona se ne može prekoračiti ni učešćem u radu više i/ili različitih radnih tijela.
- (11) Naknade utvrđene odredbama ovog rješenja isplaćuju se na teret Budžeta Agencije za lijekove i medicinske proizvode BiH.
- (12) Način i visina obračuna i isplata novčanih naknada predsjedatelju i članovima komisije primjenjuje se od stupanja na snagu ovog rješenja.
- (13) Za realizaciju ovog rješenja zadužuje se Ministarstvo financija i trezora BiH i Agencija za lijekove i medicinske proizvode BiH.
- (14) Stupanjem na snagu ovog rješenja, prestaje važiti Odluka o visini novčane naknade za rad Komisije za farmakopeju Agencije za lijekove i medicinske proizvode Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 57/2010).
- (15) Ovo rješenje stupa na snagu danom donošenja i objavljuje se u "Službenom glasniku BiH".

Obrazloženje

Postupajući u skladu sa propisima kojima se uređuje pitanje isplata naknada za rad predsjedatelja i članova, te sekretara Komisije za farmakopeju Agencije ovim rješenjem utvrđena je visina za rad istih. Naknade utvrđene ovim rješenjem isplaćuju se

na teret Budžeta Agencije za lijekove i medicinske proizvode Bosne i Hercegovine.

Kako je na osnovu članka 39. stavci (3), (4) i (5) Zakona o plaćama i naknadama u institucijama BiH ("Službeni glasnik BiH", br. 50/08, 35/09, 75/09, 32/12, 42/12, 50/12, 32/13, 87/13, 75/15 i 88/15) predviđeno da predsjedatelj i članovi, te sekretar Komisije za farmakopeju Agencije nemaju pravo na naknadu za rad koji obavljaju tijekom radnog vremena, kao i da mjesečna naknada predsjedatelju i članovima, te sekretaru Komisije za farmakopeju Agencije može iznositi maksimalno do visine osnovice za obračun plaća zaposlenima u institucijama Bosne i Hercegovine, kao i da ukupna godišnja naknada članova Komisije za farmakopeju Agencije može iznositi do visine 12 mjesečnih naknada utvrđenih ovim zakonom, te se ne može prekoračiti ni učešćem u radu više istih ili različitih tijela, odlučeno je kao u dispozitivu ovog rješenja.

Broj 10-02.3-9927-14/24
01. rujna 2025. godine

Direktor
Mr. ph. **Nataša Grubiša**, v. r.

625

Na osnovu člana 22. Zakona o lijekovima i medicinskim sredstvima ("Službeni glasnik BiH", broj 58/08), direktor Agencije za lijekove i medicinska sredstva BiH donosi

RJEŠENJE**O VISINI NOVČANE NAKNADE ZA RAD KOMISIJE ZA LIJEKOVE AGENCIJE ZA LIJEKOVE I MEDICINSKA SREDSTVA BiH**

- (1) Ovim rješenjem utvrđuje se visina naknade za rad Komisije za lijekove Agencije za lijekove i medicinska sredstva Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Komisija).
- (2) Novčana naknada za rad komisije isplaćuje se mjesečno.
- (3) Predsjedatelj i članovi komisije nemaju pravo na naknadu za rad koji obavljaju u toku radnog vremena.
- (4) Mjesečna naknada za rad članova komisije iz stava (1) ovog rješenja utvrđuje se:

a)	za predsjednika komisije u iznosu od	400,00 KM
b)	za ostale članove komisije u iznosu od	350,00 KM
c)	za sekretara komisije u iznosu od	250,00 KM

- (5) Naknada za rad isplaćuje se za mjesec u kojem je održana sjednica komisije, pod uslovom da je član komisije prisustvovao sjednici komisije, uz primjenu ograničenja propisanih članom 39. stavci (3), (4) i (5) Zakona o platama i naknadama u institucijama BiH ("Službeni glasnik BiH", br. 50/08, 35/09, 75/09, 32/12, 42/12, 50/12, 32/13, 87/13, 75/15, 88/15, 16/16, 94/16, 72/17, 25/18, 32/20, 65/20 i 59/22).
- (6) Član komisije ostvaruje pravo na naknadu za rad, u skladu sa odredbama ovog rješenja u periodu mandata na koji je isti imenovan.
- (7) Član komisije ima pravo na naknadu troškova prevoza za dane kada prisustvuje sjednicama komisije izvan mjesta prebivališta, obračunatu na temelju vrijednosti pojedinačne karte na relaciji: mjesto prebivališta člana komisije - mjesto održavanja sjednice komisije, utvrđeno linijskim prevozom.
- (8) Član komisije nema pravo na naknadu iz stava (7) ovog rješenja u slučaju kada za dolazak na sjednice komisije koristi službeno vozilo institucije u kojoj ima regulisan radno - pravni status.
- (9) Mjesečna naknada za rad u komisiji iz stava (1) ovog rješenja može iznositi maksimalno do visine

основице за обрачун плате запосленим у институцијама Босне и Херцеговине.

- (10) Укупна годишња накнада члану комисије из става (1) овог рјешења може износити максимално до висине 12 мјесечних накнада утврђених у ставу (9) овог рјешења и она се не може прекорачити ни учешћем у раду више и/или различитих радних тијела.
- (11) Накнаде утврђене одредбама овог рјешења исплаћују се на терет Буџета Агенције за лијекове и медицинска средства БиХ.
- (12) Начин и висина обрачуна и исплата новчаних накнада предсједнику и члановима комисије примјењује се од ступања на снагу овог рјешења.
- (13) За реализацију овог рјешења задужује се Министарство финансија и трезора БиХ и Агенција за лијекове и медицинска средства БиХ.
- (14) Ступањем на снагу овог рјешења, престаје важити Одлука о висини новчане накнаде за рад Комисије за лијекове Агенције за лијекове и медицинска средства Босне и Херцеговине ("Службени гласник БИХ", бр. 57/2010).
- (15) Ово рјешење ступа на снагу даном доношења и објављује се у "Службеном гласнику БиХ".

Образложење

Поступајући у складу са прописима којима се уређује питање исплата накнада за рад предсједника и чланова, те секретара Комисије за лијекове Агенције овим рјешењем утврђена је висина за рад истих. Накнаде утврђене овим рјешењем исплаћују се на терет Буџета Агенције за лијекове и медицинска средства Босне и Херцеговине.

Како је на основу члана 39. став (3), (4) и (5) Закона о платама и накнадама у институцијама БиХ ("Службени гласник БиХ", бр. 50/08, 35/09, 75/09, 32/12, 42/12, 50/12, 32/13, 87/13, 75/15 и 88/15) предвиђено да предсједник и чланови, те секретар Комисије за лијекове Агенције немају право на накнаду за рад који обављају током радног времена, као и да мјесечна накнада предсједнику и члановима, те секретару Комисије за лијекове Агенције може износити максимално до висине основице за обрачун плата запосленима у институцијама Босне и Херцеговине, као и да укупна годишња накнада чланова Комисије за лијекове Агенције може износити до висине 12 мјесечних накнада утврђених овим законом, те се не може прекорачити ни учешћем у раду више истих или различитих тијела, одлучено је као у диспозитиву овог рјешења.

Број 10-02.3-9927-15/24 Директор
01. септембра 2025. године Мр. ph. **Наташа Грубиша**, с. р.

На основу члана 22. Закона о лијековима и медицинским средствима ("Службени гласник БиХ", број 58/08), директор Агенције за лијекове и медицинска средства БиХ donosi

РЈЕШЕЊЕ

О ВИСИНИ НОВЧАНЕ НАКНАДЕ ЗА РАД КОМИСИЈЕ ЗА ЛИЈЕКОВЕ АГЕНЦИЈЕ ЗА ЛИЈЕКОВЕ И МЕДИЦИНСКА СРЕДСТВА БиХ

- (1) Овим рјешењем утврђује се висина накнаде за рад Комисије за лијекове Агенције за лијекове и медицинска средства Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Комисија).
- (2) Новчана накнада за рад комисије исплаћује се мјесеечно.
- (3) Предсједник и чланови комисије немају право на накнаду за рад који обављају у току радног времена.
- (4) Мјесечна накнада за рад чланова комисије из става (1) овог рјешења утврђује се:

a) за предсједника комисије у износу од	400,00 KM
b) за остале чланове комисије у износу од	350,00 KM
c) за секретара комисије у износу од	250,00 KM

- (5) Накнада за рад исплаћује се за мјесец у којем је одржана сједница комисије, под условом да је члан комисије присуствовао сједници комисије, уз примјену ограничења прописаних чланом 39. ставови (3), (4) и (5) Закона о платама и накнадама у институцијама БиХ ("Службени гласник БиХ", бр. 50/08, 35/09, 75/09, 32/12, 42/12, 50/12, 32/13, 87/13, 75/15, 88/15, 16/16, 94/16, 72/17, 25/18, 32/20, 65/20 и 59/22).
- (6) Члан комисије остварује право на накнаду за рад, у складу са одредбама овог рјешења у периоду мандата на који је исти именован.
- (7) Члан комисије има право на накнаду трошкова превоза за дане када присуствује сједницама комисије изван мјеста пребивалишта, обрачунату на основу вриједности појединачне карте на релацији: мјесто пребивалишта члана комисије - мјесто одржавања сједнице комисије, утврђено линијским превозом.
- (8) Члан комисије нема право на накнаду из става (7) овог рјешења у случају када за долазак на сједнице комисије користе службено возило институције у којој има регулисан радно - правни статус.
- (9) Мјесечна накнада за рад у комисији из става (1) овог рјешења може износити максимално до висине основице за обрачун плаће запосленим у институцијама Босне и Херцеговине.
- (10) Укупна годишња накнада члану комисије из става (1) овог рјешења може износити максимално до висине 12 мјесечних накнада утврђених у ставу (9) овог члана и она се не може прекорачити ни учешћем у раду више и/или различитих радних тијела.
- (11) Накнаде утврђене одредбама овог рјешења исплаћују се на терет Буџета Агенције за лијекове и медицинска средства БиХ.
- (12) Начин и висина обрачуна и исплата новчаних накнада предсједнику и члановима комисије примјењује се од ступања на снагу овог рјешења.
- (13) За реализацију ове Одлуке задужује се Министарство финансија и трезора БиХ и Агенција за лијекове и медицинска средства БиХ.
- (14) Ступањем на снагу овог рјешења, престаје важити Одлука о висини новчане накнаде за рад Комисије за лијекове Агенције за лијекове и медицинска средства Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 57/2010).
- (15) Ово рјешење ступа на снагу даном доношења и објављује се у "Службеном гласнику БиХ".

Образложење

Поступајући у складу са прописима којима се уређује питање исплата накнада за рад предсједника и чланова, те секретара Комисије за лијекове Агенције овим рјешењем утврђена је висина за рад истих. Накнаде утврђене овим рјешењем исплаћују се на терет Буџета Агенције за лијекове и медицинска средства Босне и Херцеговине.

Kako je na osnovu člana 39. stav (3), (4) i (5) Zakona o platama i naknadama u institucijama BiH ("Službeni glasnik BiH", br. 50/08, 35/09, 75/09, 32/12, 42/12, 50/12, 32/13, 87/13, 75/15 i 88/15) predviđeno da predsjednik i članovi, te sekretar Komisije za lijekove Agencije nemaju pravo na naknadu za rad koji obavljaju tokom radnog vremena, kao i da mjesečna naknada predsjedniku i članovima, te sekretaru Komisije za lijekove Agencije može iznositi maksimalno do visine osnovice za obračun plata zaposlenima u institucijama Bosne i Hercegovine, kao i da ukupna godišnja naknada članova Komisije za lijekove Agencije može iznositi do visine 12 mjesečnih naknada utvrđenih ovim zakonom, te se ne može prekoračiti ni učešćem u radu više istih ili različitih tijela, odlučeno je kao u dispozitivu ovog rješenja.

Broj 10-02.3-9927-15/24
01. septembra 2025. godine

Direktor
Mr. ph. **Nataša Grubiša**, s. r.

Na osnovu članka 22. Zakona o lijekovima i medicinskim proizvodima ("Službeni glasnik BiH", broj 58/08), direktor Agencije za lijekove i medicinska sredstva BiH donosi

RJEŠENJE

O VISINI NOVČANE NAKNADE ZA RAD KOMISIJE ZA LIJEKOVE AGENCIJE ZA LIJEKOVE I MEDICINSKE PROIZVODE BiH

- Ovim rješenjem utvrđuje se visina naknade za rad Komisije za lijekove Agencije za lijekove i medicinske proizvode Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Komisija).
- Novčana naknada za rad komisije isplaćuje se mjesečno.
- Predsjedatelj i članovi komisije nemaju pravo na naknadu za rad koji obavljaju u tijeku radnog vremena.
- Mjesečna naknada za rad članova komisije iz stavka (1) ovog rješenja utvrđuje se:

a) za predsjedatelja komisije u iznosu od	400,00 KM
b) za ostale članove komisije u iznosu od	350,00 KM
c) za sekretara komisije u iznosu od	250,00 KM

- Naknada za rad isplaćuje se za mjesec u kojem je održana sjednica komisije, pod uvjetom da je član komisije prisustvovao sjednici komisije, uz primjenu ograničenja propisanih člankom 39. stavci (3), (4) i (5) Zakona o platama i naknadama u institucijama BiH ("Službeni glasnik BiH", br. 50/08, 35/09, 75/09, 32/12, 42/12, 50/12, 32/13, 87/13, 75/15, 88/15, 16/16, 94/16, 72/17, 25/18, 32/20, 65/20 i 59/22).
- Član komisije ostvaruje pravo na naknadu za rad, u skladu sa odredbama ovog rješenja u razdoblju mandata na koji je isti imenovan.
- Član komisije ima pravo na naknadu troškova prevoza za dane kada prisustvuje sjednicama komisije izvan mjesta prebivališta, obračunatu na temelju vrijednosti pojedinačne karte na relaciji: mjesto prebivališta člana komisije - mjesto održavanja sjednice komisije, utvrđeno linijskim prevozom.
- Član komisije nema pravo na naknadu iz stavka (7) ovog rješenja u slučaju kada za dolazak na sjednice komisije koristi službeno vozilo institucije u kojoj ima reguliran radno - pravni status.
- Mjesečna naknada za rad u komisiji iz stavka (1) ovog rješenja može iznositi maksimalno do visine osnovice za obračun plaće zaposlenim u institucijama Bosne i Hercegovine.
- Ukupna godišnja naknada članu komisije iz stavka (1) ovog rješenja može iznositi maksimalno do visine 12 mjesečnih naknada utvrđenih u stavku (9) ovog člana i ona se ne može prekoračiti ni učešćem u radu više i/ili različitih radnih tijela.

- Naknade utvrđene odredbama ovog rješenja isplaćuju se na teret Budžeta Agencije za lijekove i medicinske proizvode BiH.
- Način i visina obračuna i isplata novčanih naknada predsjedatelju i članovima komisije primjenjuje se od stupanja na snagu ovog rješenja.
- Za realizaciju ove Odluke zadužuje se Ministarstvo financija i trezora BiH i Agencija za lijekove i medicinske proizvode BiH.
- Stupanjem na snagu ovog rješenja, prestaje važiti Odluka o visini novčane naknade za rad Komisije za lijekove Agencije za lijekove i medicinske proizvode Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 57/2010).
- Ovo rješenje stupa na snagu danom donošenja i objavljuje se u "Službenom glasniku BiH".

Образложење

Postupajući u skladu sa propisima kojima se uređuje pitanje isplata naknada za rad predsjedatelja i članova, te sekretara Komisije za lijekove Agencije ovim rješenjem utvrđena je visina za rad istih. Naknade utvrđene ovim rješenjem isplaćuju se na teret Budžeta Agencije za lijekove i medicinske proizvode Bosne i Hercegovine.

Kako je na osnovu članka 39. stavci (3), (4) i (5) Zakona o plaćama i naknadama u institucijama BiH ("Službeni glasnik BiH", br. 50/08, 35/09, 75/09, 32/12, 42/12, 50/12, 32/13, 87/13, 75/15 i 88/15) predviđeno da predsjedatelj i članovi, te sekretar Komisije za lijekove Agencije nemaju pravo na naknadu za rad koji obavljaju tijekom radnog vremena, kao i da mjesečna naknada predsjedatelju i članovima, te sekretaru Komisije za lijekove Agencije može iznositi maksimalno do visine osnovice za obračun plaća zaposlenima u institucijama Bosne i Hercegovine, kao i da ukupna godišnja naknada članova Komisije za lijekove Agencije može iznositi do visine 12 mjesečnih naknada utvrđenih ovim zakonom, te se ne može prekoračiti ni učešćem u radu više istih ili različitih tijela, odlučeno je kao u dispozitivu ovog rješenja.

Broj 10-02.3-9927-15/24
01. rujna 2025. godine

Direktor
Mr. ph. **Nataša Grubiša**, v. r.

626

Na osnovu člana 22. Zakona o lijekovima i medicinskim sredstvima ("Službeni glasnik BiH", broj 58/08), direktor Agencije za lijekove i medicinska sredstva BiH donosi

RJEŠENJE

O VISINI NOVČANE NAKNADE ZA RAD KOMISIJE ZA MEDICINSKA SREDSTVA AGENCIJE ZA LIJEKOVE I MEDICINSKA SREDSTVA BiH

- Ovim rješenjem utvrđuje se visina naknade za rad Komisije za medicinska sredstva Agencije za lijekove i medicinska sredstva Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Komisija).
- Novčana naknada za rad komisije isplaćuje se mjesečno.
- Predsjedatelj i članovi komisije nemaju pravo na naknadu za rad koji obavljaju u toku radnog vremena.
- Mjesečna naknada za rad članova komisije iz stava (1) ovog rješenja utvrđuje se:

a) za predsjednika komisije u iznosu od	400,00 KM
b) za ostale članove komisije u iznosu od	350,00 KM
c) za sekretara komisije u iznosu od	250,00 KM

- (5) Накнада за рад исплаћује се за мјесец у којем је одржана сједница комисије, под условом да је члан комисије присуствовао сједници комисије, уз примјену ограничења прописаних чланом 39. ставови (3), (4) и (5) Закона о платама и накнадама у институцијама БиХ ("Службени гласник БиХ", бр. 50/08, 35/09, 75/09, 32/12, 42/12, 50/12, 32/13, 87/13, 75/15, 88/15, 16/16, 94/16, 72/17, 25/18, 32/20, 65/20 и 59/22).
- (6) Члан комисије остварује право на накнаду за рад, у складу са одредбама овог рјешења у периоду мандата на који је исти именован.
- (7) Члан комисије има право на накнаду трошкова превоза за дане када присуствује сједницама комисије изван мјеста пребивалишта, обрачунату на темељу вриједности појединачне карте на релацији: мјесто пребивалишта члана комисије - мјесто одржавања сједнице комисије, утврђеној линијским превозом.
- (8) Члан комисије нема право на накнаду из става (7) овог рјешења у случају када за долазак на сједнице комисије користи службено возило институције у којој има регулисан радно - правни статус.
- (9) Мјесечна накнада за рад у комисији из става (1) овог рјешења може износити максимално до висине основнице за обрачун плате запосленим у институцијама Босне и Херцеговине.
- (10) Укупна годишња накнада члану комисије из става (1) овог рјешења може износити максимално до висине 12 мјесечних накнада утврђених у ставу (9) овог члана и она се не може прекорачити ни учешћем у раду више и/или различитих радних тијела.
- (11) Накнаде утврђене одредбама овог рјешења исплаћују се на терет Буџета Агенције за лијекове и медицинска средства БиХ.
- (12) Начин и висина обрачуна и исплата новчаних накнада председнику и члановима комисије примјењује се од ступања на снагу овог рјешења.
- (13) За реализацију овог рјешења задужује се Министарство финансија и трезора БиХ и Агенција за лијекове и медицинска средства БиХ.
- (14) Ступањем на снагу овог рјешења, престаје важити Одлука о висини новчане накнаде за рад Комисије за медицинска средства Агенције за лијекове и медицинска средства Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 57/2010).
- (15) Ово рјешење ступа на снагу даном доношења и објављује се у "Службеном гласнику БиХ".

Образложење

Поступајући у складу са прописима којима се уређује питање исплата накнада за рад председника и чланова, те секретара Комисије за медицинска средства Агенције овим рјешењем утврђена је висина за рад истих. Накнаде утврђене овим рјешењем исплаћују се на терет Буџета Агенције за лијекове и медицинска средства Босне и Херцеговине.

Како је на основу члана 39. став (3), (4) и (5) Закона о платама и накнадама у институцијама БиХ ("Службени гласник БиХ", бр. 50/08, 35/09, 75/09, 32/12, 42/12, 50/12, 32/13, 87/13, 75/15 и 88/15) предвиђено да председници чланови, те секретар Комисије за медицинска средства Агенције немају право на накнаду за рад који обављају током радног времена, као и да мјесечна накнада председнику и члановима, те секретару Комисије за медицинска средства Агенције може износити максимално до висине основнице за обрачун плата запосленима у институцијама Босне и

Херцеговине, као и да укупна годишња накнада чланова Комисије за медицинска средства Агенције може износити до висине 12 мјесечних накнада утврђених овим законом, те се не може прекорачити ни учешћем у раду више истих или различитих тијела, одлучено је као у диспозитиву овог рјешења.

Број 10-02.3-9927-16/24

Директор

01. септембра 2025. године Мр. ph. **Наташа Грубиша**, с. р.

Na osnovu člana 22. Zakona o lijekovima i medicinskim sredstvima ("Službeni glasnik BiH", broj 58/08), direktor Agencije za lijekove i medicinska sredstva BiH donosi

RJEŠENJE

O VISINI NOVČANE NAKNADE ZA RAD KOMISIJE ZA MEDICINSKA SREDSTVA AGENCIJE ZA LIJEKOVE I MEDICINSKA SREDSTVA BiH

- (1) Ovim rješenjem utvrđuje se visina naknade za rad Komisije za medicinska sredstva Agencije za lijekove i medicinska sredstva Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Komisija).
- (2) Novčana naknada za rad komisije isplaćuje se mjesečno.
- (3) Predsjednik i članovi komisije nemaju pravo na naknadu za rad koji obavljaju u toku radnog vremena.
- (4) Mjesečna naknada za rad članova komisije iz stava (1) ovog rješenja utvrđuje se:

a) za predsjednika komisije u iznosu od	400,00 KM
b) za ostale članove komisije u iznosu od	350,00 KM
c) za sekretara komisije u iznosu od	250,00 KM

- (5) Naknada za rad isplaćuje se za mjesec u kojem je održana sjednica komisije, pod uslovom da je član komisije prisustvovao sjednici komisije, uz primjenu ograničenja propisanih članom 39. stavovi (3), (4) i (5) Zakona o platama i naknadama u institucijama BiH ("Službeni glasnik BiH", br. 50/08, 35/09, 75/09, 32/12, 42/12, 50/12, 32/13, 87/13, 75/15, 88/15, 16/16, 94/16, 72/17, 25/18, 32/20, 65/20 i 59/22).
- (6) Član komisije ostvaruje pravo na naknadu za rad, u skladu sa odredbama ovog rješenja u periodu mandata na koji je isti imenovan.
- (7) Član komisije ima pravo na naknadu troškova prevoza za dane kada prisustvuje sjednicama komisije izvan mjesta prebivališta, obračunatu na temelju vrijednosti pojedinačne karte na relaciji: mjesto prebivališta člana komisije - mjesto održavanja sjednice komisije, utvrđeno linijским превозом.
- (8) Član komisije nema pravo na naknadu iz stava (7) ovog rješenja u slučaju kada za dolazak na sjednice komisije koristi službeno vozilo institucije u kojoj ima regulisan radno - pravni status.
- (9) Mjesečna naknada za rad u komisiji iz stava (1) ovog rješenja može iznositi maksimalno do visine osnovice za obračun plaće zaposlenim u institucijama Bosne i Hercegovine.
- (10) Ukupna godišnja naknada članu komisije iz stava (1) ovog rješenja može iznositi maksimalno do visine 12 mjesečnih naknada utvrđenih u stavu (9) ovog rješenja i ona se ne može prekoračiti ni učešćem u radu više i/iii različitih radnih tijela.
- (11) Naknade utvrđene odredbama ovog rješenja isplaćuju se na teret Budžeta Agencije za lijekove i medicinska sredstva BiH.
- (12) Način i visina obračuna i isplata novčanih naknada predsjedniku i članovima komisije primjenjuje se od stupanja na snagu ovog rješenja.
- (13) Za realizaciju ovog rješenja zadužuje se Ministarstvo finansija i trezora BiH i Agencija za lijekove i medicinska sredstva BiH.

- (14) Stupanjem na snagu ovog rješenja, prestaje važiti Odluka o visini novčane naknade za rad Komisije za medicinska sredstva Agencije za lijekove i medicinska sredstva Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 57/2010).
- (15) Ovo rješenje stupa na snagu danom donošenja i objavljuje se u "Službenom glasniku BiH".

Образложење

Postupajući u skladu sa propisima kojima se uređuje pitanje isplata naknada za rad predsjednika i članova, te sekretara Komisije za medicinska sredstva Agencije ovim rješenjem utvrđena je visina za rad istih. Naknade utvrđene ovim rješenjem isplaćuju se na teret Budžeta Agencije za lijekove i medicinska sredstva Bosne i Hercegovine.

Kako je na osnovu člana 39. stavovi (3), (4) i (5) Zakona o platama i naknadama u institucijama BiH ("Službeni glasnik BiH", br. 50/08, 35/09, 75/09, 32/12, 42/12, 50/12, 32/13, 87/13, 75/15 i 88/15) predviđeno da predsjednik i članovi, te sekretar Komisije za medicinska sredstva Agencije nemaju pravo na naknadu za rad koji obavljaju tokom radnog vremena, kao i da mjesečna naknada predsjedniku i članovima, te sekretaru Komisije za medicinska sredstva Agencije može iznositi maksimalno do visine osnovice za obračun plata zaposlenima u institucijama Bosne i Hercegovine, kao i da ukupna godišnja naknada članova Komisije za medicinska sredstva Agencije može iznositi do visine 12 mjesečnih naknada utvrđenih ovim zakonom, te se ne može prekoračiti ni učešćem u radu više istih ili različitih tijela, odlučeno je kao u dispozitivu ovog rješenja.

Broj 10-02.3-9927-16/24
01. septembra 2025. godine

Direktor
Mr. ph. **Nataša Grubiša**, s. r.

Na osnovu članka 22. Zakona o lijekovima i medicinskim proizvodima ("Službeni glasnik BiH", broj 58/08), direktor Agencije za lijekove i medicinske proizvode BiH donosi

RJEŠENJE

O VISINI NOVČANE NAKNADE ZA RAD KOMISIJE ZA MEDICINSKE PROIZVODE AGENCIJE ZA LIJEKOVE I MEDICINSKE PROIZVODE BiH

- (1) Ovim rješenjem utvrđuje se visina naknade za rad Komisije za medicinske proizvode Agencije za lijekove i medicinska sredstva Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Komisija).
- (2) Novčana naknada za rad komisije isplaćuje se mjesečno.
- (3) Predsjedatelj i članovi komisije nemaju pravo na naknadu za rad koji obavljaju u tijeku radnog vremena.
- (4) Mjesečna naknada za rad članova komisije iz stavka (1) ovog rješenja utvrđuje se:

a) za predsjedatelja komisije u iznosu od	400,00 KM
b) za ostale članove komisije u iznosu od	350,00 KM
c) za sekretara komisije u iznosu od	250,00 KM

- (5) Naknada za rad isplaćuje se za mjesec u kojem je održana sjednica komisije, pod uvjetom da je član komisije prisustvovao sjednici komisije, uz primjenu ograničenja propisanih člankom 39. stavci (3), (4) i (5) Zakona o plaćama i naknadama u institucijama BiH ("Službeni glasnik BiH", br. 50/08, 35/09, 75/09, 32/12, 42/12, 50/12, 32/13, 87/13, 75/15, 88/15, 16/16., 94/16, 72/17, 25/18, 32/20, 65/20 i 59/22).
- (6) Član komisije ostvaruje pravo na naknadu za rad, u skladu sa odredbama ovog rješenja u razdoblju mandata na koji je isti imenovan.

- (7) Član komisije ima pravo na naknadu troškova prevoza za dane kada prisustvuje sjednicama komisije izvan mjesta prebivališta, obračunatu na temelju vrijednosti pojedinačne karte na relaciji: mjesto prebivališta člana komisije - mjesto održavanja sjednice komisije, utvrđeno linijskim prevozom.
- (8) Član komisije nema pravo na naknadu iz stavka (7) ovog rješenja u slučaju kad za dolazak na sjednice komisije koristi službeno vozilo institucije u kojoj ima reguliran radno - pravni status.
- (9) Mjesečna naknada za rad u komisiji iz stavka (1) ovog rješenja može iznositi maksimalno do visine osnovice za obračun plaće zaposlenim u institucijama Bosne i Hercegovine.
- (10) Ukupna godišnja naknada članu komisije iz stavka (1) ovog rješenja može iznositi maksimalno do visine 12 mjesečnih naknada utvrđenih u stavku (9) ovog rješenja i ona se ne može prekoračiti ni učešćem u radu više i/ili različitih radnih tijela.
- (11) Naknade utvrđene odredbama ovog rješenja isplaćuju se na teret Budžeta Agencije za lijekove i medicinske proizvode BiH.
- (12) Način i visina obračuna i isplata novčanih naknada predsjedatelju i članovima komisije primjenjuje se od stupanja na snagu ovog rješenja.
- (13) Za realizaciju ovog rješenja zadužuje se Ministarstvo financija i trezora BiH i Agencija za lijekove i medicinske proizvode BiH.
- (14) Stupanjem na snagu ovog rješenja, prestaje važiti Odluka o visini novčane naknade za rad Komisije za medicinske proizvode Agencije za lijekove i medicinska sredstva Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 57/2010).
- (15) Ovo rješenje stupa na snagu danom donošenja i objavljuje se u "Službenom glasniku BiH".

Образложење

Postupajući u skladu sa propisima kojima se uređuje pitanje isplata naknada za rad predsjedatelja i članova, te sekretara Komisije za medicinske proizvode Agencije ovim rješenjem utvrđena je visina za rad istih. Naknade utvrđene ovim rješenjem isplaćuju se na teret Budžeta Agencije za lijekove i medicinske proizvode Bosne i Hercegovine.

Kako je na osnovu članka 39. stavci (3), (4) i (5) Zakona o platama i naknadama u institucijama BiH ("Službeni glasnik BiH", br. 50/08, 35/09, 75/09, 32/12, 42/12, 50/12, 32/13, 87/13, 75/15 i 88/15) predviđeno da predsjedatelj i članovi, te sekretar Komisije za medicinske proizvode Agencije nemaju pravo na naknadu za rad koji obavljaju tijekom radnog vremena, kao i da mjesečna naknada predsjedatelju i članovima, te sekretaru Komisije za medicinske proizvode Agencije može iznositi maksimalno do visine osnovice za obračun plaća zaposlenima u institucijama Bosne i Hercegovine, kao i da ukupna godišnja naknada članova Komisije za medicinske proizvode Agencije može iznositi do visine 12 mjesečnih naknada utvrđenih ovim zakonom, te se ne može prekoračiti ni učešćem u radu više istih ili različitih tijela, odlučeno je kao u dispozitivu ovog rješenja.

Broj 10-02.3-9927-16/24
01. rujna 2025. godine

Direktor
Mr. ph. **Nataša Grubiša**, v. r.

ГРАНИЧНА ПОЛИЦИЈА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

627

На основу члана 61. став (2) Закона о управи ("Службени гласник БиХ", број 32/02 и 102/09), члана 15. Закона о Граничној полицији БиХ ("Службени гласник БиХ", бр. 50/04, 27/07, 59/09) и члана 82. став (4) тачка а) Закона о граничној контроли ("Службени гласник БиХ", број 7/25), директор Граничне полиције Босне и Херцеговине доноси

ПРАВИЛНИК

О ПОГРАНИЧНИМ ПРОПУСНИЦАМА

ПОГЛАВЉЕ I - ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

(Предмет правилника)

- (1) Овим правилником уређују се услови и поступак приликом подношења захтјева и издавања пограничне пропуснице од стране надлежних органа БиХ у складу са споразумима о пограничном промету које је Босна и Херцеговина (у даљем тексту: БиХ) закључила са сусједним државама (у даљем тексту: споразум), начин и рокови за одлучивање по захтјеву, пријава нестанка, оштећења, крађе или уништења пограничне пропуснице, поступак замјене, одузимања и поништења пограничне пропуснице, престанка важења, изглед и садржај пограничне пропуснице, начин и услови издавања дозволе за једнократни прелазак државне границе, врста, садржај и рокови чувања података у евиденцијама и друга питања у вези са овим процедурама.
- (2) Овим правилником врши се усклађивање с одредбама:
 - а) Уредбе Вијећа (ЕЗ) бр. 1931/2006 Европског парламента и Вијећа од 20. децембра 2006. године о утврђивању правила о пограничном промету на вањским копненим границама држава чланица те о измјени одредаба Шенгенске конвенције,
 - б) Уредбе Вијећа (ЕЗ) бр. 1030/2002 од 13. јуна 2002. године о утврђивању јединственог обрасца боравањских дозвола за држављане трећих земаља укључујући измјене и допуне извршене Уредбом Вијећа (ЕЗ) бр. 380/2008 од 18. априла 2008. године и Уредбом (ЕУ) 2017/1954 Европског парламента и Вијећа од 25. октобра 2017. године,
 - ц) Уредбе Вијећа (ЕЗ) бр. 2252/2004 од 13. децембра 2004. године о стандардима за безбједносна обиљежја и биометријске податке у путним исправама које издају државе чланице.
- (3) Навођење одредби уредби из става (2) овог члана врши се искључиво у сврху праћења и информисања о преузимању правне течевине ЕУ у законодавство Босне и Херцеговине.

Члан 2.

(Употреба израза у мушком и женском роду)

Изрази који су у овом Правилнику ради прегледности дати само у једном граматичком роду, без дискриминације се односе и на мушки и женски род.

Члан 3.

(Дефиниције)

Поједини изрази кориштени у овом Правилнику имају сљедеће значење:

- а) **Погранична пропусница БиХ** представља исправу која се становницима пограничног подручја друге уговорне стране споразума издаје од стране Граничне полиције Босне и Херцеговине (у даљем тексту ГП БиХ) са роком важења

прописаним споразумом, која омогућава прелазак границе између БиХ и сусједних држава на граничним прелазима за међународни саобраћај, граничним прелазима за међународни саобраћај, као и прелазним мјестима који су уписани у пограничну пропусницу, а ради уласка и боравка у пограничном подручју у временском периоду који је утврђен споразумом;

- б) **Погранично подручје** обухвата подручје које се протеже на простору уз државну границу у дубини територија БиХ и сусједне државе у складу са споразумом;
- ц) **Подносилац захтјева** за издавање пограничне пропуснице је становник пограничног подручја који у складу са одредбама споразума има право на подношење и поднесе захтјев за издавање пограничне пропуснице БиХ;
- д) **Повезница** представља исправу издату од стране надлежног органа или други документ на основу којег се може недвојбено закључити постојање оправдане потребе за улазак и боравак унутар пограничног подручја БиХ, уколико другачије није одређено споразумом.

ПОГЛАВЉЕ II - ПОДНОШЕЊЕ ЗАХТЈЕВА, ОДЛУЧИВАЊЕ, ИЗДАВАЊЕ И ИЗРАДА ПОГРАНИЧНЕ ПРОПУСНИЦЕ

Члан 4.

(Подношење захтјева)

- (1) Право на подношење захтјева за издавање пограничне пропуснице БиХ (у даљем тексту: захтјев) имају становници пограничног подручја у складу са споразумом.
- (2) Захтјев се подноси лично у сједишту мјесно надлежне Јединице ГП БиХ на прописаном обрасцу из прилога 1. овог правилника.
- (3) Изузетно, у складу са Споразумом о пограничном промету са Републиком Хрватском, захтјев се може поднијети и дипломатско-конзуларном представништву БиХ, које је исти обавезно доставити ГП БиХ.
- (4) Захтјев се подноси мјесно надлежној Јединици ГП БиХ сваким радним даном у току редовног радног времена.
- (5) Дипломатско-конзуларном представништву БиХ захтјев се подноси у вријеме одређено за обављање конзуларних послова.
- (6) Захтјев заприма полицијски службеник Јединице ГП БиХ из члана 6. овог Правилника (у даљем тексту полицијски службеник) у оквиру чије мјесне надлежности се налазе гранични прелазни погранични и међународни саобраћај, односно прелазна мјеста и погранично подручје за које подносилац захтјева подноси захтјев за издавање пограничне пропуснице.
- (7) У случају мјесне ненадлежности Јединице ГП БиХ, полицијски службеник ГП БиХ ће подносиоца упутити на подношење захтјева мјесно надлежној Јединици ГП БиХ.
- (8) У случају када се гранични прелазни погранични и међународни саобраћај, односно прелазна мјеста и погранично подручје за које подносилац захтјева тражи издавање пограничне пропуснице или приложи доказе о постојању економске, социјалне, породичне или друге повезнице, налазе у оквиру мјесне надлежности двије или више Јединица ГП БиХ, надлежном се сматра она Јединица ГП БиХ у чијој надлежности је гранични прелаз или прелазно мјесто које је подносилац као прво навео свом у захтјеву.

- (9) Надлежна Јединица ГП БиХ из става (2) овог члана дужна је осигурати просторије у којима ће се вршити зајимање и обрада захтјева.
- (10) У поступку подношења захтјева малољетника до шеснаест (16) година заступаће оба родитеља, а малољетника без родитеља, као и лице лишено пословне способности по правоснажној судској одлуци, заступаће старатељ одређен одлуком надлежног органа.
- (11) Изузетно од одредби из претходног става захтјев се може поднијети уз присуство само једног родитеља ако се докаже немогућност присуства другог родитеља због постојања неког од следећих разлога:
- ако се један од родитеља води као нестала особа или је умро,
 - ако је један од родитеља непознатог пребивалишта или боравишта,
 - ако је једном од родитеља, одлуком суда додијељено старатељство над дјететом, осим у случају када истом одлуком суда издавање путне исправе или другог документа условљено сагласношћу оба родитеља.
- (12) Изглед и садржај захтјева из става (2) овог члана дат је у Прилогу број 1. овог Правилника и чини његов саставни дио.

Члан 5.

(Обавезна документација уз захтјев)

- (1) Уз захтјев за издавање пограничне пропуснице подносилац захтјева обавезно прилаже следеће документе:
- даје на увид важећу путну исправу у складу са споразумом и чланом 7. овог Правилника, а уз захтјев прилаже овјерену копију путне исправе,
 - документ којим се доказује оправдана потреба за редовним преласком државне границе под условима пограничног режима који представља повезницу наведену у члану 3. став (1) тачка д) овог Правилника, који није старији од шест (6) мјесеци, рачунајући од датума подношења захтјева,
 - документ којим се доказује пребивалиште или боравиште у пограничном подручју у складу са споразумом на основу ког се издаје пропусница у трајању одређеном тим споразумом, који није старији од тридесет (30) дана, рачунајући од дана подношења захтјева,
 - доказ о извршеној уплати трошкова на име издавања пограничне пропуснице у висини одређеној од стране надлежног органа.
- (2) Полицијски службеник који зајима захтјев ослободити ће подносиоца захтјева обавезе прилагања докумената наведеног у ставу (1) тачка ц) овог члана у случајевима предвиђеним споразумом, уз претходну сагласност командира Јединице ГП БиХ која води поступак издавања.
- (3) Изузетно од одредби става (1) тачка д) овог члана подносилац захтјева може бити ослобођен плаћања трошкова издавања пограничне пропуснице и достављања одговарајућег доказа о уплати у случајевима који су предвиђени споразумом и овим Правилником.

Члан 6.

(Одређивање полицијског службеника за зајимање и обраду захтјева за издавање или зајмену пограничне пропуснице)

- (1) Командир Јединице ГП БиХ одлуком одређује полицијског службеника или више њих који су

овлашћени за вођење поступка издавања и зајмене пограничних пропусница, што укључује зајимање захтјева, кореспонденцију са подносиоцем захтјева, обраду и одлучивање по захтјеву, издавање пограничне пропуснице, уручивање пропуснице, те све друге административне и техничке послове везане за издавање пограничних пропусница.

- (2) Полицијски службеници из става (1) овог члана морају бити обучени за вођење поступка издавања и зајмене пограничних пропусница, укључујући и рад на апликацији за унос података и издавање пограничних пропусница (у даљем тексту: апликација).

Члан 7.

(Важећа путна исправа)

Важећом путном исправом у смислу члана 5. став (1) тачка а) овог Правилника сматрају се важећи пасош или лична карта који је издат подносиоцу захтјева и омогућава му прелазак државне границе у складу са важећим прописима БиХ.

Члан 8.

(Зајимање захтјева, унос у апликацију и аквизиција података)

- (1) Полицијски службеник из члана 6. овог Правилника (у даљем тексту: полицијски службеник) приликом зајимања захтјева проверава да ли је исти потпун и поднесен од стране особе на чије име гласи, односно друге особе као овлашћеног подносиоца.
- (2) У случају да захтјев није уредан или нису приложени сви прописани документи, подносилац се упућује да захтјев одмах допуни или да у року од 15 дана захтјев допуни прилагањем недостајуће документације из члана 5. став (1) овог Правилника или отклони недостатке.
- (3) У случају да захтјев не буде допуњен, исти ће се по истеку рока рјешењем одбити као неуредан.
- (4) Након зајимања уредног захтјева или након његовог комплетирања, полицијски службеник уноси податаке из захтјева у апликацију, потом врши штампање попуњеног електронског обрасца захтјева са јединственим серијским бројем, који потписује подносилац захтјева, а полицијски службеник улаже у спис предмета.
- (5) Полицијски службеник ће, поред уноса података из захтјева у апликацију, извршити електронску аквизицију следећих индивидуалних карактеристика подносиоца захтјева:
- фотографије подносиоца захтјева,
 - својеручног потписа подносиоца захтјева,
 - отиска прстију руку подносиоца захтјева, уколико је то прописано споразумом.
- (6) Изузетно од одредби претходног става, потпис и отисак прста се не узимају за особе млађе од шест (6) година.

Члан 9.

(Фотографија)

- (1) Фотографисање подносиоца захтјева се врши дигиталном камером путем апликације.
- (2) Фотографија мора испуњавати следеће услове:
- лице треба да заузима 70-80% површине фотографије,
 - треба да приказује цијело лице које није покривено косом или одјевним предметом,
 - треба бити изоштрена и јасна,
 - треба приказивати лице које гледа и окренуто је директно у камеру,
 - треба да приказује природне тонове коже,

- ф) треба имати одговарајућу јачину свјетлости и контраст,
- г) треба да приказује отворене и јасно видљиве очи без косе преко њих,
- х) треба да се јасно виде обје ивице лица,
- и) треба бити снимљена са равном свијетло обојеном позадином,
- ј) треба бити снимљена при универзалном освјетљењу без сјенки или одблеска блица на лицу и без црвених очију,
- к) треба јасно приказати очи, без одсјаја блица на диоптријским наочарама и без обојених сочива.

Члан 10.

(Узимање отисака прстију)

- (1) Узимање отиска прстију руку врши се скенером за отиске прстију на додир путем апликације и подразумијева узимање отиска лијевог и десног кажипрста и лијевог и десног палца.
- (2) Ако подносилац захтјева нема кажипрст или палац, односно оба прста, узима се отисак наредног прста и то редоследом палац, кажипрст, средњи прст, домали, мали прст.
- (3) У случају из става (2) или уколико лице које подноси захтјев нема једне, односно обје руке, на полеђини захтјева за издавање пограничне пропуснице, полицијски службеник уписује податак са којих прстију су узети отисци, односно да узимање отиска није могуће, што потврђује својим потписом.

Члан 11.

(Потпис)

- (1) Узимање потписа подносиоца захтјева се врши помоћу уређаја за узимање потписа путем апликације.
- (2) Потпис мора бити читак и јасан, са пуним именом и презименом подносиоца захтјева.
- (3) Ако је подносилац захтјева неписмен или узимање потписа није могуће из других објективних разлога, на обрасцу пограничне пропуснице мјесто за потпис остаје празно, а полицијски службеник на полеђини захтјева наводи разлоге немогућности узимања потписа, што потврђује својим потписом.

Члан 12.

(Потврда о подношењу захтјева)

- (1) Након заprimљеног уредног захтјева, полицијски службеник издаје подносиоцу захтјева потврду о подношењу захтјева коју је подносилац дужан чувати до преузимања пограничне пропуснице или рјешења којим је захтјев за издавање пограничне пропуснице одбијен.
- (2) Потврда се предаје полицијском службенику приликом преузимања пограничне пропуснице или рјешења којим је захтјев за издавање пограничне пропуснице одбијен.
- (3) Изглед и садржај потврде из става (2) овог члана дат је у прилогу број 2. овог Правилника и чини његов саставни дио.

Члан 13.

(Провјера испуњавања услова)

- (1) У поступку обраде захтјева за издавање пограничне пропуснице полицијски службеник је дужан потпуно и правилно утврдити све чињенице у вези са испуњавањем услова за доношење законите и правилне одлуке о одобрењу или одбијању захтјева за издавање пограничне пропуснице у складу са споразумом.
- (2) Полицијски службеник је приликом обраде захтјева обавезан извршити провјеру сваког подносиоца захтјева у Регистру одређених странаца (у даљем тексту: РОС) и

- базама података путем информационог система ГП БиХ, осим за лица која су млађа од дванаест година.
- (3) Извјештаји о резултатима извршених провјера у базама података се улажу у спис предмета.

Члан 14.

(Рок за одлучивање по захтјеву)

Мјесно надлежна Јединица ГП БиХ је обавезна одлучити по захтјеву за издавање пограничне пропуснице у року од тридесет (30) дана од дана комплетирања захтјева, док у посебно сложеним случајевима тај рок може бити продужен за додатних тридесет (30) дана.

Члан 15.

(Одобрење захтјева за изразу пограничне пропуснице)

- (1) Подносиоцу захтјева за којег се утврди да није регистрован у базама података са важећом мјером забране уласка и боравка на територији БиХ или другим мјерама које представљају оправдану сметњу за његов улазак и боравак, као и да испуњава и друге услове предвиђене споразумом, одобрити ће се захтјев за издавање пограничне пропуснице.
- (2) Одобравање захтјева врши полицијски службеник мјесно надлежне Јединице ГП БиХ који обрађује предмет уз обавезу давања сагласности од стране командира Јединице ГП БиХ.
- (3) Одобравање се документује забиљешком полицијског службеника и командира на обрасцу захтјева које се потврђује својеручним потписима и печатом Јединице ГП БиХ.
- (4) Послије формалног одобравања захтјева на начин прописан ставом (2) и (3) овог члана, полицијски службеник врши електронско одобравање захтјева путем апликације, након чега се подаци о захтјеву аутоматски прослеђују Агенцији за идентификационе документе, евиденцију и размјену података Босне и Херцеговине (у даљем тексту: ИДДЕЕА) која врши персонализацију и изразу пограничних пропусница БиХ.
- (5) Уколико се захтјев подноси путем надлежног ДКП-а БиХ, одобрење захтјева се врши на начин како је то прописано овим Правилником од стране мјесно надлежне Јединице ГП БиХ којој се претходно доставља комплетан спис.

Члан 16.

(Одбијање захтјева за издавање пограничне пропуснице)

- (1) Захтјев за издавање пограничне пропуснице неће бити одобрен у случају када се приликом обраде захтјева утврди да исти садржи следеће формалне или материјалне недостатке:
 - а) ако су у захтјеву и прилозима наведени нетачни или непотпуни подаци,
 - б) ако се уз захтјев не достави сва потребна документација предвиђена споразумом и Правилником,
 - ц) ако подносилац захтјева повезником не доказује оправдану потребу за улазак и боравак унутар пограничног подручја БиХ у смислу економске, социјалне, породичне или друге везе прописане споразумом,
 - д) ако подносилац захтјева представља пријетњу за јавни поредак, унутрашњу безбједност, јавно здравство или међународне односе БиХ,
 - е) ако подносилац захтјева има важећу мјеру забране уласка или боравка у БиХ или другу мјеру која представља оправдану сметњу за његов улазак и боравак у БиХ,

- ф) ако подносилац захтјева нема право на издавање пограничне пропуснице у складу са споразумом,
 - г) ако подносилац захтјева одбије електронску аквизицију индивидуалних карактеристика прописану чланом 8. став (5) овог Правилника.
- (2) Одбијање захтјева врши мјесно надлежна Јединица ГП БиХ издавањем рјешења које се уручује подносиоцу захтјева.

Члан 17.
(Право жалбе)

- (1) Против рјешења којим се одбија захтјев за издавање пограничне пропуснице подносилац захтјева има право жалбе Министарству безбједности БиХ у року од петнаест (15) дана од дана уручења рјешења.
- (2) Подносилац захтјева има право жалбе и кад првостепени орган није у одређеном року донио одлуку о његовом захтјеву, односно не донесе рјешење у поступку по службеној дужности.
- (3) Жалба се подноси путем првостепеног органа уз прилагање доказа о уплаћеној административној такси у складу са Законом о административним таксама.
- (4) Против рјешења донесеног у другом степену жалба није допуштена и може се покренути управни спор пред Судом БиХ.

Члан 18.
(Образац пограничне пропуснице)

- (1) Погранична пропусница се израђује у форми картице формата ИД 1 прописаног документом ИЦАО 9303 МРТД.
- (2) Образац пограничне пропуснице садржи минимално сљедеће карактеристике и заштитне елементе:
- а) основни материјал обрасца је поликарбонат или синтетички полимер једнаког квалитета који омогућава трајање минимално 10 година,
 - б) основни материјал картице је оптички неутралан,
 - ц) образац садржи меморијски медиј у форми РФИД бесконтактног чипа за похрану података у складу са ИСО и ИЦАО нормама,
 - д) сигурносна позадинска штампа обрасца која се састоји од линија, микро текста или других уникатних облика,
 - е) ултраљубичаста флуоресцентна штампа дијела мотива обрасца на предњој и задњој страници,
 - ф) оптички варијабилни елементи у форми холограма или других једнаковриједних технологија,
 - г) секундарна фотографија носиоца,
 - х) утискивање/ембосинг површинских мотива на обрасцу,
 - и) мотиви штампани оптички варијабилном бојом на обрасцу,
 - ј) тактилни мотиви на предњој страни обрасца,
 - к) офсет позадинска штампа са дуга ефектом,
 - л) персонализација обрасца се врши ласерским гравирањем или другом једнаковриједном сигурном технологијом.
- (3) Набавку и чување не персонализованих образаца пограничних пропусница врши ИДДЕЕА.
- (4) Изглед и садржај обрасца пограничне пропуснице приказан је у Прилогу број 3. овог Правилника и чини његов саставни дио.

Члан 19.
(Израда, персонализација и достављање пограничних пропусница)

- (1) Израду и персонализацију образаца пограничних пропусница врши ИДДЕЕА на основу података

достављених од стране Јединица ГП БиХ путем апликације.

- (2) Персонализоване пограничне пропуснице се од стране ИДДЕЕА-е допремају у Главну канцеларију ГП БиХ гдје се уз помоћ читача Бар кода врши електронско загревање пакета пограничних пропусница.
- (3) Након загревања, пакети пограничних пропусница се достављају у Теренске канцеларије, а потом из Теренских канцеларија у надлежне Јединице ГП БиХ.
- (4) Свака примопредаја пакета пограничних пропусница између организационих јединица ГП БиХ мора се записнички документовати.

Члан 20.
(Уручивање пограничних пропусница)

- (1) Персонализована погранична пропусница се уручује подносиоцу захтјева сваким радним даном у току редовног радног времена у Јединици ГП БиХ која је извршила одобравање издавања пограничне пропуснице.
- (2) Персонализована погранична пропусница се уручује уз потпис примаоца који је том приликом дужан предати потврду о поднесеном захтјеву из члан 12. овог Правилника.
- (3) Полицијски службеник је прије уручења пограничне пропуснице, обавезан пропусницу копирати и копију пропуснице уложити у спис.

Члан 21.
(Спис предмета)

- (1) По сваком поднесеном захтјеву полицијски службеник формира и води спис предмета.
- (2) Спис предмета садржи сљедеће документе:
- а) захтјев за издавање пограничне пропуснице,
 - б) електронски испис захтјева из апликације,
 - ц) потврде које се штампају из апликације наведене у овом Правилнику,
 - д) документ или више њих који представља повезницу којом се доказује оправдана потреба за бравком у пограничном подручју,
 - е) примјерак уплатнице којом се доказује да је уплаћена такса за издавање пограничне пропуснице уколико подносилац није ослобођен плаћања таксе,
 - ф) доказ о пребивалишту у пограничном подручју у складу са споразумом,
 - г) рјешење којим се одбија захтјев за издавање пограничне пропуснице у случају да је захтјев одбијен,
 - х) доказ о извршеној провјери у РОС-у,
 - и) доказ о извршеним провјерама у другим базама података,
 - ј) копију издате пограничне пропуснице,
 - к) потврду о одузетој, изгубљеној, украденој, уништеној или оштећеној пограничној пропусници уколико је иста одузета, изгубљена, украдена, уништена или оштећена,
 - л) поништена погранична пропусница, односно службена забиљешка у којој се наводи да је поништена пропусница по захтјеву подносиоца предата носиоцу.
- (3) Спис предмета се чува 5 година од престанка важења пограничне пропуснице.

ПОГЛАВЉЕ III - ПРИЈАВА НЕСТАНКА, ОШТЕЋЕЊА, КРАЂЕ ИЛИ УНИШТЕЊА ПОГРАНИЧНЕ ПРОПУСНИЦЕ**Члан 22.**

(Обавеза пријављивања нестанка, оштећења, крађе или уништења пограничне пропуснице)

- (1) Носилац пограничне пропуснице који је исту изгубио, или му је иста нестала, оштећена, украдена, уништена или је на било који други начин остао без ње, дужан је да ту чињеницу без одлагања лично пријави надлежној Јединици ГП БиХ.
- (2) У поступку пријављивања из става (1) овога члана, малолетника до шеснаест (16) година заступа родитељ, а малолетника без законског заступника, као и лице лишено пословне способности по правоснажној судској одлуци, заступа старатељ одређен одлуком надлежног органа.

Члан 23.

(Потврда о пријави нестанка, оштећења, крађе или уништења пограничне пропуснице)

- (1) Полицијски службеник заприма пријаву о нестанку, оштећењу, крађи, уништењу или на било који други начин останку без пограничне пропуснице која је пријављена од стране носиоца или његовог заступника.
- (2) Надлежна Јединица ГП БиХ лицу које пријави нестанак оштећење, крађу, губитак или на други начин останак без пограничне пропуснице, одмах издати потврду.
- (3) Потврда служи као доказ да је лице пријавило нестанак, оштећење, губитак или крађу пограничне пропуснице код надлежне Јединице ГП БиХ.
- (4) Лице уз предочавање потврде из става (2) овог члана, може уз личну карту или пасош несметано прећи државну границу са циљем повратка у мјесто пребивалишта у пограничном подручју.
- (5) Потврда из става (2) овог члана издаје се на обрасцу из Прилога број 4. овог Правилника и чини његов саставни дио.

Члан 24.

(Оглашавање неважећом)

- (1) Носилац пограничне пропуснице који је исту изгубио, или му је иста нестала, оштећена, украдена, уништена или је на било који други начин остао без ње, дужан је огласити је неважећом у "Службеном гласнику БиХ".
- (2) Поступак оглашавања неважећом, покреће носилац пограничне пропуснице у року од осам (8) дана од дана пријављивања и издавања потврде из члана 22. овог Правилника.
- (3) Надлежна Јединица ГП БиХ након предочавања доказа о оглашавању неважећом пограничне пропуснице у "Службеном гласнику БиХ", у року од осам (8) дана од дана предочавања доказа доноси рјешење о проглашавању исте неважећом.
- (4) Уколико носилац пограничне пропуснице у року од 30 дана од дана издавања потврде о пријави нестанка оштећења, крађе, губитка или на други начин останка без пограничне пропуснице надлежној Јединици ГП БиХ не достави доказ о оглашавању неважећом пограничне пропуснице, Јединица ГП БиХ ће по службеној дужности донијети рјешење о проглашавању пограничне пропуснице неважећом.
- (5) На рјешења из става (3) и (4) овог члана дозвољено је право жалбе у року од 15 дана од дана уручења рјешења на начин прописан у члану 17. овог Правилника
- (6) Јединица ГП БиХ ће по коначности и правоснажности рјешења о поништењу пограничне пропуснице

извршити ажурирање статуса важења пограничне пропуснице у апликацији.

ПОГЛАВЉЕ IV - ПОСТУПАК ЗАМЈЕНЕ И ПРЕСТАНАК ВАЖЕЊА ПОГРАНИЧНЕ ПРОПУСНИЦЕ**Члан 25.**

(Замјена пограничне пропуснице)

- (1) Погранична пропусница подлијеже обавезној замјени у случајевима:
 - а) ако је у пограничној пропусници дошло до промјене података о носиоцу,
 - б) ако је податак у пограничној пропусници нетачан или погрешно уписан,
 - ц) ако је изглед носиоца пограничне пропуснице толико измијењен да више не одговара фотографији на истој,
 - д) ако је погранична пропусница оштећена или уништена или из других разлога подаци у истој или бесконтактном чипу нису читљиви у мјери да иста не може служити својој сврси.
- (2) Погранична пропусница може се замијенити ако је истекао рок њеног важења или рок важења истиче у року од 60 дана од дана подношења захтјева за замјену.

Члан 26.

(Рокови за подношење захтјева)

- (1) У случајевима предвиђеним у члану 25. став (1) овог Правилника носилац пограничне пропуснице подноси захтјев за замјену исте у року од 15 (петнаест) дана од настанка разлога за њену замјену.
- (2) Ако надлежна Јединица ГП БиХ утврди да је пограничну пропусницу потребно замијенити из разлога предвиђених у члану 25. став (1) овог Правилника, а њен носилац није у складу са ставом (1) овог члана поднио захтјев за замјену, рјешењем одређује рок у којем је носилац пограничне пропуснице обавезан да поднесе захтјев за замјену.
- (3) Рок из става (2) овог члана не може бити дужи од петнаест (15) дана од дана када су утврђени разлози за обавезну замјену пограничне пропуснице.

Члан 27.

(Покретање поступка замјене)

Поступак замјене пограничне пропуснице покреће се на захтјев носиоца или по службеној дужности у случајевима предвиђеним чланом 25. овог Правилника.

Члан 28.

(Поступак замјене)

- (1) Поступак замјене пограничне пропуснице из члана 25. став (1) тачка а), ц) и д) и става (2) овог Правилника, врши се на начин и по процедури прописаној члановима од 4. до 20. овог Правилника.
- (2) Поступак замјене пограничне пропуснице из члана 25. став (1) тачка б) покреће се и води по службеној дужности од стране органа издавања одмах по сазнању о насталој грешци, на начин да се доноси закључак о исправци грешке на основу ког се врши исправка података у прописаној евиденцији и израђује нова погранична пропусница без обавезе плаћања накнаде трошкова израде пропуснице.

Члан 29.

(Престанак важења)

- (1) Погранична пропусница престаје да важи истеком рока важења.
- (2) Изузетно од става (1) овог члана уколико носилац пограничне пропуснице не поднесе захтјев за замјену

исте у случајевима из члана 25. став (1) у роковима предвиђеним чланом 26. став (1) и (2) овог Правилника, погранична пропусница се поништава рјешењем Јединице ГП БиХ која је издала пропусницу.

- (3) Против рјешења којим се погранична пропусница поништава, носилац исте има право жалбе Министарству безбједности БиХ у року од петнаест (15) дана од дана уручења рјешења.
- (4) Уз жалбу се обавезно прилаже доказ о уплаћеној административној такси у складу са Законом о административним таксама.
- (5) Јединица ГП БиХ ће по коначности и правоснажности рјешења из става (2) овог члана, извршити ажурирање статуса важења пограничне пропуснице у апликацији.
- (5) Против рјешења донесеног у другом степену жалба није допуштена и може се покренути управни спор пред Судом БиХ.

Члан 30.

(Физичко поништавање неважеће пограничне пропуснице)

- (1) Замијењена погранична пропусница физички се поништава бушењем пограничне пропуснице у предјелу фотографије и броја пограничне пропуснице, након чега се иста одлаже у спис или предаје носиоцу што се констатује службеном забиљешком.
- (2) У случају да је погранична пропусница физички предата носиоцу, копија пропуснице са видљивим физичким поништењем бушењем се одлаже у спис.

ПОГЛАВЉЕ V - ОДУЗИМАЊЕ ПОГРАНИЧНЕ ПРОПУСНИЦЕ

Члан 31.

(Злоупотреба и одузимање пограничне пропуснице)

- (1) У случају постојања основане сумње да је почињена повреда правила пограничног режима успостављеног споразумом и злоупотребе пограничне пропуснице од стране њеног носиоца, Јединица ГП БиХ ће пограничну пропусницу привремено одузети од носиоца који је извршио повреду, уз издавање потврде о привременом одузимању, те покренути поступак санкционисања починиоца.
- (2) У случају да је повреда правила пограничног режима успостављеног споразумом повезана са извршењем кривичног дјела или прекршаја везаног за прелазак државне границе, носилац пограничне пропуснице БиХ који је правоснажно оглашен кривим због чињења таквог кривичног дјела или прекршаја, губи право на издавање нове пограничне пропуснице у трајању од двије године од дана правоснажности одлуке о прекршајној или кривичној одговорности, уколико другачије није прописано споразумом.
- (3) Јединица ГП БиХ ће по службеној дужности у случајевима из става (2) овог члана донијети рјешење о одузимању и проглашавању пограничне пропуснице неважећом, те мјери губитка права на издавање нове пограничне пропуснице.
- (4) На рјешења из става (3) овог члана дозвољено је право жалбе у року од 15 дана од дана уручења рјешења на начин прописан у члану 17. овог Правилника.
- (5) Одузета погранична пропусница се одлаже у спис.
- (6) Јединица ГП БиХ ће по коначности и правоснажности рјешења из става (3) овог члана, извршити ажурирање статуса важења пограничне пропуснице у апликацији.
- (7) Уколико је повреду из става (1) и (2) овог члана починило лице које посједује пограничну пропусницу друге државе, иста се службеним путем уз документацију о повреди пограничног режима доставља

органу државе издавања, уколико није другачије одређено споразумом или законом, који даље води поступак преиспитивања основа за посједовање и издавање пограничне пропуснице.

- (8) Јединица ГП БиХ обавјештава надлежни орган друге уговорне стране о сваком случају злоупотребе пограничне пропуснице.

ПОГЛАВЉЕ VI - ДОЗВОЛЕ ЗА ЈЕДНОКРАТНИ ПРЕЛАЗАК ДРЖАВНЕ ГРАНИЦЕ

Члан 32.

(Начин и услови издавања)

- (1) Дозвола за једнократни прелазак државне границе (У даљем тексту: дозвола) се издаје у изнимним случајевима на граничном прелазу за погранични саобраћај и служи за прелазак државне границе у складу са споразумом.
- (2) Дозвола се може користити за прелазак државне границе само уз важећу путну исправу из члана 7. овог Правилника.
- (3) Захтјев за издавање дозволе подноси се на граничним прелазу за погранични саобраћај.
- (4) Прије одлучивања о захтјеву за издавање дозволе из става (1) овог члана полицијски службеник ће извршити провјеру подносиоца захтјева као и провјеру путне исправе у расположивим базама података у циљу утврђивања испуњености општих и посебних услова за прелазак државне границе.
- (5) Подносилац захтјева мора оправдати изузетан разлог преласка државне границе преко граничног прелазу за погранични саобраћај.
- (6) Оправданост разлога из става (5) овог члана цијени полицијски службеник распоређен на обављање послова и задатака вође тима на граничном прелазу за погранични саобраћај, при чему нарочито узима у обзир разлоге хуманитарне природе, безбједност, озбиљне професионалне разлоге као и друге разлоге личне природе.
- (7) Након што утврди оправданост разлога за издавање дозволе за једнократни прелазак државне границе полицијски службеник из става (6) овог члана ће издати дозволу на прописаном обрасцу.
- (8) Дозвола се издаје у два истовјетна примјерка од којих се један уручује подносиоцу захтјева и овјерава улазним штамбиљем.
- (9) Полицијски службеник неће издати дозволу за једнократни прелазак државне границе у случају када подносилац захтјева не испуњава неки од услова за издавање наведених у овом члану или споразуму те ће у том случају подносиоцу захтјева издати рјешење о одбијању уласка у БиХ.
- (10) Захтјев из става (3) овог члана издаје се на обрасцу из Прилога број 5. овог Правилника и чини његов саставни дио.
- (11) Дозвола из става (8) овог члана издаје се на обрасцу из Прилога број 6. овог Правилника и чини његов саставни дио.

ПОГЛАВЉЕ VII - ЕВИДЕНЦИЈЕ

Члан 33.

(Врсте евиденција)

- (1) Надлежна Јединица ГП БиХ у циљу електронског евидентирања поднесених захтјева за издавање пограничне пропуснице води евиденцију под називом Евиденција о примљеним захтјевима и издатим пограничним пропусницама, која се води у електронској форми и саставни је дио апликације.

- (2) Надлежна Јединица ГП БиХ води евиденцију за примљених захтјева за издавање и замјену пограничних пропусница која се назива Евиденција примљених захтјева за издавање и замјену пограничних пропусница, и води се у писаној форми.
- (3) Надлежна Јединица ГП БиХ води евиденцију о издатим дозволама за једнократни прелазак државне границе која се назива Евиденција издатих дозвола за једнократни прелазак државне границе, која се води у писаној форми.
- (4) Надлежна Јединица ГП БиХ води евиденцију о злоупотребама пограничних пропусница из члана 31. овог Правилника у писаној форми.

Члан 34.

(Начин вођења евиденција)

- (1) Подносилац захтјева даје сагласност да се његови лични подаци похрањују и обрађују у евиденцијама.
- (2) Евиденција из члана 33. став (1) се води у електронској форми и садржи сљедеће податке:
 - а) редни број,
 - б) датум пријема захтјева,
 - ц) име и презиме подносиоца захтјева и име једног од родитеља,
 - д) дан, мјесец и година рођења,
 - е) серијски број пограничне пропуснице,
 - ф) име и презиме полицијског службеника који врши обраду података,
 - г) рубрика "Напомена" у коју се уписују битне појединости које нису обухваћене претходно наведеним подацима.
- (3) Евиденција из члана 33. став (2) се води у форми укоричене књиге са табелом која садржи сљедеће:
 - а) редни број,
 - б) датум пријема захтјева,
 - ц) име и презиме подносиоца захтјева и име једног од родитеља,
 - д) дан, мјесец и година рођења,
 - е) серијски број пограничне пропуснице,
 - ф) име и презиме полицијског службеника који врши обраду података,
 - г) рубрика "Напомена" у коју се уписују битне појединости које нису обухваћене претходно наведеним подацима.
- (4) Евиденција из члана 33. став (3) се води у форми укоричене књиге са табелом која садржи сљедеће:
 - а) редни број,
 - б) датум пријема захтјева,
 - ц) име и презиме подносиоца захтјева и име једног од родитеља,
 - д) дан, мјесец и година рођења,
 - е) број дозволе за једнократни прелазак,
 - ф) име и презиме полицијског службеника који је издао дозволу за једнократни прелазак,

- г) рубрика "Напомена" у коју се уписују битне појединости које нису обухваћене претходно наведеним подацима.
- (5) Евиденција из члана 33. став (4) се води у форми укоричене књиге са табелом која садржи сљедеће:
 - а) редни број,
 - б) датум уноса податка,
 - ц) име и презиме лица које је злоупотребило пограничну пропусницу,
 - д) датум рођења,
 - е) број пограничне пропуснице која је злоупотребљена,
 - ф) правна квалификација злоупотребе,
 - г) опис начина злоупотребе,
 - ф) рубрика "Напомена" у коју се уписују битне појединости које нису обухваћене претходно наведеним подацима.

Члан 35.

(Рокови чувања евиденција)

- (1) Подаци у електронској евиденцији из члана 34. став (1) овог Правилника чувају се 10 година од дана истека важности пограничне пропуснице или њеног поништења.
- (2) Укоричене књиге евиденција из члана 34. став (2), (3) и (4) овог Правилника закључују се и овјеравају на крају сваке календарске године и чувају десет (10) година.

Члан 36.

(Администратор система и контакт тачка)

ГП БиХ ће одредити администратора система и апликације који ће обављати функцију контакт тачке за хитне провере статуса пограничних пропусница од стране надлежних органа потписница споразума.

ПОГЛАВЉЕ VII - ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 37.

(Престанак важења ранијих прописа)

- (1) Ступањем на снагу овог Правилника престаје да важи Правилник о пограничним пропусницама број 17-07-02-3-2174/15 од 09.06.2015. године ("Службени гласник БиХ", број 51/15).
- (2) Захтјеви за издавање и замјену пограничних пропусница поднијети прије ступања на снагу овог Правилника, рјешавају се у складу са Правилником о пограничним пропусницама број 17-07-02-3-2174/15 од 09.06.2015. године ("Службени гласник БиХ", број 51/15).

Члан 38.

(Ступање на снагу)

Правилник ступа на снагу осам (8) дана од дана објаве у "Службеном гласнику БиХ".

Број 17-07-1-02-1-8061/25
29. августа 2025. године

Директор
Главни генерални
инспектор полиције
Мирко Купрешаковић, с. р.

Прилог 1.

ЗАХТЈЕВ
за издавање пограничне пропуснице

Напомена: Образац попуњавати читко.
За тачност података одговара подносилац захтјева.

ТЕРЕНСКИ УРЕД _____ ЈЕДИНИЦА ГРАНИЧНЕ ПОЛИЦИЈЕ _____

*ДИПЛОМАТСКА МИСИЈА / КОНЗУЛАРНО ПРЕДСТАВНИШТВО _____

1. Подаци о подносиоцу захтјева (особа која подноси захтјев за издавање пограничне пропуснице за малолетну или особу лишену пословне способности уноси податке о малолетној или пословно неспособној особи):

Презиме (рођено презиме): _____

Име: _____

Дан, мјесец и година рођења: _____ пол: _____

Мјесто и држава рођења: _____

Држављанство: _____

Брачно стање: _____

**Занимање: _____

Путна исправа (врста, број, ко је издао, гдје је издата, датум издавања, рок важења):

Мјесто пребивалишта и адреса становања: _____

Називи граничних прелаза за погранични саобраћај и/или прелазних мјеста за које се тражи издавање пограничне пропуснице:

2. Изјава подносиоца захтјева:

- Пристајем да се сви лични подаци који се наводе у овом обрасцу могу прослједити на провјеру надлежним тијелима Босне и Херцеговине и _____ у сврху одлучивања о овом захтјеву. Ти подаци могу бити похрањени у базама података доступним надлежним тијелима Босне и Херцеговине.
- Изјављујем да су сви подаци које сам навео/ла у овом обрасцу истинити и тачни. Свјестан/на сам да било која нетачна изјава или нетачни подаци могу довести до тога да захтјев буде одбијен, или до поништења већ издате пограничне пропуснице, те такође због тога могу бити кривично одговоран/на према закону Босне и Херцеговине и _____.
- Свјестан/на сам обавезе поштовања прописа Босне и Херцеговине за вријеме боравка на њеном подручју.

- Свјестан/на сам да погранична пропусница није важећа за цијело подручје Босне и Херцеговине већ само за погранично подручје дефинисано Споразумом (насеља уписана у пограничну пропусницу) и за прекидни боравак до 30 дана.
- Свјестан/на сам да злоупотреба пограничног режима подлијеже кажњавању како је одређено законом Босне и Херцеговине и _____.

3. Подаци о законском заступнику уколико захтјев подноси законски заступник (родитељ или старатељ):

а) Презиме (рођено презиме): _____

Име: _____

Сродство: _____

б) Презиме (рођено презиме): _____

Име: _____

Сродство: _____

Датум и мјесто подношења захтјева _____

ПОДНОСИЛАЦ ЗАХТЈЕВА

(својеручни потпис)

4. Попуњава службена особа која је запримила захтјев:

путна исправа

повезница – документ који доказује оправдану потребу за редовно прелажење заједничке државне границе

документ који доказује пребивалиште/боравиште у пограничном подручју

Рег. број: _____ Прилози: _____

Износ наплаћене таксе: _____ Ослобођен/а од таксе (основа): _____

Идентитет и држављанство утврђено: _____

Исход поступка по захтјеву: _____

Потпис службене особе и печат: _____

5. Подаци о особи која је преузела пограничну пропусницу:

Презиме _____ (рођено презиме): _____ Име: _____

Датум рођења: _____ Држављанство: _____

Држава, мјесто и адреса пребивалишта _____

6. Попуњава службена особа прије уручења пограничне пропуснице:

Датум издавања: _____ Важи до: _____ Серијски број: _____

Потпис службене особе која је уручила
пограничну пропусницу_____
Датум уручења_____
Потпис службене особе која је
ријешила захтјев

Потпис особе која је преузела пограничну пропусницу: _____

Прилог 2.

Босна и Херцеговина
Министарство сигурности
Гранична полиција



Босна и Херцеговина
Министарство безбједности
Гранична полиција

ТЕРЕНСКА КАНЦЕЛАРИЈА ГРАНИЧНЕ ПОЛИЦИЈЕ _____/ЈЕДИНИЦА ГРАНИЧНЕ ПОЛИЦИЈЕ



ПОТВРДА

о подношењу захтјева за издавање пограничне пропуснице

Број Г-.....

Презиме (рођено презиме): _____

Име: _____

Дан, мјесец и година рођења: _____

Држављанство: _____

Број путне исправе: _____

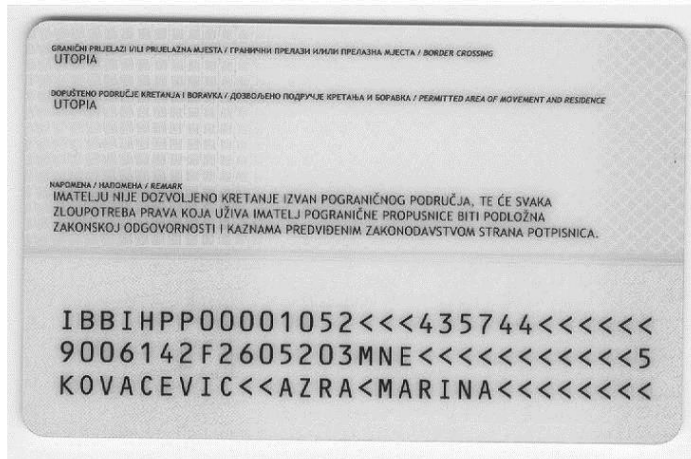
Датум подношења захтјева: _____

Потпис полицијског службеника који је запримио захтјев

Напомена: Потврду чувати до преузимања пограничне пропуснице, односно рјешења којим се одбија захтјев за издавање пограничне пропуснице.

Прилог 3

Изглед и садржај обрасца пограничне пропуснице:



Прилог 4.

Босна и Херцеговина
Министарство сигурности
Гранична полиција



Босна и Херцеговина
Министарство безбједности
Гранична полиција

ТЕРЕНСКА КАНЦЕЛАРИЈА ГРАНИЧНЕ ПОЛИЦИЈЕ _____ /ЈЕДИНИЦА ГРАНИЧНЕ ПОЛИЦИЈЕ

Број: _____

Датум: _____

ПОТВРДА

о пријави губљења, нестанка, оштећења, крађе, уништења или на други
начин останка без пограничне пропуснице

Којом се потврђује да је доле наведено лице дана _____ у _____ часова
пријавило губљење, нестанак, оштећење, крађу, уништењу или на други начин останак без
пограничне пропуснице БиХ.

Подаци о пријавиоцу:

Име (име оца) и презиме: _____

Држава, мјесто и датум рођења: _____

Држављанство: _____

Држава издавања, врста и број путне исправе: _____

Подаци о пограничној пропусници:

Име и презиме носиоца пограничне пропуснице _____

Мјесто и датум рођења носиоца пограничне пропуснице _____

Број пограничне пропуснице: _____

Уз предочавање ове потврде носилац горе наведене пограничне пропуснице може уз важећу
путну исправу прећи државну границу преко граничног прелаза за погранични саобраћај, са
циљем повратка у своје мјесто пребивалишта.

Носилац пограничне пропуснице који је исту изгубио, или му је иста нестала, оштећена,
украдена, уништена или је на било који други начин остао без ње, дужан је огласити је
неважећом у Службеном гласнику БиХ у року од осам (8) дана од дана издавања ове потврде.

КОМАНДИР

Прилог 5.

Босна и Херцеговина
Министарство сигурности
Гранична полиција



Босна и Херцеговина
Министарство безбједности
Гранична полиција

ЗАХТЈЕВ

за издавање дозволе за једнократни прелазак заједничке државне границе

Јединица ГП БИХ _____ Гранични прелаз за погранични саобраћај:

Подаци о подносиоцу захтјева:

Име и презиме: _____

Датум и мјесто рођења: _____

Пребивалиште: _____

Носилац путне исправе (врста и број): _____

Разлог за прелазак државне границе и издавање дозволе за једнократни прелазак:

_____ (навести разлоге)

Намјеровано вријеме боравка у пограничном подручју Босне и Херцеговине

од _____ до _____

Мјесто и датум подношења: _____

ПОДНОСИЛАЦ ЗАХТЈЕВА

Na osnovu člana 61. stav (2) Zakona o upravi ("Službeni glasnik BiH", broj 32/02 i 102/09), člana 15. Zakona o Graničnoj policiji BiH ("Službeni glasnik BiH", br. 50/04, 27/07, 59/09) i člana 82. stav (4) tačka a) Zakona o graničnoj kontroli ("Službeni glasnik BiH", broj 7/25), direktor Granične policije Bosne i Hercegovine donosi

PRAVILNIK O POGRANIČNIM PROPUSNICAMA

POGLAVLJE I - OPĆE ODREDBE

Član 1.

(Predmet pravilnika)

- (1) Ovim pravilnikom uređuju se uslovi i postupak prilikom podnošenja zahtjeva i izdavanja pogranične propusnice od strane nadležnih organa BiH u skladu sa sporazumima o pograničnom prometu koje je Bosna i Hercegovina (u daljem tekstu: BiH) zaključila sa susjednim državama (u daljem tekstu: sporazum), način i rokovi za odlučivanje po zahtjevu, prijava nestanka, oštećenja, krađe ili uništenja pogranične propusnice, postupak zamjene, oduzimanja i poništenja pogranične propusnice, prestanka važenja, izgled i sadržaj pogranične propusnice, način i uslovi izdavanja dozvole za jednokratni prelazak državne granice, vrsta, sadržaj i rokovi čuvanja podataka u evidencijama i druga pitanja u vezi sa ovim procedurama.
- (2) Ovim pravilnikom vrši se usklađivanje s odredbama:
 - a) Uredbe Vijeća (EZ) br. 1931/2006 Evropskog parlamenta i Vijeća od 20. decembra 2006. godine o utvrđivanju pravila o pograničnom prometu na vanjskim kopnenim granicama država članica te o izmjeni odredaba Schengenske konvencije,
 - b) Uredbe Vijeća (EZ) br. 1030/2002 od 13. juna 2002. godine o utvrđivanju jedinstvenog obrasca boravišnih dozvola za državljane trećih zemalja uključujući izmjene i dopune izvršene Uredbom Vijeća (EZ) br. 380/2008 od 18. aprila 2008. godine i Uredbom (EU) 2017/1954 Evropskog parlamenta i Vijeća od 25. oktobra 2017. godine,
 - c) Uredbe Vijeća (EZ) br. 2252/2004 od 13. decembra 2004. godine o standardima za sigurnosna obilježja i biometrijske podatke u putovnicama i putnim ispravama koje izdaju države članice.
- (3) Navođenje odredbi uredbi iz stava (2) ovog člana vrši se isključivo u svrhu praćenja i informisanja o preuzimanju pravne tečevine EU u zakonodavstvo Bosne i Hercegovine.

Član 2.

(Upotreba izraza u muškom i ženskom rodu)

Izrazi koji su u ovom Pravilniku radi preglednosti dati samo u jednom gramatičkom rodu, bez diskriminacije se odnose i na muški i ženski rod.

Član 3.

(Definicije)

Pojedini izrazi korišteni u ovom Pravilniku imaju sljedeće značenje:

- a) **Pogranična propusnica BiH** predstavlja ispravu koja se stanovnicima pograničnog područja druge ugovorne strane sporazuma izdaje od strane Granične policije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu GP BiH) sa rokom važenja propisanim sporazumom, koja omogućava prelazak granice između BiH i susjednih država na graničnim prelazima za pogranični saobraćaj, graničnim prelazima za međunarodni saobraćaj, kao i prelaznim mjestima koji su upisani u pograničnu propusnicu, a radi ulaska i boravka u

pograničnom području u vremenskom periodu koji je utvrđen sporazumom;

- b) **Pogranično područje** obuhvata područje koje se proteže na prostoru uz državnu granicu u dubini teritorija BiH i susjedne države u skladu sa sporazumom;
- c) **Podnosilac zahtjeva** za izdavanje pogranične propusnice je stanovnik pograničnog područja koji u skladu sa odredbama sporazuma ima pravo na podnošenje i podnese zahtjev za izdavanje pogranične propusnice BiH;
- d) **Poveznica** predstavlja ispravu izdatu od strane nadležnog organa ili drugi dokument na osnovu kojeg se može nedvojbeno zaključiti postojanje opravdane potrebe za ulazak i boravak unutar pograničnog područja BiH, ukoliko drugačije nije određeno sporazumom.

POGLAVLJE II - PODNOŠENJE ZAHTJEVA, ODLUČIVANJE, IZDAVANJE I IZRADA POGRANIČNE PROPUSNICE

Član 4.

(Podnošenje zahtjeva)

- (1) Pravo na podnošenje zahtjeva za izdavanje pogranične propusnice BiH (u daljem tekstu: zahtjev) imaju stanovnici pograničnog područja u skladu sa sporazumom.
- (2) Zahtjev se podnosi lično u sjedištu mjesno nadležne Jedinice GP BiH na propisanom obrascu iz priloga 1. ovog pravilnika.
- (3) Izuzetno, u skladu sa Sporazumom o pograničnom prometu sa Republikom Hrvatskom, zahtjev se može podnijeti i diplomatsko-konzularnom predstavništvu BiH, koje je isti obavezno dostaviti GP BiH.
- (4) Zahtjev se podnosi mjesno nadležnoj Jedinici GP BiH svakim radnim danom u toku redovnog radnog vremena.
- (5) Diplomatsko-konzularnom predstavništvu BiH zahtjev se podnosi u vrijeme određeno za obavljanje konzularnih poslova.
- (6) Zahtjev zaprima policijski službenik Jedinice GP BiH iz člana 6. ovog Pravilnika (u daljem tekstu policijski službenik) u okviru čije mjesne nadležnosti se nalaze granični prelazi za pogranični i međunarodni saobraćaj, odnosno prelazna mjesta i pogranično područje za koje podnosilac zahtjeva podnosi zahtjev za izdavanje pogranične propusnice.
- (7) U slučaju mjesne nenadležnosti Jedinice GP BiH, policijski službenik GP BiH će podnosioca uputiti na podnošenje zahtjeva mjesno nadležnoj Jedinici GP BiH.
- (8) U slučaju kada se granični prelazi za pogranični i međunarodni saobraćaj, odnosno prelazna mjesta i pogranično područje za koje podnosilac zahtjeva traži izdavanje pogranične propusnice ili priloži dokaze o postojanju ekonomske, socijalne, porodične ili druge poveznice, nalaze u okviru mjesne nadležnosti dvije ili više Jedinica GP BiH, nadležnom se smatra ona Jedinica GP BiH u čijoj nadležnosti je granični prelaz ili prelazno mjesto koje je podnosilac kao prvo naveo svom u zahtjevu.
- (9) Nadležna Jedinica GP BiH iz stava (2) ovog člana dužna je osigurati prostorije u kojima će se vršiti zaprimanje i obrada zahtjeva.
- (10) U postupku podnošenja zahtjeva maloljetnika do šesnaest (16) godina zastupaće oba roditelja, a maloljetnika bez roditelja, kao i lice lišeno poslovne sposobnosti po pravosnažnoj sudskoj odluci, zastupaće staratelj određen odlukom nadležnog organa.

- (11) Izuzetno od odredbi iz prethodnog stava zahtjev se može podnijeti uz prisustvo samo jednog roditelja ako se dokaže nemogućnost prisustva drugog roditelja zbog postojanja nekog od sljedećih razloga:
- ako se jedan od roditelja vodi kao nestala osoba ili je umro,
 - ako je jedan od roditelja nepoznatog prebivališta ili boravišta,
 - ako je jednom od roditelja, odlukom suda dodijeljeno starateljstvo nad djetetom, osim u slučaju kada istom odlukom suda izdavanje putne isprave ili drugog dokumenta uslovljeno saglasnošću oba roditelja.
- (12) Izgled i sadržaj zahtjeva iz stava (2) ovog člana dat je u Prilogu broj 1. ovog Pravilnika i čini njegov sastavni dio.

Član 5.

(Obavezna dokumentacija uz zahtjev)

- Uz zahtjev za izdavanje pogranične propusnice podnosilac zahtjeva obavezno prilaže sljedeće dokumente:
 - daje na uvid važeću putnu ispravu u skladu sa sporazumom i članom 7. ovog Pravilnika, a uz zahtjev prilaže ovjerenu kopiju putne isprave,
 - dokument kojim se dokazuje opravdana potreba za redovnim prelaskom državne granice pod uslovima pograničnog režima koji predstavlja poveznicu navedenu u članu 3. stav (1) tačka d) ovog Pravilnika, koji nije stariji od šest (6) mjeseci, računajući od datuma podnošenja zahtjeva,
 - dokument kojim se dokazuje prebivalište ili boravište u pograničnom području u skladu sa sporazumom na osnovu kog se izdaje propusnica u trajanju određenom tim sporazumom, koji nije stariji od trideset (30) dana, računajući od dana podnošenja zahtjeva,
 - dokaz o izvršenoj uplati troškova na ime izdavanja pogranične propusnice u visini određenoj od strane nadležnog organa.
- Policijski službenik koji zaprima zahtjev osloboditi će podnosioca zahtjeva obaveze prilaganja dokumenata navedenog u stavu (1) tačka c) ovog člana u slučajevima predviđenim sporazumom, uz prethodnu saglasnost komandira Jedinice GP BiH koja vodi postupak izdavanja.
- Izuzetno od odredbi stava (1) tačka d) ovog člana podnosilac zahtjeva može biti oslobođen plaćanja troškova izdavanja pogranične propusnice i dostavljanja odgovarajućeg dokaza o uplati u slučajevima koji su predviđeni sporazumom i ovim Pravilnikom.

Član 6.

(Određivanje policijskog službenika za zaprimanje i obradu zahtjeva za izdavanje ili zamjenu pogranične propusnice)

- Komandir Jedinice GP BiH odlukom određuje policijskog službenika ili više njih koji su ovlašćeni za vođenje postupka izdavanja i zamjene pograničnih propusnica, što uključuje zaprimanje zahtjeva, korespondenciju sa podnosiocem zahtjeva, obradu i odlučivanje po zahtjevu, izdavanje pogranične propusnice, uručivanje propusnice, te sve druge administrativne i tehničke poslove vezane za izdavanje pograničnih propusnica.
- Policijski službenici iz stava (1) ovog člana moraju biti obučeni za vođenje postupka izdavanja i zamjene pograničnih propusnica, uključujući i rad na aplikaciji za unos podataka i izdavanje pograničnih propusnica (u daljem tekstu: aplikacija).

Član 7.

(Važeća putna isprava)

- Važećom putnom ispravom u smislu člana 5. stav (1) tačka a) ovog Pravilnika smatraju se važeći pasoš ili lična karta koji je

izdat podnosiocu zahtjeva i omogućava mu prelazak državne granice u skladu sa važećim propisima BiH.

Član 8.

(Zaprimanje zahtjeva, unos u aplikaciju i akvizicija podataka)

- Policijski službenik iz člana 6. ovog Pravilnika (u daljem tekstu: policijski službenik) prilikom zaprimanja zahtjeva provjerava da li je isti potpun i podnesen od strane osobe na čije ime glasi, odnosno druge osobe kao ovlaštenog podnosioca.
- U slučaju da zahtjev nije uredan ili nisu priloženi svi propisani dokumenti, podnosilac se upućuje da zahtjev odmah dopuni ili da u roku od 15 dana zahtjev dopuni prilaganjem nedostajuće dokumentacije iz člana 5. stav (1) ovog Pravilnika ili otkloni nedostatke.
- U slučaju da zahtjev ne bude dopunjen, isti će se po isteku roka rješenjem odbiti kao neuređan.
- Nakon zaprimanja urednog zahtjeva ili nakon njegovog kompletiranja, policijski službenik unosi podatke iz zahtjeva u aplikaciju, potom vrši štampanje popunjenog elektronskog obrasca zahtjeva sa jedinstvenim serijskim brojem, koji potpisuje podnosilac zahtjeva, a policijski službenik ulaže u spis predmeta.
- Policijski službenik će, pored unosa podataka iz zahtjeva u aplikaciju, izvršiti elektronsku akviziciju sljedećih individualnih karakteristika podnosioca zahtjeva:
 - fotografije podnosioca zahtjeva,
 - svojeručnog potpisa podnosioca zahtjeva,
 - otiska prstiju ruku podnosioca zahtjeva, ukoliko je to propisano sporazumom.
- Izuzetno od odredbi prethodnog stava, potpis i otisak prsta se ne uzimaju za osobe mlađe od šest (6) godina.

Član 9.

(Fotografija)

- Fotografisanje podnosioca zahtjeva se vrši digitalnom kamerom putem aplikacije.
- Fotografija mora ispunjavati sljedeće uslove:
 - lice treba da zauzima 70-80% površine fotografije,
 - treba da prikazuje cijelo lice koje nije pokriveno kosom ili odjevnim predmetom,
 - treba biti izoštrana i jasna,
 - treba prikazivati lice koje gleda i okrenuto je direktno u kameru,
 - treba da prikazuje prirodne tonove kože,
 - treba imati odgovarajuću jačinu svjetlosti i kontrast,
 - treba da prikazuje otvorene i jasno vidljive oči bez kose preko njih,
 - treba da se jasno vide obje ivice lica,
 - treba biti snimljena sa ravnom svijetlo obojenom pozadinom,
 - treba biti snimljena pri univerzalnom osvjetljenju bez sjenki ili odbljeska blica na licu i bez crvenih očiju,
 - treba jasno prikazati oči, bez odsjaja blica na dioptrijskim naočarama i bez obojenih sočiva.

Član 10.

(Uzimanje otisaka prstiju)

- Uzimanje otiska prstiju ruku vrši se skenerom za otiske prstiju na dodir putem aplikacije i podrazumijeva uzimanje otiska lijevog i desnog kažiprsta i lijevog i desnog palca.
- Ako podnosilac zahtjeva nema kažiprst ili palac, odnosno oba prsta, uzima se otisak narednog prsta i to redosljedom palca, kažiprsta, srednji prst, domali, mali prst.
- U slučaju iz stava (2) ili ukoliko lice koje podnosi zahtjev nema jedne, odnosno obje ruke, na poleđini zahtjeva za izdavanje pogranične propusnice, policijski službenik

upisuje podatak sa kojih prstiju su uzeti otisci, odnosno da uzimanje otiska nije moguće, što potvrđuje svojim potpisom.

Član 11.

(Potpis)

- (1) Uzimanje potpisa podnosioca zahtjeva se vrši pomoću uređaja za uzimanje potpisa putem aplikacije.
- (2) Potpis mora biti čitak i jasan, sa punim imenom i prezimenom podnosioca zahtjeva.
- (3) Ako je podnosilac zahtjeva nepismen ili uzimanje potpisa nije moguće iz drugih objektivnih razloga, na obrascu pogranične propusnice mjesto za potpis ostaje prazno, a policijski službenik na poleđini zahtjeva navodi razloge nemogućnosti uzimanja potpisa, što potvrđuje svojim potpisom.

Član 12.

(Potvrda o podnošenju zahtjeva)

- (1) Nakon zaprimljenog urednog zahtjeva, policijski službenik izdaje podnosiocu zahtjeva potvrdu o podnošenju zahtjeva koju je podnosilac dužan čuvati do preuzimanja pogranične propusnice ili rješenja kojim je zahtjev za izdavanje pogranične propusnice odbijen.
- (2) Potvrda se predaje policijskom službeniku prilikom preuzimanja pogranične propusnice ili rješenja kojim je zahtjev za izdavanje pogranične propusnice odbijen.
- (3) Izgled i sadržaj potvrde iz stava (2) ovog člana dat je u prilogu broj 2. ovog Pravilnika i čini njegov sastavni dio.

Član 13.

(Provjera ispunjavanja uslova)

- (1) U postupku obrade zahtjeva za izdavanje pogranične propusnice policijski službenik je dužan potpuno i pravilno utvrditi sve činjenice u vezi sa ispunjavanjem uslova za donošenje zakonite i pravilne odluke o odobrenju ili odbijanju zahtjeva za izdavanje pogranične propusnice u skladu sa sporazumom.
- (2) Policijski službenik je prilikom obrade zahtjeva obavezan izvršiti provjeru svakog podnosioca zahtjeva u Registru određenih stranaca (u daljem tekstu: ROS) i bazama podataka putem informacionog sistema GP BiH, osim za lica koja su mlađa od dvanaest godina.
- (3) Izvještaji o rezultatima izvršenih provjera u bazama podataka se ulažu u spis predmeta.

Član 14.

(Rok za odlučivanje po zahtjevu)

Mjesno nadležna Jedinica GP BiH je obavezna odlučiti po zahtjevu za izdavanje pogranične propusnice u roku od trideset (30) dana od dana kompletiranja zahtjeva, dok u posebno složenim slučajevima taj rok može biti produžen za dodatnih trideset (30) dana.

Član 15.

(Odobrenje zahtjeva za izradu pogranične propusnice)

- (1) Podnosiocu zahtjeva za kojeg se utvrdi da nije registrovan u bazama podataka sa važećom mjerom zabrane ulaska i boravka na teritoriji BiH ili drugim mjerama koje predstavljaju opravdanu smetnju za njegov ulazak i boravak, kao i da ispunjava i druge uslove predviđene sporazumom, odobriti će se zahtjev za izdavanje pogranične propusnice.
- (2) Odobranje zahtjeva vrši policijski službenik mjesno nadležne Jedinice GP BiH koji obrađuje predmet uz obavezu davanja saglasnosti od strane komandira Jedinice GP BiH.
- (3) Odobranje se dokumentuje zabilješkom policijskog službenika i komandira na obrascu zahtjeva koje se potvrđuje svojeručnim potpisima i pečatom Jedinice GP BiH.

- (4) Poslije formalnog odobravanja zahtjeva na način propisan stavom (2) i (3) ovog člana, policijski službenik vrši elektronsko odobranje zahtjeva putem aplikacije, nakon čega se podaci o zahtjevu automatski prosleđuju Agenciji za identifikacione dokumente, evidenciju i razmjenu podataka Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: IDDEEA) koja vrši personalizaciju i izradu pograničnih propusnica BiH.
- (5) Ukoliko se zahtjev podnosi putem nadležnog DKP-a BiH, odobrenje zahtjeva se vrši na način kako je to propisano ovim Pravilnikom od strane mjesno nadležne Jedinice GP BiH kojoj se prethodno dostavlja kompletan spis.

Član 16.

(Odbijanje zahtjeva za izdavanje pogranične propusnice)

- (1) Zahtjev za izdavanje pogranične propusnice neće biti odobren u slučaju kada se prilikom obrade zahtjeva utvrdi da isti sadrži sljedeće formalne ili materijalne nedostatke:
 - a) ako su u zahtjevu i prilogima navedeni netačni ili nepotpuni podaci,
 - b) ako se uz zahtjev ne dostavi sva potrebna dokumentacija predviđena sporazumom i Pravilnikom,
 - c) ako podnosilac zahtjeva poveznicom ne dokazuje opravdanu potrebu za ulazak i boravak unutar pograničnog područja BiH u smislu ekonomske, socijalne, porodične ili druge veze propisane sporazumom,
 - d) ako podnosilac zahtjeva predstavlja prijetnju za javni poredak, unutrašnju bezbjednost, javno zdravlje ili međunarodne odnose BiH,
 - e) ako podnosilac zahtjeva ima važeću mjeru zabrane ulaska ili boravka u BiH ili drugu mjeru koja predstavlja opravdanu smetnju za njegov ulazak i boravak u BiH,
 - f) ako podnosilac zahtjeva nema pravo na izdavanje pogranične propusnice u skladu sa sporazumom,
 - g) ako podnosilac zahtjeva odbije elektronsku akviziciju individualnih karakteristika propisanu članom 8. stav (5) ovog Pravilnika.
- (2) Odbijanje zahtjeva vrši mjesno nadležna Jedinica GP BiH izdavanjem rješenja koje se uručuje podnosiocu zahtjeva.

Član 17.

(Pravo žalbe)

- (1) Protiv rješenja kojim se odbija zahtjev za izdavanje pogranične propusnice podnosilac zahtjeva ima pravo žalbe Ministarstvu bezbjednosti BiH u roku od petnaest (15) dana od dana uručjenja rješenja.
- (2) Podnosilac zahtjeva ima pravo žalbe i kad prvostepeni organ nije u određenom roku donio odluku o njegovom zahtjevu, odnosno ne donese rješenje u postupku po službenoj dužnosti.
- (3) Žalba se podnosi putem prvostepenog organa uz prilaganje dokaza o uplaćenju administrativnoj taksi u skladu sa Zakonom o administrativnim taksama.
- (4) Protiv rješenja donesenog u drugom stepenu žalba nije dopuštena i može se pokrenuti upravni spor pred Sudom BiH.

Član 18.

(Obrazac pogranične propusnice)

- (1) Pogranična propusnica se izrađuje u formi kartice formata ID 1 propisanog dokumentom ICAO 9303 MRTD.
- (2) Obrazac pogranične propusnice sadrži minimalno sljedeće karakteristike i zaštitne elemente:
 - a) osnovni materijal obrasca je polikarbonat ili sintetički polimer jednakog kvaliteta koji omogućava trajanje minimalno 10 godina,
 - b) osnovni materijal kartice je optički neutralan,

- c) obrazac sadrži memorijski medij u formi RFID beskontaktnog čipa za pohranu podataka u skladu sa ISO i ICAO normama,
 - d) sigurnosna pozadinska štampa obrasca koja se sastoji od linija, mikro teksta ili drugih unikatnih oblika,
 - e) ultraljubičasta fluorescentna štampa dijela motiva obrasca na prednjoj i zadnjoj stranici,
 - f) optički varijabilni elementi u formi holograma ili drugih jednakovrijednih tehnologija,
 - g) sekundarna fotografija nosioca,
 - h) utiskivanje/embosing površinskih motiva na obrascu,
 - i) motivi štampani optički varijabilnom bojom na obrascu,
 - j) taktilni motivi na prednjoj strani obrasca,
 - k) ofset pozadinska štampa sa duga efektom,
 - l) personalizacija obrasca se vrši laserskim graviranjem ili drugom jednakovrijednom sigurnom tehnologijom.
- (3) Nabavku i čuvanje ne personalizovanih obrazaca pograničnih propusnica vrši IDDEEA.
- (4) Izgled i sadržaj obrasca pogranične propusnice prikazan je u Prilogu broj 3. ovog Pravilnika i čini njegov sastavni dio.

Član 19.

(Izrada, personalizacija i dostavljanje pograničnih propusnica)

- (1) Izradu i personalizaciju obrazaca pograničnih propusnica vrši IDDEEA na osnovu podataka dostavljenih od strane Jedinica GP BiH putem aplikacije.
- (2) Personalizovane pogranične propusnice se od strane IDDEEA-e dopremaju u Glavnu kancelariju GP BiH gdje se uz pomoć čitača Bar koda vrši elektronsko zaprimanje paketa pograničnih propusnica.
- (3) Nakon zaprimanja, paketi pograničnih propusnica se dostavljaju u Terenske kancelarije, a potom iz Terenskih kancelarija u nadležne Jedinice GP BiH.
- (4) Svaka primopredaja paketa pograničnih propusnica između organizacionih jedinica GP BiH mora se zapisnički dokumentovati.

Član 20.

(Uručivanje pograničnih propusnica)

- (1) Personalizovana pogranična propusnica se uručuje podnosiocu zahtjeva svakim radnim danom u toku redovnog radnog vremena u Jedinici GP BiH koja je izvršila odobravanje izdavanja pogranične propusnice.
- (2) Personalizovana pogranična propusnica se uručuje uz potpis primaoca koji je tom prilikom dužan predati potvrdu o podnesenom zahtjevu iz član 12. ovog Pravilnika.
- (3) Policijski službenik je prije uručjenja pogranične propusnice, obavezan propusnicu kopirati i kopiju propusnice uložiti u spis.

Član 21.

(Spis predmeta)

- (1) Po svakom podnesenom zahtjevu policijski službenik formira i vodi spis predmeta.
- (2) Spis predmeta sadrži sljedeće dokumente:
 - a) zahtjev za izdavanje pogranične propusnice,
 - b) elektronski ispis zahtjeva iz aplikacije,
 - c) potvrde koje se štampaju iz aplikacije navedene u ovom Pravilniku,
 - d) dokument ili više njih koji predstavlja poveznicu kojom se dokazuje opravdana potreba za boravkom u pograničnom području,
 - e) primjerak uplatnice kojom se dokazuje da je uplaćena taksa za izdavanje pogranične propusnice ukoliko podnosilac nije oslobođen plaćanja takse,
 - f) dokaz o prebivalištu u pograničnom području u skladu sa sporazumom,

- g) rješenje kojim se odbija zahtjev za izdavanje pogranične propusnice u slučaju da je zahtjev odbijen,
 - h) dokaz o izvršenoj provjeri u ROS-u,
 - i) dokaz o izvršenim provjerama u drugim bazama podataka,
 - j) kopiju izdate pogranične propusnice,
 - k) potvrdu o oduzetoj, izgubljenoj, ukradenoj, uništenoj ili oštećenoj pograničnoj propusnici ukoliko je ista oduzeta, izgubljena, ukradena, uništena ili oštećena.
 - l) Poništena pogranična propusnica, odnosno službena zabilješka u kojoj se navodi da je poništena propusnica po zahtjevu podnosioca predata nosiocu.
- (3) Spis predmeta se čuva 5 godina od prestanka važenja pogranične propusnice.

POGLAVLJE III - PRIJAVA NESTANKA, OŠTEĆENJA, KRADE ILI UNIŠTENJA POGRANIČNE PROPUSNICE

Član 22.

(Obaveza prijavljivanja nestanka, oštećenja, krađe ili uništenja pogranične propusnice)

- (1) Nosilac pogranične propusnice koji je istu izgubio, ili mu je ista nestala, oštećena, ukradena, uništena ili je na bilo koji drugi način ostao bez nje, dužan je da tu činjenicu bez odlaganja lično prijavi nadležnoj Jedinici GP BiH.
- (2) U postupku prijavljivanja iz stava (1) ovoga člana, maloljetnika do šesnaest (16) godina zastupa roditelj, a maloljetnika bez zakonskog zastupnika, kao i lice lišeno poslovne sposobnosti po pravosnažnoj sudskoj odluci, zastupa staratelj određen odlukom nadležnog organa.

Član 23.

(Potvrda o prijavi nestanka, oštećenja, krađe ili uništenja pogranične propusnice)

- (1) Policijski službenik zaprima prijavu o nestanku, oštećenju, krađi, uništenju ili na bilo koji drugi način ostanku bez pogranične propusnice koja je prijavljena od strane nosioca ili njegovog zastupnika.
- (2) Nadležna Jedinica GP BiH licu koje prijavi nestanak oštećenje, krađu, gubitak ili na drugi način ostanak bez pogranične propusnice, odmah izdati potvrdu.
- (3) Potvrda služi kao dokaz da je lice prijavilo nestanak, oštećenje, gubitak ili krađu pogranične propusnice kod nadležne Jedinice GP BiH.
- (4) Lice uz predočavanje potvrde iz stava (2) ovog člana, može uz ličnu kartu ili pasoš nesmetano preći državnu granicu sa ciljem povratka u mjesto prebivališta u pograničnom području.
- (5) Potvrda iz stava (2) ovog člana izdaje se na obrascu iz Priloga broj 4. ovog Pravilnika i čini njegov sastavni dio.

Član 24.

(Oglašavanje nevažećom)

- (1) Nosilac pogranične propusnice koji je istu izgubio, ili mu je ista nestala, oštećena, ukradena, uništena ili je na bilo koji drugi način ostao bez nje, dužan je oglasiti je nevažećom u "Službenom glasniku BiH".
- (2) Postupak oglašavanja nevažećom, pokreće nosilac pogranične propusnice u roku od osam (8) dana od dana prijavljivanja i izdavanja potvrde iz člana 22. ovog Pravilnika.
- (3) Nadležna Jedinica GP BiH nakon predočavanja dokaza o oglašavanju nevažećom pogranične propusnice u "Službenom glasniku BiH", u roku od osam (8) dana od dana predočavanja dokaza donosi rješenje o proglašavanju iste nevažećom.
- (4) Ukoliko nosilac pogranične propusnice u roku od 30 dana od dana izdavanja potvrde o prijavi nestanka oštećenja, krađe, gubitka ili na drugi način ostanaka bez pogranične propusnice

nadležnoj Jedinici GP BiH ne dostavi dokaz o oglašavanju nevažećom pogranične propusnice, Jedinica GP BiH će po službenoj dužnosti donijeti rješenje o proglašavanju pogranične propusnice nevažećom.

- (5) Na rješenja iz stava (3) i (4) ovog člana dozvoljeno je pravo žalbe u roku od 15 dana od dana uručenja rješenja na način propisan u članu 17. ovog Pravilnika
- (6) Jedinica GP BiH će po konačnosti i pravosnažnosti rješenja o poništenju pogranične propusnice izvršiti ažuriranje statusa važenja pogranične propusnice u aplikaciji.

POGLAVLJE IV - POSTUPAK ZAMJENE I PRESTANAK VAŽENJA POGRANIČNE PROPUSNICE

Član 25.

(Zamjena pogranične propusnice)

- (1) Pogranična propusnica podliježe obaveznoj zamjeni u slučajevima:
 - a) ako je u pograničnoj propusnici došlo do promjene podataka o nosiocu,
 - b) ako je podatak u pograničnoj propusnici netačan ili pogrešno upisan,
 - c) ako je izgled nosioca pogranične propusnice toliko izmijenjen da više ne odgovara fotografiji na istoj,
 - d) ako je pogranična propusnica oštećena ili uništena ili iz drugih razloga podaci u istoj ili beskontaktnom čipu nisu čitljivi u mjeri da ista ne može služiti svojoj svrsi.
- (2) Pogranična propusnica može se zamijeniti ako je istekao rok njenog važenja ili rok važenja ističe u roku od 60 dana od dana podnošenja zahtjeva za zamjenu.

Član 26.

(Rokovi za podnošenje zahtjeva)

- (1) U slučajevima predviđenim u članu 25. stav (1) ovog Pravilnika nosilac pogranične propusnice podnosi zahtjev za zamjenu iste u roku od 15 (petnaest) dana od nastanka razloga za njenu zamjenu.
- (2) Ako nadležna Jedinica GP BiH utvrdi da je pograničnu propusnicu potrebno zamijeniti iz razloga predviđenih u članu 25. stav (1) ovog Pravilnika, a njen nosilac nije u skladu sa stavom (1) ovog člana podnio zahtjev za zamjenu, rješenjem određuje rok u kojem je nosilac pogranične propusnice obavezan da podnese zahtjev za zamjenu.
- (3) Rok iz stava (2) ovog člana ne može biti duži od petnaest (15) dana od dana kada su utvrđeni razlozi za obaveznu zamjenu pogranične propusnice.

Član 27.

(Pokretanje postupka zamjene)

Postupak zamjene pogranične propusnice pokreće se na zahtjev nosioca ili po službenoj dužnosti u slučajevima predviđenim članom 25. ovog Pravilnika.

Član 28.

(Postupak zamjene)

- (1) Postupak zamjene pogranične propusnice iz člana 25. stav (1) tačka a), c) i d) i stava (2) ovog Pravilnika, vrši se na način i po proceduri propisanoj članovima od 4. do 20. ovog Pravilnika.
- (2) Postupak zamjene pogranične propusnice iz člana 25. stav (1) tačka b) pokreće se i vodi po službenoj dužnosti od strane organa izdavanja odmah po saznanju o nastaloj grešci, na način da se donosi zaključak o ispravci greške na osnovu kog se vrši ispravka podataka u propisanoj evidenciji i izrađuje nova pogranična propusnica bez obaveze plaćanja naknade troškova izrade propusnice.

Član 29.

(Prestanak važenja)

- (1) Pogranična propusnica prestaje da važi istekom roka važenja.
- (2) Izuzetno od stava (1) ovog člana ukoliko nosilac pogranične propusnice ne podnese zahtjev za zamjenu iste u slučajevima iz člana 25. stav (1) u rokovima predviđenim članom 26. stav (1) i (2) ovog Pravilnika, pogranična propusnica se poništava rješenjem Jedinice GP BiH koja je izdala propusnicu.
- (3) Protiv rješenja kojim se pogranična propusnica poništava, nosilac iste ima pravo žalbe Ministarstvu bezbjednosti BiH u roku od petnaest (15) dana od dana uručenja rješenja.
- (4) Uz žalbu se obavezno prilaže dokaz o uplaćenju administrativnoj taksi u skladu sa Zakonom o administrativnim taksama.
- (5) Jedinica GP BiH će po konačnosti i pravosnažnosti rješenja iz stava (2) ovog člana, izvršiti ažuriranje statusa važenja pogranične propusnice u aplikaciji.
- (5) Protiv rješenja donesenog u drugom stepenu žalba nije dopuštena i može se pokrenuti upravni spor pred Sudom BiH.

Član 30.

(Fizičko poništavanje nevažeće pogranične propusnice)

- (1) Zamijenjena pogranična propusnica fizički se poništava bušenjem pogranične propusnice u predjelu fotografije i broja pogranične propusnice, nakon čega se ista odlaze u spis ili predaje nosiocu što se konstatuje službenom zabilješkom.
- (2) U slučaju da je pogranična propusnica fizički predata nosiocu, kopija propusnice sa vidljivim fizičkim poništenjem bušenjem se odlaze u spis.

POGLAVLJE V - ODUZIMANJE POGRANIČNE PROPUSNICE

Član 31.

(Zloupotreba i oduzimanje pogranične propusnice)

- (1) U slučaju postojanja osnovane sumnje da je počinjena povreda pravila pograničnog režima uspostavljenog sporazumom i zloupotrebe pogranične propusnice od strane njenog nosioca, Jedinica GP BiH će pograničnu propusnicu privremeno oduzeti od nosioca koji je izvršio povredu, uz izdavanje potvrde o privremenom oduzimanju, te pokrenuti postupak sankcionisanja počinioca.
- (2) U slučaju da je povreda pravila pograničnog režima uspostavljenog sporazumom povezana sa izvršenjem krivičnog djela ili prekršaja vezanog za prelazak državne granice, nosilac pogranične propusnice BiH koji je pravosnažno oglašen krivim zbog činjenja takvog krivičnog djela ili prekršaja, gubi pravo na izdavanje nove pogranične propusnice u trajanju od dvije godine od dana pravosnažnosti odluke o prekršajnoj ili krivičnoj odgovornosti, ukoliko drugačije nije propisano sporazumom.
- (3) Jedinica GP BiH će po službenoj dužnosti u slučajevima iz stava (2) ovog člana donijeti rješenje o oduzimanju i proglašavanju pogranične propusnice nevažećom, te mjeri gubitka prava na izdavanje nove pogranične propusnice.
- (4) Na rješenja iz stava (3) ovog člana dozvoljeno je pravo žalbe u roku od 15 dana od dana uručenja rješenja na način propisan u članu 17. ovog Pravilnika.
- (5) Oduzeta pogranična propusnica se odlaze u spis.
- (6) Jedinica GP BiH će po konačnosti i pravosnažnosti rješenja iz stava (3) ovog člana, izvršiti ažuriranje statusa važenja pogranične propusnice u aplikaciji.
- (7) Ukoliko je povredu iz stava (1) i (2) ovog člana počinilo lice koje posjeduje pograničnu propusnicu druge države, ista se

službenim putem uz dokumentaciju o povredi pograničnog režima dostavlja organu države izdavanja, ukoliko nije drugačije određeno sporazumom ili zakonom, koji dalje vodi postupak preispitivanja osnova za posjedovanje i izdavanje pogranične propusnice.

- (8) Jedinica GP BiH obavještava nadležni organ druge ugovorne strane o svakom slučaju zloupotrebe pogranične propusnice.

POGLAVLJE VI - DOZVOLE ZA JEDNOKRATNI PRELAZAK DRŽAVNE GRANICE

Član 32.

(Način i uslovi izdavanja)

- (1) Dozvola za jednokratni prelazak državne granice (U daljem tekstu: dozvola) se izdaje u iznimnim slučajevima na graničnom prelazu za pogranični saobraćaj i služi za prelazak državne granice u skladu sa sporazumom.
- (2) Dozvola se može koristiti za prelazak državne granice samo uz važeću putnu ispravu iz člana 7. ovog Pravilnika.
- (3) Zahtjev za izdavanje dozvole podnosi se na graničnim prelazu za pogranični saobraćaj.
- (4) Prije odlučivanja o zahtjevu za izdavanje dozvole iz stava (1) ovog člana policijski službenik će izvršiti provjeru podnosioca zahtjeva kao i provjeru putne isprave u raspoloživim bazama podataka u cilju utvrđivanja ispunjenosti opštih i posebnih uslova za prelazak državne granice.
- (5) Podnosilac zahtjeva mora opravdati izuzetan razlog prelaska državne granice preko graničnog prelaza za pogranični saobraćaj.
- (6) Opravdanost razloga iz stava (5) ovog člana cijeni policijski službenik raspoređen na obavljanje poslova i zadataka vode tima na graničnom prelazu za pogranični saobraćaj, pri čemu naročito uzima u obzir razloge humanitarne prirode, bezbjednost, ozbiljne profesionalne razloge kao i druge razloge lične prirode.
- (7) Nakon što utvrdi opravdanost razloga za izdavanje dozvole za jednokratni prelazak državne granice policijski službenik iz stava (6) ovog člana će izdati dozvolu na propisanom obrascu.
- (8) Dozvola se izdaje u dva istovjetna primjerka od kojih se jedan uručuje podnosiocu zahtjeva i ovjerava ulaznim štambiljem.
- (9) Policijski službenik neće izdati dozvolu za jednokratni prelazak državne granice u slučaju kada podnosilac zahtjeva ne ispunjava neki od uslova za izdavanje navedenih u ovom članu ili sporazumu te će u tom slučaju podnosiocu zahtjeva izdati rješenje o odbijanju ulaska u BiH.
- (10) Zahtjev iz stava (3) ovog člana izdaje se na obrascu iz Priloga broj 5. ovog Pravilnika i čini njegov sastavni dio.
- (11) Dozvola iz stava (8) ovog člana izdaje se na obrascu iz Priloga broj 6. ovog Pravilnika i čini njegov sastavni dio.

POGLAVLJE VII - EVIDENCIJE

Član 33.

(Vrste evidencija)

- (1) Nadležna Jedinica GP BiH u cilju elektronskog evidentiranja podnesenih zahtjeva za izdavanje pogranične propusnice vodi evidenciju pod nazivom Evidencija o primljenim zahtjevima i izdatim pograničnim propusnicama, koja se vodi u elektronskoj formi i sastavni je dio aplikacije.
- (2) Nadležna Jedinica GP BiH vodi evidenciju zaprimljenih zahtjeva za izdavanje i zamjenu pograničnih propusnica koja se naziva Evidencija primljenih zahtjeva za izdavanje i zamjenu pograničnih propusnica, i vodi se u pisanoj formi.
- (3) Nadležna Jedinica GP BiH vodi evidenciju o izdatim dozvolama za jednokratni prelazak državne granice koja se

naziva Evidencija izdatih dozvola za jednokratni prelazak državne granice, koja se vodi u pisanoj formi.

- (4) Nadležna Jedinica GP BiH vodi evidenciju o zloupotrebama pograničnih propusnica iz člana 31. ovog Pravilnika u pisanoj formi.

Član 34.

(Način vođenja evidencija)

- (1) Podnosilac zahtjeva daje saglasnost da se njegovi lični podaci pohranjuju i obrađuju u evidencijama.
- (2) Evidencija iz člana 33. stav (1) se vodi u elektronskoj formi i sadrži sljedeće podatke:
 - a) redni broj,
 - b) datum prijema zahtjeva,
 - c) ime i prezime podnosioca zahtjeva i ime jednog od roditelja,
 - d) dan, mjesec i godina rođenja,
 - e) serijski broj pogranične propusnice,
 - f) ime i prezime policijskog službenika koji vrši obradu podataka,
 - g) rubrika "Napomena" u koju se upisuju bitne pojedinosti koje nisu obuhvaćene prethodno navedenim podacima.
- (3) Evidencija iz člana 33. stav (2) se vodi u formi ukoričene knjige sa tabelom koja sadrži sljedeće:
 - a) redni broj,
 - b) datum prijema zahtjeva,
 - c) ime i prezime podnosioca zahtjeva i ime jednog od roditelja,
 - d) dan, mjesec i godina rođenja,
 - e) serijski broj pogranične propusnice,
 - f) ime i prezime policijskog službenika koji vrši obradu podataka,
 - g) rubrika "Napomena" u koju se upisuju bitne pojedinosti koje nisu obuhvaćene prethodno navedenim podacima.
- (4) Evidencija iz člana 33. stav (3) se vodi u formi ukoričene knjige sa tabelom koja sadrži sljedeće:
 - a) redni broj,
 - b) datum prijema zahtjeva,
 - c) ime i prezime podnosioca zahtjeva i ime jednog od roditelja,
 - d) dan, mjesec i godina rođenja,
 - e) broj dozvole za jednokratni prelazak,
 - f) ime i prezime policijskog službenika koji je izdao dozvolu za jednokratni prelazak,
 - g) rubrika "Napomena" u koju se upisuju bitne pojedinosti koje nisu obuhvaćene prethodno navedenim podacima.
- (5) Evidencija iz člana 33. stav (4) se vodi u formi ukoričene knjige sa tabelom koja sadrži sljedeće:
 - a) redni broj,
 - b) datum unosa podatka,
 - c) ime i prezime lica koje je zloupotrebilo pograničnu propusnicu,
 - d) datum rođenja,
 - e) broj pogranične propusnice koja je zloupotrebljena,
 - f) pravna kvalifikacija zloupotrebe,
 - g) opis načina zloupotrebe,
 - f) rubrika "Napomena" u koju se upisuju bitne pojedinosti koje nisu obuhvaćene prethodno navedenim podacima.

Član 35.

(Rokovi čuvanja evidencija)

- (1) Podaci u elektronskoj evidenciji iz člana 34. stav (1) ovog Pravilnika čuvaju se 10 godina od dana isteka važnosti pogranične propusnice ili njenog poništenja.
- (2) Ukoričene knjige evidencija iz člana 34. stav (2), (3) i (4) ovog Pravilnika zaključuju se i ovjeravaju na kraju svake kalendarske godine i čuvaju deset (10) godina.

Član 36.

(Administrator sistema i kontakt tačka)

GP BiH će odrediti administratora sistema i aplikacije koji će obavljati funkciju kontakt tačke za hitne provjere statusa pograničnih propusnica od strane nadležnih organa potpisnica sporazuma.

POGLAVLJE VIII - PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 37.

(Prestanak važenja ranijih propisa)

- (1) Stupanjem na snagu ovog Pravilnika prestaje da važi Pravilnik o pograničnim propusnicama broj 17-07-02-3-

2174/15 od 09.06.2015. godine ("Službeni glasnik BiH", broj 51/15).

- (2) Zahtjevi za izdavanje i zamjenu pograničnih propusnica podnijeti prije stupanja na snagu ovog Pravilnika, rješavaju se u skladu sa Pravilnikom o pograničnim propusnicama broj 17-07-02-3-2174/15 od 09.06.2015. godine ("Službeni glasnik BiH", broj 51/15).

Član 38.

(Stupanje na snagu)

Pravilnik stupa na snagu osam (8) dana od dana objave u "Službenom glasniku BiH".

Broj 17-07-1-02-1-8061/25
29. augusta 2025. godine

Direktor
Glavni generalni
inspektor policije
Mirko Kuprešaković, s. r.

Prilog 1.

ZAHTEJEV
za izdavanje pogranične propusnice

Napomena: Obrazac popunjavati čitko.
Za tačnost podataka odgovara podnositelj zahtjeva.

TERENSKI URED _____ JEDINICA GRANIČNE POLICIJE _____

*DIPLOMATSKA MISIJA / KONZULARNO PREDSTAVNIŠTVO _____

1. Podaci o podnositelju zahtjeva (osoba koja podnosi zahtjev za izdavanje pogranične propusnice za maloljetnu ili osobu lišenu poslovne sposobnosti unosi podatke o maloljetnoj ili poslovno nesposobnoj osobi):

Prezime (rođeno prezime): _____

Ime: _____

Dan, mjesec i godina rođenja: _____ spol: _____

Mjesto i država rođenja: _____

Državljanstvo: _____

Bračno stanje: _____

**Zanimanje: _____

Putna isprava (vrsta, broj, tko je izdao, gdje je izdata, datum izdavanja, rok važenja):

Mjesto prebivališta i adresa stanovanja: _____

Nazivi graničnih prijelaza za pogranični promet i/ili prelaznih mjesta za koje se traži izdavanje pogranične propusnice:

_____**2. Izjava podnositelja zahtjeva:**

- Pristajem da se svi osobni podaci koji se navode u ovom obrascu mogu proslijediti na provjeru nadležnim tijelima Bosne i Hercegovine i _____ u svrhu odlučivanja o ovom zahtjevu. Ti podaci mogu biti pohranjeni u bazama podataka dostupnim nadležnim tijelima Bosne i Hercegovine.
- Izjavljujem da su svi podaci koje sam naveo/la u ovom obrascu istiniti i tačni. Svjestan/na sam da bilo koja netočna izjava ili netočni podaci mogu dovesti do toga da zahtjev bude odbijen, ili do poništenja već izdate pogranične propusnice, te također zbog toga mogu biti krivično odgovoran/na prema zakonu Bosne i Hercegovine i _____.
- Svjestan/na sam obveze poštivanja propisa Bosne i Hercegovine za vrijeme boravka na njenom području.

- Svjestan/na sam da pogranična propusnica nije važeća za cijelo područje Bosne i Hercegovine već samo za pogranično područje definirano Sporazumom (naselja upisana u pograničnu propusnicu) i za prekidni boravak do 30 dana.
- Svjestan/na sam da zlouporaba pograničnog režima podliježe kažnjavanju kako je određeno zakonom Bosne i Hercegovine i _____.

3. Podaci o zakonskom zastupniku ukoliko zahtjev podnosi zakonski zastupnik (roditelj ili staratelj):

a) Prezime (rođeno prezime): _____

Ime: _____

Srodstvo: _____

b) Prezime (rođeno prezime): _____

Ime: _____

Srodstvo: _____

Datum i mjesto podnošenja zahtjeva _____

PODNOŠITELI ZAHTEJVA_____
(vlastoručni potpis)**4. Popunjava službena osoba koja je zaprimila zahtjev:** putna isprava poveznica – dokument koji dokazuje opravdanu potrebu za redovno prelaženje zajedničke državne granice dokument koji dokazuje prebivalište/boravište u pograničnom području

Reg. broj: _____ Prilozi: _____

Iznos naplaćene takse: _____ Oslobođen/a od takse (osnova): _____

Identitet i državljanstvo utvrđeno: _____

Ishod postupka po zahtjevu: _____

Potpis službene osobe i pečat: _____

5. Podaci o osobi koja je preuzela pograničnu propusnicu:

Prezime (rođeno prezime): _____ Ime: _____

Datum rođenja: _____ Državljanstvo: _____

Država, mjesto i adresa prebivališta _____

6. Popunjava službena osoba prije uručenja pogranične propusnice:

Datum izdavanja: _____ Važi do: _____ Serijski broj: _____

Potpis službene osobe koja je uručila
pograničnu propusnicu

Datum uručenja

Potpis službene osobe koja je
riješila zahtjev

Potpis osobe koja je preuzela pograničnu propusnicu: _____

Prilog 2.

Bosna i Hercegovina
Ministarstvo sigurnosti
Granična policija



Босна и Херцеговина
Министарство безбједности
Гранична полиција

TERENSKI URED GRANIČNE POLICIJE _____ /JEDINICA GRANIČNE POLICIJE _____



POTVRDA

o podnošenju zahtjeva za izdavanje pogranične propusnice

Broj G-.....

Prezime (rođeno prezime): _____

Ime: _____

Dan, mjesec i godina rođenja: _____

Državljanstvo: _____

Broj putne isprave: _____

Datum podnošenja zahtjeva: _____

Potpis policijskog službenika koji je zaprimio zahtjev

Napomena: Potvrdu čuvati do preuzimanja pogranične propusnice, odnosno rješenja kojim se odbija zahtjev za izdavanje pogranične propusnice.

Prilog 4.

Bosna i Hercegovina
Ministarstvo sigurnosti
Granična policija



Босна и Херцеговина
Министарство безбједности
Гранична полиција

TERENSKI URED GRANIČNE POLICIJE _____ /JEDINICA GRANIČNE POLICIJE _____

Broj: _____

Datum: _____

POTVRDA

o prijavi gubljenja, nestanka, oštećenja, krađe, uništenja ili na drugi način ostanka bez pogranične propusnice

Kojom se potvrđuje da je dole navedeno lice dana _____ u _____ sati prijavilo gubljenje, nestanak, oštećenje, krađu, uništenju ili na drugi način ostanak bez pogranične propusnice BiH.

Podaci o prijavitelju:

Ime (ime oca) i prezime: _____

Država, mjesto i datum rođenja: _____

Državljanstvo: _____

Država izdavanja, vrsta i broj putne isprave: _____

Podaci o pograničnoj propusnici:

Ime i prezime nositelja pogranične propusnice _____

Mjesto i datum rođenja nositelja pogranične propusnice _____

Broj pogranične propusnice: _____

Uz predočavanje ove potvrde nositelj gore navedene pogranične propusnice može uz važeću putnu ispravu preći državnu granicu preko graničnog prijelaza za pogranični promet, sa ciljem povratka u svoje mjesto prebivališta.

Nositelj pogranične propusnice koji je istu izgubio, ili mu je ista nestala, oštećena, ukradena, uništena ili je na bilo koji drugi način ostao bez nje, dužan je oglasiti je nevažećom u Službenom glasniku BiH u roku od osam (8) dana od dana izdavanja ove potvrde.

KOMANDIR

Prilog 5.

Bosna i Hercegovina
Ministarstvo sigurnosti
Granična policija



Босна и Херцеговина
Министарство безбједности
Гранична полиција

ZAHTEJEV

za izdavanje dozvole za jednokratni prelazak zajedničke državne granice

Jedinica GP BiH _____ Granični prijelaz za pogranični promet: _____

Podaci o podnosiocu zahtjeva:

Ime i prezime: _____

Datum i mjesto rođenja: _____

Prebivalište: _____

Nositelj putne isprave (vrsta i broj): _____

Razlog za prelazak državne granice i izdavanje dozvole za jednokratni prelazak:

(navesti razloge)

Namjeravano vrijeme boravka u pograničnom području Bosne i Hercegovine od _____

do _____.

Mjesto i datum podnošenja: _____

PODNOŠITELJ ZAHTEJEVA

Na temelju članka 61. stavak (2) Zakona o upravi ("Službeni glasnik BiH", broj 32/02 i 102/09), članka 15. Zakona o Graničnoj policiji BiH ("Službeni glasnik BiH", br. 50/04, 27/07, 59/09) i članka 82. stavak (4) točka a) Zakona o graničnoj kontroli ("Službeni glasnik BiH", broj 7/25), ravnatelj Granične policije Bosne i Hercegovine donosi

PRAVILNIK O POGRANIČNIM PROPUSNICAMA

POGLAVLJE I - OPĆE ODREDBE

Članak 1.

(Predmet pravilnika)

- (1) Ovim pravilnikom uređuju se uvjeti i postupak prilikom podnošenja zahtjeva i izdavanja pogranične propusnice od strane nadležnih tijela BiH sukladno sporazumima o pograničnom prometu koje je Bosna i Hercegovina (u daljem tekstu: BiH) zaključila sa susjednim državama (u daljem tekstu: sporazum), način i rokovi za odlučivanje po zahtjevu, prijava nestanka, oštećenja, krađe ili uništenja pogranične propusnice, postupak zamjene, oduzimanja i poništenja pogranične propusnice, prestanka važenja, izgled i sadržaj pogranične propusnice, način i uvjeti izdavanja dozvole za jednokratni prelazak državne granice, vrsta, sadržaj i rokovi čuvanja podataka u evidencijama i druga pitanja u vezi sa ovim procedurama.
- (2) Ovim pravilnikom vrši se usklađivanje s odredbama:
 - a) Uredbe Vijeća (EZ) br. 1931/2006 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. prosinca 2006. godine o utvrđivanju pravila o pograničnom prometu na vanjskim kopnenim granicama država članica te o izmjeni odredaba Schengenske konvencije,
 - b) Uredbe Vijeća (EZ) br. 1030/2002 od 13. lipnja 2002. godine o utvrđivanju jedinstvenog obrasca boravišnih dozvola za državljane trećih zemalja uključujući izmjene i dopune izvršene Uredbom Vijeća (EZ) br. 380/2008 od 18. travnja 2008. godine i Uredbom (EU) 2017/1954 Europskog parlamenta i Vijeća od 25. listopada 2017. godine,
 - c) Uredbe Vijeća (EZ) br. 2252/2004 od 13. prosinca 2004. godine o standardima za sigurnosna obilježja i biometrijske podatke u putovnicama i putnim ispravama koje izdaju države članice.
- (3) Navođenje odredbi uredbi iz stavka (2) ovog članka vrši se isključivo u svrhu praćenja i informiranja o preuzimanju pravne tečevine EU u zakonodavstvo Bosne i Hercegovine.

Članak 2.

(Upotreba izraza u muškom i ženskom rodu)

Izrazi koji su u ovom Pravilniku radi preglednosti dati samo u jednom gramatičkom rodu, bez diskriminacije se odnose i na muški i ženski rod.

Članak 3.

(Definicije)

Pojedini izrazi korišteni u ovom Pravilniku imaju sljedeće značenje:

- a) **Pogranična propusnica BiH** predstavlja ispravu koja se stanovnicima pograničnog područja druge ugovorne strane sporazuma izdaje od strane Granične policije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu GP BiH) sa rokom važenja propisanim sporazumom, koja omogućava prelazak granice između BiH i susjednih država na graničnim prijelazima za pogranični promet, graničnim prijelazima za međunarodni promet, kao i prijelaznim mjestima koji su upisani u pograničnu propusnicu, a radi ulaska i boravka u pograničnom

području u vremenskom razdoblju koje je utvrđeno sporazumom;

- b) **Pogranično područje** obuhvaća područje koje se proteže na prostoru uz državnu granicu u dubini teritorija BiH i susjedne države sukladno sporazumu;
- c) **Podnositelj zahtjeva** za izdavanje pogranične propusnice je stanovnik pograničnog područja koji sukladno odredbama sporazuma ima pravo na podnošenje i podnese zahtjev za izdavanje pogranične propusnice BiH;
- d) **Poveznica** predstavlja ispravu izdatu od strane nadležnog tijela ili drugi dokument na osnovu kojeg se može nedvojbeno zaključiti postojanje opravdane potrebe za ulazak i boravak unutar pograničnog područja BiH, ukoliko drugačije nije određeno sporazumom.

POGLAVLJE II - PODNOŠENJE ZAHTJEVA, ODLUČIVANJE, IZDAVANJE I IZRADA POGRANIČNE PROPUSNICE

Članak 4.

(Podnošenje zahtjeva)

- (1) Pravo na podnošenje zahtjeva za izdavanje pogranične propusnice BiH (u daljem tekstu: zahtjev) imaju stanovnici pograničnog područja u skladu sa sporazumom.
- (2) Zahtjev se podnosi osobno u sjedištu mjesno nadležne Jedinice GP BiH na propisanom obrascu iz priloga 1. ovog pravilnika.
- (3) Izuzetno, sukladno Sporazumu o pograničnom prometu sa Republikom Hrvatskom, zahtjev se može podnijeti i diplomatsko-konzularnom predstavništvu BiH, koje je isti obavezno dostaviti GP BiH.
- (4) Zahtjev se podnosi mjesno nadležnoj Jedinici GP BiH svakim radnim danom u tijeku redovnog radnog vremena.
- (5) Diplomatsko-konzularnom predstavništvu BiH zahtjev se podnosi u vrijeme određeno za obavljanje konzularnih poslova.
- (6) Zahtjev zaprima policijski službenik Jedinice GP BiH iz članka 6. ovog Pravilnika (u daljem tekstu policijski službenik) u okviru čije mjesne nadležnosti se nalaze granični prijelazi za pogranični i međunarodni promet, odnosno prijelazna mjesta i pogranično područje za koje podnositelj zahtjeva podnosi zahtjev za izdavanje pogranične propusnice.
- (7) U slučaju mjesne nenadležnosti Jedinice GP BiH, policijski službenik GP BiH će podnositelja uputiti na podnošenje zahtjeva mjesno nadležnoj Jedinici GP BiH.
- (8) U slučaju kada se granični prijelazi za pogranični i međunarodni promet, odnosno prijelazna mjesta i pogranično područje za koje podnositelj zahtjeva traži izdavanje pogranične propusnice ili priloži dokaze o postojanju ekonomske, socijalne, obiteljske ili druge poveznice, nalaze u okviru mjesne nadležnosti dvije ili više Jedinica GP BiH, nadležnom se smatra ona Jedinica GP BiH u čijoj nadležnosti je granični prijelaz ili prijelazno mjesto koje je podnositelj kao prvo naveo svom u zahtjevu.
- (9) Nadležna Jedinica GP BiH iz stavka (2) ovog članka dužna je osigurati prostorije u kojima će se vršiti zaprimanje i obrada zahtjeva.
- (10) U postupku podnošenja zahtjeva maloljetnika do šesnaest (16) godina zastupat će oba roditelja, a maloljetnika bez roditelja, kao i osobu lišenu poslovne sposobnosti po pravosnažnoj sudskoj odluci, zastupat će staratelj određen odlukom nadležnog tijela.
- (11) Izuzetno od odredbi iz prethodnog stavka zahtjev se može podnijeti uz prisustvo samo jednog roditelja ako se dokaže

nemogućnost prisustva drugog roditelja zbog postojanja nekog od sljedećih razloga:

- a) ako se jedan od roditelja vodi kao nestala osoba ili je preminuo,
 - b) ako je jedan od roditelja nepoznatog prebivališta ili boravišta,
 - c) ako je jednom od roditelja, odlukom suda dodijeljeno starateljstvo nad djetetom, osim u slučaju kada istom odlukom suda izdavanje putne isprave ili drugog dokumenta uslovljeno suglasnošću oba roditelja.
- (12) Izgled i sadržaj zahtjeva iz stavka (2) ovog članka dat je u Prilogu broj 1. ovog Pravilnika i čini njegov sastavni dio.

Članak 5.

(Obvezna dokumentacija uz zahtjev)

- (1) Uz zahtjev za izdavanje pogranične propusnice podnositelj zahtjeva obvezno prilaže sljedeće dokumente:
 - a) daje na uvid važeću putnu ispravu u skladu sa sporazumom i člankom 7. ovog Pravilnika, a uz zahtjev prilaže ovjerenu presliku putne isprave,
 - b) dokument kojim se dokazuje opravdana potreba za redovnim prelaskom državne granice pod uvjetima pograničnog režima koji predstavlja poveznicu navedenu u članku 3. stavak (1) točka d) ovog Pravilnika, koji nije stariji od šest (6) mjeseci, računajući od datuma podnošenja zahtjeva,
 - c) dokument kojim se dokazuje prebivalište ili boravište u pograničnom području sukladno sporazumu na osnovu kojeg se izdaje propusnica u trajanju određenom tim sporazumom, koji nije stariji od trideset (30) dana, računajući od dana podnošenja zahtjeva,
 - d) dokaz o izvršenoj uplati troškova na ime izdavanja pogranične propusnice u visini određenoj od strane nadležnog tijela.
- (2) Policijski službenik koji zaprima zahtjev oslobodit će podnositelja zahtjeva obveze prilaganja dokumenata navedenog u stavku (1) točka c) ovog članka u slučajevima predviđenim sporazumom, uz prethodnu suglasnost komandira Jedinice GP BiH koja vodi postupak izdavanja.
- (3) Izuzetno od odredbi stavka (1) točka d) ovog članka podnositelj zahtjeva može biti oslobođen plaćanja troškova izdavanja pogranične propusnice i dostavljanja odgovarajućeg dokaza o uplati u slučajevima koji su predviđeni sporazumom i ovim Pravilnikom.

Članak 6.

(Određivanje policijskog službenika za zaprimanje i obradu zahtjeva za izdavanje ili zamjenu pogranične propusnice)

- (1) Komandir Jedinice GP BiH odlukom određuje policijskog službenika ili više njih koji su ovlašteni za vođenje postupka izdavanja i zamjene pograničnih propusnica, što uključuje zaprimanje zahtjeva, korespondenciju sa podnositeljem zahtjeva, obradu i odlučivanje po zahtjevu, izdavanje pogranične propusnice, uručivanje propusnice, te sve druge administrativne i tehničke poslove vezane za izdavanje pograničnih propusnica.
- (2) Policijski službenici iz stavka (1) ovog članka moraju biti obučeni za vođenje postupka izdavanja i zamjene pograničnih propusnica, uključujući i rad na aplikaciji za unos podataka i izdavanje pograničnih propusnica (u daljem tekstu: aplikacija).

Članak 7.

(Važeća putna isprava)

- Važećom putnom ispravom u smislu članka 5. stavak (1) točka a) ovog Pravilnika smatraju se važeća putovnica ili osobna

iskaznica koje su izdate podnositelju zahtjeva i omogućavaju mu prelazak državne granice sukladno važećim propisima BiH.

Članak 8.

(Zaprimanje zahtjeva, unos u aplikaciju i akvizicija podataka)

- (1) Policijski službenik iz članka 6. ovog Pravilnika (u daljem tekstu: policijski službenik) prilikom zaprimanja zahtjeva provjerava da li je isti potpun i podnesen od strane osobe na čije ime glasi, odnosno druge osobe kao ovlaštenog podnositelja.
- (2) U slučaju da zahtjev nije uredan ili nisu priloženi svi propisani dokumenti, podnositelj se upućuje da zahtjev odmah dopuni ili da u roku od 15 dana zahtjev dopuni prilaganjem nedostajuće dokumentacije iz članka 5. stavak (1) ovog Pravilnika ili otkloni nedostatke.
- (3) U slučaju da zahtjev ne bude dopunjen, isti će se po isteku roka rješenjem odbiti kao neuređan.
- (4) Nakon zaprimanja urednog zahtjeva ili nakon njegovog kompletiranja, policijski službenik unosi podatke iz zahtjeva u aplikaciju, potom vrši tiskanje popunjenog elektronskog obrasca zahtjeva sa jedinstvenim serijskim brojem, koji potpisuje podnositelj zahtjeva, a policijski službenik ulaže u spis predmeta.
- (5) Policijski službenik će, pored unosa podataka iz zahtjeva u aplikaciju, izvršiti elektronsku akviziciju sljedećih individualnih karakteristika podnositelja zahtjeva:
 - a) fotografije podnositelja zahtjeva,
 - b) vlastoručnog potpisa podnositelja zahtjeva,
 - c) otiska prstiju ruku podnositelja zahtjeva, ukoliko je to propisano sporazumom.
- (6) Izuzetno od odredbi prethodnog stavka, potpis i otisak prsta se ne uzimaju za osobe mlade od šest (6) godina.

Članak 9.

(Fotografija)

- (1) Fotografiranje podnositelja zahtjeva se vrši digitalnom kamerom putem aplikacije.
- (2) Fotografija mora ispunjavati sljedeće uvjete:
 - a) lice treba da zauzima 70-80% površine fotografije,
 - b) treba da prikazuje cijelo lice koje nije pokriveno kosom ili odjevnim predmetom,
 - c) treba biti izoštrana i jasna,
 - d) treba prikazivati lice koje gleda i okrenuto je direktno u kameru,
 - e) treba da prikazuje prirodne tonove kože,
 - f) treba imati odgovarajuću jačinu svjetlosti i kontrast,
 - g) treba da prikazuje otvorene i jasno vidljive oči bez kose preko njih,
 - h) treba da se jasno vide obje ivice lica,
 - i) treba biti snimljena sa ravnom svijetlo obojenom pozadinom,
 - j) treba biti snimljena pri univerzalnom osvjetljenju bez sjenki ili odbljeska blica na licu i bez crvenih očiju,
 - k) treba jasno prikazati oči, bez odsjaja blica na dioptrijskim naočarama i bez obojenih sočiva.

Članak 10.

(Uzimanje otisaka prstiju)

- (1) Uzimanje otiska prstiju ruku vrši se skenerom za otiske prstiju na dodir putem aplikacije i podrazumijeva uzimanje otiska lijevog i desnog kažiprsta i lijevog i desnog palca.
- (2) Ako podnositelj zahtjeva nema kažiprst ili palac, odnosno oba prsta, uzima se otisak narednog prsta i to redosljedom palac, kažiprst, srednji prst, domali, mali prst.
- (3) U slučaju iz stavka (2) ili ukoliko osoba koja podnosi zahtjev nema jedne, odnosno obje ruke, na poleđini zahtjeva za izdavanje pogranične propusnice, policijski službenik

upisuje podatak sa kojih prstiju su uzeti otisci, odnosno da uzimanje otiska nije moguće, što potvrđuje svojim potpisom.

Članak 11.

(Potpis)

- (1) Uzimanje potpisa podnosioca zahtjeva se vrši pomoću uređaja za uzimanje potpisa putem aplikacije.
- (2) Potpis mora biti čitak i jasan, sa punim imenom i prezimenom podnosioca zahtjeva.
- (3) Ako je podnositelj zahtjeva nepismen ili uzimanje potpisa nije moguće iz drugih objektivnih razloga, na obrascu pogranične propusnice mjesto za potpis ostaje prazno, a policijski službenik na poleđini zahtjeva navodi razloge nemogućnosti uzimanja potpisa, što potvrđuje svojim potpisom.

Članak 12.

(Potvrda o podnošenju zahtjeva)

- (1) Nakon zaprimljenog urednog zahtjeva, policijski službenik izdaje podnosiocu zahtjeva potvrdu o podnošenju zahtjeva koju je podnositelj dužan čuvati do preuzimanja pogranične propusnice ili rješenja kojim je zahtjev za izdavanje pogranične propusnice odbijen.
- (2) Potvrda se predaje policijskom službeniku prilikom preuzimanja pogranične propusnice ili rješenja kojim je zahtjev za izdavanje pogranične propusnice odbijen.
- (3) Izgled i sadržaj potvrde iz stavka (2) ovog članka dat je u prilogu broj 2. ovog Pravilnika i čini njegov sastavni dio.

Članak 13.

(Provjera ispunjavanja uvjeta)

- (1) U postupku obrade zahtjeva za izdavanje pogranične propusnice policijski službenik je dužan potpuno i pravilno utvrditi sve činjenice u vezi sa ispunjavanjem uvjeta za donošenje zakonite i pravilne odluke o odobrenju ili odbijanju zahtjeva za izdavanje pogranične propusnice u skladu sa sporazumom.
- (2) Policijski službenik je prilikom obrade zahtjeva obavezan izvršiti provjeru svakog podnosioca zahtjeva u Registru određenih stranaca (u daljem tekstu: ROS) i bazama podataka putem informacijskog sustava GP BiH, osim za osobe koje su mlađe od dvanaest godina.
- (3) Izvještaji o rezultatima izvršenih provjera u bazama podataka se ulažu u spis predmeta.

Članak 14.

(Rok za odlučivanje po zahtjevu)

Mjesno nadležna Jedinica GP BiH je obavezna odlučiti po zahtjevu za izdavanje pogranične propusnice u roku od trideset (30) dana od dana kompletiranja zahtjeva, dok u posebno složenim slučajevima taj rok može biti produžen za dodatnih trideset (30) dana.

Članak 15.

(Odobrenje zahtjeva za izradu pogranične propusnice)

- (1) Podnosiocu zahtjeva za kojeg se utvrdi da nije registriran u bazama podataka sa važećom mjerom zabrane ulaska i boravka na području BiH ili drugim mjerama koje predstavljaju opravdanu smetnju za njegov ulazak i boravak, kao i da ispunjava i druge uvjete predviđene sporazumom, odobriti će se zahtjev za izdavanje pogranične propusnice.
- (2) Odobranje zahtjeva vrši policijski službenik mjesno nadležne Jedinice GP BiH koji obrađuje predmet uz obvezu davanja suglasnosti od strane komandira Jedinice GP BiH.
- (3) Odobranje se dokumentira zabilješkom policijskog službenika i komandira na obrascu zahtjeva koje se potvrđuje vlastoručnim potpisima i pečatom Jedinice GP BiH.

- (4) Poslije formalnog odobravanja zahtjeva na način propisan stavkom (2) i (3) ovog članka, policijski službenik vrši elektronsko odobranje zahtjeva putem aplikacije, nakon čega se podaci o zahtjevu automatski prosleđuju Agenciji za identifikacijske dokumente, evidenciju i razmjenu podataka Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: IDDEEA) koja vrši personalizaciju i izradu pograničnih propusnica BiH.
- (5) Ukoliko se zahtjev podnosi putem nadležnog DKP-a BiH, odobrenje zahtjeva se vrši na način kako je to propisano ovim Pravilnikom od strane mjesno nadležne Jedinice GP BiH kojoj se prethodno dostavlja kompletan spis.

Članak 16.

(Odbijanje zahtjeva za izdavanje pogranične propusnice)

- (1) Zahtjev za izdavanje pogranične propusnice neće biti odobren u slučaju kada se prilikom obrade zahtjeva utvrdi da isti sadrži sljedeće formalne ili materijalne nedostatke:
 - a) ako su u zahtjevu i prilogima navedeni netočni ili nepotpuni podaci,
 - b) ako se uz zahtjev ne dostavi sva potrebna dokumentacija predviđena sporazumom i Pravilnikom,
 - c) ako podnositelj zahtjeva poveznicom ne dokazuje opravdanu potrebu za ulazak i boravak unutar pograničnog područja BiH u smislu ekonomske, socijalne, obiteljske ili druge veze propisane sporazumom,
 - d) ako podnositelj zahtjeva predstavlja prijetnju za javni poredak, unutrašnju sigurnost, javno zdravlje ili međunarodne odnose BiH,
 - e) ako podnositelj zahtjeva ima važeću mjeru zabrane ulaska ili boravka u BiH ili drugu mjeru koja predstavlja opravdanu smetnju za njegov ulazak i boravak u BiH,
 - f) ako podnositelj zahtjeva nema pravo na izdavanje pogranične propusnice sukladno sporazumu,
 - g) ako podnositelj zahtjeva odbije elektronsku akviziciju individualnih karakteristika propisanu člankom 8. stavak (5) ovog Pravilnika.
- (2) Odbijanje zahtjeva vrši mjesno nadležna Jedinica GP BiH izdavanjem rješenja koje se uručuje podnosiocu zahtjeva.

Članak 17.

(Pravo žalbe)

- (1) Protiv rješenja kojim se odbija zahtjev za izdavanje pogranične propusnice podnositelj zahtjeva ima pravo žalbe Ministarstvu sigurnosti BiH u roku od petnaest (15) dana od dana uručivanja rješenja.
- (2) Podnositelj zahtjeva ima pravo žalbe i kad prvostupanjski organ nije u određenom roku donio odluku o njegovom zahtjevu, odnosno ne donese rješenje u postupku po službenoj dužnosti.
- (3) Žalba se podnosi putem prvostupanjskog tijela uz prilaganje dokaza o uplaćenju administrativnoj taksi sukladno Zakonu o administrativnim taksama.
- (4) Protiv rješenja donesenog u drugom stupnju žalba nije dopuštena i može se pokrenuti upravni spor pred Sudom BiH.

Članak 18.

(Obrazac pogranične propusnice)

- (1) Pogranična propusnica se izrađuje u formi kartice formata ID 1 propisanog dokumentom ICAO 9303 MRTD.
- (2) Obrazac pogranične propusnice sadrži minimalno sljedeće karakteristike i zaštitne elemente:
 - a) osnovni materijal obrasca je polikarbonat ili sintetički polimer jednakog kvaliteta koji omogućava trajanje minimalno 10 godina,

- b) osnovni materijal kartice je optički neutralan,
 - c) obrazac sadrži memorijski medij u formi RFID beskontaktnog čipa za pohranu podataka u skladu sa ISO i ICAO normama,
 - d) sigurnosni pozadinski tisak obrasca koji se sastoji od linija, mikro teksta ili drugih unikatnih oblika,
 - e) ultraljubičasti fluorescentni tisak dijela motiva obrasca na prednjoj i zadnjoj stranici,
 - f) optički varijabilni elementi u formi holograma ili drugih jednakovrijednih tehnologija,
 - g) sekundarna fotografija nositelja,
 - h) utiskivanje/embosing površinskih motiva na obrascu,
 - i) motivi tiskani optički varijabilnom bojom na obrascu,
 - j) taktilni motivi na prednjoj strani obrasca,
 - k) ofset pozadinski tisak sa duga efektom,
 - l) personalizacija obrasca se vrši laserskim graviranjem ili drugom jednakovrijednom sigurnom tehnologijom.
- (3) Nabavku i čuvanje ne personalizovanih obrazaca pograničnih propusnica vrši IDDEEA.
- (4) Izgled i sadržaj obrasca pogranične propusnice prikazan je u Prilogu broj 3. ovog Pravilnika i čini njegov sastavni dio.

Članak 19.

(Izrada, personalizacija i dostavljanje pograničnih propusnica)

- (1) Izradu i personalizaciju obrazaca pograničnih propusnica vrši IDDEEA na osnovu podataka dostavljenih od strane Jedinica GP BiH putem aplikacije.
- (2) Personalizirane pogranične propusnice se od strane IDDEEA-e dopremaju u Glavni ured GP BiH gdje se uz pomoć čitača Bar koda vrši elektronsko zaprimanje paketa pograničnih propusnica.
- (3) Nakon zaprimanja, paketi pograničnih propusnica se dostavljaju u Terenske urede, a potom iz Terenskih ureda u nadležne Jedinice GP BiH.
- (4) Svaka primopredaja paketa pograničnih propusnica između organizacijskih jedinica GP BiH mora se zapisnički dokumentirati.

Članak 20.

(Uručivanje pograničnih propusnica)

- (1) Personalizirana pogranična propusnica se uručuje podnositelju zahtjeva svakim radnim danom u tijeku redovnog radnog vremena u Jedinici GP BiH koja je izvršila odobravanje izdavanja pogranične propusnice.
- (2) Personalizirana pogranična propusnica se uručuje uz potpis primatelja koji je tom prilikom dužan predati potvrdu o podnesenom zahtjevu iz članka 12. ovog Pravilnika.
- (3) Policijski službenik je prije uručivanja pogranične propusnice, obavezan propusnicu kopirati i presliku propusnice uložiti u spis.

Članak 21.

(Spis predmeta)

- (1) Po svakom podnesenom zahtjevu policijski službenik formira i vodi spis predmeta.
- (2) Spis predmeta sadrži sljedeće dokumente:
 - a) zahtjev za izdavanje pogranične propusnice,
 - b) elektronski ispis zahtjeva iz aplikacije,
 - c) potvrde koje se tiskaju iz aplikacije navedene u ovom Pravilniku,
 - d) dokument ili više njih koji predstavlja poveznicu kojom se dokazuje opravdana potreba za boravkom u pograničnom području,
 - e) primjerak uplatnice kojom se dokazuje da je uplaćena taksa za izdavanje pogranične propusnice ukoliko podnositelj nije oslobođen plaćanja takse,
 - f) dokaz o prebivalištu u pograničnom području sukladno sporazumu,

- g) rješenje kojim se odbija zahtjev za izdavanje pogranične propusnice u slučaju da je zahtjev odbijen,
 - h) dokaz o izvršenoj provjeri u ROS-u,
 - i) dokaz o izvršenim provjerama u drugim bazama podataka,
 - j) presliku izdate pogranične propusnice,
 - k) potvrdu o oduzetoj, izgubljenoj, ukradenoj, uništenoj ili oštećenoj pograničnoj propusnici ukoliko je ista oduzeta, izgubljena, ukradena, uništena ili oštećena.
 - l) Poništena pogranična propusnica, odnosno službena zabilješka u kojoj se navodi da je poništena propusnica po zahtjevu podnositelja predata nositelju.
- (3) Spis predmeta se čuva 5 godina od prestanka važenja pogranične propusnice.

POGLAVLJE III - PRIJAVA NESTANKA, OŠTEĆENJA, KRADE ILI UNIŠTENJA POGRANIČNE PROPUSNICE

Članak 22.

(Obveza prijavljivanja nestanka, oštećenja, krađe ili uništenja pogranične propusnice)

- (1) Nositelj pogranične propusnice koji je istu izgubio, ili mu je ista nestala, oštećena, ukradena, uništena ili je na bilo koji drugi način ostao bez nje, dužan je da tu činjenicu bez odlaganja osobno prijavi nadležnoj Jedinici GP BiH.
- (2) U postupku prijavljivanja iz stavka (1) ovoga članka, maloljetnika do šesnaest (16) godina zastupa roditelj, a maloljetnika bez zakonskog zastupnika, kao i osobu lišenu poslovne sposobnosti po pravosnažnoj sudskoj odluci, zastupa staratelj određen odlukom nadležnog tijela.

Članak 23.

(Potvrda o prijavi nestanka, oštećenja, krađe ili uništenja pogranične propusnice)

- (1) Policijski službenik zaprima prijavu o nestanku, oštećenju, krađi, uništenju ili na bilo koji drugi način ostanak bez pogranične propusnice koja je prijavljena od strane nositelja ili njegovog zastupnika.
- (2) Nadležna Jedinica GP BiH osobi koja prijavi nestanak, oštećenje, krađu gubitka ili na drugi način ostanak bez pogranične propusnice, odmah izdati potvrdu.
- (3) Potvrda služi kao dokaz da je osoba prijavila nestanak, oštećenje, gubitak ili krađu pogranične propusnice kod nadležne Jedinice GP BiH.
- (4) Osoba uz predočavanje potvrde iz stavka (2) ovoga članka, može uz osobnu iskaznicu ili putovnicu nesmetano preći državnu granicu sa ciljem povratka u mjesto prebivališta u pograničnom području.
- (5) Potvrda iz stavka (2) ovoga članka izdaje se na obrascu iz Priloga broj 4. ovog Pravilnika i čini njegov sastavni dio.

Članak 24.

(Oglašavanje nevažećom)

- (1) Nositelj pogranične propusnice koji je istu izgubio, ili mu je ista nestala, oštećena, ukradena, uništena ili je na bilo koji drugi način ostao bez nje, dužan je oglasiti je nevažećom u "Službenom glasniku BiH".
- (2) Postupak oglašavanja nevažećom, pokreće nositelj pogranične propusnice u roku od osam (8) dana od dana prijavljivanja i izdavanja potvrde iz članka 22. ovog Pravilnika.
- (3) Nadležna Jedinica GP BiH nakon predočavanja dokaza o oglašavanju nevažećom pogranične propusnice u "Službenom glasniku BiH", u roku od osam (8) dana od dana predočavanja dokaza donosi rješenje o proglašavanju iste nevažećom.
- (4) Ukoliko nositelj pogranične propusnice u roku od 30 dana od dana izdavanja potvrde o prijavi nestanka oštećenja, krađe, gubitka ili na drugi način ostanak bez pogranične

propusnice nadležnoj Jedinici GP BiH ne dostavi dokaz o oglašavanju nevažećom pogranične propusnice, Jedinica GP BiH će po službenoj dužnosti donijeti rješenje o proglašavanju pogranične propusnice nevažećom.

- (5) Na rješenja iz stavka (3) i (4) ovog članka dozvoljeno je pravo žalbe u roku od 15 dana od dana uručenja rješenja na način propisan u članku 17. ovog Pravilnika
- (6) Jedinica GP BiH će po konačnosti i pravosnažnosti rješenja o poništenju pogranične propusnice izvršiti ažuriranje statusa važenja pogranične propusnice u aplikaciji.

POGLAVLJE IV - POSTUPAK ZAMJENE I PRESTANAK VAŽENJA POGRANIČNE PROPUSNICE

Članak 25.

(Zamjena pogranične propusnice)

- (1) Pogranična propusnica podliježe obveznoj zamjeni u slučajevima:
 - a) ako je u pograničnoj propusnici došlo do promjene podataka o nositelju,
 - b) ako je podatak u pograničnoj propusnici netočan ili pogrešno upisan,
 - c) ako je izgled nositelja pogranične propusnice toliko izmijenjen da više ne odgovara fotografiji na istoj,
 - d) ako je pogranična propusnica oštećena ili uništena ili iz drugih razloga podaci u istoj ili beskontaktnom čipu nisu čitljivi u mjeri da ista ne može služiti svojoj svrsi.
- (2) Pogranična propusnica može se zamijeniti ako je istekao rok njenog važenja ili rok važenja ističe u roku od 60 dana od dana podnošenja zahtjeva za zamjenu.

Članak 26.

(Rokovi za podnošenje zahtjeva)

- (1) U slučajevima predviđenim u članku 25. stavak (1) ovog Pravilnika nositelj pogranične propusnice podnosi zahtjev za zamjenu iste u roku od 15 (petnaest) dana od nastanka razloga za njenu zamjenu.
- (2) Ako nadležna Jedinica GP BiH utvrdi da je pograničnu propusnicu potrebno zamijeniti iz razloga predviđenih u članku 25. stavak (1) ovog Pravilnika, a njen nositelj nije u skladu stavku (1) ovog članka podnio zahtjev za zamjenu, rješenjem određuje rok u kojem je nosilac pogranične propusnice obavezan da podnese zahtjev za zamjenu.
- (3) Rok iz stavka (2) ovog članka ne može biti duži od petnaest (15) dana od dana kada su utvrđeni razlozi za obveznu zamjenu pogranične propusnice.

Članak 27.

(Pokretanje postupka zamjene)

Postupak zamjene pogranične propusnice pokreće se na zahtjev nositelja ili po službenoj dužnosti u slučajevima predviđenim člankom 25. ovog Pravilnika.

Članak 28.

(Postupak zamjene)

- (1) Postupak zamjene pogranične propusnice iz članka 25. stavak (1) točka a), c) i d) i stavak (2) ovog Pravilnika, vrši se na način i po proceduri propisanoj člancima od 4. do 20. ovog Pravilnika.
- (2) Postupak zamjene pogranične propusnice iz članka 25. stavak (1) točka b) pokreće se i vodi po službenoj dužnosti od strane tijela izdavanja odmah po saznanju o nastaloj grešci, na način da se donosi zaključak o ispravci greške na osnovu kojeg se vrši ispravka podataka u propisanoj evidenciji i izrađuje nova pogranična propusnica bez obveze plaćanja naknade troškova izrade propusnice.

Članak 29.

(Prestanak važenja)

- (1) Pogranična propusnica prestaje da važi istekom roka važenja.
- (2) Izuzetno od stavka (1) ovog članka ukoliko nositelj pogranične propusnice ne podnese zahtjev za zamjenu iste u slučajevima iz članka 25. stavak (1) u rokovima predviđenim člankom 26. stavak (1) i (2) ovog Pravilnika, pogranična propusnica se poništava rješenjem Jedinice GP BiH koja je izdala propusnicu.
- (3) Protiv rješenja kojim se pogranična propusnica poništava, nositelj iste ima pravo žalbe Ministarstvu sigurnosti BiH u roku od petnaest (15) dana od dana uručenja rješenja.
- (4) Uz žalbu se obavezno prilaže dokaz o uplaćenju administrativnoj taksi sukladno Zakonu o administrativnim taksama.
- (5) Jedinica GP BiH će po konačnosti i pravosnažnosti rješenja iz stavka (2) ovog članka, izvršiti ažuriranje statusa važenja pogranične propusnice u aplikaciji.
- (5) Protiv rješenja donesenog u drugom stupnju žalba nije dopuštena i može se pokrenuti upravni spor pred Sudom BiH.

Članak 30.

(Fizičko poništavanje nevažeće pogranične propusnice)

- (1) Zamijenjena pogranična propusnica fizički se poništava bušenjem pogranične propusnice u predjelu fotografije i broja pogranične propusnice, nakon čega se ista odlaze u spis ili predaje nositelju što se konstatira službenom zabilješkom.
- (2) U slučaju da je pogranična propusnica fizički predata nositelju, preslika propusnice sa vidljivim fizičkim poništenjem bušenjem se odlaze u spis.

POGLAVLJE V - ODUZIMANJE POGRANIČNE PROPUSNICE

Članak 31.

(Zloupotreba i oduzimanje pogranične propusnice)

- (1) U slučaju postojanja osnovane sumnje da je počinjena povreda pravila pograničnog režima uspostavljenog sporazumom i zloupotrebe pogranične propusnice od strane njenog nositelja, Jedinica GP BiH će pograničnu propusnicu privremeno oduzeti od nositelja koji je izvršio povredu, uz izdavanje potvrde o privremenom oduzimanju, te pokrenuti postupak sankcioniranja počinitelja.
- (2) U slučaju da je povreda pravila pograničnog režima uspostavljenog sporazumom povezana sa izvršenjem krivičnog djela ili prekršaja vezanog za prelazak državne granice, nositelj pogranične propusnice BiH koji je pravosnažno oglašen krivim zbog činjenja takvog krivičnog djela ili prekršaja, gubi pravo na izdavanje nove pogranične propusnice u trajanju od dvije godine od dana pravosnažnosti odluke o prekršajnoj ili krivičnoj odgovornosti, ukoliko drugačije nije propisano sporazumom.
- (3) Jedinica GP BiH će po službenoj dužnosti u slučajevima iz stavka (2) ovog članka donijeti rješenje o oduzimanju i proglašavanju pogranične propusnice nevažećom, te mjeri gubitka prava na izdavanje nove pogranične propusnice.
- (4) Na rješenja iz stavka (3) ovog članka dozvoljeno je pravo žalbe u roku od 15 dana od dana uručenja rješenja na način propisan u članku 17. ovog Pravilnika.
- (5) Oduzeta pogranična propusnica se odlaze u spis.
- (6) Jedinica GP BiH će po konačnosti i pravosnažnosti rješenja iz stavka (3) ovog članka, izvršiti ažuriranje statusa važenja pogranične propusnice u aplikaciji.

- (7) Ukoliko je povredu iz stavka (1) i (2) ovog članka počinilo lice koje posjeduje pograničnu propusnicu druge države, ista se službenim putem uz dokumentaciju o povredi pograničnog režima dostavlja organu države izdavanja, ukoliko nije drugačije određeno sporazumom ili zakonom, koji dalje vodi postupak preispitivanja osnova za posjedovanje i izdavanje pogranične propusnice.
- (8) Jedinica GP BiH obavještava nadležni organ druge ugovorne strane o svakom slučaju zloupotrebe pogranične propusnice.

POGLAVLJE VI - DOZVOLE ZA JEDNOKRATNI PRELAZAK DRŽAVNE GRANICE

Članak 32.

(Način i uvjeti izdavanja)

- (1) Dozvola za jednokratni prelazak državne granice (U daljem tekstu: dozvola) se izdaje u iznimnim slučajevima na graničnom prijelazu za pogranični promet i služi za prelazak državne granice sukladno sporazumu.
- (2) Dozvola se može koristiti za prelazak državne granice samo uz važeću putnu ispravu iz članka 7. ovog Pravilnika.
- (3) Zahtjev za izdavanje dozvole podnosi se na graničnom prijelazu za pogranični promet.
- (4) Prije odlučivanja o zahtjevu za izdavanje dozvole iz stavka (1) ovog članka policijski službenik će izvršiti provjeru podnosioca zahtjeva kao i provjeru putne isprave u raspoloživim bazama podataka u cilju utvrđivanja ispunjenosti općih i posebnih uvjeta za prelazak državne granice.
- (5) Podnositelj zahtjeva mora opravdati izuzetan razlog prelaska državne granice preko graničnog prijelaza za pogranični promet.
- (6) Opravdanost razloga iz stavka (5) ovog članka cijeni policijski službenik raspoređen na obavljanje poslova i zadataka vode tima na graničnom prijelazu za pogranični promet, pri čemu naročito uzima u obzir razloge humanitarne prirode, sigurnosti, ozbiljne profesionalne razloge kao i druge razloge osobne prirode.
- (7) Nakon što utvrdi opravdanost razloga za izdavanje dozvole za jednokratni prelazak državne granice policijski službenik iz stavka (6) ovog članka će izdati dozvolu na propisanom obrascu.
- (8) Dozvola se izdaje u dva istovjetna primjerka od kojih se jedan uručuje podnosiocu zahtjeva i ovjerava ulaznim štembiljem.
- (9) Policijski službenik neće izdati dozvolu za jednokratni prelazak državne granice u slučaju kada podnositelj zahtjeva ne ispunjava neki od uvjeta za izdavanje navedenih u ovom članku ili sporazumu te će u tom slučaju podnosiocu zahtjeva izdati rješenje o odbijanju ulaska u BiH.
- (10) Zahtjev iz stavka (3) ovog članka izdaje se na obrascu iz Priloga broj 5. ovog Pravilnika i čini njegov sastavni dio.
- (11) Dozvola iz stavka (8) ovog članka izdaje se na obrascu iz Priloga broj 6. ovog Pravilnika i čini njegov sastavni dio.

POGLAVLJE VII - EVIDENCIJE

Članak 33.

(Vrste evidencija)

- (1) Nadležna Jedinica GP BiH u cilju elektronskog evidentiranja podnesenih zahtjeva za izdavanje pogranične propusnice vodi evidenciju pod nazivom Evidencija o primljenim zahtjevima i izdatim pograničnim propusnicama, koja se vodi u elektronskoj formi i sastavni je dio aplikacije.
- (2) Nadležna Jedinica GP BiH vodi evidenciju zaprimljenih zahtjeva za izdavanje i zamjenu pograničnih propusnica koja se naziva Evidencija primljenih zahtjeva za izdavanje i zamjenu pograničnih propusnica, i vodi se u pisanoj formi.

- (3) Nadležna Jedinica GP BiH vodi evidenciju o izdatim dozvolama za jednokratni prelazak državne granice koja se naziva Evidencija izdatih dozvola za jednokratni prelazak državne granice, koja se vodi u pisanoj formi.
- (4) Nadležna Jedinica GP BiH vodi evidenciju o zloupotrebama pograničnih propusnica iz članka 31. ovog Pravilnika u pisanoj formi.

Članak 34.

(Način vođenja evidencija)

- (1) Podnositelj zahtjeva daje suglasnost da se njegovi osobni podaci pohranjuju i obrađuju u evidencijama.
- (2) Evidencija iz članka 33. stavak (1) se vodi u elektronskoj formi i sadrži sljedeće podatke:
 - a) redni broj,
 - b) datum prijema zahtjeva,
 - c) ime i prezime podnosioca zahtjeva i ime jednog od roditelja,
 - d) dan, mjesec i godina rođenja,
 - e) serijski broj pogranične propusnice,
 - f) ime i prezime policijskog službenika koji vrši obradu podataka,
 - g) rubrika "Napomena" u koju se upisuju bitne pojedinosti koje nisu obuhvaćene prethodno navedenim podacima.
- (3) Evidencija iz članka 33. stavak (2) se vodi u formi ukoričene knjige sa tabelom koja sadrži sljedeće:
 - a) redni broj,
 - b) datum prijema zahtjeva,
 - c) ime i prezime podnosioca zahtjeva i ime jednog od roditelja,
 - d) dan, mjesec i godina rođenja,
 - e) serijski broj pogranične propusnice,
 - f) ime i prezime policijskog službenika koji vrši obradu podataka,
 - g) rubrika "Napomena" u koju se upisuju bitne pojedinosti koje nisu obuhvaćene prethodno navedenim podacima.
- (4) Evidencija iz članka 33. stavak (3) se vodi u formi ukoričene knjige sa tabelom koja sadrži sljedeće:
 - a) redni broj,
 - b) datum prijema zahtjeva,
 - c) ime i prezime podnosioca zahtjeva i ime jednog od roditelja,
 - d) dan, mjesec i godina rođenja,
 - e) broj dozvole za jednokratni prelazak,
 - f) ime i prezime policijskog službenika koji je izdao dozvolu za jednokratni prelazak,
 - g) rubrika "Napomena" u koju se upisuju bitne pojedinosti koje nisu obuhvaćene prethodno navedenim podacima.
- (5) Evidencija iz članka 33. stavak (4) se vodi u formi ukoričene knjige sa tabelom koja sadrži sljedeće:
 - a) redni broj,
 - b) datum unosa podatka,
 - c) ime i prezime osobe koja je zloupotrebila pograničnu propusnicu,
 - d) datum rođenja,
 - e) broj pogranične propusnice koja je zloupotrebljena,
 - f) pravna kvalifikacija zloupotrebe,
 - g) opis načina zloupotrebe,
 - f) rubrika "Napomena" u koju se upisuju bitne pojedinosti koje nisu obuhvaćene prethodno navedenim podacima.

Članak 35.

(Rokovi čuvanja evidencija)

- (1) Podaci u elektronskoj evidenciji iz članka 34. stavak (1) ovog Pravilnika čuvaju se 10 godina od dana isteka važnosti pogranične propusnice ili njenog poništenja.
- (2) Ukoričene knjige evidencija iz članka 34. stavak (2), (3) i (4) ovog Pravilnika zaključuju se i ovjeravaju na kraju svake kalendarske godine i čuvaju deset (10) godina.

Članak 36.

(Administrator sistema i kontakt točka)

GP BiH će odrediti administratora sistema i aplikacije koji će obavljati funkciju kontakt točke za hitne provjere statusa pograničnih propusnica od strane nadležnih tijela potpisnica sporazuma.

POGLAVLJE IX - PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 37.

(Prestanak važenja ranijih propisa)

- (1) Stupanjem na snagu ovog Pravilnika prestaje da važi Pravilnik o pograničnim propusnicama broj 17-07-02-3-

2174/15 od 09.06.2015. godine ("Službeni glasnik BiH", broj 51/15).

- (2) Zahtjevi za izdavanje i zamjenu pograničnih propusnica podnijeti prije stupanja na snagu ovog Pravilnika, rješavaju se u skladu sa Pravilnikom o pograničnim propusnicama broj 17-07-02-3-2174/15 od 09.06.2015. godine ("Službeni glasnik BiH", broj 51/15).

Članak 38.

(Stupanje na snagu)

Pravilnik stupa na snagu osam (8) dana od dana objave u "Službenom glasniku BiH".

Broj 17-07-1-02-1-8061/25
29. kolovoza 2025. godine

Ravnatelj
Glavni generalni
inspektor policije
Mirko Kuprešaković, v. r.

Prilog 1.

ZAHTEJEV
za izdavanje pogranične propusnice

Napomena: Obrazac popunjavati čitko.
Za tačnost podataka odgovara podnositelj zahtjeva.

TERENSKI URED _____ JEDINICA GRANIČNE POLICIJE _____

*DIPLOMATSKA MISIJA / KONZULARNO PREDSTAVNIŠTVO _____

1. Podaci o podnositelju zahtjeva (osoba koja podnosi zahtjev za izdavanje pogranične propusnice za maloljetnu ili osobu lišenu poslovne sposobnosti unosi podatke o maloljetnoj ili poslovno nesposobnoj osobi):

Prezime (rođeno prezime): _____

Ime: _____

Dan, mjesec i godina rođenja: _____ spol: _____

Mjesto i država rođenja: _____

Državljanstvo: _____

Bračno stanje: _____

**Zanimanje: _____

Putna isprava (vrsta, broj, tko je izdao, gdje je izdata, datum izdavanja, rok važenja):

Mjesto prebivališta i adresa stanovanja: _____

Nazivi graničnih prijelaza za pogranični promet i/ili prelaznih mjesta za koje se traži izdavanje pogranične propusnice:

2. Izjava podnosioca zahtjeva:

- Pristajem da se svi osobni podaci koji se navode u ovom obrascu mogu proslijediti na provjeru nadležnim tijelima Bosne i Hercegovine i _____ u svrhu odlučivanja o ovom zahtjevu. Ti podaci mogu biti pohranjeni u bazama podataka dostupnim nadležnim tijelima Bosne i Hercegovine.
- Izjavljujem da su svi podaci koje sam naveo/la u ovom obrascu istiniti i tačni. Svjestan/na sam da bilo koja netočna izjava ili netočni podaci mogu dovesti do toga da zahtjev bude odbijen, ili do poništenja već izdate pogranične propusnice, te također zbog toga mogu biti krivično odgovoran/na prema zakonu Bosne i Hercegovine i _____.
- Svjestan/na sam obveze poštivanja propisa Bosne i Hercegovine za vrijeme boravka na njenom području.
- Svjestan/na sam da pogranična propusnica nije važeća za cijelo područje Bosne i Hercegovine već samo za pogranično područje definirano Sporazumom (naselja upisana u pograničnu propusnicu) i za prekidni boravak do 30 dana.

- Svjestan/na sam da zlouporaba pograničnog režima podliježe kažnjavanju kako je određeno zakonom Bosne i Hercegovine i _____.

3. Podaci o zakonskom zastupniku ukoliko zahtjev podnosi zakonski zastupnik (roditelj ili staratelj):

a) Prezime (rođeno prezime): _____

Ime: _____

Srodstvo: _____

b) Prezime (rođeno prezime): _____

Ime: _____

Srodstvo: _____

Datum i mjesto podnošenja zahtjeva _____

PODNOŠITELJ ZAHTJEVA

(vlastoručni potpis)

4. Popunjava službena osoba koja je zaprimila zahtjev:

putna isprava

poveznica – dokument koji dokazuje opravdanu potrebu za redovno prelaženje zajedničke državne granice

dokument koji dokazuje prebivalište/boravište u pograničnom području

Reg. broj: _____ Prilozi: _____

Iznos naplaćene takse: _____ Oslobođen/a od takse (osnova): _____

Identitet i državljanstvo utvrđeno: _____

Ishod postupka po zahtjevu: _____

Potpis službene osobe i pečat: _____

5. Podaci o osobi koja je preuzela pograničnu propusnicu:

Prezime (rođeno prezime): _____ Ime: _____

Datum rođenja: _____ Državljanstvo: _____

Država, mjesto i adresa prebivališta _____

6. Popunjava službena osoba prije uručenja pogranične propusnice:

Datum izdavanja: _____ Važi do: _____ Serijski broj: _____

Potpis službene osobe koja je uručila
pograničnu propusnicu

Datum uručenja

Potpis službene osobe koja je
riješila zahtjev

Potpis osobe koja je preuzela pograničnu propusnicu: _____

Prilog 2.

Bosna i Hercegovina
Ministarstvo sigurnosti
Granična policija



Босна и Херцеговина
Министарство безбједности
Гранична полиција

TERENSKI URED GRANIČNE POLICIJE _____/JEDINICA GRANIČNE POLICIJE _____



POTVRDA

o podnošenju zahtjeva za izdavanje pogranične propusnice

Broj G-.....

Prezime (rođeno prezime): _____

Ime: _____

Dan, mjesec i godina rođenja: _____

Državljanstvo: _____

Broj putne isprave: _____

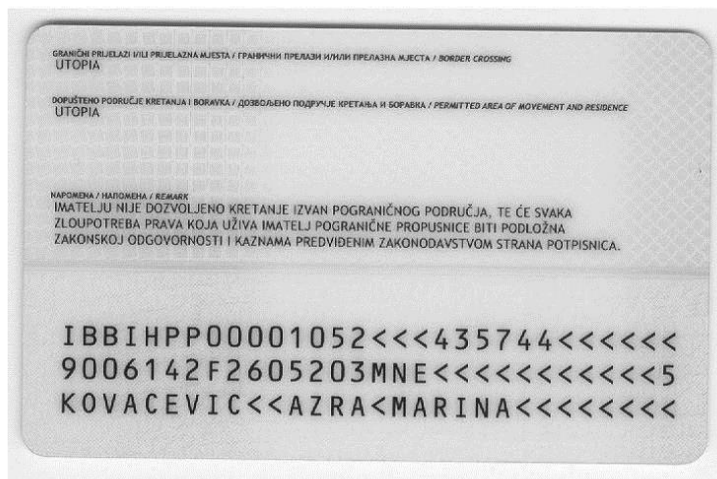
Datum podnošenja zahtjeva: _____

Potpis policijskog službenika koji je zaprimio zahtjev

Napomena: Potvrdu čuvati do preuzimanja pogranične propusnice, odnosno rješenja kojim se odbija zahtjev za izdavanje pogranične propusnice.

Прилог 3

Izgled i dizajn obrasca pogranične propusnice:



Prilog 4.

Bosna i Hercegovina
Ministarstvo sigurnosti
Granična policija



Босна и Херцеговина
Министарство безбједности
Гранична полиција

TERENSKI URED GRANIČNE POLICIJE _____ /JEDINICA GRANIČNE POLICIJE _____

Broj: _____

Datum: _____

POTVRDA

o prijavi gubljenja, nestanka, oštećenja, krađe, uništenja ili na drugi
način ostanka bez pogranične propusnice

Kojom se potvrđuje da je dole navedeno lice dana _____ u _____ sati prijavilo
gubljenje, nestanak, oštećenje, krađu, uništenju ili na drugi način ostatak bez pogranične
propusnice BiH.

Podaci o prijavitelju:

Ime (ime oca) i prezime:

Država, mjesto i datum rođenja: _____

Državljanstvo: _____

Država izdavanja, vrsta i broj putne isprave:

Podaci o pograničnoj propusnici:

Ime i prezime nositelja pogranične propusnice _____

Mjesto i datum rođenja nositelja pogranične propusnice _____

Broj pogranične propusnice: _____

Uz predočavanje ove potvrde nositelj gore navedene pogranične propusnice može uz važeću putnu
ispravu preći državnu granicu preko graničnog prijelaza za pogranični promet, sa ciljem povratka u
svoje mjesto prebivališta.

Nositelj pogranične propusnice koji je istu izgubio, ili mu je ista nestala, oštećena, ukradena,
uništena ili je na bilo koji drugi način ostao bez nje, dužan je oglasiti je nevažećom u Službenom
glasniku BiH u roku od osam (8) dana od dana izdavanja ove potvrde.

KOMANDIR

Prilog 5.

Bosna i Hercegovina
Ministarstvo sigurnosti
Granična policija



Босна и Херцеговина
Министарство безбједности
Гранична полиција

ZAHTJEV

za izdavanje dozvole za jednokratni prelazak zajedničke državne granice

Jedinica GP BiH _____ Granični prijelaz za pogranični promet: _____

Podaci o podnosiocu zahtjeva:

Ime i prezime: _____

Datum i mjesto rođenja: _____

Prebivalište: _____

Nositelj putne isprave (vrsta i broj): _____

Razlog za prelazak državne granice i izdavanje dozvole za jednokratni prelazak:

(navesti razloge)

Namjeravano vrijeme boravka u pograničnom području Bosne i Hercegovine od _____

do _____.

Mjesto i datum podnošenja: _____

PODNOŠITELJ ZAHTJEVA

ЦЕНТРАЛНА БАНКА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

628

На основу члана 2. став 3. тачке а., д., ф. и г., члана 7. тачка б) и чланова 36. и 57. Закона о Централној банци Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 1/97, 29/02, 8/03, 13/03, 14/03, 9/05, 76/06 и 32/07), Управни одбор Централне банке Босне и Херцеговине, на 9. сједници одржаној дана 20.8.2025. године, доноси

ОДЛУКУ

О ИЗМЈЕНИ ОДЛУКЕ О УТВРЂИВАЊУ И ОДРЖАВАЊУ ОБАВЕЗНИХ РЕЗЕРВИ И УТВРЂИВАЊУ НАКНАДЕ НА ИЗНОС РЕЗЕРВЕ

Члан 1.

У Одлуци о утврђивању и одржавању обавезних резерви и утврђивању накнаде на износ резерви ("Службени гласник БиХ", бр. 70/21, 53/22, 81/22, 43/23, 61/23, 54/24, 77/24 и 16/25), у члану 11а. ставу (1) ријечи: "до 31.12.2025. године" мијењају се и гласе: "до 31.12.2026. године".

Члан 2.

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику БиХ", а објавиће се и у "Службеним новинама Федерације БиХ", "Службеном гласнику Републике Српске" и "Службеном гласнику Брчко дистрикта Босне и Херцеговине".

Број UV-105-02-1-1435-6/25
20. августа 2025. године
Сарајево

Председавајућа
Управног одбора
Централне банке
Босне и Херцеговине
Гувернерка
Др **Јасмина Селимовић**, с. р.

На основу члана 2. став 3. тачке а., д., ф. и г., члана 7. тачка б) и чланова 36. и 57. Закона о Централној банци Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 1/97, 29/02, 8/03, 13/03, 14/03, 9/05, 76/06 и 32/07), Управно вјеће Централне банке Босне и Херцеговине, на 9. сједници одржаној дана 20.8.2025. године, доноси

ОДЛУКУ

О ИЗМЈЕНИ ОДЛУКЕ О УТВРЂИВАЊУ И ОДРЖАВАЊУ ОБАВЕЗНИХ РЕЗЕРВИ И УТВРЂИВАЊУ НАКНАДЕ НА ИЗНОС РЕЗЕРВЕ

Члан 1.

У Одлуци о утврђивању и одржавању обавезних резерви и утврђивању накнаде на износ резерви ("Службени гласник БиХ", бр. 70/21, 53/22, 81/22, 43/23, 61/23, 54/24, 77/24 и 16/25), у члану 11а. ставу (1) ријечи: "до 31.12.2025. године" мијењају се и гласе: "до 31.12.2026. године".

Члан 2.

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику БиХ", а објавит ће се и у "Службеним новинама Федерације БиХ", "Службеном гласнику Републике Српске" и "Службеном гласнику Брчко дистрикта Босне и Херцеговине".

Број UV-105-02-1-1435-6/25
20. августа 2025. године
Сарајево

Председавајућа
Управног вјећа
Централне банке
Босне и Херцеговине
Гувернерка
Др **Јасмина Селимовић**, с. р.

На temelju članka 2. stavak 3. točke a., d., f. i g., članka 7. točka b) i članaka 36. i 57. Zakona o Centralnoj banci Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 1/97, 29/02, 8/03, 13/03, 14/03, 9/05, 76/06 i 32/07), Upravno vijeće Centralne banke Bosne i Hercegovine, na 9. sjednici održanoj dana 20. 8. 2025. godine, donosi

ОДЛУКУ

О ИЗМЈЕНИ ОДЛУКЕ О УТВРЂИВАЊУ И ОДРЖАВАЊУ ОБАВЕЗНИХ РЕЗЕРВИ И УТВРЂИВАЊУ НАКНАДЕ НА ИЗНОС РЕЗЕРВЕ

Чланак 1.

У Одлуци о утврђивању и одржавању обавезних резерви и утврђивању накнаде на износ резерви ("Службени гласник БиХ", бр. 70/21, 53/22, 81/22, 43/23, 61/23, 54/24, 77/24 и 16/25), у члану 11а. ставку (1) ријечи: "до 31.12.2025. године" мијењају се и гласе: "до 31.12.2026. године".

Чланак 2.

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику БиХ", а објавит ће се и у "Службеним новинама Федерације БиХ", "Службеном гласнику Републике Српске" и "Службеном гласнику Брчко дистрикта Босне и Херцеговине".

Број UV-105-02-1-1435-6/25
20. колотова 2025. године
Сарајево

Председателјца
Управног вјећа
Централне банке
Босне и Херцеговине
Гувернерка
Др **Јасмина Селимовић**, в. р.

УСТАВНИ СУД БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

629

Уставни суд Босне и Херцеговине, предсједник Мирсад Ћеман, у предмету број **У-28/25**, рјешавајући захтјев **четрнаест чланова Представничког дома Парламентарне скупштине БиХ** за доношење привремене мјере, на основу члана VI/3а) Устава Босне и Херцеговине, члана 57 став (2) тачка е) и члана 64 ст. (1), (2) и (4) Правила Уставног суда Босне и Херцеговине – пречишћени текст ("Службени гласник БиХ" бр. 94/14, 47/23 и 41/24), донио је 10. септембра 2025. године

ОДЛУКУ О ПРИВРЕМЕНОЈ МЈЕРИ

Усваја се захтјев **четрнаест чланова Представничког дома Парламентарне скупштине БиХ** за доношење привремене мјере.

Привремено се стављају ван снаге тач. 6, 7 и 8 Закључака поводом Информације у вези с одлуком Централне изборне комисије БиХ о престанку мандата предсједнику Републике Српске Милораду Додику, које је Народна скупштина Републике Српске усвојила на 24. посебној сједници одржаној 22. августа 2025. године.

У складу са чланом 64 став (1) Правила Уставног суда Босне и Херцеговине, до доношења коначне одлуке Уставног суда Босне и Херцеговине о поднесеном захтјеву за оцјену уставности аката из става (2) ове одлуке:

– привремено се стављају ван снаге сви акти донесени на основу тач. 6, 7 и 8 Закључака поводом Информације у вези с одлуком Централне изборне комисије БиХ о престанку мандата предсједнику Републике Српске Милораду Додику и
– привремено се забрањује свим законодавним, извршним и судским институцијама у Републици Српској, као и свим службеним или одговорним лицима у тим

институцијама Републике Српске или јединицама локалне самоуправе или било којем органу јединице локалне самоуправе, као и службеним или одговорним лицима из Републике Српске која обављају дужност у институцијама Босне и Херцеговине да предузимају било какве радње на основу тач. 6, 7 и 8 Закључака поводом Информације у вези с одлуком Централне изборне комисије БиХ о престанку мандата предсједнику Републике Српске Милораду Додику.

Ова одлука ступа на снагу одмах и производи правно дјеловање од дана ступања на снагу Закључака поводом Информације у вези с одлуком Централне изборне комисије БиХ о престанку мандата предсједнику Републике Српске Милораду Додику до доношења коначне одлуке Уставног суда Босне и Херцеговине о поднесеном захтјеву за оцену уставности.

Одлуку објавити у "Службеном гласнику Босне и Херцеговине", "Службеним новинама Федерације Босне и Херцеговине", "Службеном гласнику Републике Српске" и "Службеном гласнику Брчко дистрикта Босне и Херцеговине".

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

I. Увод

1. Четрнаест чланова Представничког дома Парламентарне скупштине БиХ, и то: Аида Баручија, Сабина Ђудић, Рејхана Дервишевић, Јасмин Емрић, Елвиса Хоџић, Јасмин Имамовић, Миа Карамећић-Абазовић, Предраг Којовић, Саша Магазиновић, Шемсудин Мехмедовић, Албин Муслић, Нихад Омеровић, Ермина Салкичевић-Диздаревић и Денис Звиздић (у даљњем тексту: подносиоци захтјева), поднијело је 2. септембра 2025. године Уставном суду Босне и Херцеговине (у даљњем тексту: Уставни суд) захтјев за рјешавање спора између Босне и Херцеговине и ентитета Република Српска у вези са Закључцима поводом Информације у вези с одлуком Централне изборне комисије БиХ о престанку мандата предсједнику Републике Српске Милораду Додику (у даљњем тексту: Закључци), које је Народна скупштина Републике Српске (у даљњем тексту: Народна скупштина) усвојила на 24. посебној сједници одржаној 22. августа 2025. године.

2. Подносиоци захтјева су, на основу члана 64 Правила Уставног суда, затражили да Уставни суд донесе привремену мјеру којом би Закључке привремено ставио ван снаге до доношења коначне одлуке Уставног суда о поднесеном захтјеву и забранио свим органима власти, институцијама, службеним или одговорним лицима која имају обавезу поступања по Закључцима да не предузимају било какве радње у смислу спровођења Закључака.

Релевантне чињенице

3. Милорад Додик, у то вријеме предсједник Републике Српске, правоснажном пресудом Суда Босне и Херцеговине (у даљњем тексту: Суд БиХ) проглашен је кривим да је починио кривично дјело неизвршавања одлука високог представника из члана 203а став 1 Кривичног закона Босне и Херцеговине. Као правна посљедица осуде, Милораду Додику је престао мандат предсједника Републике Српске с 12. јуном 2025. године као даном правоснажности пресуде, што је утврђено одлуком Централне изборне комисије БиХ (у даљњем тексту: ЦИКБиХ) од 6. августа 2025. године (доступна на www.izbori.ba/Documents/2025/pi_2025_1/od_prestanak_mandata_md-bos.pdf, преузета 5. септембра 2025. године). Због тога је ЦИКБиХ одлуком од 28. августа 2025. године расписао пријевремене изборе за предсједника Републике Српске за 23. новембар 2025. године (доступна на www.izbori.ba/

Documents/2025/pi_2025_1/pi_2025_1_od_rasp_iz-bos.pdf, преузета 5. септембра 2025. године).

4. Народна скупштина је на 24. посебној сједници одржаној 22. августа 2025. године усвојила Информацију у вези с одлуком Централне изборне комисије о престанку мандата предсједнику Републике Српске Милораду Додику (у даљњем тексту: Информација; доступна на www.narodnaskupstinars.net/?q=ci/narodna-skupstina/sjednice/materijali-za-sjednice/materijali-za-dvadeset-četvrtu-posebnu-sjednicu, преузета 5. септембра 2025. године). У Информацији је наведено:

Незаконити и незаконити странац Кристијан Шмит, узурпатор функције високог представника у БиХ, је 2024. године донио Одлуку којом је наметнуо Закон о измјенама и допунама Изборног закона Босне и Херцеговине којом су прописани додатни разлози за престанак мандата изабраном члану органа власти на свим нивоима у БиХ прије истека времена на које је изабран. Према измјенама Изборног закона БиХ додатни разлози за пријевремену престанак мандата су: правоснажна судска пресуда којом се изриче мјера безбједности забране обављања одређеног занимања, дјелатности или дужности која представља функцију изабраног члана у органу власти, те правоснажна судска пресуда којом се изриче казна која за правну посљедицу има престанак службене дужности и престанак радног односа.

Уз измјене и допуне Кривичног закона БиХ које је наметнуо 2023. године јасно је да је неизабрани, незаконити и незаконити странац Кристијан Шмит годинама темељно припремао правни и политички терен како би покушао из политичког живота елиминисати демократски и од народа изабраног предсједника Републике Српске Милорада Додика. Кристијан Шмит је, иако нема законодавну власт, наметнуо кривично дјело – члан 203а Кривичног закона БиХ "Неизвршавање одлука високог представника".

Дакле, плански је осмишљен и годинама припреман државни удар на Републику Српску кроз одлуку редовног суда, која је донесена са циљем да постане преседан и темељна пракса за сва будућа поступања, а на начин да се актима ниже правне снаге који долазе из Сарајева дерогирају сви акти које донесу највише институције Републике Српске. На овај начин се дерогира владавина права и хијерархија правних аката, уз већ познато противправно и антидејтонско преузимање законодавне, судске и извршне власти свих досадашњих високих представника.

Разлог за подизање и потврђивање оптужнице против предсједника Републике Српске Милорада Додика заснива на чињеници да је Милорад Додик вршећи своје уставне надлежности и обавезе потписао указ о проглашењу два закона која је донијела Народна скупштина Републике Српске, у складу са Уставом и законом прописаном процедуром. Милош Лукић је, као в.д. директор ЈУ Службени гласник Републике Српске, исте објавио у Службеном гласнику Републике Српске како је то Уставом и законом прописано.

Суд и тужилаштво БиХ су радили у служби појединца Кристијана Шмита, занемарујући чињеницу да је предсједник Републике Српске уставна категорија, да је предсједник Милорад Додик изабран вољом народа, те да је поступао у оквиру Уставом и законом датих овлашћења. Доносећи и у другом степену потврђујућу осуђујућу пресуду још једном је потврђено да се ради о марионетском и неуставном правосудном систему који нема капацитет да интерес и заштиту интегритета државе и њених конститутивних елемената стави изнад политичких интереса неизабраних странаца.

Другостепеном пресудом Суд БиХ је покушао да Кристијана Шмита прогласи саставним дијелом уставноправног поретка БиХ:

"Иако жалба одбране покушава питање Високог представника у БиХ, свести на чињенично питање, тиме градећи пут отварању многим, за одбрану спорним питањима о његовом легитимном постојању и постављењу, ово Вијеће цијени да се ради о **искључиво правном питању**, обзиром да **предметна функција представља ноторан дио државног и правног система државе Босне и Херцеговине, односно њеног уставног поретка**" – цитат из другостепене пресуде.

"Комплетно дјеловање и поступање оптуженог Милорада Додика имплицира закључак да је циљ био почињење предметног кривичног дјела, односно крајње непоштовање ауторитета Високог представника у БиХ, **чија функција је дио уставног поретка ове државе**, а који поступак оптуженог се сублимира у битна обиљежја кривичног дјела из члана 203а КЗ БиХ" – цитат из другостепене пресуде.

На овакав начин Суд БиХ је покушао да нелегално и нелегитимно поступање Кристијана Шмита, као и институцију Високог представника који има колонијални карактер, уведе у уставни поредак БиХ, наводећи у свом акту да високи представник "представља ноторан дио државног и правног система државе Босне и Херцеговине, односно њеног уставног поретка". На овај начин се покушава формирати судска пракса редовних судова у БиХ која је погубна за српски народ. Високи представник међународне заједнице у БиХ јесте дејтонска категорија, али није уставна. Високи представник се не помиње у Уставу БиХ, већ у Анексу 10, стога је конструкција Суда БиХ потпуно неутемељена, док високи представник нема никаква уставна овлашћења.

Пресуда Суда БиХ и потоње поступање ЦИК-а БиХ су покушај кодификације бонских овлашћења као дијела уставноправног система БиХ:

"Конечно, ово Вијеће цијени да Бонски закључци нису нужно ни морали бити проведени као доказ у поступку, као што се као доказ не изводе ни постојећи закони. Из саме одлуке Високог представника у БиХ, којом је предметно кривично дјело установљено, произлазе његове овласти утврђене управо Бонским закључцима, чиме исти јасно образложе своје овлашћење за интервенцијом у долаћи правни систем."

Доношењем другостепене пресуде, а након ње и Одлуке Централне изборне Комисије БиХ о одузимању мандата председнику Републике Српске, изневјерена су сва очекивања у суживот и дејтонску БиХ, те је потврђено узјерење Републике Српске да није прихваћена као дио Босне и Херцеговине и да је циљ њено поништавање из уставноправног поретка БиХ. Процес трансформације БиХ у унитарну државу је на врхунцу, а у таквој БиХ без консоцијативне демократије, без института паритета, компромиса, заштите виталних националних и ентитетских интереса, без ентитетског гласања, српски народ је осуђен на мајоризацију и нестанак.

Циљ другостепене пресуде Суда БиХ и Одлуке ЦИК-а је да се кроз примјену унитаристичког концепта поништи Устав Републике Српске који је по мишљењу Венецијанске комисије, ОНР-а и Уставног суда БиХ усклађен са Уставом БиХ. Дакле, циљ је и рушење дејтонског, уставног уређења државне заједнице БиХ. Устави ентитета имају највишу правну снагу након Устава БиХ, стога у сукобу закона БиХ и Устава Републике Српске мора се поћи од чињенице да је

Устав Републике Српске акт веће правне снаге, усклађен са дејтонским Уставом и да се као такав мора поштовати.

Наведеним одлукама, које су искључиво политичке природе, покушава се обрисати и поништити воља једног конститутивног народа у БиХ, односно воља више од 300 000 гласача и резултати демократски проведених избора, те се покушава дерогирати право и обавеза изабраних представника власти да извршавају уставне дужности.

Дакле, Устав Републике Српске је акт навише правне снаге након Устава БиХ и Одлуке Централне изборне комисије БиХ нису изнад Устава Републике Српске. Престанак мандата Одлуком ЦИК-а је неуставан, није усклађен са Уставом Републике Српске, те самим тим не може имати ни правно дејство ништи утицати на легитимно изабраног председника Републике Српске. Дакле, престанак мандата одлуком ЦИК-а је директно супротан Уставу Републике Српске, а индиректно и Уставу БиХ. ЦИК БиХ потврђује, али не даје мандат, те га стога не може ни одузети. Мандат дају грађани изражавајући своју слободну вољу у изборном процесу. ЦИК БиХ није изнад Устава Републике Српске и као такав својим актима не може поништавати акте веће правне снаге.

С тим у вези, важност имају предметни чланови Устава Републике Српске као највишег правног акта Републике:

– члан 87. Устава: "Председнику Републике престаје мандат прије истека времена на које је биран у случају оставке или опозива." Дакле, Уставом Републике Српске предвиђени су разлози за престанак мандата председника Републике прије истека времена на које је изабран. Међу наведеним разлозима нема судске пресуде или одлуке високог представника. Изборни закон БиХ не може проширивати разлоге за ранији престанак мандата, јер су ови разлози уставна материја, коју закон не може додатно да разрађује и дописује.

– Члан 88. Устава Републике Српске дефинише сљедеће: "Председник Републике је одговоран грађанима и они га могу опозвати истим поступком по коме су га и изабрали." Дакле, постоји могућност опозива председника Републике, а из уставне норме слиједи да би такав поступак подразумијевао референдумско изјашњавање грађана.

Од изузетне важности је апострофирати да је према Закону о имунитету Републике Српске, чији текст је потврдио Уставни суд Републике Српске, у члану 3. став 2. децидно наведено да:

"Председник и потпредседници Републике Српске и чланови владе Републике Српске неће бити кривично или грађански одговорни за поступке извршене у оквиру њихових дужности за вријеме трајања мандата и након престанка мандата."

Изборни закон БиХ је правни акт ниже правне снаге од Устава Републике Српске и самим тим не може имати првенство примјене у односу на Устав Републике Српске. Предметни Закон у Основним одредбама (Члан 1.1) наводи: "Овим законом уређује се избор чланова и делегата Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине и чланова Председништва Босне и Херцеговине, те утврђују принципи који важе за изборе на свим нивоима власти у Босни и Херцеговини." Из наведене одредбе произилази да Изборни закон БиХ регулише изборе за БиХ ниво, док се носиоци власти у ентитетима бирају у складу са ентитетским законима.

Прихватањем предметног поступања ЦИК-а био би прихваћен унитаристички концепт БиХ у којем неће бити Републике Српске. Носиоци суверенитета у БиХ су конститутивни народи и ентитети. Дејтонско уставно

уређење, са свим својим мањкавостима, представља једини могући правни оквир за опстанак и функционисање БиХ на основама паритета и консензуса. БиХ се налази у стању узурпације власти, дерогирања Дејтонског мировног споразума и поништавања владавине права. Народна скупштина Републике Српске, носилац суверене воље народа Републике Српске, има обавезу да заштити уставни поредак Републике Српске и уставни поредак БиХ.

5. На истој сједници Народна скупштина је усвојила оспорене закључке (види тачку 24 ове одлуке).

6. На истој сједници Народне скупштине такође је усвојена и Одлука о расписивању републичког референдума на територији Републике Српске за 25. октобар 2025. године, с референдумским питањем које гласи: "Да ли прихватаете одлуке неизабраног странца Кристијана Шмита и пресуде неуставног Суда БиХ изречене против председника Републике Српске, као и одлуку ЦИК-а о одузимању мандата председнику Републике Српске Милораду Додику?" (www.narodnaskupstinars.net/?q=1a/vijesti/narodna-skupstina-usvojila-informaciju-i-zakljucke-u-vezi-sa-odlukom-cik-bih-o-prestanku-mandata-predsjedniku-republike-srpske-i-odluku-o-raspisivanju-republičkog-referenduma, прегледано 5. септембра 2025. године).

7. Поступајући у складу са Закључцима, Републичка изборна комисија Републике Српске (у даљњем тексту: РИК) на сједници одржаној 3. септембра 2025. године донијела је Одлуку о неспровођењу пријевремених избора за председника Републике Српске (новински чланак с изјавом председника РИК-а, [доступан на lat.rtrs.tv/vijesti/vijest.php?id=613151](http://lat.rtrs.tv/vijesti/vijest.php?id=613151), прегледан 5. септембра 2025. године).

II. Захтјев

а) Наводи из захтјева

8. Подносиоци захтјева наводе да иако су оспорени акти ниже правне снаге од закона у смислу члана VI/3а) Устава Босне и Херцеговине, постоји уставноправни основ да Уставни суд одлучи о захтјеву, те су се у вези с тим позвали на одлуке Уставног суда бр. У-2/22 и У-7/25. Наводе да су Закључци у супротности са чл. I/2, III/3б) и VI/5 Устава Босне и Херцеговине.

9. У односу на тачку 1 Закључака, подносиоци наводе да је Народна скупштина усвојила Информацију. Наводе да се у Информацији тврди да је Кристијан Шмит "нелегални и нелегитимни странак, узурпатор функције високог представника у БиХ". У вези с тим истичу да Анекс X Општег оквирног споразума за мир не познаје функцију узурпатора позиције високог представника, већ само позицију високог представника као тумача цивилног аспекта имплементације мировног споразума. Даље наводе да се у Информацији наводи да су "Суд и Тужилаштво БиХ [...] радили у служби појединца Кристијана Шмита, занемарујући чињеницу да је председник Републике Српске уставна категорија", што је у супротности с принципом владавине права из члана I/2 Устава Босне и Херцеговине. Подносиоци захтјева даље образлажу да се на страници 4 Информације тврди да је "циљ другостепене пресуде Суда БиХ и Одлуке ЦИК-а да се кроз примјену унитаристичког концепта поништи Устав Републике Српске", што прејудуцира непоштовање правоснажних одлука Суда БиХ и ЦИКБиХ. Сматрају да је то у супротности са чланом III/3б) Устава Босне и Херцеговине који говори о супремацији државних прописа и одлука државних институција над ентитетским одлукама. Даље наводе да су у Информацији наведене нетачне и неуставне тврдње да "одлуке Централне изборне комисије БиХ нису изнад Устава Републике Српске", да је

"Изборни закон БиХ правни акт ниже правне снаге од Устава Републике Српске", те да су "носиоци суверенитета у БиХ народи и ентитети". Подносиоци захтјева сматрају да је то у супротности са чланом I/1 Устава Босне и Херцеговине према којем државни континуитет припада искључиво Босни и Херцеговини.

10. У односу на тачку 2 Закључака, подносиоци захтјева су навели да она представља паушалну тврдњу која је уједно неуставна с аспекта Анекса X Општег оквирног споразума за мир у Босни и Херцеговини (у даљњем тексту: Дејтонски споразум), који говори о високом представнику као дијелу уставноправног поретка Босне и Херцеговине и као "тумачу цивилног аспекта имплементације мировног споразума".

11. У односу на тачку 3 Закључака, подносиоци захтјева су навели да чињеница да ли је Кристијан Шмит изабран на начин како то Народна скупштина сматра да би требало да буде учињено не мијења чињеницу да ниједан орган државе Босне и Херцеговине нити међународне институције нису оспорили његов мандат у Босни и Херцеговини. Такође су навели да ни Уставни суд није оспорио ниједну одлуку Кристијана Шмита с аспекта његовог легитимитета као високог представника. Стога сматрају да "неприхватање" одлука Кристијана Шмита прејудуцира непоштовање принципа владавине права јер је високи представник уставна институција БиХ која има уставну обавезу да у одређеним случајевима супституише домаћег законодавца.

12. У односу на тачку 4 Закључака, подносиоци захтјева су навели да се њом у суштини даје смјерница свим институцијама и грађанима РС да не поштују пуноважне одлуке државних институција БиХ. У вези с тим су истакли да је чланом 182 став 2 Пословника Народне скупштине прописано да се "закључци достављају органима и организацијама на које се односе", из чега произлази обавеза њихове примјене. Подносиоци захтјева сматрају да се на тај начин очигледно крши принцип владавине права из члана I/2 Устава Босне и Херцеговине. Наводе да Изборни закон БиХ, према којем је ЦИКБиХ донио одлуку о престанку мандата Милораду Додику, представља одлуку институција БиХ у смислу члана III/3б) Устава Босне и Херцеговине. Подносиоци захтјева истичу да је у том закључку спорно што законодавни орган једног ентитета "одбацује" правоснажну одлуку државних институција и тиме даје смјерницу за њихово непоштовање, што представља директно кршење Устава Босне и Херцеговине.

13. У односу на тачку 5 Закључака, подносиоци захтјева су навели да се ради о још једној паушалној тврдњи, те да је Уставни суд једина институција надлежна да установи шта представља "државни удар" и када је "урушен уставни поредак Босне и Херцеговине", што Уставни суд никада није утврдио.

14. У односу на тачку 6 Закључака, подносиоци захтјева су навели да се у другој реченици те тачке даје налог, односно обавеза "председнику Републике Српске Милораду Додику да настави обављати функцију председника Републике Српске". У вези с тим истичу да је такав налог у директној супротности с принципом владавине права из члана I/2 Устава Босне и Херцеговине јер се њиме негира, односно игнорише правоснажна пресуда Суда Босне и Херцеговине на основу које је Милораду Додику престао мандат председника Републике Српске. Подносиоци захтјева су навели да је поштовање правоснажних и коначних пресуда судова, као и одлука државних институција као што је ЦИКБиХ, један од основних елемената принципа владавине права, те ако нема поштовања тог принципа на територији цијеле државе, онда је то *de facto* паралелни правни поредак, што директно задире у територијални интегритет и

суверенитет државе. Такође су навели да је тим закључком Народна скупштина поступила супротно члану III/36) Устава БиХ који говори о правном поретку и надлежности институција јер је у овом случају ентитет као нижи орган власти у односу на државни ниво власти одлучио игнорисати правоснажну судску пресуду државног Суда Босне и Херцеговине.

15. У односу на тачку 7 Закључака, подносиоци захтјева су навели да се у другој реченици те тачке покушава створити паралелни правни поредак у ентитету Република Српска и игнорисати одлуке институција Босне и Херцеговине. Указали су на то да је ЦИКБиХ расписао пријевремене изборе за председника ентитета Република Српска за 23. новембар 2025. године, те да се та одлука сматра одлуком институција Босне и Херцеговине у смислу члана III/36) Устава БиХ коју су сви субјекти власти дужни да поштују. Подносиоци захтјева сматрају да захтјев Народне скупштине да се политички фактори у Републици Српској не пријављују на пријевремене изборе представља кршење принципа владавине права, хијерархије правних прописа у Босни и Херцеговини, Изборног закона БиХ, али и кривично дјело према члану 150 Кривичног закона БиХ.

16. У односу на тачку 8 Закључака, подносиоци захтјева су навели да она представља директан налог да се онемогући демократско одржавање избора на територији ентитета Република Српска. Наводе да ако би се ово дословно тумачило, Министарство унутрашњих послова Републике Српске (у даљем тексту: МУПРС) било би дужно да опструше одржавање избора, што би могло имати и озбиљну пријетњу оружаном силом. Даље су навели да се тим закључком пријети кривичним прогоном свакоме ко евентуално буде сарађивао с ЦИКБиХ. Стога сматрају да примјена овог закључка не би имала само правне или политичке него и безбједносне посљедице, јер би могло доћи до конфликта органа легитимне присиле с државног и ентитетског нивоа. Подносиоци захтјева истичу да се на тај начин крши уставни принцип владавине права из члана I/2 Устава Босне и Херцеговине јер је јасно да се у случају примјене тог закључка неће омогућити "слободни и демократски избори". Осим тога, навели су да се тиме крши и принцип хијерархије правних прописа из члана III/36) Устава Босне и Херцеговине јер се у том случају онемогућава дјеловање легитимне државне институције као што је ЦИКБиХ на територији једног ентитета.

17. У односу на тачку 9 Закључака, подносиоци захтјева су навели да је она у супротности са чланом VI/5 Устава Босне и Херцеговине према којем су "одлуке Уставног суда коначне и обавезујуће". Навели су да Народна скупштина има право, као у другом дијелу тог закључка, у политичком смислу констатовати да "високи представник није предвиђен у Уставу БиХ, већ у Анексу 10", али да нема право "одбацити" одлуке Уставног суда зато што су оне коначне и обавезујуће, а њихово непримјењивање повлачи озбиљне посљедице по владину права. Осим тога, подносиоци захтјева су навели да Уставни суд има јасну праксу у погледу статуса високог представника, као што су одлуке бр. У-9/00, У-16/00 и У-27/22.

18. У односу на тачку 10 Закључака, подносиоци захтјева су навели да се њом тврди да је ентитет Република Српска својим потписом Дејтонског споразума унио свој суверенитет и саставио Босну и Херцеговину заједно с Федерацијом БиХ. У вези с тим су истакли да се, сходно члану I/3 Устава Босне и Херцеговине, Босна и Херцеговина "састоји" од два ентитета, а не да су ентитети "саставили" Босну и Херцеговину. Осим тога, подносиоци захтјева су

навели да су ентитети само парафирали Дејтонски споразум, али да нису његови потписници.

19. У односу на тачку 11 Закључака, подносиоци захтјева су навели да с аспекта питања државне имовине постоји јасна пракса Уставног суда (У-10/22), тако да формулација тог закључка имплицира непоштовање одредбе члана VI/5 Устава Босне и Херцеговине. Стога сматрају нетачном и неуставном тврдњу тог закључка да "имовина према принципу генералне клаузуле припада као надлежност ентитета".

20. У односу на тачку 12 Закључака, подносиоци захтјева су навели да је право на самоопредјељење народа дио Повеље Уједињених нација (члан 1 став 2 и члан 55) и то право је посебно наглашено и коришћено у процесу деколонизације послје Другог свјетског рата. Истакли су да модерно право прави разлику између интерног самоопредјељења (народ остварује права унутар постојеће државе кроз аутономију, политичко учешће, очување језика, културе итд.) и екстерног самоопредјељења (отцјељење и формирање нове државе или придруживање сусједној држави). Подносиоци захтјева наводе да је јасно да се у конкретном случају ради о намјери екстерног самоопредјељења, али да међународно право то изузетно ријетко признаје, осим у случајевима када неки народ трпи тешку и трајну дискриминацију, репресију и када му је онемогућено интерно самоопредјељење (нпр. Бангладеш 1971. године и Јужни Судан 2011. године). Такође су навели да је Међународни суд правде у случају Квебека из 1998. године закључио да "народи" имају право на самоопредјељење, али да то не укључује једнострано отцјељење уколико им је омогућено интерно самоопредјељење у оквиру постојеће државе. Подносиоци захтјева стога сматрају да ни српски народ ни ентитет Република Српска немају право на самоопредјељење јер би то било супротно Уставу Босне и Херцеговине, али и међународном праву које има јасну судску праксу у вези с тим питањем. Осим тога, указали су на то да ни Устав Босне и Херцеговине не садржи било какву одредбу о праву народа на самоопредјељење, те да ентитет Република Српска има своје надлежности и висок степен аутономије који му је омогућен Дејтонским споразумом, односно Анексом IV, који је уједно и Устав Босне и Херцеговине. Подносиоци захтјева су навели и да је српски народ конститутивни народ у Босни и Херцеговини и има висок степен заштите својих људских, грађанских, језичких и других права (службени језици у БиХ су босански, српски и хрватски, а службена писма су латиница и ћирилица), те да је подједнако заступљен у институцијама Босне и Херцеговине. Такође су навели да је Уставни суд још 2000. године у дјелимичној одлуци установио да је неуставна тадашња преамбула Устава Републике Српске која је садржавала одредбу о праву српског народа на самоопредјељење. Међутим, упркос томе, овим закључком се даје јасно "задужење" Колегијуму Народне скупштине да припреми текст резолуције о самоопредјељењу српског народа и Републике Српске.

21. У односу на тачку 13 Закључака, подносиоци захтјева су навели да је чињеница да су предметни закључци ступили на снагу даном доношења – 22. августа 2025. године и да су обавезујући за све органе власти у Републици Српској, као и за службена и одговорна лица у институцијама Републике Српске, један од разлога због којих постојање таквих закључака на правној снази директно утиче на уставноправни поредак државе Босне и Херцеговине и на принцип владавине права.

22. Подносиоци захтјева су предложили да Уставни суд утврди да постоји спор у вези са Закључцима и да они нису у складу са чл. I/2 и III/3б) Устава Босне и Херцеговине.

б) Наводи из захтјева за доношење привремене мјере

23. Образлажући захтјев за доношење привремене мјере, подносиоци захтјева су навели да су Закључци ступили на правну снагу и да су сви органи власти, институције и службена и одговорна лица на нивоу Републике Српске и на нивоу јединица локалне самоуправе, као и сви појединци, дужни да по њима поступају. Истичу да се ради о правним актима који, ако произведу правне посљедице, могу имати озбиљне ефекте по мир, безбједност, владавину права, али и уставноправни поредак Босне и Херцеговине у цјелини, те су се позвали на Одлуку о привременој мјери број У-7/25 од 7. марта 2025. године. Подносиоци захтјева даље наводе да је ЦИКБиХ расписао пријевремене изборе, те да ће, у случају да субјекти на које се односе Закључци постоје по налазима Народне скупштине, постојати озбиљан правни вакуум и паралелизам унутар Босне и Херцеговине јер у том тренутку можда неће постојати адекватна одлука Уставног суда, а субјекти власти у РС ће сматрати да су обавезни поступати по Закључцима. У вези с тим указују на важност доношења привремене мјере како би се превентивно дјеловало и омогућило ЦИКБиХ да дјелује у пуном капацитету неометано на територији цијеле Босне и Херцеговине. Истичу да то неће бити могуће ако органи власти, институције, службена и одговорна лица на нивоу Републике Српске постоје по захтјевима Народне скупштине, према којима ти органи имају обавезу да фактички онемогуће одржавање пријевремених избора на територији тог ентитета. Подносиоци захтјева указују да би то представљало и озбиљан безбједносни изазов с аспекта правне, али и физичке безбједности појединачно и служби задужених за спровођење избора. У вези с тим, истичу и да је овакву ситуацију Уставни суд већ разматрао у Одлуци о привременој мјери број У-7/25 од 7. марта 2025. године. Стога сматрају да у случају да органи власти у РС, као и службена и одговорна лица у тим институцијама, постоје по наведеним закључцима НСРС, који представљају изричито "захтјев", може доћи до исте правне и фактичке ситуације, односно до угрожавања безбједности због конфликта надлежности државних и ентитетских институција. Подносиоци захтјева даље наводе да, како би се схватио *ratio* доношења Закључака, треба имати у виду и друге одлуке које су донесене на 24. посебној сједници Народне скупштине, као што је Одлука о расписивању републичког референдума, којом се референдум расписује на цијелој територији ентитета Република Српска за 25. октобар 2025. године. Такође истичу да у прилог томе иду и изјаве Милорада Додика за "Спутник" од 28. августа 2025. године у којима се наводи јасан план и ходограм активности у наредном периоду: "Ако народ каже на референдуму да то није у реду, онда ће слиједити сљедећи референдум, а то је референдум о независности. Али идемо сад ка овом првом референдуму, а то је референдум који је обавезујући за све институције. Након тога имамо мјесец дана да донесемо оперативне документе, а један од оперативних докумената који ће одмах ићи на скупштину је резолуција о праву народа на самоопредјељење која пише у Уставу БиХ. У Уставу БиХ каже да народи, а БиХ је конципирана да буде заједница конститутивних народа, имају право на самоопредјељење. Кад донесемо ту резолуцију створит ће се услови за одржавање дефинитивног референдума о самосталности. И ја мислим да је то пут који је незауостављив." Стога, подносиоци захтјева сматрају да Уставни суд треба да реагује у првој фази реализације овог

плана, јер ако дође до реализације наведених корака, могу да наступе неотклоњиве штетне посљедице по суверенитет и територијални интегритет државе Босне и Херцеговине.

III. Релевантни прописи

24. **Закључци поводом Информације у вези са одлуком Централне изборне комисије БиХ о престанку мандата председнику Републике Српске Милораду Додику**, преузети са <https://www.narodnaskupstinars.net/?q=la/akti/zaklju%C4%8Dci/zaklju%C4%8Dci-povodom-informacije-u-vezi-sa-odlukom-centralne-izborne-komisije-bih-o-prestanku-mandata-predsjedniku-republike-srpske-miloradu-dodiku>, које је Народна скупштина усвојила на 24. посебној сједници одржаној 22. августа 2025. године, гласе:

1. *Народна скупштина Републике Српске усваја Информацију у вези са одлуком Централне изборне комисије БиХ о престанку мандата председнику Републике Српске Милораду Додику.*

2. *Народна скупштина Републике Српске одбацује сваки вид колонијалне управе у БиХ, која је главни узрочник уставно-политичке кризе, нарушавања владавине права и начела уставности и законитости у БиХ.*

3. *Народна скупштина Републике Српске не прихвата Кристијана Шмита, његове одлуке, као и посљедице настале на основу тих одлука. Народна скупштина подсјећа да се Кристијан Шмит самовољно представља као високи представник у БиХ, чије именоване није проведено у складу са Анексом 10 Дејтонског мировног споразума, нити је потврђено у Савјету безбједности Уједињених нација.*

4. *Народна скупштина Републике Српске не прихвата и одбацује пресуду неуставног Суда БиХ изречену председнику Републике Српске, као и одлуку Централне изборне комисије БиХ о престанку мандата председнику Републике Српске Милораду Додику.*

5. *Народна скупштина Републике Српске констатује да је Суд БиХ донио пресуду на основу одлуке неизабраног странца Кристијана Шмита, а не на основу закона који је усвојила Парламентарна скупштина БиХ, чиме је извршен државни удар и потпуно рушен уставни поредак БиХ дефинисан Дејтонским мировним споразумом чији је потписник и Република Српска.*

6. *Народна скупштина Републике Српске подсјећа да је председника Републике Српске Милорада Додика изабрао народ Републике Српске на демократским и слободним изборима. Народна скупштина захтијева од председника Републике Српске Милорада Додика да настави обављати функцију председника Републике Српске у пуном капацитету, поштујући Устав Републике Српске и извршавајући своје уставне обавезе.*

7. *Народна скупштина Републике Српске одбацује могућност провођења пријевремених избора за председника Републике Српске. Народна скупштина захтијева од свих политичких фактора у Републици Српској, политичких партија и појединаца да се не пријављују на евентуалне пријевремене изборе за председника Републике. Народна скупштина констатује да би пријава и излазак на такве изборе представљали кршење ставова Народне скупштине, нарушавања уставне равнотеже и поништавање Републике Српске као стране у Дејтонском мировном споразуму.*

8. *Народна скупштина захтијева од свих органа власти, институција и службених и одговорних лица на нивоу Републике и на нивоу јединица локалне самоуправе да не предузимају било какве радње везане за евентуално провођење пријевремених избора за председника Републике. Народна скупштина наглашава да би*

евентуална сарадња са Централном изборном комисијом БиХ поводом овог питања представља извршавање кривичног дјела "Непоштовање или неизвршавање одлука институција или органа Републике Српске" прописаног Кривичним закоником Републике Српске, члан 278а.

9. Народна скупштина Републике Српске одбацује одлуке и праксу Уставног суда БиХ која за циљ има инкорпорисање високог представника у уставни систем БиХ као носиоца власти. Народна скупштина Републике Српске наглашава да је високи представник дејтонска категорија, чији је обим права и обавеза регулисан Анексом 10. Народна скупштина подсећа да високи представник није превиђен у Уставу БиХ, стога не може бити носилац нити једне власти.

10. Народна скупштина Републике Српске не прихвата континуиране покушаје разградње и укидања Републике Српске као институционалног оквира и државноправног субјекта српског народа у којем сви грађани остварују своја колективна и индивидуална права темељена на Уставу БиХ. Народна скупштина подсећа да је Република Српска уговорна страна у Дејтонском мировном споразуму и свим његовим анексима. С обзиром на својство уговорне стране, које је потврђено и приликом усаглашавања Женевских и Њујоркских принципа, Република Српска има право и обавезу да заштити Дејтонски мировни споразум.

11. Народна скупштина Републике Српске констатује да правосудни притисци на институције имају за циљ одузимање имовине Републике Српске, чиме би се Српска развастила и обесмислила као политички и правни субјекат. Народна скупштина подсећа да је питање имовине децидно ријешено Уставом БиХ и дато у надлежност ентитетима према принципу генералне клаузуле.

12. Народна скупштина Републике Српске задужује Колегијум Народне скупштине да припреми текст Резолуције о самоопредељењу српског народа и Републике Српске.

13. Ови закључци ступају на снагу даном доношења.

25. **Устав Републике Српске** ("Службени гласник Републике Српске" бр. 21/92, 28/94, 8/96, 13/96, 15/96, 16/96, 21/96, 21/02, 26/02 – исправка, 30/02 – исправка, 31/02, 69/02, 31/03, 98/03, 115/05, 117/05, 48/11 и 91/19 – одлука УСБиХ)

За потребе ове одлуке користи се неслужбени пречишћени текст прописа сачињен у Уставном суду БиХ, а који у релевантном дијелу гласи:

2. Предсједник Републике
Члан 80

Предсједник Републике:

1. представља Републику;
2. предлаже Народној скупштини кандидата за предсједника Владе;
3. предлаже Народној скупштини кандидате за предсједника и судије Уставног суда на предлог Високог судског и тужилачког савета;
4. Предсједник Републике указом проглашава закон у року од седам дана од дана његовог усвајања у Народној скупштини. У том року предсједник Републике може захтевати од Народне скупштине да поново одлучује о закону. Предсједник Републике је дужан да прогласи закон који је поново усвојен у Народној скупштини.

5. даје помиловања;

6. додјељује одликовања и признања утврђена законом;

7. обавља и друге послове у складу са Уставом.

Предсједник Републике:

1. обавља, у складу са овим Уставом и Уставом Босне и Херцеговине и законом, послове из области безбједности и

односа Републике са другим државама и међународним организацијама.

2. (брисано)

3. Предсједник Републике указом, на предлог Владе, поставља и опозива шефове представништва Републике Српске у иностранству и предлаже амбасадоре и друге међународне представнике Босне и Херцеговине из Републике Српске.

4. образује саветодавна тела и стручне службе за обављање послова из своје надлежности.

[...]

26. **Пословник Народне скупштине Републике Српске** ("Службени гласник Републике Српске" број 66/20) у релевантном дијелу гласи:

Члан 182. ст. (1) и (2)

(1) Закључком се утврђује политика извршавања закона, других прописа и општих аката које доноси Народна скупштина, дају смјернице за спровођење те политике и утврђују обавезе Владе, министарства и посебних организација у спровођењу те политике, припремања закона и других аката.

(2) Закључци се достављају органима и организацијама на које се односе. Народна скупштина може одлучити да се закључци којима се утврђују ставови и гледишта о значајним питањима објаве и у "Службеном гласнику Републике Српске".

27. При испитивању основаности захтјева за доношење привремене мјере, Уставни суд полази од одредби члана VI/3а) Устава Босне и Херцеговине и члана 64 ст. (1) и (4) Правила Уставног суда.

28. Члан VI/3а) Устава Босне и Херцеговине гласи:

Уставни суд ће штитити овај Устав.

а) Уставни суд има искључиву надлежност да одлучује у споровима који по овом Уставу настају између ентитета, или између Босне и Херцеговине и једног или оба ентитета, или између институција Босне и Херцеговине, укључујући, али се не ограничавајући само на то:

- Да ли је одлука неког ентитета да успостави специјални паралелни однос са неком од сусједних држава сагласна овом Уставу, укључујући и одредбе које се односе на суверенитет и територијални интегритет Босне и Херцеговине.

- Да ли је неки члан устава или закона ентитета у сагласности са овим Уставом.

Спорове могу покретати само чланови Предсједништва, предсједавајући Министарског савјета, предсједавајући или замјеник предсједавајућег било којег вијећа Парламентарне скупштине, једна четвртина чланова било којег вијећа Парламентарне скупштине или једна четвртина било ког законодавног вијећа неког ентитета.

29. Члан 64 ст. (1) и (4) Правила Уставног суда гласи:

(1) Уставни суд може, на сопствену иницијативу или на захтјев подносиоца захтјева или апеланта, да одреди сваку привремену мјеру за коју сматра да треба да је донесе у интересу странака или правилног вођења поступка.

[...]

(4) Поступак за доношење привремене мјере је хитан, а одлука ком се усваја захтјев за доношење привремене мјере је обавезујућа до доношења коначне одлуке Уставног суда.

[...]

30. Уставни суд подсећа да је члан 64 Правила Уставног суда примјењив у случајевима у којима Уставни суд оцијени, на основу разлога и доказа о оправданости достављених уз захтјев за доношење привремене мјере, да је то у интересу странака или правилног вођења поступка, односно да би могле настати неотклоњиве штетне посљедице.

31. Уставни суд сматра да наводи подносилаца захтјева у односу на Закључке покрећу врло озбиљна питања уставности у односу на њихову усклађеност са чл. I/1, I/2, I/3, III/36) и VI/5 Устава Босне и Херцеговине.

32. Наиме, Уставни суд примјеђује да је Народна скупштина усвојила Информацију којом се изражавају ставови о улози високог представника у правном и политичком систему Босне и Херцеговине, угрожености уставноправног статуса Републике Српске и Дејтонског споразума, о намјери поништавања воље гласача у Републици Српској, о супремацији Устава Републике Српске у односу на законе Босне и Херцеговине у правном систему Босне и Херцеговине и сл. (види тачку 4 ове одлуке). Уставни суд даље запажа да је оспореним закључцима (види тач. 5 и 24 ове одлуке) усвојена Информација, те су поновљени политички ставови о неприхватању Кристијана Шмита као високог представника (тач. 1–3). Затим су изнесени ставови о неприхватању и одбацивању пресуде Суда БиХ изречене Милораду Додику и одлуке ЦИКБиХ о престанку његовог мандата као председника Републике Српске јер нису донесене на основу закона које је усвојила Парламентарна скупштина БиХ, на који начин је извршен државни удар и урушен уставни поредак Босне и Херцеговине, те се од Милорада Додика захтијева да настави обављати функцију председника Републике Српске у пуном капацитету (тач. 4–6). Даље, оспореним закључцима је одбачена могућност спровођења пријевремених избора за председника Републике Српске и захтијевано је од свих политичких фактора у Републици Српској, политичких партија и појединаца да се не пријављују на евентуалним пријевремене изборе. При томе је констатовано да би пријава и излазак на такве изборе представљали кршење ставова Народне скупштине, нарушавање уставне равнотеже и поништавање Републике Српске као стране у Дејтонском мировном споразуму (тачка 7). Такође је захтијевано од свих органа власти, институција и службених и одговорних лица на нивоу Републике Српске и на нивоу јединица локалне самоуправе да не предузимају било какве радње у вези с евентуалним спровођењем пријевремених избора. При томе је наглашено да би евентуална сарадња с ЦИКБиХ поводом овог питања представљала извршавање кривичног дјела "непоштовање или неизвршавање одлука институција или органа Републике Српске" прописаног чланом 278а Кривичног законика РС (тачка 8). Оспореним закључцима је даље одбачена пракса Уставног суда "која за циљ има инкорпорисање високог представника у уставни систем БиХ као носиоца власти", уз констатацију да он није предвиђен у Уставу Босне и Херцеговине и да стога не може бити носилац нити једне власти (тачка 9). Такође су изражени ставови да Народна скупштина "не прихвата континуиране покушаје разградње и укидања Републике Српске", уз констатацију да Република Српска има својство уговорне стране Дејтонског споразума, које је потврђено и приликом усаглашавања Женевских и Њујоршких принципа (тачка 10). Даље је констатовано "да правосудни притисци на институције имају за циљ одузимање имовине Републике Српске, чиме би се Српска развластила и обесмислила као политички и правни субјекат", уз констатацију да је питање имовине ријешено Уставом БиХ и дато у надлежност ентитетима према принципу генералне клаузуле (тачка 11). Коначно, оспореним закључцима је задужен Колегијум Народне скупштине да припреми текст резолуције о самоопредјељењу српског народа и Републике Српске (тачка 12), те је одређено да Закључци ступају на снагу даном доношења тачка 13).

33. Уставни суд подсећа да је у Одлуци о привременој мјери број У-7/25 (види Уставни суд, Одлука о привременој

мјери број У-7/25 од 7. марта 2025. године, доступна на www.ustavnisud.ba) одлучивао о захтјеву за доношење привремене мјере којом би се привремено ставили ван снаге закључци Народне скупштине, сличног садржаја какви су оспорени закључци. Уставни суд је такође одлучивао и о меритуму самог тог предмета (види Уставни суд, Одлука о допуствости и меритуму број У-7/25 од 29. маја 2025. године, доступна на www.ustavnisud.ba). Наиме, закључцима Народне скупштине који су оспорени у том предмету је такође усвојена Информација о рушењу Устава Босне и Херцеговине – мјере и задаци у циљу очувања Устава Босне и Херцеговине, констатовано је да је Суд БиХ донио одлуку на основу одлуке Кристијана Шмита, што је окарактерисано као државни удар и урушавање уставног поретка, те је најоштрије осуђено поступање Тужилаштва БиХ према народним посланицима у Народној скупштини (*idem*, тачка 26). У вези с тим тачкама Уставни суд је закључио да је њима Народна скупштина изразила политичке ставове, због чега је, позивајући се на сопствену праксу, закључио да не постоји надлежност Уставног суда за одлучивање (*idem*, тач. 35 и 36). Међутим, закључци који су оспорени у том предмету садржавали су и захтјев којим се од Правобранилаштва РС тражи да поднесе кривичну пријаву против тужилаца Тужилаштва БиХ и судија Суда БиХ који су поступали по одлуци високог представника, те констатацију да се сматрају ништавим одлуке Суда БиХ, Тужилаштва БиХ, ВСТС-а и СИПА-е. Осим тога, тим закључцима је задужена Влада РС да припреми и упуту у Народну скупштину законе којима ће забранити дјеловање органа који нису дефинисани Уставом Босне и Херцеговине на територији РС. Уставни суд је у вези с тим дијелом закључака указао да су њима установљене конкретне правне обавезе које су обавезујућег карактера, а које покрећу питања из Устава Босне и Херцеговине (*idem*).

34. Дакле, у овом предмету се ради о правним актима сличног садржаја као што су они из предмета број У-7/25, у којем је Уставни суд усвојио захтјев за доношење привремене мјере и те закључке привремено ставио ван снаге, а у одлуци о меритуму предмета закључио да су они неуставни у дијелу у којем су установљене конкретне правне обавезе које су обавезујућег карактера. У вези с тим, Уставни суд запажа да подносиоци захтјева указују на озбиљну и аргументовану сумњу да би примјена тач. 6, 7 и 8 оспорених закључака могла да угрози уставноправни поредак и политичку стабилност Босне и Херцеговине. За Уставни суд је неспорно да су тим тачкама оспорених закључака успостављене конкретне обавезе, односно да се дају налози чија је примјена обавезна за институције, службена или одговорна лица и појединце, с обзиром на то да је чланом 182 став 2 Пословника Народне скупштине прописано да се "закључци достављају органима и организацијама на које се односе" (види тачку 26 ове одлуке).

35. Наиме, тим закључцима је захтијевано од Милорада Додика "да настави обављати функцију председника Републике Српске у пуном капацитету, поштујући Устав Републике Српске и извршавајући своје уставне обавезе" (тачка 6), упркос чињеници да му је престао мандат председника Републике Српске и да је надлежно државно тијело расписало изборе за ту функцију (види тачку 3 ове одлуке). Уставни суд указује да је председник Републике Српске, између осталог, надлежан да предлаже Народној скупштини кандидата за председника Владе РС, кандидата за председника и судије Уставног суда РС, да указом проглашава законе, даје помиловања, поставља и опозива шефове представништва РС у иностранству и предлаже амбасадоре и друге међународне представнике БиХ из Републике Српске (члан 80 Устава Републике Српске). Стога

би у случају обављања функције председника Републике Српске од стране лица које нема *lege artis* мандат за то била доведена у питање правна ваљаност свих правних радњи које то лице предузме, а које се тичу извршавања надлежности председника Републике Српске. Тако би могло доћи до правне несигурности у погледу примјене закона које неовлашћено лице указом прогласи, помиловања која да, лица које предложи за одређене функције и сл. Стога, имајући у виду важност институције председника Републике Српске у уставноправном систему Републике Српске, Уставни суд сматра да постоји основана бојазан да би у случају имплементације овог закључка могле наступити ненадоднадиве штетне посљедице по правни систем Републике Српске и Босне и Херцеговине.

36. Даље, Уставни суд запажа да је оспореним закључцима одбачена могућност спровођења пријевремених избора за председника РС и захтијевано је од свих политичких партија и појединаца да се не пријављују на те изборе (тачка 7). Такође је од свих органа власти, институција и службених и одговорних лица на нивоу РС и јединица локалне самоуправе захтијевано да не предузимају било какве радње у вези с евентуалним спровођењем пријевремених избора. При томе је наглашено да би евентуална сарадња с ЦИКБиХ поводом овог питања представљала извршавање кривичног дјела "непоштовање или неизвршавање одлука институција или органа Републике Српске" прописаног чланом 278а Кривичног законика РС (тачка 8). Стога, Уставни суд сматра да би имплементација Закључака довела у питање могућност спровођења пријевремених избора који су расписани одлуком ЦИКБиХ од 2025. године. То *a fortiori* произлази из чињенице да је РИК на сједници одржаној 3. септембра 2025. године донио Одлуку о неспровођењу пријевремених избора за председника Републике Српске (види тачку 7 ове одлуке), упркос чињеници да је друкчије одлучено одлуком ЦИКБиХ (види тачку 3 ове одлуке). У вези с тим, Уставни суд указује да одлуке ЦИКБиХ представљају одлуке институција БиХ које су ентитети дужни да поштују, у смислу члана III/3б) Устава Босне и Херцеговине. Стога би у случају спровођења наведеног закључка у правном систему Босне и Херцеговине истовремено постојала могућност да институције ентитета Република Српска онемогуће спровођење пријевремених избора за председника Републике Српске и тако поступе противно обавези поштовања и спровођења одлука државних институција. На тај начин се долази у изгледну опасност да ће овлашћена службена лица која спроводе одлуке државних институција бити спријечена у вршењу својих надлежности, што може да доведе до сукоба између тих тијела, те до потенцијалне ескалације која би била пријетња миру у Босни и Херцеговини (*op. cit.*, Одлука о привременој мјери број У-7/25, тачка 16).

37. Имајући у виду наведено, Уставни суд сматра да постоји "доказива тврдња" (*енгл. arguable claim*) да би у случају примјене тач. 6, 7 и 8 оспорених закључака постојала могућност наступања неотклоњивих штетних посљедица као услова да би Уставни суд разматрао захтјев за привремену мјеру. Такође из свега наведеног неспорно произлази да у конкретном случају постоји низ аргумената који *prima facie* иду у прилог томе да постоји хитна потреба за доношењем привремене мјере. С друге стране, Уставни суд не налази ниједан разлог због којег би могле настати штетне посљедице у случају привременог стављања оспорених закључака ван снаге.

38. Коначно, Уставни суд сматра да је доношење привремене мјере у интересу странака и правилног вођења поступка будући да се штета настала примјеном тач. 6, 7 и 8 оспорених закључака неће моћи поправити накнадним

доношењем мериторне одлуке о захтјеву за оцјену уставности. Стога је Уставни суд увјерен да је, у смислу члана 64 став (1) Правила Уставног суда, доношење привремене мјере у интересу свих страна у овом поступку.

39. С обзиром на тврдње и став Народне скупштине РС у тачкама 4 и 9 оспорених закључака, о којима ће као и о свим осталим Уставни суд одлучити одлуком о меритуму, Уставни суд подсјећа да је о уставности Закона о Суду Босне и Херцеговине већ одлучивао, те да су одлуке Уставног суда БиХ, према изричитој уставној одредби и Правилима Уставног суда, коначне и обавезујуће.

40. Узевши у обзир све наведено, Уставни суд сматра да је, у смислу члана 64 став (1) Правила Уставног суда, неопходно доношење привремене мјере којом се тач. 6, 7 и 8 оспорених закључака привремено стављају ван правне снаге *ab initio* до доношења коначне одлуке Уставног суда Босне и Херцеговине о поднесеном захтјеву.

41. У смислу члана 64 став (4) Правила Уставног суда, одлука о привременој мјери производи правно дјеловање до доношења коначне одлуке Уставног суда.

42. На основу изложеног, одлучено је као у диспозитиву ове одлуке.

43. Уставни суд подсјећа на то да одлука о привременој мјери ни у којем случају не прејудуцира одлуку о допуствости, односно о меритуму поднесеног захтјева.

44. Према члану VI/5 Устава Босне и Херцеговине, одлуке Уставног суда су коначне и обавезујуће.

Председник
Уставног суда Босне и Херцеговине
Мирсад Ђерман, с. р.

Ustavni sud Bosne i Hercegovine, predsjednik Mirsad Čeman, u predmetu broj U-28/25, rješavajući zahtjev **četрнаест članova Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine BiH** za donošenje privremene mjere, na osnovu člana VI/3.a) Ustava Bosne i Hercegovine, člana 57. stav (2) tačka e) i člana 64. st. (1), (2) i (4) Pravila Ustavnog suda Bosne i Hercegovine – prečišćeni tekst ("Službeni glasnik BiH" br. 94/14, 47/23 i 41/24), donio je 10. septembra 2025. godine

ODLUKU O PRIVREMENOJ MJERI

Usvaja se zahtjev **četрнаест članova Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine BiH** za donošenje privremene mjere.

Privremeno se stavljaју van снаге таč. 6, 7. i 8. Zaključака povodom Informacije u vezi s odlukom Centralne izborne komisije BiH o prestanku mandata predsjedniku Republike Srpske Miloradu Dodiku, koje je Narodna skupština Republike Srpske usvojila na 24. posebnoj sjednici održanoj 22. augusta 2025. godine.

U skladu sa članom 64. stav (1) Pravila Ustavnog suda Bosne i Hercegovine, do donošenja konačne odluke Ustavnog suda Bosne i Hercegovine o podnesenom zahtjevu za ocjenu ustavnosti akata iz stava (2) ove odluke:

– privremeno se stavljaју van снаге svi akti doneseni na osnovu таč. 6, 7. i 8. Zaključака povodom Informacije u vezi s odlukom Centralne izborne komisije BiH o prestanku mandata predsjedniku Republike Srpske Miloradu Dodiku i

– privremeno se zabranjuje svim zakonodavnim, izvršnim i sudskim institucijama u Republici Srpskoj, kao i svim službenim ili odgovornim licima u tim institucijama Republike Srpske ili јединица локалне самоуправе или било којем organu јединице локалне самоуправе, kao i službenim или odgovornim licima iz Republike Srpske koja obavljaju dužnost u institucijama Bosne i Hercegovine da preduzimaju bilo kakve radnje na osnovu таč. 6, 7. i 8. Zaključака povodom Informacije u vezi s odlukom Centralne

izborne komisije BiH o prestanku mandata predsjedniku Republike Srpske Miloradu Dodiku.

Ova odluka stupa na snagu odmah i proizvodi pravno djelovanje od dana stupanja na snagu Zaključaka povodom Informacije u vezi s odlukom Centralne izborne komisije BiH o prestanku mandata predsjedniku Republike Srpske Miloradu Dodiku do donošenja konačne odluke Ustavnog suda Bosne i Hercegovine o podnesenom zahtjevu za ocjenu ustavnosti.

Odluku objaviti u "Službenom glasniku Bosne i Hercegovine", "Službenim novinama Federacije Bosne i Hercegovine", "Službenom glasniku Republike Srpske" i "Službenom glasniku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine".

OBRAZLOŽENJE

I. Uvod

1. Četrnaest članova Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine BiH, i to: Aida Baručija, Sabina Čudić, Rejhana Dervišević, Jasmin Emrić, Elvira Hodžić, Jasmin Imamović, Mia Karamehić-Abazović, Predrag Kojović, Saša Magazinović, Šemsudin Mehmedović, Albin Muslić, Nihad Omerović, Ermina Salkičević-Dizdarević i Denis Zvizdić (u daljnjem tekstu: podnosioci zahtjeva), podnijelo je 2. septembra 2025. godine Ustavnom sudu Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Ustavni sud) zahtjev za rješavanje spora između Bosne i Hercegovine i entiteta Republika Srpska u vezi sa Zaključcima povodom Informacije u vezi s odlukom Centralne izborne komisije BiH o prestanku mandata predsjedniku Republike Srpske Miloradu Dodiku (u daljnjem tekstu: Zaključci), koje je Narodna skupština Republike Srpske (u daljnjem tekstu: Narodna skupština) usvojila na 24. posebnoj sjednici održanoj 22. augusta 2025. godine.

2. Podnosioci zahtjeva su, na osnovu člana 64. Pravila Ustavnog suda, zatražili da Ustavni sud donese privremenu mjeru kojom bi Zaključke privremeno stavio van snage do donošenja konačne odluke Ustavnog suda o podnesenom zahtjevu i zabranio svim organima vlasti, institucijama, službenim ili odgovornim licima koja imaju obavezu postupanja po Zaključcima da ne preduzimaju bilo kakve radnje u smislu provođenja Zaključaka.

Relevantne činjenice

3. Milorad Dodik, u to vrijeme predsjednik Republike Srpske, pravomoćnom presudom Suda Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Sud BiH) proglašen je krivim da je počinio krivično djelo neizvršavanja odluka visokog predstavnika iz člana 203.a stav 1. Krivičnog zakona Bosne i Hercegovine. Kao pravna posljedica osude, Miloradu Dodiku je prestao mandat predsjednika Republike Srpske s 12. junom 2025. godine kao danom pravomoćnosti presude, što je utvrđeno odlukom Centralne izborne komisije BiH (u daljnjem tekstu: CIKBiH) od 6. augusta 2025. godine (dostupna na www.izbori.ba/Documents/2025/pi_2025_1/od_prestanak_mandata_md-bos.pdf, preuzeta 5. septembra 2025. godine). Zbog toga je CIKBiH odlukom od 28. augusta 2025. godine raspisao prijevremene izbore za predsjednika Republike Srpske za 23. novembar 2025. godine (dostupna na www.izbori.ba/Documents/2025/pi_2025_1/pi_2025_1_od_rasp_i-z-bos.pdf, preuzeta 5. septembra 2025. godine).

4. Narodna skupština je na 24. posebnoj sjednici održanoj 22. augusta 2025. godine usvojila Informaciju u vezi s odlukom Centralne izborne komisije o prestanku mandata predsjedniku Republike Srpske Miloradu Dodiku (u daljnjem tekstu: Informacija; dostupna na www.narodnaskupstinars.net/?q=ci/narodna-skupstina/sjednice/materijali-za-sjednice/materijali-za-dvadeset-četvrtu-posebnu-sjednicu, preuzeta 5. septembra 2025. godine). U Informaciji je navedeno:

Nelegalni i nelegitimni stranac Kristijan Šmit, uzurpator funkcije visokog predstavnika u BiH, je 2024. godine

donio Odluku kojom je nametnuo Zakon o izmjenama i dopunama Izbornog zakona Bosne i Hercegovine kojom su propisani dodatni razlozi za prestanak mandata izabranom članu organa vlasti na svim nivoima u BiH prije isteka vremena na koje je izabran. Prema izmjenama Izbornog zakona BiH dodatni razlozi za prijevremeni prestanak mandata su: pravosnažna sudska presuda kojom se izriče mjera bezbjednosti zabrane obavljanja određenog zanimanja, djelatnosti ili dužnosti koja predstavlja funkciju izabranog člana u organu vlasti, te pravosnažna sudska presuda kojom se izriče kazna koja za pravnu posljedicu ima prestanak službene dužnosti i prestanak radnog odnosa.

Uz izmjene i dopune Krivičnog zakona BiH koje je nametnuo 2023. godine jasno je da je neizabrani, nelegalni i nelegitimni stranac Kristijan Šmit godinama temeljno pripremao pravni i politički teren kako bi pokušao iz političkog života eliminisati demokratski i od naroda izabranog predsjednika Republike Srpske Milorada Dodika. Kristijan Šmit je, iako nema zakonodavnu vlast, nametnuo krivično djelo – član 203a Krivičnog zakona BiH "Neizvršavanje odluka visokog predstavnika".

Dakle, planski je osmišljen i godinama pripreman državni udar na Republiku Srpsku kroz odluku redovnog suda, koja je donesena sa ciljem da postane presedan i temeljna praksa za sva buduća postupanja, a na način da se aktima niže pravne snage koji dolaze iz Sarajeva derogiraju svi akti koje donesu najviše institucije Republike Srpske. Na ovaj način se derogira vladavina prava i hijerarhija pravnih akata, uz već poznato protivpravno i antidejtonsko preuzimanje zakonodavne, sudske i izvršne vlasti svih dosadašnjih visokih predstavnika.

Razlog za podizanje i potvrđivanje optužnice protiv predsjednika Republike Srpske Milorada Dodika zasniva na činjenici da je Milorad Dodik vršeci svoje ustavne nadležnosti i obaveze potpisao ukaz o proglašenju dva zakona koja je donijela Narodna skupština Republike Srpske, u skladu sa Ustavom i zakonom propisanom procedurom. Miloš Lukić je, kao v.d. direktor JU Službeni glasnik Republike Srpske, iste objavio u Službenom glasniku Republike Srpske kako je to Ustavom i zakonom propisano.

Sud i tužilaštvo BiH su radili u službi pojedinca Kristijana Šmita, zanemarujući činjenicu da je predsjednik Republike Srpske ustavna kategorija, da je predsjednik Milorad Dodik izabran voljom naroda, te da je postupao u okviru Ustavnog i zakonom datih ovlašćenja. Donoseći i u drugom stepenu potvrđujuću osuđujuću presudu još jednom je potvrđeno da se radi o marionetskom i neustavnom pravosudnom sistemu koji nema kapacitet da interes i zaštitu integriteta države i njenih konstitutivnih elemenata stavi iznad političkih interesa neizabranih stranaca.

Drugostepenom presudom Sud BiH je pokušao da Kristijana Šmita proglasi sastavnim dijelom ustavnopravnog poretka BiH:

*"Iako žalba odbrane pokušava pitanje Visokog predstavnika u BiH, svesti na činjenično pitanje, time gradeći put otvaranju mnogim, za odbranu spornim pitanjima o njegovom legitimnom postojanju i postavljenju, ovo Vijeće cijeni da se radi o **isključivo pravnom pitanju**, obzirom da **predmetna funkcija predstavlja notoran dio državnog i pravnog sistema države Bosne i Hercegovine, odnosno njenog ustavnog poretka**" – citat iz drugostepene presude.*

"Kompletno djelovanje i postupanje optuženog Milorada Dodika implicira zaključak da je cilj bio počinjenje predmetnog krivičnog djela, odnosno krajnje nepoštovanje autoriteta Visokog predstavnika u BiH, čija funkcija je dio ustavnog poretka ove države, a koji postupak optuženog se sublimira u bitna obilježja krivičnog djela iz člana 203a KZ BiH" - citat iz drugostepene presude.

Na ovakav način Sud BiH je pokušao da nelegalno i nelegitimno postupanje Kristijana Šmita, kao i instituciju Visokog

predstavnik koji ima kolonijalni karakter, uvede u ustavni poredak BiH, navodeći u svom aktu da visoki predstavnik "predstavlja notoran dio državnog i pravnog sistema države Bosne i Hercegovine, odnosno njenog ustavnog poretka". Na ovaj način se pokušava formirati sudska praksa redovnih sudova u BiH koja je pogubna za srpski narod. Visoki predstavnik međunarodne zajednice u BiH jeste dejtonska kategorija, ali nije ustavna. Visoki predstavnik se ne pominje u Ustavu BiH, već u Aneksu 10, stoga je konstrukcija Suda BiH potpuno neutemeljena, dok visoki predstavnik nema nikakva ustavna ovlašćenja.

Presuda Suda BiH i potonje postupanje CIK-a BiH su pokušaj kodifikacije borskih ovlašćenja kao dijela ustavnopravnog sistema BiH:

"Konačno, ovo Vijeće cijeni da Borski zaključci nisu nužno ni morali biti provedeni kao dokaz u postupku, kao što se kao dokaz ne izvode ni postojeći zakoni. Iz same odluke Visokog predstavnika u BiH, kojom je predmetno krivično djelo ustanovljeno, proizlaze njegove ovlasti utvrđene upravo Borskim zaključcima, čime isti jasno obrazlaže svoje ovlaštenje za intervencijom u domaći pravni sistem."

Donošenjem drugostepene presude, a nakon nje i Odluke Centralne izborne Komisije BiH o oduzimanju mandata predsjedniku Republike Srpske, iznevjerena su sva očekivanja u suživot i dejtonsku BiH, te je potvrđeno uvjerenje Republike Srpske da nije prihvaćena kao dio Bosne i Hercegovine i da je cilj njeno poništavanje iz ustavnopravnog poretka BiH. Proces transformacije BiH u unitarnu državu je na vrhuncu, a u takvoj BiH bez konsocijativne demokratije, bez instituta pariteta, kompromisa, zaštite vitalnih nacionalnih i entitetskih interesa, bez entitetskog glasanja, srpski narod je osuđen na majorizaciju i nestanak.

Cilj drugostepene presude Suda BiH i Odluke CIK-a je da se kroz primjenu unitarističkog koncepta poništi Ustav Republike Srpske koji je po mišljenju Venecijanske komisije, OHR-a i Ustavnog suda BiH usklađen sa Ustavom BiH. Dakle, cilj je i rušenje dejtonskog, ustavnog uređenja državne zajednice BiH. Ustavi entiteta imaju najvišu pravnu snagu nakon Ustava BiH, stoga u sukobu zakona BiH i Ustava Republike Srpske mora se poći od činjenice da je Ustav Republike Srpske akti veće pravne snage, usklađen sa dejtonskim Ustavom i da se kao takav mora poštovati.

Navedenim odlukama, koje su isključivo političke prirode, pokušava se obrisati i poništiti volja jednog konstitutivnog naroda u BiH, odnosno volja više od 300 000 glasača i rezultati demokratski provedenih izbora, te se pokušava derogirati pravo i obaveza izabranih predstavnika vlasti da izvršavaju ustavne dužnosti.

Dakle, Ustav Republike Srpske je akti navije pravne snage nakon Ustava BiH i Odluke Centralne izborne komisije BiH nisu iznad Ustava Republike Srpske. Prestanak mandata Odlukom CIK-a je neustavan, nije usklađen sa Ustavom Republike Srpske, te samim tim ne može imati ni pravno dejstvo niti uticati na legitimno izabranog predsjednika Republike Srpske. Dakle, prestanak mandata odlukom CIK-a je direktno suprotan Ustavu Republike Srpske, a indirektno i Ustavu BiH. CIK BiH potvrđuje, ali ne daje mandat, te ga stoga ne može ni oduzeti. Mandat daju građani izražavajući svoju slobodnu volju u izbornom procesu. CIK BiH nije iznad Ustava Republike Srpske i kao takav svojim aktima ne može poništavati akte veće pravne snage.

S tim u vezi, važnost imaju predmetni članovi Ustava Republike Srpske kao najvišeg pravnog akta Republike:

– član 87. Ustava: "Predsjedniku Republike prestaje mandat prije isteka vremena na koje je biran u slučaju ostavke ili opoziva." Dakle, Ustavom Republike Srpske predviđeni su razlozi za prestanak mandata predsjednika Republike prije isteka vremena na koje je izabran. Među navedenim razlozima nema

sudske presude ili odluke visokog predstavnika. Izborni zakon BiH ne može proširivati razloge za raniji prestanak mandata, jer su ovi razlozi ustavna materija, koju zakon ne može dodatno da razrađuje i dopisuje.

– Član 88. Ustava Republike Srpske definiše sljedeće: "Predsjednik Republike je odgovoran građanima i oni ga mogu opozvati istim postupkom po kome su ga i izabrali." Dakle, postoji mogućnost opoziva predsjednika Republike, a iz ustavne norme slijedi da bi takav postupak podrazumijevao referendumsko izjašnjenje građana.

Od izuzetne važnosti je apostrofirati da je prema Zakonu o imunitetu Republike Srpske, čiji tekst je potvrdio Ustavni sud Republike Srpske, u članu 3. stav 2. decidno navedeno da:

"Predsjednik i potpredsjednici Republike Srpske i članovi vlade Republike Srpske neće biti krivično ili građanski odgovorni za postupke izvršene u okviru njihovih dužnosti za vrijeme trajanja mandata i nakon prestanka mandata."

Izborni zakon BiH je pravni akti niže pravne snage od Ustava Republike Srpske i samim tim ne može imati prvenstvo primjene u odnosu na Ustav Republike Srpske. Predmetni Zakon u Osnovnim odredbama (Član 1.1) navodi: "Ovim zakonom uređuje se izbor članova i delegata Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine i članova Predsjedništva Bosne i Hercegovine, te utvrđuju principi koji važe za izbore na svim nivoima vlasti u Bosni i Hercegovini." Iz navedene odredbe proizilazi da Izborni zakon BiH reguliše izbore za BiH nivo, dok se nosioci vlasti u entitetima biraju u skladu sa entitetskim zakonima.

Prihvatanjem predmetnog postupanja CIK-a bio bi prihvaćen unitaristički koncept BiH u kojem neće biti Republike Srpske. Nosioci suvereniteta u BiH su konstitutivni narodi i entiteti. Dejtonsko ustavno uređenje, sa svim svojim manjkavostima, predstavlja jedini mogući pravni okvir za opstanak i funkcionisanje BiH na osnovama pariteta i konsenzusa. BiH se nalazi u stanju uzurpacije vlasti, derogiranja Dejtonskog mirovnog sporazuma i poništavanja vladavine prava. Narodna skupština Republike Srpske, nosilac suverene volje naroda Republike Srpske, ima obavezu da zaštiti ustavni poredak Republike Srpske i ustavni poredak BiH.

5. Na istoj sjednici Narodna skupština je usvojila osporene zaključke (vidi tačku 24. ove odluke).

6. Na istoj sjednici Narodne skupštine također je usvojena i Odluka o raspisivanju republičkog referenduma na teritoriji Republike Srpske za 25. oktobar 2025. godine, s referenduskim pitanjem koje glasi: "Da li prihvatate odluke neizabranog stranca Kristijana Šmita i presude neustavnog Suda BiH izrečene protiv predsjednika Republike Srpske, kao i odluku CIK-a o oduzimanju mandata predsjedniku Republike Srpske Miloradu Dodiku?" (www.narodnaskupstinars.net/?q=la/vijesti/narodna-skupstina-usvojila-informaciju-i-zaključke-u-vezi-sa-odlukom-cik-bih-o-prestanku-mandata-predsjedniku-republike-srpske-i-odluku-o-raspisivanju-republičkog-referenduma, pregledano 5. septembra 2025. godine).

7. Postupajući u skladu sa Zaključcima, Republička izborna komisija Republike Srpske (u daljnjem tekstu: RIK) na sjednici održanoj 3. septembra 2025. godine donijela je Odluku o neprovođenju prijevremenih izbora za predsjednika Republike Srpske (novinski članak s izjavom predsjednika RIK-a dostupan na lat.rtrs.tv/vijesti/vijest.php?id=613151, pregledan 5. septembra 2025. godine).

II. Zahtjev

a) Navodi iz zahtjeva

8. Podnosioci zahtjeva navode da iako su osporeni akti niže pravne snage od zakona u smislu člana VI/3.a) Ustava Bosne i Hercegovine, postoji ustavnopravni osnov da Ustavni sud odluči o zahtjevu, te su se u vezi s tim pozvali na odluke Ustavnog suda br.

U-2/22 i U-7/25. Navode da su Zaključci u suprotnosti sa čl. I/2, III/3.b) i VI/5. Ustava Bosne i Hercegovine.

9. U odnosu na tačku 1. Zaključaka, podnosioci zahtjeva navode da je Narodna skupština usvojila Informaciju. Navode da se u Informaciji tvrdi da je Christian Schmidt "nelegalni i nelegitimni stranac, uzurpator funkcije visokog predstavnika u BiH". U vezi s tim ističu da Aneks X Općeg okvirnog sporazuma za mir ne poznaje funkciju uzurpatora pozicije visokog predstavnika, već samo poziciju visokog predstavnika kao tumača civilnog aspekta implementacije mirovnog sporazuma. Dalje navode da se u Informaciji navodi da su "Sud i Tužilaštvo BiH [...] radili u službi pojedinca Kristijana Šmita, zanemarujući činjenicu da je predsjednik Republike Srpske ustavna kategorija", što je u suprotnosti s načelom vladavine prava iz člana I/2. Ustava Bosne i Hercegovine. Podnosioci zahtjeva dalje obrazlažu da se na stranici 4. Informacije tvrdi da je "cilj drugostepene presude Suda BiH i Odluke CIK-a da se kroz primjenu unitarističkog koncepta poništi Ustav Republike Srpske", što prejudicira nepoštovanje pravomoćnih odluka Suda BiH i CIKBiH. Smatraju da je to u suprotnosti sa članom III/3.b) Ustava Bosne i Hercegovine koji govori o supremaciji državnih propisa i odluka državnih institucija nad entitetskim odlukama. Dalje navode da su u Informaciji navedene netačne i neustavne tvrdnje da "odluke Centralne izborne komisije BiH nisu iznad Ustava Republike Srpske", da je "Izborni zakon BiH pravni akt niže pravne snage od Ustava Republike Srpske", te da su "nosioci suvereniteta u BiH narodi i entiteti". Podnosioci zahtjeva smatraju da je to u suprotnosti sa članom I/1. Ustava Bosne i Hercegovine prema kojem državni kontinuitet pripada isključivo Bosni i Hercegovini.

10. U odnosu na tačku 2. Zaključaka, podnosioci zahtjeva su naveli da ona predstavlja paušalnu tvrdnju koja je ujedno neustavna s aspekta Aneksa X Općeg okvirnog sporazuma za mir u Bosni i Hercegovini (u daljnjem tekstu: Dejtonski sporazum), koji govori o visokom predstavniku kao dijelu ustavnopravnog poretka Bosne i Hercegovine i kao "tumaču civilnog aspekta implementacije mirovnog sporazuma".

11. U odnosu na tačku 3. Zaključaka, podnosioci zahtjeva su naveli da činjenica da li je Christian Schmidt izabran na način kako to Narodna skupština smatra da bi trebalo da bude učinjeno ne mijenja činjenicu da nijedan organ države Bosne i Hercegovine niti međunarodne institucije nisu osporili njegov mandat u Bosni i Hercegovini. Također su naveli da ni Ustavni sud nije osporio nijednu odluku Christiana Schmidta s aspekta njegovog legitimiteta kao visokog predstavnika. Stoga smatraju da "neprihvatanje" odluka Christiana Schmidta prejudicira nepoštovanje načela vladavine prava jer je visoki predstavnik ustavna institucija BiH koja ima ustavnu obavezu da u određenim slučajevima supstituiru domaćeg zakonodavca.

12. U odnosu na tačku 4. Zaključaka, podnosioci zahtjeva su naveli da se njome u suštini daje smjernica svim institucijama i građanima RS da ne poštuju punovažne odluke državnih institucija BiH. U vezi s tim su istakli da je članom 182. stav 2. Poslovnika Narodne skupštine propisano da se "zaključci dostavljaju organima i organizacijama na koje se odnose", iz čega proizlazi obaveza njihove primjene. Podnosioci zahtjeva smatraju da se na taj način očigledno krši načelo vladavine prava iz člana I/2. Ustava Bosne i Hercegovine. Navode da Izborni zakon BiH, prema kojem je CIKBiH donio odluku o prestanku mandata Miloradu Dodiku, predstavlja odluku institucija BiH u smislu člana III/3.b) Ustava Bosne i Hercegovine. Podnosioci zahtjeva ističu da je u tom zaključku sporno što zakonodavni organ jednog entiteta "odbacuje" pravomoćnu odluku državnih institucija i time daje smjernicu za njihovo nepoštovanje, što predstavlja direktno kršenje Ustava Bosne i Hercegovine.

13. U odnosu na tačku 5. Zaključaka, podnosioci zahtjeva su naveli da se radi o još jednoj paušalnoj tvrdnji, te da je Ustavni sud

jedina institucija nadležna da ustanovi šta predstavlja "državni udar" i kada je "urušen ustavni poredak Bosne i Hercegovine", što Ustavni sud nikada nije utvrdio.

14. U odnosu na tačku 6. Zaključaka, podnosioci zahtjeva su naveli da se u drugoj rečenici te tačke daje nalog, odnosno obaveza "predsjedniku Republike Srpske Miloradu Dodiku da nastavi obavljati funkciju predsjednika Republike Srpske". U vezi s tim ističu da je takav nalog u direktnoj suprotnosti s načelom vladavine prava iz člana I/2. Ustava Bosne i Hercegovine jer se njime negira, odnosno ignorira pravomoćna presuda Suda Bosne i Hercegovine na osnovu koje je Miloradu Dodiku prestao mandat predsjednika Republike Srpske. Podnosioci zahtjeva su naveli da je poštovanje pravomoćnih i konačnih presuda sudova, kao i odluka državnih institucija kao što je CIKBiH, jedan od osnovnih elemenata načela vladavine prava, te ako nema poštovanja tog načela na teritoriji cijele države, onda je to *de facto* paralelni pravni poredak, što direktno zadire u teritorijalni integritet i suverenitet države. Također su naveli da je tim zaključkom Narodna skupština postupila suprotno članu III/3.b) Ustava BiH koji govori o pravnom poretku i nadležnosti institucija jer je u ovom slučaju entitet kao niži organ vlasti u odnosu na državni nivo vlasti odlučio ignorirati pravomoćnu presudu državnog Suda Bosne i Hercegovine.

15. U odnosu na tačku 7. Zaključaka, podnosioci zahtjeva su naveli da se u drugoj rečenici te tačke pokušava stvoriti paralelni pravni poredak u entitetu Republika Srpska i ignorirati odluke institucija Bosne i Hercegovine. Ukazali su na to da je CIKBiH raspisao prijevremene izbore za predsjednika entiteta Republika Srpska za 23. novembar 2025. godine, te da se ta odluka smatra odlukom institucija Bosne i Hercegovine u smislu člana III/3.b) Ustava BiH koju su svi subjekti vlasti dužni poštovati. Podnosioci zahtjeva smatraju da zahtjev Narodne skupštine da se politički faktori u Republici Srpskoj ne prijavljuju na prijevremene izbore predstavlja kršenje načela vladavine prava, hijerarhije pravnih propisa u Bosni i Hercegovini, Izbornog zakona BiH, ali i krivično djelo prema članu 150. Krivičnog zakona BiH.

16. U odnosu na tačku 8. Zaključaka, podnosioci zahtjeva su naveli da ona predstavlja direktan nalog da se onemogućući demokratsko održavanje izbora na teritoriji entiteta Republika Srpska. Navode da ako bi se ovo doslovno tumačilo, Ministarstvo unutrašnjih poslova Republike Srpske (u daljnjem tekstu: MUPRS) bilo bi dužno da opstruira održavanje izbora, što bi moglo imati i ozbiljnu prijetnju oružanom silom. Dalje su naveli da se tim zaključkom prijete krivičnim progonom svakome ko eventualno bude saradivao s CIKBiH. Stoga smatraju da primjena ovog zaključka ne bi imala samo pravne ili političke nego i sigurnosne posljedice jer bi moglo doći do konflikta organa legitimne prisile s državnog i entitetskog nivoa. Podnosioci zahtjeva ističu da se na taj način krši ustavno načelo vladavine prava iz člana I/2. Ustava Bosne i Hercegovine jer je jasno da se u slučaju primjene tog zaključka neće omogućiti "slobodni i demokratski izbori". Osim toga, naveli su da se time krši i načelo hijerarhije pravnih propisa iz člana III/3.b) Ustava Bosne i Hercegovine jer se u tom slučaju onemogućava djelovanje legitimne državne institucije kao što je CIKBiH na teritoriji jednog entiteta.

17. U odnosu na tačku 9. Zaključaka, podnosioci zahtjeva su naveli da je ona u suprotnosti sa članom VI/5. Ustava Bosne i Hercegovine prema kojem su "odluke Ustavnog suda konačne i obavezujuće". Naveli su da Narodna skupština ima pravo, kao u drugom dijelu tog zaključka, u političkom smislu konstatirati da "visoki predstavnik nije predviđen u Ustavu BiH, već u Aneksu 10", ali da nema pravo "odbaciti" odluke Ustavnog suda zato što su one konačne i obavezujuće, a njihovo neprimjenjivanje povlači ozbiljne posljedice po vladavinu prava. Osim toga, podnosioci zahtjeva su naveli da Ustavni sud ima jasnu praksu u pogledu

statusa visokog predstavnika, kao što su odluke br. U-9/00, U-16/00 i U-27/22.

18. U odnosu na tačku 10. Zaključaka, podnosioci zahtjeva su naveli da se njom tvrdi da je entitet Republika Srpska svojim potpisom Dejtonskog sporazuma unio svoj suverenitet i sastavio Bosnu i Hercegovinu zajedno s Federacijom BiH. U vezi s tim su istakli da se, shodno članu I/3. Ustava Bosne i Hercegovine, Bosna i Hercegovina "sastoji" od dva entiteta, a ne da su entiteti "sastavili" Bosnu i Hercegovinu. Osim toga, podnosioci zahtjeva su naveli da su entiteti samo parafirali Dejtonski sporazum, ali da nisu njegovi potpisnici.

19. U odnosu na tačku 11. Zaključaka, podnosioci zahtjeva su naveli da s aspekta pitanja državne imovine postoji jasna praksa Ustavnog suda (U-10/22), tako da formulacija tog zaključka implicira nepoštovanje odredbe člana VI/5. Ustava Bosne i Hercegovine. Stoga smatraju netačnom i neustavnom tvrdnju tog zaključka da "imovina prema principu generalne klauzule pripada kao nadležnost entiteta".

20. U odnosu na tačku 12. Zaključaka, podnosioci zahtjeva su naveli da je pravo na samoopredjeljenje naroda dio Povelje Ujedinjenih naroda (član 1. stav 2. i član 55) i to pravo posebno je naglašeno i korišteno u procesu dekolonizacije nakon Drugog svjetskog rata. Istakli su da moderno pravo pravi razliku između internog samoopredjeljenja (narod ostvaruje prava unutar postojeće države kroz autonomiju, političko učešće, očuvanje jezika, kulture itd.) i eksternog samoopredjeljenja (otcjepljenje i formiranje nove države ili pridruživanje susjednoj državi). Podnosioci zahtjeva navode da je jasno da se u konkretnom slučaju radi o namjeri eksternog samoopredjeljenja, ali da međunarodno pravo to izuzetno rijetko priznaje, osim u slučajevima kada neki narod trpi tešku i trajnu diskriminaciju, represiju i kada mu je onemogućeno interno samoopredjeljenje (npr. Bangladeš 1971. godine i Južni Sudan 2011. godine). Također su naveli da je Međunarodni sud pravde u slučaju Quebeca iz 1998. godine zaključio da "narodi" imaju pravo na samoopredjeljenje, ali da to ne uključuje jednostrano otcjepljenje ukoliko im je omogućeno interno samoopredjeljenje u okviru postojeće države. Podnosioci zahtjeva stoga smatraju da ni srpski narod ni entitet Republika Srpska nemaju pravo na samoopredjeljenje jer bi to bilo suprotno Ustavu Bosne i Hercegovine, ali i međunarodnom pravu koje ima jasnu sudsku praksu u vezi s tim pitanjem. Osim toga, ukazali su na to da ni Ustav Bosne i Hercegovine ne sadrži bilo kakvu odredbu o pravu naroda na samoopredjeljenje, te da entitet Republika Srpska ima svoje nadležnosti i visok stepen autonomije koji mu je omogućen Dejtonskim sporazumom, odnosno Aneksom IV, koji je ujedno i Ustav Bosne i Hercegovine. Podnosioci zahtjeva su naveli i da je srpski narod konstitutivni narod u Bosni i Hercegovini i ima visok stepen zaštite svojih ljudskih, građanskih, jezičkih i drugih prava (službeni jezici u BiH su bosanski, srpski i hrvatski, a službena pisma su latinica i ćirilica), te da je podjednako zastupljen u institucijama Bosne i Hercegovine. Također su naveli da je Ustavni sud još 2000. godine u djelimičnoj odluci ustanovio da je neustavna tadašnja preambula Ustava Republike Srpske koja je sadržavala odredbu o pravu srpskog naroda na samoopredjeljenje. Međutim, uprkos tome, ovim zaključkom se daje jasno "zaduženje" Kolegiju Narodne skupštine da pripremi tekst rezolucije o samoopredjeljenju srpskog naroda i Republike Srpske.

21. U odnosu na tačku 13. Zaključaka, podnosioci zahtjeva su naveli da je činjenica da su predmetni zaključci stupili na snagu danom donošenja – 22. augusta 2025. godine i da su obavezujući za sve organe vlasti u Republici Srpskoj, kao i za službena i odgovorna lica u institucijama Republike Srpske, jedan od razloga zbog kojih postojanje takvih zaključaka na pravnoj snazi direktno

utječe na ustavnopravni poredak države Bosne i Hercegovine i na načelo vladavine prava.

22. Podnosioci zahtjeva su predložili da Ustavni sud utvrdi da postoji spor u vezi sa Zaključcima i da oni nisu u skladu sa čl. I/2. i III/3.b) Ustava Bosne i Hercegovine.

b) Navodi iz zahtjeva za donošenje privremene mjere

23. Obrazlažući zahtjev za donošenje privremene mjere, podnosioci zahtjeva su naveli da su Zaključci stupili na pravnu snagu i da su svi organi vlasti, institucije i službena i odgovorna lica na nivou Republike Srpske i na nivou jedinica lokalne samouprave, kao i svi pojedinci, dužni po njima postupati. Ističu da se radi o pravnim aktima koji, ako proizvedu pravne posljedice, mogu imati ozbiljne efekte po mir, sigurnost, vladavinu prava, ali i ustavnopravni poredak Bosne i Hercegovine u cjelini, te su se pozvali na Odluku o privremenoj mjeri broj U-7/25 od 7. marta 2025. godine. Podnosioci zahtjeva dalje navode da je CIKBiH raspisao prijevremene izbore, te da će, u slučaju da subjekti na koje se odnose Zaključci postupe po nalogima Narodne skupštine, postojati ozbiljan pravni vakuum i paralelizam unutar Bosne i Hercegovine jer u tom trenutku možda neće postojati adekvatna odluka Ustavnog suda, a subjekti vlasti u RS će smatrati da su obavezni postupati po Zaključcima. U vezi s tim ukazuju na važnost donošenja privremene mjere kako bi se preventivno djelovalo i omogućilo CIKBiH da djeluje u punom kapacitetu neometano na teritoriji cijele Bosne i Hercegovine. Ističu da to neće biti moguće ako organi vlasti, institucije, službena i odgovorna lica na nivou Republike Srpske postupe po zahtjevima Narodne skupštine, prema kojima ti organi imaju obavezu da faktički onemoguće održavanje prijevremenih izbora na teritoriji tog entiteta. Podnosioci zahtjeva ukazuju da bi to predstavljalo i ozbiljan sigurnosni izazov s aspekta pravne, ali i fizičke sigurnosti pojedinaca i službi zaduženih za provođenje izbora. U vezi s tim ističu i da je ovakvu situaciju Ustavni sud već razmatrao u Odluci o privremenoj mjeri broj U-7/25 od 7. marta 2025. godine. Stoga smatraju da u slučaju da organi vlasti u RS, kao i službena i odgovorna lica u tim institucijama, postupe po navedenim zaključcima NSRS, koji predstavljaju izričiti "zahtjev", može doći do iste pravne i faktičke situacije, odnosno do ugrožavanja sigurnosti zbog konflikta nadležnosti državnih i entitetskih institucija. Podnosioci zahtjeva dalje navode da, kako bi se shvatio *ratio* donošenja Zaključaka, treba imati u vidu i druge odluke koje su donesene na 24. posebnoj sjednici Narodne skupštine, kao što je Odluka o raspisivanju republičkog referenduma kojom se referendum raspisuje na cijeloj teritoriji entiteta Republika Srpska za 25. oktobar 2025. godine. Također ističu da u prilog tome idu i izjave Milorada Dodika za "Sputnik" od 28. augusta 2025. godine u kojima se navodi jasan plan i hodogram aktivnosti u narednom periodu: "Ako narod kaže na referendumu da to nije u redu, onda će slijediti sljedeći referendum, a to je referendum o nezavisnosti. Ali idemo sad ka ovom prvom referendumu, a to je referendum koji je obavezujući za sve institucije. Nakon toga imamo mjesec dana da donesemo operativne dokumente, a jedan od operativnih dokumenata koji će odmah ići na skupštinu je rezolucija o pravu naroda na samoopredjeljenje koja piše u Ustavu BiH. U Ustavu BiH kaže da narodi, a BiH je koncipirana da bude zajednica konstitutivnih naroda, imaju pravo na samoopredjeljenje. Kad donesemo tu rezoluciju, stvorit će se uslovi za održavanje definitivnog referenduma o samostalnosti. I ja mislim da je to put koji je nezaustavljiv." Stoga podnosioci zahtjeva smatraju da Ustavni sud treba da reagira u prvoj fazi realizacije ovog plana, jer ako dođe do realizacije navedenih koraka, mogu nastupiti neotklonjive štetne posljedice po suverenitet i teritorijalni integritet države Bosne i Hercegovine.

III. Relevantni propisi

24. **Zaključci povodom Informacije u vezi s odlukom Centralne izborne komisije BiH o prestanku mandata predsjedniku Republike Srpske Miloradu Dodiku**, preuzeti sa <https://www.narodnaskupstinars.net/?q=la/akti/zaklju%C4%8Dci/zaklju%C4%8Dci-povodom-informacije-u-vezi-sa-odlukom-centralne-izborne-komisije-bih-o-prestanku-mandata-predsjedniku-republike-srpske-miloradu-dodiku>, koje je Narodna skupština usvojila na 24. posebnoj sjednici održanoj 22. augusta 2025. godine, glase:

1. Narodna skupština Republike Srpske usvaja Informaciju u vezi sa odlukom Centralne izborne komisije BiH o prestanku mandata predsjednik[ic]ku Republike Srpske Miloradu Dodiku.

2. Narodna skupština Republike Srpske odbacuje svaki vid kolonijalne uprave u BiH, koja je glavni uzročnik ustavno-političke krize, narušavanja vladavine prava i načela ustavnosti i zakonitosti u BiH.

3. Narodna skupština Republike Srpske ne prihvata Kristijan Šmita, njegove odluke, kao i posljedice nastale na osnovu tih odluka. Narodna skupština podsjeća da se Kristijan Šmit samovoljno predstavlja kao visoki predstavnik u BiH, čije imenovanje nije provedeno u skladu sa Aneksom 10 Dejtonskog mirovnog sporazuma, niti je potvrđeno u Savjetu bezbjednosti Ujedinjenih nacija.

4. Narodna skupština Republike Srpske ne prihvata i odbacuje presudu neustavnog Suda BiH izrečenu predsjedniku Republike Srpske, kao i odluku Centralne izborne komisije BiH o prestanku mandata predsjedniku Republike Srpske Miloradu Dodiku.

5. Narodna skupština Republike Srpske konstatuje da je Sud BiH donio presudu na osnovu odluke neizabranog stranca Kristijana Šmita, a ne na osnovu zakona koji je usvojila Parlamentarna skupština BiH, čime je izvršen državni udar i potpuno urušen ustavni poredak BiH definisan Dejtonskim mirovnim sporazumom čiji je potpisnik i Republika Srpska.

6. Narodna skupština Republike Srpske podsjeća da je predsjednik Republike Srpske Milorada Dodika izabrao narod Republike Srpske na demokratskim i slobodnim izborima. Narodna skupština zahtijeva od predsjednika Republike Srpske Milorada Dodika da nastavi obavljati funkciju predsjednika Republike Srpske u punom kapacitetu, poštujući Ustav Republike Srpske i izvršavajući svoje ustavne obaveze.

7. Narodna skupština Republike Srpske odbacuje mogućnost provođenja prijevremenih izbora za predsjednika Republike Srpske. Narodna skupština zahtijeva od svih političkih faktora u Republici Srpskoj, političkih partija i pojedinaca da se ne prijavljuju na eventualne prijevremene izbore za predsjednika Republike. Narodna skupština konstatuje da bi prijava i izlazak na takve izbore predstavljali kršenje stavova Narodne skupštine, narušavanje ustavne ravnoteže i poništavanje Republike Srpske kao strane u Dejtonskom mirovnom sporazumu.

8. Narodna skupština zahtijeva od svih organa vlasti, institucija i službenih i odgovornih lica na nivou Republike i na nivou jedinica lokalne samouprave da ne preduzimaju bilo kakve radnje vezane za eventualno provođenje prijevremenih izbora za predsjednika Republike. Narodna skupština naglašava da bi eventualna saradnja sa Centralnom izbornom komisijom BiH povodom ovog pitanja predstavljala izvršavanje krivičnog djela "Nepoštovanje ili neizvršavanje odluka institucija ili organa Republike Srpske" propisanog Krivičnim zakonikom Republike Srpske, član 278a.

9. Narodna skupština Republike Srpske odbacuje odluke i praksu Ustavnog suda BiH koja za cilj ima inkorporisanje visokog predstavnika u ustavni sistem BiH kao nosioca vlasti. Narodna skupština Republike Srpske naglašava da je visoki predstavnik

dejtonska kategorija, čiji je obim prava i obaveza regulisan Aneksom 10. Narodna skupština podsjeća da visoki predstavnik nije predviđen u Ustavu BiH, stoga ne može biti nosilac niti jedne vlasti.

10. Narodna skupština Republike Srpske ne prihvata kontinuirane pokušaje razgradnje i ukidanja Republike Srpske kao institucionalnog okvira i državnopravnog subjekta srpskog naroda u kojem svi građani ostvaruju svoja kolektivna i individualna prava temeljena na Ustavu BiH. Narodna skupština podsjeća da je Republika Srpska ugovorna strana u Dejtonskom mirovnom sporazumu i svim njegovim aneksima. S obzirom na svojstvo ugovorne strane, koje je potvrđeno i prilikom usaglašavanja Ženevskih i Njujorških principa, Republika Srpska ima pravo i obavezu da zaštiti Dejtonski mirovni sporazum.

11. Narodna skupština Republike Srpske konstatuje da pravosudni pritisci na institucije imaju za cilj oduzimanje imovine Republike Srpske, čime bi se Srpska razvlastila i obesmisllila kao politički i pravni subjekat. Narodna skupština podsjeća da je pitanje imovine decidno riješeno Ustavom BiH i dato u nadležnost entitetima prema principu generalne klauzule.

12. Narodna skupština Republike Srpske zadužuje Kolegijum Narodne skupštine da pripremi tekst Rezolucije o samoopredjeljenju srpskog naroda i Republike Srpske.

13. Ovi zaključci stupaju na snagu danom donošenja.

25. **Ustav Republike Srpske** ("Službeni glasnik Republike Srpske" br. 21/92, 28/94, 8/96, 13/96, 15/96, 16/96, 21/96, 21/02, 26/02 – ispravka, 30/02 – ispravka, 31/02, 69/02, 31/03, 98/03, 115/05, 117/05, 48/11 i 91/19 – odluka USBiH)

Za potrebe ove odluke koristi se neslužbeni prečišćeni tekst propisa sačinjen u Ustavnom sudu BiH, kako je objavljen u službenim glasilima jer nije objavljen na svim službenim jezicima i pismima, a koji u relevantnom dijelu glasi:

2. Predsjednik Republike
Član 80

Predsjednik Republike:

1. predstavlja Republiku;
2. predlaže Narodnoj skupštini kandidata za predsjednika Vlade;
3. predlaže Narodnoj skupštini kandidate za predsjednika i sudije Ustavnog suda na predlog Visokog sudskog i tužilačkog saveta;
4. Predsednik Republike ukazom proglašava zakon u roku od sedam dana od dana njegovog usvajanja u Narodnoj skupštini. U tom roku predsednik Republike može zahtevati od Narodne skupštine da ponovo odlučuje o zakonu. Predsednik Republike je dužan da proglasi zakon koji je ponovo usvojen u Narodnoj skupštini.

5. daje pomilovanja;

6. dodjeljuje odlikovanja i priznanja utvrđena zakonom;

7. obavlja i druge poslove u skladu sa Ustavom.

Predsednik Republike:

1. obavlja, u skladu sa ovim Ustavom i Ustavom Bosne i Hercegovine i zakonom, poslove iz oblasti bezbjednosti i odnosa Republike sa drugim državama i međunarodnim organizacijama,

2. (brisano)

3. Predsednik Republike ukazom, na predlog Vlade, postavlja i opoziva šefove predstavništava Republike Srpske u inostranstvu i predlaže ambasadore i druge međunarodne predstavnike Bosne i Hercegovine iz Republike Srpske,

4. obrazuje savetodavna tela i stručne službe za obavljanje poslova iz svoje nadležnosti.

[...]

26. **Poslovnik Narodne skupštine Republike Srpske** ("Službeni glasnik Republike Srpske" broj 66/20) u relevantnom dijelu glasi:

Član 182. st. (1) i (2)

(1) *Zaključkom se utvrđuje politika izvršavanja zakona, drugih propisa i općih akata koje donosi Narodna skupština, daju smjernice za provođenje te politike i utvrđuju obaveze Vlade, ministarstva i posebnih organizacija u provođenju te politike, pripremanja zakona i drugih akata.*

(2) *Zaključci se dostavljaju organima i organizacijama na koje se odnose. Narodna skupština može odlučiti da se zaključci kojima se utvrđuju stavovi i gledišta o značajnim pitanjima objave i u "Službenom glasniku Republike Srpske".*

27. Pri ispitivanju osnovanosti zahtjeva za donošenje privremene mjere, Ustavni sud polazi od odredbi člana VI/3.a) Ustava Bosne i Hercegovine i člana 64. st. (1) i (4) Pravila Ustavnog suda.

28. Član VI/3.a) Ustava Bosne i Hercegovine glasi:

Ustavni sud će podržavati ovaj Ustav.

a) *Ustavni sud je jedini nadležan da odlučuje o bilo kojem sporu koji se javlja po ovom Ustavu između dva entiteta, ili između Bosne i Hercegovine i jednog ili oba entiteta, te između institucija Bosne i Hercegovine, uključujući ali ne ograničavajući se na to:*

- *Da li je odluka entiteta da uspostavi poseban paralelan odnos sa susjednom državom u skladu sa ovim Ustavom, uključujući i odredbe koje se odnose na suverenitet i teritorijalni integritet Bosne i Hercegovine.*

- *Da li je bilo koja odredba ustava ili zakona jednog entiteta u skladu sa ovim Ustavom.*

Sporove može pokrenuti član Predsjedništva, predsjedavajući Vijeća ministara, predsjedavajući, ili njegov zamjenik, bilo kojeg doma Parlamentarne skupštine; jedna četvrtina članova/delegata bilo kojeg doma Parlamentarne skupštine, ili jedna četvrtina članova bilo kojeg doma zakonodavnog organa jednog entiteta.

29. Član 64. st. (1) i (4) Pravila Ustavnog suda glasi:

(1) *Ustavni sud može, na vlastitu inicijativu ili na zahtjev podnosioca zahtjeva ili apelanta, odrediti svaku privremenu mjeru za koju smatra da je treba donijeti u interesu stranaka ili pravilnog vođenja postupka.*

[...]

(4) *Postupak za donošenje privremene mjere je hitan, a odluka kojom se usvaja zahtjev za donošenje privremene mjere je obavezujuća do donošenja konačne odluke Ustavnog suda.*

[...]

30. Ustavni sud podsjeća da je član 64. Pravila Ustavnog suda primjenjiv u slučajevima u kojima Ustavni sud ocijeni, na osnovu razloga i dokaza o opravdanosti dostavljenih uz zahtjev za donošenje privremene mjere, da je to u interesu stranaka ili pravilnog vođenja postupka, odnosno da bi mogle nastati neotklonjive štetne posljedice.

31. Ustavni sud smatra da navodi podnosioca zahtjeva u odnosu na Zaključke pokreću vrlo ozbiljna pitanja ustavnosti u odnosu na njihovu usklađenost sa čl. I/1, I/2, I/3, III/3.b) i VI/5. Ustava Bosne i Hercegovine.

32. Naime, Ustavni sud primjećuje da je Narodna skupština usvojila Informaciju kojom se izražavaju stavovi o ulozi visokog predstavnika u pravnom i političkom sistemu Bosne i Hercegovine, ugroženosti ustavnopravnog statusa Republike Srpske i Dejtonskog sporazuma, o namjeri poništavanja volje glasača u Republici Srpskoj, o supremaciji Ustava Republike Srpske u odnosu na zakone Bosne i Hercegovine u pravnom sistemu Bosne i Hercegovine i sl. (vidi tačku 4. ove odluke). Ustavni sud dalje zapaža da je osporenim zaključcima (vidi tač. 5. i 24. ove odluke) usvojena Informacija, te su ponovljeni politički stavovi o neprihvatanju Christiana Schmidta kao visokog predstavnika (tač. 1–3). Zatim su izneseni stavovi o neprihvatanju i odbacivanju presude Suda BiH izrečene Miloradu Dodiku i

odluke CIKBiH o prestanku njegovog mandata kao predsjednika Republike Srpske jer nisu donesene na osnovu zakona koje je usvojila Parlamentarna skupština BiH, na koji način je izvršen državni udar i urušen ustavni poredak Bosne i Hercegovine, te se od Milorada Dodika zahtijeva da nastavi obavljati funkciju predsjednika Republike Srpske u punom kapacitetu (tač. 4–6). Dalje, osporenim zaključcima je odbačena mogućnost provođenja prijevremenih izbora za predsjednika Republike Srpske i zahtijevano je od svih političkih faktora u Republici Srpskoj, političkih partija i pojedinaca da se ne prijavljuju na eventualne prijevremene izbore. Pri tome je konstatirano da bi prijava i izlazak na takve izbore predstavljali kršenje stavova Narodne skupštine, narušavanje ustavne ravnoteže i poništavanje Republike Srpske kao strane u Dejtonskom mirovnom sporazumu (tačka 7). Također je zahtijevano od svih organa vlasti, institucija i službenih i odgovornih lica na nivou Republike Srpske i na nivou jedinica lokalne samouprave da ne preduzimaju bilo kakve radnje u vezi s eventualnim provođenjem prijevremenih izbora. Pri tome je naglašeno da bi eventualna saradnja s CIKBiH povodom ovog pitanja predstavljala izvršavanje krivičnog djela "nepoštovanje ili neizvršavanje odluka institucija ili organa Republike Srpske" propisanog članom 278a. Krivičnog zakonika RS (tačka 8). Osporenim zaključcima je dalje odbačena praksa Ustavnog suda "koja za cilj ima inkorporisanje visokog predstavnika u ustavni sistem BiH kao nosioca vlasti", uz konstataciju da on nije predviđen u Ustavu Bosne i Hercegovine i da stoga ne može biti nosilac nijedne vlasti (tačka 9). Također su izraženi stavovi da Narodna skupština "ne prihvata kontinuirane pokušaje razgradnje i ukidanja Republike Srpske", uz konstataciju da Republika Srpska ima svojstvo ugovorne strane Dejtonskog sporazuma, koje je potvrđeno i prilikom usaglašavanja Ženevskih i Njujorskih principa (tačka 10). Dalje je konstatirano "da pravosudni pritisci na institucije imaju za cilj oduzimanje imovine Republike Srpske, čime bi se Srpska razvlastila i obesmisllila kao politički i pravni subjekat", uz konstataciju da je pitanje imovine riješeno Ustavom BiH i dato u nadležnost entitetima prema načelu generalne klauzule (tačka 11). Konačno, osporenim zaključcima je zadužen Kolegij Narodne skupštine da pripremi tekst rezolucije o samoopredjeljenju srpskog naroda i Republike Srpske (tačka 12), te je određeno da Zaključci stupaju na snagu danom donošenja (tačka 13).

33. Ustavni sud podsjeća da je u Odluci o privremenoj mjeri broj U-7/25 (vidi Ustavni sud, Odluka o privremenoj mjeri broj U-7/25 od 7. marta 2025. godine, dostupna na www.ustavnisud.ba) odlučivao o zahtjevu za donošenje privremene mjere kojom bi se privremeno stavili van snage zaključci Narodne skupštine, sličnog sadržaja kakvi su osporeni zaključci. Ustavni sud je također odlučivao i o meritumu samog tog predmeta (vidi Ustavni sud, Odluka o dopustivosti i meritumu broj U-7/25 od 29. maja 2025. godine, dostupna na www.ustavnisud.ba). Naime, zaključcima Narodne skupštine koji su osporeni u tom predmetu također je usvojena Informacija o rušenju Ustava Bosne i Hercegovine – mjere i zadaci u cilju očuvanja Ustava Bosne i Hercegovine, konstatirano je da je Sud BiH donio odluku na osnovu odluke Christiana Schmidta, što je okarakterizirano kao državni udar i urušavanje ustavnog poretka, te je najoštrije osuđeno postupanje Tužilaštva BiH prema narodnim poslanicima u Narodnoj skupštini (*idem*, tačka 26). U vezi s tim tačkama Ustavni sud je zaključio da je njima Narodna skupština izrazila političke stavove, zbog čega je, pozivajući se na vlastitu praksu, zaključio da ne postoji nadležnost Ustavnog suda za odlučivanje (*idem*, tač. 35. i 36). Međutim, zaključci koji su osporeni u tom predmetu sadržavali su i zahtjev kojim se od Pravobranilaštva RS traži da podnese krivičnu prijavu protiv tužilaca Tužilaštva BiH i sudija Suda BiH koji su postupali po odluci visokog predstavnika, te konstataciju da se smatraju ništavnim odluke Suda BiH, Tužilaštva BiH,

VSTV-a i SIPA-e. Osim toga, tim zaključcima je zadužena Vlada RS da pripremi i uputi u Narodnu skupštinu zakone kojima će zabraniti djelovanje organa koji nisu definirani Ustavom Bosne i Hercegovine na teritoriji RS. Ustavni sud je u vezi s tim dijelom zaključaka ukazao da su njima ustanovljene konkretne pravne obaveze koje su obavezujućeg karaktera, a koje pokreću pitanja iz Ustava Bosne i Hercegovine (*idem*).

34. Dakle, u ovom predmetu se radi o pravnim aktima sličnog sadržaja kao što su oni iz predmeta broj U-7/25, u kojem je Ustavni sud usvojio zahtjev za donošenje privremene mjere i te zaključke privremeno stavio van snage, a u odluci o meritumu predmeta zaključio da su oni neustavni u dijelu u kojem su ustanovljene konkretne pravne obaveze koje su obavezujućeg karaktera. U vezi s tim, Ustavni sud zapaža da podnosioci zahtjeva ukazuju na ozbiljnu i argumentiranu sumnju da bi primjena tač. 6, 7. i 8. osporenih zaključaka mogla ugroziti ustavnopravni poredak i političku stabilnost Bosne i Hercegovine. Za Ustavni sud je nesporno da su tim tačkama osporenih zaključaka uspostavljene konkretne obaveze, odnosno da se daju nalozi čija primjena je obavezna za institucije, službena ili odgovorna lica i pojedince, s obzirom na to da je članom 182. stav 2. Poslovnika Narodne skupštine propisano da se "zaključci dostavljaju organima i organizacijama na koje se odnose" (vidi tačku 26. ove odluke).

35. Naime, tim zaključcima je zahtijevano od Milorada Dodika "da nastavi obavljati funkciju predsjednika Republike Srpske u punom kapacitetu, poštujući Ustav Republike Srpske i izvršavajući svoje ustavne obaveze" (tačka 6), uprkos činjenici da mu je prestao mandat predsjednika Republike Srpske i da je nadležno državno tijelo raspisalo izbore za tu funkciju (vidi tačku 3. ove odluke). Ustavni sud ukazuje da je predsjednik Republike Srpske, između ostalog, nadležan da predlaže Narodnoj skupštini kandidata za predsjednika Vlade RS, kandidate za predsjednika i sudije Ustavnog suda RS, da ukazom proglašava zakone, daje pomilovanja, postavlja i opoziva šefove predstavništava RS u inozemstvu i predlaže ambasadore i druge međunarodne predstavnike BiH iz Republike Srpske (član 80. Ustava Republike Srpske). Stoga bi u slučaju obavljanja dužnosti predsjednika Republike Srpske od strane lica koje nema *lege artis* mandat za to bila dovedena u pitanje pravna valjanost svih pravnih radnji koje to lice preduzme, a koje se tiču izvršavanja nadležnosti predsjednika Republike Srpske. Tako bi moglo doći do pravne nesigurnosti u pogledu primjene zakona koje neovlašteno lice ukazom proglasi, pomilovanja koja dā, lica koje predloži za određene funkcije i sl. Stoga, imajući u vidu važnost institucije predsjednika Republike Srpske u ustavnopravnom sistemu Republike Srpske, Ustavni sud smatra da postoji osnovana bojazan da bi u slučaju implementacije ovog zaključka mogle nastupiti nenadoknadive štetne posljedice po pravni sistem Republike Srpske i Bosne i Hercegovine.

36. Dalje, Ustavni sud zapaža da je osporenim zaključcima odbačena mogućnost provođenja prijevremenih izbora za predsjednika RS i zahtijevano je od svih političkih partija i pojedinaca da se ne prijavljuju na te izbore (tačka 7). Također je od svih organa vlasti, institucija i službenih i odgovornih lica na nivou RS i jedinica lokalne samouprave zahtijevano da ne preduzimaju bilo kakve radnje u vezi s eventualnim provođenjem prijevremenih izbora. Pri tome je naglašeno da bi eventualna saradnja s CIKBiH povodom ovog pitanja predstavljala izvršavanje krivičnog djela "nepoštovanje ili neizvršavanje odluka institucija ili organa Republike Srpske" propisanog članom 278a. Krivičnog zakonika RS (tačka 8). Stoga Ustavni sud smatra da bi implementacija Zaključaka dovela u pitanje mogućnost provođenja prijevremenih izbora koji su raspisani odlukom CIKBiH od 2025. godine. To *a fortiori* proizlazi iz činjenice da je RIK na sjednici održanoj 3. septembra 2025. godine donio Odluku o neprovođenju prijevremenih izbora za predsjednika Republike

Srpske (vidi tačku 7. ove odluke) uprkos činjenici da je drugačije odlučeno odlukom CIKBiH (vidi tačku 3. ove odluke). U vezi s tim, Ustavni sud ukazuje da odluke CIKBiH predstavljaju odluke institucija BiH koje su entiteti dužni poštovati u smislu člana III/3.b) Ustava Bosne i Hercegovine. Stoga bi u slučaju provođenja navedenog zaključka u pravnom sistemu Bosne i Hercegovine istovremeno postojala mogućnost da institucije entiteta Republika Srpska onemoguće provođenje prijevremenih izbora za predsjednika Republike Srpske i tako postupe protivno obavezama poštovanja i provođenja odluka državnih institucija. Na taj način se dolazi u izglednu opasnost da će ovlaštena službena lica koja provode odluke državnih institucija biti spriječena u vršenju svojih nadležnosti, što može dovesti do sukoba između tih tijela te do potencijalne eskalacije koja bi bila prijetnja miru u Bosni i Hercegovini (*op. cit.*, Odluka o privremenoj mjeri broj U-7/25, tačka 16).

37. Imajući u vidu navedeno, Ustavni sud smatra da postoji "dokaziva tvrdnja" (*engl. arguable claim*) da bi u slučaju primjene tač. 6, 7. i 8. osporenih zaključaka postojala mogućnost nastupanja neotklonjivih štetnih posljedica kao uvjeta da bi Ustavni sud razmatrao zahtjev za privremenu mjeru. Također, iz svega navedenog nesporno proizlazi da u konkretnom slučaju postoji niz argumenata koji *prima facie* idu u prilog tome da postoji hitna potreba za donošenjem privremene mjere. S druge strane, Ustavni sud ne nalazi nijedan razlog zbog kojeg bi mogle nastati štetne posljedice u slučaju privremenog stavljanja osporenih zaključaka van snage.

38. Konačno, Ustavni sud smatra da je donošenje privremene mjere u interesu stranaka i pravilnog vođenja postupka budući da se šteta nastala primjenom tač. 6, 7. i 8. osporenih zaključaka neće moći popraviti naknadnim donošenjem meritorne odluke o zahtjevu za ocjenu ustavnosti. Stoga je Ustavni sud uvjeren da je, u smislu člana 64. stav (1) Pravila Ustavnog suda, donošenje privremene mjere u interesu svih strana u ovom postupku.

39. S obzirom na tvrdnje i stav Narodne skupštine RS u tačkama 4. i 9. osporenih zaključaka, o kojima će kao i o svim ostalim Ustavni sud odlučiti odlukom o meritumu, Ustavni sud podsjeća da je o ustavnosti Zakona o Sudu Bosne i Hercegovine već odlučivao, te da su odluke Ustavnog suda BiH, prema izričitoj ustavnoj odredbi i Pravilima Ustavnog suda, konačne i obavezujuće.

40. Uzevši u obzir sve navedeno, Ustavni sud smatra da je, u smislu člana 64. stav (1) Pravila Ustavnog suda, neophodno donošenje privremene mjere kojom se tač. 6, 7. i 8. osporenih zaključaka privremeno stavlja van pravne snage *ab initio* do donošenja konačne odluke Ustavnog suda Bosne i Hercegovine o podnesenom zahtjevu.

41. U smislu člana 64. stav (4) Pravila Ustavnog suda, odluka o privremenoj mjeri proizvodi pravno djelovanje do donošenja konačne odluke Ustavnog suda.

42. Na osnovu izloženog, odlučeno je kao u dispozitivu ove odluke.

43. Ustavni sud podsjeća na to da odluka o privremenoj mjeri ni u kojem slučaju ne prejudicira odluku o dopustivosti, odnosno o meritumu podnesenog zahtjeva.

44. Prema članu VI/5. Ustava Bosne i Hercegovine, odluke Ustavnog suda su konačne i obavezujuće.

Predsjednik
Ustavnog suda Bosne i Hercegovine
Mirsad Ćeman, s. r.

Ustavni sud Bosne i Hercegovine, predsjednik Mirsad Ćeman, u predmetu broj U-28/25, rješavajući zahtjev **četnaest članova Zastupničkog doma Parlamentarne skupštine BiH** za

donošenje privremene mjere, na temelju članka VI/3.(a) Ustava Bosne i Hercegovine, članka 57. stavak (2) točka e) i članka 64. st. (1), (2) i (4) Pravila Ustavnog suda Bosne i Hercegovine – prečišćeni tekst ("Službeni glasnik BiH" br. 94/14, 47/23 i 41/24), donio je 10. rujna 2025. godine

ODLUKU O PRIVREMENOJ MJERI

Usvaja se zahtjev četrnaest članova Zastupničkog doma Parlamentarne skupštine BiH za donošenje privremene mjere.

Privremeno se stavlja izvan snage toč. 6., 7. i 8. Zaključaka povodom Informacije u svezi s odlukom Središnjeg izbornog povjerenstva BiH o prestanku mandata predsjedniku Republike Srpske Miloradu Dodiku, koje je Narodna skupština Republike Srpske usvojila na 24. posebnoj sjednici održanoj 22. kolovoza 2025. godine.

U skladu sa člankom 64. stavak (1) Pravila Ustavnog suda Bosne i Hercegovine, do donošenja konačne odluke Ustavnog suda Bosne i Hercegovine o podnesenom zahtjevu za ocjenu ustavnosti akata iz stavka (2) ove odluke:

– privremeno se stavlja izvan snage svi akti doneseni na temelju toč. 6., 7. i 8. Zaključaka povodom Informacije u svezi s odlukom Središnjeg izbornog povjerenstva BiH o prestanku mandata predsjedniku Republike Srpske Miloradu Dodiku i

– privremeno se zabranjuje svim zakonodavnim, izvršnim i sudskim institucijama u Republici Srpskoj, kao i svim službenim ili odgovornim osobama u tim institucijama Republike Srpske ili jedinicama lokalne samouprave ili bilo kojem organu jedinice lokalne samouprave, kao i službenim ili odgovornim osobama iz Republike Srpske koje obavljaju dužnost u institucijama Bosne i Hercegovine da poduzimaju bilo kakve radnje na temelju toč. 6., 7. i 8. Zaključaka povodom Informacije u svezi s odlukom Središnjeg izbornog povjerenstva BiH o prestanku mandata predsjedniku Republike Srpske Miloradu Dodiku.

Ova odluka stupa na snagu odmah i proizvodi pravno djelovanje od dana stupanja na snagu Zaključaka povodom Informacije u svezi s odlukom Središnjeg izbornog povjerenstva BiH o prestanku mandata predsjedniku Republike Srpske Miloradu Dodiku do donošenja konačne odluke Ustavnog suda Bosne i Hercegovine o podnesenom zahtjevu za ocjenu ustavnosti.

Odluku objaviti u "Službenom glasniku Bosne i Hercegovine", "Službenim novinama Federacije Bosne i Hercegovine", "Službenom glasniku Republike Srpske" i "Službenom glasniku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine".

OBRAZLOŽENJE

I. Uvod

1. Četrnaest članova Zastupničkog doma Parlamentarne skupštine BiH, i to: Aida Baručija, Sabina Čudić, Rejhana Dervišević, Jasmin Emrić, Elvisa Hodžić, Jasmin Imamović, Mia Karamehić-Abazović, Predrag Kojović, Saša Magazinović, Šemsudin Mehmedović, Albin Muslić, Nihad Omerović, Ermina Salkičević-Dizdarević i Denis Zvizdić (u daljnjem tekstu: podnositelji zahtjeva), podnijelo je 2. rujna 2025. godine Ustavnom sudu Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Ustavni sud) zahtjev za rješavanje spora između Bosne i Hercegovine i entiteta Republika Srpska u svezi sa Zaključcima povodom Informacije u svezi s odlukom Središnjeg izbornog povjerenstva BiH o prestanku mandata predsjedniku Republike Srpske Miloradu Dodiku (u daljnjem tekstu: Zaključci), koje je Narodna skupština Republike Srpske (u daljnjem tekstu: Narodna skupština) usvojila na 24. posebnoj sjednici održanoj 22. kolovoza 2025. godine.

2. Podnositelji zahtjeva su, na temelju članka 64. Pravila Ustavnog suda, zatražili da Ustavni sud donese privremenu mjeru kojom bi Zaključke privremeno stavio izvan snage do donošenja konačne odluke Ustavnog suda o podnesenom zahtjevu i zabranio svim organima vlasti, institucijama, službenim ili odgovornim

osobama koje imaju obvezu postupanja po Zaključcima da ne poduzimaju bilo kakve radnje u smislu provođenja Zaključaka.

Relevantne činjenice

3. Milorad Dodik, u to vrijeme predsjednik Republike Srpske, pravomoćnom presudom Suda Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Sud BiH) proglašen je krivim da je počinio kazneno djelo neizvršavanja odluka visokog predstavnika iz članka 203.a stavak 1. Kaznenog zakona Bosne i Hercegovine. Kao pravna posljedica osude, Miloradu Dodiku je prestao mandat predsjednika Republike Srpske s 12. lipnja 2025. godine kao danom pravomoćnosti presude, što je utvrđeno odlukom Središnjeg izbornog povjerenstva BiH (u daljnjem tekstu: SIPBiH) od 6. kolovoza 2025. godine (dostupna na www.izbori.ba/Documents/2025/pi_2025_1/od_prestanak_mandata_md-bos.pdf, preuzeta 5. rujna 2025. godine). Zbog toga je SIPBiH odlukom od 28. kolovoza 2025. godine raspisao prijevremene izbore za predsjednika Republike Srpske za 23. studenog 2025. godine (dostupna na www.izbori.ba/Documents/2025/pi_2025_1/pi_2025_1_od_rasp_i_z-bos.pdf, preuzeta 5. rujna 2025. godine).

4. Narodna skupština je na 24. posebnoj sjednici održanoj 22. kolovoza 2025. godine usvojila Informaciju u svezi s odlukom Središnjeg izbornog povjerenstva o prestanku mandata predsjedniku Republike Srpske Miloradu Dodiku (u daljnjem tekstu: Informacija; dostupna na www.narodnaskupstinars.net/?q=ci/narodna-skupstina/sjednice/materijali-za-sjednice/materijali-za-dvadeset-četvrtu-posebnu-sjednicu, preuzeta 5. rujna 2025. godine). U Informaciji je navedeno:

Nelegalni i nelegitimni stranac Kristijan Šmit, uzurpator funkcije visokog predstavnika u BiH, je 2024. godine donio Odluku kojom je nametnuo Zakon o izmjenama i dopunama Izbornog zakona Bosne i Hercegovine kojom su propisani dodatni razlozi za prestanak mandata izabranom članu organa vlasti na svim nivoima u BiH prije isteka vremena na koje je izabran. Prema izmjenama Izbornog zakona BiH dodatni razlozi za prijevremeni prestanak mandata su: pravosnažna sudska presuda kojom se izriče mjera bezbjednosti zabrane obavljanja određenog zanimanja, djelatnosti ili dužnosti koja predstavlja funkciju izabranog člana u organu vlasti, te pravosnažna sudska presuda kojom se izriče kazna koja za pravnu posljedicu ima prestanak službene dužnosti i prestanak radnog odnosa.

Uz izmjene i dopune Krivičnog zakona BiH koje je nametnuo 2023. godine jasno je da je neizabrani, nelegalni i nelegitimni stranac Kristijan Šmit godinama temeljno pripremao pravni i politički teren kako bi pokušao iz političkog života eliminirati demokratski i od naroda izabranog predsjednika Republike Srpske Milorada Dodika. Kristijan Šmit je, iako nema zakonodavnu vlast, nametnuo krivično djelo – član 203a Krivičnog zakona BiH "Neizvršavanje odluka visokog predstavnika".

Dakle, planski je osmišljen i godinama pripreman državni udar na Republiku Srpsku kroz odluku redovnog suda, koja je donesena sa ciljem da postane presedan i temeljna praksa za sva buduća postupanja, a na način da se aktima niže pravne snage koji dolaze iz Sarajeva derogiraju svi akti koje donesu najviše institucije Republike Srpske. Na ovaj način se derogira vladavina prava i hijerarhija pravnih akata, uz već poznato protivpravno i antidejtonsko preuzimanje zakonodavne, sudske i izvršne vlasti svih dosadašnjih visokih predstavnika.

Razlog za podizanje i potvrđivanje optužnice protiv predsjednika Republike Srpske Milorada Dodika zasniva na činjenici da je Milorad Dodik vršeci svoje ustavne nadležnosti i obaveze potpisao ukaz o proglašenju dva zakona koja je donijela Narodna skupština Republike Srpske, u skladu sa Ustavom i zakonom propisanim procedurom. Miloš Lukić je, kao v.d. direktor JU Službeni glasnik Republike Srpske, iste objavio u

Službenom glasniku Republike Srpske kako je to Ustavom i zakonom propisano.

Sud i tužilaštvo BiH su radili u službi pojedinca Kristijana Šmita, zanemarujući činjenicu da je predsjednik Republike Srpske ustavna kategorija, da je predsjednik Milorad Dodik izabran voljom naroda, te da je postupao u okviru Ustavom i zakonom datih ovlaštenja. Donoseći i u drugom stepenu potvrđujuću osuđujuću presudu još jednom je potvrđeno da se radi o marionetskom i neustavnom pravosudnom sistemu koji nema kapacitet da interes i zaštitu integriteta države i njenih konstitutivnih elemenata stavi iznad političkih interesa neizabranih stranaca.

Drugostepenom presudom Sud BiH je pokušao da Kristijana Šmita proglasi sastavnim dijelom ustavnopravnog poretka BiH:

"Iako žalba odbrane pokušava pitanje Visokog predstavnika u BiH, svesti na činjenično pitanje, time gradeći put otvaranju mnogim, za odbranu spornim pitanjima o njegovom legitimnom postojanju i postavljenju, ovo Vijeće cijeni da se radi o **isključivo pravnom pitanju**, obzirom da **predmetna funkcija predstavlja notoran dio državnog i pravnog sistema države Bosne i Hercegovine, odnosno njenog ustavnog poretka**" – citat iz drugostepene presude.

"Kompletno djelovanje i postupanje optuženog Milorada Dodika implicira zaključak da je cilj bio počinjenje predmetnog krivičnog djela, odnosno krajnje nepoštovanje autoriteta Visokog predstavnika u BiH, **čija funkcija je dio ustavnog poretka ove države**, a koji postupak optuženog se sublimira u bitna obilježja krivičnog djela iz člana 203a KZ BiH" - citat iz drugostepene presude.

Na ovakav način Sud BiH je pokušao da nelegalno i nelegitimno postupanje Kristijana Šmita, kao i instituciju Visokog predstavnika koji ima kolonijalni karakter, uvede u ustavni poredak BiH, navodeći u svom aktu da visoki predstavnik "predstavlja notoran dio državnog i pravnog sistema države Bosne i Hercegovine, odnosno njenog ustavnog poretka". Na ovaj način se pokušava formirati sudska praksa redovnih sudova u BiH koja je pogubna za srpski narod. Visoki predstavnik međunarodne zajednice u BiH jeste dejtonska kategorija, ali nije ustavna. Visoki predstavnik se ne pominje u Ustavu BiH, već u Aneksu 10, stoga je konstrukcija Suda BiH potpuno neutemeljena, dok visoki predstavnik nema nikakva ustavna ovlaštenja.

Presuda Suda BiH i potonje postupanje CIK-a BiH su pokušaj kodifikacije bonskih ovlaštenja kao dijela ustavnopravnog sistema BiH:

"Konačno, ovo Vijeće cijeni da Bonski zaključci nisu nužno ni morali biti provedeni kao dokaz u postupku, kao što se kao dokaz ne izvode ni postojeći zakoni. Iz same odluke Visokog predstavnika u BiH, kojom je predmetno krivično djelo ustanovljeno, proizlaze njegove ovlasti utvrđene upravo Bonskim zaključcima, čime isti jasno obrazlaže svoje ovlaštenje za intervencijom u domaći pravni sistem."

Donošenjem drugostepene presude, a nakon nje i Odluke Centralne izborne Komisije BiH o oduzimanju mandata predsjedniku Republike Srpske, iznevjerena su sva očekivanja u suživot i dejtonsku BiH, te je potvrđeno uvjerenje Republike Srpske da nije prihvaćena kao dio Bosne i Hercegovine i da je cilj njeno poništavanje iz ustavnopravnog poretka BiH. Proces transformacije BiH u unitarnu državu je na vrhuncu, a u takvoj BiH bez konsocijativne demokratije, bez instituta pariteta, kompromisa, zaštite vitalnih nacionalnih i entitetskih interesa, bez entitetskog glasanja, srpski narod je osuđen na majorizaciju i nestanak.

Cilj drugostepene presude Suda BiH i Odluke CIK-a je da se kroz primjenu unitarističkog koncepta poništi Ustav Republike Srpske koji je po mišljenju Venecijanske komisije, OHR-a i Ustavnog suda BiH usklađen sa Ustavom BiH. Dakle, cilj je i

rušenje dejtonskog, ustavnog uređenja državne zajednice BiH. Ustavi entiteta imaju najvišu pravnu snagu nakon Ustava BiH, stoga u sukobu zakona BiH i Ustava Republike Srpske mora se početi od činjenice da je Ustav Republike Srpske akt veće pravne snage, usklađen sa dejtonskim Ustavom i da se kao takav mora poštovati.

Navedenim odlukama, koje su isključivo političke prirode, pokušava se obrisati i poništiti volja jednog konstitutivnog naroda u BiH, odnosno volja više od 300 000 glasača i rezultati demokratski provedenih izbora, te se pokušava derogirati pravo i obaveza izabranih predstavnika vlasti da izvršavaju ustavne dužnosti.

Dakle, Ustav Republike Srpske je akt navije pravne snage nakon Ustava BiH i Odluke Centralne izborne komisije BiH nisu iznad Ustava Republike Srpske. Prestanak mandata Odlukom CIK-a je neustavan, nije usklađen sa Ustavom Republike Srpske, te samim tim ne može imati ni pravno dejstvo niti uticati na legitimno izabranog predsjednika Republike Srpske. Dakle, prestanak mandata odlukom CIK-a je direktno suprotan Ustavu Republike Srpske, a indirektno i Ustavu BiH. CIK BiH potvrđuje, ali ne daje mandat, te ga stoga ne može ni oduzeti. Mandat daju građani izražavajući svoju slobodnu volju u izbornom procesu. CIK BiH nije iznad Ustava Republike Srpske i kao takav svojim aktima ne može poništavati akte veće pravne snage.

S tim u vezi, važnost imaju predmetni članovi Ustava Republike Srpske kao najvišeg pravnog akta Republike:

– član 87. Ustava: "Predsjedniku Republike prestaje mandat prije isteka vremena na koje je biran u slučaju ostavke ili opoziva." Dakle, Ustavom Republike Srpske predviđeni su razlozi za prestanak mandata predsjednika Republike prije isteka vremena na koje je izabran. Među navedenim razlozima nema sudske presude ili odluke visokog predstavnika. Izborni zakon BiH ne može proširivati razloge za raniji prestanak mandata, jer su ovi razlozi ustavna materija, koju zakon ne može dodatno da razrađuje i dopisuje.

– Član 88. Ustava Republike Srpske definiše sljedeće: "Predsjednik Republike je odgovoran građanima i oni ga mogu opozvati istim postupkom po kome su ga i izabrali." Dakle, postoji mogućnost opoziva predsjednika Republike, a iz ustavne norme slijedi da bi takav postupak podrazumijevao referendumsko izjašnjavanje građana.

Od izuzetne važnosti je apostrofirati da je prema Zakonu o imunitetu Republike Srpske, čiji tekst je potvrdio Ustavni sud Republike Srpske, u članu 3. stav 2. decidno navedeno da:

"Predsjednik i potpredsjednici Republike Srpske i članovi vlade Republike Srpske neće biti krivično ili građanski odgovorni za postupke izvršene u okviru njihovih dužnosti za vrijeme trajanja mandata i nakon prestanka mandata."

Izborni zakon BiH je pravni akt niže pravne snage od Ustava Republike Srpske i samim tim ne može imati prvenstvo primjene u odnosu na Ustav Republike Srpske. Predmetni Zakon u Osnovnim odredbama (Član 1.1) navodi: "Ovim zakonom uređuje se izbor članova i delegata Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine i članova Predsjedništva Bosne i Hercegovine, te utvrđuju principi koji važe za izbore na svim nivoima vlasti u Bosni i Hercegovini." Iz navedene odredbe proizilazi da Izborni zakon BiH reguliše izbore za BiH nivo, dok se nosioci vlasti u entitetima biraju u skladu sa entitetskim zakonima.

Prihvatanjem predmetnog postupanja CIK-a bio bi prihvaćen unitaristički koncept BiH u kojem neće biti Republike Srpske. Nosioци suvereniteta u BiH su konstitutivni narodi i entiteti. Dejtonsko ustavno uređenje, sa svim svojim manjkavostima, predstavlja jedini mogući pravni okvir za opstanak i funkcionisanje BiH na osnovama pariteta i konsenzusa. BiH se nalazi u stanju uzurpacije vlasti, derogiranja Dejtonskog mirovnog sporazuma i poništavanja vladavine prava. Narodna

skupština Republike Srpske, nosilac suverene volje naroda Republike Srpske, ima obavezu da zaštiti ustavni poredak Republike Srpske i ustavni poredak BiH.

5. Na istoj sjednici Narodna skupština je usvojila osporene Zaključke (vidi točku 24. ove odluke).

6. Na istoj sjednici Narodne skupštine također je usvojena i Odluka o raspisivanju republičkog referenduma na teritoriju Republike Srpske za 25. listopada 2025. godine, s referendumskim pitanjem koje glasi: "Da li prihvatate odluke neizabranog stranca Kristijana Šmita i presude neustavnog Suda BiH izrečene protiv predsjednika Republike Srpske, kao i odluku CIK-a o oduzimanju mandata predsjedniku Republike Srpske Miloradu Dodiku?"

(www.narodnaskupstinars.net/?q=la/vijesti/narodna-skupstina-usvojila-informaciju-i-zaključke-u-vezi-sa-odlukom-cik-bih-o-prestanku-mandata-predsjedniku-republike-srpske-i-odluku-o-raspisivanju-republičkog-referenduma, pregledano 5. rujna 2025. godine).

7. Postupajući u skladu sa Zaključcima, Republička izborna komisija Republike Srpske (u daljnjem tekstu: RIK) na sjednici održanoj 3. rujna 2025. godine donijela je Odluku o neprovođenju prijevremenih izbora za predsjednika Republike Srpske (novinski članak s izjavom predsjednika RIK-a dostupan na lat.rtrs.tv/vijesti/vijest.php?id=613151, pregledan 5. rujna 2025. godine).

II. Zahtjev

a) Navodi iz zahtjeva

8. Podnositelji zahtjeva navode da iako su osporeni akti niže pravne snage od zakona u smislu članka VI/3.(a) Ustava Bosne i Hercegovine, postoji ustavnopravna osnova da Ustavni sud odluči o zahtjevu, te su se u svezi s tim pozvali na odluke Ustavnog suda br. U-2/22 i U-7/25. Navode da su Zaključci u suprotnosti sa čl. I/2., III/3.(b) i VI/5. Ustava Bosne i Hercegovine.

9. U odnosu na točku 1. Zaključaka, podnositelji zahtjeva navode da je Narodna skupština usvojila Informaciju. Navode da se u Informaciji tvrdi da je Christian Schmidt "nelegalni i nelegitimni stranac, uzurpator funkcije visokog predstavnika u BiH". U svezi s tim ističu da Aneks X. Općeg okvirnog sporazuma za mir ne poznaje funkciju uzurpatora pozicije visokog predstavnika, već samo poziciju visokog predstavnika kao tumača civilnog aspekta implementacije mirovnog sporazuma. Dalje navode da se u Informaciji navodi da su "Sud i Tužilaštvo BiH [...] radili u službi pojedinca Kristijana Šmita, zanemarujući činjenicu da je predsjednik Republike Srpske ustavna kategorija", što je u suprotnosti s načelom vladavine prava iz članka I/2. Ustava Bosne i Hercegovine. Podnositelji zahtjeva dalje obrazlažu da se na stranici 4. Informacije tvrdi da je "cilj drugostepene presude Suda BiH i Odluke CIK-a da se kroz primjenu unitarističkog koncepta poništi Ustav Republike Srpske", što prejednicira nepoštovanje pravomoćnih odluka Suda BiH i SIPBiH. Smatraju da je to u suprotnosti sa člankom III/3.(b) Ustava Bosne i Hercegovine koji govori o supremaciji državnih propisa i odluka državnih institucija nad entitetskim odlukama. Dalje navode da su u Informaciji navedene netočne i neustavne tvrdnje da "odluke Centralne izborne komisije BiH nisu iznad Ustava Republike Srpske", da je "Izborni zakon BiH pravni akt niže pravne snage od Ustava Republike Srpske", te da su "nosioci suvereniteta u BiH narodi i entiteti". Podnositelji zahtjeva smatraju da je to u suprotnosti sa člankom I/1. Ustava Bosne i Hercegovine prema kojem državni kontinuitet pripada isključivo Bosni i Hercegovini.

10. U odnosu na točku 2. Zaključaka, podnositelji zahtjeva su naveli da ona predstavlja paušalnu tvrdnju koja je ujedno neustavna s aspekta Aneksa X. Općeg okvirnog sporazuma za mir u Bosni i Hercegovini (u daljnjem tekstu: Dejtonski sporazum), koji govori o visokom predstavniku kao dijelu ustavnopravnog

poretka Bosne i Hercegovine i kao "tumaču civilnog aspekta implementacije mirovnog sporazuma".

11. U odnosu na točku 3. Zaključaka, podnositelji zahtjeva su naveli da činjenica je li Christian Schmidt izabran na način kako to Narodna skupština smatra da bi trebalo biti učinjeno ne mijenja činjenicu da nijedan organ države Bosne i Hercegovine niti međunarodne institucije nisu osporili njegov mandat u Bosni i Hercegovini. Također su naveli da ni Ustavni sud nije osporio nijednu odluku Christiana Schmidta s aspekta njegovog legitimiteta kao visokog predstavnika. Stoga smatraju da "neprihvatanje" odluka Christiana Schmidta prejednicira nepoštovanje načela vladavine prava jer je visoki predstavnik ustavna institucija BiH koja ima ustavnu obvezu da u određenim slučajevima supstituira domaćeg zakonodavca.

12. U odnosu na točku 4. Zaključaka, podnositelji zahtjeva su naveli da se njom u biti daje smjernica svim institucijama i građanima RS da ne poštuju punovažne odluke državnih institucija BiH. U svezi s tim su istaknuli da je člankom 182. stavak 2. Poslovnika Narodne skupštine propisano da se "zaključci dostavljaju organima i organizacijama na koje se odnose", iz čega proizlazi obveza njihove primjene. Podnositelji zahtjeva smatraju da se na taj način očigledno krši načelo vladavine prava iz članka I/2. Ustava Bosne i Hercegovine. Navode da Izborni zakon BiH, prema kojem je SIPBiH donio odluku o prestanku mandata Miloradu Dodiku, predstavlja odluku institucija BiH u smislu članka III/3.(b) Ustava Bosne i Hercegovine. Podnositelji zahtjeva ističu da je u tom zaključku sporno što zakonodavni organ jednog entiteta "odbacuje" pravomoćnu odluku državnih institucija i time daje smjernicu za njihovo nepoštovanje, što predstavlja izravno kršenje Ustava Bosne i Hercegovine.

13. U odnosu na točku 5. Zaključaka, podnositelji zahtjeva su naveli da se radi o još jednoj paušalnoj tvrdnji, te da je Ustavni sud jedina institucija nadležna da ustanovi što predstavlja "državni udar" i kada je "urušen ustavni poredak Bosne i Hercegovine", što Ustavni sud nikada nije utvrdio.

14. U odnosu na točku 6. Zaključaka, podnositelji zahtjeva su naveli da se u drugoj rečenici te točke daje nalog, odnosno obveza "predsjedniku Republike Srpske Miloradu Dodiku da nastavi obavljati funkciju predsjednika Republike Srpske". U svezi s tim ističu da je takav nalog u izravnoj suprotnosti s načelom vladavine prava iz članka I/2. Ustava Bosne i Hercegovine jer se njime negira, odnosno ignorira pravomoćna presuda Suda Bosne i Hercegovine na temelju koje je Miloradu Dodiku prestao mandat predsjednika Republike Srpske. Podnositelji zahtjeva su naveli da je poštovanje pravomoćnih i konačnih presuda sudova, kao i odluka državnih institucija kao što je SIPBiH, jedan od temeljnih elemenata načela vladavine prava, te ako nema poštovanja tog načela na teritoriju cijele države, onda je to *de facto* paralelni pravni poredak, što izravno zadire u teritorijalni integritet i suverenitet države. Također su naveli da je tim zaključkom Narodna skupština postupila suprotno članku III/3.(b) Ustava BiH koji govori o pravnom poretku i nadležnosti institucija jer je u ovom slučaju entitet kao niži organ vlasti u odnosu na državnu razinu vlasti odlučio ignorirati pravomoćnu presudu državnog Suda Bosne i Hercegovine.

15. U odnosu na točku 7. Zaključaka, podnositelji zahtjeva su naveli da se u drugoj rečenici te točke pokušava stvoriti paralelni pravni poredak u entitetu Republika Srpska i ignorirati odluke institucija Bosne i Hercegovine. Ukazali su na to da je SIPBiH raspisao prijevremene izbore za predsjednika entiteta Republika Srpska za 23. studenog 2025. godine, te da se ta odluka smatra odlukom institucija Bosne i Hercegovine u smislu članka III/3.(b) Ustava BiH koju su svi subjekti vlasti dužni poštovati. Podnositelji zahtjeva smatraju da zahtjev Narodne skupštine da se politički faktori u Republici Srpskoj ne prijavljuju na prijevremene izbore predstavlja kršenje načela vladavine prava, hijerarhije

pravnih propisa u Bosni i Hercegovini, Izbornog zakona BiH, ali i kazneno djelo prema članku 150. Kaznenog zakona BiH.

16. U odnosu na točku 8. Zaključaka, podnositelji zahtjeva su naveli da ona predstavlja izravan nalog da se onemogućiti demokratsko održavanje izbora na teritoriju entiteta Republika Srpska. Navode da ako bi se ovo doslovno tumačilo, Ministarstvo unutarnjih poslova Republike Srpske (u daljnjem tekstu: MUPRS) bilo bi dužno opstruirati održavanje izbora, što bi moglo imati i ozbiljnu prijetnju oružanom silom. Dalje su naveli da se tim zaključkom prijeti kaznenim progonom svakome tko eventualno bude surađivao sa SIPBiH. Stoga smatraju da primjena ovog zaključka ne bi imala samo pravne ili političke nego i sigurnosne posljedice jer bi moglo doći do konflikta organa legitimne prisile s državne i entitetske razine. Podnositelji zahtjeva ističu da se na taj način krši ustavno načelo vladavine prava iz članka I/2. Ustava Bosne i Hercegovine jer je jasno da se u slučaju primjene tog zaključka neće omogućiti "slobodni i demokratski izbori". Osim toga, naveli su da se time krši i načelo hijerarhije pravnih propisa iz članka III/3.(b) Ustava Bosne i Hercegovine jer se u tom slučaju onemogućava djelovanje legitimne državne institucije kao što je SIPBiH na teritoriju jednog entiteta.

17. U odnosu na točku 9. Zaključaka, podnositelji zahtjeva su naveli da je ona u suprotnosti sa člankom VI/5. Ustava Bosne i Hercegovine prema kojem su "odluke Ustavnog suda konačne i obvezujuće". Naveli su da Narodna skupština ima pravo, kao u drugom dijelu tog zaključka, u političkom smislu konstatirati da "visoki predstavnik nije predviđen u Ustavu BiH, već u Aneksu 10", ali da nema pravo "odbaciti" odluke Ustavnog suda zato što su one konačne i obvezujuće, a njihovo neprimjenjivanje povlači ozbiljne posljedice po vladavinu prava. Osim toga, podnositelji zahtjeva su naveli da Ustavni sud ima jasnu praksu glede statusa visokog predstavnika, kao što su odluke br. U-9/00, U-16/00 i U-27/22.

18. U odnosu na točku 10. Zaključaka, podnositelji zahtjeva su naveli da se njom tvrdi da je entitet Republika Srpska svojim potpisom Dejtonskog sporazuma unio svoj suverenitet i sastavio Bosnu i Hercegovinu zajedno s Federacijom BiH. U svezi s tim su istaknuli da se, shodno članku I/3. Ustava Bosne i Hercegovine, Bosna i Hercegovina "sastoji" od dva entiteta, a ne da su entiteti "sastavili" Bosnu i Hercegovinu. Osim toga, podnositelji zahtjeva su naveli da su entiteti samo parafirali Dejtonski sporazum, ali da nisu njegovi potpisnici.

19. U odnosu na točku 11. Zaključaka, podnositelji zahtjeva su naveli da s aspekta pitanja državne imovine postoji jasna praksa Ustavnog suda (U-10/22), tako da formulacija tog zaključka implicira nepoštovanje odredbe članka VI/5. Ustava Bosne i Hercegovine. Stoga smatraju netočnom i neustavnom tvrdnju tog zaključka da "imovina prema principu generalne klauzule pripada kao nadležnost entiteta".

20. U odnosu na točku 12. Zaključaka, podnositelji zahtjeva su naveli da je pravo na samoopredjeljenje naroda dio Povelje Ujedinjenih naroda (članak 1. stavak 2. i članak 55.) i to pravo je posebno naglašeno i korišteno u procesu dekolonizacije poslije Drugog svjetskog rata. Istaknuli su da moderno pravo pravi razliku između internog samoopredjeljenja (narod ostvaruje prava unutar postojeće države kroz autonomiju, političko sudjelovanje, očuvanje jezika, kulture itd.) i eksternog samoopredjeljenja (odcepljenje i formiranje nove države ili pridruživanje susjednoj državi). Podnositelji zahtjeva navode da je jasno da se u konkretnom slučaju radi o namjeri eksternog samoopredjeljenja, ali da međunarodno pravo to iznimno rijetko priznaje, osim u slučajevima kada neki narod trpi tešku i trajnu diskriminaciju, represiju i kada mu je onemogućeno interno samoopredjeljenje (npr. Bangladeš 1971. godine i Južni Sudan 2011. godine). Također su naveli da je Međunarodni sud pravde u slučaju Quebeca iz 1998. godine zaključio da "narodi" imaju pravo na

samoopredjeljenje, ali da to ne uključuje jednostrano odcepljenje ako im je omogućeno interno samoopredjeljenje u okviru postojeće države. Podnositelji zahtjeva stoga smatraju da ni srpski narod ni entitet Republika Srpska nemaju pravo na samoopredjeljenje jer bi to bilo suprotno Ustavu Bosne i Hercegovine, ali i međunarodnom pravu koje ima jasnu sudsku praksu u svezi s tim pitanjem. Osim toga, ukazali su na to da ni Ustav Bosne i Hercegovine ne sadrži bilo kakvu odredbu o pravu naroda na samoopredjeljenje, te da entitet Republika Srpska ima svoje nadležnosti i visok stupanj autonomije koji mu je omogućen Dejtonskim sporazumom, odnosno Aneksom IV., koji je ujedno i Ustav Bosne i Hercegovine. Podnositelji zahtjeva su naveli i da je srpski narod konstitutivni narod u Bosni i Hercegovini i ima visok stupanj zaštite svojih ljudskih, građanskih, jezičnih i drugih prava (službeni jezici u BiH su bosanski, srpski i hrvatski, a službena pisma su latinica i ćirilica), te da je podjednako zastupljen u institucijama Bosne i Hercegovine. Također su naveli da je Ustavni sud još 2000. godine u djelomičnoj odluci ustanovio da je neustavna tadašnja preambula Ustava Republike Srpske koja je sadržavala odredbu o pravu srpskog naroda na samoopredjeljenje. Međutim, usprkos tome, ovim zaključkom se daje jasno "zaduženje" Kolegiju Narodne skupštine da pripremi tekst rezolucije o samoopredjeljenju srpskog naroda i Republike Srpske.

21. U odnosu na točku 13. Zaključaka, podnositelji zahtjeva su naveli da je činjenica da su predmetni Zaključci stupili na snagu danom donošenja – 22. kolovoza 2025. godine i da su obvezujući za sve organe vlasti u Republici Srpskoj, kao i za službene i odgovorne osobe u institucijama Republike Srpske, jedan od razloga zbog kojih postojanje takvih zaključaka na pravnoj snazi izravno utječe na ustavnopravni poredak države Bosne i Hercegovine i na načelo vladavine prava.

22. Podnositelji zahtjeva su predložili da Ustavni sud utvrdi da postoji spor u svezi sa Zaključcima i da oni nisu u skladu sa čl. I/2. i III/3.(b) Ustava Bosne i Hercegovine.

b) Navodi iz zahtjeva za donošenje privremene mjere

23. Obrazlažući zahtjev za donošenje privremene mjere, podnositelji zahtjeva su naveli da su Zaključci stupili na pravnu snagu i da su svi organi vlasti, institucije i službene i odgovorne osobe na razini Republike Srpske i na razini jedinica lokalne samouprave, kao i svi pojedinci, dužni po njima postupati. Ističu da se radi o pravnim aktima koji, ako proizvedu pravne posljedice, mogu imati ozbiljne efekte po mir, sigurnost, vladavinu prava, ali i ustavnopravni poredak Bosne i Hercegovine u cjelini, te su se pozvali na Odluku o privremenoj mjeri broj U-7/25 od 7. ožujka 2025. godine. Podnositelji zahtjeva dalje navode da je SIPBiH raspisao prijevremene izbore, te da će, u slučaju da subjekti na koje se odnose Zaključci postupe po nalogu Narodne skupštine, postojati ozbiljan pravni vakuum i paralelizam unutar Bosne i Hercegovine jer u tom trenutku možda neće postojati adekvatna odluka Ustavnog suda, a subjekti vlasti u RS će smatrati da su obvezni postupati po Zaključcima. U svezi s tim ukazuju na važnost donošenja privremene mjere kako bi se preventivno djelovalo i omogućilo SIPBiH da djeluje u punom kapacitetu neometano na teritoriju cijele Bosne i Hercegovine. Ističu da to neće biti moguće ako organi vlasti, institucije, službene i odgovorne osobe na razini Republike Srpske postupe po zahtjevima Narodne skupštine, prema kojima ti organi imaju obvezu da faktički onemoguće održavanje prijevremenih izbora na teritoriju tog entiteta. Podnositelji zahtjeva ukazuju da bi to predstavljalo i ozbiljan sigurnosni izazov s aspekta pravne, ali i fizičke sigurnosti pojedinaca i službi zaduženih za provođenje izbora. U svezi s tim ističu i da je ovakvu situaciju Ustavni sud već razmatrao u Odluci o privremenoj mjeri broj U-7/25 od 7. ožujka 2025. godine. Stoga smatraju da u slučaju da organi vlasti

u RS, kao i službene i odgovorne osobe u tim institucijama, postupe po navedenim Zaključcima NSRS, koji predstavljaju izričiti "zahtjev", može doći do iste pravne i faktičke situacije, odnosno do ugrožavanja sigurnosti zbog konflikta nadležnosti državnih i entitetskih institucija. Podnositelji zahtjeva dalje navode da, kako bi se shvatio *ratio* donošenja Zaključaka, treba imati u vidu i druge odluke koje su donesene na 24. posebnoj sjednici Narodne skupštine, kao što je Odluka o raspisivanju republičkog referenduma kojom se referendum raspisuje na cijelom teritoriju entiteta Republika Srpska za 25. listopada 2025. godine. Također ističu da u prilog tome idu i izjave Milorada Dodika za "Sputnik" od 28. kolovoza 2025. godine u kojima se navodi jasan plan i hodogram aktivnosti u narednom razdoblju: "Ako narod kaže na referendumu da to nije u redu, onda će slijediti sljedeći referendum, a to je referendum o nezavisnosti. Ali idemo sad ka ovom prvom referendumu, a to je referendum koji je obavezujući za sve institucije. Nakon toga imamo mjesec dana da donesemo operativne dokumente, a jedan od operativnih dokumenata koji će odmah ići na skupštinu je rezolucija o pravu naroda na samoopredjeljenje koja piše u Ustavu BiH. U Ustavu BiH kaže da narodi, a BiH je koncipirana da bude zajednica konstitutivnih naroda, imaju pravo na samoopredjeljenje. Kad donesemo tu rezoluciju stvorit će se uvjeti za održavanje definitivnog referenduma o samostalnosti. I ja mislim da je to put koji je nezaustavljiv." Stoga podnositelji zahtjeva smatraju da Ustavni sud treba reagirati u prvoj fazi realizacije ovog plana, jer ako dođe do realizacije navedenih koraka, mogu nastupiti neotklonjive štetne posljedice po suverenitet i teritorijalni integritet države Bosne i Hercegovine.

III. Relevantni propisi

24. **Zaključci povodom Informacije u vezi sa odlukom Centralne izborne komisije BiH o prestanku mandata predsjedniku Republike Srpske Miloradu Dodiku**, preuzeti sa <https://www.narodnaskupstinar.net/?q=la/akti/zaklju%C4%8Dci/zaklju%C4%8Dci-povodom-informacije-u-vezi-sa-odlukom-centralne-izborne-komisije-bih-o-prestanku-mandata-predsjedniku-republike-srpske-miloradu-dodiku>, koje je Narodna skupština usvojila na 24. posebnoj sjednici održanoj 22. kolovoza 2025. godine, glase:

1. *Narodna skupština Republike Srpske usvaja Informaciju u vezi sa odlukom Centralne izborne komisije BiH o prestanku mandata predsjednik[i]ku Republike Srpske Miloradu Dodiku.*

2. *Narodna skupština Republike Srpske odbacuje svaki vid kolonijalne uprave u BiH, koja je glavni uzročnik ustavno-političke krize, narušavanja vladavine prava i načela ustavnosti i zakonitosti u BiH.*

3. *Narodna skupština Republike Srpske ne prihvata Kristijana Šmita, njegove odluke, kao i posljedice nastale na osnovu tih odluka. Narodna skupština podsjeća da se Kristijan Šmit samovoljno predstavlja kao visoki predstavnik u BiH, čije imenovanje nije provedeno u skladu sa Aneksom 10 Dejtonskog mirovnog sporazuma, niti je potvrđeno u Savjetu bezbjednosti Ujedinjenih nacija.*

4. *Narodna skupština Republike Srpske ne prihvata i odbacuje presudu neustavnog Suda BiH izrečenu predsjedniku Republike Srpske, kao i odluku Centralne izborne komisije BiH o prestanku mandata predsjedniku Republike Srpske Miloradu Dodiku.*

5. *Narodna skupština Republike Srpske konstatuje da je Sud BiH donio presudu na osnovu odluke neizabranog stranca Kristijana Šmita, a ne na osnovu zakona koji je usvojila Parlamentarna skupština BiH, čime je izvršen državni udar i potpuno urušen ustavni poredak BiH definisan Dejtonskim mirovnim sporazumom čiji je potpisnik i Republika Srpska.*

6. *Narodna skupština Republike Srpske podsjeća da je predsjednika Republike Srpske Milorada Dodika izabrao narod Republike Srpske na demokratskim i slobodnim izborima. Narodna skupština zahtijeva od predsjednika Republike Srpske Milorada Dodika da nastavi obavljati funkciju predsjednika Republike Srpske u punom kapacitetu, poštujući Ustav Republike Srpske i izvršavajući svoje ustavne obaveze.*

7. *Narodna skupština Republike Srpske odbacuje mogućnost provođenja prijevremenih izbora za predsjednika Republike Srpske. Narodna skupština zahtijeva od svih političkih faktora u Republici Srpskoj, političkih partija i pojedinaca da se ne prijavljuju na eventualne prijevremene izbore za predsjednika Republike. Narodna skupština konstatuje da bi prijava i izlazak na takve izbore predstavljali kršenje stavova Narodne skupštine, narušavanje ustavne ravnoteže i poništavanje Republike Srpske kao strane u Dejtonskom mirovnom sporazumu.*

8. *Narodna skupština zahtijeva od svih organa vlasti, institucija i službenih i odgovornih lica na nivou Republike i na nivou jedinica lokalne samouprave da ne preduzimaju bilo kakve radnje vezane za eventualno provođenje prijevremenih izbora za predsjednika Republike. Narodna skupština naglašava da bi eventualna saradnja sa Centralnom izbornom komisijom BiH povodom ovog pitanja predstavljala izvršavanje krivičnog djela "Nepoštovanje ili neizvršavanje odluka institucija ili organa Republike Srpske" propisanog Krivičnim zakonikom Republike Srpske, član 278a.*

9. *Narodna skupština Republike Srpske odbacuje odluke i praksu Ustavnog suda BiH koja za cilj ima inkorporisanje visokog predstavnika u ustavni sistem BiH kao nosioca vlasti. Narodna skupština Republike Srpske naglašava da je visoki predstavnik dejtonska kategorija, čiji je obim prava i obaveza regulisan Aneksom 10. Narodna skupština podsjeća da visoki predstavnik nije predviđen u Ustavu BiH, stoga ne može biti nosilac niti jedne vlasti.*

10. *Narodna skupština Republike Srpske ne prihvata kontinuirane pokušaje razgradnje i ukidanja Republike Srpske kao institucionalnog okvira i državnopravnog subjekta srpskog naroda u kojem svi građani ostvaruju svoja kolektivna i individualna prava temeljena na Ustavu BiH. Narodna skupština podsjeća da je Republika Srpska ugovorna strana u Dejtonskom mirovnom sporazumu i svim njegovim aneksima. S obzirom na svojstvo ugovorne strane, koje je potvrđeno i prilikom usaglašavanja Ženevskih i Njujorških principa, Republika Srpska ima pravo i obavezu da zaštiti Dejtonski mirovni sporazum.*

11. *Narodna skupština Republike Srpske konstatuje da pravosudni pritisci na institucije imaju za cilj oduzimanje imovine Republike Srpske, čime bi se Srpska razvlastila i obesmislila kao politički i pravni subjekat. Narodna skupština podsjeća da je pitanje imovine decidno riješeno Ustavom BiH i dato u nadležnost entitetima prema principu generalne klauzule.*

12. *Narodna skupština Republike Srpske zadužuje Kolegijum Narodne skupštine da pripremi tekst Rezolucije o samoopredjeljenju srpskog naroda i Republike Srpske.*

13. *Ovi zaključci stupaju na snagu danom donošenja.*

25. **Ustav Republike Srpske** ("Službeni glasnik Republike Srpske" br. 21/92, 28/94, 8/96, 13/96, 15/96, 16/96, 21/96, 21/02, 26/02 – ispravak, 30/02 – ispravak, 31/02, 69/02, 31/03, 98/03, 115/05, 117/05, 48/11 i 91/19 – odluka USBiH)

Za potrebe ove odluke koristi se neslužbeni prečišćeni tekst propisa sačinjen u Ustavnom sudu BiH, kako je objavljen u službenim glasilima jer nije objavljen na svim službenim jezicima i pismima, a koji u relevantnom dijelu glasi:

2. Predsjednik Republike

Član 80

Predsjednik Republike:

1. predstavlja Republiku;
2. predlaže Narodnoj skupštini kandidata za predsjednika Vlade;
3. predlaže Narodnoj skupštini kandidate za predsjednika i sudije Ustavnog suda na predlog Visokog sudskog i tužilačkog saveta;
4. Predsednik Republike ukazom proglašava zakon u roku od sedam dana od dana njegovog usvajanja u Narodnoj skupštini. U tom roku predsednik Republike može zahtevati od Narodne skupštine da ponovo odlučuje o zakonu. Predsednik Republike je dužan da proglasi zakon koji je ponovo usvojen u Narodnoj skupštini.

5. daje pomilovanja;

6. dodjeljuje odlikovanja i priznanja utvrđena zakonom;

7. obavlja i druge poslove u skladu sa Ustavom.

Predsednik Republike:

1. obavlja, u skladu sa ovim Ustavom i Ustavom Bosne i Hercegovine i zakonom, poslove iz oblasti bezbjednosti i odnosa Republike sa drugim državama i međunarodnim organizacijama,

2. (brisan)

3. Predsednik Republike ukazom, na predlog Vlade, postavlja i opoziva šefove predstavništava Republike Srpske u inostranstvu i predlaže ambasadore i druge međunarodne predstavnike Bosne i Hercegovine iz Republike Srpske,

4. obrazuje savetodavna tela i stručne službe za obavljanje poslova iz svoje nadležnosti.

[...]

26. Poslovnik Narodne skupštine Republike Srpske ("Službeni glasnik Republike Srpske" broj 66/20) u relevantnom dijelu glasi:

Članak 182. st. (1) i (2)

- (1) Zaključkom se utvrđuje politika izvršavanja zakona, drugih propisa i općih akata koje donosi Narodna skupština, daju smjernice za provedbu te politike i utvrđuju obveze Vlade, ministarstva i posebnih organizacija u provedbi te politike, pripremanja zakona i drugih akata.

- (2) Zaključci se dostavljaju organima i organizacijama na koje se odnose. Narodna skupština može odlučiti da se zaključci kojima se utvrđuju stavovi i gledišta o značajnim pitanjima objave i u "Službenom glasniku Republike Srpske".

27. Pri ispitivanju utemeljenosti zahtjeva za donošenje privremene mjere, Ustavni sud polazi od odredbi članka VI/3.(a) Ustava Bosne i Hercegovine i članka 64. st. (1) i (4) Pravila Ustavnog suda.

28. Članak VI/3.(a) Ustava Bosne i Hercegovine glasi:

Ustavni sud će podržavati ovaj Ustav.

- a) Ustavni sud ima isključivu nadležnost odlučivanja o svim sporovima koji proisteknu iz ovog Ustava između entiteta, ili između Bosne i Hercegovine i jednog ili oba entiteta, ili između institucija Bosne i Hercegovine, uključujući, ali ne ograničavajući se na to:

- Je li odluka nekog entiteta da uspostavi posebne paralelne odnose sa susjednom državom sukladna ovom Ustavu, uključujući i odredbe koje se tiču suvereniteta i teritorijalnog integriteta Bosne i Hercegovine.

- Je li neka odredba ustava ili zakona jednog entiteta sukladna ovom Ustavu.

Spor može pokrenuti član Predsjedništva, predsjedavajući Vijeća ministara, predsjedavajući ili dopredsjedavajući jednog od domova Parlamentarne skupštine; jedna četvrtina članova/delegata jednog od domova Parlamentarne skupštine, ili

jedna četvrtina jednog od domova zakonodavnog tijela jednog entiteta.

29. Članak 64. st. (1) i (4) Pravila Ustavnog suda glasi:

- (1) Ustavni sud može, na vlastitu inicijativu ili na zahtjev podnosioca zahtjeva ili apelanta, odrediti svaku privremenu mjeru za koju smatra da je treba donijeti u interesu stranaka ili pravilnoga vođenja postupka.

[...]

- (4) Postupak za donošenje privremene mjere je žuran, a odluka kojom se usvaja zahtjev za donošenje privremene mjere je obvezujuća do donošenja konačne odluke Ustavnog suda.

[...]

30. Ustavni sud podsjeća da je članak 64. Pravila Ustavnog suda primjenjiv u slučajevima u kojima Ustavni sud ocijeni, na temelju razloga i dokaza o opravdanosti dostavljenih uz zahtjev za donošenje privremene mjere, da je to u interesu stranaka ili pravilnog vođenja postupka, odnosno da bi mogle nastati neotklonjive štetne posljedice.

31. Ustavni sud smatra da navodi podnosioca zahtjeva u odnosu na Zaključke pokreću vrlo ozbiljna pitanja ustavnosti u odnosu na njihovu usklađenost sa čl. I/1., I/2., I/3., III/3.(b) i VI/5. Ustava Bosne i Hercegovine.

32. Naime, Ustavni sud primjećuje da je Narodna skupština usvojila Informaciju kojom se izražavaju stavovi o ulozi visokog predstavnika u pravnom i političkom sustavu Bosne i Hercegovine, ugroženosti ustavnopravnog statusa Republike Srpske i Dejtonskog sporazuma, o namjeri poništavanja volje glasača u Republici Srpskoj, o supremaciji Ustava Republike Srpske u odnosu na zakone Bosne i Hercegovine u pravnom sustavu Bosne i Hercegovine i sl. (vidi točku 4. ove odluke). Ustavni sud dalje zapaža da je osporenim Zaključcima (vidi toč. 5. i 24. ove odluke) usvojena Informacija, te su ponovljeni politički stavovi o neprihvatanju Christiana Schmidta kao visokog predstavnika (toč. 1–3.). Potom su izneseni stavovi o neprihvatanju i odbacivanju presude Suda BiH izrečene Miloradu Dodiku i odluke SIPBiH o prestanku njegovog mandata kao predsjednika Republike Srpske jer nisu donesene na temelju zakona koje je usvojila Parlamentarna skupština BiH, na koji način je izvršen državni udar i urušen ustavni poredak Bosne i Hercegovine, te se od Milorada Dodika zahtijeva da nastavi obavljati funkciju predsjednika Republike Srpske u punom kapacitetu (toč. 4–6.). Dalje, osporenim Zaključcima je odbačena mogućnost provođenja prijevremenih izbora za predsjednika Republike Srpske i zahtijevano je od svih političkih faktora u Republici Srpskoj, političkih partija i pojedinaca da se ne prijavljuju na eventualne prijevremene izbore. Pri tome je konstatirano da bi prijava i izlazak na takve izbore predstavljali kršenje stavova Narodne skupštine, narušavanje ustavne ravnoteže i poništavanje Republike Srpske kao strane u Dejtonskom mirovnom sporazumu (točka 7.). Također je zahtijevano od svih organa vlasti, institucija i službenih i odgovornih osoba na razini Republike Srpske i na razini jedinica lokalne samouprave da ne poduzimaju bilo kakve radnje u svezi s eventualnim provođenjem prijevremenih izbora. Pri tome je naglašeno da bi eventualna suradnja sa SIPBiH povodom ovog pitanja predstavljala izvršavanje kaznenog djela "nepoštovanje ili neizvršavanje odluka institucija ili organa Republike Srpske" propisanog člankom 278a. Kaznenog zakonika RS (točka 8.). Osporenim Zaključcima je dalje odbačena praksa Ustavnog suda "koja za cilj ima inkorporisanje visokog predstavnika u ustavni sistem BiH kao nosioca vlasti", uz konstataciju da on nije predviđen u Ustavu Bosne i Hercegovine i da stoga ne može biti nositelj niti jedne vlasti (točka 9.). Također su izraženi stavovi da Narodna skupština "ne prihvata kontinuirane pokušaje razgradnje i ukidanja Republike Srpske", uz konstataciju da Republika Srpska ima svojstvo ugovorne strane Dejtonskog sporazuma, koje je

potvrđeno i prilikom usuglašavanja Ženevskih i Njujorških principa (točka 10.). Dalje je konstatirano "da pravosudni pritisci na institucije imaju za cilj oduzimanje imovine Republike Srpske, čime bi se Srpska razvlastila i obesmisllila kao politički i pravni subjekat", uz konstataciju da je pitanje imovine riješeno Ustavom BiH i dano u nadležnost entitetima prema načelu generalne klauzule (točka 11.). Konačno, osporenim Zaključcima je zadužen Kolegij Narodne skupštine da pripremi tekst rezolucije o samoopredjeljenju srpskog naroda i Republike Srpske (točka 12.), te je određeno da Zaključci stupaju na snagu danom donošenja (točka 13.).

33. Ustavni sud podsjeća da je u Odluci o privremenoj mjeri broj U-7/25 (vidi Ustavni sud, Odluka o privremenoj mjeri broj U-7/25 od 7. ožujka 2025. godine, dostupna na www.ustavnisud.ba) odlučivao o zahtjevu za donošenje privremene mjere kojom bi se privremeno stavili izvan snage zaključci Narodne skupštine, sličnog sadržaja kakvi su osporeni Zaključci. Ustavni sud je također odlučivao i o meritumu samog tog predmeta (vidi Ustavni sud, Odluka o dopustivosti i meritumu broj U-7/25 od 29. svibnja 2025. godine, dostupna na www.ustavnisud.ba). Naime, zaključcima Narodne skupštine koji su osporeni u tom predmetu također je usvojena Informacija o rušenju Ustava Bosne i Hercegovine – mjere i zadaci u cilju očuvanja Ustava Bosne i Hercegovine, konstatirano je da je Sud BiH donio odluku na temelju odluke Christiana Schmidta, što je okarakterizirano kao državni udar i urušavanje ustavnog poretka, te je najoštrije osuđeno postupanje Tužiteljstva BiH prema narodnim poslanicima u Narodnoj skupštini (*idem*, točka 26.). U svezi s tim točkama Ustavni sud je zaključio da je njima Narodna skupština izrazila političke stavove, zbog čega je, pozivajući se na vlastitu praksu, zaključio da ne postoji nadležnost Ustavnog suda za odlučivanje (*idem*, toč. 35. i 36.). Međutim, zaključci koji su osporeni u tom predmetu sadržavali su i zahtjev kojim se od Pravobraniteljstva RS traži da podnese kaznenu prijavu protiv tužiteljâ Tužiteljstva BiH i sudaca Suda BiH koji su postupali po odluci visokog predstavnika, te konstataciju da se smatraju ništavim odluke Suda BiH, Tužiteljstva BiH, VSTV-a i SIPA-e. Osim toga, tim zaključcima je zadužena Vlada RS da pripremi i uputi u Narodnu skupštinu zakone kojima će zabraniti djelovanje organa koji nisu definirani Ustavom Bosne i Hercegovine na teritoriju RS. Ustavni sud je u svezi s tim dijelom zaključaka ukazao da su njima ustanovljene konkretne pravne obveze koje su obvezujućeg karaktera, a koje pokreću pitanja iz Ustava Bosne i Hercegovine (*idem*).

34. Dakle, u ovom predmetu se radi o pravnim aktima sličnog sadržaja kao što su oni iz predmeta broj U-7/25, u kojem je Ustavni sud usvojio zahtjev za donošenje privremene mjere i te zaključke privremeno stavio izvan snage, a u odluci o meritumu predmeta zaključio da su oni neustavni u dijelu u kojem su ustanovljene konkretne pravne obveze koje su obvezujućeg karaktera. U svezi s tim, Ustavni sud zapaža da podnositelji zahtjeva ukazuju na ozbiljnu i argumentiranu sumnju da bi primjena toč. 6., 7. i 8. osporenih Zaključaka mogla ugroziti ustavnopravni poredak i političku stabilnost Bosne i Hercegovine. Za Ustavni sud je nesporno da su tim točkama osporenih Zaključaka uspostavljene konkretne obveze, odnosno da se daju nalozi čija je primjena obvezna za institucije, službene ili odgovorne osobe i pojedince, s obzirom na to da je člankom 182. stavak 2. Poslovnika Narodne skupštine propisano da se "zaključci dostavljaju organima i organizacijama na koje se odnose" (vidi točku 26. ove odluke).

35. Naime, tim zaključcima je zahtijevano od Milorada Dodika "da nastavi obavljati funkciju predsjednika Republike Srpske u punom kapacitetu, poštujući Ustav Republike Srpske i izvršavajući svoje ustavne obveze" (točka 6.), usprkos činjenici da mu je prestao mandat predsjednika Republike Srpske i da je

nadležno državno tijelo raspisalo izbore za tu funkciju (vidi točku 3. ove odluke). Ustavni sud ukazuje da je predsjednik Republike Srpske, između ostalog, nadležan predlagati Narodnoj skupštini kandidata za predsjednika Vlade RS, kandidate za predsjednika i suce Ustavnog suda RS, ukazom proglašavati zakone, davati pomilovanja, postavljati i opozivati šefove predstavništava RS u inozemstvu i predlagati veleposlanike i druge međunarodne predstavnike BiH iz Republike Srpske (članak 80. Ustava Republike Srpske). Stoga bi u slučaju obavljanja funkcije predsjednika Republike Srpske od strane osobe koja nema *lege artis* mandat za to bila dovedena u pitanje pravna valjanost svih pravnih radnji koje ta osoba poduzme, a koje se tiču izvršavanja nadležnosti predsjednika Republike Srpske. Tako bi moglo doći do pravne nesigurnosti glede primjene zakona koje neovlaštena osoba ukazom proglasi, pomilovanja koja dâ, osobe koju predloži za određene funkcije i sl. Stoga, imajući u vidu važnost institucije predsjednika Republike Srpske u ustavnopravnom sustavu Republike Srpske, Ustavni sud smatra da postoji utemeljena bojazan da bi u slučaju implementacije ovog zaključka mogle nastupiti nenadoknadive štetne posljedice po pravni sustav Republike Srpske i Bosne i Hercegovine.

36. Dalje, Ustavni sud zapaža da je osporenim Zaključcima odbačena mogućnost provođenja prijevremenih izbora za predsjednika RS i zahtijevano je od svih političkih partija i pojedinaca da se ne prijavljuju na te izbore (točka 7.). Također je od svih organa vlasti, institucija i službenih i odgovornih osoba na razini RS i jedinica lokalne samouprave zahtijevano da ne poduzimaju bilo kakve radnje u svezi s eventualnim provođenjem prijevremenih izbora. Pri tome je naglašeno da bi eventualna suradnja sa SIPBiH povodom ovog pitanja predstavljala izvršavanje kaznenog djela "nepoštovanje ili neizvršavanje odluka institucija ili organa Republike Srpske" propisanog člankom 278a. Kaznenog zakonika RS (točka 8.). Stoga, Ustavni sud smatra da bi implementacija Zaključaka dovela u pitanje mogućnost provođenja prijevremenih izbora koji su raspisani odlukom SIPBiH od 2025. godine. To *a fortiori* proizlazi iz činjenice da je RIK na sjednici održanoj 3. rujna 2025. godine donio Odluku o neprovođenju prijevremenih izbora za predsjednika Republike Srpske (vidi točku 7. ove odluke), usprkos činjenici da je drugačije odlučeno odlukom SIPBiH (vidi točku 3. ove odluke). U svezi s tim, Ustavni sud ukazuje da odluke SIPBiH predstavljaju odluke institucija BiH koje su entiteti dužni poštovati u smislu članka III/3.(b) Ustava Bosne i Hercegovine. Stoga bi u slučaju provođenja navedenog zaključka u pravnom sustavu Bosne i Hercegovine istodobno postojala mogućnost da institucije entiteta Republika Srpska onemoguće provođenje prijevremenih izbora za predsjednika Republike Srpske i tako postupe protivno obvezi poštovanja i provođenja odluka državnih institucija. Na taj način se dolazi u izglednu opasnost da će ovlaštene službene osobe koje provode odluke državnih institucija biti spriječene u vršenju svojih nadležnosti, što može dovesti do sukoba između tih tijela te do potencijalne eskalacije koja bi bila prijetnja miru u Bosni i Hercegovini (*op. cit.*, Odluka o privremenoj mjeri broj U-7/25, točka 16.).

37. Imajući u vidu navedeno, Ustavni sud smatra da postoji "dokaziva tvrdnja" (*engl. arguable claim*) da bi u slučaju primjene toč. 6., 7. i 8. osporenih Zaključaka postojala mogućnost nastupanja neotklonjivih štetnih posljedica kao uvjeta da bi Ustavni sud razmatrao zahtjev za privremenu mjeru. Također, iz svega navedenog nesporno proizlazi da u konkretnom slučaju postoji niz argumenata koji *prima facie* idu u prilog tome da postoji hitna potreba za donošenjem privremene mjere. S druge strane, Ustavni sud ne nalazi nijedan razlog zbog kojeg bi mogle nastati štetne posljedice u slučaju privremenog stavljanja osporenih Zaključaka izvan snage.

38. Konačno, Ustavni sud smatra da je donošenje privremene mjere u interesu stranaka i pravilnog vođenja postupka budući da se šteta nastala primjenom toč. 6., 7. i 8. osporenih Zaključaka neće moći popraviti naknadnim donošenjem meritorne odluke o zahtjevu za ocjenu ustavnosti. Stoga je Ustavni sud uvjeren da je, u smislu članka 64. stavak (1) Pravila Ustavnog suda, donošenje privremene mjere u interesu svih strana u ovom postupku.

39. S obzirom na tvrdnje i stav Narodne skupštine RS u točkama 4. i 9. osporenih Zaključaka, o kojima će kao i o svim ostalim Ustavni sud odlučiti odlukom o meritumu, Ustavni sud podsjeća da je o ustavnosti Zakona o Sudu Bosne i Hercegovine već odlučivao, te da su odluke Ustavnog suda BiH, prema izričitoj ustavnoj odredbi i Pravilima Ustavnog suda, konačne i obvezujuće.

40. Uzevši u obzir sve navedeno, Ustavni sud smatra da je, u smislu članka 64. stavak (1) Pravila Ustavnog suda, neophodno donošenje privremene mjere kojom se toč. 6., 7. i 8. osporenih

Zaključaka privremeno stavljaju izvan pravne snage *ab initio* do donošenja konačne odluke Ustavnog suda Bosne i Hercegovine o podnesenom zahtjevu.

41. U smislu članka 64. stavak (4) Pravila Ustavnog suda, odluka o privremenoj mjeri proizvodi pravno djelovanje do donošenja konačne odluke Ustavnog suda.

42. Na temelju izloženog, odlučeno je kao u dispozitivu ove odluke.

43. Ustavni sud podsjeća na to da odluka o privremenoj mjeri ni u kojem slučaju ne prejudicira odluku o dopustivosti, odnosno o meritumu podnesenog zahtjeva.

44. Prema članku VI/5. Ustava Bosne i Hercegovine, odluke Ustavnog suda su konačne i obvezujuće.

Predsjednik
Ustavnog suda Bosne i Hercegovine
Mirsad Ćeman, v. r.

С А Д Р Ж А Ј

**МИНИСТАРСТВО ФИНАНСИЈА И ТРЕЗОРА
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ**

- 615 Стање спољног дуга Босне и Херцеговине на дан 31.12.2024. године - Коначни подаци (српски језик)
Stanje vanjskog duga Bosne i Hercegovine na dan 31.12.2024. godine - Konačni podaci (bosanski jezik)
Stanje vanjskog duga Bosne i Hercegovine na dan 31.12.2024. godine - Konačni podaci (hrvatski jezik)

**БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
УПРАВА ЗА ИНДИРЕКТНО ОПОРЕЗИВАЊЕ**

- 616 Одлука о висини стопе компензаторне камате за период од 01. јула 2025. године до 31. децембра 2025. године (српски језик)
Odluka o visini stope kompenzatorne kamate za period od 01. jula 2025. godine do 31. decembra 2025. godine (bosanski jezik)
Odluka o visini stope kompenzatorne kamate za period od 01. srpnja 2025. godine do 31. prosinca 2025. godine (hrvatski jezik)
- 617 Одлука о количинама дизел горива на које се не плаћа путарина за 2025. годину (српски језик)
Odluka o količinama dizel goriva na koje se ne plaća putarina za 2025. godinu (bosanski jezik)
Odluka o količinama dizel goriva na koje se ne plaća cestarina za 2025. godinu (hrvatski jezik)

**ДРЖАВНА РЕГУЛАТОРНА КОМИСИЈА ЗА
ЕЛЕКТРИЧНУ ЕНЕРГИЈУ - ДЕРК**

- 618 Одлука о издавању привремене лиценце за дјелатност међународне трговине електричном енергијом (српски језик)
Odluka o izdavanju privremene licence za djelatnost međunarodne trgovine električnom energijom (bosanski jezik)
Odluka o izdavanju privremene licence za djelatnost međunarodne trgovine električnom energijom (hrvatski jezik)
- 619 Одлука о измјени Одлуке о издавању лиценце за дјелатност међународне трговине електричном енергијом (српски језик)
Odluka o izmjeni Odluke o izdavanju licence za djelatnost međunarodne trgovine električnom energijom (bosanski jezik)
Odluka o izmjeni Odluke o izdavanju licence za djelatnost međunarodne trgovine električnom energijom (hrvatski jezik)

**САВЈЕТ ЗА ДРЖАВНУ ПОМОЋ
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ**

- 620 Рјешење број УП/И 03-26-1-70-15/24 (српски језик)

Rješenje broj UP/I 03-26-1-70-15/24 (bosanski jezik)

73

Rješenje broj UP/I 03-26-1-70-15/24 (hrvatski jezik)

87

**1 АГЕНЦИЈА ЗА ДРЖАВНУ СЛУЖБУ
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ**

- 621 Преглед постављених државних службеника по јавним огласима за август 2025. године (српски језик)
Pregled postavljenih državnih službenika po javnim oglasima za august 2025. godine (bosanski jezik)
Pregled postavljenih državnih službenika po javnim natječajima za kolovoz 2025. godine (hrvatski jezik)
- 622 Преглед постављених државних службеника по интерним огласима за август 2025. године (српски језик)
Pregled postavljenih državnih službenika po internim oglasima za august 2025. godine (bosanski jezik)
Pregled postavljenih državnih službenika po internim natječajima za kolovoz 2025. godine (hrvatski jezik)

**АГЕНЦИЈА ЗА ЛИЈЕКОВЕ И МЕДИЦИНСКА
СРЕДСТВА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ**

- 623 Рјешење о висини новчане накнаде за рад Комисије за клиничка испитивања Агенције за лијекове и медицинска средства БиХ (српски језик)
Rješenje o visini novčane naknade za rad Komisije za klinička ispitivanja Agencije za lijekove i medicinska sredstva BiH (bosanski jezik)
- 624 Рјешење о висини новчане накнаде за рад Комисије за фармакопеју Агенције за лијекове и медицинска средства БиХ (српски језик)
Rješenje o visini novčane naknade za rad Komisije za farmakopeju Agencije za lijekove i medicinska sredstva BiH (bosanski jezik)
- 625 Рјешење о висини новчане накнаде за рад комисије за лијекове Агенције за лијекове и медицинска средства БиХ (српски језик)
Rješenje o visini novčane naknade za rad Komisije za lijekove Agencije za lijekove i medicinska sredstva BiH (bosanski jezik)
- Rješenje o visini novčane naknade za rad Komisije za lijekove agencije za lijekove i medicinske proizvode BiH (hrvatski jezik)

111

626	Рјешење о висини новчане накнаде за рад Комисије за медицинска средства Агенције за лијекове и медицинска средства БиХ (српски језик)			
	Рјешење о visini novčane naknade za rad Komisije za medicinska sredstva Agencije za lijekove i medicinska sredstva BiH (bosanski jezik)	111		
	Рјешење о visini novčane naknade za rad Komisije za medicinske proizvode Agencije za lijekove i medicinske proizvode BiH (hrvatski jezik)	112		
		113		
ГРАНИЧНА ПОЛИЦИЈА				
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ				
627	Правилник о пограничним пропусницама (српски језик)	114		
	Pravilnik o pograničnim propusnicama (bosanski jezik)	128		
	Pravilnik o pograničnim propusnicama (hrvatski jezik)	142		
ЦЕНТРАЛНА БАНКА				
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ				
628	Одлука о измјени Одлуке о утврђивању и одржавању обавезних резерви и утврђивању накнаде на износ резерве (српски језик)		156	
	Odluka o izmjeni Odluke o utvrđivanju i održavanju obaveznih rezervi i utvrđivanju naknade na iznos rezerve (bosanski jezik)		156	
	Odluka o izmjeni Odluke o utvrđivanju i održavanju obveznih rezervi i utvrđivanju naknade na iznos rezerve (hrvatski jezik)		156	
УСТАВНИ СУД				
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ				
629	Одлука о привременој мјери број У-28/25 (српски језик)		156	
	Odluka o privremenoj mjeri broj U-28/25 (bosanski jezik)		164	
	Odluka o privremenoj mjeri broj U-28/25 (hrvatski jezik)		171	



http://www.sluzbeniist.ba/home/index

Službeni list - Naslovna stranica

File Edit View Favorites Tools Help

Convert Select

SLUŽBENI LIST BIH
JP NIO Službeni list Bosne i Hercegovine

Jezik Službena glasila Oglašavanje Pretraga Vijesti Web shop Info Javne nabave

Naslovna stranica

IZMJENE PLANA JAVNIH NABAVKI ZA 2022. GODINU

Službeni glasnik BiH broj 1/23

VJEĆE MINISTARA BOSNE I HERCEGOVINE
ODLUKU O IMENOVANJU PREDSTAVNIKA BOSNE I HERCEGOVINE U ZAJEDNIČKI ODBOR ZA OBRAZOVNU I ZNANSTVENU SURADNJU IZMEĐU VIJEĆA MINISTARA BOSNE I HERCEGOVINE I VLADE REPUBLIKE SJEVERNE MAKEDONIJE

VJEĆE MINISTARA BOSNE I HERCEGOVINE
ODLUKU O ODOBRAVANJU SREDSTAVA TEKUĆE PRIČUVE

Službene novine Federacije BiH broj 104/22

VLADA FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE
UREDBU O PRESTANKU VAŽENJA UREDBE O UTVRĐIVANJU VLASTITIH PRIHODA, NAČINA I ROKOVA RASPODJELE

VLADA FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE
UREDBU O KRITERIJIMA ZA OBRAČUN I NAČIN PLAĆANJA NAKNADA ZA PROIZVODE KOJI NAKON UPOTREBE POSTAJU AMBALAŽNI OTPAD I ELEKTRIČNI I ELEKTRONSKI OTPAD

Službene novine Kantona Sarajevo broj 1/23

SKUPŠTINA KANTONA SARAJEVO
ODLUKU O DAVANJU SAGLASNOSTI NA ODLUKU O PRIVREMENOM FINANSIRANJU ZAVODA ZDRAVSTVENOG

Međunarodni ugovori broj 8/22

PREDSJEDNIŠTVO BOSNE I HERCEGOVINE
ODLUKU O PRIHVATANJU ODRICANJA I IZMJENA I DOPUNA U SVEZI SPORAZUMA O INVESTICIJSKOM

branka
→ Promjena šifre
→ Odjava

ISO 9001
INTERCERT

BAZA PRAVNIH AKATA


SLUŽBENI GLASNIK
 BOSNE I HERCEGOVINE
Izdanje na bosanskom, hrvatskom i srpskom jeziku

СЛУЖБЕНИ ГЛАСНИК
 БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ
Издање на босанском, хрватском и српском језику

СЛУЖБЕНИ ГЛАСНИК

БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

Издавач: ЈП НИО Службени лист БиХ
 Ц. Биједића 39/III, 71000 Сарајево, Босна и Херцеговина
Директор и одговорни уредник: Драган Прусина

Техничка припрема:

Уредништво ЈП НИО Службени лист БиХ

Штампа: УНИОНИНВЕСТПЛАСТИКА д. д. Сарајево

За штампарију: Мухамед Мирвић

Телефони:

Централа: 033 72 20 30
 Директор: 033 72 20 61
 Уредништво: 033 72 20 38
 Рачуноводство: 033 72 20 48
 Служба за правне и опште послове: 033 72 20 51
 Претплата: 033 72 20 54
 Огласни одјел: 033 72 20 49 и 72 20 50
 Комерцијала са
 пословницом и продајом: 033 72 20 43
 Претплата се утврђује полугодишње, а уплата се врши
 УНАПРИЈЕД у корист рачуна:

UNICREDIT BANK ДД 338-320-22000052-11

ASA BANKA ДД Сарајево 134-470-10067655-09

ADDIKO BANK АД

Бања Лука, филијала Брчко 552-000-00000017-12

RAIFFEISEN BANK DD BiH Сарајево

161-000-00071700-57

Рекламације за непримљене бројеве примају се 20 дана од
 изласка листа.

Идентификацијски број 4200226120002

Порески број 01071019

ПДВ број 200226120002

Претплата за II полугодиште 2025. године на

"Службени гласник Босне и Херцеговине", 120,00 КМ.

Web издање: <http://www.sluzbenilist.ba>

Годишња претплата 240,00 КМ по кориснику

e-mail: redakcija@slist.ba - oglasis@slist.ba - pretplata@slist.ba -
racunovodstvo@slist.ba - jnb.komercijala@slist.ba